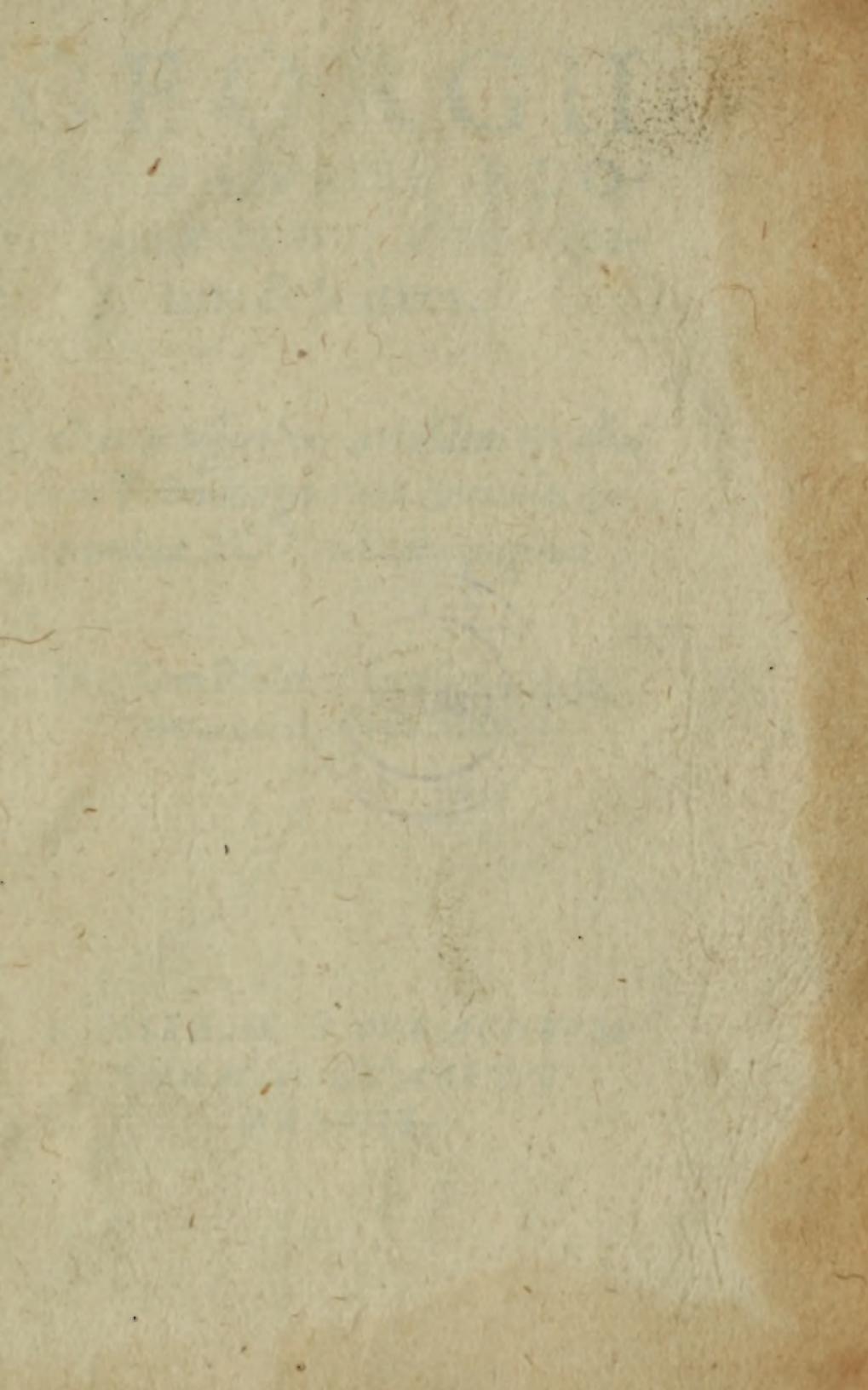

311
15°

GEORGII
BVCHANANI SCO-
ti Poetæ eximij Francisca-
nus & fratres,

*Quibus accessere varia eiusdem & alio-
rum Poëmatæ quorum & titulos &
nomina XVI. indicabit pagina.*

Eiusdem Psalms seorsim non si-
ne accessione excudit

BASILEÆ RAVRACORVM
THOMAS GVARINVS
NERVIUS.

In I. Sannaz. H. Fracast. A. Flam. H.
Vid. A. Nauger. P. Bemb. Italos, Mich.
Hosp. Adr. Torneb. Io. Aurrat. Gallos,
& Georg. Buchan. Sco-
tum.

Car. Vrenhouij Pleumosij Di-
stichon.

Tres Italos Galli senos Vicere, sed unum
Vincere Scotigenam non Valuere nouem.

Adr. Torneb. lib. Aduersar.
1. cap. 2.

Neminem esse existimo in Gallia pau-
lo humaniorem, cui Georgius Buchana-
nanus non sit notus, non solum eximius
Poëta: verum etiam vir omni liberali eru-
ditione non leuiter tinctus, sed pe-
nitus imbutus. &c.

P. VIRGILII MARO-
nis in Sanctam Inquisitionem Hi-
spanicam

Ad Sereniss. Angliae Reginam Eli-
zabetham Acrostichis.

I	gnipotens Sanctum cui fecit Iberia nome	N
Q	uale vomat virus, quam sit mala Viperatact	V,
I	mmemor Humani, diuini nescia iuri	S
I	udicia exercens quoties Mincia scui	T
I	gnibus, in libro variè describitur ist	O.
H	unc merito Reginatu sacramus honor	I
S	p es ô Saxonidum fidissima, talia monstr	A
N	oxia mille modis letho quæ, D IV A, dedist	I,
C	uius & auspicijs terra hæc Faria exulat Angl	A.

Mexitius è Virgil. concinnabat.

GEORG. BVCHANANI.

C A R. V T E N H O-
uio F. Erudito iuxtā ac
sincero amico S.

Censor meorū carminū Utēnhouī, meos
Commendo fratres hostibī,
Fratres quidē fraterrimos: hoc est malos,
Crassos, ineptos, garrulos.
Tu necē, plecte, cæde, fac gemant suis
Variata terga funibus.
Sin pectus illis non sit insanabile,
Medentis ut ferant manum:
Unus mederi poteris, artes cui suas
Indulſit vni Delius.
Sic vt profunda conditum caligine,
Ab vſq; lethæis vadis (sua
NONNŪM euocaris, grauiter iratis
Parcis retexi stamina:
Et ius Latinæ ciuitatis & togæ
Resuscitato indulseris:
Et qui latebat antè squallidus situ,
Graijſq;

AD CAR. UTENHOV. IAMBI.

Graysqb vix notus suis:

Cultu Latino nunc superbus ambulans

Vates vetustos prouocat.

Hunc suscitare qui potueris mortuum,

Fors & meos fraterculos

Sanare penitus si minus queas, tamen

A fauce mortis erues.

Nec id labore delicato in ocio

Ut suauiter curent cutem.

Satis superqb est si maligne victitent,

Pannis & annis obsiti,

Laceri flagellis, aridi, famelici,

Quæ vita digna est fratribus:

Diuqb viuant & pœnas luant diu,

Mortemqb timeant, & velint.

Edinburgo 1564. Idib. Iunij.

Qui te vnicè diligit

Buchananus.

AD GEORG. BUCHAN.

Ad Georg. Buchananum
Scotum.

Buchan aneiubar Tenebrionum,
Quite Grammaticas tribus vereri
(Censor sit modo Beza) ne vel hilum
Scriptis nuper es editis professus,
Huc accede tuo comes patrono:
Et me (quandoquidem semel vocasti
Censorem quoq³ carminum tuorum)
In falsis, mihi quos dicas, Iambis,
Doctorum licet omnium vel vnus
Sis doctissimus, edocendus audi.

Est quod versibus in tuis requiram,
Est quod versibus in tuis refutem,
Est quod te per agam reum Solæci,
Ipsis Grammaticæ tribus magistris
Contra te facientibus, me&q³
Suffragantibus accusationi,
Magno non sine teste Prisciano,
Cuius fuste caput feris colurno
Excidit tibi quando Solæcismus.

Vib

VALENTIS HENDECASYL

Vis paucis doceam sit ecquid istud?
Versus vel semel hos tuos reuoluas,
Te lapsum validus tui Valentis
Conuictus rationibus nec ipse,
Ni dispar tibi factus es, negabis.

Commendas mihi ter quaterq³ Fratres
Buchanane tuos satis superq³,
Spectatos mihi cognitosq³ dudum.
Sed quorsum Pleonas nus ille Fratres?
Fratres dicere sat semel fuisse:
Fratres dic semel hos, habesq³ pictos
Belle me Hercle ΛΑΕΛΩΝΙΚΩΛΑΤΩΣ ΤΕ.
Cur fraterrimus hic vel ille dictus
Est frater tibi, fratre quando Frater
Haud est fratrior alter altero, nec
Pater patrior alter altero, nec
Mater matrior altera altera, nec
Soror vel magis hac soror vel illa.
Prior nec prior hoc prior nec illo:
Primi dicier ergo non priores

4 Debebant,

Debebant, hominum Terentiane
 Qui se non dubitant vocare primos,
 Nec sunt classis in ultimæ referri
 Digni centurias, vel in profundum
 Detrudi potius Stygis barathrum.
 Ponti - nec magis iste - Fex, nec ille:
 Omnes Pontifices fabriq³ Pontis,
 Pontis sed Phlegethonis æstuosi:
 Omnes Pontifices fabriq³ ponti,
 Ponti qui Stygios vomit Cerastas.
 Omnes Pontifices, licet nec vnum
 Pontern fecerit hic vel ille, Pontem
 Præter, (nomē & hinc habet) Auerni:
 In quo Pontibus est opus, Paludes
 Rivi flumina stagna vbi lacusq³:
 Hanc propter quoq³ pontibus libenter
 Causam cœlicolæ carent beati:
 Hanc propter quoq³ Pontifex & ipse
 Causam creditur exulare cœlo,
 Cum Consortibus & Phalange fratrum.

Nam

VALENTIS HENDECASYL.

Nam quis Pontibus est locus, vel vsus
Docti Pontificis precor, nec vnum
Flumen repperias vbi? Proinde
Cælo Pontifices procul, tremendi
Ditis regna petant, petant Auerni
(Illic flumina sunt,) tenebris osam
(Illic Pontibus est opus) profundi
(Illic Pontifice est opus) Paludem.

Valens Coruiuotus H. Præ-
lo currente fundi-
tabat.

IV. SONNET AVS.
DU LIVRE DES RE-
grets de Ioach. Du-Bellay
Angeuin, Sonnet.

Buchanan qui d vn vers aux plus vieux comparable,
Le surnom du Sauuage ostes à l'Escoissois,
Si l'auois Apollon facile en mon Francois,
Comme en ton Grec tu l'as, & Latin fauorable,

Je ne ferois monter spectacle miserable
Dessus vn escha fault les miseres de Roys,
Mais ie rendrois par tout d'une plus simple voix
Le nom de Marguerite aux peuples admirable:

Je dirois ses vertus, & dirois que les cieulx
L'ayant fait naistre icy d'un temps si vicioux
Pour estre l'ornement, & la fleur de son aage,

N'ont moins en cest endroit demonstre leur scauoir,
Leur pouuoir, leur vertu, que les Muses d'auoir
Fait naistre vn Buchanan de l'Escoisse Sauuage.

A la Royne d'Escosse douarriere de
France Sonnet de Char.
.Vtenhoue.

Madame tu m'as faict si bon recueil à l'heure,
Que ie receu cest heur de me voir pres de toy,
Qu'encores aujourdhuy grand aise ie recoy,
A penser seulement au lieu de ta demeure.

Buchan

SEIGNEVR BUCHAN.

Buchan an est heureux pour autant qu'il demure
Chéz celle qui le rang tient de Royne gr de Roy,
Et elle heureus: aussi d'auoir ceuy ch: soy
Qui fait que de David l'Harmonie ne meure:

Celui qui aujourdhuy par vn nouueau sentier
Incognu à noz yeulx aux Romains le premier
A montré la facon d'escrire en leur langage.

Desh Phœbus desen, pren la querelle en main
Puis que ton Buchanan surmonte le Romain,
Que le braue Escossois ne soit plus dict Sauage.

Elegia ad Georg. Buchananum Sco- tum Fragmentum Mexentij.

In Bullam Fapalem, & Bullam Latro-
nem de quo Dion in vita Seue-
ri Imp.

Mita Funigerū venabula sanguine Fratrum,
Tinctaq; Purpurei tela cruore Patris
Musa Caledonijs nuper tua legit in agris,
Lectaq; sacrauit munera grata mihi.

Nec redundantur tuus est presixus Iambus,
Dentibus Arcadij plus metuendus apri.
Quo te non rabies, non lingua proterua, nec vltrix
Ira repertorem ecce prius Archilochum,

Sed

MEXENTII ELEG.

Sed dolor armavit spatio maturus et an nis,
Sed Ratio simplex et pietatis amor.
Et meritò: quis enim nisi que haud dolor afficit ullus,
Ni pietatis egens, ni rationis inops?
Qui ferat orbe truces patulo regnare latroness?
Itq; Dei Antitheon quis probet æde colis?
Sunt tibi magna nimis Pater ô Sanctissime regna,
Iugera prouentus sunt nimis ampla tui.
Cuncta sed exuperans hominum patrimonia Census
(Eloquar an taceam?) contigit vnde tibi?
Nobilis historico memoratur Bulla Dionis
Mille latrocinij, mille fuisse dolis.
Pluribus è spolijs Romani Curia Papæ
Creuit, et bullis amplificata suis:
Quemq; Dion credit fatis ceßisse reuixit
Saluus adhuc, multis conspiciturq; locis.
Cernis ut huius opes ope Cerberus ille triformis
Congerat, et summi perdat ouile Dei?
Dic mihi cui vita est humana simillima bullæ,
Qui fit in hac summum ponat ut ille bonum?
Scilicet haud bonus est Dialecticus, hinc etiam illi
Bulla i^νπονει^λων est, vita λατηγοεινόν.

Val. Cor. H. 1568.

Som-

Somnium.

Manè sub Auroram nitide vicinia lucis
 Pallida venturo cùm facit astra die:
 Arctior irriguos somnus complectitur artus,
 Demulcens placido languida membra sinu.
 Cum mihi Franciscus nodosa cannabe cinctus,
 Astigit ante torum stigmata nota gerens.
 In manibus sacra vestis erat, cum fune Galerus,
 Palla, fenestratus calceus, hasta, liber.
 Et mihi subridens, hanc protinus indue dixit,
 Et mea dehinc mundi transfuga castra subi.
 Linque voluptates cum sollicitudine blandas,
 Vanaq; continui gaudia plena metus.
 Me duce spes fragiles, & inanes despice curas:
 Et superum recto tramite lumen adi.
 Obstupui subita defixus imagine, donec
 Vix dedit hos tandem lingua coacta sonos.
 Pace, inquam, vestri liceat depromere verum
 Ordinis, haud humeris conuenit ista meis.
 Qui feret hanc vestem, fiat seruire paratus,
 At mihi libertas illa paterna placet.
 Qui ferat hanc, ponat perfricta fronte ruborem,
 At non ingenuus nos sinit ista pudor.
 Qui feret hanc, fallat, palpet, pro tempore fingat,
 At me simplicitas, nudaq; vita iuuat.
 Nec me Phthiriasis, nec rancida cantio terret,
 Inq; diem ignauæ viuere more feræ;

BUCHAN. SONNIVM.

O! ha nec circum magno mugire boatu,
 Si tamen his rugis etheris aula patet.
 Peruvia sed roris sunt cœli regna cucullis,
 Vix Monachis illic creditur esse locus.
 Mentiōr, aut per agra saxo fundati vetusto
 Delubra, & titulos per simulachra lege.
 Muliū honoratis fulgebit Episcopus aris,
 Rara cucullato sternitur ara gregi.
 Atq; inter monachos erit hæc rariſſima vētiss:
 Induet hanc, si quis gaudeat eſſe miseri:
 Quod ſi tantum ne tangit te cura ſalutis,
 Vis mihi, xis animæ conſuluſſe meæ
 Quilibet hac aliis mendicet vēſte ſuperbus:
 At mihi da mitram, purpureamq; togam.

NON TAM ERRATA QVAM varice lectiones, emendationes exemplaris depraua- tiſſimi, è coniecluris C.V. qui excu- ſum per uolitauit.

Pagina 3. Versu 1. Paulum. 10.20.al. ſcurrā vagus. 11.12. Anchī
 ſiaden. 12.3.21. ſuper ingere ſaſcem. 22.19.al. c ſcepta recludain. 23.
 2.5.7.6.9.7. 26.8. Acheronte. 27.11. genitumque. 29.6. extructa.
 35.5.al. ſeuit. 37.2. humeros. 43.23. lupanar. 25.& 27. inuenies.
 44.1. lupis. 2. Gradiuo. 47.10. ſacra. 23. canesq;. 50.23. amnium
 de curs. 55.25. en ſul. 57.28. bus tironum turba. 62.7. Phœbæo.
 65.27. celat. 65.19. ſur Aemonios. 22. auratis. 68.22. iungunt. 69.
 12. celant. 70.4. ſuccedant. & 14. Cytharea. 17. pulchra. 20. millia.
 71.2. tempora ca. 4. cuiſis, rub. 10. ſenatorēm. 73.17. Domiduce
 unico uerbo. 76.9. es test. 77.2. ab Aetneis. 79.26. Medusæis.
 80.1. Ieuſis est. 17. tunc ego. 82.27. vnanimis. 83.18. numina. 86.6.
 Iuor. 23. præcipitare. 88.15. captiuum. 89.6. amica. 23. ne inc-
 tuas. 94.9. cupidæq; vid. 97.8. Viſcum puer. 98.3. immodicos.
 19. Deti.

EMENDATIONES.

59. Detinet legat Vtenh. 101.18. pœnas. 102.3. mulcē sc. 102.4 &
 horrida. 103.16. diuīs. 106.14. innexa. 107.20. al. acerius insi-
 nuans. 22. sollicitat. 110.1. gelidus. 16. seruet. 17. n. v. no. 111.22.
 cula fastis legit Vtenh. 113. 22. vincit's 120.21 χειρ των. Ibidem,
 θατίχειτ. 22. σιμονοχαριπετίσθιτ; 23. ἵψει 131.19. ἡ γέ στον 133.4.
 pote est amare. 138.2. prærogativa. 141.1. datæ. 144.1. oris p. us.
 184.15. premebat. 199.11. vix tenuisse. In Torneb. 3.8. clyneo.
 4.33. haberit. 5.25. Vitisus ausa. 8.24. momēta leonis Vtenh legit.
 17. 16. firmabant omnia legit Vtenh. 19. 3. queis chara fuisse.
 26. Threicio. 23.2.larg.e. 23.honorem. 25.26.asperi. 2° 13. P. et
 bœus olor. 16.nec non. 22. Melitiq'ue. 29.18. qui de cōtoris eget
 Vtenh.leg. 27. Relliq. 31.18. stribilig ne. 36.24 Letonia. 37.17.
 exde procorum. 25. modulo. 28. specioſe front. 33.1. Cytherea.
 2. deformibus ora. 4. propinant. 20. charæ. 45.11. emni-
 bus. 21. gen. rat. 41.6. parca fid. 24. rectire vir. 42.24. fori sil.
 43.21. querelæ. 44.14. viderit Orci. 26.al. at Reg. 45.3. aman-
 dat. 10. sceptro. 13. in fastum al se barbara natio tollit. 15. Men-
 diciq'; 25. Prost. uchæ. 29. insentes ducit. 46.12. Sirenum. 13.
 primum dulces ent. 47. lœna. 20. Phœbeos. 24. p. Etore Merc.
 48.23. verum. 49.9. cyathum. 13. ambitione. 16. Non ad. 20. suf-
 fragia. 53. al. animisque faucre. 55.17. Hanc pos. 36.27. al. ecu-
 basque leho. 57.1. al. Ad manus properans acerbis imos? 9.
 & 10. legitur in archetypo ut quem fundimus obstrepenis ore
 gates anseris, &c. 59.2. in Autogr. Torneb. quod penes Vtenh.
 erat Orco te legitur. 60.3. rellig. 4. Dolj. Dolium male & cur-
 rauit & tornauit Turneb. Ibid. 9.10.11.12. Versus in autogra-
 pho nō extant Vtenh. sed octauum sequitur qui hic in ordine
 23 est hoc modo Nam nunc Elysij colis vireta. 62.1. C. Vtenh.
 D. H. B. Ex Hosp. 73.3. Hirrus & adde comma,. 19 agrestibus.
 74. genitrici. 76.6.al. quo sit ritu. 80.15. Fons blandus. 26. Lau-
 rea. 81.9. peregr. 14. per rura, &c. 82.7. domitorem Asiae. 8. ab
 scissum. 83.3. tumidum cor. 24. abidere. 84.9. lacessere. 22. videt
 vsq. 85.10. preciamur. 88.13. redditum. 97.9. Cornelii. 100.22.
 venulo. 102.1. accipiunt. 17. premeret. 106.16. Non vñquam.
 107.25. Scythis. 108.6. immensi sump. 28. ingenij. 111.11. tristia.
 115.4. nota. 20. studium mirent. 117.17. En. Ex Aurat 120.15.
 auri. 123.17. liberata. 127.5. suis adde & copulam. 128.24.
 temeraria. 138.2. cœpta cantu. 151.9. cerit ipse. 152.24. fila can.
 157.25. Bacche car 158.26. n. l. 159.15. querimonias. 160.11. remo-
 nis. 166.14. patric'um. 168. Graiosque & Laūos uitaque docta
 modos. 170.21. impetus.

HOC

HOC CONTENTA
volumine.

- 1 Georgij Buchanani Scotti Franciscanus & Fratres.
- 2 Elegiarum Liber vnuſ.
- 3 Siluarum Liber vnuſ.
- 4 Odarum Lib.vnuſ.
- 5 Medea Euripidis Poetæ Tragici eodem interprete.
- 6 Euripidis Alcestis eodem interpr.
- 7 Iephthes ſiue Votum Tragœdia ſacra, eodem Buchan. authore.
- 8 Cui & Simonidis Iambi additi ab eodem Latini facti.
- 9 His acceſſit & Adr. Torneb. Regij Græcę Philosophiæ profess. Variorum poema- matum Silua.
- 10 Ampliss.viri Mich. Hospitalis Vario- rum Poem. Silua.
- 11 Ioh. Aurati Regij Græcarum litera- rum professoris varia carmina.
- 12 Car. Vtenhouij F. Gand. Astragalus, ſeu ad illuſtrium aliquot Hominum nomi na Allusionum Liber primus.

G E O R.

GEORGII BVCHA-

NANI SCOTI, FRANCISCA-
nus & Fratres.

Nde nouus rigor in vultu? tri-
stisq; seueris
Frons caperata minis, tardiq;
modestia gressus?
Illaq; frenatae constans custodia
linguae?
Quò lepor, et risus abiére, sa-
lesq; venusti?

Nec pila delectat, nec rauci in puluere circi
Flectere cornipedem, volucrem nec ducere visco,
Nec leporem canibus, nec certo comminus ictu
Figere ramosq; viuacia pectora cerui.

S.epe mihi humanæ meditanti incommoda vitæ;
Spesq; leues, trepidosq; metus, vanosq; labores,
Gaudiaq; instabili semper fucata sereno,
Non secus ac nauis lato iactata profundo,
Quam venti, violensq; æstus, canusq; magister
In diuersa trahunt, tuto subducere portu
Decreui quodcunq; mihi superesse fugacis
Fata sinent æui, sanctisq; impendere curis
Finem animæ, et stolidæ lacrymis commissa iuuentæ
Abluere insani citra commercia mundi.
O sanctum, festumq; diem, cùm cannabe cinctus

Obrasumq; caput duro velante cucullo,
 Auspicijs Francisce tuis animo insitus astris
 Præcipiam ætheream terreno in corpore vitam.
 Hic scopus, hæc meta est, plenis huc tendere velis
 Mens auct, ut stabili tandem statione potita
 Irrita fallacis fugiat ludibria mundi.

Si tibi propositum est sanctæ compendia vite
 Carpere per virtutis iter, nucibusq; relictis
 Exerere immersam cæca caligine mentem, &
 Ad fontes penetrare boni, tenebrisq; remotis
 Tollere perspicuos animi ad cœlestia visus,
 Vota quidem laudo, & magnis congratulor ausis:
 Sed si degeneris recti seduceris umbra,
 Et sequeris vanum transuerso tramite fastum,
 Dum tempus te resq; sinit, cecinijsē receptum
 Ne pigate, temerè inceptos nec flectere cursus.
 Ne tu sinceri recteq; monentis amici
 Despice consilium, nec te plus obsitus annis
 Error, & insani moueant deliria vulgi,
Quam ratio simplex & nullis oblita fucis,
 Et veri inuentrix: sed nec me oppedere cœlo
 Crede, nec in Diuos rediuiuam attollere phlegram.

Nanq; ego sum teneris semper veneratus ab annis
 Pontifices, sanctosq; patres, quos candida virtus
 Redidit æterna dignos in sæcula fama.
 Attamen haud quoties longo sub syrmate rasum
 Cerno caput, tortum funem, latumq; galcrum,
 Atq; fenestratum soles captare cothurnum

Cernere

Cernere me paulum credo: nam veste sub illa
 Sepe latent seui truculentia mente tyranni,
 Sepe latro, lurcoq; vorax, & fœdus adulter,
 Et simulatus amor, fallaxq; modestia vultus,
 Quæ tegit innumeris sub ouillo vellere fraudes.

Ergo caue ne te falso sub nomine mendax
 Simplicitas fors transuersum seducat, & illuc,
 Vnde referre pedem nequeis, trahat: & puerum olim
 Me quoq; penè suis gens hæc in retia mendax
 Traxerat illeccbris, nisi opem mihi fortè tulisset
 Cœlitus oblata Eubuli sapientia cani.

Et quoniam, ut video, morbo cruciaris eodem,
 Siue nocens gramen, magici ue potentia cantus,
 Seu genij fruis fortè mali tibi sustulit omne
 Iudicium, seuo mentem excantante veneno,
 Experiar furijs purgamine mentis eodem
 Expugnare tibi, quo me sine fine furentem,
 Gaudentemq; malis, indulgentemq; furori
 Eubuli eripuit diuina scientia docti.
 Tu modo ne dubita, monitis nec certius istis
Esse puta insanæ quod ructauere Sibylæ.

Ergo rbi lustrali nouies te asperseris vndas,
 Signarisq; nouem crucibus, totiesq; meracum
 Hauseris helleborum, niuco cum flore reuulsu
 Moly tenens, memori quæ dicam mente reconde.

Hec licet à sanctis olim gens patribus orta
 Clari quidem niuco morum candore resulst,
 Impletuq; sua venientia secula famat,

4 GEORG. BUCHANANI

At nunc posteritas vera pietate relicta
 Degenerem questum, sordesq; secuta, caducas
 Cogit opes, ficta & sub Religione pudendos
 Occultat mores, & fame innixa parentum
 Seducit stolidum pietatis imagine vulgus.

Et ne forte tibi præstringat lumina vanus
 Splendor, & attonito velut ad spectacula vultus
 Suspicias sanctæ simulachra euania vitæ,
 Eia age spectemus quid sit, quod vulgus, & ipsi
 Pontifices rerum domini, summiq; Monarchæ
 Tantum admirentur, quid raso vertice caluum
 Conferat esse caput, quid longo syrmate talos
 Vsq; tegi, soleasq; æstium admittere solem,
 Et quæ prætextu latitent portenta sub illo
 Quæ monstra abscondat vestis sinuosa, quid artis
 Vana supersticio, mentes ut fascinet æquas,
 Est commenta, suæ quam vendat callida nugas.

Principiò huc omnes tanquam ad viuaria currunt,
 Quæ res nulla domi est, quibus est irata nouerca,
 Quos durus pater, aut plagi si dextra magistri
 Territat, aut legum timor, aut quos dedita somno
 Exercet nullis Lethæa ignauia curis.
 Deinde quibus gelidus circum præcordia sanguis
 Obsttit ingenio, quos sacro à fonte Cancenæ,
 Quos Pallas Phœbusq; fugat, quos sidere toruo
 Aspicit infausto volucer Tegeaticus ortu.

Hi cùm infrugiferæ spatiū triuere iuuentæ
 Musarum in studijs frustra, iam mollibus umbris

Sic

Sic fracti, nec bella pati, nec ducere remos,
 Nec terram in curuo norunt suspendere aratro:
 Ergo famem aduersus, violentaq; frigora brumæ,
 Hic sibi desidiæ portum, atq; ignobilis otì
 Eſſe rati, huc properant: illis custodia portæ
 Creditur, ast alijs cura est commissa culinæ,
 Hic hortos fodit, hic viduas circumuenit: illi
 Pinguius ingenium est, rus ibit, fallet agrestum
 Vulgus hebes, pueris fragrantia poma, puellis
 Amuleta dabit tenero redimicula collo,
 Donec blanditijs, fabellisq; admirandis
 De Laruis, deq; Empusis, & lumine cassis
 Tandem captatum trahat in sua retia piscem.

Adde his quos febris, quos vexat dira phrenes̄,
 Aut alius cerebri expugnator morbus: in ipsa
 Morte siti, cùm iam medicus spondere salutem
 Desierit, longa stolidi vertigine iurant
 Se, (quodcunq; & ui placati numinis ira
 Iam deploratae dignetur iungere vite)
 In Franciscano victuros esse cucullo.

Hic aliquis sancta pictate Paterculus ardens
 Protinus insternit fuscam cum cannabe uestem,
 Et caput exscalpit cerebrosum, & somnia blanda
 Garrit in auriculam, meritorum mille trecentos
 Promittit modios, venias inculcat, Olympum
 Defunctio spondet, viuo spondere paratus,
 Captatæ potius quam uel semiuncia prædæ
 Vna breuis percitat: Tum ſpc lactatus inani

Interea miser ægrotus iubet optima quæq;
 Deferri ad monachos argentea vasa, tapetas,
 Molliculas vestes, & quicquid venditur auro,
 Quatenus haud illis nudos fas tangere nummos.

Verum hæc pinguiculis tenduntur retia turdis,
 His cœlum venale patet: si Codrus & Irus
 Pauper obit, cessat pietas, non cymbala clangunt,
 Nænia nulla sonat, serie nec candida longa
 Pompa præit, nullo planguntur funera luctu.

Sed nec Funigeræ minor est accessio turbæ,
 Cum mens vesano inflammata cupidine vultus
 Affingit sphenensis opes, viliq; paratu,
 Incessuq; graui, & facta probitate loquendi
 Seducit stolidam pietatis imagine plebem.
 Nec prius ille surens animi satiabitur ardor,
 Ambitioq; procax, donec cum fine cucullo
 Abieciit inducerit regali tempora mitra,
 Et quantum fas est mortali accedere cœlo
 Scandat, & in terris cœlestes tractet habenas.

Sunt quoq; qui sordes fœdosq; hoc tegmine mores
 Posse latere putent, misero ut dent verba popello,
 Dum vitæ infami speciosum obtexere velum
 Contenti, introrsus pleni ambitionis & iræ,
 Inuidiæ & fraudis, Christi prædentur ouile,
 Incautum oculio vulgus fallente veneno.

Adiice præterea quos præceps alea nudat,
 Quos Venus encruat, quos & potatio pernox
 Eiecit patrijs laribus, quos virget egestas,

Et quibus haud quicquam res sunt in amore secundæ,
 Fastos eq; inopes exclusit limen amicæ,
 Quos scelus insimul, tutor quos vrget auarus
 Huc, velut ad tutum cunctis est cursus asylum.
 Hoc procerum è numero crescit generosa propago
 Unigeri gregis: hi patres quibus ille superbit
 Ordo facer, seges haec orbis moderatur habens,
 Quos metus, ira, furor, mens tarda, ignavia, crimen;
 Ambitio, res aduersæ fastidia vite,
 Durus amor, durus pater, implacata nouerca,
 Et mendax virtutis amor collegit in vnum.

Nanq; velut quondam cùm res aduersa premebat,
 Ad laqueum, ad præceps, ad toxica, flumina, pontes,
 Atq; truces gladios, caligantesq; fenestras
 Cursus erat, duram cupienti euadere sortens:
 Sic modò cùm sceleris pudor, aut formido seueri
 Iudicis, aut grauior cunctis infamia pœnis
 Vrget, ad hunc scopulum Francisci in syrmate func
 Cingimur, & tanquam pariter cum vertice radi
 Mens etiam scelerata queat, de sacrilegis &
 De parricidis, de furibus, atq; cynædis,
 Nos faciet cœli subitos rasura colonos.

Dira suum nunquam mutant aconita vigorem
 Vimq; mali, quanvis auro gemmâue bibantur:
 Atq; asinus quanquam Tyrio conspectus in ostro,
 Semper erit tardus, leasœua, dolosus Ichneumon,
 Vrsa vorax, auditus vultur, bos mitis, hirundo
 Garrula; sic animi non mores exuit atros

Vestis hyperborcas superans candore pruinat.

Nec simul exuijs positis Massyla venenum
Vipera deponit, nec Tigris monte relicto
Mitior ingenio est: sic nec transcurrere montes,
Aut mare, vel populi coetus vitare, vel atra
Veste tegi, aut niuea, corioue, aut fune recingi,
Aut mendicatum semper corrodere panem
Turbatæ poterit mentis sedare tumultus.

- 22 Semper enim quo cunq; loco, quo cunq; recessu
- 22 Degeris, vsq; licet Ryphae frigora brumæ
- 22 Fugeris, aut calidam vicino sole Syenem,
- 22 Te dolus & mentis malesuada cupido sequetur,
Et vigil occultis cruciabere pectora curis.

Nec si marmoreis circundatus vndiq; claustris
Fugeris aspectus hominum, te saeva relinquat
Tempestas vesani animi, te conscius horror
Mentis agit vigilem, tibi diras tristia formas
Somnia nocte ferent, te insano turgida fastu
Gloria sublimem ventosis euehet alis,
Dum furit effractis tandem perrumpere clatræ.

Scilicet is nuper contemptus homuncio, qui nec
Prima elementa sonis poterat distinguere certis,
Et quem nec stabulo purgando, olidæ ue popinæ
Preficeres, rausus, Sophiaq; auctore cucullo
Tectus, erit subito doctus, sapiens, & honestus,
Et grauis, & prudens: iam de balatrone modestus,
De Lenone pudens, & de latrone seuerus,
Et frater superum, & coeli penè insitus aulae.

Frater

Frater dixit, ita est, fratres vctuere, cauendum est:
 Frater erit iudex, causam committere non vis.
 Fratribus? in sanctos quicquam caue dicere fratres:
 Tantum iuris habet cerebelli insania calui. "

Et miramur adhuc simili si errore vetustas
 Crediderit Cadmo serpentis dentibus olim
 Esse satos comites, vel si Pagasæus Iason
 Horruerit magicos terra prægnante tumultus,
 Cum modo qui fuerat caprimulgus, tressis agaso,
 Scurravagus, subito mutatus numine mentem
 Fiat Aristoteles, Xenophon, Plato, Zeno, Cleanthes.

Nunc quibus hæc studijs gens desidiosa popellum
 Captet, & in laqueos viduas trahat, omnia turbet,
 Inuoluatq; orbem tenebris, & mobile vulgus
 Fascinet occulto sensim serpente veneno,
 Si vacat expediam: fraudes, ludibria, furtæ,
 Philtraq; & arcanas tibi pandere moliar artes.

Primum vbi detonso vesano vertice, caudex
 Qui fuerat, fit homo subitus, ceu vomere Thusco
 Erutus ille Tages, vates iam doctus in ipso
 Nascendi articulo: discit componere gressus,
 Cancellare manus, caput inclinare sinistrum,
 Versus humum spectare, oculis defigere limis
 Omnia, pallori similem confingere vultum,
 Sulphuris affuso circum os, & tempora sumo:
 Effugere occursus hominum, compescere risum
 Si quis adest, coram reticere, interq; precandum
 Inuitis oculis lacrymas simulare, boatu

Rancidulo in templis natuum frangere cantum:
 Cūm bibitur, calicem digito cohibere sinistro,
 Conceptis verbis de somno surgere, mensam
 Ponere, adire, referre, iubere, orare, salutem
 Dicere, conceptis vrinam reddere verbis,
 Scire quibus nodis & quot distinguere funem
 Fas sit, ubi facilis pateat venatio prædæ,
 Quo pueros fallas, quo tu sermone puellas
 In Venerem accendas, viduas quæ retia captent,
 Quo regum teneas aures, quæ munera placent
 Terrarum dominos, quo vulgus mobile fuso
 Decipiás, quibus ægrotos in limine vitæ
 Illaquees verbis, & testamenta resignes.

Hæc sunt Funigeræ miranda proœmia sectæ,
 Vera rudimenta, & sanctæ præludia vitæ:
 Hoc est, cur aliquis patriam, charosq; propinquos
 Abneget, & dulces obliuiscatur amicos:
 Cur vagus, exul, inops, erro, peregrinus, & exlex
 More feræ toties mutet præsepe, tot annos
 Scurra procax currat, cunctos allatret, in omnes
 Sæuus, blandus, atrox, inimicus, amicus, ut alius
 Imperat; hæc illis lex una & regula vitæ est.

Hæc ubi iam præauit docilis præcepta iuuentus
 Imbibit, & vitæ sese deuouit inerti
 Protinus è caluo senior grege, lippus, inermis
 Gingiuæ, tremulusq; manus, rugisq; verendus
 Incipit arcanæ latebras euoluere sectæ,
 Et sophiam abstrusam placidis recludere dictis.

O*ī* iuu-

O iuuenes, inquit, quos torti vincula funis,
 Quos tonsura eadem, soleæq; fenestra reclusæ,
 Par votum, vestesq; pares, atq; otia iungunt:
 Iam mihi vix raris variantur tempora canis,
 Vox fragilis, latus infirmum, gressusq; labantes.
 Iam propè decurso spatio spectare propinquam
 Fata iubent metam, iam quinquagesima messis
 Sub calido semper placide transacta cucullo
 Liberat officijs vitæ, fortuna benigna
 Me tamen haud frustrâ longum seruauit in æuum:
 Nam ceu Tiresias Itachum, Priameius heros
 Magnum Anchisiadæ iterumq; iterumq; monebat;
 Quos peteret tutò portus, quo flectere cursus
 Deberet, leuibus fugeret que littora velis.
 Cur ego vos animæ nostræ pars maxima amicis
 Non monitis horter? digressum & pauca sub ipsum
 Edoceam? iuuat exhaustos iterare labores,
 Et fulcata meis percurrere littora remis.

Principio cùm vestra ætas sic mollibus umbris
 Sit fracta, vt nec bella pati, nec frangere remis
 Acquora, nec terram possit versare ligone,
 Et fuget Aonias socors ignauia Musas,
 Huc animos iuuenes certatim aduertite, et acri
 Mente Seraphinæ mysteria discite sectæ.

Sancta quidem certis fulcitur secta columnis,
 E' quibus in primis locuples Confessio largo
 Prouentu est, gnauum non deceptura colonum,
 Ut seges agricolam fallat, pulsatiq; tristi

Grandine vix raris spumet vindemia praelis,
 Et pecus abstulerit belli furor, vnicā nunquam
 Artifici imponit CONFESSIO callida docta.
 Hoc telo armatus noster se Regibus ordo
 Terribilem ostendit, solioq; extrusit aucto
 Quos visum est, alios ad summa cacumina rerum
 Extulit, & multa stabiliuit cæde tribunal.
 Nanq; vbi cunctorum sensus, secretaq; mentis
 Noueris, in promptu est tibi coniurata fouere
 Pectora consilijs, timidumq; in foedera vulgus
 Cogere, ut ignotas possint expendere vires,
 Vel proceres merito de te bene prodere regi.

Ergo, (vos siquidem numerandi crimina curas
 Detineat,) matrona locum ditissima primum
 Vendicet, aut dulci assuetus Danista lucello.
 Proxima mercator teneat loca, tertius ordo
 Nobilium est, quos aut ditat quæsita rapinis
 Præda, vel innocuo manus oblita sanguine ciuis
 Reddidit insignes: post hos, aut diuitis aulæ
 Assecla, aut famulus, ancilla, puella, puerus.
 Sed neq; lenonem, nec tu contemne latronem,
 Spes modò sit lucri: qui nil quod donet habebit,
 Eo nōpanas. Quis enim sterili committere sanus
 Semen agro curet? quis imanes irriget hortos?

Hic vbi secretam penitus demissus in aulam
 Pectoris, arcana latcbras cognoueris, omnes
 Tum facies rerum, tum vafrum Protea finge,
 Cum tibi crediderit virgo, quod credere matri,

Quod

Quod socius socio, quod nolit nupta marito,
 Tum pete securus quiduis, tum vincula captis
 Injice, tunc humeris quemuis super aggere fascem.
 Nam semel arcanæ tibi qui penetralia mentis
 Nudarit, penitusq; alto sub corde repostos
 Detexit sensus animi, timet, horret, & odit,
 Quia muis dissimulet: sed mens mala conscientia pallet
 Ne commissa tegas male vino liber, & ira
 Commotus, magnoq; satis non munere cultus.
 Hoc ubi fertilior preda est deprensa capistro,
 Posce, iube, rape, stringe, omnem dum spongia succit
 Egerat, exhaustumq; penum in tua congere claustra.

Nec tamen ætatis, nec te discrimina sexus
 Prætereant. Primæ quoniam lanuginis ætas
 In Venerem est præceps, lucris addicta senectus,
 Virgo capi facilis blandæ dulcedine lingue
 Vanæ superstitiones exerceat aniles,
 Mercator dulci postponit numina lucro.

Si matrona potens, vel præde victimæ opimæ
 Incidit in cassæ, cautus confinge petendi
 Mille nouæ artes: caries annosa columnas
 Diruerit, sacram Boreas nudauerit ædem,
 Claustra latus magna pandant adaperta ruina,
 Desint ligna foco, nemorum si dices abundet:
 Si locuples agri est, atrum corrodere panem
 Finge tuos fratres, languescant pocula vappa:
 Rustica cortis aues, agnos, hædosq; petulcos
 Mictat: ab urbanis sacre pete stragula mensæ,

Posse

Posce sacras vestes, quodq; oras ambiat aurum,
 Quod calicem fractum instauret, quod lignea pingat
 Signa, quod in vitreis possit splendere fenestris;
 Det miles præde partem, furtiq; latrones,
 Mercator fuluis redimat periuria nummis.

Et quoniam teneræ nequeunt donare puellæ
 Munera, dent quod habent, quod securæ dare possunt;
 Quæ data non pereunt, quæ frusira nō data perdunt.
 Segnior in Venerem si qua est, accende monendo,
 Pande voluptatisq; modos, formasq; latentes,
 Quærendoq; doce Veneris quem nesciat usum.
 Talia quærenti facilem quæ commodat aurem,
 Sit licet antiquis magis illa senera Sabinis,
 Nosse volet, notum quod posse iuuare putabit.

Interdum tanquam cupias reprehendere luxum
 Vestis, & accensum gemmis quod fulgurat aurum,
 Lacteolas furtim dextra constringe papillas,
 Inq; gradum fractos digito compone capillos,
 Et pede tange pedem, dextram dextra, oribus ora:
 Sic dices rides, sic molliter oscula iungis:
 Oscula commissas inter luctantia linguis,
 Sic te tractandam præbes, tractataq; gaudes:
 Sic pede, sic digito, sic tu promittis ocello,
 Hoc loqueris nutu, tali noctem abnuiis ore:
 Sic per inoffensas graderis secura tenebras,
 Sic aperis limen, sic nullo murmure claudis.
 Hæc animo memori præcepta recondite fratres:
 Quæq; locus, tempusq; dabunt, quæ sexus & ætas'

Permit-

Permittent: hinc diues opum venit annua cura:
Spesq; voluptatum, charæ sine criminè famæ.

Quòd sì quis sanctæ fugiat commercia sectæ,
Sentinamq; tuæ nolit mandare cloacæ,
Illiis ancillas, famulosq; accerse loquaces:
Inquire in mores, passim sere criminæ, in aurem
Omnibus obganni secreta piacula: quòd st
Criminibus non vlla locum fortuna ministret,
Actaq; sincerè constet pars maxima vitæ,
Hæreticum clama nitidum prætexere fucum
Occulti sceleris maculis, tacitoq; veneno.
Sic hos in laqueos trepida formidine, & illos
Credulitate trahes, vel spe, vel fraude vel arte,
Ut captum tencas intra tua retia piscem,
Grande scelus leuibus contentus plectere pœnis.
Nec precibus longis, lacrymisq; piacula dele
Horrida, sed nummis loculos, non pectora fraude
Exhauri, vel templa iube, vel cl. iusta vel aras
Extruat, aut multis redimat ieiunia Missis.

Hoc quoq; præmoneo super omnia, corda iuuentæ
Infice, sopitos accende libidinis ignes:
Semina flagitiij in vacuo turgentia campo
Vsq; soue, plenos sceleris dum reddere fructus
Possint, & latè in pingui regnare nouali.
Hic ager, hæc seges est, hæc nostræ vinca sectæ.
Hunc igitur multo scelerum pinguis cere cœno
Effice, & infusis hunc exaturato cloacis.
Non tam Ryphaeæ metuenda iniuria brumæ,

Atq; supersuso tellus submersa profundo,
 Aridaq; insolitis candens feruoribus ætas,
 Quām ne discussis tenebris resipiscere mundus
 Incipiat, quām ne patefacto lumine veri
 Inspiciat nostras plebecula stulta tenebras.

Sed iam ruricolis labor impendendus, apricos
 Iam lustrare iuuat campos, perq; ardua montium
 Ire iuga, & latos indagine claudere saltus.
 Ecquis iō iuuenes tenebris, et inertibus umbris?
 Posthabitis, strepitūq; vrbis, nigraq; popina
 Audet in aérios nemorum descendere tractus?
 Bacchatosq; choris Nympharum accedere fontes?
 Prataq; purpurea semper renouata iuuenta?
 O' mihi si calido ferueret corpore sanguis
 Integer, & validæ vires, firmataq; neruis
 Membra suis, quām prata libens & florea tempe
 Aspicerem, & viridis captans umbracula syluæ,
 Et tremulae leue murmur aquæ, cantusq; volucrum,
 Languida sepositis reeuarem pectora curis:
 Nunc quoniam hæc nobis iniudit senior ætas
 Commoda, & effœtis membris ignaua voluptas,
 Vestrum opus hoc iuuenes, vestra hæc vindemia, laxas
 Ferte plagas, laqueos innectite, tendite casses,
 Aruaq; Funigero resonent pecorosa Molosso.

Primum igitur qui rura petis, si mollia tardo
 Membra labant æuo (cum nos equitate parentis
 Francisci præcepta vetent) aut vilis aselli,
 Aut hinni ambigu, aut sterilis premie tergora mulæ,

Carpe

Carpe viam pedibus iuuenis, nec munera desint,
Que faciles capiant animos, pictæ ué tabellæ,
Aut scelerum venie simulachrum plumbea, imago
Chartera, vel p. uicis venalia munera nummis.

Nam neq; p. uicis sapiens radiantibus auro
Piscem hamis captat, nec sericea retia tendit.

Sæpe & odoratis oncretur mantica pomis,
Sæpe pirum, primamq; manu decerpito ficum.
Pisces etiam piscis capit, grus capta volantes
Fallit sæpe grues, nec sperni vilia credas
Munera diuitibus: Cernis quim parua feroce
Vincla feras teneant, quim paruos currat ad hamos
Mulus: virga tenet grandem viscata volucrem.

Adde, quod haud cunctis est utile retia syluis
Tendere, nec Mulus quauis capietur in unda,
Nec laqueo accipitres venatur callidus auceps,
Nec Cererem dabit omnis ager, nec Maſicus humor
Aſpera purpureis uestit dumeta racemis.
Dispice propterea, quo tendis retia saltu,
Cui laqueos prede, quem fallit linea p. uicem.

Nec tibi sum (multis licet hoc arrideat) auctor,
Vt sacra diſsimulet teneram rasura puellam,
Que fessa anxiferis soluit precordia curis,
Ambigua quanuis sexum mentita figura
Decipiat multos, tamen hinc discriminâ mille,
Mille manent casus: sepe haud frustrata sagaces
Suspicio occulti pandit vestigia furti,
Sæpe etiam leſi grauis imminet ira mariti,

Persequiturq; fugam, & rapta pro coniuge saeuit
 Bella ciens: sacre non illum infamia sectae,
 Non pudor, aut pietas poterit cohibere furentem:
 Dedeceus in vulgus profert, rumoribus iras
 Expiat, in cunctas serpit noua fabula coenas.
 Aut si turgidior mouit praecordia bilis,
 Vel resecat ferro peccantia membra, vel arcto
 Fune ligans tendit, vel terga caputq; colurno
 Fuste domat, sancta haud veritus temerare coronam.

Arbitror & vobis notum, quod contigit olim
 Burdegalæ, nec, si ignotum est, narrare pigebit.
 Obfuit exemplum patribus, fortasse nepotes
 Instruet. Eximia quidam pietate probatus
 Frater erat, quo non quæstus studiosior alter,
 Nec magis edocitus laqueo implicuisse tenaci
 Pinguiculas viduas, stupidoq; imponere vulgo.
 Hic ubi iam multos prædator callidus annos
 Santonicos lustrasset agros, & vtrumq; Garumna
 Littus, & antiquæ felicia rura Tholosæ:
 Tandem Burdegalam fatis urgenteribus intrat
 Cum consorte viæ, nouies cui turgida pleno
 Orbe diem admirat partus Lucina propinquui,
 Illa rudis miles, tumidi dum crimina celat
 Iam matura vteri, collectaturq; dolori,
 Audet iter, longosq; viæ perferre labores,
 Nec timet irato sese committere ponto:
 Tantus amor sacræ penitus se addicere sectæ.

Ecce autem primum dum findit puppe Garumnam,
 Fluctuat

Fluctuat & tumidis pinis vexata procellis,
 Heu bene celati patet fecit damna pudoris,
 Dum timor introrsus gemitusq; & verba retentat,
 Dum labor in veras cogit prorumpere voces,
 Editus in medijs infans euazijt vndis.
 Pars f. si nouitate stupet, quodq; audijt ipsa
 Vix audisse putat: petulantior altera risu
 Personat: ast aliis tumida succensus ab ira
 In mare præcipitemonachum, & cū prole parentē
 Proturbare iubet, letoq; abolere nefandum
 Dedeceus, & monstro miseram releuare carinam.
 Hinc tumidos fluctus, pontoq; furente procellas,
 Ventorumq; minas, & apertam numinis iram.
 Si quis adest animi pius, & moderatior iræ
 Occultare cupit facinus, parcitq; benignus
 Errori, humanos prudens expendere lapsus,
 Agnoscitq; suas alieno in crimine vires.

Ergo dum trepidant discordia pectora vulgi,
 Nautarumq; fremit per littora rauca tumultus,
 Infelix frater turbæ se fene insinuans clam
 Tramitibus cæcis elabitur, oraq; velans
 Vertice demisso peregrinas exul ad urbes
 Nœstus abit, pœnasq; domi, famamq; sinistram
 Formidans, miseramq; gemens cum prole puellam,
 Quam solam, atq; ægram nuda liquisset in acta
 Inter inhumani risum & ludibria vulgi.
 Ipse ego tum validus, viridiq; in flore iuuentæ,
 Nec linguae nec vocis inops, nec flectere corda

Plebis inexpertus stolidæ rumore secundo,
 Vix tamen aduersæ gliscentia murmura famæ
 Flestere, vix potui populi compescere voces,
 Saepè licet verbis factum execrare amaris,
 Auctorem sceleris comitem licet esse Lutheri
 Iurarem sanctæ latitatem nominie sectæ.

Nec minus in terra comes est infamis Ibera
 Pusio, sed forsitan minus est formidinis illuc,
 Quod Veneris nullo produnt commercia partu.

Sed quid opus toties sese obiectare periclis,
 Et non parsuræ cuiquam committere famæ,
 Cum liceat tutò, liceat rumore secundo
 Vndiq; securos Veneris decerpere fructus;

Nec mihi fatuas ruris sectare puellas,
 Custodesq; gregis calido sub sole recocetas:
 Sed si qua est matrona potens, et militis uxor
 In locuplete domo viduas exercita noctes:
 Dum bello externis vir debacchatur in oris,
 Inter a vacuos valido tu Marte penates
 Oppugna, nec blanditijs, nec parce querelis,
 Nec precibus primus si non patefecerit arcem
 Impetus, haud animi timidus frangare, sed infer
 Arma audax, viduæ interdum miserere puellæ,
 Ingratum nunc finge virum cum pellice noctes
 Ducere, deserto dum secubat illa cubili:
 Crede mihi obsepti perfringes claustra pudoris,
 Atq; aliqua inuenies aditum, votoq; frueris,
 Præscriptum occultos tibi cum Confessio sensus

Nudct,

Nudet, & integrum non sit simulare pudorem.
 Sic tibi per cunctos grassari impunè penates
 Fas erit, & geminos pariter decerpere fructus.
 Namq; ubi prostrati perrupit iura pudoris
 Fœmina, neglecto redimet sua gaudia censu.

Penè mihi exciderat, quod primum penè monere
 Debueram gnauos ruris genialis alumnos,
 Ut quid quæq; domus præstet, quid vir, mulier uē
 Quæq; sit in memores id cura referre tabellas,
 Ne, noua cui fuerit prouincia traidita sorti,
 Annua vel redimit qui vectigalia, vel qui
 Hospes ad externas, ut sit, proficiscitur urbes,
 Erret inops animi, dubius coenæq; larisq;
 Que petat ignarus, que vitet tecla, quid inde
 Speret, ubi certum faciant mendacia questum.
 Atq; ubi successor te tardum exceperit æuo
 Iunior, huic tabulis descriptum tradere censem
 Non satis, arcanis muliebria nomina saltem
 Punge notis, si qua est animo obfirmata rebelli,
 Si qua procax, simplex, incesta, proterua, benigna,
 Cuiq; notent mores proprijs discrimina signis.

Sed me præteritæ suauissima mentio vite
 Longius ac volui tenuit. Pars maxima rerum
 Restat adhuc, sanctæ columen, caput, anchora sect.e.
 Nam vaga sub certas comprehendere crimina formas,
 Et se prodentes animi pernoscere mores
 Artis opus modicæ est, celeriq; addiscitur usu,
 Inq; per agrandis sola est industria villis.

At verò è celsæ sublimem sede cathedræ
 Mille oculos in se intentos, auresq; tenere,
 Et velut iniectis tot circumflectere frenis
 Ora hominum, & resides animos turbare tumultu,
 Et molli alloquio trepidos componere motus,
 Magnæ mentis opus, cui sit solertia prudens,
 Ingeniumq; capax, projecta audacia, promptus
 Sermo, pudor nullus, firmum latus, acer in ore
 Cui vigor, & vocis sonus asper, lenis, acerbis,
 Ut res cunq; feret : cui vultus cereus, omnes
 Transire in formas docilis, mens subdola, fallax,
 Et recti prauiq; tenax : pro tempore fingat,
 Dißimulet, simulet, præsens ubi postulat vñsus.
 Hæc quotus in turbæ quisq; est tot millibus vñus
 Qui præstare potest ? nisi si cui fortè benignus
 Deucalion raro finxit præcordia saxo.

Nec tamē expectet quisquam dum Rhetora fingēs
 Diuitis eloquij prima incunabula pandam,
 Et vulgata scholis paßim præcepta reuoluam,
 Tradere quæ possit triuialis cura magistri,
 Vos ô Calliope precor aspirate canenti,
 Maius opus moueo : sed nec per deuia Tulli,
 Aut Fabij longos te circunducere tractus,
 Aut per Aristotelis spineta asperrima conor.
 Commodius patefiet iter, qua nulla salebra
 Offendet pulsata pedem qua semita nostris
 Trita rotis noto deducet limite gressus,
 Mollia cliuosi dirimens compendia prati.

Primum iter ingressus tenerum de fronte pudore
 Excute:nec vacua est vñquam pudor vtilis alio,
 Nec decet audacem nisi ficta modestia scurrat.
 Quod si naturæ vitio male firma ruborem
 Frons trahit, & subitas confundit purpura malas:
 Tum tibi vel frictus, vel Bacchi largior vsus,
 Curaq; & assidue meditatio garrula rixæ
 Durabit solidum rubicunda per ora cruorem.

Nec te Grammaticas opus est ediscere nugas,
 Et tetricis languere scholis, tantum elige gnomas
 Priscorum è libris paucas: tria commata Tulli,
 Virgilij totidem versus, vel carmem Horati
 Dimidium.hæc omnis ceu condimenta loquelæ
 Semper habe in promptu, sic crescit opinio, surget
 Hinc decus, & stupidi magna admiratio vulgi.

Noui ego, qui tantum ter quinq; Latina teneret
 Verba, sed ingenij sic dexteritate palebat,
 Ut quocunq; loco, de re quacunq; parata
 Semper, & ad nutum posita in statione teneret,
 Taœta æta uebis: &. nec te vox barbara turbet,
 Aut temere crumpens lingua titubante solœcus:
 Tot sanctos oppone patres, mysteria sacra
 Turpe est Grammaticis submittere colla capistris. 22

Nec mihi displiceat primo muliebria passus
 Flore æui, hinc effrons audacia nascitur, atq;
 Fœmineum in morem rixandi insana voluptas.

Cura sit in primis tibi linguam armare veneno
 Verborum, Aethna animas, animas tibi torreat Hecla,

Tartara sulphureis voluant incendia fumis
 Mixta, tibi nigris Phlegetontias vnda cerastis
 Bulliat, & miseris lacerent Cacodæmones umbras,
 Donec fracta crepent longis subdentibus ossa.

Nec minus horrendos purgatrix flamma vapores
 Euomat, æterno nisi quod non aestuet igne,
 Sed precibus vinci queat, & lustralibus vndis
 Extingui, Bullis minui, Missisq; leuari.
 Hic ager est diues, nostriq; Colonia Papæ:
 Nectaris hic fons est, hæc vestigalia nostri
 Ordinis, hæc fatuo tenduntur retia vulgo.
 Ista relegatos coelestii à limine manes
 Contineat sedes, donec mercede soluta
 Extrahat è calida excoctos fornace sacerdos
 Is musset Missas, venijs venetur, & vndis
 Irrorans magicis findat caua busta susurris:
 Sed tantum dites cruciatu liberet umbras.

Ista tibi ad populum clamanti sylua ministret
 Tela: nec vt desint metuas, dum scripta manebunt
 Virgilij, dum Lombardi Rhapsodia, Thusci
 Nugæ Antonini, sacri commenta legentur
 Gregorij, vel mendici mendacia Thome.

Nœc ruant lapsis tam ditia tecta columnis,
 Quæ super æternam posita est Ecclesia petram,
 Tu Petrum super ædifica, qui claudere cœlum,
 Tartara qui solus possit, nec tartara tantum
 Soluere, sed loculos fatuorum, arcæ sed auaræ
 Vincula, sed stantem plenum ad præsepe iuuencam.

Hæc

Hæc qui sacrilegis ausit conuillere verbis
 Schismaticus sit, & Hæreticus, sit torris Auernæ
 Olle, opifex scelerum, Furiarum filius, Orci
 Germen, et in mentem quicquid ribi splendida bilis
 Suggeret: hoc omnes tonitrus, hoc fulgura lingue
 Congere, proq; focis hic depugnetur & aris.
 Frigida tu Christi, & comitum præcepta scueris
 Linque scholis: aut si quis adhuc antiqua requirat
 Antiquarius, & veterum iciunia patrum,
 Tumibi cride uae semper memor esto culinæ.

Et quoniam in proceres vulgus maledicta libenter
 Accipit, et fandi hæc latè patet area: bella,
 Furti, Latrocinia & ris, fraus, iniuriæ, cædes,
 Atq; ingens scelerum semper se se offrere agmen:
 Illic tela tuae poteris disstringere lingue.

Res tamen hæc populo longè est gratissima, quando
 Ordo sacerdotum est acri perfusus aceto.
 Nec locus est aliis fœcundior, ut neq; in vlla
 Parte magis vite regnante libidine tetra.
 Hic & crassorum licet abdomen monachorum
 Arripere, hic luxum, cœloq; minantia tecta
 Pontificum, fractiq; malis alimenta popelli
 In sumum & cinerem conuersa, domestica castra
 Scortorum, scelerum artifices, mollesq; cynædos,
 Lenones, scurras, balatrones psallere doctos
 Semiuiros, gestire manu, pede plaudere terram,
 Et condire nouis exotica ferula succis:
 Præfulis hæc sancti quando est non ultima virtus

Maiorum à magna non degenerare culina.

Interea fac stet mendicus ad ostia Christus,
Imploretq; fidem vinoſi antifititis algens,
Et sitiens, saniemq; uno non ulcera stillans,
Nec ferat ullus opem, niſi forte canicula blanda,
Et saturo domino clementior ulcera lambat.

Hic poteris totum Bernardum effundere, manes
Ex Archeronte ciere, animæq; audire querelas
Implorantis opem. Sed quid numeramus arenam
Littoris? hic nunquam mihi crede oratio deerit,
Dum Papa omnipotens Capitolī immobile saxum
Accolet, imperiumq; Pater coleatus habebit.
Ne nimium Sodomam tamen, infamemq; Gomorrā
Ingere, doctores ne culpa redarguat ipſos.

Hac ubi iam fueris sat debacchatus arena,
Et proceres licuit populo laniare secundo,
Collige paulatim tete, proceresq; iacentes
Erige, ſint fontes, & nullo à crimine puri.
Non tamen his cuiuis fas obgannire, nec arclo
Soluere colla iugo, quamuis moderetur habenas
Sacrilegus Iudas, Romanaq; templa gubernet,
Trudat & innumeros ad pallida Tartara manes,
Priuato mutire nefas: rapiatq; feratq;
Et laceret totum conuulſo cardine mundum.
Tu tacitus ſpecta, dices, mundiq; ruentis
Vindictam permitte Deo: citiusq; parentis
Inualidi iugulum ferro reclude, profana
Quām violes dextra rasi male ſanus honorem

Verticis,

Verticis, vxorem quanuis manifestus adulter,
 Et natos, natasq; tuas compresserit, & te:
 Sed nube, atq; tace potius, nullumq; recuses
 Flagitium, quam traducas quos vinctio sanctos
 Etrasura facit, sacræq; Licentia Bullæ.

His vbi præceptis molles calficeris aures,
 Tum licet adijcas magnæ primordia Missæ:
 Quoq; sacerdotum gentem decorarit honore
 Cœlituum pater: vt soli sibi fingere numen
 Murmure verborum possint, tenuiç; farinæ
 È massa generare Deum, gentiumq; repente
 Frangere, sacrato fractum mersare falerno,
 Visceraq; & carnes, cumq; albis ossa medullis,
 Semianimesq; artus aidam demergere in aluum:
 Tanta sacerdoti cùm sit permissa potestas,
 Quam neq; purpurei possint sibi sumere reges,
 Quisquis & æthereos bonus angelus incolit orbes,
 Quisquis & infernas malus angelus incolit vmbras,
 De pane vt numen faciant, de numine ??
 Vnde homini fragili hæc proiecta audacia, vt ausit
 Christophorum vel Christiورum violare nefando
 Sacrificum verbo, aut sceleratam impingere dextrā.

Sic in sacrificios iaciens conuicia vulgus
 Conciliare potes: sic rursum auertere læsi
 Irām sacrifici poteris, cùm numinis instar
 Efficies sacrosanctum, atq; à formidine duri
 Iudicis exemptum: quanuis fregisse paternum
 Vicini clamēt iugulum, matrisq; morantis

Vota Sibyllinam laqueo finisse senectam.
 Nam velut ex vsu est cunctis asserre timorem
 Ordinibus, cunctos sic conciliare necesse est,
 Vnde vel exigui fulgebit specula lucri.
 Vnum illud moneo, atq; iterumq; iterumq; monabo,
 Et tamen haud vnguam monitum satis esse putabo.
Tarsensis fuge scripta scnis, fuge toxica nostri
Ordinis. O primis vtinam perijisset in annis,
 Aut mansisset adhuc hostis: licet, ante renatus
 Viuifica quam lympha esset, tam multa dedisset
 Funera, grassatus ferro, ingentiq; procella
 Afflixisset adhuc tenerum pietatis ouile:
 Plus tamen adscriptus nobis, plus factus amicus
 Obfuit: & nisi Funigeri præsaga parentis
 (Cornua cui nomen dederant) oracula fallant,
 Tempus erit, cum Paulinis male credula scriptis
 Turba sacerdotes templis expellet, & aris:
 Quæq; propè in terris ædes imitantur Olympum
 Diruet, & cineres diuorum atq; ossa profundo
 Merget, & immisso victricis lumine veri
 Ostendet populo mysteria nostra profano.
 Illa meo (siquidem ventura est) scrior æuo
 Hora precor veniat. Sed vos quibus imminet ingens
 Tempestas, vigilare decet, cunctosq; monere
 Opportunè, importunè ne incauta iuuentus
 Occulta attingat prorsus mysteria Pauli,
 Neue in vulgares vesana audacia linguas
 Transferat, indocto non committenda popello.

Quæ

Quæ quia non penitus fas est abolere, probata
 Tot serie annorum (quæ cautio proxima) saltē
 Efficite ut vulgus tenebris velut abdita cæcis
 Sorbonæ hæc senibus lippis tractanda relinquat:
 Sed tum cum resides acuerunt pocula sensus.

Nostra licet super has sit secta extincta columnæ.
 Præcipue, non pauca tamen, nec parua supersunt:
 Sed propè iam vulgata, nec artis egentia nostræ,
 Nec vocis: sed quisq; sibi quæ tradat, & vsu
 Addiscat, thalamos ceu conciliare iugales,
 Aut male coniunctas causando soluere tædas,
 Aut ubi depresso erupta est concordia mœcho
 Vxori à duro veniam impetrare marito.

Illa tamen patribus seges olim vberima nostris
 Fingere nocturnos lemures, manesq; vagantes
 Lustrali compescere aqua, magicisq; susurris,
 Frigida nunc tota est: postquam nasuta iuuentus
 Pectora craßorum male credula ridet auorum:
Nec credit nisi quæ scriptura teste probaris:
 Coniurata licet magnis Sorbona sigillis
 Figmenta affirmet. Verum melioribus annis
 Hec thalami clausas frangebat machina portas,
 Hec testamenti tabulas mutabat, & ibat
 Vir peregrè Romā, aut Solymā, dum tædia mœchum
 Iam sibi permitti caperent lecti: ast ubi diues
 Umbra oblitæ sui paucas in funera Miſas
 Legarat, potiusq; suis bona linquere natis
 Duceret excedens, quam nostros vngere caules,

Non

Non impunè nefas soliti id perferre Priores.

Is dolor arma dedit generosis fratribus vndam
Ad Ligeris, quā diues agri, quā diues Iacchi
Ostentat longē formosa Aurelia turres.

Et nisi cauta parum pietas in fraude paranda
Inter tot vigiles Argos deprensa fuisset,
Partus honor nostræ foret & dignatio sectæ,

Sæpe quidem nobis facimus mala multa: velut cùm
Alter in alterius damnum sese ordinis armat.

Berna nouum sibi Franciscum iam finxerat, & iam
Stigmata clara pedum, & manuum confixa patebāt:
Ni vicina dolens augescere commoda liuor,
Ficta renudasset magno ludibria risu,
Nec damno leuiore. Italæ sapientia maior
Illa oræ, quæ Senensis tacitè Catharinæ
Vulnera disimulans pensat mendacia quæstu,
Barbaricumq; ad sese his artibus attrahit aurum.

Sed tamen hoc æuo temerè miracula fingi
Noluerim, nisi monticolas inter crassosq;
Pastores: nec pastores iam spernere tutum est:
Quando etiam in solas migrat sapientia sylvas.
Quis rigidos Scotos gelidi sub vertice cœli
Aut animum, aut aures, oculosue habuisse putasset?
Et tamen ille catus vétularum Langius aucep;
Cùm teter locus errori, & nox cæca faueret,
Non potuit celare piæ ludibria fraudis.

Campus erat latè incultus, non floribus horti
Arrident, non messe agri, non frondibus arbos,

Vix sterilis siccis vestitur arena myricis:
 Et pecorum rara in solis vestigia terris:
 ✓ Vicini deserta vocant .ibi saxea subter
 Antra tegunt nigras Vulcania semina cautes:
 Sulphureis paſſim concepta incendia venis
 Fumiferam voluunt nebulam, piceoq; vapore
 Semper anhelat humus, cæcisq; inclusa cauernis
 Flamma furens, dum luctando penetrare sub auras
 Conatur, totis paſſim spiracula campis
 Findit, & ingenti tellurem pandit hiatu.
 Teter odor, tristisq; habitus, faciesq; locorum:
 Illic ſepe animas torqueri Langius, illic
 ſæpe queri, & longas in fletum ducere voces
 Audijt, aut voluit credi audiuisse frequenter,
 Et vitulabundos cacodæmonas, & per arenas
 Caudarum longos ſinuatim ducere tractus.
 ſæpe etiam infernæ (quoties iciunus adibat
 Antra) ſibi viſus nidorem haurire culinæ.

His ubi iam vulgi ſolidas rumoribus aures
 Imbuerat, parat Exorcismum, circulus ingens
 Dicitur, hunc intra ſpatio breuiore minores:
 In medio ſtabat palus, iuxtaq; catinus
 Plenus aquæ, ſed cui cineremq; ſalemq; ſacerdos
 Addiderat multo cum murmure, nec ſine anhelis
 Flatibus. hoc poſtquam ſcena eſt inſtructa paratu,
 Langius ipſe pater ſacro venerandus amictu,
 Circum omnem irrorat fetofl aspergine ſceptri,
 Verbaq; præcipiti contortuplicata rotatu

Conuoluens, cœlum ac terras adiurat, & ondas,
Et tremefacta imis Acherontia regna cauernis.

Et iam nox aderat secreti conscia sacri,
Iamq; è vicinis populus conuenerat agris,
Matres atq; viri, pueri innuptæq; puellæ,
Scire audi quò tanta cadant promissa, nisi ille
Conscia secreti formidans lumina & aures
Eſſe procul magna iuſſiſet voce profanos:
Qui ueſacerdoti non illa luce diſertè
Cuncta ſuſurraſſet tacitura m crima in aurem.
Laica ne trepidi fugiant commercia manes,
Ne ueinhians prædæ veliciunus Cacodæmon
Inuiolet, & laceret ſceleratorum vnguibus artus.

Ducitur ad palum velut hostia Rusticus ipſi,
Ficta quidem gnarus cuncta, at formid' ne tanta
Attonitus, quam si Stygia egressurus ab alio
Aſpiciat nudas mandentem Cerberon umbras,
Siue animo timor à puerō conceptus, aniles
Fabellæ haud modicū pueris plorantibus horror,
Siue locus fumo, & cæca caligine opacus,
Et velut infernæ terrebat imago culinæ.

Cætera ſubmoto clam cuncta peracta popello:
Sed tamen audiri gemitus, vocesq; minantis
Dæmonibus, mixtæq; preces, nulloq; rogante
Interdum reſponsa dari: nunc tollere vultus
In cœlum, nunc figere humi, nunc plangere peſtus
Langius, & ſacra templum conſpergere lympha,
Donec auis lucis prænuncia ſpectra moneret

Cedere

Cedere, & in veterem se denuò condere nidum.
 Tum templo egressi, dicenda tacenda referre
Langius, umbrarum pœnas, flammæ rapidam vint
Lustralis, quot carnifices cacodæmones ollas
 Admoueant, verubus quot figant, fluctibus umbras
 Quot mersent gelidis, quot Missis cuiq; leuetur
 Pœna, velut ciuis Stygio vixisset Auerno,
 Ordine cuncta recensebat: neq; credula deerat
 Turba homini: purgatricis rediniua fauillæ
 Gloria crescebat multum indignante Lutherο:
 Et creuisset adhuc, nisi vel formidine captus,
 Vel pretio victus, vel vino rusticus ille
 Anormis comes, Exorcismi proditor cheu,
 Cuncta reuelasset taciti mendacia sacri.
 Ex illo fluere, & retrò sublapsa referri
 Spes prædæ, & nimium viuacis gloria veri
 Crescere. Quapropter moneo dehinc fingite parcē
 Somnia nocturnos lemures, miracula, ni fors
 Aut apud extremos fieri dicantur Iberos,
 Americosue, aut Aethiopas, calidoue sub axe,
 Et caput ignotis vbi Nilus condit arenis,
 Vnde aderit nemo, qui testis dicta refutet.
 Forsitan extermos solertia fugerit hostes
 Callida, sed pestem natam intra viscera, & ipsis
 Hercentem venis hominum vix vlla cauebit
 Cura, nisi nostros vis prouida numinis olim
 Respexit auos, iam luditum Funiger ordo
 Proditus à proprijs misere perijset alumnis.

Si quis erit fratum, qui suus est de monis austus
 Efferre in vulgo: mysteria condita, fraudes
 Occulta, ritus nocturni arcana, ergatum
 Depositum, cæsis post stupra nefanda puellas.
 Quicquid et extintis frater patrare lucernis
 In fratres solet imberbes, haec prodere si quis
 Audeat, ex templo scelerato sanguine poenas
 Soluit, et æterni compostus pace quiescat.
 Haec sunt, que nostro licet sermone monere.
 Et iam plena epulis mensarum fercula sumant,
 Latrantemque fame stomachū prope verba relinquunt.

Hactenus Eubulus, qui facta nefanda perosus,
 Funigerum poenas etiam metuebat acerbas,
 Orgia non veritus populo cuilgare profano,
 Is mihi carminibus lustrato, et sulphure, et ouo,
 Et viua rorato vnda cerebrosa fugauit
 Somnia, de rasis, de cannabe, deque; cucullis,
 Inque; hominum nugis ad lucra nefaria fictis,
 Nulla esse ad vitam docuit momenta beatam:

GEORG. BUCHANANUS
 Franciscani finis.

GEORGII BVCHA-
nani Scoti, Fratres Fra-
terrini.

In Antonium Tomarium Abbatem.

Fama prisci laudibus sœcli tumens,
Præsens superbo desprens f. studio,
Accedē, specta quid priorū tēporum
Opponat ætas nostra magniloquen-
tiæ:

Non quod Platoni, rancidoꝝ Socrati,
Sophisq; falso dictitatis comparet,
Sed Christianæ puritatis xnicum
Exemplar, vnum specimcn, vnam imaginem,
Vnamq; vitæ corrigendæ regulam,
Vnumq; Christi proximè restigia
Qui persequatur, indicetq; cæteris,
Vitamq; vita penitus exprimat sua,
Antonium Tomarianum Antistitem.

Christi parentum nemo vidit alterum,
Nec ipsa mater nouit Antoni patrem.
Vterq; pastor, noster hac parte est prior,
Hic pascit herbis, ille verbis pauerat.
Ut quinq; panibus ille quinq; millia
Saturauit, iste (ne saturit, us noxia
Animæ inquinaret puritatem) rit arbitror,

Ad quinq; panes quinq; plebis millia
 Redegit, vt si quid supersit, (vt reor)
 Fragmenta posset absq; cophino tollere.
 Ut ille vera vitis, hic verus meri
 Est vter: ille verba serit, hic viros.
 Piscator hic, piscator ille, retia
 Vterq; tendit dispari compendio,
 Comprendit ille pauculos pauperculos,
 At iste claustra plena monachis pinguibus.
Aucupibus hic est atq; venatoribus
 Comitatus, olim vt ille piscatoribus.
 Et hic & ille crediti cum scenore
 Exactor asper, dena vtriq; altera decem
 Talenta, quinq; quinq; pariunt altera.
 Quæ sparsit alius hic & ille colligit:
 Quæ serit alius, hic & ille demetit.
Cum publicanis atq; peccatoribus
 Libenter ille coenitare dictus est,
 Cum publicanis atq; peccatoribus
 Sic ratio nostro semper est Antonio,
 Ut penè decoris immemor, lucri memor
 Publicanus esse non recusat: pauperum
 Secuta Christum turba semper est comes,
 At iste latè quam patet vicinia,
 Agris propinquos pauperes reddit suis,
 Quorum caterua qua nequit pedibus sequi,
 Diris, probrisq; sequitur & conuicijs.
Christi perunxit una peccatrix caput,

Pedesq;

Pedesq; lacrymis lauit, extersit comis:
 Istius humores, colla, pectus, brachia,
 Caput, pedesq; & crura, ventrem & ilia
 Si scire cupias quo^t meretrices lauent,
 Tergant, refoueant, induant & exuant,
 Scies facilis quo^t capillos verticis
 Ex area alba tonsor illi demetat.
 Christus paternam iam reuisurus domum,
 Fidis tuendum comitibus gregem dedit:
 At hic Auernam iam reuisurus domum,
 Monachis tuendum pinguibus gregem dedit.
 Passim per agros iam cucullati patres
 Oves sequuntur, & colono paupere
 Cum prole pulso sordida late solum
 Pastore monacho paret vni Antonio,
 Ut per propinqua rura grec sit vnius,
 Et vnum ouile, & pastor unus: vnicā
 Sed pars omissa est, vnicā quam maxime
 Agere decebat. Christus immerito ut luit,
 Sic iste merito lucre poenas debuit.
 Sed iusta si quid vota pauperum valent,
 Quos laribus inopes expulit, sōtem hæ manent
 Inter comantes angue torto Erinnys as

In Beleagonem.

Beleago fomes & parens mendacij,
 Ab ore cuius pauida veritas fugit,
 Malis susurrat nescio quid clanculum,

At fama de illo non susurrat, sed palam
 Hoc omniuersus populus affirmat, quod est
 Belago fomes et parens mendacij,
 Ab ore cuius pauida veritas fugit.
 Hoc igitur aequus estimator iudicet,
 An mentiatur populus omniuersus, an
 Belago fomes et parens mendacij,
 Ab ore cuius pauida veritas fugit.

Imago ad peregrè venientes reli-
 gionis ergò.

Fare agè qui terras lustras vagus hospes et vndas,
 Quid petis hinc? longæ quæ tibi causa viæ?
 Non Deus hic quisquā, nec imagine numen in ista est,
 Nos lapis, et tantum putria ligna sumus:
 Vermibus esca, cibus tineis, domus hospita blattis,
 Opprobrium cœli, ludibriumq; soli.
 Non capiunt humiles numen cœlestē penates,
 Stricta nec humana saxa tecta manu.
Quem mare, quem tellus, quē non capit igneus æther,
 Cluditur in nullo spiritus ille loco.
Vt Christum inuenias, animi secreta reuolute,
 Aut lege fatidici quæ cecinere patres.
 Aut quæ diues habet paſsim circumspice mundus,
 Hæc vera est ædes, hoc penetrale Dei.
 At quisquis picto gaudet dare basia trunko,
 Crassaq; puluerco lingere saxa croco.
 Dignus morte perit, qui mortuaq; viuis adorat,

Et vi-

Et vitæ in fragili spem sibi ponit humo.
 Si te picta iuuant, cariem ne perline truncis,
 Sed vera mentem simplicitate tuam.
 Hac ratione domi poteris reperire, quod omnes
 Erro vagus terras, sic peragrando, fugis.

Ad Pasquillum.

Præfule de Paulo præsul doctissime ratum,
 Pasquelle dic quid sentias.

Nec melius paulò quicquam est antiſtite Paulo,
 Et peius est Paulo nihil.

Ad Elisabetham Serenissimam An-
gliæ Reginam, Ode.

Quamuis vetusto stemmate splendens
 Reginæ princeps optima principum,
 Quacunq; magnum sol per orbem
 Flammiferos agitat iugales.

Quamuis feroci Marte subegeris
 Hostes rebelles, & populi feros
 Motus, & insanos tumultus
 Lenieris, sine cæde, victrix
 Virtutis inter tot titulos tuæ, &
 Laudum perennes fulget adores
 De fauce auarorum latronum
 Religio pia vindicata.

Iam nulli saxis figimus oscula,
 Nulla è sepulchris tracta caduera

Gemmis refulgent, fascinantq;
 Indociles animos popelli.
 Non otiosæ dedita næniæ
 Mendica fratrum turba rapacium
 Passim vagatur, collocatq;
 Fœmineo insidias pudori.
 Sub te licebit principe liberè
 Christum fateri, ficta refellere,
 Mysteriumq; veritatis
 Seposito reserare fuso.
 Ergo salutis sollicitum tuæ
 Cœleste numen per uigil excubat,
 Et impiorum inauspicata
 Vota facit, retegitq; fraudes.
 Super Dracones fortis inambula,
 Sœuam leonum frange ferociam.
 Per aspides erra, et per oras
 Quas Libycus Basiliscus afflat.
 Cœli fauor te, te pietas tua,
 Te supplicantū continuæ preces
 (Prædonibus quos ex auaris
 Eripis) incolumem reducent.

Pistoris & Pictoris Dialogismus.

Contendunt specimen pistor pictoriū uter edat
 Pulchrius, hic fuso doctior, ille foco.
 Hic fecisse Deum se iactat, rettulit ille:
 Corpus ego verum, tu simulacra facis.

Dentibus

Dentibus assiduè teritur Deus hic tuus inquit:
Corrodunt vermes, rettulit ille, tuum.

Pictor ait, Multos meus integer astat in annos,
Sepe vna innumeros deuorat hora tuos.

At tibi vix toto Deus unus pingitur anno,
Pictor ait, decies mille dat hor i mihi.

Parcite, ait Mysts, frustra contendere verbis,
Nil sine me poterit vester vterq; D E V S.

Et quia vtrunq; sacrum reddo, mihi seruit vterq;
Atq; hic mendicat, manditur ille mihi.

Ad Idolorum cultorem.

Manè pater noster, cum surda Idola salutans
In geminas, sanæ mente videre loqui.

Saxcus illo ipso magis es, me iudice, saxo?
Quippe patrem saxum qui fateare tuum.

In eundem.

Oscula, sarta, rosas das et libamina saxo?
Teq; cupis dici, cum facis ista, pium.

Quid tibi pro tanta maius pietate precemur,
Quam vt fias numen tu quoq; quale colis?

In P. T. D. R. H. P. I. Hypocritam.

Ille vides Naso qui incedit sesquipedali,
Qui quicquid loquitur sesquipedale sonat.
Qui longo gaudet voces producere tractu,

Qui semper longo syrmate verrit humum.
 Qui latus exhaustum non una sindone vestit,
 Qui capiti inducit pilea plura pilis.
 Rarus sermo, grauis gressus, talaris amictus,
 Ut rere egregij sint ea signa Sophi.
 Sed cur sacrificos gaudet stipare cynædos?
 Cur sapiens stolidos sic sine fine colit?
 Auctio sectorum cordi est, non actio sectæ,
 Donec sector erit, nempe secutor erit.

In Pium Pontificem.

Vendidit ære Polum, terras in morte relinquit,
 Styx superest Papæ quam colat una pio.

In Iulium.

Stare diu haud poterant, mundusq; & Iulius vnde,
Omnia perdendi tam ferus ardor erat.
 Ergo ne ante diem rerum structura periret,
 Ad Styga discessit Iulius ante diem.

In Paulum Pontificem.

Paulus ab Ebreo scis quantum distet Iuda,
 Hic coeli Dominum vendidit, ille domum.

In Pontifices.

Pædicat Paulus, contemnit fœdera Clemens,
 Sacrilega tractat Iulius arma manu.
 Et quisquam sceleris nomen formidat inane,
 Autores scelerum qui videt esse Deos?

In Ro-

In Romam carmen, ut omnium venu-
stiss. ita verissimum.

Hi colles, ubi nunc vides ruinas,
Et tantum veteris cadauer urbis,
Quondam cæca L V P I S fuere lustra,
Donec per freta vectus Archas exul,
Pani pelleret ut L V P O S Lyceo
L V P E R C A L I A festa dedicauit:
Nudos currere iusserit & L V P E R C O S,
Sacrum & collibus addidit L V P E R C A L .
Sed vis insita, contumaxq; flecti,
Peruicit genius laborem & artem,
Et per secula longa ne perirent
Istis semina collibus L V P I N A ,
Tristes progenuit solum L V P I N O S .
Lætos progenuit L V P O S salictum,
Et coniunx L V P A Faustulo tyranni
Albani pecoris fuit magistro:
Et qui mœnia prima condidere,
Nutriuit L V P A Romulum Remumq;
Et Floralia festa sunt L V P A R V M ,
Et quondam in media fuit suburra
Vico urbis celeberrimo, L V P I N A R ,
Et quos Fabricios graues putabis,
Obserua, iuuenes L V P O S voraces,
Et quas Sulpiciis reare castas,
Obserua, iuuenes L V P A S falaces,

Et ne posse Deos LAPIS carere
 Credamus, sacer est LVPVS Gradino,
 Et LVPVS mare laneos & amnis
 Sub criptam mediæ vomit suburræ.
 Nec putris soboles araneorum
 Non cognomine nobilis LVPORVM est.
 Totam deniq; quantacunq; Roma est,
 Nascentem, vegetam excute, & ruentem,
 Nihil comperies nisi LVERCOS,
 LVERCALE, LVPOS, LVPAS, LV-
 PANAR.

In eandem Romam.

Non ego Romulea miror quod pastor in vrbe
 Sceptra gerat, pastor conditor vrbis erat.
 Cumq; LVPAE gentis nutritus lacte sit auctor,
 Non ego Romulea miror in vrbe LVPOS.
 Illa meum superat tantum admiratio captum,
 Quomodo securum seruet ouile LVPVS.

In eandem.

Roma armis terras, ratibusq; subegerat vndas,
 Atq; ijdem fines orbis & vrbis erant.
 Vincere restabat cœlum, perfregit Olympum
 Priscorum pictas aurea Pontificum.
 At bona posteritas, ausis ne cedat auitis,
 Tartara præcipiti currit ad atra gradu.

Paf-

Pasquillus loquitur.

Eſe putas forſan me fragmina truncata columnæ,
 Vel de præcipiti ſaxa voluta iugo.
Falleris, ille ego ſum Pasquillus in urbe Quirini
 Notus, & in formas impiger ire nouas.
Nunc putor inducto Cyllenius eſe galero,
 Ne facit æquoreum fuſcina ſumpta Deum.
Adde mihi citharam, fiam manifestus Apollo,
 Panipineos thyrſos adde, Lyzeus ero.
Pallid i me clypeus, Phœbem facit aureus arcus,
 Da fulmen, Iuno dixerit eſe Iouem.
Sum pax, ſum bellum, lis, & concordia, fio
 Nunc volucris, pennis nunc fera tecta pilis.
Deniq; transiero cuncta in miracula rerum,
 Sed puer Romæ non licet eſe mihi.
Hoc quoq; ero per purpureos aliquando cynædos,
 Si liceat laxas non habuisse nates.

In Dionem & Clementem.

Ebria cum dubio titubans vestigia paſſu
 Vix regit, & blaſo blandior ore ſonat,
Cum lacrymis oculiq; madent, pectusq; falerno,
 Sancte feſta Dion ſe coluiſſe putat.
Sic etenim ſuasit multos diſfusus in annos
 Ritus ab antiquis vſq; petitus auis.
At Clemens dum sancta legit monumenta parentum,
 Dum populo ad cœli limina pandit iter,

Otia legitimo violat dum festa labore,

Rite diem festum se coluisse putat.

Sic etenim veterum suadent monumenta parentum,

Oreq; veridici prodita iussa Dei.

Vtrum igitur laudas? quando defendit vterq;

Legibus hic, causam moribus ille suam.

Si liceat iuste causas expendere, festum

Ille colens violat, hic violando colit.

Fratres fraterimi.

Cum monachi fratres sint quos vel candida vestis,

Vel nigra, vel gemino mixta colore tegit.

Quanta tamen miseros agitat discordia fratres?

Quam non fraternæ fœdera pacis amant?

Non ita germanum reducem trux oderat Atreus,

Atrea visceribus non satur ille suis.

Mitius Oedipodæ soboles exarsit in iras,

Mitior indomitas incitat ira feras,

Euentu ò simili cesseret fraterna simultas,

Et dirimat caluos exitus iste patres.

Dentibus & gladijs in mutua vulnera currant,

Ira nec extremi cesseret in igne rogi.

In Pantalabum.

Dicunt Grammatici suos Cucullos,

Dicunt Rhetores horridos Cucullos:

Et quisquis Latias semel Camœnas

Vel primis modò contigit labellis,

Sic olim in Satyris Cucullum Aquinas
 Et durum & Venetum poëta dixit.
Verum Pantalibus seuerus ille
Franciscanus, & horridus sophista,
Clamosæ & Sophiæ senex magister,
Dicit perpetuò suam Cucullam,
Laudat perpetuò suam Cucullam,
Per sacram quoq; peierat Cucullam,
Suosq; edocuit Cuculliones,
Sacram spem sibi ponere in Cuculla,
Prudens id facit ille, ne quid errcs
Non lapsu temerario loquendi,
Nec quòd sic genus ille fœmineum
Ardeat miser impotente amore,
Caluo vertice, languidoq; pene,
Sed quòd relligiosa res sit illis,
Cum deest fœmina, masculis abuti.

In eundem.

Si quis iam tremula piger scnecta,
 Morbo, aut vulnere languidus recumbat,
 Statim Pantalibus sagax odorcm
 Scentit funeralis, & cadauer, antè
 Quam coruiq; canosq; vulturesq;;
 Et sagacious acribus Molossis
 Per vestigia certa certus ædes
 Aegroti petit esuritor audax,
 Pulta coniuge, liberis, propinquis,

Ceras

Ceras delet, & oblinit priores,
 Natos abdicat, occinitq; in aurem
 Morbo desipientis, & senecta
 Deliri senis, ut caput Cucullo
 Obducatur, moriatur in Cucullo,
 Amorem superum sacrum Cucullum,
 Timorem cacodæmonum Cucullum,
 Cuncti delicias poli Cucullum,
 Id vnum canit, urget, orat, instat,
 Id vnum reboat, sonat, tonatq;;
 Id vnum tamen expedire nescit
 (Negotii quod erat caput) beati
 Qui fit ut moriamur in Cucullo,
 Cum nemo bene viuat in Cucullo.

In eundem.

Vis te miremur, putri quod verne cucullo
 Vndante absympto viscera pelle patent.
 Impia, quod stolido vendas mendacia vulgo,
 Quod laudet nugas plebs male sana tuas.
 Quod male dum cantas, quos non intelligis hymnos,
 Rancida de balba sibila nare sones.
 Quod tribus Anticyris caput insanabile radas,
 Quod bibat immundam calceus vodus aquam.
 Quod tunicam fluxam nodosa cannabe cingas,
 Cum melius fauces stringeret illa tuas.
 Miramur certe, sed non cum deside vulgo,
 Sed velut Harpyias, Gorgonas aut Furias.

Fra-

Frates extra mundum.

Pene, manu, lingua fratres munda omnia fœdant,
In mundo meritò se habitare negant.

In Petrum Gonellum Do-
minicanum.

In vino audiuit verum latitare Gonellus,
Sesquipedē extento p̄nguis aqualiculo.
Sic ne ait in nugis fristrā consumpsimus annos,
Et tulimus tetricae iurgia lenta scholæ?
Ergo vale sterilis veri Sorbona, tuumq;
Accipe discipulum docta taberna nouum.
Ex illo ad crassam scrutatur dolia fecem,
Peruigil & noctes perbibit, atq; dies.
Tandem consumptis fœcunda in pocula nummis,
Hoc veri invenit, nil scio, nil habeo.
Solandoq; sui lepidē ludibria damni,
Socrate se iactat non minus esse Sophon.

In Petrum Gonellum.

Cum vetus effuso biberetur milite vinum,
Nec fore maturum spes foret vlla novum.
Immatura pater biberet ne rina Gonellus,
Matura Stygias morte petiuit aquas.

Ad diuum Antonium.

Diceris Antoni porcos pauſe subulcus
Viuus, adhuc monachos lumine cassus alis.

Par stupor ingenij est, ventrisq; abdomen vtrisq;,
 Sorde pari gaudent, ingluuiieq; pari.
 Nec minus hoc mutum pecus est brutumq; suillo,
 Nec minus insipidum nec minus, illepidum.
 Cætera conueniunt, sed non leuis error in uno est,
 Debuit & monachis glans cibus esse tuis.

In Scarabœum.

Cum te Mula vehit nihilo te indoctior ipso,
 Et nitet (vt par est) murice vterq; pari.
 Ni proceres Scarabœe colant te, & vulgus adoret,
 Presbyteris, clamas, nullus habetur honos.
 Non tum cessat honos, præsul cum spernitur excors,
 Sed cum regnat òros, tum male cessit honos.

Longum vale.

Ieiuna miseræ tesqua Lusitanie
 Glebae q; tantum fertiles penurie
 Valete longum. At tu beata Gallia
 Salue bonarum blanda nutrix artium,
 Cœlo salubri, fertili frugum solo,
 Vmbrosa colles pampini molli coma,
 Pecorosa saltus, rigua valles fontibus,
 Prati virentis picta campos floribus,
 Velifera longis animum decursibus,
 Piscosa stagnis, riuulis, lacubus, mari,
 Et hinc & illinc portuoso littore
 Orbem receptans hospitem, atq; orbi tuas

Opes

Opes viciſſim non auara impertiens,
Amœna villis, tuta muris, turribus
 Superba, tectis lauta, cultu ſplendida,
 Victu modesta, moribus non aspera,
 Sermone comis, patria gentium omnium
Communis, animi fida, pace florida,
 Iucunda, facilis, Marte terrifica, minax,
 Inuicta, rebus non ſecundis insolens,
 Nec forte dubia fracta, cultrix numinis
 Sincera, ritum in exterum non degener.
 Nescit calores lenis aetas torridos,
 Frangit rigores bruma flammis asperos,
 Non pestilentis pallet Austri ſpiritus
 Autumnus æquis temperatus flatibus,
 Non ver ſolutis annum repagulis
 Inundat agros, & labores eluit.
 Ni patrio te amore diligam, & colam
 Dum viuo, rursus non recuso visere
 Ieiuniū misere teſqui Lusitanie,
 Glebasq; tantum fertiles penurie.

Brasilia.

Africæ deſeritur, miles mendicat egenus,
 Vi ſine tutâ fugax oppida Maurus habet.
 Accipit obſcenos Brasilia fulſa colonos,
 Quiq; prius foede vixerat, arua fodit.
 Qui ſua militibus tollit, datur a rura conedis,
 Iure ſub aduerso nil bene Marte gerit.

In Colonias Brasilienses, vel
Sodomitas.

Descende cœlo turbine flammæo
 Armatus iras Angele vindices,
 Libidinum iam notus vltor
 Exitio Sodomæ impudicæ.
 En rursus armis quod pereat tuis
 Lustrum Gomorrhæ suscitat æmulum
 Syrûm propago, & execrandæ
 Spurcitiæ renouat palæstram.
 Pars illa mundi quam sibi propriam
 Sedem dicauit mollis Amœnitas
 Luxusq; sub foedis colonis
 Seruitium tolerat pudendum.
 Abominandis arsit amoribus
 Strigosus æstu, pauperie & fame
 Glandis vorator virulentum
 E' raphanis redolens odorem.
 Quem rere ponet nequitiae modum
 Frenis libido libera? & insolens
 Humanioris ferre victus
 Illecebras meliore cœlo.
 O' Christiani infamia nominis,
 O' fœda labes & nota temporum,
 O turpium turpisq; causa, &
 Exitus, & precium laborum.
 Ignota rostris verrimus æquora,

Gentes

Gentes quietas sollicitauimus
 Terrore belli, orbisq; pacem
 Misericordia misero tumultu.

Per ferrum & ignes & mare naufragum
 Secreta rerum claustra refregimus,
 Ne deesset impuris cynædis
 Prostibulum Veneris nefandæ.

Gens illa nulos mitis in hospites
 Et ora victu assueta nefario
 Portentæ confexit Cyclopum
 Sanguinea dape fœdiora.

Nunc Scylla sæuos exere nunc canes,
 Nunc nunc Charybdis vortice spumæo
 Conuolue fluctus, & carinas
 Flagitijs grauidas resorbe.

Aut hisce tellus in patulos specus,
 Aether'ue flammis perde sequacibus
 Turpes colonos Christianæ
 Dederus opprobriumq; terræ.

In posthumum.

Esse Lutheranum rumor te posthume clamat:
 Sed tuus Antistes te tamen esse negat.

Tam bene ait comedis quam si vel Episcopus cœscas,
 Et potas dubiam per uigil usq; diem.

Nec memor es Christi, nisi cum iurare libebit,
 Nec scis Scripturæ vel breue Iota sacræ.

Nempe per hæc succit nunquam fallentia signa

Ille vigil sanas noscere pastor oues.

~~Quisquā~~ igitur dubitat, rumor' ne an Episcopus erat,
Tam bene commissam qui sibi nouit ouem. (ret,

In Codrum.

Ille senex ciuis rigidiq; exemplar honesti,
Codrus heri paruo conditus est tumulo.
Sed neq; funeræ præcessit nœnia pompa,
Pensilibus signis nec nituere faces:
Lurida nec pullam sumpsit cognatio vestem,
Tinnula nec mœstos æra dedere sonos:
Funera nec densæ celebrarunt agmina turbæ,
Præfica nec luctum sollicitauit anus:
Vix datus est tumulus, Codrum si rere fuisse
Forte Lutheranum, fallere, pauper erat.

In Chrysalum.

Flava Ceres longi spes interceperat anni,
Aruerat pigro vinea tosta gelu.
Morbus oues rapuit, furto periere capellæ,
Inter opus fracti succubuere boues.
Ergo opibus caris cum Chrysalus eſſe superstes
Vollet, & in laqueum iam sua colla daret:
Sticurrit laqueum numis venire quaternis:
Ergo nos grati nec moriamur, ait.
Ensis adest, strutto transfigere pectora ferro
Dum para, & sumptus hic quoq; adesse videt;
Tanti fossor sit, tanti respillo, sacerdos

Cereus;

Cereus, & tanti cymbala rauca crepant,
 Et precibus pretium est etiam, pretiumq; sepulchro:
 Ergo placet rapidis mergere corpus aquis.
 Dumq; cadit, certe quamuis mare dixit auarum es,
 Attamen hic gratis, credo, iacere licet.

Palinodia.

*A Sonnum
1723*

Visus eram nuper cœli procul aurea supra
 Sidera, Gorgoneo scandere vectus equo.
 Quâ secat in geminas orbem via lactea partes,
 Et Iouis ad magni limina pandit iter.
 Fas mihi sit mundi reserare arcana latentis,
 Fas mihi sit vera pandere visa fide.
 Non ego Phlegræis venio speculator ab armis,
 Rursus ut attonitum terreat ossa polum.
 Nec mihi furtive damnarunt crimina flammæ,
 Viscera Caucaseis dilanianda feris.
 Nec mea garrulitas sacræ malè conscientia mensæ
 In refugo meruit flumine ferre sitim.
 Sacra fero, miranda cano, memoranda reuoluo,
 Ut colat æternos impia turba Deos.
 Rursus ut ingrato superum clementia mundo
 Nota sit, & quisquis numina nouit, amet.
 Ergo ubi siderei steteram prope limina templi,
 Explicuit fuluas regia vasta fores.
 Et subito duri me Iudicis ante tribunal
 Increpitans, magno murmure, turba trahit.
 Rarus erat vertex, facies irata, minaxq;

Et breuior tristi barba supercilio.
 Omnibus vnis erat cinctus, color omnibus vnis,
 Qui solet esse asinis, anseribusq; feris.
 Qui color in salice est, & Palladis arbore, qualem
 Hospita Threicij gurgitis ales habet.
 Et nisi fluxa sinus talos penderet ad imos,
 Cercopithecorum penula vestis erat.
 Idem cinctus erat, cultus, vultusq; colorq;
 Iudicis, & paribus frons caperata minis.
 Vno alijs disper discriminine, quod foret acri
 Aut stimulo spinæ sanguinolenta manus:
 Aut rigida forsitan nimis obductante puella,
 Fœmineæ palmas cuspide fixus acus.
 Is quaßans caput, & suffusus lumina flamma,
 Irato tales fudit ab ore sonos:
 Tū ne, ait, in nostros ausus blaterare sodales,
 Nil veritus caluos tot violare senes:
 Prodere nec populo mysteria nostra profano,
 Sancti q; funereæ spernere iura togæ:
 Lignipedes ridere patres, sanctamq; coronam,
 Et mendicatos absq; pudore cibos?
 Quod cum fratre soror clausa sine lumine cella,
 Quod Tiro imberbis cum seniore gerat?
 Frustra pontifices cœlo, nos æqua potestas,
 Frustra nos Regum sceptra verenda timent:
 Si tibi fas nostræ est impunè illudere sectæ,
 Si plebs exemplo sollicitata tuo
 Ridcat, exerta comitetur Sannio lingua,

Perq; vias digito stulta iuuenta notet.

Vos age quid statis? scelerato auferte lacernam,

Vt vitium linguæ cætera membra luant.

Nec mora, diripiunt fratres à pectorc restes,

Sc̄t. iq; nodosa cannabe terga notant,

Alternantq; vices, & acerbant verbera verbis,

Verba oculis, oculos nutibus atq; minis.

Dum feriunt, numerant ad singula verbera Diuos,

Grata foret cunctis ceu' mea poena Deis.

Nec mea carnifices fratres laßant mala, quamuis

Deficerent Diui, deficeretq; dies.

Perdiderat rabiesq; modum, plagæq; figuram,

Atq; unum in toto corpore vulnus erat.

Talis erat (si vera fides) Hieronymus olim,

Dum studium ob Tulli vapulat ante Deum.

Sic cute direpta Satyrum videre Celenæ,

Tibia cum blandæ est victa canore lyræ.

Vt primùm fari licuit, mcq; ipse recep i

Nudus, & in nuda sanguinolentus humo.

Clamabam, nunc parce pater, nunc parcite fratres,

Cæde mea sanctas conscelerare manus.

Parce pater, sic ille sacer Seraphicus ordo

Floreat auspicijs sanctior vsq; tuis.

Sic mendicantum genti turba inscia veri

Affluat, & nunquam credula desit anus.

Vestra nec incauto pateant mendacia vulgo,

Nec videat crassos plebs tunicata dolos.

Et noua sub patribus tronum turbæ seueris,

* De par
Dieu, Depar
sa mere. &c.

Inueniat quæstus ingeniosa nouos.

Seu malè lustratis manes excire sepulcris,

. Fingere seu tacita somnia nocte libet,

Relligo nubes animis offundat agrestum,

Obijciat tenebras sancta Lauerna suas.

Quæq; vident oculi se non vidisse reantur,

Deq; fide facti sit dubitare nefas.

Quòd si fortè sacra lateat sub ueste puella,

Quæ releuet longæ tædia lenta viæ:

Aut tenuet multa craßum farragine corpus,

Si caro spiritui quando rebellis erit.

Callida decipient animos commenta profanos,

Et yetet ulterius querere velle Timor.

Fallat & incautos pietatis imago maritos,

Et capiat faciles sicula tenta nurus.

Sic tibi, si quando iunges per stagna, lacusq;

Cum ranis socias alibusq; preces,

Vide legem. Nulla tuum superet cornix vel rana canorem,
dā auream.

Ore ué præcipitet mobiliore sonos.

Siue tibi pulex, frateruē pediculus obfit,

Et tenuem signet pustula multa cutem,

Innocuos vngues vtriusq; à sanguine serues,

Neu tibi cognata pollue cæde manus.

Sed tua fraterno pietas dignetur amore

(Vt solita est) vulpes carniuorosq; lupos.

Et quibus indulxit vitam pater omnibus idem,

Siue ferat tellus, seu ferat illa fretum,

Mortua tu comedas animalia, culpa profani

Sit populi, ijs ritæ corripuisse moras.
 Quæcunq; in sacra m fratrum conuicia restem,
 Non verita est olim fundere lingua procax,
 Cuncta recantabo, maledicta priora rependam
 Laudibus, & fratribus nomen in astra feram:

Palinodia.

vobis religio est sincero assuescere recto,
 Religio est Christi facta, fidemq; sequi.
 Raraq; simplicitas, et rara modestia vobis,
 Et virtus rara est, & probitatis honos.
 Fastus inauditus, nullaq; libidine victum
 Robur, nec duro fracta labore manus.
 Clasica non placidos turbant Mauortia somnos,
 Nil opus insano verba locare foro:
 Semina non aruo, non vitem credere sulco,
 Nec dare nubifero velu necesse noto:
 Sed veluti mures alieno parta labore
 Carpitis, & vitam ducitis angelicam.
 Vos chorus, & cantus, nitidi vos floribus horti,
 Cinctaq; porticibus tecta superba tenent.
 Quicquid ubiq; labor per dura pericula querit,
 Quod clam fur aufert, latro palamue rapit,
 Vos penes est fructus, penes est vos vsus & esus,
 Ad dominos redeunt damna, pericla, dolor:
 Copiaq; & luxus vobis in paupere vita est,
 Nil est, & superant multa, nihilq; deest.
 Vos pro me misero fratres orate, patremq;

Flectite, pro vobis sic roget ille Deum,
 Sic flectat: Nos interea quod possumus vnum,
 Facta recantatis splendida carminibus
 Dicemus: Teneræ nec furtæ silebo iuuentæ,
 Addita nec manibus stigmata, nec pedibus.
 Et quæ longa forent numeranti singula, at vnum
Vide Legen * Non est fas numeris præterijisse meis.
dam auream Fortè furens male morigeri petulantia membra
 Vrebat patrem sæuius igne pium:
 Quid faceret? peteret sanctarum claustra sororum?
 Claustra procul, nusquam sancta propinqua soror:
 Vulgiuagum peteret populo spectante Lupanar?
 Nequitiæ fieret proditor ipse suæ.
 Eloquio matres blando tentaret honestas?
 Ferre nequit longas sicula tenta moras.
 Ergo velut taurus crabronum cuspide fixus,
 Corripuit, rabies quam stimulabat, iter.
 Nudus et in gelida stratus niue membra volutat,
 Et fungit globulos, perterbratque niuem,
 Imponitque suo veluti collaria peni,
 Et iubet optata conditione frui.
 Hæc, ait Aemilia est, hæc est generosa Corynna,
 Hæc illa est longis Gellia flava comis.
 Deinde alias numerat præstanti corpore Nymphas,
 Nomine formosæ nulla corona caret.
 Tum veluti Coësus spolijs insignis opimis,
 Per fora, per vicos victor amoris ouat.
 Parcite clamabat, me parcite dicere sanctum,

Non

Non ego sum, (ceu vos creditis esse) pius.
 Sum miser, et merito duro sic plector ab hoste,
 Nequitiæ poenæ persoluoq; meæ.
 Pene coronato populus dum spectat ouantem,
 Hic silet, hic risu personat, ille dolet.
 At miseræ matres, nuptæ innuptæq; puellæ
 A lacrymis siccas non tenuere genas.
 Illa quidem iustis res annumeranda triumphis
 Inter facta pij prodigiosa patris.
 Quod quamvis asinis membrosior omnibus esset,
 Et Venerem in nulla perdomuissest equa:
 Tot tamen haud multis mulos genuissest in annis,
 Quot nec in umbris eris Mænala celsa iugis.
 Ut pater audiuit sancti præconia membra,
 Lætior ad laudes iam meliorq; suas,
 Arrisit, tremulosq; abiit prurigo per artus,
 Et me cum somno deseruere mine.

FRATRVM FRATERR.
 finis.

GEORGII BUCHA-
nani Scoti, Elegiarū liber vnus.

Quām misera sit conditio docentium
literas humaniores Lutetiae.

TE leues nugae, sterilesq; valete Ca-
moenæ,
Grataq; Phœbeo Castalis vnda chorō.
Ite, sat est: primos vobiscū absumpsimus
Optima pars vitæ deperiqtq; meæ. (annos,
Quærite quem capiat ieiuna cantus in umbra:
Quærite qui pota carmina cantet aqua.
Dulcibus illecebris tenerum vos fallitis æuum,
Dum sequitur blandæ carmen incrme lyræ.
Debita militiæ molli languescit in umbra,
Et fluit ignauis fracta iuuenta sonis.
Ante diem curuos senium graue contrahit artus,
Imminet ante suum mors properata diem:
Ora notat pallor, macies in corpore toto est,
Et tetrico in vultu mortis imago sedet.
Ocia dum captas, præceps in mille labores.
Irruis, & curis angeris vsq; nouis.
Nocte leues somnos resolutus compede fossor
Carpit, & in medijs nauta quiescit aquis.
Nocte leues somnos carpit desessus arator,
Nocte quies ventis, Ionioq; mari:
Nocte tibi nigre fuligo bibenda lucernæ,

Si modò Calliope castra sequenda putas:
 Et tanquam Libyco seruus curuata metallo
 Robora, & Herculea poma ferenda manu.
 Per uigil in lucem lecta atq; relecta reuolues,
 Et putri excuties scripta sepulta situ.
 Sæpe caput scalpes, & viuos roseris vngues,
 Irata feries pulpita sæpe manu.
 Hinc subite mortes, & spes præcepta senectæ
 Nec tibi fert Clio, nec tibi Phœbus opem.
 Si caput in cubitum laßa ceruice recumbat,
 Et sopor exiguus lumina fessa premat.
 Ecce vigil subito quartam denunciat horam,
 Et tonitru horrifico lumina clausa quatit.
 Excutit attonito somnos sonus æris acuti,
 Admonet & molli membra * leuare toro.
 Vix siluit, iam quinta sonat: iam ianitor urget
 Cymbala, tirones ad sua signa vocans.
 Mox sequitur longa metuendus ueste magister,
 Ex humero lœuo mantica terga premit.
 Dextera crudeli in pueros armata flagello est:
 Lœua tenet magni fortè Maronis opus.
 Iam sedet, & longis clamoribus ilia rumpit,
 Excutit implicitos ingenioq; locos.
 Corrigit, & delet, mutat, vigilata labore
 Promit, in obscuro quæ latuere diu.
 Magna nec ingenij æui explorata prioris
 Eruit, inuentas nec sibi celerat opes.
 Alter abest, petiturq; alter, mercede parato

* leuanda.

Qui

Qui vocet, & fictos condit arte dolos.
 Ille caret caligis, huic erupta calceus alter
 Pelle hiat, ille dolet, scribit & ille domum.
 Hinc virgæ, strepitusq; sonant, fletuq; rigantur
 Ora, inter lacrymas transigiturq; dies.
Dein nos sacra vocant, dein rursus lectio, rursus
Verbera: sumendo vix datur hora cibo.
 Protinus amota sequitur noua lectio mensa,
 Excipit hanc rursus altera, cœna breuis.
 Surgitur, in seram noctem labor improbus exit:
 Ceu breuis ærumnis hora diurna foret.
Quid memorem interea fastidia mille laborum,
 Qu e non ingenua mente ferenda putas?
 Ecce tibi erronum plenas ex urbe phalanges,
 Terraq; ferratis calcibus ista tremit:
 Turba ruit, stolidasq; legentibus applicat aures,
 Quales Phœbæ & Phryx dedit antè lyræ.
 Et queritur nullis onerari compita chartis,
 Eße & Alexandrum nullo in honore suum:
 Nec grauidum pleno turgescere margine librum,
 Neglectumq; premi vile Guidonis opus.
 Curritur ad montem magno cum murmure acutum,
 Aut alias ædes sicubi Beta sapit.
Quid referam quoties defenditur acer Orestes
 Carmina vel numeris cùm caruere suis?
 Archadico iuueni quod lœua in parte mamillæ
 Nil salit, iratus clamat uterq; parens:
 Conqueritur nullo labentia tempora fructu,
 Totq;

Totq; diu sumptus deperijisse suos.
 Aestimat & nostros non æqua lunce labores:
 Temporis & nulla damna rependit ope.
 Adde, quod Aonidum p.uptas semper adhaerens
 It comes, & castris militat ipsa suis.
 Siue canas acies in Turcica bella paratas,
 Siue aptas tenui mollia verba lyræ:
 Siue leui captas populi spectacula socco,
 Turgidus aut tragico syrmate verris humum:
 Deniq; quicquid agis, comes assidet improba egestas;
 Siue poëma canis, siue poëma doces.
 Bella gerunt vrbes septem de patria Homeri:
 Nulla domus viuo, patria nulla fuit.
 Aeger, inops patrios deplorat Tityrus agros,
 Statius instantem vix fugiat arte famem.
 Exul hyperboreum Naso projectus ad axem,
 Exilium Musis imputat ille suum.
 Ipse Deus vatum vaccas pauissæ Phœreas
 Creditur, Atmonios & numeraisse greges.
 Calliope longum ecclæbs cur vixit in æuum?
 Nempe nihil doti quod numeraret, erat.
 Interea celeri cursu delabitur ætas,
 Et queritur duram tarda senecta famem.
 Et dolet ignavis studijs lusisse iuuentam,
 Iactaq; in infidam semina mœret humum:
 Nullaq; maturis congesta viatica canis,
 Nec faciles portus iam reperire ratem.
 Itc igitur Musæ steriles, aliumq; ministrum

Quærite: nos aliò fors animusq; vocat.

Maiæ Calendæ.

Festa vocant, lœtisq; comes lasciuia festis,
Et chorus, & choreæ blandus amicus amor,
Ludit & admissis leuis indulgentia frenis,
Et leuat assueto libera colla iugo.

Interea vigiles paulum secedite curæ,
Et genitor curæ dure faceſſe labor.

Eſte procul lites, & amaræ iurgia linguae,
Mixtaq; flebilibus moesta querela ſonis:

Dum renouat Maius ſenium reuolubilis æui,
Et tenerum verno pingit honore ſolum:

Dum cœli iuuvenile decus, mundiq; iuuenta,
Per non ingratas itq; reditq; vices,

Inq; recurrentes ſine fine reuertitur ortus,
Et nunquam feſſis ſæcula luſtrat equis.

Hunc iocus, hunc tenera menſem cum matre Cupido
Vendicat: hunc riſus, & ſine felle ſales:

Hunc hilariſ genus, genij & germana voluptas,
Et pellucentes gratia picta ſinus.

Ipsa ſuo Cypris præſens aspirat honori,
Et recreat flamma ſplendidiore polum:

Ipsa nouos cultus, niueoq; monilia collo
Induitur, Marti ceu placitura ſuo.

Lætus amor iaculis Sicula fornace recoctis,
Splendida ſanguinea ſpicula cote terit.

Has linit ambroſia, linit illas felle ſagittas,

Et

Et renouat flamma lucidore faces.

Cernis ut Assyrios latè Dea fragret odores,

Implicet et flavae verna corona comas.

Venamus Eos radet stellata sinarugalis,

Ut flavi minitidos aurea palla pedes?

Lustret ut intento choreas puer improbus arcu,

Ut tenera fundat spicula certa manu,

Ut face nunc iuuenes, face nunc petat ille puellas,

Asperaque; inuicto foedere corda domet.

Quia Dea progreditur fragrant per compita flores,

Et media placidum frondet in urbe nemus:

Quia Deus ingreditur festi per compita plausus,

Et vox leticie testis in astra volat.

Applauditque; deae stratis mare leniter vndis,

Letaque; lasciuis squamea turba choris.

Applauduntque; Deo pueri, innuptaque; puellæ,

Quensis rudis in vacuo pectore flamma calet.

Plaudit utriusque; Deo quicquid creat humidus aer,

Quicquid alit tellus, et quora quicquid alunt:

Rara procellosæ fugiunt in vellera nubes,

Mollior arboreis sibilat aura comis.

Purior auratis Pyroecis splendescit habenis,

Phœbus ab æquorciis purior exit aquis,

Herba comis, tellus nitet herbis, frondibus arboris,

Luxuriat letum leta per arua pecus.

Carcere liber equus spacijs lasciuit apertissimis

Iactat vndantes per fera colla iubas.

Tondet ouis pratum, petulans salit agnus in herba;

Pro niuca taurus coniuge bella gerit.
 Rupis inaccessæ scandunt dumeta capellæ,
 Hœdus & infirma prælia fronte mouet.
 Interea pastor geniali stratus in umbra,
 Discutit incomptis tædia lenta modis.
 Nunc & odorata somnos inuitat in herba,
 Nunc strepitum captat prætereunitis aquæ:
 Intentusq; sedet liquidas piscator ad vndas,
 Dum tremulum fallax linea sentit onus:
 Forsan & elusos querit quibus instruat hamos,
 Explicat aut cauta retia longa manu.
 Pampinus appositæ complexus brachia syluæ,
 Vestit adoptiuis robora nuda comis.
 Foma nemus pingunt, meditatur vinea botros,
 Prouentu segetis diues inundat ager.
 Tityrus in calathis tibi lilia Thestili cana
 Seruat, & in calathis aurea mala suis,
 Cumq; suis nidis Prognen, Prognesq; sororem,
 Et te cum nidis blanda columba tuis.
 Garrula per virides ludunt examina ramos,
 Et tenui syluas gutture mulcet auis.
 Basia Chaoniæ iungant lasciuia columbæ,
 Ingemit extinctum tinnula mater Itym.
 Hanc iuuat ad nitidum pennas extendere solem,
 Hæc querula pleno conuolat ore domum.
 Hæc luteum suspendit opus, fugit illa per auras,
 Et liquidas alis stringere gaudet aquas.
 Ridet ager, rident syluæ, micat igneus axis,

Et placidum sternit lenior aura fretum.
 Hinc procul ergo abeant cruciantes pectora curæ,
 Vanisq; querendæ sollicitudo rei.
 Pone supercilium capulo vicina senectus,
 De tetrica rigidas excute fronte minas.
 Utq; nouus, posito veteri squalore, senectæ
 Pandit odoriferas ferilis annus opes:
 Postq; pruinosæ languentia frigora brumæ
 Rura nouat veris floridioris honos:
 Vos quoq; paulisper placidos diffundite vultus,
 Aspera cum duris ponite iussa minis.
 Carpite dum fas est fugitiue gaudia ritæ,
 Credite ros iuuenes esse, fuisse senes.
 Ut sua munifico diffundit præmia vultu,
 Omniferos pandens copia larga sinus:
 Vt retat ignauæ reparans incommoda brumæ,
 Turpia sollicitæ damna timere famis:
 Pandite sepositas quas cœlavit horrea fruges,
 Parcaq; congestas arcæ refundat opes.
 Nec tenebris claudat generosum cellæ Lyæum,
 Quam dat arenoso Vasconis vua solo:
 Qui nisi depromis, acri languescit aceto,
 Teq; monet ritæ commoditate frui.
 Vos quoq; turba feri pueris inuisa magistri,
 Qui geritis dura lenta flagella manu,
 Ponite difficiles in idonea tempora vultus,
 Incutiant nullos verbera secta metus.
 Parcite plagosis ferulis, virgæq; sonoræ

Nec scuticæ teneras lædat habena manus.
 Candida nec mœstis suffundite flctibus ora,
 Nec födet niueam pustula rupta cutem.
 Post sua Pierijs succedant otia Musis,
 Largaq; Castalius scenora reddat ager.
 Interea iuuenes molles celebrate chorcas,
 Et genium festis exhilarate iocis.
 Læta fugent lites, ludis concedite luctus,
 Pro rixa risus, crimine cärmén eat.
 Nec tetrici nuptas custodia dura mariti
 Arceat, aut dura ianua clausa sera:
 Sollicitæ timidas nec matris cura puellas
 Cogat in obscura delituisse domo.
 Pandite lacteolas (iussit Cytherea) papillas,
 Excipiant flauas lactea colla comas.
 Luceat igniferis Sidonia pelle Pyropis,
 Pulcra verecundus purpuret ora pudor.
 Hæc sunt militiae Mauortia tela potentis,
 Tela triumphatis imperiosa Deis.
 Tela, quibus fusis iuuenilis milia turbæ
 Plurima cum percant, plura perisse petunt.
 Dum choreas ætas, dum blandi gratia veris,
 Libera dum festus gaudia Maius habet:
 Carpe rosas, et ni carpas peritura ligustra,
 Et vitæ credas hæc simulacra tuæ.
 Horrifer ut Boreas agri genialis honorem
 Exuit, ut canas fundit in arua niues:
 Frondibus ut spoliat sylvas, ut floribus hortos,

Pigras;

Pigraq; concretis flumina frenat aquis:
 Sic tibi deformes mutabunt tempora cani,
 Contrahet & rultus arida ruga tuos.
 Pendebit axat: cutis, rubigine dentes
 Squalebunt, oculos inficerq; rubor.
 Mellea deficiet facundæ gratia lingue,
 Imminet en ritæ frigida bruma tue.
 Dum nos ergo sinunt fati inuidiosa, si neceta
 Temporis vtatur vere, iuuenta suo.

Ad Briandum Vallium senatorem Bur-
 degal. pro Lena apologia.

Posse putet quisquam fieri, doctissime Valli,
 In famulas Veneris durus ut esse queas?
 Idem posse suos in fontes flumina labi
 Credat, & auersis astra redire rotis.
 Et tamen in fontes ut flumina lipsa recurrent,
 Et retrò auersis astra ferantur equis:
 Non erit in Veneris Valli censura ministras
 Aspera, nec rigidis contrahet ora minis.
 Non ea rusticitas, rigor est nec tetricus illi,
 Cordaq; montanis asperiora feris:
 Sed facilis candor, doctisq; exculta Camœnus
 Pectora, quæ sœuae nil feritatis habent:
 Quæ iocus & salibus capiat condita venustas,
 Quæq; iuuent, risus, gratia blanda, lepos.
 Adde quod est leuibus non impenetrabile telis
 Cor tibi: sensisti tu quoq; quid sit Amor.

Inter et ingenuas, praestas quibus omnibus, artes,
 Materiam flammis repperit ille suis:
 Cum tibi iucundo peclus premeretur amaro,
 Serperet in curas et noua cura tuas.
 Quae tibi mens? quae vita, animi miserande fuisse?
 Tum tibi, si fidam lena negasset opem?
 Olim tu quod eras, alios nunc esse putato:
 Quaeque tibi fuerant, ijs modo grata puta.
 Aut potius, iuuenes ceu sis reuolutus in annos,
 Ante tuum hanc causam finge tribunal agi.
 Finge ream lenam, iuueni quod morte sub ipsa
 Officij fuerit fida ministra sui,
 Quod medico certam nullo spondente salutem,
 Spem misero vitae fecit, opemque tulit.
 Quod natum patri, ciuem seruauerit urbi,
 Hec age quo poenae nomine digna putas?
 At vos maiorum requiescite molliter umbras?
 Vestraque purpureo floreat urna croco?
 Qui bene seruati statuistis præmia ciuis,
 Ut premeret fortis querna corona comas.
 Illo debuerat mulier tam strenua nasci
 Tempore, virtuti cum suus esset honos.
 Clarior haud esset Latij Larentia fastis?
 Aut Dea, que nuda vult meretrice coli.
 At nunc inuidiae est virtus? contemptus honesti?
 Neglecto recti pondere, regna tenet.
 Quae foras tot caperent statuas, si digna fuissent
 Reddita virtuti dona virago tuæ?

Quæ

Quæ nūc, me miserum, es rea criminis, id modò crīmē
 Si sit, quo dempto viuere nemo potest.
 Officium sī crimen erit, sī nocte dieq;
 Aspera blandiloqua frangere corda prece.
 Vincula sī Veneris sunt noxi*i*, legibus arce,
 Nulla dehinc ornet limina festus Hymen.
 Ne liceat grauibus medicos accersere morbis,
 Si nullum, medicos qui vocet, eſſe licet.
 Sin & blanda Venus generantū ſecula propaget,
 Et medicam morbis addere fas ſit opem:
 Pofcere ſin fas eſt, quae fas feciſe, rogarē,
 Et medicum, & Venerem conciliare licet.
 Quòd ſi parua licet magnis componere, lena
 Munere comperies quot placuisse Deos?
 An' ne aliud quam lena Venus? quam leno Cupido?
 Quæq; præeſt primis pronuba Iuno toris?
 Quiq; domas duras Domiti? & Domi duce puellæ
 Ductor ad externos cùm venit illa lares?
 An' ne iugatiuum tibi, Pilumnūm q; Premamq;
 Pertundam, & Subigum, teq; Hymenæe canam?
 Cumq; Libentina Manturnamq; Volupiamq;
 Et quæ de timida virgine nomen habet?
 Sedula multorum, valli, ſi lena deorum
 Impleuit partes, crimen id eſſe putat?
 Dedecus eſt homini, quod numinis equat honores?
 Res erit huic pœnæ quæ dedit astra deis?
 Sed neq; connubijs præſunt hæc numina ſolis,
 Et ſine connubio eſt non iamcœa Venus.

Respice Pieridas, Valli, tua numina, Musas,
 Virgo in virgineo rix erit vlla choro.
 O pheas mulcentem sylvas agnoscit, et annes
 Calliope genetrix, Vranieq; Linum.
 Furtæ tegens uteruſ reliquias facit esse pudicas,
 Quæ casta est? sterilis, vel ſine teste parens.
 Nec tædis ſuper aſtra fides feruata maritis,
 Nec patrem appellas ipſe Graduue louem.
 Forte pudicitiae ſæclis fuit ampla vetuſtis
 Gloria: ſed titulo gloria ſola tenuis.
 Quan nunc utilitas, mos, coſensusq; recuſat
 Publicus, haud falſo ſi licet ore loqui.
 Cum mare, cum tellus homines populetur, et ignes,
 Tot pereant morbo, tot fera bella necent,
 Cumq; hominum in peius ſolertia callida ſemper
 Inueniat cauſas in ſua fata nouas,
 Tun prohibere potes Veneris commercia? lenas
 Si tollis, Veneris commoda quanta vetas?
 Tun prohibere audes Veneris commercia? ſola
 Humanum poterunt quæ reparare genus?
 Nam neq; Parthenijs nunc quercubus editur Arcas,
 Curetes pluvio nec geniti imbre cadunt:
 Nec grauida fratres funduntur nube bimembres,
 Nec viuunt Pyrrhae ſaxa animata manu:
 Myrmidonas nusquam gignit formica, nec uſquam
 Ficta Prometheus ſpirat imago luto.
 Una quidem ſuperest, ſuperest ars unica, Valli,
 Quæ reparat noſtrum, continuatq; genus.

Huic quota pars restat detracto munere lenæ
Siue torus, Veneris seu ruga furtæ placent?

Lenæ toros auget fœcunda prole maritos,

Ne serie soboles deficiente cadat.

At si legitimi seruentur foedera lecti,

Opprimit illustres quanta ruina domos?

Jupiter & Bacchus succurret munere lenæ?

Atq; geret partes Mars & Apollo viri.

Gignet Alexandrum serpens, qui Persida vincat?

Perniciem Libyes Scipiademq; Draco,

Aut personatus iuuenis sub nomine amicæ

Sacra bonæ intrabit non temeranda Deæ.

Sed neq; coniugium coniux castum expetet ullus,

Si quicquam sano in pectore mentis habet.

Quæ casta est, tetrica est eadem, tristisq; nec octo

Diducit risu mensibus ora quater.

Oscula dat veluti pulla cum syndone mater,

Funera quæ nati luget acerba sui.

Prætereo prudens quos nox, thalamusq; torusq;

Continet occultos & sine teste iocos?

Quos mihi si tollis, nec casta Lucretia coniux

Hac placeat leclo conditione meo.

At quæ furtuæ Veneris commercia nouit,

Mille virum tristem leniet illa modis,

Si peregrè it, plorat, redeuntem amplectitur, vlnis

Comprimit, exanimis deficit inq; sinu:

Accusatq; moras, & verbis oscula iungit:

Oscula dum iungit, fletibus ora rigat.

Et queritur ceu læsa prior suspiria ducens?
 Percursatq; agili sedulitate domum.
 Hæc bona si doctæ debent connubia lenæ,
 Quantum illi cœlebs debeat ergo torus?
 Debet ei cœlebs, gelido quòd sidere brumæ
 Non cubat occlusas frigidus ante fores.
 Fabula quòd non sit vulgi rumore sinistro,
 Aptæ quòd officijs tempora liber agat.
 Ipse tibi est testis (quid enim manifesta negemus?)
 Ars lenæ quantum commoditatis habet.
 Quæ si opera quondam te deſtituſſet amantem,
 Venisset studijs heu mora quanta tuis?
 Publica Burdegalæ prohibent decreta lupanare
 Iudicio lenæ nec licet esse tuo.
 Quid facient inopes iuuenes, peregrinaq; turbæ
 Quid miseri mystæ, Funigeri q; greges?
 Quid monachi reliqui? quorum tentigine neruos
 Aſſidua vexant vina, inuenta, quies?
 Claudere cùm precibus poſſint Acheronta polumq;;
 Et cœli, Stygias & reſerare fores,
 Securè vt precibus poſſint intendere, apud te
 Illorum iustas fac valuisse preces.
 Adde quòd ē furto proles felicius exit,
 Quām cum legitimo vincula more ligant.
 Nempe quod assuetæ Veneris fastidia gignit
 Copia, nec gratum quod licet, eſſe ſolet:
 Sensus hebes languet? torpetq; ignaua voluptas;
 Acrius ardeſcit ſæpe repulſus amor.

De Iunone louisatus est modo Mulciber unus
 Claudus, ab Acties squalidus usq; rogis.
 Mars furto, & Pallas, Phœbus, Bacchusq; Venusq;
 Et qui sacrificæ Gorgonis ora tulit,
 Quiq; tulit cœlum, quiq; extulit igne parentem,
 Quemq; suum auctorem Martia Roma colit.
 Quosq; foret longè numerare molestius, vnde
 Quām Libycæ fluctus si numerare velis.
 Nec tamen hic metuit liuor confingere crimen,
 Esse ubi par merito gratia nulla potest.
 Nec satis hoc visum est meritis non præmia reddi,
 Sed vitij officio nomina falsa damus.
 Peccet ut hic vulgus, queisq; ignorantia crassa
 Obsita Cymmeria pectora nube premit,
 Absit ab ingenio, valli, fœdissima labes,
 Barbaries mores nec notet ista tuos.
 Quod fuit officium quondam melioribus annis,
 Ut vitium, crimen, nequitiamq; putas.
 Nam neq; rim vertit, naturaq; nomina rerum
 Ut niueas tingit cana senecta comas.
 Nec si mutarit tempus cum corpore formam,
 In vitium virtus degenerare potest.
 Sola manet patiens æui, securaq; damni,
 Nec metuit longas temporis una moras.
 Virtutem appellemus quid nisi quæ noxia nulli,
 Eximia multis commoditate placet.
 Ut tibi non proficit seruis neq; seruit annis,
 Ut illic at nato fors erit illa tuo.

Attamen haud Veneris tibi sic defebuit ardor,
 Nullaq; sub docto pectore flamma calet,
 Ut veteres penitus possis abdicere amores,
 Nullaq; Cyprigenæ gaudia nosse deæ.
 Nulla quoq; ut capias, nimium liuoris iniqui est,
 Quæc careas, alios velle carere bonis.
 Nam licet acer equus senio sit fractus inertis,
 Bellica cum raucæ signa dedere tubæ,
 Mente furit, terramq; ferit pede, surrigit aures,
 Robore adhuc retinens deficiente minas,
 Ductor ex emeritis Martem qui deserit armis,
 Et procul à castris otia lentus agit,
 Instruit exemplis iuuenes? hortatibus implet?
 Nec sibi calcatas obstruit ille vias.
 Absit, ut inuidias alijs tendentibus illuc,
 Quo tibi, sed lenæ munere, facta via est.
 Per Charites, Musasq; tuas, Valli optime, quarum
 Funguntur lenæ carmina sæpe vice.
 Mystica per Veneris, quarum est lena vna sacerdos,
 Perq; Cupidineas tela timenda, faces.
 Per Veneris comites Bacchum, risusq; salesq;
 Quæq; hilarent genium gaudia lœta tuum,
 Vel mitte innocuam, vel lenam absoluæ nocentem,
 Si modò quod lena est, lena sit vlla nocens.
 Finge tibi pariter cunctas procumbere lenas,
 A' quibus officium sedulitatis habes?
 Finge tibi pariter cunctas astare puellas,
 Oreq; blandiloquo talia verba queri.

Aut una damnato omnes, aut criminis solue,
iuncta etiam nostris est tua culpa malis.

Damna, si damnare potes, quæ noxia nulli,
Grata sua multis sedulitate fuit.

Quam nemo accusat, quam nemo coarguit, idem
Quin testis culpam publicet ipse suam.

Illa potest mores, populo quoq; teste, tueri,
Legitimus questus nunc facit esse ream.

Si vitium esse putas, poteris non credere factum:
Si factum credas, ne vitium esse putas.

Ad Ptolemæum Luxium Tasteum, & Iacobum Teuium, cum ex distillatione articulari morbo laboraret, 1544.

O animæ Ptolemæe meæ pars altera, tuq;
Altera pars animæ Teui Iacobe meæ,

Scire iuuat quid agim, viuo modò, si modò viuit
Pondus iners animæ corpus inane suæ.

Sed tamen ingratis ceu viui ducimus auris,
Et trahit exanimem languida vita moram:

Ignea vis febris rapido sic perfurit æstu,
Ut minus Aetnei seuiat ira rogi.

Torruda concretis lapidescunt viscera grumis,
Et latcbras renum calculus vrit atrox.

Vt Cereris possint, vt Bacchi munera credi
Facta Meduseis obriguiss'e comis.

Sed

Sed tamen hæc nostri lenis est accessio morbi,
 Et pars immensi vix numeranda mali:
 Humor enim cunctos latè diffusus in artus,
 Qua iungunt flexus ossibus ossa suos.
 Obsedit cæcas pigro marcore lacunas;
 Cunctaq; torpenti frigore membra ligat.
 Ex humeris pendent sine robore brachia laxa?
 Nec fluidum ceruix sustinet ægra caput:
 Genua labant, & crura tremunt: lassiq; recusant
 Tam celeres nuper, me modò ferre pedes.
 Sic ego defunctus iam viuo, mihiq; superstes
 Et vitæ amissso munere, fata moror.
 Quodq; mihi superest fugitiuæ lucis, id omne
 Diuidit in poenas Parca seuera meas.
 Nam dum lenta coquit neruos pituita, cauisq;
 In latebris tabes riscida membra coquit:
 Tum ego felicem Tityum atq; Promethea clamo,
 Una quibus tantum viscera carpat auis.
 Non ita distentis laxantur corpora neruis,
 Cum petitur dubij criminis indicium:
 Non ita vexatæ tenduntur vincula nauis,
 Cum Notus insano miscuit astra freto:
 Hic ubi defeuicit, succedit calculus: illum
 Procinus innascens acrior Hydra subit.
 Aut caua tinnitu demurmurat auris acuto?
 Aut facit arentem febris anhela sitim?
 Aut sensim illabens lentus pulmonibus humor,
 Vexatum tusti quis sat utrumq; latus.

Vexatum tuſi quaffat vtrumq; latus.
 Interea medicus decocti vligine ligni
 Oppugnat lentam persequiturq; luem.
 Hic cibus, hic potus tenuatos recreat artus,
 Et cum vicina praelia morte gerit.
 At macie informi succum populante refugit
 Et vigor & vultu qui fuit antè color.
 Squallidus obsedit faciem ſitus, oſſaq; præbent
 Membra per arentem dinumeranda cutem.
 Et velut in ſpeculo ſe lumina cernere nolint
 In latebras penitus retrò abicre ſuas.
 Deniq; vos animis talem me fingite, quales
 Ad tumulos manes credit adēſe Timor.
 Qualia pinguntur misericris ſimulachra figuris
 Terrificæ Mortis mortiferaq; Famis.
 At neq; Tafteus, nec Tcuius aſſidet, ore
 Suauiloquo longum qui veſet eſe diem:
 Nec mihi deliciis blandi facit oris Alanus,
 Nec lepida alludit garrulitate Petrus:
 Nec recreant animum doctis ſermonibus ægrum,
 Cetera Vasconicæ turbæ diſerta ſcholæ.
 Sed nec amicitiae mihi peccora cognita certæ
 In medijs hic me deſerucre malis.
 Sæpe mihi medicas Groſcollius explicat herbas,
 Et ſþe languentem conſilioq; iuuat.
 Sæpe mihi Stephani ſolertia prouida Carli
 Ad mala præſentem triftia portat opem.
 Tornebus Aonij rariſſima gloria cætus,

Officijs vacuum non sinit ire diem.
 Ceteraq; vt cesserent gelidè, pia cura sodalis
 Et patriis, & patriæ fusi in et usq; vicem.
 Ita leuant animum, cùm tellus luce reiecta est:
 At cùm sol vitreis præcipitatur aquis,
 Ingeminant moſta pallentes agmine curæ,
 Fingit et in formas somnia mille sopor.
 Illa mihi vestros per cæca silentia vultus,
 Oraq; per tenebras confacienda ferunt.
 Alloquijsq; leuant animum fallacibus ægrum,
 Et prohibent longas noctibus esse moras.
 Sit licet hæc nimium leuis, & fugitiua voluptas,
 Dulce tamen caris sic quoq; posse frui.
 Fors & nocte istuc etiam me somnia portant,
 Et statuor vestrum pallidus ante torum:
 Et tenui fundens suspiria moesta querela
 Commiseror vitæ fata sinistra meæ.
 Hoc yetet illa mihi sors hactenus aspera, surda
 Nec saltem hic nostras abnuat aure preces.
 Et vos obscuræ suauissima pignora noctis
 Somnia, pennato concita turba gradu
 Efficite absentes dolor hic ne tangat amicos,
 Solus & è nostris sim miser ipse malis.
 Quod si Parcarum non exorable numen
 Ruperit ante suum stamina nostra diem,
 Sera mei fidos accedas fama sodales
 Funeris, & longa quæn potè falle mora.
 Et vos vanimes lacrymis absistite amici,

Neu gemitu manes sollicitate meos.
 Si quis erit sensus supera quid agatur in aula,
 Libera cum vincis corporis umbra fugit,
 Vester erit luctus nostræ quoq; lugubris umbra,
 Nec mihi mors longi meta doloris erit.

Ad Franciscum Oliuarium, Franciæ
 Cancellarium.

Si pudor audaces sineret suus esse Camœnas,
 Et qui virginibus purpurat ora metus,
 Omnis Aquitani properaret turba Lycei
 Ante tuas supplex manè rubente fores.
 Quod tamen ingenuus fari pudor impedit illis,
 Promptus & in sexu debiliore rubor:
 Vna iubet teneris tibi cognita scilicet annis
 Pauca quidem hæc verbis nos memorare suis.
 Penè suum rediit circumfluis annus ad ortum,
 Et propè decessis Phœbus anhelat equis,
 Ex quo pauperies inopes miserabilis urget
 Pieridas iuueni uimina nota tibi.
 Si sera barbaries trepidos vastaret agrestes,
 Et quateret bello moenia durus Iber.
 Publica priuatas lenirent damna querelas,
 Iunctaq; cum populi sollicitudo metu.
 Nunc mala tempestas belli deseuist, vrbes
 Pax fouet, & pleno copia larga simu.
 Rura quies secura colit, mercator inermis
 Impavidus tutus remige sulcat aquas.

Cætera tranquillæ senserunt commoda pacis,
Cùm mala nos bellis asperiora premant.

Quid modò squalentes turpi rubigine mores
Profuerit studijs excoluisse bonis?

Quid modò barbariem iuuat expugnasse rebellent,
Inq; triumphato figere castra solo,
Si tamen incolumi Francisco & prole, secundum
Te quoq; post regum sceptra, tenente locum,
Nos tenet obcessos misere crudelis egestas,
Nec sinit Aonijs credere semen agris?

Hæc quoq; non nostræ pars est postrema querelæ,
Si tibi neglectæ destituamur ope:

Cùm tamen ad summos per nos sis vectus honores,
Ingenuo verum si licet ore loqui:

Quis neget insontes tali sub clade Camœnas,
Et non horrendi criminis esse reas?

Si nec Olivari saltcm tibi credita causa est
Nostra patrocinij digna fauore tui.

Si mala non puris vitiemus pocula succis,
Mistaq; cum liquidis toxica demus aquis,

Non petimus velum deprehensæ obtendere culpæ:
Plectantur pœnis crimina quæq; suis.

Aut si per steriles comites frustramur arenas,
Non habeat faciles nostra querela deos.

Sed neq; per steriles comites frustramur arenas,
Enecat iniectum nec sibi semen ager.

Conueniant quanuis Latiae, Francæq; Camœnæ
Quasq; colit vasto, Teutonis ora solo,

Non sumus indecores Latij Francisq; Camœnisi,
 Quasq; colit vasto Teutonis ora solo.
 Sin piget, et tanti non sunt commercia nostra,
 Et nimio sumptu credimur esse graues,
 Id quoq; ne piceat citò spem præcidere vanam,
 Vulnera nec longa nostra fouere mora.
 Hec ubi spes aberit, vicinos altera Iberos,
 Aut petet aurifero littora flava Tago.
 Aut modò pacatos trans æquora lata Britannos,
 Aut iuga Sithonia semper operta niue.
 Quælibet accipient Musas loca:nam neq; decrit
 Inter inhumanos hospita terra Getas.
 Tu modò per si quid iuueni indulgere Camœne,
 Cum numeris aures detinucre tuas,
 Aut ope præsenti miseras solare, et egenas,
 Aut saltem auxilijs spem citò tolle tui.

Ad Alisam è morbo pallidam &
 macilentam.

Vera ne te facies miseranda ostendit Alisa,
 An ne oculos fallax decipit umbra micos?
 Sed neq; decipiunt oculos modus oris et artuum,
 Et Charitum quales vix rear esse pedes.
 Et tua qui semper sequitur restigia, siue
 Discere vult gestus, siue docere, Decor.
 Sed quoniam me miserum, pars hæc illius Alisæ est
 Inter Hamadryidas que modò prima fuit?
 Heu color, et vultus sine rusticitate modesti,

Et lepor, & blandis ira proterua minis.
 Heu ubi letiferas vibrantia lumina flammis,
 Et matutinis æmula labra rosis?
 An tibi Thessalici vis perniciofa veneni
 Torret ad arcanos cerea membra focos?
 Aemulus an liuo r te perdidit? & Venus ipsa
 Indoluit formæ dicta secunda tuæ?
 At tibi ego infelix senium deforme timebam,
 Et cum rugosis pallida labra genis,
 Et quæcumq; olim longinqui temporis ætas
 Inuida formosis damna parare solet.
 Sed tenero securus eram de flore, nec unquam
 Credideram tantum fata ego posse nefas.
 Vos ô quas penes est vitæq; necisq; potestas
 Sortitæ nimirum regna superba deæ,
 Quæle decus primo fraudatis flore iuuentæ,
 Debuit hoc vestris non licuisse colis.
 Si vos forte iuuant flectus prope busta recentes,
 Et semper lacrymis sparsa fauilla nouis,
 Carpite maturosq; senes, vetulasq; rigentes,
 Sparsaq; vix raris tempora cana comis:
 Carpite quos inopis torquent fastidia vitæ,
 Quiq; velint annos præcipitare suos.
 Parcite formosis, breue ver dum transuolat æui,
 Parua mora hand parui muneris instar erit.
 O' fera Persephone merito dilecta tyranno,
 Quem miseri luctus, vinclaq; sœua iuuant,
 Non ego te facie credo placuisse marito,

Sæuitia captus palluit ille tua.
 Tu' ne potes virides annos fraudare iuuentu?
 Et modò nascentem præsecuïste comam?
 Totq; animas anima perdes crudelis in rna,
 Heu frustra votis sape vocata pijs.
 At puto non longum letabere, si modò verum est
 Ditis inhumanum pectus amore capi.
 Sit licet & ferro, sit durior ære rigenti,
 A sperior furijs sit licet ille suis,
 Hanc semel aspiciat, seritas placata quiescet;
 Atq; hunc, qui vincit omnia, vincit amor.
 Tum tibi prælatam neglecta abibis Alisam,
 Et viduum frigida scutorum.
 Quin animum nostris frange exorata querelis,
 Vixit utq; breuem temporis adde moram.
 Quod tibi das, nobis poteris tribuisse videri,
 Et lacrymas nobis, & tibi deinceps metum.

De Neæra.

Seruitij iuga dura & iniquum exosus amorem
 Eripui domin'e me, rapuiq; fugam:
 Sensit amor, pedibus celerem velocius alis
 Vrget, & à nobis sic fugitiuus abis?
 Dumq; faciem rotat, & languentes colligit ignes,
 Extinctam lacrymis hanc videt esse meis.
 Ergo audius pœnæ, tædæq; iratus incerti
 Omnia de pharetra spicula fundit humi.
 Omnia me contra iaculatur, & omnia frustra,

Pectoribusq; hærent spicula mille meis.
 Cor, iecur & pulmo tot saucia facta sagittis,
 Quo iaculis facerent, non habuere moram.
 Non tot in Actæa patuere foramina cera,
 Tecta nouo populo cum noua ponit apis.
 Non ita pro foribus stamen tralucet, Arachne
 Hostibus aligeris præmeditante dolos.
 Feruida tot telis non proficientibus ira,
 Fugit ad auxilium dia Neæra tuum.
 Et capiti aßistens te dormitante capillum
 Aureolum flauæ tollit ab orbe comæ.
 Et mihi ridenti (quis enim non talia vinclæ
 Rideat) arridens brachia vinxit Amor.
 Luctantemq; diu, sed frustra euadere, traxit
 Captiuam, dominæ restituitq; meæ.
 Et nunc ille ferox, ipsiq; rebellis amori
 Ah pudet, & solitus fortia verba loqui.
 Iussa fero stimuli patiens, nec iniquus habenis,
 Et trahor iratæ prœda relictus heræ.
 At vos quos oculis melior Venus aspicit æquis,
 Cunctaq; non durus vota secundat amor,
 Ne gaudete, meis nec læti illudite damnis,
 Quæ mea sors hodie est, cras fore vestra potest.

Ad Leonoram.

Ergo mihi nunquam nisi personata videnda es?
 Cernere nec faciem fas Leonora tuam?
 Alloquar absentem præscns? in luce serena

Tan-

Tanquam sint tenebræ, non videam quid amem
Osculer, amplectar, tractem quod cernere non est.

Et tecum veluti te sine semper ero?

Non ego Penelope, si non videatur, amabo,

Gorgona si videam, Gorgona forsan amem.

Illa vel Oedipodæ, vel Phineas vrat amicas,

Quæ faciem metuit ne tucare suam.

Per te, per rerum, quicunq; est ille, colorem,

Perq; oculos, oculos qui rapuere meos:

Quisquis is est, verum vultum permitte videri;

Te rolo, personam nolo videre tuam.

Dummodo certus amem, quiduis patienter amabo,

Cum tegitur Virtus, creditur esse nefas.

Dum cutis exiguae viscato polline mendas

Ilinis, ingentes suspitione facis.

Nam cum vera latent vero maiora timentur,

Et mens quid paucait nescia, cuncta pauct.

At tibi nec labris vultum deformis equinis

Aethiopum calido venit ab axe pater,

Decolor aut fusi genuit te filia Mauri,

Candida sed patriæ nympha colore suæ.

Vtq; fores nigro nigra Aethiopiæ parente,

Ne me tuas nigram ne tamen vllus amet.

Candida mens fusi pensabit damna coloris,

Quæ facie ingrata est, simplicitate placet.

Nec sapor est unus cunctis iucundus, odorq;;

Nec facies oculis omnibus una placet.

Simplicitas me nuda iuuat, mihi basia pura,

*Seruabis monachis oscula picta tuis.
Ilos picta iuuent, quibus est sub tegmine duro
Religio mores dissimulare juos.*

De eadem.

*Qualiter ut Phrygij crepuit tinnitus ahēni,
Cymbala mellificas rauca morantur apes,
Sic mea se sistit, placide & Leonora renidet,
Aera simul curua concrepuere manu.
Hoc amat, hoc, sequitur stupidis hic vultibus hæret,
Hos auida solos combibit aure sonos.
Non ferus argutas sonipes sic arrigit aures,
Et furit ut tristes concinuere tubæ:
Non ita Mæonias matres stimulante Lyæo
Thyades effusis exiliere comis:
Non ita semimares Berecynthia tibia mystas
Cogit ad insanos membra secare modos:
Ut furit auditu Leonora metalli,
Gestit & assuetis obstupefacta sonis.
Cor salit, os ridet, lætis nitet ardor ocellis.
Palpitat & trepido sanguine vena micans:
Conferat hoc magicos Circe Perseïa cantus,
Conferat Aæcis grama lecta iugis,
Aes Leonora modo audierit, nec carmina vires,
Lecta nec Aæcis obtinet herba iugis.
Nec tamen ære capi nymphæ præcordia miror,
Aera mouent magnos sæpe minuta deos.
Est dea, Thessalicis sed cum iubet icta susurris*

Luna, laboranti fert sonus æris opem.

Quid rear? an cæcis rerum contagia causis
Naturæ certa corpora lege trahunt?

Ferro adamass, fuluo gaudet Leonora in metallo,
scilicet ingenio paret vterq; suo.

Audijt Aonio ductos vbi pectine montes,
Et nemora Orpheis capta fuisse modis,

Et citharam auratam contendit, & aurea plectra,
Aureaq; Orpheæ fila fuisse lyræ.

Et Danaen pluvio felicem prædicat auro,
Aureaq; hac merito indice dicta Venus.

Hinc licet Aeacides precibus contendat Achilles,
Forma animus factis, mobilitate virens,

Si pretium accedat, pretio concedet Achillis,
Cum precibus virtus, forma, iuventus, genus.

Hoc videt, hoc audit sentitq; ad cætera surdam,
Nec credas oculos hanc, nec habere manus.

Nec coram statuis procumbit ad oscula sacris,
Lamina ni primos integat alba pedes;

Pulsaq; templorum cum turribus æra resultant
Tum canere ad Veneris prælia signa putat:

Hoc facit vt pigros senio tardosq; podagra
Illa sacerdotes in patienter amet.

Sustinet amplexu demortua membra souere,
Molliaq; ad canas oscula ferre comas:

Et fluere in vultus spumantis fila saliuæ,
Et gelido nasi rore madcre sinus.

Eq; oculis putrem stillantibus ebibit imbre;

Et

Et scabri dentis lēta venena vorat:
Frigentesq; nouat iuuenilibus ignibus artus,
 Excitat & niuea languida membra manu.
Tantum in amore valet sperati amor improbus æris,
 Tot iuuenum pallens vota cadauer habet.
Sed neq; carnificis dextram fugit illa cruenti,
 Munera carnificis si modò dextra ferat.
Nec simul infremuit venis furiosa libido,
 Subiçere ærato membra recuset equo.
At vos o Mystæ Veneris iustissima cura
 Quæis florem ætatis deuouet illa suæ,
Hoc pro tot meritis saltem præstate, senectæ
 Cùm tumulo ingesti pulueris ossa teget,
Aenea ne querulos dent tintinnabula pulsus,
 Nec trepidis manes sollicitate sonis.
Nam semel arguti murmur si clanxerit æris,
 Vmbra etiam cœlum linquet, ut æra petat.

Ad Carolum Quintum Imperatorem Bur-
 degalæ hospitio publico suscepimus,
 nomine Scholæ Burdegalen-
 sis, 1539.

Vasconidis regnator aquæ generose Garumna,
 Cui toties Latios fasces, totiesq; curule
 Fas ebur, & veteres ingentia nomina patres
 Cœruleo excepisse sinu, non contigit unquam
 Hospitij tibi maior honos, licet usq; vetusti

Tempo-

Temporis æterno series repetatur ab ævo,
Roma atauos quamuis, magna licet æmula Romæ
Proferat antiquos tellus Byzantia patres:
Ausoniæ regalis honos, decus orbis Iberi
Carolus, Arctoi soboles Mauortia Rheni
Vasconicam subit hospes humū, quem pñblica poscūt
Vota orbis, famulas cui porrigit obuius vlnas
Albula, natiui quem tentat turbidus auri
Delitijs reuocare Tagus, quem iure paterno
Cærulci repetunt prima incunabula Rheni,
Cernere quem cupiunt gemino sub sole superbi
Brabaricis ambo exuuijs hinc Ister, & illinc
Bragada Marmaricæ latus sulcator arenæ.
Burdegalam tamen ille tuam, tua tecta Garumna
Ingens hospes init, tibi maiestate remissa
Imperij decrescit apex, tectoq; minori
Cæfareus succedit honos, priuata subire
Culinina dignantur Latij diademata regni.
Sic Hecale Aegiden, sic te Tyrinthia proles
Cæperunt rigidi mapalia nuda Molorchi:
Sic posita quondam sceptri grauitate perustos
Iupiter Aethiopas, canamq; reuisere Tethin
Gaudet, & alternis interserit otia curis.
Ergo hospes positisq; minis, ventisq; Garumna
Compositis, Borea non obluctante, vel Austro,
Tranquillus, mitisq; adsis, vultuq; sereno
Crispentur tremule Zephyris felicibus vnde.
Depositum tibi grande orbis, tibi publica vota,
Spemq;

Spemq; suam credit, rectorem gentis Iberæ,
Ausoniæ dominum, Boreæ pugnacis alumnum;
Victorem Libycæ terræ, Scythiæq; timorem,
Quem colit occasus, Boreas amat, ultimus horret
Ortus, & infidi metuit solertia Mauri.
Cernis ut effractis popularia flumina claustris
Accurrant, properentq; tuis se iungere Nymphæ
Fluctibus, Oceanus refluis ut plenior vndis
Maiores conuoluat aquas, cupideq; videndi
Nereides, Nereusq; pater, Tritonq; canorus,
Et senior Glaucus, viridisq; examina Phorci
Discursent tremula per stagna liquentia cauda?
Tu quoq; magnanimum quamuis stirps Carole auorit
Magnanimis sis maior avis, te Gallia quamuis
Obvia sollicitet, quamuis cunabula pandat
Rhenus, & Austriaci reuocent molimina sceptri,
Burdegalæ exiguos ne dedignere penates
Hospitio fancire tuo, quæ dispare quamuis
Fortunæ splendore tuo, paruoq; paratu
Te capit hospitio, studio in te fortè fideli,
Atq; animo regum ingentes æquauerit aulas.
At famæ si dandâ fides, subiere minores
Numina sâpe casas, ac non ingrata voluntas
Hospitis, & magnum cepit mens grata Tonantem.
Obsequijs concede pijs, concede fauori
Burdegalæ, totam tibi quæ cum ciuibus urbem
Deuouet, ut seri possint meminisse nepotes
Que loca tu quondam, quæ tecta implueris ingens

Hospes, & externis veniens peregrinus ab oris,
Discere magnanimi cupiat vestigia Carli.

Si locus hic superest, inter si nomina tanta
Admittunt tenues communia gaudia Musas,
Versibus incultis Aquitanis turba Camœnis
Dedita te studijs patronum, & pacis adorat
Auctorem, facilesq; vias, facilesq; recursus
Exoptat, Pylios & cum superaueris annos,
Iam tibi promissam super aurea sidera vitam.

Desiderium Lutetiæ.

O' formosa Amarylli, tuo iam septima bruma
Me procul aspectu, iam septima detinet æstas:
Sed neq; septima bruma niualibus horrida nimbis,
Septima nec rapidis candens feruoribus æstas
Extinxit vigiles nostro sub pectore curas.
Tu mihi manè nouo carmen, dum rosida tondet
Arua pecus, medio tu carmen solis in æstu,
Et cum iam longas præceps Nox porrigit umbras,
Nec mihi quæ tenebris condit Nox omnia, vultus
Est potis occultare tuos, te nocte sub atra
Alloquor, amplector, falsaq; in imagine somni
Gaudia sollicitam palpant euanaida mentem:
At cum somnus abit, curis cum luce renatis
Tecta miser fugio, tanquam mihi tecta doloris
Semina subiçiant, & solis mœstus in agris,
Quæ vagus error agit feror, & deserta querelis
Antra meis, sylvasq; & consciæ saxa fatigo.

Sola

Sola meos planctus Echo miserata gementi
 Adgemit, & quoties suspiria pectore duco,
 Hæc quoq; vicino toties suspirat ab antro,
 Sæpe super celsæ prærupta cacumina rupis
 In mare prospiciens spumantia cœrula demens
Alloquor, & surdis iacto irrita vota procellis.
 O' mare, quæq; maris vitreas Nereides vndas
 Finditis, in vestros placide me admittite portus:
Aut hoc si nimium est, nec naufragus ire recuso,
 Dummodò delectas teneam vel naufragus oras.
 O' quoties dixi Zephyris properantibus illuc,
 Felices pulchram visuri Amaryllida venti,
 Sic neq; Pyrene duris in cotibus alas
 Atteret, & vestros non rumpent nubila cursus.
 Dicite vesanos Amaryllidi Daphnidos ignes.
 O' quoties Euro leuibus cum raderet alis
 Aequora, dicebam felix Amaryllide visa.
 Dic mihi num meminit nostri? num mutua sentit
 Vulnera? num veteris viuunt vestigia flammæ?
 Ille ferox contra rauco cum murmure stridens,
 Auulet irati similis, mihi frigore pectus
 Congelat, exanimis torpor grauis alligat artus.
 Nec me pastorum recreant solamina, nec me
 Fistula, Nympharumq; leues per prata choreæ,
 Nec quæ capripedes modulantur carmina Panes,
 Vna meos sic est prædata Amaryllis amores.

Et me tympana docta ciere canora Lycisca,
 Et me blanda Melænis amauit, Iberides ambæ,

Ambæ

Ambæ florentes annis, opibusq; superbæ.
 Et mihi dotalis centum cum matribus agnos
 Ipsi promiscere patres, mihi munera matres
 Spondebant cl̄im multa, meum nec munera pectus,
 Nec niuei mouere suis cum matribus agni,
 Nec quas blanditias teneræ dixeré puellæ,
 Nec quas delitias teneræ fecere puellæ.
 Quantum ver hyemem, victum puer integer æui,
 Ter viduam thalamis virgo matura parentem,
 Quām superat Durium Rhodanus, quām Sequana
 Lenis Arar Sycorim, Ligeris formosus Iberū, (Mūda,
 Francigenas inter Ligeris pulcherrimus amnes,
 Tantum omnes vincit Nymphas Amaryllis Iberas.
 Sæpe suos vultus speculata Melenis in vnda .
 Composuit, pinxitq; oculos, finxitq; capillum,
 Et voluit, simul & meruit formosa videri.
 Sæpe mihi dixit, animi male perdite Daphni,
 Cur tibi longinquis libet insanire furores?
 Et quod ames dare nostra potest tibi terra, racemos
 Collige purpureos, & spes ne concipe lenta.
 Sæpe choros festos me prætereunte Lycisca
 Cernere dissimulans, vultusq; auersa canebat,
 Hæc, pedibus terram, & manibus cava tympana pul-
 Et Nemesis grauis ira, atq; irritabile numen (sans:
 Et Nemesis lesos etiam punitur amores.
 Vidi ego dum leporem venator captat, Echinum
 Spernere, post vanos redeuntem deinde labores,
 Vespere nec retulisse domum leporem, nec Echinum.

G Vidi

Vidi ego qui mulum peteret piscator, & arctis
 Retibus implicitam tincam spreuiſſet opimam,
 Vespere nec retulisse domum mulum, neq; tincam.
 Vidi ego qui calamos crescentes ordine riferit
 Pastor arundineos, dum torno rasile buxum
 Fruſtra amat (interea calamos quos riferat, alter
 Pastor habet) fragiles contentum inflare cicutas.
 Sic ſolet in modicos Nemesis contundere fastus.

Hæc & plura Melænis, & hæc & plura Lycisca
 Cantabant ſurdas fruſtra mihi ſemper ad aures.
 Sed canis antè lupas, & taurus diligit vſas,
 Et vulpem lepores, & amabit dama leenas,
 Quàm vel tympana docta ciere canora Lycisca,
 Mutabit noſtros vel blanda Melænis amores.
 Et prius æquoribus pifces & montibus umbræ,
 Et volucres deerunt ſyluis, & murmura ventis,
 Quàm mihi diſcedent formosæ Amaryllidos ignes,
 Illa meūm rudibus ſuccendit pectora flammis,
 Timet illa meos moriens morientis amores.

Genethliacon Iacobi ſexti
 - Regis Scotorum.

Crefce puer patriæ auſpicijs felicibus ortc,
 Expectate puer, cui vaturn oracula priorum
 Aurea compositis promittunt ſæcula bellis.
 Tuq; peregriniſ toties pulsata procellis
 Penè tuo toties excifa Britannia ferro,
 Excre leta caput, cohibe pacalis olinæ

Fronde

Fronde comam, reparo flammis foedata ruinis
 Conuulsa, & pulso quate squallida tecta colono.
 Pone mctum, etern.um spōndent tibi sidera pacem.
 Iam neq; Saxonide Scotos, nec Saxona Scotus
 Infestus premet, & cognato sanguine ferrum
 Polluet, & miseras prædando exhaustet vrbes.
 Sed quibus antè ferri tractabunt arma Gradiui,
 Iam dehinc pacatis coniungent foedera dextris.
 Vos quoq; felices felici prole parentes,
 Iam tenerum teneris puerum consuescite ab annis
 Iusticie, sanctumq; bibat virtutis amorem
 Cum lacte & primis pictas comes addita cunis,
 Conformatq; animū, & pariter cum corpore crescat.
 Non ita conuersi puppis moderamine clavi.
 Flectitur, vt populi pendent à principe mores.
 Non carcer, legumq; minae, toru.eq; secures
 Sic animos terrent trepidos formidine pœnæ,
 Ut ver.e virtutis honos, moresq; modesti
 Regis, & innocui decus & reuerentia sceptri
 Conuertunt mentes ad honesta exempla sequaces.
 Sic vbi de patrio rediuius funere Phœnix
 Auroræ ad populos redit, & cunabula secum
 Ipse sua & cineres patris, inscribasq; decoris
 Fert humeris, quacunq; citis adremigat alis,
 Indigenæ comitanur aues, celebrantq; canoro
 Agmine, non illa species incognita tantum,
 Aut picturat.e capiunt spectacula penne,
 Quam pietas, pietas etiam intellecta volucrum

Sensibus: vsque adeò recti Natura per omnes
 » Diffudit rerum viuacia semina partes,
 Sic in Regem oculos populus defigit, & vnum
 Admirantur, amant, imitantur, seq; suosq;
 Ex hoc ceu speculo tentant effingere mores.
 » Quod non sanguinei metuenda potentia ferri
 » Exprimet, & nitidae florentes ære phalanges,
 Hoc præstabit amor, certat cum principe vulgus
 Officijs, & amat cùm se deprendit amari.
 Et domino seruit, quia non seruire neceſſe est.
 Quasq; bonus princeps laxat sponte, arctat habenas,
 Deposcitq; iugum quod vi cogente metuq;
 Reiecturus erat, contra indulgentior ille
 Rexq; paterq; suis adimit, subit ipſe labores,
 Quæq; iubet primus præit, & legum aspera iussæ
 Mollia parendo facit, erratisq; suorum
 Parcere non durus, ſibi inexorabilis vni.
 Ille, nec in cultu ſupereret, mensaq; domoq;
 Quem poſuit natura modum, nec more ferarum
 In Venerem præceps, ſed certo fine pudoris
 Caſta colat sancti genialia foedera lecti.
 Quis bombyce auſit cultus foedare viriles,
 Si ferat indigenam maiestas regia uestes
 Quis de lege tori tanquam ſit dura queratur,
 Cūm teneat Regem, cui non temulentia turpis
 Principe ſub ſicco? patrios quis frangere mores
 Audeat, ignauoq; animum corrumpere luxu,
 Ipſe voluptatum cùm princeps frena coercet,

Et

Et nimium lētam vitiorum comprimat herbam?
 Talem Romulidē tranquilla pace fruentem
 Sacrificum videre Numam, Solomonā potentem
 Palmiser Euphrates: non illis lethifer ensis,
 Non bellator equus firmauit regna, nec axis
 Falcifer, aut densis legio conseria maniplis,
 Sed pietatis amor, sed nulli noxia virtus,
 Fretaq; pr̄esidio Maiestas iuris inermi.

At qui gemmiferos vīctor penetrauit ad Indos
 Dux Macedūm, quiq; Ausoniam tenuere superbo
 Imperio reges, aut ferro, aut tabe veneni
 Effudēre animas, & cēdem cēde piarunt.

Scilicet humano generi natura benigni " "

Nil dedit, aut tribuet moderato principe maius, " "

In quo vera Dei, viuensq; elucet imago. " "

Hanc seu Rex vitijs contaminet ipse pudendis, " "

Sicut aliis ferro violet vel fraude, seueras " "

Sacrilego Deus ipse petet de sanguine pænas, " "

Contemptumq; sui simulacri haud linquet inultum, " "

Sic Nero crudelis, sic Flavius vltimus, & qui " "

Imperio Siculas vrbes tenuēre superbo, " "

Effigiem fœdere Dei exitialibus ausi " "

Flagitijs, ipsa pericre à stirpe recisi. " "

Sic qui se iusti macularunt sanguine Serui, " "

Et qui legitimos ferro flammaq; petiuit " "

Rectores patriæ Catilina nefarius, asti " "

In furias misero vix tandem funcre vitam " "

Inuisam posuēre, ignominiaq; perenni " "

Fœdauere suam ventura in secula gentem.
 Hæc tener addiscat, maturo exerceat æuo,
 Et regnare putet multos se latius, oræ
 Hesperiæ fuscos quam si coniunxerit Indos,
 Si poterit Rex esse sui Rex esse suorum.

Desiderium Ptolomæi Luxij
 Taftæi.

Vsque adeò patrij sordet tibi ripa Garumnae,
 Pictones ut scopulos, atq; horrida tesqua frutetis
 Durus ames ? nec te socium, pecorisq; larisq;
 Cura tenet, nec quam socijs pecoriq; lariq;
 Prætuleras, cui sæpe rosas, cui sæpe solebas
 Pallida cum niueis vaccinia ferre ligustris:
 Quam tu sideribus, quam tu componere soli
 Ausus eras, cuius nitidis radiantia gemmis
 Sola tibi purum fundebant lumina lumen.
 Nunc tamē (heu nunquā constans in amore voluptas)
 Tu procul hinc steriles rupes colis immemor agri
 Vasconiciq; gregis, Nymphæq; oblitus amatæ:
 Forsitan & stupidas bona carmina perdis ad aures,
 Interea nostris pastoria fistula syluis
 Muta filet, mutæ pecudes, mutæq; volucres,
 Nec strepit assueto Zephyri leuis aura susurro.
 Noctua successit Philomelæ, & Acanthidi bubo,
 Stryxq; nocens pueris, & tristis ad omina Cornix,
 Raucaq; flumineæ recinunt conuicia ranæ.
 Sic rbi fausta sedet volucris, non gutture lato

Mulcer

Mulcet agros, non in tractus lasciuia volatu
 Emicat aérios, tristi sed murmure mœstum,
 Et lugubre sonans sedet in dumis desertis
 Abdita, turbatis deformis est horrida pennis.
 Ipse ego cùm calamos mœsti solatio luctus
 Sumere tentarem, crudumq; leuare dolorem
 Carmine, vix primis admiram labra cicutis,
 Siue fuit casus, seu (quod magis auguror) omen,
 Et mala quæ mentem nunquam presagia fallunt,
 Flebile rausionæ responsauere cicutæ.
 Ipsæ etiam in tumidis Nymphæ Oceanitides vndis,
 Ipsæ etiam in placidis Nymphæ Dardonides antris,
 Ipsæ etiam montes, ipsæ etiam conualles
 Auditæ longas per noctem iterare querelas.
 Sed neq; te tantum, (quanquam te flumina lugent)
 Nec tantum Nymphæ, sylue, volucresq; feræq;
 Quantum te in solis solus gemit Agrius antris,
 Illum ego congressusq; hominum ex consortia tecta
 Vitantem, tacitæ per muta silentia sylue
 Dum sequor, & voces capto, & vestigia seruo,
 Hec memini mœsta conuicia fundere lingua.
 Pictones ô scopuli, & nudis imperuia saxis
 Culmina, & exiguae male pinguis culta Crotelle,
 Quæq; paris raras tantum sylua horrida glandes,
 Ah quibus infames magicis in collibus herbas
 Gignitis? Aæci quæ vis occulta vencni
 Hinc procul in vestris Ptolemeum distinctoris?
 Certe ibi purpurcis non Lotos aquatica baccis

Quæ tenuit socios tardè redeuntis vlyssæ,
 Non Cereri lustratus ager, non commoda bubus
 Pascua, non virides generoso palmite colles,
 Qualia Vasconicæ felicia iugera glebæ,
 Cæteraq; ut constent, non quæ dedit vbera primùm
 Hic genitrix, non quod tua primùm infantia cœlum
 Haufit, & infirmis pulsus vagitibus aér,
 Reptatumq; solum puerο, non falce notata
 Sylua sub hirsuto seruat tua carmina libro,
 Carmina nequicquam memorē spōndentia mentem.
 Quid tamen hoc prodest, patrij quod ripa Garumnae
 Et virides frondes, & amœnam in frondibus umbram
 Prima tibi dederit, si tu non tangeris istis.
 At te si capiunt in amœno robore colles,
 Quodq; per incultas arescit gramen arenas,
 Raraq; quæ canis languet vindemia saxis,
 Ipse suas vites, sua pinguia culta Garumna
 Oderit, & nulla redimitus arundine frontem
 In mare per steriles lente prorēpet arenas.
 Quid precer ô syluæ vobis, quid saxa, quid vnde?
 Quid campis precer, & pecori, pecorisq; magistris,
 Quos mihi, quos patriæ Ptolemæus prætulit oræ?
 Sylua neget glandes, & Bacchi munera colles,
 Torreat arua sitis, scabies pecus, atra magistros
 Pestis, & insani perimant contagia morbi,
 Sospite Tastæo patriæq; mihiq; sibiq;
 Immemor ut visat memores inuitus amicos.
 Hei mihi? quid syluæ & campi meruere? quid vnde?
 Quid.

Quid pecus? & pecoris quid commeruere magistris
 Hæc ego deuoucam, patrijs que prætulit aruis
 Pascua Tastæus? piget, & mea vota retracto:
 Rursus & iratæ lingue maledicta recanto.
 Glande nemus, fœtu pecus, vua vitis abundet,
 Puræq; perspicuis manet de fontibus vnd.i,
 Tabula dent campi, syluæ pastoribus umbras,
 Sub quibus arguta carmen modulentur auena.
 Quæ te cunq; tenet tellus, quæcunq; tenebit
 Siue per æstiferas Libyæ sitientis arcenas
 Pastor ages pécudes, Boreæ seu iuncta niuali
 Rura çoles, Libycum Boreas riget imbribus axem,
 Et rigor Arctous tepido mitescat ab Austrō,
 Et quacunq; feres gressus, tibi balsama sudet
 Quercus, mella rubis, tribulisq; legatur amomum,
 Dum neq; terra serax mellis, neq; diuos amomo
 Esse tibi patrio videatur amicius aruo.
 Me miserum? quid vana queror? procul ille remotis
 Saltibus externos forsan suspirat amores.
 At vos ô venti, tuq; ô pulsati querelis
 Aura meis toties, & amari conscia luctus
 Partem aliquam duras Ptolemæi perfer ad aures.
 Ille licet scopolis (quod non puto) durior ipsis
 Fiat, & antiqui (quod nolim) oblitus amici,
 Cum tamen audierit gemitus, moturaq; rupes
 Verba mei luctus, nostro ingemet ille dolori,
 Dicet, & hic nostræ fuit admirator auenæ.
 Plura locuturo rultum sub nube recondens

Tristior occidua Phœbus descendit in vndas.

Francisci Valesij, & Mariæ Stuartæ Regum Franciæ & Scotiæ, Epithalamium.

Vnde repentinō tremuerunt viscera motu?
 Cur Phœbum desueta pati præcordia anhelus
 Feruor agit, mutæq; diu Parnasidos umbræ
 Turba iterum arcanis renouat Pæana sub antris?
 Nuper enim memini squallibat marcida Laurus,
 Muta chelys, tristis Phœbus citharaeq; repertor
 Archas, & ad surdas fundebam vota sorores.
 Nunc Phœbi delubra patent, nunc Delphica rupes
 Panditur, & sacro cortina remugit ab antro.
 Nunc Lauro meliore comas inuexa sororum
 Turba venit, nunc Aoniæ, non inuida Lymphæ
 Irrigat æternos Pimplæi ruris honores,
 Lætaq; Pieriæ reuirescit gloria syluæ.
 Fallimur? an nitidæ tibi se Francisce Camœnæ
 Exornant? tibi serta parant, tibi flore recenti
 Templa nouant, mutumq; diu formidine Martis
 Gaudent insolitis celebrare Helicona choreis.
 Scilicet haud alijs nemoris decerpere fructus
 Dignior Aonij, seu quem numerare triumphos
 Fortè iuuat patrios, seu consecrata Camœnis
 Otia? sic certè est. Hinc leto compita plausu
 Cuncta fremunt, legumq; exuta licentia frenos
 Ludit? Hymen, Hymenæus adest, lux illa pudicis

Exopta-

Exoptata diu rotis, lux aurea venit,
 Venit. Habes tandem toties quod mente petisti:
 O' decus Hectoridum iuuensis, iam pone querelas,
 Desine spes nimium lenta, iam desine longas
 Incusare moras, dum tardum signifer annum
 Torqueat, ignauos peragat dum Cynthia menses,
 Grande more precium fers: quod si prisca tulissent
 Secula, non raptos flesset Menelaus amores,
 Et sine vi, sine cæde Phrygum Cytherea probatae
 Soluere Priamidæ potuisset præmia formæ.
 Digna quidem facies, quam vel trans æquoris æstus
 Clæsse Paris rapiat, vel coniurata reposcat
 Grecia, nec minus est animi tibi, nec minor ardor
 Quæm Phrygio, Graioûe duci, si postulet armæ
 Coniugij tutela tui. Sed mitior in te
 Et Venus, & teneri fuit indulgentia nati,
 Qui quod ames tribuere domi, puerilibus annis
 Cœptus amor tecum crevit, quantumq; iuuentæ
 Viribus accessit, tanto se flamma per artus
 Acrius accendens tenerum pascebat amorem.
 Non tibi cura fuit, quæ sepius anxia Regum
 Pectora sollicitet longinquæ obnoxia flammæ,
 Nec metus is torsit, veri prænuncia fama
 Ne vero maiora serat, dum secula prisca
 Elcuat, & primum formæ tibi spondet honorem:
 Ceranc in variis docilis transire figuræ
 Suspendit trepidam dubia formidine mentem,
 Nec tua commissi tacitis suspiria chartis,

Rumorisq; vagam timuisti pallidus umbram,
 Ipse tibi explorator eras, formæq; probator,
 Et morum testis: nec conciliauit amorem
 Hanc tibi luxuries legum indignata teneri
 Imperio, aut primis temerarius ardor ab annis,
 Sed sexu virtus, annis prudentia maior,
 Et decori pudor, & coniuncta modestia sceptris,
 Atq; hæc cuncta ligans arcano Gratia nexu.
 Spes igitur dubiæ, lentæq; faceßite curæ,
 Ipse tuis oculis tua vota tuere, probasq;,
 Speratosq; leges sine sollicitudine fructus,
 Nullaq; fallacis delusus imagine somni
 Irrita mendaci facies conuicia nocti.
 Expectatus Hymen iam iunget foedere dextras,
 Mox etiam amplecti, mox & geminare licebit
 Basia, mox etiam non tantum basia: sed tu
 Quamlibet approperes, animo moderare, beatum
 Nobiscum partire diem, tu gaudia noctis
 Solus tota feres: quanquam neq; gaudia noctis
 Solus tota feres: & nos communiter æquum est
 Læticiam gaudere tuam, communia vota
 Fecimus, & sacras pariter placauimus aras,
 Misceuimusq; preces, & spesq; metusq; tuosq;
 Sensimus affectus, ægrè tecum hausimus una
 Tædia longa moræ, Superi nunc plena secundi
 Gaudia cum referant, sensus peruenit ad omnes
 Læticæ, mentemq; ciens renouata voluptas
 Crescit, & exultant trepidis præcordia fibris.

Qua-

Qualis vbi Eois Phœbus caput extulit vndis
 Purus, & auratum non turbidus extulit axem,
 Cuspide iucundæ lucis percussa renident
 Arua, micat tremulo crispatus lumine pontus,
 Lenibus aspirat flabris innubilus aër,
 Blanda serenati ridet clementia cœli.
 At si nubiferos effuderit Aeolus Austros,
 Et pluuijs grauidam cœlo subtexuit umbram,
 Mœsta horret rerum facies, deformia lugent
 Arua, tument fluctus, campis grauis incubat aër,
 Torpet & obductum picea caligine cœlum.
 Sic ex te populus suspensus gaudia, curas,
 Mæroresq; trahit, rosea nec sola iuuenta
 Florida, nec spatijs que te propioribus ætas
 Insequitur, genio indulget, vultuq; soluto
 Lusibus exhilarant aptos iuuenilibus annos.
 Hunc posita vultus grauitate seuerior ætas
 Lætatur celebrare diem, matresq; verendæ
 Non tacito hunc, tacitoq; optat virguncula voto.

Quid loquar humanas admittere gaudia mentes?
 Ipsa parens rerum totos renouata per artus
 Gestit, & in vestros penitus conspirat honores.
 Aspice iam primum radiati luminis orbem
 Semper inexhausto lustrantem lampade terras
 Ut niteat, blanda vt flagrantes mitiget ignes
 Temperie, vt cupido spectacula vestra tueri
 Purpureo vultus maieturior exerat ortu,
 Serius occiduas currus demittat in vndas,

Ut gelidas repetens flamma propiore triones
 Contrahat æstiuas angusta luce tenebras.
 Ipsa etiam tellus virides renouatur amictus,
 Et modò pampineas meditatur collibus umbras,
 Et modò meße agros, modò pingit floribus hortos;
 Horrida nec tenero ceßant mansuescere fœtu
 Tesqua, nec armati spina sub brachia vepres,
 Nec curuare feros pomis auiaria ramos,
 Inq; omnes frugum facies bona copia cornu
 Soluit, & omniferum beat indulgentior annum
 Pignoris hoc spondens felices omniæ tædas.

Fortunati ambo, & felici tempore nati;
 Et thalamis iuncti, vestrā concordia mundi
 Spem fowet, aspirat votis, indulget honori:
 Atq; vtinam nullis unquam labefacta querelis
 Coniugium hoc canos concordia feruet in annos,
 Et mihi in vano fallax præcordia Phœbus
 Impulit augurio, quem iungit sanguinis ortus,
 Et commune genus proauum serieq; perenni
 Fœdus amicitiae solidum, quem more vetusto
 Sancta verendarum committunt fœdera legum,
 Nulla dies unquam vestrūm diuellet amorem:
 Vos quoq; fœlici lucent quibus omniæ tædae,
 Quò studium, populiq; fauor, quò publica regni
 Vota precesq; vocant, alacres accedite: tuq;
 Tu prior ô Reges non ementite parentes,
 Hectoride iuuenis tota complectere mente
 Quam dedit vxorem tibi lex, natura sororem,

Parentem imperio sexus, dominamq; voluntas,
 Quām sociam vita tibi coniunxere parentes,
 Et genus, & virtus, & forma, & nubilis ætas,
 Et promissa fides, & qui tot vincula necens
 Firmius arctat amor totidem per vincula nexus.
 Si tibi communi ascensi connubia Diuæ
 Annuerent, Paris umbrosa quas vidit in Ida,
 Permittantq; tuo socias tibi iungere tædas
 Arbitrio, quid iam voti licet improbus optes
 Amplius eximiæ delectat gratia formæ,
 Aspice quantus honos frontis, que gratia blandis
 Interfusa genis, quām mitis flamma decoris
 Fulguret ex oculis, quām conspirarit amico
 Fœdere cum tenera grauitas matura iuuenda,
 Lenis & augusta cùm maiestate venustas,
 Pectora nec formæ cedunt exercita curis
 Palladijs, & Pierias exculta per artes
 Tranquillant placidos Sophia sub iudice mores.
 Si series generis, longusq; propaginis ordo
 Queritur: hæc vni centum de stirpe nepotes
 Sceptriferos numerare potest, hæc regia sola est,
 Que bis dena suis includat sœcula fastis.
 Vnica vicinis toties pulsata procellis
 Externi immunis domini, quodcunq; vetustum
 Gentibus in reliquis vel narrat fama, vel audet
 Fabula, longæuis vel credunt sœculi fastis,
 Huc compone, nouum est: Ampla si dote moucris,
 Accipe dotales Mauortia pectora Scotos,

Nec tibi frugiferæ memorabo h̄ic iugera glebæ,
 Aut æris grauidos & plumbi pondere sulcos,
 Et nitidos auro montes, ferroq; rigentes,
 Deq; metalliferis manantia flumina venis:
 Quæq; beant alias communia commoda gentes.
 Hæc vulgus miretur iners, quiq; omnia spernunt
 Præter opes, quibus assidue sitis acris habendi
 Tabifico oblimat præcordia crassa veneno.
 Illa pharetratis est propria gloria Scotis,
 Cingere venatu saltus, superare natando
 Flumina, ferre famem, contemnere frigora & æstus.
 Nec fossa & muris patriam, sed Marte tueri,
 Et spreta incolumem vita defendere famam,
 Polliciti seruare fidem, sanctumq; viceri
 Numen amicitiae, mores, non munus amare.
 Artibus his, totum fremerent cum bella per orbem,
 Nullaq; non leges tellus mutaret auitas
 Externo subiecta iugo, gens una vetustis
 Sedibus antiqua sub libertate resedit.
 Substitit h̄ic Gothi furor, hic grauis impetus hæsit
 Saxonis, hic Cimber superato Saxone, & acri
 Perdomito Neuster Cimbro. Si voluere priscos
 Non piget annales, hic & victoria fixit
 Præcipitem Romana gradum, quē non grauis Auster
 Reppulit, incultis non squallens Parthia campis,
 Non æstu Meroë, non frigore Rhenus & Albis
 Tardauit, Latium remorata est Scotia cursum:
 Solaq; gens mundi est, cum qua non culmine montis,

Non

Non rapidi ripis amnis, non obijce sylue,
 Non vasti spatijs campi Romana potestas,
 Sed muris fossaq; sui confinia regni
 Muniuit, gentesq; alias cum pelleret armis
 Sedibus, aut victos vilem seruaret in usum
 Scrutij, hic contenta suos defendere fines
 Roma securigeris preterendit moenia Scotis,
 Hic spe progressus posita Carronis ad undam
 Terminus Ausonij signat diuertia regni.
 Ne'ue putas duri studijs assueta Gradiui
 Pectora mansuetas non emollescere ad artes,
 Hec quoq; cum Latium quateret Mars barbarus orbē
 Sola propè expulsis fuit hospita terra Camoenis.
 Hinc Sophie Graie, Sophie decreta Latine
 Doctoresq; rufis, formatoresq; iuuentæ
 Carolus ad Celtas traduxit: Carolus idem
 Qui Francis Latios fasces, trabeamq; Quirini
 Ferre dedit Francis, coniunxit foedere Scotos,
 Foedere, quod neq; Mars ferro, nec turbida possit
 Soluere seditio, aut dominandi insana cupido,
 Nec series æui, nec vis vlla altera, præter
 Sanctius, & vinclis foedus prioribus arctans.
 Tu licet ex illi numeres etate triumphos,
 Et coniuratum cunctis è partibus orbem
 Nominis ad Franci exitium, sine milite Scoto
 Nulla vñquam Francis fulsit victoria castris,
 Nulla vñquam Hectoridas sine Scoto sanguine clades
 Seuior oppressit: tulit hæc communiter omnes

Fortunæ gens vna vices. Francisce minantes
 Sæpe in se vertit gladios: scit belliger Anglus,
 Scit ferus hoc Bataeus, testis Phætontias vnda,
 Nec semel infauq;is repetita Neapolis armis:
 Hanc tibi dat coniux dotem, tot secula fidam,
 Coniunctamq; tuis sociali foedere gentem,
 Auspicium fælix thalamis concordibus, armis
 Indomitòs populos per tot discrimina, felix
 Auspicium bellis venturæq; omina palme.
 At tu coniugio Nymphæ dignata superbo
 Te licet & Iuno, & bellis metuenda virago,
 Et Venus, & Charitum larga indulgentia certet
 Muneribus decorare suis, licet ille secundus
 Spe votisq; hominum Francæ moderator habenæ
 Et solo genitore minor tibi Regia sceptræ
 Submittat, blando & dominam te prædicet ore,
 Sexum agnosce tamen, dominæq; immunis habenæ
 Haec tenus, imperio iam nunc assuesce iugali.
 Disce iugum, sed cum dilecto coniuge ferre:
 Disce pati imperium, victrix patiendo futura.
 Aspis Oceanum saxa indignatus vt vndis
 Verberet, & cautes tumida circunfremat ira:
 Rupibus incursat, demoliturq; procellis
 Fundamenta terens, scopulisq; assultat adesis.
 Ast vbi se tellus molli substravit arena,
 Hospitioq; Deum blandè inuitauit amœno,
 Ipse domat vires, placidusq; & se minor ire
 In thalamos gaudet non toruo turbidus ore,

Non spumis fremituq; minax, sed fronte serena
 Littus inoffensum lambit, sensimq; relabens
 Arrebit facilis cerni, & ceu millia captet
 Oscula, ludentes in littore lubricat vndas.
 Cernis ut infirmis hedera enitatur in altum
 Frondibus, & molli serpens in robora flexu
 Paulatim insinuet se, & complexibus hærcens
 Emicet, & medijs pariter caput inserat astris:
 Flectitur obsequio rigor, obsequioq; paratur,
 Et retinetur amor: Neu te iactura relictæ
 Sollicitet patriæ, desideriumq; parentis.
 Hæc quoq; terra tibi patria est, hic stirpe propinquoi,
 Hic generis pars magna tui, multosq; per annos
 Fortunatorum series longissima Regum,
 Vnde genus ducis, rerum moderatur habenas.
 Quoquò oculos vertes, quoquò vestigia flectes;
 Cognatis pars nulla vacat, locus exhibet omnis
 Aut generis socios, aut fastis inclyta gentis
 Ostentat monumenta tue. Iam ut cætera mittam,
 Hic te qui cunctis merito præponderat unus
 Expectat longè pulcherrimus Hectoridarum,
 Penè tibi stirpis communis origine frater.
 Mox etiam fratrem quod vincat amore futurus
 Et matrem, & quicquid consanguinitate verendum
 Lex facit, & legum quam iussa valentior vlla
 Naturæ arcanos pulsans reverentia sensus.
 Hic quoq; ni iustis obfistent numina rotis,
 Falsaq; credulitas frustra spem nutrit inanem,

Filius ore patrem referens, & filia matrem
 Sanguine communi vinclum communis amoris
 Firmabunt, breuibusq; amplexi colla lacertis
 Discurrent blando curarum nubila risu.
 Hunc vitæ mihi fata modum concedite, donec
 Iuncta Caldoniæ tot sæclis Gallia genti
 Officijs, pactisq; , & legum compede fratribus
 Subdita dehinc sceptris animo coalescat, & vndis
 Quos mare, quos vastis cœlum spatijsq; solumq;
 Diuidit, hos populum Concordia necat in vnum,
 Aequæua æternis cœli Concordia flammis.

De Equo Elogium.

Cætera rerum opifex animalia finxit ad usus
 Quæq; suos : Equus ad cunctos se accommodat unus,
 Plausta trahit, fert clitellas, fert esseda, terram
 Vomere proscindit, dominum fert siue natatu
 Flumina, seu fossam saltu, seu vincere cursu
 Est salebras opus, aut canibus circundare saltus,
 Aut molles glomerare gradus, aut flectere gyros,
 Libera seu vacuis ludat lasciuia campis.
 Quòd si bella vocent, tremulos vigor acer in artus
 It, domino & socias vomit ore & naribus iras.
 Vulneribusq; offert generosum pectus, & una
 Gaudia moerorem sumit ponitq; viciſſim
 Cum domino : sortem sic officiosus in omnem
 Ut veteres nobis tam certo foedere iunctum
 Crediderint mixta coalescere posse figura,

Inq;

Inq; Pelethronijs Centauros edere siluis.

Deploratio status rei Gallicæ, sub
mortem Francisci Secun-
di Regis.

O' Dea quæ nimis successibus inuidæ fastus
Spesq; premis timidas, si Gallia fortè secundis
Non moderata animum rebus, si prodigalinguæ,
Improba si voti tua numina leserit, iræ
Pone modum, & fessis propius bona consule rebus.
Quicquid enim pœnæ meruit vel noxa vel error
Cladibus eluimus, quos non infecimus annos
Sanguine, naufragijs mare teximus, ossibus agros?
Oppida quo spoliata? suis viduata colonis
Rura quo incultis horrent squalentia dumis?
Pax quoq; non fido vultum fucata veneno
Seuior incubuit bello: Dum thura litanus
Ignibus & superis leti instauramus honores,
Ipse gubernator fortunæ victima ad oram
Immatura suo turbauit gaudia luctu,
Concussitq; una pariter labefacta ruina
Omni. i finito vix tandem eluximus anno:
Iam lacrymæ rediere nouæ, cumulata feruntur
Funera funeribus, & clades clade, nouoq;
Vulnere crudescit propè iam coitura cicatrix.
Ipsa etiam tetro Discordia fœta veneno
His maius meditata nefas de sede silentum
Euocat infernas supera ad conuexa sorores,

Inq; animos odij fundens mala semina & iræ,
 Et procerum mentes priuata ad commoda torquens
 In commune vetat socias extendere curas.
 Quæ iam dedecoris, quæ damni exempla supersunt?
 Quæ non pertulimus vel mox ventura timemus?
 Cladibus infestos etiam satiauimus hostes,
 Inuidiæ arbitrio pœnas expendimus, ista
 Sint satis erroris culpæne piacula nostræ.
 Accipite hæc superi faciles, succurrite genti,
 Inq; ferros belli clades conuertite Turcas.

ODA RVM VEL HENDE
 casyllaborum Liber vñus.

In Neæram.

Qvantum delitias tuas amabam,
 Odi deterius duplo, ampliusq;
 Tuam nequitiam & procacitatem,
 Postquam te propius Neæra noui.
 At tu si penitus perire me vis,
 Si vis perdite amem, & magis magisq;
 Totis artubus imbibam furorem,
 Sis nequam magis, & magis proterua.
 Nam quo nequier es, proteruiorq;
 Tanto impensis vror inquieto
 Ventilante odio faces amoris,
 Et lenta iterum ciente flamas:
 Quòd si sis melior, modestiorq;

Ode.

Odero minus, & minus te amabo.

In eandem.

Seu procacibus annuas ocellis,
 Seu minacibus abnuas ocellis,
 Juxta me miserum Neæra perdis.
 Spe torques modò credula timentem,
 Nunc formidine maceras dolentem,
 Spes, si lumine respicis benigno,
 Lentis ignibus ristulat medullas:
 Timor, lumine si aspicis maligno,
 Pigro frigore congelat medullas.
 Sic iactor miser huc & huc timores
 Spesq; inter dubie patens procellæ:
 Nec unquam vigili quieta curæ
 Vitæ noxue diesue mi refusit.
 O seuissime numinum Cupido,
 Si infensus pariter fauensq; perdis,
 Quis portus mihi spem feret salutis?

In eandem.

Quum primum mihi candidæ Neære
 Illos sideribus pares ocellos
 Ostendisti ocelluli miselli,
 Illa principium fuit malorum,
 Illa lux animi ruina nostri.
 Sic primis radijs repente tactus
 Totus intremui cohorruiq;
 Ut leues nemorum come virentum
 Primis flatibus intremunt Fauoni:

Et cor iam meditans ad illam abire
 Per pectus trepidansq; palpitanq;
 Iamq; euadere, iamq; gestiebat,
 Ceu solet puer artibus tenellis
 Quem nutrit gremio fouet, parentem
 Affectare oculis & ore, parua
 Lactans brachia: ceu solent volucres
 Adhuc inuolucres volandi inani
 Infirmas studio mouere pennas:
 Tum mens prouida, virium suarum
 Quippe conscientia, ne locus dolosus
 Esset insidijs miselli ocelli,
 Vos ad pectoris excubare portas
 In somni statione iuabit. At vos
 Siue blanditijs dolisue capti,
 Seu somno superante, siue sponte
 Consensistis, herumq; prodidistis.
 Fugit corq; animusq; me relicto
 Ex corde exanimo: quod ergo fletu
 Nunc satisfacere arbitremini vos,
 Nil est, quem lacrymis mouere vultis
 Non adest animusq; corue: ad illam
 Ite: orateq; & impetrare ab illa,
 Ni exoraritis, impetraritisq;
 Faxo illam aspiciatis usq; & usq;
 Donec vos ita luce reddat orbos,
 Ut me corde animoq; fecit orbum.

Ad

Ad eandem.

Rifus, blanditiæ, procacitates,
 Lusus nequitiae, facetiæq;
 Ioci, delitiæq; & illecebræ,
 Et suspiria, & oscula, & susurri,
 Et quicquid male san*i* corda amantum
 Blandis ebria fascinat venenis,
 Hinc faceſite: iam vale Neæra,
 At tu Mens bona, sanitas, salusq;,
 Continentia, castitas, pudorq;,
 Et modestia, veritasq; simplex,
 Fraudes acribus intuens ocellis,
 Et quisquis malesana corda amantum
 Funestis Deus eximis venenis,
 Adſis: adſere me mihi, impotentis
 Vix tandem domin*e* iugo solutum.

Frustra blanditiæ appulistiſ ad me,
 Frustra nequitiae venitiſ ad me,
 Frustra delitiæ obſidebitiſ me:
 Frustra me illecebræ, & procacitatiſ,
 Et suspiria, & oscula, & susurri
 Et quisquis malesana corda amantum
 Blandis ebria fascinat venenis,
 Frustra iam aggrediſimi dehinc me.
 Quid me mollibus implicas lacertis?
 Quid procaciſ bus intuere ocelliſ?
 Quid fallaciſ bus osculiſ incſcas?

Ne labris labra Inepta, pectoriū
 Pectus consere , machinis nec istis
 Villus iam superest locus, nec arti:
 Non sum stultus ut antè. Iam Ncera
 Vale, dum bona, dum pudica nobis
 Charis charior æstimata ocellis.

At postquam es mala & impudica, nobis
 Vili vilior æstimata ceno.

Eheu me miserum : statim voluta
 Vnda lucida per genas sinusq;
 Insultat tremulo fugax rotatu,
 Et per turgidulas fluens papillas
 Sensim gemmeus intumescit imber,
 Molles agglomerans decenter orbes.
 Ergo hæc possum ego lentus intueri
 Cernam ferreus ergo saxeusq;
 Corrumpi male tam bonos ocellos ?
 Hec si possum ego lentus intueri,
 Possum & ferreus eſe saxeusq;
 Quin vos mens bona, sanitas, salusq;
 Continentia, castitas pudorq;
 Et modestia, veritasq; simplex
 Fraudes acribus intuens venenis,
 Et quisquis malesana corda amantū
 Funestis Deus eximis venenis,
 Hinc faceſſite: vos adeste rursus
 Risus, blanditiæ, procacitates,
 Lusus, nequitiæ, facetiaeq;

Ioci,

Ioci, delitiæq; & illecebræ,
 Et suspiria, & oscula, & susurri,
 Et quicquid malesana corda amantūm
 Blandis ebria fascinat venenis,
 Sic mē viuere, sic mori suave est.

Ad Antonium Goueanum.

Si quicquam Gouane fas mihi esset
 Inuidere tibiūc, Teuiouē,
 Et te nostro ego Teuio inuidarem,
 Et nostrum tibi Teuium inuidarem.
 Sed cùm me nihil inuidere sit fas,
 Vel tibi Gouane Teuiouē,
 Si fas est quod amor dolorq; cogit,
 Vobis imprecor vſq; & imprecabor,
 Vterq; vt mihi sed citò rependat
 Hoc prauum ob facinus, malumq; pœnas;
 Te mī Teuius inuidere possit,
 Tu possis mihi Teuium inuidere.
 Ambobus mihi si frui licebit,
 Cœlum Dijs ego non suum inuidebo,
 Sed sortem mihi Dij meam inuidebunt.

Ad Neāram.

Cūm das basia, nectaris Neāra
 Das mī pocula, das dapes deorum,
 Ut factus vidcar mihi repente
 Vnus ē numero dcūm, dcisūe

Si

Si quid altius est, beatiusúe.
 Sed nectar mihi dulce basiorum
 Sic fallacibus imbuis venenis,
 Ut qui nunc fueram Deus, Deisúe
 Si quid altius est beatiusúe,
 Präceps in Stygium datus barathrum,
 Degam Erinnyas inter, aut barathrum
 Si quid sit Stygium infra Erinnyasúe.
 Sic statim mihi cor, iecur, medullas
 Et venas tacite malum pererrat,
 Sic corpus mihi tabe colliquescit,
 Ardet ignibus, æstuat venenis,
 + Sic mentem mala pestis occupauit,
 Ut sit nectare suauius venenum,
 Vita mors potior, labor quiete,
 Sanitate furor, salute morbus.

In Beleagonem.

Iudeum Beleago quòd negas te,
 Et vis testibus id probare magnis:
 Erras, testibus ista non probatur
 Res, (vt scis puto) mentula probatur.

In Gelliam.

Cum conchis grauis æquoris Britanni,
 Et rubri maris, Indiciq; onusta
 Incedis spolijs, nitesq; Serum
 Molli stamine, mille cum venenis,

Fuco, Polline, lacte, purpuriſſa,
 Ceruſſa, marathro, œſipo, ordcoq;
 Oris, Gorgona nudam adulteriſti,
 Orbemq; ad ſpeculi diu refinxti,
 Cum tectoria coaluere prima,
 Crufa cum patitur coacta ſolem,
 Prodis Gellia ceu recens Promethei
 In fornace recocta, flagitasq;
 Ecquid tum videare: Pictabellè.

Ad Gulielmum Lurium Longa-
 num Senatorem
 Burdeg.

IX
 Orabam modò blandius Camœnas,
 Ut dignum mihi carmen explicarent
 Longani auribus, eruditione
 Dignum, & iudicio politiore,
 Cum mihi talia reddit una, ad illum
 Nec tuis precibus locusūc opusūc eſt:
 Nos ſic diligit, excolit ſouetq;,
 Ut non diligat amplius Minerua.
 At faltem mihi Diua carmen inquam,
 Commendatior illi ut eſſe poſſim,
 Qui ſic diligit vnicè Camœnas,
 Qui ſic diligitur ſacris Camœnīs,
 Concede: illa refert, Ineptè tantum
 Te nostri comitem chori eſſe dicas,
 Et communib; in ſacris ministrum.

Hoc

Hoc illi satis est, sacris Camœnis
 Qui sic diligitur, sacras Camœnas
 Qui sic vnicè amat, colit, fouetq; ut
 Probetq; omnia quæ probent Camœnæ,
 Probentq; omnia quæ probet, Camœnæ.

D. Galtero Haddono magistro libel-
 lorum supplicum sereniss. An-
 gliæ Reginæ.

Iambi.

Frustra senectam Haddone prouocas meam,
 Læta ad iuuentæ munia,
 Musasq; longo desides silentio
 Arenam in antiquam vocas.
 Aetas choreis cum vigebat aptior
 Et lusibus decentior,
 Vix me in Britannis montibus natum & solo
 Ineruditio & sæculo
 Raræ audiebant, raræ adibant fontium
 Deæ sacrorum præsides.
 Nunc cum capillis sparserit canentibus
 Declivis ætas tempora,
 Cum pulset annus penè sexagesimus,
 Animiq; langueat vigor.
 Surdus roganti Phœbus aurem denegat,
 Musæ vocantem negligunt.
 Nec Phyllidis me nunc iuuat flauam comans
 Præferre Bacchi crinibus,

Nec

Nec in Neæ perfidam superbiam
Sæuos lambos stringere.

Nec si quis olim stimulus ingenio additus
Animum excitabat languidum,
Sed missione cum senecta flagitet
Iustam, valetudo imperet,

Libens quiesco & acquiesco legibus
Peioris æui ahencis,

Tibiq; cui sors liberali dextera
Opes, honores, otium

Natura mentem vegeto adhuc in corpore
Diuiniorem indulserit,

Applundo (solum quod queo) magno gradu
Parnasi ad alta culmina

Fœliciore ætate cunti, & alite
Et enthea vi pectoris.

Nam si quid olim effœta mens fœlicius
Nunc temerè fundat, id Deæ,

Cui nostra Musa dedicata est, debeo.
Non viribus mei ingenii :

Hæc est Thalia nostra, nostri pectinis
Hæc est magistra & arbitra,

Quæ sola Phœbo digna cantat, & cani
Est digna Phœbi barbito,

Aut alia si qua barbito Phœbi parem
Nostræ Deæ æquat barbiton.

Quod si Dearum vtrinq; mentes copulet
Amica vis concordia,

Sermone qui nunc vix pedestri repo humi
 Flebeia fingens carmina,
 Arcanæ rupis Delphicæ silentia
 Situq; longo squallidos
 Tripodas mouebo, & masculo dicam sono
 Iucunda pacis ocia.
 Dicam Gradiuum vinculis coercitum,
 Legum coactam iniuriam
 Parere frenis vim repressam, & aurei
 Beata secli commoda.
 Et nostra si quid audiendum vox dabit,
 Laudi Dearum seruiet.
 Virtute quarum Pax agros Britanniæ,
 Vrbes fides, foræ æquitas
 Et templæ pietas impijs erroribus
 Procul relegatis, colet.

Adamas in cordis effigiem sculptus,
 annuloq; insertus, quem Maria Sco-
 torum Regina ad Elizabetham
 Anglorum Reginam misit
 anno 1564.

Non me materies facit superbum,
 Quòd ferro insuperabilis, quòd igni,
 Non candor macula carens, nitoris
 Non lux perspicui, nec ars magistri
 Qui formam dedit hanc, datam loquaci

Circums

Circum vestij eleganter auro:
Sed quod cor Dominae meae figura
Tam certa exprimo, pectore ut recluso.
Cor si luminibus queat videri,
Cor non lumina certius viderent.
Sic constantia firma cordi utriusq;
Sic candor macula carens, nitoris
Sic lux perspicui, nihil doli intus
Celans, omnia deniq; æqua præter
Vnam duritiem: dein secundus
Hic gradus mihi fortis est fauentis,
Talem Heroida quod videre sperem;
Qualem spes mihi nulla erat videndi,
Antiqua Domina semel relicta.
O' si fors mihi faxit, utriusq;
Nectam ut corda adamantina catena,
Quam nec suspicio, emulatio ne,
Liuor ne, aut odium, aut fenccta soluat:
Tam beatior omnibus lapillis,
Tam sim clarior omnibus lapillis,
Tam sim carior omnibus lapillis,
Quam sum durior omnibus lapillis.

230 GEOR. BUCHANANI

In effigiem Reginæ Angliæ Elizabethæ
Epigrammata tria, ad Carolum
Vtenhouium F. Gaudium.

Morte carent superi, superis par cætera Diua est
Saxonidas iusto quæ regit imperio :
At morte ut careat mortali stirpe creata
Non dare Lysippus, Praxitelesque potest.
Musa potest, fati domitrix, quæ pectora vatum,
Enthea fatidico Musa furore quatit.
Te manet Vtenhoui decus hoc, decus hoc manet illam,
Ut celebris numeris fiat vterq; tuis.
Solus enim vates es tali Heroide dignus,
Hæc sola ingenio est area digna tuo.

In eandem.

Quæ manus artificis tria sic confudit, ut uno
Gratia Maiestas & Decor ore micent?
Non pictoris opus fuit hoc, sed Pectoris, vnde
Diuinæ in tabulam mentis imago fluit.

Idem Grecè.

χείρ των αρχέων τριῶν πατέρων, προσώπῳ
ώτε συναπεράπτειν σεμνοχαριπεπινόη
βαγράφεις τελευταὶ γοργοὶ, ἀτὰρ μάταια τύδες θεοῖς
διστρεσίοιο νόσοις πλάνην ἄγαλμα φέσι.

Χωρὶς τὸ δεῖ

θεοῦ-ό-πιος.

Le

Le mesme en Francois, par le
mesme Interprete.

Par quel peintre, dy moy, sont si tres-bien encloses,
Au pourtraict d'un visage ensemble ces trois choses :
La Majesté, la Grace, & la rare Beauté.
D'un peintre, croyez moy, cecy n'a point esté (rage,
L'œuvre, ains de sa poictrine, & de son saint cou-
Dont dans ce beau tableau va decoulant l'image.

In eandem.

Cuius imago deae est, facie cui lucet in una
Temperie mixta Iuno, Minerua, Venus?
Est dea, quid dubitem? cui sic conspirat amicè
Mascula Vis, hilaris Gratia, celsus Honos:
Aut Dea si non est, diuina est quæ præsidet Anglis,
Ingenio vultu moribus æqua deis.

Idem Græcè, eodem interp.

τις τινὸς ἡ διὰς ἐπὶ πάντα τέλειος, προσώπω
ης ἵνι οὐλλάμπει ἡρα, ἀλιγα, πύρις,
νυτερίος τῇ διὰ φιλικῆς ἦρε ουνάδαι
ἀρσενός ἵσ, χαρίει πάλλες, ἰονάδαι.
ἡρ διὸς δ τελεῖς, νιμφη τέλειν οὔτις ανάστα
ἄγγλεις, ἄπα, φυῖη ηγει τρίπερισθι. Ε.

Οὐθὲν ἀτερ μαστέων ηχαρίτων
ε-βίος.

Ad omnibus & Musis & Gratijs dextris
 natam Virgunculam 13 ann. Camil-
 lam, Io. Morelli & Antoniae
 Deloinæ F. *ad apion.*

*Camilla multò me mihi charior,
 Aut si quid ipso est me mihi charius,
 Camilla doctorum parentum
 Et patriæ decus & voluptas:
 Ni gratiæ te plus oculis ament,
 Ni te Camœnæ plus oculis ament,
 Nec Gratias gratas putabo,
 Nec lepidas rear esse Musas.
 Quæ virgo nondum nubilis, artibus
 Doctis Mineruam, pectine Apollinem,
 Cantu Camœnas, & lepore
 Exuperas Charites vel aquas:
 Hos nempe fructus Vtenui decet
 Horto educatam fundere Lauream,
 Cui Lympha radices tenellas
 Pegaseo recreat liquore.*

C. V. ad eandem, eam sui ob-
 litam querens.

*Pegase te haud frustra volucrem finxere poëtae,
 Carmina iam faciunt iamq; loquuntur equi.*

Ioach. Bellaij in eandem.
 Patris delicias sui Camillam,
 Quam finxit manibus suis Dione,

Quam

Quam sinu Charites suo educarunt,
 Auget quæ numerum nouem sororum,
 Amat plus oculis suis Morellus,
 Seu quid plus oculis potest amari.
 Morello similis suo Camilla
 Sic est, tam simile haud sit ouum ut ouo.
 Illam moribus imbuit pudicis
 Mater, sicq; suam excolit Camillam,
 Ut florem tenerum excolunt pueræ.
 Sic ludit Latij modis Camilla,
 Camillam ut Latij putas alumnam.
 Sic Græcè loquitur Camilla, iures
 Ut ipsas minus Atticas Athenias.
 Ebraeas quoq; litteras Camilla
 Tam pingit bene, quam suas Latini.
 Sic versus patrios facit Camilla,
 Ronsardus queat inuidere ut ipse.
 Sic canit fidibus Camilla, ut ipse
 Camille queat inuidere Phœbus.
 Et vix, quod stupeas, videt Camilla,
 Videt vix decimam Camilla meßem.

In eandem eiusq; sorores, Lucretiam
 & Dianam Morellides,
 Car. Vtenh.

τρεῖς τοτὲ ισαν χάριτες νέραι δίὸς, αὐτίς ισενήσει
 τρεῖς τάλιμ, δχι τατρὸς νέραι δίὸς, αλλὰ Μορέλλη.

Idem Latinè.

Tres fuerant quondam Charites Iouis inclytæ proles,

I 3 Tres

Tres iterum Charites nascuntur, non Iouis illæ
Progenies, docti sed docta propago Morelli.

Ad eandem G. B. C. V.
nomine.

Et decor, & facies cum simplicitate modesta,
Insidiosa oculis, imperiosa animis,
Et victura feras docti Vox pectoris index
Penè parem superis te facit esse Deis.
Si par eximiam decorat Constantia formam,
Hæc faciet superi ut sint tibi penè pares.

Ad Car. Vrenh. cui cum cœnam con-
dixisset, non venit.

Ad cœnam tecum vates tuus affore dixit:
Dixit, sed vates dicere falsa solent.

Ad G. M. B. Car. Vrenh. qui cum se ei-
ad cœnam affore negasset, venit.

Quæris an ad cœnam tibi sim coniuua futurus,
Non ego : Coniuuam te quoq; nolo mihi.

GEORGII BUCHANANI
Odarum & Epigrammatum Finis.

M E D E A
EVRIPIDIS POE-
TÆ TRAGICI, GEORGIO
Buchanano Scoto In-
terprete.

AD ILLV STRISSI
 M V M P R I N C I P E M I O A N-
 nem à Lucēburgo, Iueriaci Ab-
 batem, Georgij Bucha-
 nani Prefatio.

ON dubito plerosq; futuros,
 Princeps clarissime, qui statim
 vbi hæc in manus sumperint,
 meam admirentur impuden-
 tiæ, vel potius temeritatem,
 quòd in tanto bonorum ingeniorum prouentu,
 id ego potissimum sim ausus aggredi, quod alio-
 rum vel pudor refugerat, vel reformidarat au-
 dacia, atque Euripidi vertendo manum admo-
 liri non pertimuerim, præsertim cum non igno-
 rarem hanc à plerisq; rem prius tentatam, vni
 Erasmo ita successisse, vt iuxta ab incepto me
 deterrere debuerit illorum casus, atque huius fe-
 licitas: qui præterquam quòd ad eam rem ve-
 nerat tot bonarum artium præsidio instructus,
 etiam si qua erat in hac parte nouitatis gratia, eā
 preoccupauerat. Accedit & illud, quòd præ-
 ter summam in choris obscuritatem (quæ huic
 scriptori

scriptori adeò familiaris est, vt eam de industria
sectatus esse videatur) hæc ipsa quondam fabu-
la ab Ennio prius versa fuerat, cuius non pauci
versus adhuc in veterum Commentarijs pas-
sim leguntur: quorum comparatio his nostris,
alioqui obscuris, plurimum sua luce officere pos-
set. Ego. verò tantum abest ut his à scribendo
rebus fuerim deterritus, vt in utriusq. fortunæ
qualem cunque eventum nō mediocre præsidium
hinc fore iam animo præceperim, atque mihi i-
psi quodammodo spoponderim. Nam tametsi
plausum à studiorum theatro hec fabula non
accipiat, si vicunque tamen steterit, nec igno-
miniose explodatur, nunquam æquè molestè fe-
ram, Ennij atque Erasmi auctoritate mihi ten-
bras offundi, quām me post tam præclaranomi-
na qualem cunque saltem locum tenuisse. Hoc
verò quicquid est operæ, nos tibi Princeps clari-
ss. potissimum censuimus dicandum, nō mo-
dò vt grati saltem animi professione tuam er-
game summam testarer humanitatem, aut à
vestræ familie nobilissime splendore contra
calumniantium inuidiam præsidium mihi pe-
serem, scđ vt meliori sp̄cliquorum doctorum

suffragijs me cōmitterem, si tui iudicij prærogatiuo subnixus essem: qui cū in omni disciplina-
rum genere principatu teneas, ac in hoc poeticæ
studio singulari quadā felicitate verseris,
soles tamen, ut inquit ille, meas es-
se aliquid putare nugas.

ARGUMENTVM.

 Ason Medea comite Corinthum profectus, cum Glauca Creontis Corinthiorū regis filia nuptias paciscitur. Medea verò indicto à Creonte exilio, vnius diei moram exorat. Idq; beneficium vt remuneraretur, dono per filios ad Glaucam mittit vestem & corонam aureā, quibus illa induita extinguitur: Creon quoq; filiæ adhērens perit. Medea cùm suos interfecisset liberos, currunt quem à Sole acceperat, alatis draconibus iunctū, conscendit, atq; Athenas profugit. Ibiq; Ægeo Pandionis filio nubit. Pherecydes autem & Simonides aiunt, Iasonem à Medea recoctum, iuuenem denuò factum. De patre verò eius Æsone, is qui de Argonautarum reditu scripsit, ita inquit:

Atque

Atq; iterum blanda fecit reuirere iuuent*u*
Aeson*a*, subtili distringens arte senectam,
Plurima cum labris coxi*set* pharmacia in aureis.

Æschylus in fabula quæ Nutrices Bacchi
in scribitur, ait, Bacchi nutrices, earumque
viros, iuuenes ab ea denuò factos. Stephi-
lus autem inquit Iasonem quodammodo
à Medea peremptum. Nam cum eius suas
sub Argus puppe obdormiret, nauisque
iamiam vetustate solueretur, ruina puppis
oppressus perijt.

Aliter, per Aristophanem Grammaticum.

Medea odio aduersus Iasonem concepto
propter nuptias Glaucae Creontis filiæ,
Glauca, Creonta, ac suos etiam liberos
interemit, reliquoq; Iasone Ægeo nupsit.

Fabula Corinthi fingitur agi. Chorus est
è mulieribus Corinthijs. Docuit eam Py-
thodoro prætore circiter octogesimam se-
ptimam Olympiadem,

PERSONÆ.

Nutrix Medeæ	Creon Rex
Pædagogus	Iason
Medea	Ægeus Rex Athen.
Chorus mulierum	Nuntius
Corinthiarum	Filij Medeæ.

EVRI-

EVRIPIDIS TRA- GICI MEDEA.

N V T R I X.

Tinam Pelasgis littus Argo ad Colchicū
Non transuolasset Cyaneas Symplega-
das:

Nec strata saltu pinus olim Pelio
Cecidisset: acta nec virorum fortium
Dextris, tulisset arietis spolium aurei
Pelia imperante: non hera excelsam mea
Medea Iolchon appulisset, Iasonis
A more seuo pectus ægrum saucia:
Auctor puellis nec trucidandi patrem
Peliam, Corinthi degeret cum liberis,
Viroq; gentis cuius exul incolit
Solum, fauorem demereri sedula,
Et ipsa vbiique morem Iasoni gerens:
"Felicitatem quam supremam existimo,
"Concors marito mulier ubi degit suo.
Nunc odia feruent, disident charissimi,
Nuper: suorum liberorum proditor,
Heraeq; Iason nuptijs regalibus
Fruitur, tyranni filiam Corinthij
Contis arcto coniugem amplexu fouens.
At misera miseris habita ludibrio modis
Medea, pactam clamat infelix fidem:

Pignus-

P ignusq; fidei dexteram inuocat dati:
 T estesq; pacti consciens facit deos,
 N on ita merenti quam rependat gratiam
 F allax Iason. inedia se macerans
 I acet: doloris magnitudine obruta,
 F lumine perenni lacrymarum liquitur.
 E x quo mariti sensit in se iniuriam,
 I mmota vultus, mœsta terre lumina
 F igit: procellæ similis, aut scopulo, abnuit.
S urdis amicorum auribus solamina:
 N isi quod subinde colla flectens candida,
 S ecreta secum expostulat, deflens patrem,
 P atriam, penates patrios, quos prodidit,
 V irum secuta cui modò contemnitur.
 A t misera tandem iam suis didicit malis,
Q uàm sit paternum suave non linquere solum. "
 I nfensa natos odit: aspectu frui
 N on gaudet, illud vereor, ut ne quid noui
 E xcogitet. nam cum patitur iniuriam "
 E latus animus, haud facile sibi temperat. "
 H anc noui ego probè: trepidaq; exanimor metu
 N e ferrum acutum condat in præcordia,
 I ngressa furtim tectum ubi torus sternitur:
 A ut ne maritum perimat, ac sponsam simul: +
 D ein maius ipsa subeat infortunium.
 M etuenda sanè est, nec facile victorianus
 R eserct, in illam si quis odia exerceat.
 A t cursu omisso iam reuersi liberi

- N on mente voluunt matris infaustæ mala.
 " P uerulis animus grauibus haud curis patet.
 Pæd. A ntiquum herilis familiæ peculum,
 Q uid sola stabas conquerens propter fores?
 A bste relinquì sola, Medea ut feret?
 Nut. S enex minister liberorum Iasonis,
 " M ancipia frugi, si quid cuencerit heris,
 " A equè dolere suo decet ut incommodo.
 V is me doloris eò redegit, ut solo
 C oelo q; cogar euomere dominæ mala.
 Pæd. Q uid misera nondum luctui statuit modum?
 Nut. A fine tantum luctus, ô bone vir, abest,
 V thæc doloris sola sint primordia.
 Pæd. O' siulta, siquidem sic decet de heris loqui,
 V t nil malorum comperit recentium:
 Nut. Q uid istud est? ne pigrat effari, senex.
 Pæd. N il extulisse me priora pœnitet.
 Nut. A mabò, me conservus haud celaueris.
 N am si neccesse est, spondeo silentium.
 Pæd. S acras ad vndas abeo Pyrenes, ubi
 S edere soliti sunt ad aleam senes.
 C olloquia dum clam capto secreta, audio
 E xigere pueros ut Corintho cogitet
 C um matre, regni sceptra qui hic tenet Creon:
 V erus ne rumor hic sit, haud certò scio.
 F alsum esse mallem, ac falsus ut sit comprecor.
 Nut. E thæc Iason liberis fieri sinet,
 I ratus et si dissidet cum coniuge.

Affini-

- A ffinitati vetus amor cedit nouæ: Pæd.
- N ec huic amicus perstat ille familiæ.
- P erimus igitur, si malum accedit malo Nut.
- N ouum vetusto, donec exhaustum hoc erit. *
- A ttu quiesce, & comprime hæc silentio. Pæd.
- N am tempus haud dū est, hoc heræ, ut fiat palam.
- A udite pueri, quælis in vos sit parens. Nut.
- P erire nolim, dominus est enim meus:
- V erum erga amicos perfidus deprenditur.
- P ublica querela est ista, iam dudum ipsa scis, Pæd.
- S ibi malle cunctos esse bene, quam proximo: "
- H unc iure, at alium commodo addictum suo.
- S i charitati liberum sponsam pater "
- P refert Iason, nil facit certè noui.
- ntrò ite pueri: cuncta succedent bene. Nut.
- A ttu scorsum hos contine, quantum potes,
- N éue ad parentem proprius accedere sinas.
- I ra frementem nuper, oculis flammæis
- V idi minantem nescio quid istis: neq;
- I mponet iræ frenæ, donec quempiam
- F eriat, in hostes potius vtinam hunc impetum
- F ortuna, amicis in columibus, transferat.
- I nfelix ego, miseris curis Med.
- C onfecta, hei mihi quomodo perij:
- H oc, hoc ipsum est, chari pueri,
- A estuat ira animus genitricis.
- T urget bilis, properate citò,
- T ecta subite:

Néue

N eūe accedite lumina proprius,
 N eūe adieritis, sed ritate
 A nimūmīq; ferum, ac triste ingenium
 M entis præcipitis: iamiam ite,
 I ntrò abscedite celeri paſſu.
 N am luctus dubio procul olim
 N ubes surgens subitò ardebit
 M aiore furore: ac patrabit
 A liquid mentis vis infrenis,
 E t serie stimulata malorum.

Med. H eu, heu, toleraui misera, tole-
 raui mala magnis deflenda
 L° uictibus. O' nati scelerati
 V os male perdat miseranda parens
 C um patre, ac tota domus pereat.

Nut. M e miseram, cur natos patris
 P eccato adscribis? cur illos
 O disti? hei mihi pueri misere
 M etuo ne quid secus eueniat.
 » G rauis est regum fastus, & iræ
 » N imium memoris, qui dare leges
 » S unt soliti alijs, lege soluti
 » I psi. iudice me libertas
 » P ar, & ritæ æquatio præstat,
 » S eq; assuēscere legibus aquis,
 » S i non regifico splendore, at
 » T utò consenuisse licebit.
 N am popularius aequi iuris

P rimum est nomen, et experiri do, et

V sul longe prelabilius.

A t sublimia nunquam stabili

P erstant homini fixa pede diu, ac

S i quando sors lacua intonuit,

H oc ex fonte innumeræ luctus

V nde in splendida tecta redundant.

V ocem audiui, audiui planctum

M iseræ Colchidos. animi nondum

A estus composuit. fare age anus.

I n vestibulo stans audiui

I ntra atria clamorem. haud lætor

V estrae mulier luctu donius,

A c mihi minime grata geruntur.

D omus heu perijt.

D cserta omni i. detinet illum

A ul. tyranni, ac contabescit

L uctu in thalamis hera, amicorum

N ullo mollita animum hortatu.

H eu heu, ruat in caput hoc miserum

F ulmen ab aethere. quis mihi superest

D chinc rit. e vsus, vivere ut opiem?

E heu longis tristis curis,

P arcæ, miseram abrumpite vitam.

A udisti o Jupiter, o tellus,

O lux, quam vocem misera edit

M ulier? quod tandem immoderatum

T halami desiderium cogit,

Cho.

Nut.

Med

Cho.

K

Stulta,

S tulta, accelerare horam fati?
 I stud ne expete, quòd si coniux
 C onnubio tuus alio fruitur,
 I d ne improperes illi crimen.
 H anc tibi iudex Iupiter æquus
 D irumet litem. ne te afflctes
 S ocium lugendo tori.

Med. O magna Themis, atq; Artemi sancta,
 C ernitis, impius in me coniux
 Q uale patrarit facinus, sancto
 M ibi iureiurando adstrictus?
 Q uem cum sponsa vtinam simul ipsis.
 A edibus oppressos conspiciam,
 Q ui immeritam lædere priores.
 O pater, ô patria à me inhoneste
 G ermano deserta perempto.

Nut. Q uos vocet audis, quos imploret?
 T hemin augustam, cum loue, præses
 Q ui creditur esse sacramenti.
 N ec cohibere hera poterit facile
 P ectoris æstus.

Ch. Q ui fiet prodeat vt coram?
 A uribus vt sermonis nostri
 V ocem hauriat, vt, si pote fieri,
 A cres animi leniat iras,
 A c violentum ingenium ponat
Nut. H audquaquam sedulitas nostra
 D eerit amicis.

A	t abime atu, dominamq; foras	Ch.
E	duc, atq; alloquere. heus propera;	
N	e designet quicquam asperius	
H	os aduersum, quos habet intus.	
G	liscit enim vis seu doloris.	
E	ffecta h.ec dabo. Sed metuo ut her.e	
P	persuadere queam. ista labori	Nut.
G	ratia vestro a me referetur :	
E	tsi foetæ more leænæ	
L	uminis acies flammæ seruis	
T	r iste minetur, si quis proprius	
V	t compellet, tentet adire.	
N	il peccarit, veterum leua ac	ee
P	ræpostra qui vocet ingenia,	ee
Q	ui cantus ad sacra deorum,	ee
A	d coniuuii, festasq; epulas	ee
I	nstituere, illecebras gratas	ee
A	uribus : at su. uiloquum carmen	ee
N	emo inuenit quo sedaret	ee
T	r istes animi curas, vnde	ee
M	ortes, plurimæq; m.al. erumpunt	ee
E	uersura domos. verum istis	ee
C	antu medicari utiltus erat.	ee
A	d lauti, is epulis quid frustra	ee
I	lia tendunt, copia vbi dapis	ee
P	r.esente animum lætitia explet?	ee
M	œsti luctus gemitus nostras	Ch.
P	erculit aures, clamat misera	

Illa, quam dolor edere cogit,
 Vocc, malum compellans sponsum,
 Vteris desertorem thalami,
 Læsa Themin Ioue natam implorat,
 Arbitram iuris iurandi

Quæ illexit miseram ad solum Achium
 Per mare scuum, Scythæ aduersum,
 Per ponti immensi spumantes
 Cano sale fauces angustas.

Med. Egressa tecto sum, Corinthiæ nurus,
 De me querendi ne sit ulli occasio.

Plerosq; noui, quod scorsum degerent,
 Habitæ superbos : hos frequens præsentia
 Ecce molestos : aliis ingressus viam
 Vitæ quietæ, ignauiae subit notam :

Quia iudicandi certa veritas abest
 Culis ab hominum, qui priusquam pectoris
 Norient recessus intimos, visos modò
 Oderem, nullis prouocati iniurijs.

Ergo urbis hospes moribus se accommodet.
 Nec laudo ciuem, contumax qui ciuibus,
 Sperq; agresti degit insolentia.

Aet enim inopinum hoc quod mihi euenit malum,
 Vitam abstulit viua. perco. vitæ exui
 Amidudum amorem, amore mortis percita.
 In quo reposita cuncta habebam, pessimus
 Planè virorum me reliquit vir meus.
 „ Nil miserius fœminis, terra, omnium

Quæcunq;

- Q uæcunq; viuunt, menteq; vigent, edidit. " "
 P rimùm necesse est opibus immensis virum " "
 E mere, suiq; accipere dominum corporis. " "
 A ccedit aliud huic malo grauius malum, " "
 I n quo periculum maximum, frugi vir, an " "
 N equam: mulieri repudium infame est, neq; " "
 S ponse maritum ius recusandi est suum. " "
 I niura moresq; venientem opus est nouos " "
 P lanè ariolari: quippe quæ haud didicit domi " "
 Q uali marito seruendum sibi foret. " "
 E t ista recte cuncta cum curaueris, " "
 S i degat vna sponte vir patiens iugi, " "
 B eata vita est. sin secus, p̄estat mori. " "
 D omesticorum si quis offendat virum, " "
 F oras profectus sedat ægritudinem, " "
 C haris amicis iunctus, aut æqualibus: " "
 A t nos necesse est vnius ab arbitrio " "
 P endere, in vnumq; intueri: & interim " "
 V itam periclis non carentem degere " "
 D omi asseuerant, ferre se se lanceum. " "
 E rrore ducti: nam ter in acie prius " "
 A rmata certem, liberos quam edam semel. " "
 S ed non vtraspq; hæc spectat æquè oratio. " "
 H æc nanq; patria tibi, hic penates patrij, " "
 P residia vita, grata conuersatio " "
 I nter sodales. contrari inops ego, patria " "
 E xtorris, aspræ lœsa contumelia, " "
 A coniuge solo adiecta p̄edabarbato.

N on hic propinquus, mater, aut germanus est,
 A d quos malorum afflita tempestatibus
 M e veluti portum recipere in tutum queam.
 T antis per igitur impetrare abs te velim,
 D um mihi facultas aliqua, ratione suppeditet
 Q ua de marito expetere supplicium queam,
 O b quæ patrauit immerenti, & plectere
 I lli locatam cum parente filiam,
 S is tacita, plena mulier alioqui metus,
 I nfirma, ferrum contueri haud sustinet;
 A t in torum si quispiam peccauerit,
 N ullum cruoris pectus est sipientius.

Ch. I d fiet. etenim iure poenas expetis
 M edea, sortem nec dolere te tuam
 M iror, Creonta sed video regem gradum
 F erre huc, nouorum consiliorum nuncium.

Cr. T e, torua, vultu tetrico, iratam viro
 M edea, monui, regno ut extorris meo
 C omitata geiminis hinc abires liberis,
 V etui morari. quando decreti arbiter
 I stius ego sum, non reuertar hinc prius.
 D omum, exulem quam finibus protrusero.

Med. H ei pereo, penitus unde cunq; miserrima.
 O mnes rudentes explicant hostes mei:
 M ali nec usquam commodus datur exitus.
 A fflicta quanuis pessimè, id queram tamen,
 Q uæ causa regno me exigere cogit Creon?

Cr. T e metuo (quorsum falsa opus pretendere?)

- L etale gnatae ne exitium struas meæ.
 C ausæ timorem suggestunt hunc plurimæ.
 S agax es, artes gnara longè pessimas,
 G rauiterq; tædis orba fers diuortium,
 E t nunc minari fama te refert malum
 S ponsoq; sp onseq; et nouæ nuptæ patri.
 A t id prius quam fiat, ante uortere
 V olo cauendo. præstat autem odium tuum
 N unc ferre, sera quam, peracto facinore,
 H anc lenitatem luere pœnitentia.
 N on fama primùm nunc nocet Creon mihi
 M iseræ, sed antè damna non semel dedit.
 Q uicunque vera prædictus prudentia est,
 N e disciplinis liberos impensius
 E ruditæ quo, nec sapere doceat nimis.
 N am piæra præter quæ sequuntur ocia,
 O bliquus urget liuor illos ciuium.
 A pud imperitos scita si sophiæ nouæ
 P romæ, ineptum rentur, atq; inutilem.
 A t si putere denuò præcellere
 H os qui sophorum authoritatem vendicant,
 E ris molestus. idq; adeò mihi euenit.
 P erita cum sim, hos vrit inuidentia:
 H is ociosa dicor: illis displicet
 D iuersa ritæ ratio: nec desunt quibus
 O besse videar mediocri hæc sapientia.
 T u quoq; vereris ne quid in te perpetrem.
 N on hic micarum, ne time, rerum est status,

Med.

" " " " " " " "

R eges ut à me metuere deceat, Creon.
 A t tu quid in me perpetrasti iniquius?
 N atam elocasti cui tibi lubitum est viro:
 A t ego maritum prosequor odio meum.
 N ec temerè opinor ista gesistū: neq;
 R ebus secundis inuideo: quin nuptias
 F acite, beati viuite: latebras fugæ
 P ermitte tantum hic, laſa licet, iniurias
 M usabo: discam cedere melioribus.

Cr. S peciosa sunt hæc, blandaq; auribus, tamen
 V ercor, reposum ne coquas animo malum.
 A tque adèò, tanto credo quam pridem minus.
 " P ræcipitis iræ mulicrem, aut etiam virum,
 " V ites facilius, quam modestum atq; tacitum.
 D csine morandi fando causas nectere.
 A bi: statutum est ita: nec ars vlla faciet
 I sth ic ut habites, me perosa hostiliter.

Med. P er genua quæso, perq; despensam recens.
 Cr. A h, verba perdis, neutquam persuaseris.
 Med. E t me repelles, haud reueritus supplicem?
 Cr. E quidem familiæ non meæ te præfero.
 Med. O' patria, subiit nunc recordatio tui.
 Cr. Q ua nil secundum liberos mihi charius.
 Med. O' amor, hominibus pestis exitiabilis.
 Cr. P erinde opinor, res uti scese dabit.
 Med. Q uis author horum, tu memento Iuppiter.
 Cr. A bscede inepta, meq; curis libera.
 Med. C uræ premunt me, nec egeo curis nouis.

Hinc

- H inc exigēre subito seruili manu. Cr.
 N oli obsecro: sed id te sine exorem Creon. Med.
 A d huc molestia mulier crisi vidco. Cr.
 A bibo non, hoc ut precibus impeirem, ego. Med.
 Q uorsum igitur virges, nec rīco abscedis solo? Cr.
 V num instruend e modo fugae indulge diem: Med.
 E t quando curam hanc genitor abiecit, sine
 M e comminisci liberis opem ultimam.
 M iserescit horum. nam & tibi sunt liberi.
 P arens parentis calamitatibus faue.
 N am nulla cruciat cura me exilij mei,
 S ed liberorum misericordiae me macerant.
 H aud impotenti mente sum, & tyrannica: Cr.
 Q uin saepe damno mihi meus pudor fuit.
 E t nunc aperte mulier erratum meum
 P raeideo: verum vince, quod vis accipe.
 P remoneo tamen id, si morantem crastinus
 H ic te videbit Phœbus, ac natos tuos,
 A etum est, peristi, fixa stat sententia.
 N unc, si necesse est, lucis unius moram
 P ermitto. nam nil interim patraueris
 H orum, timore quæ me habent nunc anxium.
 I nfelix mulier, misera, malis Cho.
 M iseris obnoxia, quo tandem
 T e vertes? cuius amicitiam,
 C uius tectum, aut terram inuenies
 P ortum malis?
 T raxit incluctabile fatum

I n mare te Medea malorum.

Med. M alè cuncta cedunt vnde cunq;. quis neget?

S ed ne putetis pessimè hac succedere,

S ponsis adhuc mihi pugna superest cum nouis:

I ngens futurus est labor cum affinibus.

C redis tyranno quisse me palparier,

N i subfuisset spes lucri, vel spes dolis?

S upplex fuisse contigissim illi manum?

A t ille tanta præditus recordia est,

V t cum liceret obuiam conatibus,

S i me expulisset, ire, permisit diem

H unc me manere: tres ego hostes qua meos

M actabo, patrem, filiam, meum virum.

S ed tanta leti cum facultas suppetat,

V nde inchoabo, dubi. i. amicæ, fluctuo:

S ubdâmine thalamis, nuptialibus faces?

A n ferro acuto rupta fodiam pectora,

I ngressa furtim tectum vbi torus sternitur?

S ed me moratur vna res: si capta sim

I n tecta scandens, per dolum dum rem gero,

P erempta risus exhibeo maleuolis.

A t vicitatam præstat insistre viam,

C uius perita sum, necandi pharmacis.

E sto, perierint: quod recipiet me oppidum?

Q uod erit asylum? fida quæ fidi hospitis

D omus patebit, protegētue perfugam?

N usquam est. manebo paulum, dum stabilia

A licunde nobis præsidia sese offerent.

Dolis

D olis adoriar, clamq; perfungar nece.
 S i pellat hinc me fors incluctabilis,
 M ucrone peragam facinus ipsa vel palam:
 L ubens peribo, modò queam illos perdere,
 A d culmen imus præcipitis audacie.
 R egina nobis culta semper vnicè
 H ecate triformis, artis adiutrix meæ,
 T ei iuro, nostra quæ colis penetralia,
 N ostro è dolore nemo referet gaudium.
 H is luctuosas atq; acerbas nuptias,
 A ffinitatem funcbrem, & meam fugam
 R eddam. cia cunctis utere simul artibus
 M edea, cuncta conuoca consilia. age,
 A ggredere facinus. nunc opus constantia,
 A nimoq; forti. quæ feras, vides. caue
 V t ne propines risui ncotibus
 T e Sisyphæis, nuptijsq; Iasonis,
 T e, patre claro, Soleq; pro auro editam.
 P erita es ipsa, deinde nata fœmina:
 I gnaua quibus est mens honesta ad omnia,
 A d turpe superest facinus omne audacia. ee
 R etrò ad fontes sacra feruntur ee
 F lumina, ius & fas vertuntur.
 H ominus plena dolis consilia.
 N ec pacta fides dijs sat certa est.
 A udiet ex hoc muliebre bene
 G enus. accrescet gloria nobis.
 N on iam deinceps fama sinistra

Ch.

Traducere

- T raducet fœmineum sexum.
 E x hoc mutabit Musa modos
 V atum prisorum, qui cantu
 M uliebrem celebrant perfidiam.
 A t si cœlestè melos citharæ
 N os docuisset carminis author
 P hœbus, paria audisset
 P rogenies virūm.
 S ed multa potest longior ætas
 N obis exprobrare, virisq;.
 A t tu patriam deseruisti
 A nimi vecors, vecta gemellos
 T rans scopulos ponti, ac peregrinam
 H abitas terram, orbata cubilis
 T ædis vidui, ac misera hinc exul
 E ijciere ignominose.
 P erijt reuerentia iurisiu-
 randi. nullus superest Graijs
 P udor, in cœlum sed reuolauit.
 T ibi verò nec patria domus est
 I nfelix, in quam ceu portum
 P erfugias è thalami curis.
 S ed regina potentior
 O ccupat aulam.
- af. N on nunc, sed ante sæpe perspectum est mihi
 „ Q uām sit malum impotens & immedicabile
 „ I ra aspra, licitum fuerat & terra, & domo
 „ H ic tibi frui, si quidem tulisses molliter

Poten-

- P otentiorum imperia, quæ nunc exulas
 O b rana verba, quæ molestiam mibi
 M inimè facessunt. perge, xti facis, dicere,
 L ongè riorum pessimum esse lasonem.
 A t quæ in tyrannos blatterasti, si exulus es
 O b hæc, recense pro lucro iussam fugam.
 E go scuientum mollicbam principum
 A nimos feroce, ne exulares : tu tamen
 S tulta esse pergis, prodigens conuicia,
 D irisq; reges deuouens. itaq; exulas.
 N ec iusta amicos me mouent ut deseram.
 A dsum, tuisq; commodis mulier vaco,
 V t ne recedas hinc inops cum liberis,
 E gêns ue rerum. multa secum incommoda «
 F erre fuga sueuit. sed nec indignè stro, «
 N ec velle possum male tibi, & si me oderis.
 O pessime undequaq;. nam imbecillitas Med.
 C onuiciari me sinit tantum mea.
 M e adisti, adisti, maximè mortalium
 E xose dijsq; mihiq; cunctisq; hominibus.
 N on fortitudo est ista, non fiducia, «
 L asos amicos conuici comminus, «
 S ed morbus rnis omnium grauißimus «
 A dditus hominibus, impudentia. id tamen «
 A bs te probè actum est, quòd adieris: ego ut leuens «
 A nimum dolore, iurgia in te congerens:
 E t tu vicißim sentias molestiam.
 E t primū, ut à primis initijs ordiar,

Salutis

S alutis author tibi sui, ut Graij sciunt,
 Q uoscunq; tecum vexit Argo Pelias.
 F lammaria vomentes iussus es tauros iugo
 S upponere, & letale sulcis condere
 S emen, draconem saepe in orbes nexilem,
 C ircunuolutum vellus auro fulgidum, &
 S opore nunquam fessa victum lumina
 F allere: perempto tibi dedi illo cernere
 V itale lumen: prodito patre, & domo,
 A pplicui Iolchon te secuta, tibi nimis
 H ic obsecundans, ac mihi parum prouidens.
 P eliam perempi, morte qua nulla grauior,
 M anu suorum liberorum sustuli
 T ibi metum omnem. tu tot ob beneficia
 N os prodidisti, praedo perfidiissime,
 N ouas secutus nuptias, post liberos
 D e me creatos. orbus etenim si fores,
 V eniam dedissem coniugis cupido nouae:
 D ein peieratis diis fides fluxa: ac satis
 S tatucre nequeo, quos putabas tum deos
 R egnare, credas nunc quoq; an potius nouum
 I us esse, fasq; traditum mortalibus,
 V it qui tibi ipsi es conscius periurij.
 O tacta saepe dextera, o saepe genua
 F rustra prchensa tibi manu infidiissima,
 V it spes fecellit: age, velut amicum alloquar,
 S perantis instar aliquod abs te commodum.
 E tenim rogando detegam scelus tuum.

Quo

- Q uò nunc reuertar? spreta quò me conseram?
 A n ad penates patrios, ac patriam,
 Q uam te secuta, prodidi? an potius petam
 P eliae misellas filias, quæ me hospitem
 T ractent benignè patris ob necem suis?
 S ic est, amicos perdidì domesticos:
 Q uos non decebat afficere me iniuria,
 T e propter, hostes vniuersos reddidi.
 E rgo beatam inter Pelasgidas nurus
 M e reddidisti pro his beneficijs. virum
 S um singularem nacta, fidumq; misera.
 S i profuga cogor hoc solo egredier, inops,
 D eserta amicis, sola, solis liberis
 C omitata, pulchrum elogium erit sponso nouo
 M endica proles, exulans cum coniuge,
 C ui debet, aura quòd fruitur. O' Iupiter
 A dulterini indicia cur certa hominibus "
 A uri dedisti, sed virum in corpore nota "
 I mpressa nulla est, vnde nos cantur malis "
 G rauis ira res est, & malum insatiabile Ch.
 A mici amicis conserunt cum iurgia. "
 M e, vt video, oportet eloquendi esse haud rudem: Iac.
 V erum gubernatoris instar callidi
 E ffugere summa linteorum margine
 L oquacitatem, mulier, istam sutilem.
 E go, beneficium quando nimium exaggeras,
 V enerem salutis autumo authorem me.e,
 D ucemq; cursus, nec deum aut hominum alteri

Debere

D ebere ob illa sentio me gratiam.
 I ngenij acumen acre suspetit tibi : at
 O rationis arrogans iactantia est,
 E a cum recens, quæ coacta feceras
 A more, duris nos vt è laboribus
 E ruere posses. illa tamen examine
 L ibrare nolo exactiore. sic ubi
 P rofueris, agnosco libens beneficium.
 A t, vt docebo te, in columitate ex mea
 P lus quam dedisti, ad te redundat commodi :
 P rimum, Pelasgam, patria pro barbara,
 T erram colis, ubi lex & æquitas vigent,
 N ec iura cedunt gratiae vel viribus.
 O mnesq; doctam te esse Graij intelligunt :
 F anaq; flores. finibus si in ultimis
 O rbis habitares, mentio haud fieret tui.
 M ihi nec aurum sit domi aggestum, neq;
 O rphea canendo suauitas quæ vicerit,
 S plendore si non sortis hæc decoret fæuor.
 H æc dicta nostris sint super laboribus,
 C ontentionem quando ad hanc me prouocass
 A t quæ exprobrasti regijs de nuptijs,
 P rimùm, reperies hic sapere me, dcin virum
 E t temperantem & tibi, meisq; liberis
 F idelem amicum. sed quiesce tu interim.
 V t me Corinthon ex Iolcho contuli,
 C umulo malorum inexplicabili obrutus,
 Q uid communisci commodum potui magis,

Quam

- Q uam si puellam regiam exul ducerem?
 N on (quod tibi acre est) quod torum odi sem tuum,
 S ponseq; amore sauciis forem nouæ,
 N ec numero et vili liberum contendenter.
 S at liberorum est de sobole nil conqueror.
 S ed, quod putandum plurimi est, et jplendide
 A cuum exigamus, neuc penuria premat,
 Q uippe indigentes qui fugere procul sciam
 C unctos amicos: utq; familiæ meæ
 P ro dignitate, liberos educerem,
 E x teq; natis gignerem fratres, pares
 Q uos simul honorum per gradus producerent,
 M eanq; postquam constabiliſſeni domum,
 F elix et essem. liberis sanè tibi
 H aud est opus alijs: mihi vero utile est
 C onſulere natis per futura pignora.
 N um cogitasse rideor absurdè? torus
 M odò ne angit animum, haud iſtud ipsa dixeris.
 A tecum mulierum circuit impotentia:
 S i coniugalis salua sit fides tori,
 T um cuncta recle creditis succedere.
 S in hac sinistrè parte quidquam euenerit,
 Q ue chara fuerant, sunt statim inimicissima.
 A t quām fuisse et procreasse liberos
 A liunde melius, nec suisſe foeminas?
 E xempta quantis ritus foret hominum malis?
 H ac pulchre Iason per polita oratio est,
 A t mihi videre (inuita quamvis, proloquar).
- Ch.

L Egiſſe

E gisse iniquè, coniugem cum proderes.

Med. Q uiam nostra vulgo dissidet sententia:

,, O rationis qui probus erit artifex,

,, F actisq; iniquis, hunc reor grauissima

,, P oena esse dignum. nam quæ iniqua comere

,, S e gloriatur lingua, non maleficio

,, V llo abstinebit, ac vacua sapientiæ est.

I gitur omittit splendidis coloribus

F ucare verum, & eloquendi viribus.

V erbo quidem uno te subito confecero.

S iquidem suisses vir bonus, te oportuit

N on haec amisis clam peregisse: at prius

M e persuasa nuptias facere nouas.

Ias. Q uin paruisse mihi suadenti probè,

S iquidem indicasset nuptias, quæ nec modò

T umidi minuere pectoris bilem potes.

Med. N on haec mouebat causa te, sed barbaras

T ædas senectam adusq; fore putaueras

P arium decoras. Ias. Tibi velim id persuadeas,

N on me secutum regijs his nuptijs

C upidinem vxoris, sed, uti dixi prius,

T ux saluti consulebam, ac liberis

M eis, uti de stirpe fratres regia

D omini futuros præsidia progignerem.

Med. N em mihi dolori iuncta sit felicitas,

O pesq; quæ cor triste curis ulcerent.

Ias. H æc vota vertes, tibiq; melius consules

P recando, ne quod utile est, triste id putas:

Nec

- N ec cum secundæ res erunt, te eſſe miseram.
 I llude. per fugium tibi inueniūm eſt. ego
 D eserta cogor his profugere fūibus. Med;
 T ibi author ipsa es, ne alteri id dcs criminī. Ias.
 Q uī nam nouis quōd prodidi te nuptijs? Med;
 D iris tyrannos execrandis deuouens. Ias.
 E t execratur reſtra me inuicem domus. Med.
 Q uoſ his ſupersunt plura, que haud redarguo? Ias.
 A t ſiqua poſcis prēſidi a tue fugę,
 N atis ue, noſtris ex opibus accipere, age
 P rofer, parato liberali dextera
 D onare, noſtros tefſeras ad hospites
 D are, vt exulantem recipiant humāniter.
 H æc ſi recuſes mulier, haud reitē ſapis.
 I ram remitte: conſul. ut tibi melius.
 T uis nec vti rolumus hospitibus, neq;
 A ccipere quicquam, nec dederis aliquid mihi. Med.
 N am que mali dant dona, proſunt nemini.
 A t ego deorum ſancta tefſor numina,
 N atis paratum cuncta me dare, tibiq;
 S ed tu recuſas optimi, & ferocia
 F ug. amicos, ac malo id quidem tuo.
 I, ſponsam amatam viſc. nimium demoror
 A b eiſ oculis te procul. agite, nuptias
 F acite. fauentes forte ſi reſþexerint
 N os dij, pigebit apparaſſe nuptias.
 S i iusto amores acrius
 H umana corda vulnerent,
 " Ias.
 " Gh;

V irtus facessit, deperit
 F amæ decus, sed si Cypris
 G radu modesto venerit,
 N emo deorum est gratior.
 R egina Cypris, aureo
 E x arcu ineuitabilem
 I n me sagittam haud torseris,
 A moris vnciam nectare.
 M i grata temperantia,
 M unus deum pulcherrimum.
 I nfrenis iracundia,
 R ixosaq; æmulatio,
 M entem mihi ne sacient
 V lla dolentem pellice,
 O sancta Cypris, quæ toros
 A mas carentes litibus:
 P arata promptè expendere
 L ecti iugalis crimina.
 O patria, ô ædes meæ,
 N unquam exul, & consilij inops
 A euum molestè transfigam,
 C onfecta misericis luctibus.
 O fata, fata tollite
 E x hoc prius me lumine.]
 " I nter molestæ cuncta nil
 " M olestius cognouimus,
 " P elli solo quam patro.
 N ec id relatu didicimus

- A lterius.haud te ciuitas
 M iseratur, aut æqualium
 Q uisquam grauißimis malis
 P ressam.malè pereat miser,
 M iserabilisq; nemini,
 Q ui,cum licet,nullo colit
 O fficio amicos : nec aperit
 S yncera claustra pectoris.
 M ihi quidem amicus nunquam erit.
 M edea salue.hoc pulchrius proœmium
 N emo habet,amicos quo salutarit suos.
 S alue propago prouidi Pandionis
 A egeu.vnde in istud contulisti tè solum?
 P hœbi vetustum deserens oraculum.
 C ur vmbilicum fatic.inum adisti soli?
 P rolis cupidō consulere adegit deum.
 E tsobolis orbus,per deos,æuum exigis?
 O rbus,voluntas quando sic tulit deum.
 C œlebs ne,vinctus an iugali copula?
 H and nuptialis fuimus expertes tori.
 Q uid tandem Apollo retulit de liberis?
 C armen facultatem supra humani ingenii.
 R esponsa nobis noſſe num fas est dei?
 F as est.peritæ nanq; mentis indiget.
 Q uid ergo dixit? scire ſi fas est,refr.
 V tri eminentem ſoluere retuit pedem.
 N empe antè quā facias quid,aut quem adcas locum.
 P rius paternam quā adicro rursus domum.
- Aeg.
 Med.
 Aeg.

- Med. Tu cuius ergo ad hancce tellurem venis?
- Aeg. Pittheus tyrannus quispiam est Træzenius.
- Med. P elopis, ut aiunt, filius sanctissimus.
- Aeg. C ommunicare oraculum cum illo volo.
- Med. S ane peritus talium & gnarus vir est.
- Aeg. M ihiq; amicos inter acceptissimus.
- Med. S it auctoripicatum quicquid animo destinat.
- Aeg. C ur corpus, oculusq; ita tuus contabuit?
- Med. A egeu, maritus pessimus hominum est meus.
- Aeg. Q uid ais? aperte profer ægritudinem.
- Med. I mmeritam Iason afficit me iniuria.
- Aeg. Q ui nam? profare quicquid est, apertius.
- Med. H abet supra me coniugem domus heram.
- Aeg. N empe ausus istud facinus est foediissimum?
- Med. S ic est. priores nunc amicos despicit.
- Aeg. A more captus, an torum exosus tuum?
- Med. I ngenti amore, nec suis fidus manet.
- Aeg. V aleat, malitia si modo est qua prædicat.
- Med. A fflnitatem concupiuit regiam.
- Aeg. Q uis coniugem illi dederit, hoc ediffere.
- Med. I s, qui Corinthis sceptra moderatur Creon.
- Aeg. T eniam mercitur, mulier, iste tuus dolor.
- Med. A d hæc & exul hoc misera pellor solo.
- Aeg. A quo i recens hoc denuò narras malum.
- Med. R egno exulare me Creon isto iubet.
- Aeg. S init hoc Iason? nec equidem hoc facinus probo.
- Med. V erbo repugnat, exigi re non vetat.
- S ed te per istud oro mentum, per tua

T e genua supplex, supplices tendo manus,
 M isererere miserere mulieris miserrimæ:
 N ec orbam amicis, exulemque despice.
 R egno domoque; contubernalem excipe.
 S ic efficacem sortiantur exitum

Q uæ à diis petisti liberis super, ipseque;
 M oriare felix. comminisci haud alteram
 Q ualis reperta est sponte, potuisses viam.
 D chinc faxo ne sis sterilis, & sobole domum
 F undabo vestram: tale noui pharmacum.

P er multa sunt cur facere tibi gratum hic velint. Aeg.

P rimum decorum, librum dein gratia

Q uos polliceris. muneri namque; huic ego
 I nefficax sum totus. ita profecto habet.

T usi Cecropium adueneris solum, hospitem

R ecipere nitar, cultor ut iusti vnicè.

P remoneo tantum id te mulier, ex hoc solo haud

T e duco: verum sponte si perueniris

N ostras ad ædes, tuta mecum manseris.

N ec vim time. te neutiquam dimisero.

Q uin effr ipsa sponte gressum hinc. nam id velim,

M e criminandi ne sit hospitibus locus.

I dfiet: at si dederis, ita fore hæc, fidem,

V otis abunde satis erit factum meis.

M ihi ne parum credis? quid hic est scrupulus?

C redo: sed odit me domus Peliae, & Creon:

N ec me ut reuellant hi tuo fines solo,

I uratus, ac vincitus sacramento mihi.

Med.

Aeg.

Med.

V erbis ligatus, testibusq; dijs, meus
 F ies amicus, nec fidem præcomibus
 Q ui me reposcent, facile habebis. namq; ego
 I nsirma sum: illis regna, vires, oppida
 L argè supersunt, ac opes tyrannicæ.

Aeg. P robè elocutæ es, mulier, atq; prouide.
 E t quando visum est sic tibi, non abnuo,
 A duersus hostes hunc tuos pretendere
 P otero colorem: tutiusq; istud reor.
 P ræsidia muni, verbaq; ac deos præi.

Med. I ura solum terræ, patremq; mei patris
 S olcm, decorumq; vniuersum adiice genus.

Aeg. Q uid præbiturum, vel negaturum? refer.

Med. Q uod non repelles exulem regno tuo:
 N ec si meorum quispiam velit hostium
 E ducere, haud id viuus & volens fincs.

Aeg. T ellurem & alnum deiero Solis iubar,
 D eosq; cunctos, firma fore quæ postulas.

Med. S at est. quid autem pœna erit, si peieres?

Aeg. Q uæ peierantes pœna consequi solet.

Med. A uibus secundis perge, cuncta rectè habent.
 E go te reuisam protinus, ubi fecero

Q uæ destinaui, & quæ volebam, ubi assequar.

Ch. A ttē pacifer hinc Mercurius

I ncolumem ad tua tecta reducat.

Q uæq; agitas animo, perficere

D et tibi: nāit generofus

M ihi vir visus es, Aegaeu.

Med.

- O*luppiter, Iouisq; fas, faxq; aurea*
 P*hœbi, trophyum nunc feram illustriſimum.*
 N*unc recta ad ipsam tendimus victoriam.*
 S*pes expetendi de hoste supplicij datur.*
 N*am quā pericli supererat vel plurimum,*
 P*ortus repertus natus est Pandionis.*
 P*osthac rudentem principem ligabimus,*
 C*ursum tenentes recta ad urbem Palladis.*
 N*unc cuncta prodam, mente que cœlaueram.*
 A*c dicta crede serio, que proloquar.*
 M*ittim è ministris quempiam, qui Iasonem*
 A*ccersat ad me. post ubi peruenetur,*
 O*ratione blandiore colloquar.*
 R*ecchè videri nuptias & ordine*
 F*actas, quibus me bene merentem prodidit,*
 N*ec parua secum ferre dicam commoda:*
 P*etamq; natis hic licere viuere:*
 N*on quod relinqui liberos velim mcos,*
 E*t hostium hic exponier ludibrio:*
 S*ed ut puellam regiam perimam dolo.*
 N*am dona sponsæ quæ strant, natis dabo,*
 S*ubtile peplum, cum corona nexili*
 E*x auro, ut isthoc munere redimant fugam.*
 Q*uod si recepta dona corpus tetigerint,*
 P*cribit ipsi, & quisquis admirit manum:*
 S*ic imbuentur efficaci pharmaco.*
 A*tq; hic loquendi de his mihi statuam modum.*
 S*ed corda macror obruit, cum cogito*

Quantum supersit perpetrandum dehinc scelus.

Mactabo natos: nec manu quisquam mea

Hos liberabit. post ubi turbauero

Penitus Iasonis domum, vertam solune

Profuga, per emptis liberis charissimis,

Caede inquinata dexteram nefaria.

Non est ferendum, fœminæ charissimæ,

Risus ut hosti materia sim. sic eat.

Quid enim relictum est cur iuuet dehinc viuere?

Nam nec patria, nec mihi domus, nec miseriae

Perfugia restant villa. tunc insanij,

Patrios penates cum reliqui, credula

Homini Pelasgo, qui fauente numine

Pœnas rependet. nam nec ex me liberos

Viuos videbit dehinc, nec è sponsa noua

Gignet: venenis sed mala peribit malis.

Me nemo posthac insimulet ignaviæ,

Aut imbecillam desiderium censeat.

Quin contrà amicis benevolam, hostibus grauent.

Nam quisquis istis præditus erit moribus,

Acuum perenni laude clarum transiget.

Cho. **A**rca nobis quando credis pectoris,

Prodeße cupio tibi, ac tueri publicum

Mortalium ius, fasq; quare suadeo

Ne tam nefando scelere te contamines.

Med. **H**æc fixa persistant. ac tibi ignosci potest

Isthaec loquenti, quæ pari haud premeris malo.

Ch. **M**actare sobolem mulier audebis tuam?

Id nem-

- I d nempe coniux maximè indignè feret.
 E t tu miserijs maximis cumulaberis.
 S ic eat. manis omnis est oratio,
 A b insituto quæ refrenet. verùm age,
 O pera fidelis semper vtimur tua
 A d cuncta, tectam quæ fidem desiderant.
 A dduc maritum. at ne reuelat regibus
 C onfilia nostra, si sapis, et es fœmina.
 C ecropidæ, quondam felices,
 E t sancta deum soboles,
 A rua invicta ac sacra colentes,
 A urea quos sapientia pascit,
 L ucida puræ per spacia æthræ
 T raduentes molliter æuum.
 V bi castas quondam Pieridas
 F ama nouem peperisse
 N arrat flauam Harmonien,
 V bi pulchritui flumina propter
 C ephisi Venerem aiunt fessam
 M ollibus exhalando fabris,
 E t blandum spirantibus auris
 C ampos afflauisse beatos,
 D um necit purpuream roseo ac
 S ua uolenti è flore coronam
 A mbrosiæ comæ.
 I n quam, ut referunt, comites sophiæ
 M ifit amores, omnigenæ cœsent
 V t virtutis opitulatores.

Med.
Cho.
Med.

Cho.

Qui-

Qui nam sacrorum fluuiorum

Vrbs, & cunctis hospita tellus

Te venientem accipiet, sobolis

Execrandi cæde cruentam?

Quin expende hic inter amicos

Quantum aggrediare nefas. animum

Refer ad tristia funera prolis.

Ne, per genua oramus pariter

Cuncte, ne progeniem perimas.

Vnde hæc cruda audacia cordi?

Vnde hæc cæca temeritas? natis

Nempe inferre manum potè proprijs?

Qui nam immunes fletibus oculos

In natorum funere habebis?

Cum procumbet soboles supplex

Inter cedem, miseranda animi

Sanguine poteris tingere dextram.

Ias. **A**duenio iussus. quamlibet succensas,

Hic tibi deesse nolui. sed expedi

Ecquid requiras modò nouæ ex nobis rei.

Med. **I**ason, oro, quicquid in te dixerim,

Ignosce. nostra si quid iracundia

Asperius egit, te remittere id decet

Beneficiorum memoriæ communium.

Nanque ipsa mecum sola dum ratiocinor,

Me me reprehendi. misera, cur insano?

Infensa cur sum recta consulentibus?

Hostis tyrannis sum, viroq; qui facit

Quod

Q uod utilissimum est mihi, sociam tori
 D um regenatam ducit, ac natis meis
 F ratres creabit, non, furoris impetum
 F renare par est? quid fero, cum præbeant
 D ij cuncta abunde? non mihi sunt liberis
 O rbos amicis video nos, & exules.
 H acc mente volvens, quanta vis insanæ
 M e tenuit, iramq; immerentem intelligo.
 Q uin laudo nunc te, prouidumq; iudico,
 Q uitam potentem affinit. item adiunxeris.
 E go stulta certè, consili que particeps
 I flui cœ, que ministra debui
 A dstante lecto coniugis nouæ, atq; ei
 G ratum quod cœst, facere verum nos sumus
 N on dico pestis quanti, certè fœminæ.
 S ed te malorum non decet fieri æmulum:
 E t stulta stultis dicta dictis reddere.
 I nsanies am, fateor, antè: cedo nunc.
 C onsultius deliberaui. ô liberi,
 O liberi, huc accedite, exite huc, domo
 P rodite, complectamini, alloquamini
 C um matre patrem: pristinum deponite
 O dium in amicos cum parente pristinos.
 I am secundus iustum est: ira cessit: dexteram
 P rebendite. hei mihi, subit animum mali
 M emoria teclii. ô liberi, in superflites
 E xporrigitis dexteras charas diu?
 H ei misera, lacrymis nuper obstita & metu,

odium

O dium paternum tempus ubi iam lenij,

R igare fletu cogor ora denuò.

Cho. E t nostra liquidis ora fletibus madent,

P ræsentे maius ne quod accidat nefas.

Ias. H æclaudio mulier. illa nec grauiter fero.

„ P ar est profecto, fœmina uti succenseat

„ N ouas marito contrahenti nuptias.

A t saniora consilia tuus animus

A dmisit: ipsaq; admonente tempore

F ideliorem percipis sententiam:

Q uod esse munus fœminæ arbitror probæ.

N ec oscitanter, filij charissimi,

V estræ salutis inita ratio est à patre,

S iquidem fauentes habeat inceptis deos.

N am spero terræ vos adhuc Corinthiæ

O lim futuros principes cum fratribus.

S ed crescite modò: cætera expediet pater,

D iuumq; quisquis nos benignus aspicit.

V tinam ex ephebis excentes vos probè

V ideam institutos, superioresq; hostibus.

S ed cur tenellas vda lacrymis genas

M œres, retrorsum flexa vultus candidos?

N ec hæc libenter auribus verba imbibis?

Med. N il.librorum memoria animum perculit.

Ias. B ono animo es. istis ego probè prospexero.

Med. F iet, tibi parebo. verum fœmina

„ S um. natus autem sexus hic ad lacrymas.

Ias. C ur tantopcre verò ingemiscis pignora?

- E** an empe peperi. cum precarer prospere
H is, me subibat tacita commiseratio,
An certa sint hæc vota. Sed qua gratia
H uc te vocavi, ex parte dictum : cæteræ
E go in memoriam suggeram. Cum regibus
V isum sit isto me relegare è solo,
Id esse video commodissimum mihi,
Principibus ut ne sim impedimento, & tibi,
Hic commorando : quippe cum infensa videar
A ulæ, exulatum propero. verum liberi
Vt educari patria possint manu,
Roga Creontem ne iubeat esse exules.
Certum experiri, at nescio an persuaserò. Ias.
Attu iubeto sponsa genitorem ut roget,
Hinc exulatum ne relegate liberos.
Fiet, & opinor impetraturam, nisi
Aceterarum discrepabit moribus.
Et ego laboris huius adiutrix ero. Med.
Nam dona mittam, pulchrius quibus nihil
Nunc inter homines est, sat id scio, peplum
Tenue ferentes filios, & aurcum
Orbem coronæ. Sed ministrorum illico
Aliquem necesse est ferre mundum hunc muliebre.
Felicitate non fructur simplice,
Sed mille sane commodis cumulabitur,
Tenacta thalamo coniugem, virum optimum,
Adepta cultus quos patris mei pater
Phœbus, ferendos posteris dedit suis.

Med.

Ias.

Med.

Ias.

Med.

Hec

H æc capite manibus dona nuptialia
N ati, ac beatæ fertæ sponsæ regiæ.

N on respuenda capiet utiq; munera.

Ist. C ur ipsa tete stulta spolias his? putas
V illis egere regiam p̄eplis domum,
A uroue? seru.i, ne dederis hæc. sat scio,
A licuius esse si putabit me preci,
A uro maritum sponsa longè præferet.

Med. O mitte, flecti muneribus aiunt deos.
,, O ratione qualibet potentius
,, A pud homines aurum est. fouet felicior
I llam aura sortis. cuncta fortunat deus
I lli: puella regnat, ego fugam haud modò
A uro, sed anima liberūm redimam lubens.
A tvos propinquas filij ingressi demos,
N ouam parentis coniugem, dominam meam,
O rate, deprecamini ne vertere
S olum necesse sit, offentes in manum
H æc dona. multum nanq; nostra id interest,
I llius isthæc muncra accipi manu.
I te, & peracta re probè ex sententia,
M atri referte nuncium qualem cupit.

Cho. N ulla dehinc superest s̄p̄es pueros,
V icturos: ad cædem properant.
S ponſa coronam fuluam accipiet.
M isera accipiet miserum exitium,
F laueq; comæ dirum ornatum
A cceptum, capiti imponet.

- G ratia pepli, & nitor ambrosius
 A uro tempora cingere coget.
 S ponja ornabitur Orco.
 T ales cadet in laqueos,
 M ifro & fato desungetur.
 N ec mortis patet exitus r̄squam.
 T u verò o miser, o infelix
 S ponse, affinis dum vis regum
 E sse, calamitatem imprudens
 A ccessis natis, ac sponsae
 M iserum exitium. O miseranda parens
 P uerorum, tua lugeo fata,
 Q ue thalamos geniales propter,
 D ulcia priues pignora vita.
 Q uos tibi vir linquens iniuste
 N uptae thalamo alterius fruitur.
 N atis remissum esl, o hera, exilium tuis. Pæd.
 R egina munus in manum accepit lubens.
 T ranquilla pueris cuncta sunt illinc tuis.
 H ei. Pæd. Quid gemiscis, cuncta cum feliciter Med.
 C edant quid ora vertis illuc caudida?
 M cum nec audis mente leta nuntium?
 Ac, æ. Med.
 H ec cum relatis nuncijs haud congruunt. Pæd.
 V æ denuò, r.e. Pæd. Num fessilit opinio Med.
 M e am, malumq; nuncium inuitus fero?
 Q ue nunciata, nuntiat. h. haud culpo te. Med.
 D eicta rultus ergo quid fletum mades? Pæd.

M

Huc

- Med. Huc multa cogunt è senex, nangue & dei
 Huc impulere, & stultitia simul mea.
- Pæd. Animo bono es, per liberos potentiae
 Adhuc prioris magna superest portio.
- Med. Alios quidem prius misera deducam ego.
- Pæd. Non sola natis segregaris. calamitas
 „ Modicè ferenda est tibi, genita cum sis homo.
- Med. Id fiet. at tu protinus in ædes abi,
 Puerisq; solitum præpara diarium.
 Iam parta vobis ciuitas, ô filij,
 Filij, domusq; quam colatis me sine,
 Orbi parente sempiternum. at exulet
 Me capiet alia terra, fructus antè quam
 Capiam expetitos, quam beatos videro,
 Lectos prius quam, nuptialesq; thalamos,
 Ponasq; vobis præparem, ac tollam faciem.
 O iam sinistram contumaciam meam.
 Frustra educaui filij vos, pertuli
 Frustra labores, anxia incassum fui,
 Frustra dolores passasum puerperi.
 Opes inanes sæpe de vobis meas,
 Ore vos senectæ præsidia nostræ, & manu
 Cœstra sepulcro mortuam me contegi,
 Quæ prima fermè vota sunt mortalibus.
 Extincta nunc est dulcis expectatio.
 Nam moesta, vobis orba vitam transigam,
 Est luctuosa: nec deinceps cernere
 Vobis parentem suauibus oculis licet,

A d' institutum transiuntibus nouum.
 E heu quid in me respicitis, osilij,
 R isu renidentes mihi nouissimo?
 H ei misera, quid agam? mulieres, mibi desicit
 C or, intuendo blanda luminis liberum.
 N equeo. priora consilia valeant. solum
 M ecum relinquunt. quid? dolore dum patrem
 A fficio, duplo grauius accersam malum
 M ihi ipsa? minimè. consilia valeant. mibi
 Q uid contigit cur torpeam? ludibrio
 M e patiar esse meis in multis hostibus?
 A udenda sunt haec. Sed mea est ignauia
 H oc crimen: animo molliora suggero
 V erba. introite. si quis est cui non licet
 H is interesse sacris, ipse viderit.
 M eam profectò dexteram non polluam.
 A h facinus anime ne istud admittas caue.
 I psos omittre, misera parce liberis.
 F uzæ leuamen exulantes vna erunt
 N ostræ. Per atræ noctis vltores deos
 N on sic abibit, vt ncorum ego hostium
 N atos relinquam obnoxios libidini.
 V itare mortem non queunt. quo nos trahit
 F atum, sequitur. sortiantur terminum
 H inc lucis, vnde cuperint primordium.
 P eracta sunt haec. fixa stat sententia.
 H anc nemo reddet irritam. iam vertice
 H æret corona: sponsa peplis regia

P erit inuoluta: sat scio, ingrediar iter
 M iserrimum iam, miserius etiam meos
 M issura natos per iter. alloqui lubet.
 D ate, date matri dexteram, amplectamini
 N ati parentem. O mihi manus charissima, o
 C harissimum os. O' forma, grataq; facies.
 F elicitatem, sed ibi, vobis compreco.
 N am quicquid hic supererat, abstulit pater.
 O molle corpus, grataq; amplexatio,
 B landumq; spirans suavis oris halitus.
 A bite, abite, contueri non quo
 V os iam. malorum cedo magnitudini,
 V ideoq; quantum perpetrabitur neph^{as}.
 " S ed peñimorum facinorum genitor furor
 R atione maior me retrorsum distrahit.

Ch. M ecum s^æpe exactius
 S um conata expendere, ac
 S ubtili librare examine,
 N um deceat disquirere fœminas
 D erebus subtilibus anxiè.
 " N ec nobis Musarum aliena
 " S unt commercia. Sunt sapientie
 " C ordi capacia, non tamen omnibus:
 " S ed rara inter copia fœminas
 " I ndulget studijs sapientie.
 " I llud vero ausim contendere,
 " H is cum longè actum felicius,
 " Q uibus æuum penitus transfigere

Contigit

C	ontigit orbis sobolis,	"
Q	uam quibus est numerosa propago	"
S	orte data: orbi quod inexperti	"
I	gnorent, an dulce, an amarum	"
S	it genuisse: anxietatibus	"
V	acui innumeris viuant. soboles	"
Q	ueis numerosa est, anxia curis	"
D	egunt miser.e tempora vite.	"
P	rimùm ut honeste eduent, vite que necessaria subsidia parent.	"
D	einde accedit ad alias curas	"
I	llud, sint ne futuri (incertum)	"
M	alè compositis moribus, an boni.	"
I	d quoq; postremum mortalium	"
N	ulli non graue proloquar, et si	"
C	ætera vite commoda suppetant,	"
E	t pubentes iam perueniat	"
C	orpus ad annos, moribus optimis	"
E	x culto ingenio, dea inutilis	"
T	um si illa incumbet Mors, dulces	"
A	c emitat sub tartara liberos:	"
Q	ui fuit vtile, pignora propter	"
H	unc adiectum à dijs, mortalibus	"
I	ntolerandum luctus cumulum?	"
I	amendum, amicæ, operior exitum rei,	Med.
F	ortuni, quod se vertat illic, pr.estolans.	
A	t qui è ministris cerno quendam Iasonis	
G	ressus ferentem ad nos anhelos spiriu.	

M alii videtur fore recentis nuncius.

Nunc. O perpetratrix facinoris nefarij
Medea, fuge, fuge, classe seu cito licet,
S cu vecta curru corripe celerem fugam.

Med. Quæ digna causa cogit ad properam fugam?

Nunc. Regia puella modò perijt, atq; genitor
C reon, venenis illiti pariter tuis.

Med. G ratum attulisti nuncium. deinceps meos
I nter benevolos, ac amantes nostri eris.

Nunc. Q uid? mente sana mulier es? an desipis?
D omum tyranni funditus cum reverteris,
A udire gaudes, nec facinus istud paues?

Med. N on deest ad ista quod queam rependere.
S ed ne grauere tantulum nobis moræ
D are, pereundi donec explices modum.
N am morte functos si sciām miserrima,
C umulabis animum gaudio duplice meum.

Nunc. V it gemina proles cum patre aduenit tua,
E t coniugalis attigit limen domus,
F amuli, dolori quibus erat tuus dolor,
G audemus, aures omnium citò peruolat;
R umor, maritum teq; pacto fœdere
C onfopisse pristinam discordiam.
H ic tangere manus, ille flauum verticem
M uliere pueris. ipse quoq; præ gaudio
P ueros gynæcum vsq; latus prosequor.
A thera colenda quæ tui nobis loco
S uccesit, antequam puerulos viderat,

V ultu residenti intuens Iasonem
 H ærebat: at post mœsta tristis lumina
 A bscondit, ora retrò flectens candida,
 Q uippe puerorum grauiter aduentum ferens.
 S ed leniebat molliter puellulæ
 I ras Iason, differendo talibus:
 A duersum amicos ne fueris aspera: animum
 C ompone: rursus flecte vultus, ac puta
 H os esse amicos, quos maritus diligit.
 E t dona suscipe, et patrem exora tuum,
 H inc re relegat pignora, meam in gratiam.
 A t illa mundum ut vidit, haud viro amplius
 N egare quicquam sustinuit. ac antequam
 T ectis abessent genitor et nati procul,
 O rnata pepolis ipsa versicoloribus.
 M ollcm corona presit aurea comam,
 S ece nitentis ante specli splendidum
 A equor refingens: ac renidens suauiter,
 S pectabat umbram corporis inanimem sui.
 D ein sede subleuans è regia,
 P er tecta graditur Leto donis, molliter
 E burna terræ collocans vestigia,
 E t colla fixo sepe spectans lumine.
 A t triste post hæc incidit spectaculum.
 C olore mutato subitus iterum tremor
 O bliqua membra vexat: ac ægrè throno
 P ræoccupato potuit efficere ne humi
 P rolapsa rueret. tum pedissequi quædam anus

I ram esse Panos, aut deūm cuiuspiam
 R ata, eiulauit lugubre. antē candidis
 N am tincta spumis ora vidit, & oculis
 C ircunrotari pupillas, & sanguinis
 I nane corpus. eiulatum flebilem
 D ein exicit pluratus. alia ipsum ad patrem
 F estinat, alia calamitatem coniugis
 N ouum ad maritum currit ut recenseat.
 T ota in tumultus versa varios regia
 S trepebat. & iam cursor accelerans gradum
 L assus citatum, ad terminum peruenierat.
 H æc muta, clauso quæ iacebat lumine,
 S uspiria trahens grauiter, expurgiscitur.
 M isera gerebat cum duplice bellum malo.
 N am quæ præmebat verticem auro tortili
 C orona, mirum, flammeam scaturiginem
 V oracis ignis euomebat. at pepli
 T enues, tuorum liberorum munera,
 N iueum exedebant corpus, & miseræ cutem.
 P orrò illa surgens è throno, comam igneam
 R otat, huc & illuc vsta iactans tempora,
 Q uærcens coronam excutere: at insolubilis
 A urum tenebat nexus: & quoties comam
 Q uatiebat, ignis fœviebat acrius
 D uplo. mali tum victa magnitudine
 C ecidit, parenti cognitu tantum suo
 F acilis: nec oculis forma constabat sua,
 D ecor nec oris, vertice è summo cruor

Stillabat

S tillabat igne mixtus. auulsa ossibus
 C aro, venenis per genas tacitis fluit,
 C eu teda lentiſ leſa ſudat lacrymis.
 R es dira viſu, terror omnes occupat,
 T angere cadauer nemo ut auſit. ſcilicet
 M agis lra ſors aduersa nos erudierat.
 I gnarus auem genitor infaelix mali,
 V it teſta prium contigit, cadaueri
 I nfusus ingenuit, & vlnis comprimens,
 A tque osculatus, ſoluit ora talibus:
 O nata misera, quis deorum perdidit
 S ic morte ſœda te? quis orbauit ſenem
 C apulo propinquum, tristeq; ſilicernium?
 V tinam liceret nata tecum commori:
 V t lacrymis & luctibus fecit modum,
 S enile corpus alleuare dum cupid,
 P eplis adhæſit tenuibus, uti laureis
 R amis adhæret hedera, tum certaminis
 H orrenda facies oritur: ille tollere
 G enua experitur, illa contrā nititur.
 S in vim parabat, viua vellens viſcera
 N udabat oſſa, deinde ſenſim languit.
 F ugiante vita ſpiritum tandem miser
 E flauit, impar inualescenti malo.
 I am iuncta genitor nataq; cadaueri iacent,
 D ignum proſectò lacrymis ſpectaculum.
 D e te quid opus oratione? ſenties
 P oene expetit. e iam riciſitudinem.

» H aud primitus nunc esse res mortalium
 » V imbras fugaces credo, nec dubitauerim
 » H os qui videntur sapere, verborum aucupes
 » H os curiosos, asseuerare omnium
 » I ure esse habendos optimo scutissimos.
 » C erte beatus nullus est mortalium.
 » V t affluunt res, ille fortunatior
 » E llo putetur, haud beatus sit tamen.

Ch. I ure, ut videtur, plurimum hodie congeret
 D eus malorum in Iasonem infortunij
 T ui misertum est ô Creonis filia
 M isella, thalamis quæ procul ab Iasonis
 A d tecta Ditis functa fato duceris.

Med. C ertum est, amicæ foeminae, celerrime
 N atis peremptis hoc solo discedere.
 N ec ociose desidendo dexteræ
 I nfestiori dare necandos filios.
 M ori neceſſe est liberos penitus meos.
 Q uando id neceſſe est, nos trucidemus utiq;
 Q ui progeniuimus. verum age anime, accingere.
 E cquid moramur dira patrare scelera,
 E t quæ neceſſe est perpetrare? age ô manus.
 M ea misera ensem cape, cape, ac ad carceres
 P rogredere vitæ tristis, ac ne defice,
 N ec subeat animum liberorum memoria
 Q uos edidisti, ô chara, & obliuiscere
 F uisse natos breuiculum hunc diem tuos.
 P ost deinde luge. nam tametsi occideris,

Chari suerunt: mulier autem misera ego,

Chœ.

O terra, lucidumq;

P hœbi iubar, videte,

A spicite pestilentem

H anc fœminam, & cruentam,

M anum trucem priusquam

I n liberos verterit:

Q ui de tua stirpe aurea

D ucunt originem.

Q uam metuo, deūm

N e imbuat hominum sanguis dextram:

A ttu cœligenæ moderator

L ucis, cohibe, reprime, furiam

P elle cruentam & miseram tectis

E feralibus. incassum labor

D eperit obnatos suscep̄tus.

P ignora frustra chara genueras.

O symplegadum inhospita saxa,

Q ue deseruisti, angustas fauces,

M isera unde tibi furor hic animi?

V nde atrox cædes cumulatur?

Q uisquis consanguinea terram

I mbuerit cede, ac macularit

S anguine dextram, vindicta comes

V rget sœua, ac dij mala plurima

H inc domibus coelitus immittunt.

Q uid agam parentis quomodo hei fugiam manus?

Puer.

I gnoro frater charè, perijmus utiq;

Alter.

Audis

Ch. *A udis puerorum audis vocem
O misera, ô infelix mulier,
T ectum ingrediar, pignora rapiam è
C æde nefanda.*

Puer. *P er ô deorum numen o pitulamini
D um licet, in ipsis penè retibus sumus.*

Cho. *M isera aut ferrum aut silicem gestas
P ectore, quæ propria mactabis
D extra, pignora quæ peperisti.
V nam secula memorant, vnam
I no, quam fœdasse cruento
S ui recensent pignoris charam manum,
N ec sponte, diro sed furore percitam,
I nsanientem Iuno cum miseram domo
E xegit. oblita cæde natorum impia
P erijt peremptis liberis mortis comes,
P rogressa littus ultra, in æquor decidens.*

*Q uid sceleris iam restat inausum?
" O sceminci thalami curæ
" P leni anxiferæ, quanta è vobis
" H omines torquet lerna malorum !*

Ias. *Q uæ statis hasce propter ædes fœminæ,
E st'ne intus author facinoris nefarij
M edea, sese an abripuit aliò fuga?
T ellure sese ni recondat obrutam,
P enna úe liquidas ætheris findat plagas,
D omui rependet capta pœnas regiæ.
A n se, interempta stirpe regum, credidit*

- impunè tectis hisce posse euadere?
ec illius me cura, sed sobolis coquit.
ang; illa pœnas soluet his quos laeserat,
ed liberorum huc venio rit.e vt consulam:
e sceleram matris vindicantes impi.e
enere propinqui aduersus illos saeuiant.
escis malorum quo redactus sis miser
afon, alias ista nunquam dices.
- Ch.
- Quid est? an eti.am me interiace me cogitat?
et occiderunt liberi matris manu.
ci mihi, quid ais? vt me iugulasti foemina.
t luce casis cogita de liberis.
bi eos peremis intus, an foris? refer.
oribus reclusis funera intuebere.
uferte vectes, tollite hinc repagula
tatim ministri, scelus vt aspiciam duplex,
llos peremptos, hanc, vt pœnam exigam.
- Ias.
- Ch.
- Ias.
- Cho.
- Ias.
- Ch.
- Ias.
- Med.
- Quid frustra in ipsis arietas pulsans sores,
eosq; meq; cedis authorem petens?
aborem omittit hunc: meq; si qua in re est opus,
ffare: manibus haud licebit tangere.
alem parentis Sol pater currum mihi
Quo me tuerer è manu hostili, dedit.
- Ias.
- O dira, dijs o mulier immort.alibus
xosa, mihiq; & omnibus mort.alibus:
Quae suslinebis liberorum pectori
inserere ferrum mater, orbum & perdere
me: & his patratis intueri sujanes
- Solem,

S olem, solumq; facinus ausa pessimum?
 M alè peri. ego resipisco nunc: insanij
 T um, cum paternis ædibus te barbaro
 G raias ad orbes è solo aduerti, malum,
 P estemq; patris proditricem, & patriæ
 Q uæ te educauit, supplicia de me expetunt
 S celerum tuorum, vindices Erinnyes.
 N am fratre cæso, sanguinis socio, ratem
 M ecum decoram ingressa es Argo Peliam.
 H inc orsa es: inde coniugali copula
 M ihi iuncta, de me sustulisti liberos:
 O ffensa tædis quos peremisti nouis:
 Q uod Graia nulla perpetrasset fœmina;
 Q uibus ego spretis prætuli thalamos tuos;
 A ffinitate pestilente me illigans
 S æue leæne, haud fœminæ: quæ pectore
 S cyllæ cruentos ferreo vincis canes.
 S ed nulla mentem commouent opprobria:
 I ta impudenti obduruisti audacia.
 P ereas, cruenta liberorum carnifex.
 L ugere superest mihi meum infortunium:
 Q ui nec recenti perfruar connubio,
 N ec quos creaui & educaui liberos;
 I am morte raptos, alloqui viuos licet.
 Med. Q uam multa contrà suppétunt quæ redderem,
 S i non vtrinq; testis esset Iuppiter
 Q uam débūisti, ac rettulisti gratiam.
 S pretis ne nostris nuptijs tu molliter

- V itam perageres, mihiq; miseræ illuderes?
- R egiaq; virgo, & qui dedit nuptum hanc, Creon,
- I mpunè an vñquam me expulissent hoc solo?
- I gitur leænam me vocat, aut Scyllam, vt lubet,
- T uscum obſidentem littus. vt par eſt, tuum
- A nimum viciſſim perculi moleſtijs.
- A ngeris & ipſa, & es malorum particeps. Ias.
- M odò nc dolentem irrideas, iuuat dolor. Med.
- O matre nati filij nepharia. Ias.
- O filij, vt vos perdidit ſcelus patris: Med.
- N on hos peremis noſtra certè dextera. Ias.
- S ed culpa, lectumq; in iugalem iniuria. Med.
- T orum ne propter auſa es illos perdere? Ias.
- A nhunc dolorem mulieri reris leuem? Med.
- S i qua eſt modesta, tu vndequaq; es peſſima. Ias.
- I lli occiderunt: hoc habet te peſſime. Med.
- C apiti imminebunt vindices vmbrae tuo, Ias.
- D ijs primus author notus eſt iniuriæ. Med.
- D ijs nota mens eſt execrabilis tua. Ias.
- M ihies moleſtus, & odioſa oratio. Med.
- E t tua viciſſim mihi. ſed hac moleſtia Ias.
- F acile carebis. Med. quomodo ſi id nanq; vnicè
- C upio. Ias. Remitte flenda mihi cadauera,
- A cſepelienda. Med. Minimè. eos nanq; hac manu
- I unonis alto ſepeliam ſancte ſacro,
- S epulchra ne forte hostis insolentia
- V iolet ſuperbi, ſiſyphiq; posteris
- C edis nefanda ſacra dabo piamint,

Festuq;

F estaq; dicabo in posterum solennia,
 A t ipsa Erechthei propero ad urbem, vbi Aegeo
 I ungar marito, filio Pandionis.
 T u vero, vt aequum est te, peribis pessime,
 A rgus reliquijs tempora effractus tuæ,
 F inem nefastum sentiens thalami mei.

Ias. A tt te cruentæ filiorum Erinnyses
 P erdant, & vtrix iusticia cædis feræ.

Med. E cquis deorum te audiet, vel demonum,
 P eriure, fallax, hospitumq; proditoris?

Ias. A b ah nefanda liberorum carnifex.

Med. P rofici, cere domum, conde tumulo coniugem.
 Ias. N atis orbus geminis abeo.

Med. N ondum luges, scium expecta.

Ias. O' charissima pignora. Med. Matri
 C hara profecto, patri minimè.

Ias. T amen extinxti. Med. Te vt cruciarem.

Ias. H eu me miscrum, tangere chara
 C upio natorum ora meorum,

Med. N unc alloqueris, nunc amplecti
 O ptas, dudum quos repulisti.

Ias. P er o' deorum numen id tribue mihi,
 V it moile corpus liberum tangam manu.

Med. M inimè, incassum verba profundis.

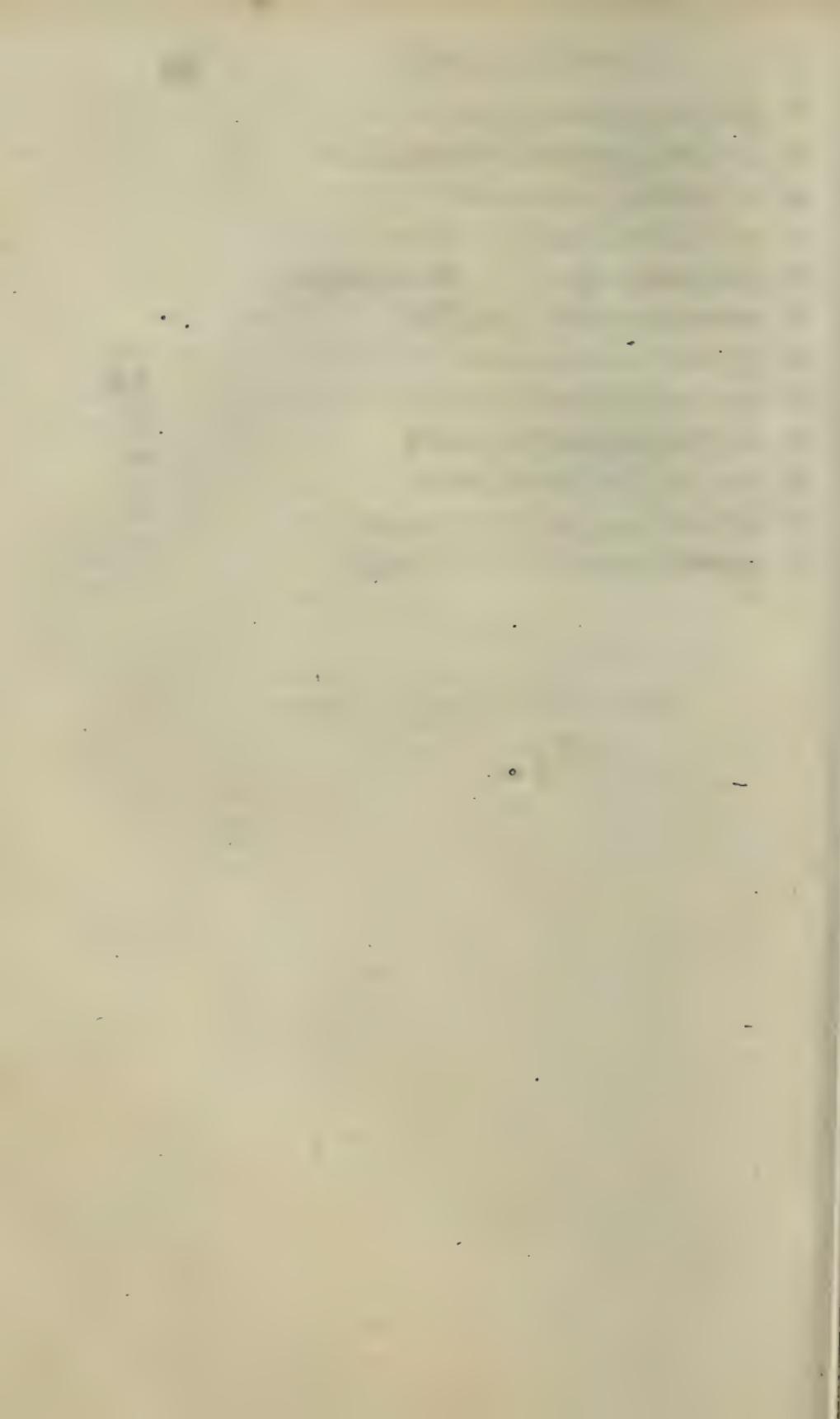
Ias. I uppiter hoc ne, vt spernimur, audis,
 Q uæq; scelera patrauerit in me
 L ea, natorum cæde cruenta?
 Q uod licet vnum, sileo, vocisror,

Testes-

- T estresq; deos aduoco, natos
 Q uòd me attingere manibus prohibes
 A bs te ocisos, quòd mihi tollis
 F uneris arbitrium: quos utinam
 N unquam ego genuisse, abs te vt cæsos
 C ernere cogerer ipse superstes.
 D ispensat mortalia cuncta
 C œlo luppiter, inopina Dei
 P lurima peragunt: spes euentu
 F raudant sepe suo: quæ credas
 F ieri haud posse, expediet Deus, vt
 F inem hæc nunc sortita est fabula.
- Ch.
" " " "

Acta fuit Burdegalæ, anno
 M. D. XL III.

N

ALCESTIS
EVRIPIDIS POE-
TÆ TRAGICI:

Georgio Buchanano Scoto
Interprete.

N 2

AD ILLUSTRISS.
PRINCIPEM D. MARGARIT
tam, Henrici Secundi Francorum Re-
gis sororem, in Alcestin
Præfatio.

Alcestin Euripidis ante a-
liquot annos à me Latinā
factam, ad te potissimum,
MARGARITA Principū
optima, cēsui mittendam.

Nec id ea modò causa feci, qua cæteri
ferè solent, qui hoc tempore in scriben-
do aliquid aut possunt, aut audēt: ut vi-
delicet hac prærogatiua freti, aliorum
iudicia minus reformident, & authori-
tate nominis tui aduersus calumnian-
tium malignitatē se tueantur: sed quòd
huius Fabule lectionem tibi multis de
causis nō ingratam fore sperabam. Est
enim orationis genere leni, & æquabi-
li, &, quod Euripidis propriū est, sua-
ui: parricidiij verò & veneficij, & reli-
quorum, quibus aliæ Tragoedie plenè
sunt,

sunt, scelerum, nulla prorsus h̄ic men-
tio, nullum omnino uestigium. Contrà
verò coniugalis amoris, pietatis, huma-
nitatis, & aliorū officiorum adeò ple-
na sunt omnia, vt non verear hanc fa-
bulam comparare cum libr̄is corū Phi-
losophorū, qui ex professo virtutis præ-
cepta tradiderunt: ac nescio an etiam
præferre debeam. Actio enim rerū ser-
mone & spiritu penè animata, acrius
quād nuda præcepta sensus impellit,
& facilius in animos influit & illabit:
atq; vbi illapsum fuerit, firmius h̄eret,
& quasi radices agit. Quod si quis mi-
nus ad te pertinere credat ista, quod cō
iā in omni virtutis genere sis progres-
sa, vt nō sis alienis exemplis confirmā-
da, sed alios tuo exemplo ad virtutem
prouoces, fallitur vchemēter, meo qui
dem iudicio: præcepta enim officiorū,
& rerum præclarè gestarum memoria,
alijs fortassis vtiliora erunt, qui ea le-
gunt, vt velut ad normam suos mo-
res cō dirigant: illis certè iucundissi-
ma esse debent, qui iam perfuncti di-

N 5 scendi,

scendi, & imitandi laboribus, sub aliena persona suas laudes citra omnem adulatio[n]is suspicionem legunt. Habet enim h[ec] Fabula, quantum ego quidē iudicare possum, earū virtutū, quas in te nō minus libēter agnoscimus, quām in Alcestide legētes miramur, adeò expressam imaginem, vt quoties eam manus sumas, toties tuarum tibi virtutum in mentem veniat necesse est: eam cum laudari audies, de tuis moribus iudicium fieri existimes. Eam igitur ad te, vt dixi, mittimus. Quòd si audacius à me factum videatur, eam tu potissimum culpam præstes oportet: que me qua authoritate ad scribendum impulisti, & in arenam productum omnifauoris genere prosequeris, & foues. Vale.

AD

AD SERENISS. IVXTA AC
eruditiss. Angliae Reginæ ELIZABETHAM,
in Alcesten Epigramma.

Cum tibi flebilibus Pythias saltata cothurnis
Non oculus posset, non satiare animum,
Iamq; iubaretur lacrymosa Tragœdia rursus
Ire sub aspectum Regia virgo tuum:
(Alpha Robertorum Dud'eius ille Robertus,
Testis & orator Foxius huius erit)
Te quoq; tam rara motam pietate recordor
A lacrymis siccas non tenuisse genas.
Scilicet ille, (nihil quo mitius aspicit æther)
Tam tibi C O R placidum tam tibi mite dedit,
Fas sit ut, & verè mihi dicere: nullius rnuquam
Sanguine Regales te maculasse manus.
Si Pythia & Pietas, Pietas si vera Damonis
Vda fuit lacrymis facta potentis Herae,
Quis, simul Alcesten subeuntem fata mariti
Viderit, haud mestis fletibus ora riget?
Perlege priscorum numeroſa volumina ratum,
Quicquid & Annales temporis huius habent,
Rarus amer fratres alterna morte redemptos
Compulit alternis ire redire rys.
Filius à Stygio patrem qui libret Orco,
Forsitan in historijs unus & alter erit.
At quæ proiecunt charo pro coniuge vitam,
Alite Soligena rarior rysq; fuit.
Quare age quæ raris superas virtutibus annos,
Cui nisi quod rarum, nil placuisse si let,
Quæ triuiale nihil, sed pulchra, sed omnia rara,
Concipis, ô sexus gloria rara tui:
Quam penes est rnam nostro rarissimus euo
CANDOR, & integræ Religionis amor,
Rara Fides, Pietas, Constantia, rara Potestas,
Quaq; capax rarum nil magis orbis habet.

Per Genium Regina tuum, per & omnia rara,
 Per tibi qui tribuit Regia sceptra, Deum,
 Saltet ut hanc tragicò tua gens mire apta cothurno,
 (Rarior ut pietas desinat esse) iube.

KΑΡ-ΟΛΟΣ, ΘΕΩΣ ΕΥΝ, ΟΥΘΕΝ—
 —Ο—ΒΙΟΣ θέλος θεοῖο.

S. Maiest. T. perpetua obseruantiae voluntate deditissimus

Carolus Vthenhouius

F. Gand.

ALCESTIDIS ARGVM.

CVm iā moriturus esset Admetus, Apollo à Parcis impetravit ei, vt quantū vixisset, alterū tantum viueret, si alium daret, qui pro se moreretur. Paren's autē vterque cùm hāc pro filio moriendi conditionem recusasset, Alcestis vxor se obtulit. Pausos verò post dies cùm ea incidisset calamitas, Hercules aduenit. Is edoctus ab uno ministrorū, quæ Alcesti contigerant, ad sepulctum profectus, Mortem abegit: mulierem veste obnubit: atque Admetum orat, vt eā à se acceptam seruet. Affirmabat enim sibi, cū lucta vicisset, eam præmio datā. Id cùm abnueret Admetus, detectam ei, quā lugebat, ostendit vxorē.

PERSONAE.

Apollo.	Seruus.
Thanatos.	Admetus.
Chorus.	Eumelus.
Semichorion.	Hercules.
Ancilla Alcest.	Pheres.
Alcestis.	

EVRI-

E V R I P I D I S P O-
E T Æ T R A G I C I
Alcestis:

C E O R G I O B U C H A N A N O I N T E R P R E T E.

Prologus.

APOLLO.

Tecta chara Regis Admeti, in quibus
Conuictor esse pertuli servi, Deus.
Huc me coegerit, filium Asculapium
Flamnis trisulcis cum peremis Jupiter.

Ego impotenti sevus ira, fulminis
Fabros Cyclopas perimo: pœnas ut darem,
Mortalis esse me viri seruum pater
Voluit. Profectus igitur hic, pecus hospitis
Pauis, domumq; præstigi in columnam hactenus:
Vt sancta sancto que Pheretis filio
Pareret: ipsum liberaui è faucibus
Leti imminentis præoccupans Parcas dolo.
Namq; annuerunt mihi Deæ, ut subducerent
Admetum ab Orco, & funus in præsentia
Aliud, loco eius, Manibus supponerem:
Cumq; ambijset ille amicos, omnium
Expertus animos, patris, ac matris senis
Quæ peperit ipsum, nemo præter coniugem

Inuentus vnam est, sponte quæ prior mori
Voluit, nec alma luce postea frui.
Ea baiulatur nunc manus inter domi
Frigente sensim corpore: hæc etenim dies
De cœtra fato est, morte vitam vt exuat.
Sed funus hic ne polluat me, deserò
Charos penates. Mortuorum sed propè
Thanatos sacerdos aduenit, sub tartara
Rapturus illam. Tempori verò huc adest,
Hunc præstitutum mortis obseruans diem.

ACTVS PRIMVS.

Thanatos	Apollo
Chorus	Ancilla.

Than. **H**a, ha, ha, ha.
Quid tibi tandem hic Phœbe negotij?
Quid oberras hæc limina propter?
Iterum iniurius es Dijs Stygijs,
Quorum aboles ac tollis honores.
Non sat erat tibi, morti Admeti
Iniecisse moram arte dolosa
Circunuentis Parcis? Iterum
Arcitenentem cur modà dextram
Armatus ades Peliæ obseruans
Natam, quæ pro coniuge charo est
Polllicita moris

Bono

- Bono animo es, et equum, iusque, fasque, poscimus. Apol.
 Quorsum igitur arcu, iusta si petis, est opus? Than.
 Haec arma semper ferre consuetum es mihi. Apol.
 Pemque ferre praeter equum his edibus? Than.
 Hominis amici mihi dolori est calamitas. Apol.
 Etiam hoc secundo fraudor abs te funere? Than.
 At qui nec illud abstuli inuito tibi. Apol.
 Cur viuit ergo, nec apud inferos agit? Than.
 Sponse redemptus morte, quam tu nunc petis. Apol.
 Et quam silentes mortuam ad Manes agam. Than.
 Perge, aufer: etenim nescio an persuasero. Apol.
 Mihi, munus ipsum cuius est occidere? Than.
 Inimicè, morantes morte sed tollere senes. Apol.
 Quod verba spectent, & voluntas tua, scio. Than.
 At leastidi ergo non licet senio frui. Apol.
 Non licet. Honores, Phœbe, nos etiam iuuant. Than.
 Nil praeter animam poteris unam tollere. Apol.
 Ex morte iuuenum maius accedit decus. Than.
 At vetula moriens ditius tumulabitur. Apol.
 Ex hac rem habentes, Phœbe, solos respicit. Than.
 Quid? tu Sophistes inscijs nobis eras. Apol.
 Res ampla quibus est, redimerent mortis moras. Than.
 Non ergo risum est tibi facere gratum hic mihi? Apol.
 Inimicè. Ipse morum non mcorum ignarus es. Than.
 Quos nec deorum, nec hominum ullus diligit. Apol.
 Haud cuncta poteris praeter equum consequi. Than.
 At reprimetur ista seua immunitas. Apol.
 Quamlibet acerba. Talis accedit domum

Pheretis

P heretis hospes imperante Eurystheo
 T hrace ab nirosa quadrijugos abducere:
 A cceptus hospes ille in Admeti domum
 V i tollet istam fœminam tibi, neq;
 H anc à me inibis gratiam: et cum ingratij
 E adem peregeris, odio esse haud desines.

Than. V t multa dicas, nil tamen profeceris.
 H æc mulier Orci pallidam viset domum.
 P roperoq; ad ipsam, ut ense delibem comam.
 „ D amnatus ille Manibus deis erit,
 „ C uicunq; ferrum hoc verticem libauerit.

Chor. Q uæ pro foribus tacitura quiesce?
 C ur conticuit domus Admeti?

Sem. N ullus adest qui narret amicus:
 A nlugenda est filia Peliae
 A lcestis ceu mortua, an aura
 F ruitur supera, quæ optima longè
 M ihiq;, et cunctis fœmina visa est
 I n coniugem suisse?

Sem. A udit ne quisquam lacrymarum, aut planctuum
 S onum per ædes, flentium aut suspiria?

Sem. M inimè: sed neq; famulūm quisquam
 A dvæstibulum est. Utinam ô Pæan,
 A uxiliator in hac clade adfis,
 A tq; salutifer aspiciare.

Sem. N ec tacita domus defuncta esset
 D omina: nec clam condita tumulo est.

Sem. V nde? haud video quid te recreet.

- T ámne probam clam populo Admetus Sem.
 C oniugem humasset funere vilię
 N ec ante portas conspicor Sem.
 F ontane aquae lauacra, cœu
 A d mortuorum ianuas
 A ssueuit: haud propter fores
 A bscissa coma est, posita in luctis
 Q uæ funerco ceditur, usquam
 N eg; virgarem perstrepit agmen.
 A tqui hæc fuerat præscripta dies,
 Q uia tenebrosum viseret Orcum.
 Q uorsum hæc memoras?
 P upugisti cor, pupugisti animum.
 C um bonos Parcae rapiunt seueræ,
 Chor.
 Q ui bonus vixit teneris ab annis,
 I ure eos luget. Neq; enim Chimere
 A ruas si remis adeas, vel æstu
 S emper arentes Garamantum arenas,
 T empliq; Ammonis, miseræ prece umbras
 F aucibus tetri rapies ab Orci.
 M ors gradu tristis properat citato:
 N ec focios iuxta video Deorum,
 Q uem sacerdotum precibus fatigem.
 S i modo argutis oculis decorus
 F ilius Phœbi hac frueretur aura,
 I lla desertis Stygijs tenebris,
 N octis et portis, Acheronte ab ipso
 V iua rediret.

Nan^g

- N anq; defunctos reuocabat Orco;
 A ntequam telo trifido timendus
 I upiter saeuos iaculatus ignes,
 P erculit illum.
 N ulla spes vitæ reliqua est: peregit
 C uncta Rex: omnes pecudum cruentis
 S tragibus Diuum cumulantur aræ.
 N ec mali est usquam fuga certa certi.
 S ed uia lacrymis quæpiam egreditur domo
 A ncilla. Miserum me, quid affert nouis?
 V eniam mercetur luctus hic, si quicquam heris
 A ccidit acerbum. Scire at illud gestio,
 V ita fruatur mulier, an iam perierit.
 V iuam vocare, et mortuam pariter licet.
 Chor. Q ui poterit idem viuus esse et mortuus?
 A nc. V ix dicit ægra spiritum ad thalami fores.
 Chor. V xore quali qualis orbabere miser?
 A nc. I am coniuge orbus dominus istud sentiet.
 Chor. N ec spes salutis uilla restat amplius?
 A nc. F ati prementis instat illi terminus.
 Chor. E rgo apparantur iusta ritè funeri?
 A nc. M undus paratus est, quem humo condat sūnus.
 Chor. P ræstante sese coniuge orbatum sciat,
 S ub orbe cœli nulla qua melior fuit.
 A nc. Q uid ni? quis aliter sentiat? qui fœmina
 P otuisse et uilla facere gloriōsius,
 S uumq; amore prodere manifestius
 E rga maritum, quam suam si impenderit

- V itam illi? at ista cuncta nouit ciuitas.
 A t obstupesces, si modò audies, domi
 Q ue perpetravit. Destinatum cùm diem
 A desse sensit, lauta viuo flumine
 C orpus decorum, cedrino ex armario
 E ffert amictum: compta deinde splendide
 M undo superbo constitit domesticam
 V estim ante, tales ora soluens in preces:
 O Dea, ego tristes abeo ad umbrarum domos: “
 T ibi aduoluta te precor nouissimum “
 O rbos tuere liberos: huic coniugem “
 C haram, maritum filiæ da splendidum, “
 N ec, velut acerbo raptæ mater funere est, “
 P recipit illos Parca præcox: sed sua in “
 P atria beati transigant, ac suauiter “
 I ucunda vitæ spatiæ. Cunctæ Regiæ “
 A ccessit aras, supplicauit, singulas “
 F esta corona myrtleæ cinxit comæ:
 N ec ora fletu madida, nec suspirio
 I ndice doloris, vis nec instantis mali
 V ultus decori pristinum carpsit decus.
 A t coniugalem ut attigit thalamum, ac torum;
 L acrymis profusis soluit ora talibus:
 O lecte, ubi mihi morte quem redimo mea
 S oluit pudorem virginalem vir, vale.
 N ec te quidem odi, me tametsi extinxeris.
 N am dum recuso coniugem, & te prodere,
 M orior. At alia te tenebit saemina

Non casior, fortissime fortunatior.
Tum deuoluta exosculatur lectulum,
Totumq; inundat lacrymarum flumine.
Vbi tandem abunde fletuum profuderat,
Reuoluta strato ex ædibus se proripit.
Ac sepe thalamo egressa rediit denuò,
Supraq; lectum denuò incubuit. Peplos
Flebant tenentes liberi: illa amplexibus
Modò hunc, modò illam comprimebat, scilicet
Moritura iamiam: flebili tota domo
Famuli tumultu fata lugebant heræ.
At illa dextram singulis dedit, neq;
Quisquam inter omnes adeò contempus fuit,
Quem affata non sit mutuis sermonibus.
Atq; ista turbavit nunc domum Admeti mala,
Que morte poterat sugere: mortem dum fugit,
Nunc sempiternum sibi dolorem accersit.

Chor.

His ingemiscit igitur Admetus malis,

Quem fata nupta diuidunt ab optima.

Anc.

Luget profectò, coniugem charam tenens

Vlnis, rogansq; morte ne se deserat:

Absurd: poscens, quæq; fieri non queant.

Abescit illa, et languidum manus onus

Proiecta inertis, debilem etsi spiritum

Vix fessa ducat, intueri solem auet,

Almæq; lucis ultimo aspectu frui,

Visura nunquam splendidum posthac iubar.

Sed abeo, teq; adesse nunciauero.

Nec

N ec semper omnes Regibus ciues fauent;

“

N ec rebus adsunt turbidis alacriter.

“

A ttu vetustus amicus es meis heris.

O` Dij, quæ fuga superest clavis,

Ch.

Q uæ fuga sortis, quæ imminet aula?

E xit ne aliquis? lacerem? ne comam?

P ullo? ne tegam corpus amictus?

C erta res est, certa amici:

Anc.

S ed precemur numina.

N am potest. is est Deorum,

V isq; longè maxima.

O` Apollo sancte, clavis

E xitum huius inueni.

A ffer affer remedium nunc,

V it prius commentus es.

N unc ades salutifer:

P elle fatum lugubre,

D itis implacabilis

P ectus atrox mitiga.

H eu, heu, ve, ve.

Cho.

O` nate, nate Pheretis Admete, ô miser,

Q ua clade premeris orbus ista coniuge?

P ateris ferro rem fugiendam,

E t grauiori clade piandam,

Q uim si laquei de trabe celsa

T ereti nec. is vincula collo.

N on enim charam modo, at

C oniugem charissimam

Hac morientem luce videbis.
 Sed iam maritus ipse progreditur domo.
 Heræat tellus ingemisce, illa cryma.
 Optima longè fœmina morbo
 Contabescens Ditis ad umbras
 Sub caua rapitur viscera terræ.
 Nunquam thalamos plus leticie,
 Quam tristiciæ ferre fatebor.
 Partim id veteris casibus æui
 Octus, partim hac clade recenti
 Regis, quem longè optima coniux
 Morte relinquens non finet nunquam
 Dhinc vitalem viueræ vitam.

ACTVS SECUNDVS.

Alcestis
Eumelus

Admetus
Chorus.

Alc. O sol, luxq; diurna,
 Coelestesq; rotatæ
 Celeri turbine nubes.

Ad. Me, teq; miseros aspicit duos tuos
 Nil promerentes morte dignum cœlitus.

Alc. O' tellus, o' atria, thalami
 O' geniales patriæ lolci.

Ad. Sustolle teipsam o' misera, neu me deseras,
 Sed flecte precibus omnium dominos Deos.

Biscal-

- B ifcalman video, video ratem:
A t; vmbra rūm portitor h̄erens
C onto accersit me propcrē Charon.
A ge festina, quē causa mōrē?
P restō cetera cuncta: moraris
N os sola, gradu celeri propera.
H eu, nauigationem acerbam istam mihi
M emoras: malorum quanta nos moles premit.
E ripit, eripit quidam tibi me
(N on ne vides) ad tecta silentum.
F ronte subnigra lumina Pluto in-
tentat celer huc. Quid facis? aufer.
Q uod miserabilis iter insisto.
A cerbum amicis ac mihi, atq; liberis:
(Quēis luctus hic est proprius) miserrimum.
I am dimittite, dimittite me.
G enua labant: iam deponite me.
O culos dense condunt tenebrē,
P ueri, ô pueri, iam vestrā parens
N ulla est, nulla es! iam vestrā parens.
V alete nati. & lumen alnum cernite.
H ei mihi: tristis vox ferit aures,
A c morte mihi durior omni.
N e me desere, ne per superos
T olera: nam te lumine cassa
V iucre acerbum est, Pendet ab vna
T e mea mors, ac vita: ita nobis
T ui amor penitus fixus inhæret.

Alc.

Ad.

Alc.

Ad.

Alc.

Ad.

Alc. A dmete, cernis quo in loco res sint meæ.
 Q uæ sentit animus, ante mortem proloqui
 V olo. Salutem prætuli meæ tuam.
 P er fata lucem cum liceret cernere,
 M orior, fuisse cum integrum haud pro te mori:
 S ed mihi maritum, quem luberet Thessalum
 E ligere, sedes et beatas regio
 I ncolere luxu: abs te auulsa viuere
 R enui orphanis cum liberis: vitæ meæ
 M inimicæ pepercisti, ætate quamvis integra.
 C um, qui genuerat te pater, quæq; peperit
 T e prodidisset mater, auras linquere,
 Q uibus decorum iam per ætatem foret,
 E t gloriofa morte vitam filio
 S uo redimere, quippe quibus unicus eras,
 N ec spem relictam procreandi liberos
 T e functo haberent. Viueremus tu, ac ego.
 N ec tu dolores solitudinem tori
 V idui, nec orbos educares liberos:
 S ed hæc Deorum quando quispiam gradu
 H oc ire voluit, sic eant. at gratiam
 H anc tu referto, quam peto, haud meritis parem:
 ” (N am par reprehendi pretium animæ nullum potest.)
 S ed quam ipse iustam dixeris, cum diligas
 A equè, atq; ego istos, si sapis, pueros, meæ
 D omini face isti sint domus: nec liberis
 I nduc nouercam fœminam minus probam
 P arente, natis quæ manum impingat meis,

Tuisq;

- T uisq; liuor tristis vbi stimulus ciet.
 V tiq; caue istud faxis oro. Prioribus
 I numica natis cum nouerca inducitur,
 N ihilo cruenta vipera est clementior.
 I n patre magnum filius præsidium habet,
 S ermone cum quo mutuo possit frui.
 T unata verò quomodo educaberis
 I n virginali ætate honestè? quam tuo
 N uptam parenti fors dabit, quæ nec nota
 T e fœdet villa, nec tuas ipso in aditu
 F lorentis æui nuptias contaminet?
 N eq; elocabit mater vnguam te, neq; in
 D olore partus assidens solabitur:
 V bi nil parentis charitate est suauius. " "
 M ori necesse est me: timori nec malum
 C ras istud, aut in tertium est mensis dicim.
 I amiā inter umbras luce cassas censeor.
 V alete, læti viuite: at tu vir potes
 T e gloriari coniugem nactum optimam,
 E t vos, parentis optimæ vos filios.
 B ono animo es: huius polliceri hoc nomine Ch.
 E go nil verebor, mente ni prorsus caret.
 N e metue, fient ista, fient. Nam mea
 V iua vt fuisti sola, sola mortua
 D icere coniux: nec tuo villa me loco
 S uum vocabit sponsa Thessalis virum:
 Q uamuis superbos generis enumeret auos,
 F ormæ decore quamlibet præfulgeat.

S at liberorum est, liceat istis modò frui
 D eos precamur, quando te frui haud licet.
 N ec finietur luctus hic spatio annuo:
 S ed omne in æuum, quod supererit dehinc mihi,
 L ugebo. Matrem, quæ peperit, odio ac patrem
 H abeo, amici quando verbo, non re erant.
 T ibi ego salutem debeo, quæ pro mea
 A nima dedisti, quod homini est charissimum.
 N ón iure, tali quando priuor coniuge,
 D ura inter æuum transigam suspiriae
 N ec cœtus, aut æqualium conuiua
 P òst me iuuabunt: nec coronæ floreæ,
 C antus ue dulces: nostra nec citharam manus
 D e hinc tanget vñquam, nec Libyssæ ad tibiæ
 S onos canoros animus oblectabitur.
 N am cuncta vitæ tu abstulisti gaudia.
 Q uin & periti dextera artificis tua
 I n lecto imago ficta collocabitur.
 A mplexar illam manibus, illi procidens
 T uum vocabo nomen: vlnis coniugem
 C haram tenere non tenens fingam tamen.
 E st ea voluptas frigida: at molestiam
 A nimi leuabit: umbra me personna
 V tinam reuersa oblectet. Etiam lurida
 S ub nocte amicos suave vultus cernere,
 Q uocunq; sese in tempore offrent. Mibi
 S i lingua adesset Orphei, & blandum melos
 F urua canendo pectus ut Proserpinæ,

Duri vel Orci flecterem, ac reducerem
T e, promptus irem: centiceps nec me canis,
N ec qui silentes portitor Manes vehit,
P rohiberet, alnum viua per me denuo
D onec videres lumen. Illic mortua
N unc prestatore, donec illuc mortuum
M e fata mittent, ac domum ambobus para,
V na ut habitemus. Nam sepulchro corpora
V no imperabo collocari, & conscri
L ateri latus te propter extensem meum:
N ec ipsa mors me poterit abs te auellere,
Q ue sola nobis vsq; fida inuenta sis.

N	o	erore digna est. itaq; luctus particeps	Ch.
H	uius ero, amicum velut amico conuenit.		
I	pī hēc loquente, n filij audistis patrem.	Alc.	
N	ullam deinceps spondet aliam coniugem		
S	ibi fore, nec me luce cassam negliget.		
N	unc assuero id, atq; perfectum dabo.	Ad.	
C	ape pignus horum de mea pueros manu.	Alc.	
A	ccipio charum pignus è chara manu.	Ad.	
H	is tu puellis mater esto meo loco.	Alc.	
T	e morte rapta cogit id necessitas.	Ad.	
I	ntereo, nati, parfuit cūm viuere.	Alc.	
Q	ue nam futura est vita mihi superstiti?	Ad.	
T	e mitigabit temporis longinquitas.	Alc.	
Q	ui periret autem, in posterum iam fit nihil.		
D	uc, duc me ad Orcum per Deos tecum simul.	Ad.	
I	n morte nostra sat superq; claudis est.	Alc.	

- Ad. S ors sœua, quali viduor abs te coniuge?
 Alc. A t at tenebræ iamiam oboriuntur oculis.
 Ad. P erij profectò, si modò abs te deseror.
 Alc. N il me putaris iam, velut nusquam forem.
 Ad. A ttolle vultus, liberos neu deseras.
 Alc. N on sponte certè, sed valete, liberi.
 Ad. O culos ad illos tolle, tolle, & aspice.
 Alc. S um nulla posthac. Ad. Quid agis? ita me deseris?
 Alc. V aleto. Ad. Miseris heu pereo miser modis.
 Cho. P erijt, nec vsquam est vxor Admeti amplius.
 Eum. H ei mihi misero, perijt mater.

O' pater, adjit manes: neq; iam
 Dulci fruitur lumine solis.
 Me deseruit, me orbum infelix.
 Languidulos cerne oculos, rigidas
 Cerne manus. ô genitrix audi,
 Audi genitrix, ego te appello:
 T uā procliuis ad oscula pullus.

- Ad. N il audientem, nil videntem affare. ego,
 V osq; ambo, sœua clade perculsi sumus.
 Eum. P uer, ô genitor, matre orbatus,
 Solus deseror. ô me miseris
 Pressum ærumnis, teq; sororem,
 Quam premit eadem fors. ô genitor,
 Infrugiferos, infrugiferos
 Talamos nactus es: haud tetigisti
 Haec cum coniuge claustra senectæ.
 P rius ercta est. te percunte

Geni-

- G enitrix, pariter domus euersa est.
 A dmete, clades has necesse est perpeti:
 N ec primus es, nec vltimus mortalium
 V xore viduatus proba. Atq; id cogita
 N os vniuersos esse morti obnoxios.
 S cio, nec ista me repente perculit
 A erumna: pridem præcius malo premor.
 S ed efferendæ funis huic parabitur.
 A dscste, & alternante planctu lugubri
 D ate iusta. Diti dicite implacabili
 P æana. Scepbris Thessalum quisquis meis
 P aret, mulieris huius ergo publicè
 L ugere iubeo rasili tonsos coma,
 P ulloq; amictu. Quadrijugosq; iungite
 C urrus: superbam sonipedum è collo iubam
 T undete ferro: tibiae nusquam sonus
 S trepat per urbem, vel suauiloquæ lyrae
 B is luna senos donec orbes impleat.
 N am neq; cadauer hoc sepeliam charius
 V llum, nec in me paribus officijs, neq;
 H onoribus eam prosequi dignis queam,
 Q ua me redemit sola morte vicaria.
 O Peli. e mihi nata, vale,
 Q ua Orci habitas sine sole domos.
 A t sciat arbiter hoc Stygius
 N igricomans Deus, atq; senex
 P ortitor exanimem populum
 Q ui uenit, & subigit residens

Chor. -

Ad.

Chor.

P upperatem celerem, mulier
 O ptima longè Acherontis aquas,
 O ptima fœmina transuehitur
 R ate biscalma
 P ieridum tu carmen alumnis
 D ecantabere diu: montigena
 T e testudine septem neruis
 R esonante canent, ac sine cithara
 M emores repetent carmine laudes,
 C um reduntis circulus anni
 M ensem Sparte Carnicum iterat,
 L unaq; pernox verè benigno
 P leno pernitet orbe decora.
 I nq; beatis diuitis agri
 D ecantabere semper Athenis.
 T ales mors tua sufficit hymnos
 V atibus. ô reuocare liceret
 S i te superas rursus ad auras
 E tenebris sedibus Orci,
 E Cocytii fluctibus, alno
 E fluminea, quæ vehit umbras.
 T u fœminei gloria sexus
 S ola reperta es, coniugis Orco
 Q uæ mutata anima animam eriperes.
 T erra leuis tibi sit super ossa.
 Q uod si tedis vir tuus alijs
 C aptus erit, mihi iure inuisus,
 N atisq; tuis deget, quando

- Nec tua mater, nec qui genuit
T e senior pater, abdere vellent
Pro nato sua corpora terra,
N ec seruarint, et si seris
C andida sparsa tempora canis.
A ttu primo in fiore iuuentæ
I uenis redimens fata mariti
D eseris auras. ô mihi talem
V ita solem Dij date sponsam,
Q ue iucundum transfigat eum
M ecum: at ritæ cognita paucis
E si mortalibus ista voluptas.
C iues Pheræam qui colitis urbem, an domi est Her.
A dmictus? Chor. Intus est Pherecis filius.
A tt quæ te ad urbem causa adegit Thessalam,
H ospes Pheræas aduenires ut domos?
O beo laborem Eurystheo Tirynthio. Her.
Q uò tendis? error quis vagabundum trahit? Chor.
D iomedis ut Thracis quadrigas huc agam.
Q ui poteris? hospes an vetus forsitan tibi est? Her.
M inime, nec unquam Bistonum attigi solum.
P oticare ut illis, ferro oportet cernere.
S ed nec labores refugere, ut reclim, licet. Her.
C æso redibis Rege vel cæsus cades. Chor.
D iscrimen istud non adeo nunc primitus. Her.
Q uid promouebis, dominum ubi deuiceris? Chor.
C aptos tyranno tradam equos Tirynthio. Her.
F renare captos alter haud facilis labor. Chor.

- Her. *A*n fortè flammæ euomunt è naribus?
- Chor. *A*uidis virorum membra laniant dentibus.
- Her. *M*emoras ferarum, non equorum pabulum.
- Chor. *P*ræsepe tabo sordidum intuebere.
- Her. *Q*uo patre iactat educator se editum?
- Chor. *M*arte, & opulentam frenat armis Thraciam.
- Her. *F*atis laborem debitum agnosco meis,
*P*er aspra semper quæ petunt sublimia.
*C*um Marte natis optimum fuerat manum
*N*on contulisse, primitus Lycaone,
*A*c deinde Cygno. Tertius porrò hic mihi
*C*um domino, equisq; exauriendus est lab or.
*M*ortalium sed nullus intuebitur
*H*ostis pauentem dexteram Alcmena satum.
- Chor. *A*tqui ipse dominus huius Admetus soli
*H*uc tecta liquens dirigit recta gradum.
- Ad. *I*oue nate salue, Persei clarum genus.
- Her. *A*dmete salue, rector inclyte Thessalum.
- Ad. *V*tinam. Beneuolum te mihi certò scio.
- Her. *T*onsura verò quid sibi hæc vult lugubris?
- Ad. *H*odie cadauer efferendum est hinc mihi.
- Her. *A*ucrat istud fors malum à natis tuis.
- Ad. *V*iuunt creati liberi de me domi.
- Her. *M*atus annis fortè genitor occidit?
- Ad. *E*t ille superat, atq; mater, Hercules.
- Her. *A*n igitur vxor perijt Alcestis tua?
- Ad. *D*e uxore nobis sermo sese offert duplex.
- Her. *F*atō ne functam diciss? an superat adhuc?

Obijt,

O	bijt, nec obijt: meq; luctu conficit.	Ad.
P	erplexus es iuxta atq; pridem intelligo.	Her.
F	ati ne nosti qu.e premat neceſitas?	Ad.
P	ollicita mortem nempe pro te occumbere.	Her.
S	i pepigit istud, quomodo hanc viuam putas?	Ad.
L	ugendo clades interim ne præueni.	Her.
C	ui mors propinqua est, iam perisse illum puto.	Ad.
Q	ui perijt autem, iure nusquam dixeris.	
N	on esse, & esse discrepant longissime.	Her.
S	ic tibi videtur, Hercules: aliter mihi.	Ad.
Q	uid ergo luges? quis nam amicorum occidit?	Her.
M	ulier. Mulieris mentio facta est modo.	Ad.
A	liena vobis, an propinqua sanguine?	Her.
A	liena quanuis iuncta neceſitudine.	Ad.
Q	uinam ergo vitam finijt domi tuæ?	Her.
H	ic educata est orba patre mortuo.	Ad.
V	tinam dolore comperissem liberum.	Her.
E	xpecto quorsum tendat ista oratio.	Ad.
A	lterius hospes hospitis domum petam.	Her.
B	ona verba. facinus istud auerat Deus.	Ad.
I	ngrata lugenti hospitis præsentia est.	Her.
I	ngredere tu ædes, mortui sint mortui.	Ad.
H	ospitali epulari turpe funesta in domo.	Her.
D	uciam scorsum te hospitum ad cœnacula.	Ad.
S	ine abire, inibis gratiam à me maximam.	Her.
M	inimè. Nec alios hospes accedes lares.	Ad.
H	eus tu, præito, reclude posticum ædium.	
I	ube atricenses apparare largiter	

Hospi-

H ospitibus epulas. Limen autem claudite,

Q uod medium ab aula separat cœnacula.

N on est decorum, luctus ut conuiuio

O bstrepat, et aures hospitum offendat dolor.

Chor. A dmete, quid agis? tanta cum te calamitas

P remat, recipies hospites? ita despis?

Ad. A t qui domo illum si expulsem, et mœnibus

H ospitij egentem, an id probares? neuti quam-

M inus hospitalis, non minus miser forem.

A d calamitates illud etiam accederet,

V t hospitum hostis mea vocaretur domus.

N unc hospitem illum habebo rursus optimum,

S iticulosum quando ad Argos vencro.

Chor. C ur ergo, amicus siquidem is est, uti tu ait,

H unc esse passus nescium ærumnæ es tuæ?

Ad. S iquidem ille nostrum scisset infortunium,

N unquam subisset atrium domus meæ.

A t facere stultè me ille forsan rebitur,

N ec hæc probabit. Mea sed aula haud hospites

H uc ventitantes scit repellere turpiter.

Chor. O viri hospitalib[us] liberi

S emp[er] atria, quæ incola

S e dignatus Apollo

E st Phœbus citharæ sciens.

N ec Deum puduit domus

H uius lanigeros greges

C uruis pascere vallibus;

E t per prata vircentia

- P astoralia carmina
 B landa pangere fistula.
 Q uin & vermiculorum
 L yncum turba suauibus
 E mollis modis, gregi
 I unxit intrepido latus.
 A rmentumq; leonum
 V enit fului comantum
 E x Othry nemoroſo.
 A d tuę strepitum lyre
 A pplauit maculosus
 P ictorum hinnuleum chorus,
 P ernici pede deserens
 A bictum alticomum nemus,
 D octo carmine concitus.
 E rgo tu pecoris domum
 F ertiliſſimam colis
 L impidum propter lacum
 B æbię arui & iugera:
 E t patentibus soli
 T erminos conuallibus,
 Q ua iubar solis cadens
 N ube currus induit,
 A d molosſos pertinet:
 E t freta Aegei maris,
 A estuosa & littora
 C elsum ad vsq; Pelion.
 N unc apertis ædibus

H umidis fletu genis
 H ospitem recipit tamen,
 C oniugis modo mortuæ
 F lens adhuc funus recens.
 N am pudori pronus est
 C andor ingenuus, neq;
 V lla pars sapientiæ
 A best, cùm probitas adest.
 E t mentem bona spes habet,
 S uccessura homini pio
 O mnia rectè.

Ad. C iues Pheræi qui hic adestis sedulò,
 F amuli cadauer ritè compositum ad rogum
 S ublimè portant, ac sepulchri ad aggerem.
 A t vos supremam prodeuntem iam viam
 D e more defunctam vltimūm alloquamini.

Chor. A t qui senili cerno genitorcm gradu
 H uc se ferentem, coniugi & mundum tuæ
 P ortare famulos Manibus donaria.

Her. M øroris adsum particeps, fili, tui.
 P roba & pudica sanè es orbus coniuge.
 S ed ista quamuis dura perpessu, tamen
 F eras necesse est. Accipe hunc mundum, ac humili
 V nà reconde. Honore corpus prosequi
 I llius æquum est, quæ prior pro te mori
 S ustinxit: ac ne sobolis orbus degerem
 T ristem senectam, & luctuosam te sine
 P erfecit vna: cæterisq; fœminis

Tam

- T am illustre facinus ausa peperit gloriam.
 O sospitatrix filij, quæ mortuos
 N os suscitasti, iam vale. Ac Manes tibi
 P lacidos, bonosq; sub Acheronte imo precor.
 T ales hominibus utiles tudas reor,
 A ut vincia nunquam nosse coniugalia.
 N ec has rogatu nostro ad inferias ades. Ad.
 P resens amicūm nec mihi in numero es, neq;
 H unc inductur illa mundum, aut indiga
 R erum tuorum sepelietur. Tum æquius
 D olore fuerat, fati cum me tollerent.
 A n qui steti illi tum eminus, quiq; alteram
 S enex puellam siueris pro te mori,
 I llacrymabis funeri huic? Nec mihi pater
 V erus fuiſti, nec peperit ea me parens,
 F also parentem que meam se dictitat:
 S ed surpeſeuili editum in lucem tua
 M e admouit vxor rberi furtim suo.
 E t tu quis esſes prodidit periculum.
 N am nec patrem te existimo verè mecum:
 A ut ſi es, pauore nemo te mortalium
 S uperat inerti, qui supremo in limine
 V itæ, ſenecta languidus, nec volueris,
 N ec fueris ausus emori pro filio.
 S ed has mulierem hanc exterrim in ſe ſumere
 P artes tulisti: quam genitricem, & patrem
 S olam vocare iure poſſum æquissimo.
 A t te facinoris tam decori gloria

I ngens manebat, filium superfitem
 S i morte genitor liberauisse tua:
 C um posset æui reliquus haud longus tibi
 R estare cursus. Quod supererat temporis,
 M ecum ista viuo viua consenesceret,
 T edis nec orbus macerarer luctibus.
 A ttu beata vita quicquid parturit
 F ructus, tulisti: sceptrum qui florentibus
 T enueris annis: meq; regni filium
 H æredem habueris, orbus ut ne liberis
 V acuam alienis dissipandam linqueres
 D omum. Nec illud dixeris, te à filio
 P rodi, senectam quòd tuam contempserit,
 V it qui reueritus semper unus maximè
 T e sim. Rependis gratiam hanc contrà mihi
 C um matre genitor. sed nec alios liberos
 D e hinc gignere potes, qui senectutem tuam
 A lant, & ornent. Neq; enim humabere hac manu.
 E tenim quod ad te pertinet, sum mortuus
 I amdudum. At alium si salutis vindicem
 S um nactus, atq; intueor eius munere
 H oc lumen alnum, me illius natum puto,
 V icesq; senij huic educandi debeo.
 V anè profectò postulant senes mori,
 E t de senecta longiore expostulant.
 S i mors propinquet, nemo iam cupit mori,
 N emo senectam queritur amplius grauem.
 Chor. A bsq; his malorum iam sat est, Quiescite.

Nec

- Nec tu paternam nate bilem exaspera.
 O nate, probris quem laces sis arrogans? Pher.
 Venidium ne de grege, aut Lydum, aut Phryga,
 An Thesalam me Thesalo nescis patre,
 Numq; stirpe generis ingenui satum?
 N imis insolenter contumeliosus es:
 Et verba iuuenis in patrem petulantia
 I actas. At isthic haud procax gratis eris.
 D omminus famili.e te edidi ut fores meæ:
 D einde educaui, non prior ut extinguerer.
 Nec hanc habemus traditam à maioribus
 Legem, ut parentes morte seruent liberos.
 Nec Graius hic mos. Siue felix, seu miser,
 T ibi natus vni es. Cuncta ego officia patris
 T ibi cumulate præfati: late imperas
 P opulis, et agri fusa late iugera,
 Que mihi reliquit genitor, haec linquam tibi.
 Quia fraudo te in re: quām facio iniuriam?
 Nemorere pro alio, nec ego pro te. Cernere
 T ibi dulce lucem est, dulce patri itidem puta.
 Nam reputo mecum, quot manendum secula.
 Sit inter umbras, quam brevibus angustijs
 Sit clausa vita spatis, sed blandula tamen.
 Attu recusas impudenter emori,
 Ultraq; fatu destinatum terminum
 Voxore cesa viuis: ac redarguis
 Denim me paucoris, foemina, timidissime,
 Inferior ipse, que tuam iuuenis vicem

F ormosè functa perijt. Atenim callidè
 R ationem iniisti, qua perennè viueres,
 S i vt quamq; nactus coniugem sis, ne mori
 P ro te recuset, persuadere poteris.

D einde ipse timidus impetis conuitijs,
 Q ui facere renuant hæc, amicos. heus tace:
 T ecumq; reputa, vita ceu dulcis tibi est,
 D ulcem eſſe cunctis. Si ingeras opprobria
 H aud falsa rursum, et plura forsitan audies.

Ch. I am fit malorum superiorum accessio.
 S enex, omitte exasperare filium.

Ad. C eu me locuto cuncta prome. veritas
 S i audit a te vrit, abstinendum iniuria.

Pher. P ro te fuisse grauius erratum mori.

Ad. N il ergo resert iuuenis obeat, an senex?

Phe. V na anima oportet, non duabus viuere.

'Ad. Q uin viue, secla donec anteas iouis.

Phe. Sic inimicentes hem parentes decouues.

Ad. T enempe vitæ longioris amor tenet.

Phe. A t prote opinor hoc cadauer efferrunt.

Ad. Q uod te pauoris arguit timidiſime.

Phe. P ro me perisse hanc haud opinor dixeris.

Ad. V tin. in aliquando tibi opus opera fit mea.

Phe. S æpè esto coniux, efferas vt plurimas.

Ad. T ibi hoc pudendum, qui recusaris mori.

Phe. S uaue lumen hoc, suaue cernere.

Ad. I gnauis animi es, nec viri quicquam tenes.

Phe. N on sunus effers letus, ac ridens senis.

- V tcunq; moriere, moriere inglorius. Ad.
- A udire male post fatā non curē est mihi. Phe.
- O he, senectus plena ut impudicātū est. Ad.
- H aud impudens hæc, illa sed stolidā fuit. Phe.
- A bi, atq; humare me cadaver hoc sine. Ad.
- A beo. ipse humabis, quippe qui ipse occideris. Phe.
- A ttu propinquis coniugis pœnas dabis. Ad.
- P osthac Acastum nemo censembit virum,
- G ermanæ inultam si ferat tacitus necem.
- N unc apage tuq;, & vxor orbi liberum
- V iuente nato: digni ut estis, carpite
- M iseram senectam, nec eadem mecum domus
- V os capiet. Ite. Patrium præconio
- S iquidem liceret tibi larem interdicere,
- N ihil moratus hunc tibi interdicerem.
- A t nos, ferendum quippe præsens est malum,
- E amus ignem mortuæ supponere.
- F ortibus ô miserabilis ausis,
- O generosa, atq; optima longè
- S alue. Sit tibi bonus, ac placidus
- A thlantiades, Plutoq; facilis
- T e suscipiat. Si qua bonorum
- I llinc præmia, cum Persephone
- V itæ fructus carpe bene actæ.
- P lerosq; memini plurimarum gentium,
- D omoq; & epulis hic ab Admeto hospites
- O lim receptos: hospite isto at nequior
- S ein hos penates nullus vñquam contulit.

Cho.

Ser.

- F unesta primum tecta non exhorruit
 I ntrare, luctu squalidum cernens herum.
 D ein fortuitos apparatus insolens
 N on consulebat clade perspecta boni.
 S i quid decesset immodestè clamitans
 I d flagitabat. Cymbium & manibus capax
 T ollens meraco ingurgitat se sanguine
 N igræ parentis, vsq; dum affusa vndiq;
 C alfecit artus flamma vino exæstuans.
 D einde impeditus fronde myrthea comans
 A greste latrat: dissonos licet sonos
 A udire pariter. Ille securus animi
 I n clade nostra cantitat. Nos autem heram
 L acrymis profusis flemus optimam. haud tamen
 S pectante, fletu commadescimus hospite,
 Q uando ita voluntas fert herilis. interim
 E go peregrinum hunc excipio dapibus domi
 F urem scelestum, & impium sicarium.
 E ffertur illa, funeri nec prodij
 C omes, manuic nuda planxi pectora,
 D ominique luxu. quæ parens fuerat mihi,
 S eruisq; cunctis, quæ mariti mollibus
 F rangebat iras vocibus, mille & malis
 N os eruebat. Itaq; iure hunc odero,
 Q ui tecta subiit in calamitate hospitem.
 Her. H o cus tu, seuerum cur tuere, ac tetricum?
 H aud esse toruo erga hospites vultu decet
 S eruum, sed animo excipere lato comiter.

T u domino amicum suscipis supercili
 S eueritate tristi, & ore turbido,
 I ntentus animum cladis in luctum exteræ.
 A ccede proprius huc, uti sapientior
 R eddare. Nostri lege qua mortalia
 N atura genuit? haud opinor. vnde enim
 I d nosse posse seruus? at de me accipe.
 M ori necesse est omnibus mortalibus.
 N ec ullus hominum nouit, an sit crastinæ
 V ifurus ortum lucis. etenim lubrica
 F ortuna cæcas temperat rerum vices,
 Q ue nec doceri, aut arte comprehendi queant.
 H æc doctus ex me, genium age exhilara. Bibe.
 Q uodcunq; vite singuli afferunt dies,
 I d crede nostrum, sortis esse cætera.
 P ræterea hominibus cælitum suauissimam
 L ongè Dionem cole: benigna etenim dea est.
 H æc alia omitte, & mihi monenti obtempera:
 S iquidem videntur vera, quæ tibi consulo.
 A tq; adeò opinor, exolutus his malis,
 C om. unq; vincitus flore nobiscum bipes
 I stius inanis liber ægritudinis.
 N ec dubito, quin si proluuat semel cyphus
 I nuersus hic te, ex rultuoso & tetrico
 E ffinget alium. Quando mortales sumus,
 E x vsu opinor sapere nos mortalia.
 N am tetricorum & tristium ærumna potius
 Q uiam vita, vita me put. unda est iudice.

Ser. H ec scimus. At qui familiæ præsens status
Nihil habet aptum risui, et conuiuijs.

Her. M ulieris obitum ne exteræ supra modum
D eſte, familiæ quando ſalui ſunt heri.

Ser. S alui? fugit te quanta clades nos premit.

Her. N ifi forte dominus me refellerit tuus.

Ser. N imis ille, nimis est hospitalis omnibus.

Her. M inimè: nec ad cum funus externum attinet.

Ser. N imis hoc profectò familiare funus est.

Her. F ors me malorum quippiam celauerit.

Ser. P erge eſſe luctus, nos heri tangant mala.

Her. H ic sermo luctus exteræ haud exordium est.

Ser. N ec tibi epulanti mœſtitudinem afferam.

Her. I niuriam tuli haud ferendam ab hospite.

Ser. A lieno adiſti hanc hospes aulam in tempore.

N am luctuosa cuncta cernis, rasile

C aput, et amictum lugubrem. Herc. Nu liberum

D eceſſit aliquis, an grauis ſenio pater?

Ser. E xtincta coniux hospes Admeti occidit.

Her. Q uid aīs? deinde me recepit hospitem?

Ser. S uis pudebat te repellere ab ædibus.

Her. O quali es orbus, o miserrime, coniuge.

Ser. Q uæ clade cadem pariter omnes perdidit.

Her. Q uin ſentiebam id vda cernens lumina,

T ristemq; vultum, rasilemq; verticem.

T amen exterum illi funus eſſe credidi:

A c vi coactus hanc ſubiui ianuam:

A tq; in ſtatu iſto turbido rerum bibi,

- E t hospitalis hominis assedi in domo
 C onuiua demens flore vincitus tempora.
 S ed culpa, qui non indicaueris, tua est,
 A erumna tanta cum familiæ incumberet:
 S ed ubi nam humatur? qua profectus reperiam?
 L arisæ ad alta nobilis qua mœnia Ser.
 R eccl. itur, verbis ante portam protinus
 T umulum videbis artifice factum manu.
 O anime, corq; exercitum molestijs, Her.
 O stende qualem Electryonis filia
 A lcmena sobolem procrearit te loui.
 S ubtrahere fato facinam extinctam est opus,
 S uosq; rursus ad penates ducere
 A lcestin, Admeto ut rependam gratiam.
 I bo, & nigrantis squalido ferrugine
 S tolæ tyranno Manium insidias dabo.
 A tq; illum opinor deprehendam ad aggerem
 T umuli bibentem victimarum sanguinem.
 Q uod si è latebris clanculum irruens cum
 P rendam, & lacertis strinxero circundatis,
 V tcunq; latera verset, eripiet mihi
 H unc nemo, donec coniugem Admeti auferam.
 S in aucupantem hæc præda me sefellerit,
 N ec ad cruoris adsit haustus, inferum
 R eges adibo, & regna solis nescia,
 P oscamq; necnon impetraturum reor,
 A lcestin, ut eam coniugi tradam in manum;
 Q ui me recepit hospitem, nec reppulit

Q uanuis acerbo sauciatus vulnere,
 A nimo sed alto id me reueritus abdidit.
 Q uis Theſſalum est in hospites benignior,
 G raium' ue? certe sordido non dixerit,
 G enerosus animi cum sit, beneficium datum.

Ad. H eu mœſtum aditum, tristem aspectum
 V idui teſti. Quò feror? ubi ſum?
 Q uid loquar? aut quid taceam?
 Q ui peream? ô me misero fato
 G enitum. functos morte beatos
 D uco. his gratulor. hos amo. cum illis
 D egere dehinc libet. haud libet auræ
 C ernere superas. haud iuuat almæ
 D e hinc vestigia figere terræ.
 O bſide tali defpoliatum
 M ors me ſæuo pigneraſ Orco.

Ch. S ubi, ſubi tenebras
 T ecti: ſubi. tulisti
 D igna lacrymis: tulisti
 C alamitatem lugubrem.
 C onditos nil lacrymæ
 C oniugis manes iuuant.

Ad. H oc, hoc verbo vulnera renouas.

Q uæ magis homini est aſpra calamitas,
 Q uam ſpoliari coniuge fida?
 V timam tedæ, thalamiq; exors
 S octa haud vlli tecta habitasse
 L ectos vacuos coniuge, & orbam

- S obolis vitam duco beatam.
 V quam in vitam impendere curas
 E A moderati sarcina luctus:
 A vi sequentia pignora morbo, ♂
 D eformati funere thalami
 I ntolerandi est cumulus luctus:
 P rescritim, cum coniugis orbam ♂
 S obolis liceat ducere vitam.
 S ors, sors ineluctabilis
 P remit, nec ullus lacrymis
 M odus est. Acerba fers, tamen
 P erfer. etenim nec coniuge
 T u primus orbus es. alios
 M ortalium alia calamitas
 D olore sœuo conficit.
 L ongi o luctus, o amicorum
 D esideria luce carentum.
 C ur vetuisti me præcipitem
 T riste sepulchri mittere in antrum,
 E t cum coniuge fidia pariter
 T umuli rnius mole recondi?
 A ccepisset geminas pro vni
 A nimas Pluto, transq; fret assent
 D uo fidissima pectora pariter
 S tygias vndas.
 M ihi vir quidam sanguine iunctus
 P uerum amisit lacrymis dignum,
 S olam generis spem, moderatè

Ch.

Ad.

Ch.

Tamen

T amem ærumnam hanc pertulit, et fē
O rbus sobolis vertice cano,
E t præcipiti languidus æuo.

Ad. O mutati facies tecti.

Q uinam ingrediar, quinam habitabo
V ersis fatis? hei mihi quantum
D istat ab illa domus hæc, olim
Q uam Peliacæ lumine tedæ,
E t festis v lulatam hymenæis
I ngrediebar dexteræ in hærens
C haræ coniugis, ac multisono
C oniuarum strepitu à tergo,
Q ui beatos dicerent
M eq; et illam mortuam.

Q uippe vtrosq; nobiles,
E t vtrinq; ex optimis
E ditos maioribus
C oniugali vinculo
C opulatos. At modo
N uptialis carminis
L uctus occupat locum:
P roq; candidis peplis
P ulla vestis ad toros
M e reducit cœlibes.

Ch. M ali inexperto tibi fortunæ
D olor hic cursum rupit amicæ:
A t seruasti vitam animamq;:
M ortua coniux liquit amantem:

Quæ

Q uæ noua mentem turbat imago?
 M ultos coniuge mors orbauit,
 S oluens socij fœderalecti.
 E t si aliter alijs visum, amici, coniugis Ad.
 F eliciorēm duco, quām sortem mcam:
 E repta nanq; plurimis molestijs,
 C um laude summa triste nil dehinc sentiet.
 A t ego, perisse quem fuerat æquum, mco
 F ato superstes vitam agam illætabilem:
 Q uod adeò iam nunc sentio. Nam qui domum
 S ubire potero hanc? quem alloquar? cuius fruax
 S ermones? mentem quo domi oblectem? gradum
 Q uò vertantur biq; sciuudo in ædibus
 N orrore mentem conficit, cùm coniugis
 V acuum cubile cerno, cùm vacuam throni
 S edem relictam, & squalidum situ solum.
 C ircaq; genua procidentes liberi
 D eslent parentem lacrymantes. serui hera
 S ese queruntur destitutos optimi.
 A tq; is domi rerum est status mihi. At foris
 M e Thessalorum nuptiæ, me fœminis
 C ætus frequentes enecabunt, different
 D olore miserum vxoris æquales meæ:
 Q uas quo intuebor ore? Tum si quis male
 A nimatus in me est, soluet ora talibus:
 E n quem cupido fœda ritæ detinet,
 M etusq; mortis, qui redemit coniugis
 S emorte ab Orco ignauis: ac vir postea

Sibi

S ibi videtur. Tum parentes proprios
 I nfensus odit, ipse non ausus mori.
 H ic rumor inter improbos me differet.
 E cquem ergo vita mihi voluptatem feret,
 Q uem fama lacerat, & calamitas obruit?
 Ch. E go ignota profano
 P er compendia vulgo
 M usarum comes iui:
 E t sermonibus aurem
 D octis applicui meam
 N on raro. At remedij genus
 N on dum ullum reperi, cui
 C edat dura necessitas.
 H anc contra medicamina
 D octi nec dedit Orphei
 T hressis in tabulis manus:
 N ec cum Asclepiadis pater
 P hoebus pharmaca proderet,
 V it mortalibus ægris
 M orbo membra leuarent,
 H anc aduersus opem tulit.
 S olas huius ad aras
 N on est ire Deæ, neq;
 A d simulacra, nec vlla
 E st placabilis hostia.
 O diua, ô, violentior
 A d me ne solito veni.
 N am tu consilijs comes

Quic-

Q uicquid Iuppiter annuit,
 C ertum ducis ad exitum:
 T u dextra facili domas
 D uri robora ferri.
 N ec fastum tibi mentis
 I nfrauenem cohibet pudor.
 E t dextræ infragili suæ
 V inclo te implicuit Dea.
 P erfer. Nam neq; fato
 F unctos æthereas trahes
 F lendo rursus ad auras.
 M oris etiam notha pignora
 D iuum falce metit sua,
 D um nobiscum erat omnibus
 C hara, & mortua chara erit.
 T u lecti tibi comparem
 S upra omnes generosam es
 S ortitus. Neq; coniugis
 B ustum ullus numeret tuæ
 I nter funereas sp̄ecus,
 A ggere que tumuli premunt
 V ita functa cadauera.
 D iuinis sed honoribus
 A equet religio hospitum
 M anes. Atq; aliquis via
 F lectens dixerit olim:
 H ac moriendo viri sui
 V itam sp̄onte redemit.

Nunc

Nunc auget numerum Deum.

Salue, o sancta. ope hospita

Nos presens. Ita votis

Illam, atque omnibus bonis

Longum posteritas colet.

Sed visa fallunt me, nisi Alcmena satus

Admete ad aedes dirigit gressum tuas.

Her. Admete amicos liberè eloqui decet,

Nec in recessu pectoris silentio

Audere, quod aegre est. amici haberet me ut loco,

Dignus videbar, clade cum in tua afforem:

At tu propinquo coniugis iam funere

Non indicato me recepisti hospitem,

Cui cura premeret te doloris exteri.

At ego coronis tempora euinctus deis

Libaui apud te in lugubri laetus domo.

Irascor equidem, irascor hac iniuria

Affectus abs te, sed tuis iam luctibus

Acerbitatis nolo quicquam apponere.

Causamque, cur huc sum reuersus, denuò

Arrabo. mulierem interim hanc serua mihi,

Dum Rege caeso Bistonum huc redux agam

Traces quadrijugos. Sin quod absit accidat,

(Nam me ut reducant hospitem precor Deos)

Hanc dono, dicoque familiæ ancillam tuæ,

Quæ pars nobis est labore maximo.

Proposita namque publico in certamine

Sudore digna deprehendi præmia,

{ Vnde

Vnde hanc reporto victor. è certamine
 Luiore munus erant equi victoribus.
 M aiora sed qui vicerant, ut cestibus,
 L uctu ue fortes dona referebant boum
 A rmenta. post hæc ultimo fœmina loco.
 C umq; incidisse forte, turpe sum ratus
 C um laude pariter præmium contemnere.
 S ed ut antè dixi, fœminam curæ tuæ
 C ommendo, quam non prædo per vim sustuli,
 S ed comparatam maximis laboribus
 A dduco. Fors factum ipse post laudaueris.
 Q uod clam te habuerim calamitatem coniugis, Ad
 N e interpretere contumelie, Hercules,
 I d ergo factum, aut quod sinistre sentiam
 D e te. Doloris sed dolorem adieceras,
 A lterius aedes si subisses hospitis.
 N am flere clades sat mihi fuerat meas.
 S ed hanc puellam, si pote, obsecro iube
 A sseruet alius Thessalum, quem non pari
 S ors calamitate perculit. Multi hospites
 T ibi sunt Pheræi. Memoriam cladis meæ
 R enouare omitte. non potero siccis domi
 O culis tueri hanc. vulneri vulnus nouum
 N e appone: satis est cladium, quod nunc premit.
 Q ua parte poterit ædium seruarier
 C astè puella: vestis adolescentulam,
 C ultusq; loquitur. an virum in commercio?
 Q ui poterit inter assidue iuuenes agens

Q

Castam

C astam tueri se? nec in promptu Hercules
 R egere iuuentam est: ac mihi cura est tui.
 F uncte ne fato coniugis thalamo hanc alam?
 E t qui in cubili collocabo hanc illius?
 O ffensionem hic metuo duplaci, et ciuium
 N e criminetur quispiam me, et optimè
 D e me merentis proditorem coniugis
 D icat puellæ alterius amplexu frui.
 S ponsamq; vereor mortuam, cuius mihi
 E sse sacrosanctam memoriam meritò decet.
 M e multa circumspicere par. O' fæmina
 Q uæcumq; tandem es, es profectò Alcestidi
 M odo, et statura corporis simillima.
 M e miserum. ab oculis per Deos procul meis
 A page mulierem hanc, ne ue perdas perditum.
 N anq; intueri coniugem videor meam,
 C um intucor istam. pectus horror obsidet,
 F ontes ab oculis lacrymarum profluunt.
 N unc calamitatis huius, heu miser, miser,
 A cerbitatem luctuosam sentio.

Ch. L audire fortè non equidem possum tuam.
 T amen ferendum, quisquis es, quod dant Dei.

Her. S i mihi potestas esset haec diuinitus
 C oncessa, ab umbris coniugem ut reducerem,
 E amq; possem tibi referre gratiam.

Ad. S cito referres promptus. at cuinam hoc datum?
 N ec luce caspis luce post frui licet.

Her. P erfer modeste, ne ue te afflictes nimis.

- L enire verbis facile, quod durum est pati. Ad.
 Q uid promouebis, perpetim si lugcas? Her.
 S cio. dolendi sed voluptas me huc rapit. Ad.
 E xtinctam amare lacrymandi occasio est. Her.
 E tiam miserius quam loquor me perdidit. Ad.
 V xor es orbus optima. quis id neget? Her.
 N ullo ut fruatur pectus hoc post gaudio. Ad.
 T empus leuabit, quod recens nunc est malum. Her.
 T empus profecto, si mori tempus vocas. Ad.
 T e mitigabit rixor, ac tede noue. Her.
 A u, quid ais? ex te haud istud expectaueram. Ad.
 E xpers iugalis exiges vitam tori? Her.
 N ulla accubabit mulier vñquam huic pectori. Ad.
 P rodesse reris posse te sic mortuæ? Her.
 V bi, vbi sit, illam honore semper prosequar. Ad.
 H ec cludo sine laudo. sed stultè facis. Her.
 S ponsum nec vlla me vocabit foemina. Ad.
 Q uia coniugem erga laudo nimirum fidem. Her.
 S in negligam etiam mortuam, peream male. Ad.
 N unc recipi tecto hanc stirpe nobili satam. Her.
 P er qui creauit te Iouem istud deprecor. Ad.
 H oc si recusas, perperam tibi consulis. Her.
 H oc ni recuso, m'acerabor luctibus. Ad.
 O bsequere, & huius non pigebit gratiae. Her.
 V tinam haud tulisses premium hoc certaminis. Ad.
 E t mecum es huius particeps victorie. Her.
 P robè es locutus, sed recedat foemina. Ad.
 S iquidem est necesse: at num necesse sit, vide. Her.

- Ad. N ecessè: nisi ob id fortè tu succenseas.
- Her. N on temerè id à te tantoperè contendere.
- Ad. A ge, vince: quanuis grata minimè postules.
- Her. Factum probabis postea: pare modò.
- Ad. S iquidem hanc subire tecta oportet, ducite.
- Herc. S eruis mulierem hanc neutiquam commisero.
- Ad. Q uin ipse in ædes ducito illam si lubet.
- Her. T ibi profectò mulierem tradam in manum.
- Ad. E go haud tetigero. tecta subeunti patent.
- Her. T uæ stat vni dexteræ hanc concredere.
- Ad. C oactus istud, atq; nolens perpetro.
- Her. P rotende promptus dexteram, tange hospitam.
- Ad. P rotendo, veluti Gorgonis sectum ad caput.
- Her. T enes' ne? Ad. sanè teneo. Her. scrua iam, & loue
- N atum fatebere generosum olim hospitem.
- I psam intuere, similis vxori an tuæ
- S it, ac beatus luctum iam desine.
- Ad. O' Dij boni. ô miraculum inopinum, ac nouum,
- O culis profectò coniugem intucor meam:
- A ut me deorum quispiam ludibrio
- R ecreat, inani corda lactans gaudio.
- Her. N on ita: sed ipsam coniugem cernis tuam.
- Ad. N elarua ab umbris missa sit, circunspicce.
- Her. C aue esse credas hospitem tuum Magum.
- Ad. S ed quam sepelij, coniugem intucor meam?
- Her. S ic. At fidem tu, & iure sorti non habes.
- Ad. T ango, alloquorq; coniugem vt viuam meam?
- Her. A lloquere. votis quicquid optabas habes.

O' cor-

- O` corpus, oculē ô coniugis charissime,
S pēm prēter habeo te, videre postea
Q uā non putarā posse me? Her. Ne dubitā: habes.
M odō ne Deorum quispiam inuideat tibi.
- O` clara soboles maximi Iouis, utinam Ad.
B eatus æuum transfigas, ac sospitem
T e seruet idem, qui creauit, Iuppiter.
N am me iacentem solus erexti. ē Styge
Q uo' nam reduxti ad lumen hanc rursus modō?
D epræliatus cum tyranno Manium. • Her.
V binactus illum prælio congregus es? Ad.
P ropter sepulcri dexteram inieci aggerem. Her.
Q uid mutata tandem perseverat fœmina? Ad.
N ondum tibi fas eius alloquio frui, Her.
D ijs antequam sese expiarit Manibus,
T errisq; lucem tertiam ostendet dies.
D uc coniugem intrō iam tuam, ac in posterum
A dmete, iusti cultor, atq; in hospites
P ius esse persa. Vale. Ego Stheneli filio
A beo imperatum mihi laborem ut exequar.
M ane, ac penates, & dapes adi sacras. Ad.
I dfiet alijs. nunc celeritate est opus. Her.
D ij rem secundent, teq; reddant sospitem.
E dico cunctis ciuibus regni mei,
O b res secundas ut choris indulgeant.
E triclinarum sanguine aras imbuant.
M utata ritore in melius est facies modō.
F elicitatem nec te go ingratus meam.

Chor. F ortuna vices lubrica versat
V arius docilis sumere formas.
I nopia Dei plurima peragunt.
N on succedunt quæ fore speras:
Q uæ fore nemo posse putaret,
S æpe expediunt numina. Qualem
H æc sortita est fabula finem.

• F I N I S.

I E P H T H E S S I V E
VOTVM TRAGOEDIA,

A U T H O R E G E O R -
gio Buchanano Scoto.

AD ILLUSTRISSIMUM VIRVM CAROLVM COS-
sæum Franciæ Marescalum, ac apud
Taurinos Regis Francorum pœfctum,
in Iephthen Tragœdiam

Præfatio.

Bſurdum fortasse rem fa-
cere quibusdam videbor,
qui ad te hominem ab in-
eunte ætate militaribus
imbutum studijs, & in-
ter arma tubasquè semper versatum,
munuscum hoc literarum mittam.
Sed hi ferè hoc absurdum existimaturi
ſunt, qui haud harum rerum inter ſe cō-
ſenſionē non ſatis animaduertunt, aut
tuum ingenium parum habent perſpe-
ctum. Neque enim inter rei militaris,
& literarum ſtudium ea eſt, quam ple-
rique falſò putant, discordia: ſed ſum-
ma potius concordia, & occulta quæ-
dam naturæ cōſpiratio. Quanquam e-
nim ſuperioribus aliquot ſeculis ſiue
homini-

hominū inertia, siue falsa quadam persuasione diuisæ fuerunt hæ professio-nes, nunquam tamen peruersa imperitorum opinio tātum potuit, vt ipsæ inter se veterem illam, & naturalem, vt ita loquar, cognationem obliuiscerentur. Omnes enim omnium ætatum Imperatores, qui res præclaras gesserunt, aut ipsi doctissimi fuerūt, aut viros doctrina illustres summo amore prosecuti sunt. Neque profectò fieri potest, vt magnus & excelsus animus, qui negle-ctis rebus caducis, æternitatis memoriā ante oculos habet propositā, non etiam memoriae & antiquitatis custodes literas amet. Neque alij ferè sunt, qui literas oderūt, & contēnunt, quām qui vita per ignauiam & flagitia turpi-ter acta, cōscientiam posteritatis refor-midant: vt non minus verè quām eleganter mihi cecinisse videatur Clau-dianus,

Gaudet enim Virtus testes sibi iungere Musas.

*Carmen amat, quisquis carmine digna gerit.
Contrā verò qui omne suum studiū in*

eo posuerūt, vt perfecte virtutis imaginē sibi ad imitationē proponerent.

— & quæ natura negauit

Visib⁹ humanis, oculis ea pectoris haurirent, quanta eos lætitia affectum iri putemus, si eius, quam tantoperē animo persequuntur, viuum & spirans simulachrum (vt ita dicam) nacti fuerint: Sed & præter hanc mutuam virtutis admirationem, & naturæ quam dixi confessionem, accedit utilitatis etiam mutuæ quædam species. Nam ut illustrium facinorum author non immitò eum suspicit, quem virtutis tradendæ magistrum & illustrandæ artificem esse videt, & velut parentem colit, non eum, à quo huius, qua fruimur, lucis breuem usuram acceperit, sed alteram illam lögè diuturniorem vitam in posteritatis memoria collocatā sperret: ita ille alter libenter amplectitur segetem, & materiam suæ gloriæ sibi oblatam:

— quæ se quoq; possit

Tollere humo, victorq; virūm volitare per ora.

Vterq;

Vterq; enim etsi opinione hominum
imparem, pari tamen studio ex eodem
fundo gloriæ fructum petit. Sed hæc
ad omnes communiter pertinent, qui,
vt ait Salustius, præclaris facinoris, aut
artis bonæ famam quærunt. Illa verò
eua sunt propria, quod à primis vscq; a-
dolescentiæ spatijs ea fuisti in patriam
charitate, in bello fortitudine, in pace
temperantia & æquitate, vt omnibus
qui literas colunt, tuarū virtutū exem-
plar edideris, quod posteritati ad imi-
tationem proponere, & possint, & de-
beant: quod literas Philippi Cossèi fra-
tris tui Episcopi Constantiensis patro-
cinio orbatas, in diuerso vitæ instituto
tamen fouendas, ac tuendas suscepéris
quod doctissimos homines semper
tecum habeas, quibuscum etiā in me-
dio sœuissimi belli ardore Musisq; Mi-
neruam temperes, & Geticum mo-
dereris Apolline Martem: quod fi-
lium ita literis instituendum in pue-
ritia cures, vt hñac tam amplam laudis
& gloriæ hæreditatem à parente acce-
ptam

ptam non solum tueri, sed etiam augere posset. Me autem absentem, nec vlla alia re, quam literarum commendatione tibi cognitum ita complexus es omnibus humanitatis & liberalitatis officijs, vt si quis ingenij mei sit frustus, si quavicularum velut foetura, ea meritò ad te redire debeat. Quod quidem adeò audēt facit meus hic Iephthes, vt qui antea publicam lucem, & cœtus hominum reformidabat, te patrōnō fretus prodeat, & in spē nō nullā etiam publici fauoris fese erigat. Quid enim nō illis sibi speret auspicijs, quib. disciplinam militare ad antiquę seueritatis exemplum videt emēdatam, & vestitam belli gloriam Galliæ restitutā, cùm bellica fortitudine legum & iusticiæ cultum, cum summa omnium rerū licentia summam omnium rerum non modò tuam, sed etiam tuorum omniū continentiam videt coniunctam. His ego causis impulsus, hanc meam lucubratiunculam sub tuo potissimum nomine in manus hominum exire volui.

Tu

Tu verò, vt spero, hoc meū siue tuorū
in me officiorū testimonium, siue meæ
erga te benevolentię significationem,
quæ tua est humanitas & in literas a-
mor, boni consules. Vale. Lu-
tetiae Parisiorum, quinto Cal.
Aug. M. D. LIII.

ARGUMENTVM EX

Libro Iudicum sumptum.

Ephtes Galaddi filius patre defuncto à fratri-
bus domo pulsus est, quod negaret æquum esse,
ut nothus cum legitimis filijs in hereditate pa-
terna diuidenda æquaretur. Is cum ob inopiam
collecta manu latrocinio viueret, ac fortitudinis
magnū specimen dedisset, primū à cognatis, deinde
à reliquis Hebræis dux factus est aduersus Am-
monitas, qui viginti propè annorum grauissima ser-
uitute eos preßerant. Profecturus igitur in expedi-
tionem, voulit, se, si victor reuerteretur, qui primus
domo sua egredieretur, eum Deo sacrificaturum. Pri-
ma reuertenti occurrit vnica filia:
eam Deo immolat.

PERSONAE.

*Angelus prologus.**Storge mater. Iphis filia.**Chorus indigenarum puellarum.**Iephthes Imperator.**Symmachus amicus.**Sacerdos. Nuncius.***IEPHTHES,**

IEPHTHES SIVE VOTVM, TRAGOEDIA.

ANGELVS PROLOGVS.

Agnis tonantis huc minister aliger,
Cælo relicto, mittor Isaci ad lares,
Solumq; promissum Isaci nepotibus,
Solum regendis destinatum gentibus,
Si pacta sacri intaminata foederis
Scruasset: arma sed modò quod Ammonia
Expauit arcto feruitutis sub iugo,
Tulitq; quicquid triste, crudele, asperum,
Iratus audet vñctor, aut vñctus timet.
Vix docta tandem calamitatibus, Deum
Agnoscere patrum cœpit & nefarios
Nentita cultus numinis ludibria
Inspecta nosse, nota floccipendere.
Et serò quanuis, ad patrem redijt suum.
Humana sed mens nescia modum ponere
Rebus, secundis intumet successibus.
Quo plura hominibus contulit bonitas Dei,
Occæcat animos altior securitas,
Vanoq; fastu turgidos superbia
Stimulat inanis. Qualis in dominum furit
Equi ferocis contumax proteruitas,
Imperia paulum si remissa sentiat:
Acrux lupatis domitus, & calcaribus

Duris

D uris cruentus, redit ad officium, & suo
 O btemperat hero: sic populus hic peruicax,
 C eruice dura, pronus in peius, flagrum
 S i conquicuit paululum, nouos Deos
 A sciscit, & se dedit alijs ritibus,
 I gnota sacra sequitur. Atq; adeò parens
 B enignus animos turgidos licentia,
 B ello, faméue, pestilentiūc aëre
 F rangit, rebellem comprimens ferociam.
 A trursus, animi ne cadat fiducia
 S erie malorum continenter obruta,
 M ittit prophetas, bellicos mittit duces,
 Q ui scrututis liberatos asperæ
 V inclis reducant, pristinisq; ritibus
 S eruire cogant: arma nunc Ammonis
 V texcitauit in rebelles, ac Dei
 I ussus relictis, impijs erroribus
 S emancipantes. Sed modum statuens suæ
 I rex, propitius liberatorem dedit:
 N on è potentum quempiam numero, grauenit
 T urba clientum, liberisùc turgidum:
 S ed è paternis exulantem sedibus
 I cephthen, suisq; fratribus spretum, satum
 G enitrice vili:ne superba gens suis
 A signet armis, quod manu gestum est Dei:
 V tsciat & Ammon hactenus se viribus
 N on floruisse proprijs, sed vindicem
 C elestis ir.e. Porro, ne Iephthes quoq;

Se me

S e metiatur exitu huius prælij,
 E t intumescat insolens rebus bonis,
 D amno obruetur protinus doméstico:
 C edentq; fracti contumaces spiritus.
 E tenim arma in hostes perfidos cum sumeret,
 B elli secundus si daretur exitus,
 Q uodcunq; primum se obuiam ferret sibi,
 P romisit aris se daturum victimam.
 H eu quanta moles imminet tibi mali
 M iserande! quantis obruere luctibus!
 V it te propinqui credulum spes gaudij
 F allit! Propago sola, quæ patriam domuni
 T ibi nata scruat, prima patris offeret,
 V it gratuletur prosperum armorum exitum:
 M agnoq; soluet fœnore, ac iugulo luct
 F elicitatis misera præcox gaudium.
 A tq; ecce mater tristis egreditur domo,
 Q uam somniorum nocte tota terruit
 T remendus horror: nataq; parenti comes,
 P ræ se ferentes mentis ægrimoniam
 M œrore vultus, gestibus, silentio.

STORGE, mater. IPHIS, filia.

E Heu recenti corda palpitan metu,
 Mens horret, hæret vox in ipsis faucibus,
 N ec ora verbis pergium præbent iter:
 N octurna sic me visa miseram territant;

Et

E t dira turbant inquietum insomniā;
 G rauibusq; curis pectus vrunt anxium.
 A ttu nitentis summe dominator poli,
 A uerte in hostes luctuosum & funbre
 O men, mīhiq; placidus, & gnata meæ,
 Q uæ sola spes & familiæ solatium
 S uperest, snecte columen unicum meæ.
 Q uin ominare chara mater lætius,
 V anæq; causas abijce ægritudinis:
 E t iha mentis turbida ludibria
 S ecura sperne, spretaq; obliuiscere.
 V timum liceret, sed metus veluti recens,
 Q uoties recordor, concutit formidine
 M entem, atq; imago somnij tristissimi
 O berrat anuno: pectus horrificat timor.
 I am cuncta passim blinda strauerat quies,
 M utumq; nox induxit silentium:
 V idi luporum concito cursu gregem
 R ictu cruento, spumeo, rabido, vnguis
 S æcum recuruis præcipite ferri impetus
 I mbelli, in pecora vidua pastoribus.
 T um pauidi ouilis fida custodia canis
 L upos abegit: atq; ad infirmum pecus
 T repidi timoris ex animo adhuc memorias
 D enuò reuersus, è sinu timidam meo
 A gnam reuulsam dente laniuit truci.
 O sol, o vagilum nō luna,
 F istiq; tacito sidera mundo

Iph:

Stor.

R E

E t tu nox mihi conscientia curæ
 N igris referens somnia pennis,
 S i quid natæ miseræ impendet,
 S i quem casum fata minantur,
 C aput hoc prius in tartara miserunt
 D etrudite, dum spes ambiguæ
 A lternantibus angunt curis
 I ncerta suæ pectora clavis.

Iph. C ur misericordia animum crucias mater,
 L uctuq; tuo cumulas luctum
 P ublicum, & acres renouas curas;
 O mine Læto reducem potius
 P ositis questibus excipe patrem.
 Q ui nisi vano mens augurio
 C redula nimium pectora fallit,
 S polijs aderit clarus opimus,
 R emq; & laudem, & decus æternum
 G enti referens, patriæq; suæ.

Stor. N on hunc tenorem parca mihi vitæ dedit.
 Q uod tempus vñquam lacrymis caruit mihi,
 E x quo parentis primum ab aluo prodij;
 P rimùm iuuenta seruitutem patriæ,
 T ristesq; vidit hostici agminis minas,
 P ecorumq; raptus, sterile sine cultu solum,
 C ædes, crux, vastitatem, incendia,
 P rofana sacra mista. Non vñquam mihi
 S ecura vitæ fluxit vlla portio
 V it trudit vndas vndu, fluctus fluctui

Cedit

C edit sequenti, pellitur dies die,
 S emper premuntur pr.eterita nouis malis:
 D olor dolori, luctui est luctus comes:
 F ratrem, patremq; perculit belli furor:
 C onfusa curis macta inter funera
 C ognata senuit, perduelles perfidos
 A rmis maritus erget. His manus nefas
 T amen veretur animus. Iph. Immodicus timor
 F acile sinistris adhibet augurijs fidem.
 V inam secundis audi.on rumoribus
 V irum reuersum, sospitemq; exercitum
 S alua familia. Iph. Veniet haud dubie parens
 I ncolumis. Idem bella qui suavit Deus
 S aluum reducet laude cumulatum noua.

Stor.

CHORVS.

I ordanis vitreo gurgite qui rigas
 C onualles virides, p.iscua diuidens
 F oecunda Isacidum flumine languido,
 E tnunquam posita frigoribus coma
 F ormosum Solym.e palmifer.e nemus,
 E n vñquam misere candidus afferet
 C urarum vacu.e lucifer hunc diem,
 C um cernam patriam liberalib[er]am,
 Q ue nunc seruitij vincula Barbari
 I nfelix patitur. Nobilis Isaci
 S anguis degeneris fert domini iugum:
 E t quos nec Pharie rex tumidus plage

R. 2 Vrgens

Vrgens falciferis terruit axibus,
 Nec trux purpurei sœuities freti
 Vndarum refluis obruit æstibus,
 Nec deserta Arabum vomeris inscia, ✓
 Nec portenta hominum mole cyclopia
 Regerunt, timidi mancipium sumus
 Ammonis. Grauius flagitium est malo,
 Sub turpi domino segne iugum pati.
 Att tu summe parens, qui mare turbidum
 Componis, placidi qui maris æquora
 Cauri nubiferis flatibus excitas,
 Et terræ stabilis dura tremoribus
 Fundamenta quatis, mobilis & poli
 Sistis præcipitem cum libuit fugam,
 Cladibus tandem satiate nostris:
 Desine irarum, propiusq; fessis
 Gentis afflictæ facilis bonusq;
 Consule rebus.
 Non ostra si poenas meruit seueras
 Culpa, si quondam tibi separatae
 Abicis sortem, vitijs iniquis
 Si pater nostris, minus obsequentes
 Deseris natos, & inexpiata
 Ante dilecti populi querelas
 Despicis ira:
 Nec tibi Syrus, neq; dirus Ammon,
 Nec Phari rector tumidus minacis
 Expetat poenas, neq; sit prophano

I n tuis castris gladio potestas.
 I gnis armatus potius trisulci
 T u pater dextram iaculis tremendis
 V indicis flammæ face contumaces
 O bruas urbes, chaos aut patentis
 D euoret terræ miseros colonos,
 A ut superfusis adoperta tellus
 H auriat vndis.
 N e feros hostis tumeat secundis
 I nsolens rebus, populusq; muti
 S tipitis cultor, tua qui nefando
 P olluit ritu sacra, ne quod ira
 S æuijt in nos tua, vertat Ammon
 I n suas laudes, carie peresi
 T hure dum placat simulachra trunci,
 T eq; vesano neget ore gentem
 S emper addictam tibi se premente
 P osse tueri.
 A h miser, quantos tibi risus iste
 M ox dabit fletus? Breue diluendum est
 G audium longis lacrymis. citato
 A duolat cursu leuis horæ tempus,
 V ana ni ratem species inani
 S pe fouet, tempus properat, vicissim
 C um grauis victor mala seruitutis
 S entiet dure. Neq; enim crux
 V sq; sanctorum patiere inultum,
 N ec tuas aras dabis execrandis

P ollui sacris. Utinam supremæ
 T erminus vitæ mihi in hoc superfit,
 P atrio donec tibi sacra ritu,
 D um tibi gratum memori canamus
 P ectore carmen.
 S ed ecce celeri nuncius properat gradu.
 N iffallit animus, venit ab exercitu.
 A gnosco. sic est. scire quid ferat, iuuat.

NVNCIVS, CHORVS.

Saluete veteris Abrahami filia,
 V ereq; sancti sancta progenies patris.
 I sthæc ne Iephthæ est Imperatoris domus?
 A n, me fessellit error ambiguum viæ?
 Chor. E t ista Iephthæ domus. & hæc est filia.
 S ed quam reportas spem, refer, si quid vacat.
 Nun. N empe istud ipsum missus huc sum, ut nunciem.
 F ussis, fugatis hostibus, victoria,
 R e, laude parta saluus est exercitus.
 H æc summa. Chor. Paucis plurima ut cōplexus es:
 A udita primùm, an visa fers, ediffere.
 Nun. V isa, acta, vera, certa, non rumoribus
 C ollecta vanis affero: ut qui prælij
 P ars ipse fecrim. Chor. Ut gesta res est, expedi.
 Nun. V obis lubenter gaudium hoc impartior.
 A urora primum luce cum rosea polum
 P erfudit, Ammon segnis impatiens moræ,
 E quis, virisq; bellicorum & curruum.

Stre:

S trepitū tremendo latè inundarāt solum.
 I amq; explicat̄ legio peditum per suās
 S tabat cohortes, ferro & ære splendida:
 T urmæ curules antè curuis falcibus
 I bant minaces: fuderant sc̄ in cornua
 E quites utrinq; . nost̄r autem exercitus
 C ampi patentis ultimos colles tenens,
 N on asper armis, nec paratu bellico,
 S ed corda fœtus numinis fiducia,
 I rēq; iuste vindices animos gerens.
 I bi nost̄r inter Imperator agmina
 P recone misso tentat absq; sanguine
 F inire bellum iure & æquis legibus,
 V terq; populus ut vetusti finibus
 C ontentus agri, ab alteris iniuriam
 V imq; abstineret, rapt̄a dominis redderet,
 P acemq; bello, & certa dubijs præferat.
 C ontrā superbus militum hostis copijs,
 A rmisq; fretus, increpat ferociter
 P reconem, acerbis & minis columniam
 A ddit: duello se petere puro, & pio
 A gros vetustos, vnde quondam Ammonidas
 E xpulerat armis, viq; proles ifaci.
 E gressa terræ finibus Niloticæ.
 Q uos si tenere perstet, atq; iniuriam
 B ello tueri præferat, quam reddere
 E repta per vim, vindices sibi Deos
 N on defuturos æqua postulantibus

S in parta per vin iure malit linquere
 S olymæa gens, & sponte cedat finibus,
 Q uos limes Arnon & Iebocus terminant,
 Q ua solitudo cogit agros vltima
 I ordanis vsq; ad lentè euntis flumina,
 A equis paratos facere pacem legibus,
 F actamq; gentis vtriusq; commodo
 S anctè tueri. Hæc præco postquam rettulit,
 R enunciare protinus Iephthes iubet,
 N ec se parentes nec suos Ammonio
 P opulo dedisse fraude vel vi damna, nec
 Q uos repeat agros nunc, fuisse finium
 A mmonis vñquam sœculis quos iam tribus
 P ropago Iacobi absq; controuersia
 T enuit: nec vlla facta mentio interim est
 D ei iure dubio vel ioco, vel scrio.
 N isi fortè Chamos quæ Deus tenuit tuus
 T ibi iure cedent: noster autem quos Deus
 P ossedit agros, deseret. Non deseret:
 S ed vt antè bello victor agros hostibus
 A demit, idem iustus arbiter modò
 H uius secundos exitus pugnæ dabit,
 E tiam secundum ius, & æquum. Ut rettulit
 H æc præco, rauci clangor æris æthera
 P ulsat, virorum clamor, armorum fragor,
 F remitus equorum, curruum stridor boat:
 C ælum remugit: fracta tellus axibus
 G emit: recussum duplicant montes sonum.

Virtute

Virtute & astu quisq; pro se nititur.

Ferit, feritur: pellitur, pellit: cruor

Permutat amnes. nocte sub densa polum

Puluere a nubes occulit. numero strox

Instabat Ammon, numinis fiducia

Et causa nostris æquat animos iustior.

Dum neutra cedit, virget acies vtraq;

Ecce inter umbras pulueris, cadentium

Lamenta gemitusq; inter, atq; hortantium

Voces refusit nube diducta dies,

Et vtrasq; turmas redditus cœlo fragor

Implicuit. humilis omnium mentes pauor

Consternat. ense languido torpent manus,

Gelidumq; lentos frigus artus alligat.

Imperator voce noster maxima,

A lacriq; vultu, Te parens rerum ducem,

Tuumq; sequimur angelum. Deus, Deus

Inimica flammis sternii illis agmina:

Totusq; turmis fulget æther igneis.

Hec vox vtrunq; post aquam exercitum

Peruasit, amens alter in fugam ruit,

Pavidus nouatis instat alter viribus:

Nec his sequendi finis, aut illis fugæ

Fuit, tenebris donec atram nubilis

Nobis quietem, illis latebras nox dedit.

Cur victor ergo non reducit copias?

Mancuniuersi nondum habes belli exitum.

Forsitan reflectis hostis instat viribus.

Ch.

Nunc.

Cho.

Nunc. S iquidem resument mortui vires nouas.
 N anq; omne robur perfidae gentis Deus
 V no coegit demetendum prælio.
 E rgo aut perempti corporum cumulis locum,
 I n quo steterunt, obtinent, aut lurida
 F usi per agros strage pascunt vultures.
 E t ne resurgat denuo bellum nouum,
 M ultos in annos dux futuri prouidus
 P rospexit. Etiam peperit & nepotibus
 S eris quietem. Victor arma Ammonium
 P er omne nomen celeriter circumferens,
 B is dena muris vertit oppida dirutis.
 T ectis perustis puberes dedit necis:
 V astauit agros. debiles tantum senes,
 P ueri tenelli, & feminæ imbellis solun*m*
 V acuum percrrant, patriæ & casum gemunt.

C H O R V S.

O' aurei dux luminis
 S ol, qui recursu præpete
 V ices diurnas temperas,
 E t igne flaminifer vago
 P artiris orbi tempora,
 P ost lustra tandem quattuor
 I ubar beatum in liberos
 F undis nepotes Isaci.
 I naufragatos impetus
 H ostis superbi dexteræ

Ieph-

I ephthæa fregit spiritus
 A mmonis acres contudit,
 E t prædo præda factus est.
 N ec tela Scythico profuit
 P ennata neruos spargere,
 R apax nec axis impetus
 M inax recuruis falcibus,
 N ec vis equorum, aut fortium
 D ensæ phalanges militum
 P remente texerunt Deo.
 I amiam discite perfidi,
 I amiam agnoscite. Non lapis,
 N on lignum Deus est : neq;
 Q uod rel sculpserit artifex
 C œlo dextera ferreo,
 V el plastiſ ſicili manu
 F inxit, rultum hominis luto
 M entitus madido : Deus
 N oſter arduus ætheris
 A rces incolit igneas,
 E trerum fator, & ſalus,
 M aieſtate ſua potens,
 N ec cerni facilis, neq;
 M ortali docilis minu +
 C ertam ducere imaginem.
 V erodem ille superbiam
 R egum frenat, & impia
 V ota, & ſpes nimias malum

Inſtus

I ustus ducit ad exitum.
 I lle innoxia pectora
 S æuis pressa doloribus
 P ræsenti auxilio leuat:
 E t de puluere pauperem,
 E t custodem olidi gregis
 S ceptra attollit ad aurea,
 P astorum diademate
 O rnans tempora regio.
 H unc unum dominum, & Deum
 T erræ dædala machina,
 S ub quocunq; iacet die
 A gnoscat, colat, atque amet.
 E t quam sol oriens nouis
 S ubiectam radijs ferit,
 E t quam sub medio die
 I ncendit propioribus
 F lammis, quiq; bibt Tagum
 F uluo gurgite nobilem,
 E t qui perpetua niue
 D amnatas habitant plagas.
 E ia Hebraïdes aureis
 C omptæ colla monilibus,
 P erfusa ambrosiæ coma
 S uaue fragret odoribus.
 E ia Hebraïdes Indicis
 C omptæ tempora gemmulis,
 T erram multicoloribus

L atè spargite floribus
 C effant tinnula cymbala,
 C effant nablia, cum lyra
 V ictori domino nouum
 C armen dicere? tibiæ
 C eßat multiforæ sonus?
 Q uis terram pede libero
 P laudit? mollibus & choris,
 F esto latus & ócio
 C uras diluit asperas?
 F estis victimæ dux gregis
 A ras imbuat: Arrabis
 S uaueolentia nubila
 I gnis halet odoribus;
 E t tu progenies ducis,
 M agni ſpes generis cape
 C ultus filia ſplendidos,
 E t patrem reducem pijs
 L æta amplectere brachijs.
 I amiam purpureos ſinus.
 I phi aßume, retortulum
 I am cirrum cohibe. ferit
 A ures en fremitus virum.
 I pſe eſt, ipſe parens adest.

IEPHTHES.

Regnator orbis vñus, & verus Deus,
 S olumq; numen propitium, pollens, potens,
 I dem ſeuerus vltor, & clemens pater,

Tuis

Tuis tremendus, & seuerus hostibus,
 Tuis amicis lenis, & salutifer,
 Iræ tiuendæ, sed tamen placabilis,
 More feruens idem, & irritabilis:
 Nos seruitutis iusta preſerunt mala,
 Meritasq; pœnas dedimus impij impijs,
 Quia te relicto rege, patrono, Deo,
 Regum parente, fonteq; perennis boni,
 Adsaxa stultas muta fudimus preces,
 Et vana surdis vota lignis fecimus,
 Pudet fateri mentis æternæ capax
 Homo, rationis particeps, mentis inopes
 Tuncos adorat, thura viuus mortuo
 Rabebet, suumq; metuit artifex opus.
 Ergo relicti, qui reliquimus, sumus.
 Oenas subacti dedimus & fracti malis:
 Cum nunc Idume, nunc Palæstinæ manus,
 Nunc dirus Ammon, nunc Syrus contaminat
 Hereditatem gentis, & sortem tuæ,
 Malo eruditæ, & hostium ludibrio
 Tandem coacti, vix reuersi ad te sumus.
 At tu benignus, atq; misericors Deus,
 Iusti furoris fræna compescis tui.
 Iram remittis, & odij obliuisceris:
 Et abdicatos filios culpa sua
 Restituis iterum misericordia tua.
 Defectionis ceu scelestæ sit parum
 Veniam dedisse fontibus, cumulas nouis

E tiam triumphis, laudibus, victoria.
 E xutus armis hostis arcu languidus.
 A bijt remiso : bellici currus fugam
 T otis morantur sparsa campis funera:
 V olucresq; pascit, qui superbus rincula
 S olymis parabat : contegit strages agros,
 C ruorq; tumidas auget vndas barbarus.
 E rgo Creator orbis, & magne arbiter,
 M emores libenter mente grata gratias
 A gimus, habemus : supplicesq; victimis
 T uas ad aras patrio litabimus
 R itu, canentes te Deum, ac patrum patrem,
 Q ui per rubentis gurgites tumidos freti
 N ostris dedisti tutum iter maioribus,
 C um te iubente pigra moles aquoris
 P osuit procellas, mobilis stupuit liquor
 C ursu coacto, & vitreus crystallino
 M uro pependit pontus hinc & hinc, viam
 P rebere iussus. faederis memor tui,
 P lacidus, propitiusq; accipe haec scruta tui,
 E xigua quanuis vota, grato pectore
 T amen profecta, debitaque nuper tibi.
 Q uod primum ad ædes fossiti occurret meas,
 T uas id aras imbuet grata hostia
 S uo cruento, tuis beneficijs licet
 P ar nulla posse comparari victimam,
 A t tu benignè memoris animi munera
 I nterpretaris, ut fideliter tua.

P romissa soluis, vota sic reddi tibi
 F ideliter gaudes, potentiam exerens
 E rga rebelles, exerens clementiam
 E rga timentes. Vis nec vlla est altera,
 C ui terra, cælum pareant, & tartara.

IPHIS, IEPHTHES, SYMMACHVS, CHORVS.

Prodeo parentis reducis ut lœta, ac lubens
 C onspicio vultus. O mihi secundum Deum.
 G enitor verende, sine frui amplexu tuo.
 C ur genitor à me torua vertis lumina?

Ieph. M e miserum. Iphi. In hostes omen hoc vertat Deus.

Ieph. V tinam, sed in nos recidit. Iph. Heu quid audios?

Ieph. M isere parentem filiae miserrimum.

Iph. H ei mihi tremisco: saluus est exercitus?

Ieph. F est saluus. Ip. Et tu victor? Iep. Ita se res habet.

Iph. N ulloq; corpus suciatus vulnera?

Ieph. S ic est. Iph. Quid ergo de profundo pectore
 S ecreta ducis ingemens suspiria?

Ieph. I d scire non est tibi opus in præsentia.

Iph. H ei mihi, quid in te misera peccavi pater?

Ieph. N nihil, sed in te misera peccauit pater.

Iph. I n me profecto quod sciam, erratum est nihil:

N ec si fuisset, id tibi molestiam

A fferre debet. Nam parentum iniurias

A equo necesse est liberi ut animo ferant.

Ieph. S apienter, ac ut te decet, nata, loqueris.

Q uantoq; tu sapientius loqueris, meum

Pectus recludis altiore vulnere.

Iph.

Quodcumq; mentem genitor exercet tuam,

Iph.

Omitte. cunctis parta per te ciuibus

Tuo dolore gaudia haud cont. inimes;

Tuaq; amicos sine frui præsentia.

Nobis pariet absentiam hæc præsentia.

Ieph.

Belli pericli sorte rursum te vocant.

Iph.

Discrimen armis grauius imminet domi.

Ieph.

Bello periculum grauius esse domi potest?

Iph.

Bello salutem reperi, perij domi.

Ieph.

I modo & familia salu*i* per te, & patria est.

Iph.

Est gratiamq; debco hoc nomine Dco.

Ieph.

A nomine isto semper utinam debeas.

Iph.

Sed rorcor ista ut salua persistant diu.

Ieph.

Qui secund.e nunc pater cum maximè

Iph.

Res sunt, precari votaq; decet soluere:

Non cum refluit fortis aura mobilis,

Parare numen precibus, in re prospera

Obliviosa sacra negligentia

Deserere. Facilem quisquis incoluis Deum

Sibi demereri studuit, rbi res ingratis

Aduersa, nixus conscientie bonae

Frustru rogare numen audet propitium,

Iam sponte, vota nuncupat securius,

Et certiore spe futura concipit.

Iamdudum id ipsum facere mecum cogito.

Ieph.

Quid te moratur? Ieph. Nec relinque filia

Iph.

Curanda nobis. quod puellares decet

- A nimos & annos, id tuæ curæ puta.
- Iph. N on mihi alienum est, quicquid ad patrem attinet.
- Ieph. F ate or. sed interim ut domi rectè omnia
S int, prouide, & morem patri tuo gere.
- H uc rursus ad nos post breui reuertere.
- + A desse oportet te sacrificio statim.
- Iph. F iet, reuertor. Heu misera, quidnam patri
M utauit animum pristinum erga liberos?
- H oc nemo nuper fuerat indulgentior,
- N ec liberorum quisquam amantior parens:
- Q ui nunc seuerus, tetricus, tristis, ferox
- V ultu minaci bellicum præ se ferens
- A dhuc tumultum. quicquid est, metuo nimis.
- I d assequi vnum nequeo, quod propter me ait
- S ese dolere, nullius quæ conscia
- C ulpæ mihi sim, qua parentem offenderim.
- O fœminarum sorte vulgus aspera
- P roductum in auras, quas, licet culpa vacent,
- R umor malignus dente rodit inuido:
- P ro facto habetur quicquid ira finxerit
- S erui loquacis, quod maritus suspicax
- C ommensus ipse est, maleuola aut vicinia.
- Q uid suspicetur genitor, in mea manu
- N on est. Remedium id arbitror tutissimum
- I ntaminata conscientia frui.
- Sym. P robè loquuta es digna patre filia
V ictore, casta digna matre, & patria.
- H umana quanuis finxerit malignitas

C rimen, reposos perspicit sensus Deus,
 I lloq; vincit purus animus iudice.
 S peranda ab illo, & exspectanda præmia
 V it.e peract.e patris autem iniuria
 A equi ac iniqui perferenda est liberis.
 P roinde patri moriger.a domum interim
 R euise. Si quid sum.i diuulgauerit,
 H ic aucupabor, persequens vestigia
 T ui parentis: mox tibi indica uero.

Quin hoc amice pergis agere Symmache?

I d diligententer fiet. Chor. At quantum potes,

I sti puell.am libera.t trepidam metu:

H oc poscit abs te ius amicitiae vetus,

Q ue culta primis vsq; ab incunabilis

F idei tenore semper uno persistit:

H oc poscit ipsa patria, que Iephthæ suam

D ebet salutem. Sym. Quin tace, ac fidei me.e

P ermitte. Chor. At illud callidè vt fiat, vide,

A nimiq; c.ecos penitus excuti.as sinus.

N emetue. nec me poterit ille, nec volet

C elare sensus: apt.a noui tempora.

Chor:
Sym.

Sym.

CHORVS.

I felix, pede fausto;

E t qui pectoris imo

C ernit clausa receſſu

I dem testis, & equus

I udex copta secundet.

A ttē pessime liuor

A udax nectere fraudes,
 E t committere facto
 D ulces crimine amicos,
 E trumore maligno
 S anctæ fœdera tedæ
 P ræceps soluere charos
 Q ui gaudes sua patres
 C ontra pignora cæco
 L inguae armare veneno
 I dem testis, & idem
 S ecreti arbiter æquus
 T e clausam tenebroſi
 A ntris abdat auerni,
 V nde has nec vaga sedes.
 V nquam fama reuifat.
 O quantum ille laborum
 T ecum detrahet vna.
 Q uam mortalia diris
 C uris pectora foluet.

SYMMACHVS, IEPTHES.

Q uidnam repente ductor armis inclite
 M utauit oris pristinum statum tui?
 Q uæ mœſtitudo læta turbat gaudia?
 M etus receſſit, perduelles perfidi
 P œnas luerunt, parta patriæ quies.
 C ùm gratuletur ciuitas victoriam
 T ibi, tuumq; patria nomen laudibus
 I naſtra tollat, cantibus festis fremens,

Qui

Qui publici author gaudij es, non publicæ
Felicitatis esse debes particeps?

O' grata fortis infimæ securitas.

Felice natum sidere illum existimo,

Procul tumultu qui remotus exigit

Ignotus æcum tuta per silentia.

At ego beatum potius illum duxero,

Cui vera virtus peperit eternum decus:

Quem de tenebris erutum popularibus

Splendore, vulgo & separatum à deside-

Gloria futuris merita seclis consecrat.

At qui sopori deditus, & ignavi.e est,

Et vitam inertem pecudis instar transigit,

Nil interesse opinor, an sit mortuus,

An morte vitam obscuriorem duxerit,

Cum par vtrung; supprimat silentium.

Quapropter in te cuncta cum congesserit

Quæcunq; amicum numen homini dare potest,

Laudes, honores, rem, decus, victorian.

Benignitatem agnosce gratius numinis,

Ne sordidis sententijs res splendidas

Corrumpere, cum nil possit esse gratius

Deо, beneficij quān memor animus dati.

Preclaras dñl res honor, victoria,

Decus, triumphus, parta bello gloria.

At que videntur fronte prima suavia,

Eadem intuere proprius, & intelliges

Condita fellis acris amaritudine.

Ieph.

Sym.

Ieph.

F ortuna nulli sic refusit prospēra,
 A duersa ut illam lance non penset pari.
 T ristia secundis, & secunda tristibus
 V icissitudo acerba sortis temperat.
 P utas beatum me, beatitudinem
 F ulgore inani metiens, & plausibus
 V ulgi, miseriæ quem premunt certissimæ
 Sym. Q uin finge sortem henc uolam ex sententia
 T ibi polliceri cuncta, quid supereft adhuc
 Q uod concupiscas? S pretus, exul, patria
 D omo repulsus, inq; solitudinem
 D etrusus altam, pauperis dominus casæ,
 R epentè veluti somnio diues, tamen
 F elicitatis arbiter iniquus tuæ
 C onquereris. Altam ferre si sortem nequis,
 P usillus animi es. Si nequis agnoscere
 B enignitatem numinis, dignissimus
 R ebus relictis, pristinoq; es tugurio.
 P er ferrum & ignes regna mortales petunt:
 T ibi nec petenti principatus contigit.
 S uo cruore plurimi viatoriam
 R edimunt, suorum cæde, damno publico,
 Q uam tu incruento marte, saluo exercitu
 I ncolumis ipse rettulisti, patriæ
 A uthor salutis, hostium terror, inopi
 D e sorte diues, liber è seruo, mōdō
 I gnobilis, nunc clarus altum vertice
 P ulsa olympum gloria, media modò

E plbe,

E plebe, populi principem locum tenes.

A d absolutam nil beatitudinem

D eest parte ab omni, preter animum muneris

T anti capacem, & prosperis rebus parem.

V it video, amice, publicus te error tenet:

A t mentis oculis limpide si cerneres

Q uam magna magnis sint malis obnoxiae,

T anto per quoniam nunc laude prosequeris, statum

R erum mearum diceres miserrimum.

N on penè vitio semper id nostro cuenit,

E t inquiete mentis inconstantia,

N eutram ut feramus lance sortem æquabili.

T ranquillitatem pauperis laudat casæ

D iues, nec alta classico silentia

T urbata, somnos liberos in somnijs,

C uris vigilijs. Pauper aurum, purpuram,

S eruos, clientes, apparatus regios,

A edesq; laxas fine nullo laudibus

T ollit, beatos diuites solos putat.

S ed rem suopte expende utrinq; examine:

S oris neutra pura est omnibus molestijs.

I nopes egestas angit, opulentos metus.

D iti est voluptas, pauperi securitas.

A cerba letis sors utrinq; miscuit.

S ed illa certè existimanda est optimæ,

Q ue multa paucis leta condit tristibus,

D iuinæ qualiter tibi dedit clementias,

C umulatam honore, laude, re, victoria:

Ieph.

Sym.

Quam abnuere stulti est, perfidi haud agnoscere,

Nescire modicè ferre, vix ricor viri.

Ieph. **F**rustrà mederi pharmacis vulgaribus

Conare nostro vulneri: sanabilis

Hæc plaga non est, intimis vitalibus

Inscedit, altè in viua penetrans viscera:

Eoq; luctus est acerbior meus,

Quod culpa damnum, miseria errorem grauat.

Sym. **Q**uin apud amicum quicquid est edissere,

Fidisq; ne vereare rem credere auribus.

Ieph. **E**cquid memoria te subit voti mei?

Sym. **Q**uod nempe saluo es pollicitus exercitu?

Ieph. **R**em loqueris ipsam. quod utinam prudentior

Voto suissim nuncupando, & cautior.

Sym. **Q**uis hic sit error, comminisci non queo.

Ieph. **Q**ui me meamq; perditurus est domum.

Sym. **O**blata poterit perdere omnes victimæ

Ieph. **Q**uæ sola generis supererat spes filia.

Sym. **H**anc immolabis? quæ iubet necessitatæ

Ieph. **Q**uod prima nobis obvia redeuntibus.

Sym. **Q**uod tandem in hac re nata commisit scelus?

Ieph. **P**romissa certam vota postulant fidem.

Sym. **H**ic scrupus animum scilicet premit tuum?

Ieph. **P**remitt, nec auelli ante pectori inco

Poterit, nefanda quam cruentus victimæ

Miseri vbi miseros perditus perdam meos,

Illisq; iustas, ac mihi poenas luam.

At tu corusci rex vibrator fulminis,

Quem

Q uem contremiscunt terra, cælum, tartarus,
 S i quando iussis obsequens promptè tuis
 G ratum quod esset dixerim' ue aut fecerim',
 A udi precantem, & vota dexter adiuua:
 N on nunc superbas postulo victorias,
 F estosq; plausus, redde rursum prælia:
 C rudelis in me victor Ammon irruat,
 E t noxiam animam mille plagis exigat.
 H eu mutatio subitæ fortis:

Chor.

V it perpetua serie lœtum
 N il mortalibus vñq; relictum est:
 A ut tu trisulcis diuidens cælum ignibus,
 I n me scelustum parricidam & impium
 M olire telum flammæo actum turbine:
 I am nunc nocentem, & si superst amplius
 V itæ futurum noxiūm in dies magis
 D etrude viuum sub profunda tartara.

Ieph.

N on transigenda temerè res est tam grauis,

Sym.

T urbata cæco dum tumultu mens furit:

C ompone te te. cum quiescat impetus,

E t liber animus sana consilia audiet,

V ña cum amicis cuncta statues liberè.

C onsilia dubijs remedium rebus ferunt.

Ieph.

Q ui consulit, cum nullus auxilio est locus,

A ddit miserijs sponte stulticiam suis.

R emedia semper integræ re suppetunt.

Sym.

N empe medicinam cum modus patitur mali.

Ieph.

S if fors initio res videtur ardua,

Sym.

N on est quòd animum protinus despondeas.
 Q uin consulendum censeo vel eo magis,
 Q uod sèpe visum est vni inexplicabile
 E xpeditj alijs facile. si cedant benè
 C onsulta prauè, te sequetur gloria:
 S i male ceciderint, tu tamen culpa vacas.
 A uthore magno desipere penè sapere est.
 Q uòd si vndiquaq; claudit omnes exitus
 I niuicta vis, aut fatum incluctabile,
 N ec explicare consilia sese queunt,
 I dem probabunt quicquid eueniet, quibus
 V sus fuisti in consulendo authoribus:
 S in ipse reliquis facinus inscijs nouum
 P erages, rogatus qui probaturus fuit
 E uenta primus arguet: quanquam sciat
 R emedia nulla, scisse vult credi tamen.
 N e commonentem recta sperne. nam ferè
 T emerè patrati pœnitentia est comes.

C H O R V S.

Quanquam tristia, quanquam ingrata
 R eferam, ex luctus luctibus addam,
 S tat sententia promere cuncta
 O rdine matri, miseræ et gnatae,
 A ut consilio forte, aut precibus
 F atum auertere triste licebit.
 S ubit interea communi hominum
 S orti impendere lacrymas. primum
 Q uid deplorem? miserum an patrem?

Quem

Quem sic valida compede vincitum
 Consilij exors distinct error,
 Ut sola putet impietate
 Se pietatem posse tueri.
 Misere an dolcam fata puellæ?
 Quam vernantem primo ætatis
 Flore tenellæ spes ad opimas
 Eductam, non hostica bella
 Atria capta captam eripiunt:
 Non dira lues cœlo immissa
 Periremet, patrio sed mactatu
 Victimæ diras imbuet aras,
 Et vice brutæ pecudis iugulo
 Calidam sanguinis cuomet vndam,
 Artus ferro truncata tenellos
 Quos nec violet barbarus hostis,
 Nec montanæ feritas vrsæ
 Cruido auderet carpere dente.
 Victimæ feret patre misella,
 Quæ nec victore hoste tulisset:
 Vos hostilia passim campis
 Parfa cadauera, si quis vita
 Venit exutos sensus ad artus
 Audete, aspræ cernite poenæ
 Victimæ de se se exigere.
 Hæc nimirum est addita nostræ
 Vitæ fors, ut tristia letis
 Vicibus subeant, tenebri et soli,

V t veri aspera bruma tepenti.
 N ulla est adeò pura voluptas,
 Q uam non tetro felle dolores
 V itient : leuitas perfida sortis
 V ice sœua res hominum miscet.
 S ic vbi placidis sternitur vndis
 A equor tacito lene sereno,
 N igram glomerans turbo procellam
 T umidos longè cumulat fluctus:
 H inc remeabilis impetus æstus,
 I llinc Caui flabra proterui,
 P erfreta dubiam spumea puppim
 R apiunt, nostræ hæc facies vitæ est
 I nter cædes, furtæ, tumultus,
 E t grauiores morte timores,
 M ortis si quid læti illuxit
 V elut arentes inter stipulas
 F lammeæ euanida lux fugitiuæ
 C eleri velox auolat aura.
 D ein perpetuis nexa cathenis.
 L ongi subeunt agmina luctus.

IEPHTHES, SACERDOS.

O' sol diurnæ lucis author, ô patres ,
 O' quicquid hominum sceleris immune es procul
 A uerte vultus execrandis à sacrîs,
 A ut tu cruorem virginalem innoxium
 P otura tellus hisce patulos in specus
 S inuq; vasto me vora, dum non nocens

Perire

P erire possum : quolibet me obrue loco.

V el ipsum adire non recuso tartarum,

M odo parricida tartarum non incolam.

Q uid tartarum aio ? tartarus mihi est domi.

Q uo me profusis moesta coniux lacrymis

R ogabit ore ? nata quo intuebitur

M oritura vultu ? colla complectens preces

Q uis admoiebit voce lamentabili ?

H ic ultimorum consequi luctus solet

Sac.

C omes malorum cum medentium manum

V ulnus recusat, aut peractum cum scelus

R emedia refugit. Tu miser sis, an secus,

T ua repostum est in manu. integrum tibi est

N atam sacrifices nec' ne, siue ut verius

D icam, integrum non est, nisi si quis miser

S ponte esse cupiat. integrum quomodo tibi est

I d perpetrare, sacra quod vetat parens

N atura ? pietas cui reluctatur ? Deus

Q uod abominatur ? primum amare liberos

N atura nostris inferuit affectibus:

N ec nostra tantum motus iste pectora

P ercellit, altum quicquid æquor permeat.

C eleri natatu, quicquid alis aera

F indit, quod vetero cung; cunctorum parens

T ellus creauit, sentit affectus sacros.

N am patris hanc æterna prouidentia

C ælestis animis indidit mortalium

A d educandos ritilem vim liberos,

Et

E t continentiam publicam concordiam
 O rbis recentemq; sobolis propaginem
 S emper nouandam. quoq; nomen arctius
 I mprimeret istud mentibus, dici pater,
 E t esse voluit. nec modo exemplo sui,
 S ed & ferarum, & alitum atque piscium
 P atriae probauit charitatis vinculum,
 N os, quibus ut hominis seruiamus nomini,
 P ecularis debet esse humanitas,
 L ongè à ferarum vincimur clementia,
 N ec scelere nostras inquinare dexteras
 S at est. nefandum facinus ascribere iuuat
 C aelo : cruentis victimis confingimus
 G audere numen. quod nec Aegyptus Dei
 I gnara patrat, nec superstitionibus
 A Byria falsis vna deditissima.
 Q uam cede puras nos manus est æquius
 S cruare puris è parentibus satos,
 E t pura castè sacra iussos numini
 O fferre : nostro non litatur victimis
 D eo cruentis, bubulo ue sanguine,
 P olluta nullo corda sed contagio,
 E t mens recocta veritate simplece
 I lli offerenda & casta conscientia.
 Ieph. C ur ergo leges victimas sacræ imperant?
 Sac. N on quod bidentis cede gaudet Deus,
 F amem' ue cæsi carnibus vituli explcat,
 S ed audientes eſe nos monitis iubet.

Non

- N on nuncupata vota oportet reddere. + Ieph.
 S ed nuncpare iusta tantum lex iubet. + Sac.
 I stud fuisset rectius ab exordio Ieph.
 I d polliceri, quod probant ritus patrum.
 N unc re peracta quod semel votum est Deo,
 L ex missa cælo nos iubet dependere.
Mactare natos quæ parentes lex iubet? Sac.
Quae vota iussit nuncupata reddere. Ieph.
Fas ne est rouere, quod nefas est reddere? Sac.
Quinimo summum est, vota non soluere, nefas. Ieph.
Quid si cremare iura rouisses patrum? Sac.
 N emo ista sanus vota nuncupauerit. eph.
 C ur? nonne sacris quod repugnat legibus? Sac.
 S ic est. Sac. Quid ergo qui trucidat liberos? Ieph.
 N on tam quid agitur interest, quam cur agas. Ieph.
 P arere iussis tibi videtur numinis? Sac.
 M actare natum iussit Abramum Deus. Ieph.
Qui iussit, idem quoque retuit occidere. Sac.
Cur ergo iussit? Sac. Ut probaretur fides Ieph.
 S ecclis futuris. Ieph. Cur retuit? Sac. Ostendere
 V el hinc rolebat, victima obedientiam
 M agis placere. Ieph. Nempe sacro numini
 P arere oportet. Sac. Scilicet. Ieph. Iubet Deus
 V ouere? Sac. Sanè. Iep. Et vota solui postulat?
 S ic est. Ieph. Morantes increpat, & à perfidis
 P œnus reposit: Sac. Nihil habes hic quo tuum
 P ossistueri facinus. infandum scelus
Qui perpetrare sp̄ondet, vltro affectibus

Stultis

S tultis suisq; paret ille insomnijs.
 P roinde voti quicquid istud est, D^{cum}
 C rudelitati desine ascribere tuæ:
 N ec qui scelestos odit & nefarios
 R itus sacratis execratur legibus,
 S celere quod odit posse placari putas.
 D iuina vox est vna, simplex veritas,
 S ibi q; constans: quod semel iussit, ratum,
 F ixumq; perstat tramite immutibili:
 N ec ad sinistram, dexteram uice paululum
 D eflectere licet. intueri vnum hunc scopum
 V erum est, ab vna lege consilia suæ
 V itæ capessere, quando ceu facem Deus
 H anc esse iussit, quæ per incertas vias
 E rrore cæco regeret instabiles gradus.
 A b hac lucerna cum procul te sentias
 F lexisse temerè, nunc priusquam longius
 A bducat error, in viam rursus redi.
 S istulta vota credis infandis sacris
 P osse expiari, falleris. crudelitas
 I sta cumulabit. non scelus tollet tuum:
 N ec falsa species decipiatur animum. Deus
 V trite sacris gaudet oblatis, ita
 N efanda vota respuit. nec abstulit
 I mpunè, quanvis concitus studio pio,
 A dmouit ignem qui profanum altaribus.
 I gitur amica monita ne sperne, & Deum
 P lacare dum vis, concitare desine,

Non

- N on instituto qui coli gaudet tuo,
 S ed sibi probatis lege, ritu, moribus.
 H os qui videntur sapere sepe plurimum,
 V ulgusq; suprase imperitum venditant,
 P lerunq; veræ comperi prudentiæ
 M inimum tenere. nemo negligentius
 R itus vetustos scruat, & mysteria
 F acit minoris. vulgus indocile, ac rude
 V oti tenax est, nescium fraudis, ratum
 Q uod pollicetur numini semel, putat:
 V tnil sit aliud sapere iam, me iudice,
 Q uam scire velum noxiæ prætendere,
 F ucumq; factis pessimis inducere.
 Q uin potius illud cogitare erat æquius,
 C ulpa carere, quim videri innoxios,
 A ut fraudulentæ cæutionis tegmine
 V elare mentis improbae versutias.
 P ietatis ergo quisquis æmulos rolet
 S uos haberi liberos, ne litteris
 H os crudire studeat. equo impensis.
 N am litterarum quo quis est peritior,
 H uic est sacrorum cura negligentior.
 A trurus audisi vacat, vir optime,
 Q uam cœci fallat credulum ignorantia.
 E rrore vulgi qui tuetur se nihil
 O pinor ideo peccat excusatus.
 N ec istud rurquam moribus regnum malis
 P ermittat ille maximus rerum parens,

Ieph:

Sac:

T

Vt

- Vt recta plebis improbae consensio
 In prava vertate bono ut faciat malum.
 Nec si tyrannis blandiens palpatio
 Peiora laudet, recta mutans nomina,
 Efficient ut quæ visa multitudini.
 Honestæ sunt, honesta fiant protinus.
 Vna est honesti forma simplex, quam neq;
 Vxel vis tyranni, vel potentum auctoritas
 Dulterare poterit, aut corrumpere.
 Nunc quo quis est è plebe ferme indoctior,
 Authoritatem assumit arrogantius.
 Diudicandi in rebus obscurissimis:
 Et pertinaci, quod ferè ignorantiae est,
 Nemo tuctur dogma susceptum semel.
 Nec interim æquo expendit examine mala,
 An recta sint, quæ pertinaciter tenet.
 Sed cum inter omnes maximè cæcutiat,
 Accus videntes cæcitatis arguit.
 Ut cui perusta febre feruent viscera,
 Amara cuncta credit, unumq; autumat
 Se superc, cum desipiit unus maximè:
 Sic vos tenebris pectus atris nubili
 Is imperare queritis, quibus æquum erat
 Parere: quorum oportuit sententiam
 Equi, esse comites cogitis, et impingere
 In saxe firmam sponte pellentes ratem.
 Religio vera est, veraq; pietas, Deum
 Non instituto colere, quod commentus est

Tibi

Tibi ipse, sacris victimis non quaslibet
 Mactare, sed quas misera legum cœlitus
 Decreta poscent, & patrum mores probant,
 Quodcumq; gestum est mente sincera, D^ro Ieph.
 Gratuum est, boniq; dona semper consulit,
 Quocumq; corda sunt profecta simplice.
 Nec numen aurum, sed animum dantis probat.
 Si recta virtutis improbitas male, Sac.
 Non ideo curua stultus animus corrigit.
 Namque vocatis recta simplicia, proba
 Sunt vanitatis plena dementissimæ.
 Nisi esse possit forte quicquam vanius,
 Quam ad veritatis lumen oculos claudere.
 Deinde cecidit lapsus in spontaneam
 Vitulis honestis in scelere laudem petis,
 Errumq; tollis omnium discrimina,
 Dum iniqua iusta, foeda honesta mobilis
 Perendere vulgi statuis ex sententia.
 Quod si potestas tanta sit sententijs
 Sultorum, ut æqua iniqua faciant protinus,
 Vt sint profana sacra, ius iniuria:
 Cur non & illud arbitremur posse eos,
 Ignes in undas, undam in ignes revertere,
 Mutare lignis saxa, vitam mortuis
 Euocare, motus temporum sistant citos,
 Et sempiternas transferant rerum vices.
 Quod si arbitraris haec supra mortaliūm
 Vires, & vni conditori obnoxia,

Quas ille leges prodidit semel puta
 A eq; perennes, ac ratas, aut amplius,
 Nec vllum in illas esse ius mortalibus.
 Nec qui supremus imminet mundo dies,
 Dicta rumpet illius. cælum, & solum,
 Et aëra, & aquas soluet ignis ultimus:
 De lege vero quæ data est diuinitus,
 Non carpet apicem temporis longinquitas.

Ieph. v os ista per me si libet sectamini,

Quos iuuat haberri antislates prudentiae:
 Egō veritatem in malo stultam, & simplicem,
 Quam splendida suco impiam sapientiam.

C H O R V S.

O' Isacidas matrona inter
 Rex arum exemplum sortis amicæ
 Quam subito te fortuna atrox
 Extio submersit, & illum
 Prope tangentem sidera fastum
 Obruit, atræ & more procellæ
 Luctu gaudia vertit acerbo.
 Hoc nunquam homini sat compertum
 Quid petat, aut quid vitet in horas.
 Quis tibi nuper non inuidit
 Dux fortissime? cui propè supra
 Votum acciderant prospera cuncta:
 Clari generis splendor, casti
 Thalami, soboles digna parente,
 Proartaq; valida gloria dextra.

Qui

Q ui nunc subitæ mole ruine
 O brutus ipsis es miserandus
 H ostibus, ac tua vota retractans
 I mples miseris astræ querelis.
 N empe erroris nebula, & tetræ
 I gnorantiæ septæ tenebris
 S ic humanæ sepelit mentes.
 N ec perspiculæ animi quisquam
 O culis radios cernere potis est
 V eri simplicis, aut virtutis
 N udæ rectum insistere callem.
 S ed veluti sub luce malignæ
 P er secretos nemorum anfractus
 L ubricus error mille viarum
 D ubio occursum ludit cuntes,
 I nter varios semita flexus
 N ulla placet, neq; displicet vlla:
 S ic inter homines præter propter
 D ubia incerti mente vagamur.
 H ic venalem funere laurum
 O cijs impatiens dum sibi querit,
 L uctu alieno dura per arma
 R edimit vanæ murmura famæ.
 C aptatores alius captans
 D ulci steriles pignore lectos
 M ulta pensat plebe clientum.
 A tq; intenta fraude vicissim
 C oruos ludere gaudet bianies

C unarum alter murmura blanda
 T encro & balbas ore querclas
 N on mutaucrit opibus Croesi,
 A ut quas diuite lucidus vnda
 R utilas Hermus voluit arenas.
 V erum nemo tam sapienter
 V itam instituit, consilium ut non
 D amnet decies ipse suum vna
 F orsitam hora.
 A tque en prodit squalida luctu
 M iseram comitans nata parentem.
 Q uam dissimiles pro dolor illis
 Q uæ conspicuæ nuper cunctis
 L æteq; noui laude triumphi
 P enè attigerant vertice olympum:
 N uper ad inuidiam vsq; beatæ,
 N unc exemplum nobile sortis
 V ariæ. sic Deus humana rotat,
 I nstar volucris pulueris acti
 T urbine celeri mobilis auræ:
 A ut hybernæ more procellæ,
 Q uæ violenti flamine Cauri
 O bruit altos grandine montes.
 M ox vbi rosco fulsit ab ortu
 F ax perspicui pura dici,
 L atè albentes fusa per agros
 V ix conspectio sole liquefuit.

STOR.

STORGE, IEPHTHES,
IPHIS.

O spes inanes: fe^ta nuptialis
 T ibi parabam nata, lucem cernere
 I llum expetebam, sorte cūm te prospera
 A u^tam vidarem liberis, & coniuge
 C laro beatam: te senectutis mee
 F ore pollicebar columen ac solatium.
 D e te augurabar falsa frustra insomnia.
 N unc me insolenti s^euiens ludibrio,
 S ortis furentis impotens immanitas,
 F elicitatis de supremo culmine
 D eiecit, vno cuncta vertens impetu.
 O ter beatos, liberis quos hosticus
 O rbauit ensis, pestilens aut acriis
 L ues, famesue, scelere quorum lacrymæ
 C arent, doloremq; imputare alijs queunt.
 A thic in vno scelere sexcenta sceleræ
 F ortuna miscet, librorum carnifex
 P arens, scelest^a sacra, ritu barbaro
 A re cruent^a victimis nefarijs.
 S i sancta sancte sacra tantum numini
 C redis probari, tolle morem barbarum:
 C rudelitate sin propitius fit Deus,
 E t me trucida victimam cum filia.
 A cerbitatis plus satis compleclitur
 S ors nostra per se, nihil vt ac cedat mali:
 Q uamobrem omitt^e meq; teq; incendere

Iephi.

N il profuturiſ luſtui conuicijs.

N am ſeuia quanuis fit calamitas omnium,

S ors noſtri multo cæteris eſt ſeuior.

C oniuncta vestrī innocentia eſt malis,

E t labē ſceleriſ miseria infelix caret.

E go nec ſcelestus eſſe queo, ni ſim miſer.

N ec calamitosus ſceleriſ expers degere:

S olusq; cogor facere facinus, & pati.

Stor. N empe ipſe te te ſponte cogis, & volens.

Ieph. V tinam iſta noſtri vota ſint arbitrij,

P romiſſa nec fit abnegare nefarium.

Stor. S celeſta vota grata non ſunt numini.

+ **I**eph. F uiffe grata testis eſt victoria.

Stor. Q uid? polliceri quod tuum non eſt, potes?

Ieph. M ea nata non eſt? Sto. Eſt. ſed etiam ut ſit mea.

C ommune pignus cum ſit, vni cur patri

M actare, vitam mihi tueri non licet?

Q uod ſi liceret liberos addicere

P arentis alterius libidini, & impio

D irimere amoris vinculum diuortio,

P lus iure matri parte cederet ſua:

M atri, ſalutis quæ ſit author, quæ patri

I am ſponte natam perdituro subtrahit.

Q uid nuptiales ſi pararentur faces,

V irumq; legeret filiae ſuæ pater,

N on hic parentis vtriusq; arbitrium

C ommune pariter liberis incumberet?

A thæc ſocietas impotens, & arrogans

E st coniugalis copulæ consortium
 S eruare matri non licere, perdere
 L icere patri. si modo quis perdidit
 H anc, quam trucidat: cuius astans funeri
 I mmanitatis gloriatur ambitu:
 Q ui claustra dum reuelliit anim.e, dum latus
 M ucrone seuo reserat, & vitalibus
 H aurit morantem sub profundis spiritum
 C upit videri, non eget solutio.
 F amam aucupatur liberorum è sanguine, &
 C ompensat aura sanctimonie scelus:
 S eseq; iactat laude parricidij.
 T u si parentis exuisti in liberos
 M entem, furenti percitus recordia,
 P ermitte saltem matris indulgentiae
 A mare, non amare quod summum est scelus:
 S eruare, summum quod nefas est perdere:
 Q uod prodidijs sponte parricidio
 E st grauius omni: quod trucidare propria
 M anu, ferarum immanius truculentia est.
 S i diuidendum pignus esset mutui
 A moris, & equali lege non diuisimus:
 V it terti, abuti morte, vita filij
 P ossis, redundet ad genitricem modò
 L uctus, dolores, lacrymæ, suspiria.
 O rupe dura durior, vel robore
 P rognate crudo, cotibus vel asperis
 I nter ferarum lustra, nec generis tenens

N ostri, nec vlla sanguinis vestigia.

N um flente nata, lacrymante coniuge,

M oestis propinquis, liberorum carnifex

V llum doloris indicem gemitum dedit?

Q uin ad paternos nata procidis pedes?

O ratione si quid, aut lacrymis potes,

C or flecte durum, frange mentem ferream.

Iph. M isererere, genitor, te per hanc rogo manum

V oti potentem, compotem victorie.

P er si quid unquam merita sum de te benè:

S i quando paruis comprimens te brachijs,

O nus pependi dulce de collo tuo:

P er si quid ex me tibi voluptatis fuit,

D epone mentem liberos erga trucem,

E t diritatis huius obliuiscere.

A ut si quid in te ex parte peccatum est meo,

P rofer. quod instat cunq; leuius perfram,

S iluere poenas iure me cognouero.

Q uid ora vertisse misera quod feci nefas,

C ur esse patri debeam execrabilis,

V it contueri non queat vultus meos?

Ieph. N il nata per te perpetratum est, hoc meum

N efas, meum istud est scelus totum: meæ

I mmerita poenas pendis imprudentie.

E go teq; meq; misera, perdidi miser

V otis nefandis. quod vtinam prudentior

V erbis suissem, aut prælio inflictor:

E t morte honesta tot virorum fortium

- I nter cateruas cæsus hostili manu
 P rooccupasse miscrixe portum meæ.
 I ngrati nunc me vita mihi superstitem
 L uftus resciuat semper ut vidcam nouos.
 T ibi per nefanda sacra iuro, quæ Deo
 R enuente voui, per mali cumulum mei,
 E clu. Iu. s: m memoriam cladis tue,
 S i riorte redimi mors ricaria queat,
 V it: m libenier filia tibi impenderem.
 E cquilibatus videor esse vos suprà?
 A equè atq; nos, aut amplius etiam miser.
 A pud parentem quando leuis authoritas
 E st huius, vnum coniugem coniux rogo,
 A tq; il supremum, me mori pariter iube.
 M ortem imputare, si me amas potes mihi:
 S in oderis, tibi doloribus exime
 M e morte, teq; libera molestijs.
 P atratur vna cæde sceleris plus satis.
 O sanctit. is. ô fâs, & innocentia:
 P eccare metuit immolator filiæ.
 O mitte mater lacrymas charissima,
 O mitte questus, iurgia, & conuicia.
 E ttu pater, quæ pectus anxiū premit.
 D epone curam: nec meam propter necem,
 V ltro citroq; verba commutaueris.
 Q uod non volentem durate neceſſit. is
 I sthuc coēgit, multa mihi faciunt fidem:
 M oſtitia præſens, priſtina indulgentia,

Iph
Stor.Ieph.
Stor.

Iph.

E t nullius mens criminis mihi conscientia;
 C ur commerceri debeam mortem à pratre.
 Q uapropter istud quicquid est necessitas
 Q uod cogit, vltro non recusa perpeti.
 E t quam parenti, patri, &c; debeo
 A nimam, libenter reddo, & illud ultimum
 N il postulatura genitrix posthac rogo,
 N e quid patri causa mea succenseas,
 N eu sis molesta mortuis si quis super
 S ensus sepultis est eorum quae gerunt
 V iui, futurum crede manibus meis,
 V it si quid aliud, id quidem gratissimum,
 S i vos beatos, prospere &c; degere
 S im certa vitam: nec parentes ad meos
 O fficia vitae mutua quibus debeo
 R eddere vicissim, & educandi soluere
 P recium, senectae infirmitatem sustinens,
 E x me redundet luctus, atq; acerbitas.
 Stor. V tinam, precari si piè & sanctè id licet,
 D ominetur Ammon, pristinum ferat iugum
 I udæa: quanuis serua, certè viueres,
 A ut morte saltem non nefanda occumberes.
 S æuisset in nos leuius insolentia
 H osts furentis quam patris victoria.
 N ouaq; fati, sed miserrima vice
 S eruire votum est, & calamitas vincere.
 O semper in nos vel fauens etiamnum atrox
 F ortuna, quantis gaudij usuram breuem

Luctus

- Luctus acerbi fænerasti lacrymis?
 Quin potius illi iusta supplicia luant,
 Nos, si necesse est, immerentes sanguine
 Aras piemus, totq; cædes hostium
 Pensemus rna sponte, gratiæ hostia.
 Hunc natæ, nunc intelligo demum miser
 Quam fœda, seu dira designauerim,
 Qui prole tali temerè meme orbauerim.
 Sed ipse de me sponte pœnas exigam.
 Teneatq; iniquum est dare meæ dementiæ
 Pœnas, puellam innoxiam, superstite
 Auctore luctus. ipse stultitiae meæ
 Supplicia pendam: nec mihi exprobrabitur
 Ab inuidæ vicinia, quod ultima
 Sub spatiis vitæ parricida filiæ
 Mihi pepercisti, liberumq; sanguine
 Vili redemi turpis auram gloriæ.
 Attu beata hac charitate in patriam
 Paratemq; viue: cuius ætas dignior
 Supercessæ, quamq; gratiam nequit parens,
 Persoluat ille, solus æqua qui potest
 Pro dignitate huic indoli rependere.
 Omittit genitor has moras innecdere,
 Cumq; dictis mollibus frangere animum.
 Nec fas, nec æquum te mea fungiri vice.
 Me vota poscunt. itaq; tibi animam libens
 Hanc reddo patri, reddo patriæ meæ.
 Nec villa Iephthæ me redarguet dies

Non

N on stirpe dignam.tolle, age, abduci iubes
 D euota morti, & consecrata victima
 P roieci amorem lucis: omnis est mors
 M olesta.mater iam vale charissima,
 E t vos penates patrij,in quibus dies
 L ætos peregi, spes ad amplas molliter
 E ducta, claris destinata nuptijs.
 O fata, fata & morte defuncti patres
 A ccipite placide destinatos patrie
 M anes salutis tuq; lux nouissima
 H odierna nostris haurienda oculis, vale;

CHORVS.

L aus fœminei famaq; sexus,
 E t generosæ gloria stirpis,
 A nimi nimium virgo virilis,
 L icet iniuria tibi fatorum
 V tiliores absedit annos,
 L icet immensis feritas parœ
 T enceri florem carpserit æui,
 Q uod tibi vitæ sors detraxit,
 F ama adjicet posthumia laudis
 E t qua primis Pbœbus ab Indis
 R utilæ tollit lumina flammæ,
 T e posteritas sera loquetur.
 T e qui primi flumina Nili
 B ibit, & curru qui Sarmatico
 S olidum non timet ire per Istrum.

Cont.

C oncinct olim
 N on formidine mortis inertis
 P auidam, patriæ donasse alacrem
 N atura tibi quos dedit annos.
 N ostris longum tu dolor & honor
 V irginibus, tibi thalami expertes
 M ecello v lulatu flebile carmen
 P er redeuntes recinuent annos.
 A tros vestri de deus cui
 A nimam patriæ reddere seques,
 V os æternis tenebrarum umbris
 T eget obliuio longa sepultos,
 E t generis pudor, & telluris
 P ondus inutile, quos & præsens
 S pernit & altera nesciet ætas.

STORGE, NVNCIVS.

H eu misera, an omnis spes salutis occidit?
 E ffare. Nun. Res ut inter aduersas quidem
 N on pessime agitur. Stor. Si quid accidit boni,
 E blandientis fortis est crudelitas.
 V enena dulci melle terra temperat.
 Q uapropter ede quicquid occultis mali.
 V sus dolendi, longaque experientia
 I nduxit animo callum, ut amplius mihi
 N ocere posset, nil reliquit fors sibi.
 P arata certa est, sed misera securitas.
 V it gesla res est ergo paucis accipe.

Nun.
Cum

Cum staret aras ante tristes victimæ
 iam destinata virgo, purpureum decus
 er alba fudit ora virgineus pudor
 cœtus viriles intuerier insolens,
 t si quis Indum purpura violet ebur,
 osasue niueis misceat cum lilijs.
 sed se per ora cum pudore fuderat
 erspicua certè iuncta vis fiducie,
 nterq; flentes sola fleuibus carens,
 ultu remisso constitit firma, ac sui
 secura fati. quæ tenebat lacrymas
 propinquæ morti virgo, populus non tenet.
 lium parentis beneficium recens mouet.
 t scrututis patriæ exemptum iugum,
 t solitudo familiæ clarissimæ.
 lius acerbam fortis ingemuit vicem,
 ongoq; luctu breve redemptum gaudium,
 aroq; stabilem rebus in lætis fidem.
 lorem iuuentæ deflet ille, & siderum
 similes ocellos, emulamq; auro comam,
 upraq; sexum pectoris constantiam.
 t forte solito gratiorem afflauerat
 atura honorem, cœu supremo munere
 ignata funus nobilis viraginis,
 t iam ruentis æquor in Tartessium
 hœbi recedens esse gratiior solet
 plendor, roseq; verè supremo halitus
 colorq; cupidos detinet oculos magist

Sic virgo fatigans supremo in limine,
 Parata morti, nec recusans molliter,
 Turpiae torpens exitus formidine
 Commorat omnes, versaq; in se lumina
 Ulgi stupentis traxerat miraculo,
 Et triste cunctis attulit silentium.

Narrare porro perge facinoris modum;

Stor,

Neu parce matris auribus: nihil potes

Afferre triste, ut tristiora non sibi

Proponat animus. cuncta iam precepta sunt.

Nimi virilis tam puella lumina

Nunc,

Ad clara tollens astra, concipit preces

E x ore cassio voce, non fracta malis:

A eternae rerum genitor, atq; hominum parens,

T andem propitius gentis errori tue

I gnosce, & istam victimam lenis cape.

Quòd si furoris exigis piaculum,

Quaecunque nostra contumax superbita

S upplicia meruit, te parentem deserens

V tinam luctur hoc cruento: sepius

V tinam liceret sanguinem profundere, &

H ic si parentum, & ciuium sita est salus,

I n me furoris impetum, ac ira tue

P er mille mortes sepius delectere.

A ttus sacerdos quid metuis? (etenim metu

G elido tremebat) ades, & hanc luce exume

A nimam: morantem solue corporis obicem:

P opulum, parentem, meq; roto libera.

V thæc locuta est, ille iam dudum parens
 V isus cruentus, sœuiorq; tigride,
 O culos amictu lacrymis madens tegit,
 S ese q; damnans, vota q; temeraria.
 F letu sacerdos obrutus vix soluere
 A nimæ meatus potuit, et mœsto diu
 T aciturna turba torpuit silentio.
 V t vocis autem perium patuit iter,
 N on ille genitus, esse nec qualis solet.
 F remitus doloris, atq; lamentatio,
 S ed concionis gratulantis murmure
 C onfusa turba, teq; prædicantium
 A duersa sortis inter aspræ vulnera.
 E t blandientis læta dona fœminam
 V nam beatam maximè, et miserrimam.
 N am plaga quanuis altè ad ossa federit,
 M agni doloris magnum habes solatium.
 S olamen ipso luctuosius malo,
 Q uod leniendo exasperat malum vetus,
 L uctusq; acerbi memoriam semper nouans
 R educta cogit vulnera recrudescere:
 Q uo fortiore nata tulit animo necem,
 H oc angit animum tristior meum dolor.

**

*

A R G V-

ARGUMENTVM IN IEPHTEN

Buchan. Car. Vtenhouio F. Auctore.

Ad Lucretiam Morellam.

Fortè Galaddidæ, patris post Funera, Fratres

Dicere, Cede domo, non habueris nefas:

Iure cohæredem sibi scilicet esse negabant,

Supposita fratrem de genitrice nothum.

Ille latrocinijs inopem traducere vitam

Cœpit, & in castris æra merere nouis.

Iamq; sui specimen cum terq; quaterq; dedisset

Roboris, & dextre Martis ad arma bone:

Dux & ab Isaciis consanguineisq; creatus

Fertur in aduersos protinus Ammonidas,

Iam propè vicenis hos qui crudeliter annis

Compulerant famulo subdere colla iugo.

Ergo profecturus: Si victor ab hoste rediret,

victima vñtrices imbuet ille manus

Quisquis erit (roti fuit hæc sententia) primus

Ille domo qui sors egreditur, ait.

Prima reuertenti ruit obvia filia Iephæ

Vnica, victori victima fitq; patri.

Lectori. Typographus.

Ne quid Buchanani quod quidem extet alibi, iu
re desideres Lector, quicquid corraderet ab eo vel
inuictum vel e græcis translatum usquam potuimus,
in unum (quod aiunt) fascem coniectum, tibi offeri
mus, dum reliqua, quorū nobis ab auctore facta spes
est, à Buchan. pro pedie mittenda expectamus. Vale.

ΣΙΜΩΝΙΔΟΥ ΙΑΜΒΟΙ.

Ἐκ τῶ πρὸς τῷ σόσαιών τῷ φόγῳ
τῷ γυναικῶν.

X Ωρίς γυναικὸς διὸς ἐποίησεν νόσον
Τὰ πεῖτα, τίν μὲν ἔξ νὸς τανύτριχος,
Τὴν πάντα ἀν εἶναι βορβόρῳ πεφυρμένα
Ἄνοσμα πέται, οὐδὲ πυλινδάται χαμάτη.
Αὐτῇ δὲ ἀλετθῷ ἀπλυτός τοι εἴμασιν,
Ἐμ ποπρίησιν ἄμεινη πιάνεται.

Τίν δὲ ὁλιτρῆς διὸς ἐθνῆ ἀλώπικος
Γυναικα πάντων ἴδητι, δέλε μηνιανῶν
Λέπιθην δέλε, δέλε τὸ ἀμεινόνων.
Τὸ μὲν γάρ αὐτῶν θῆται κλάνις παπού,
Τὸ δὲ ἱελόν. Ἐγγὺν δὲ ἀλλοτροῦ λίθου.

Τίν δὲ τοι πυνθανεῖτο γάτοις αὐτομήτορα
Ηπάντη ἀνδροῦ, παύτα δὲ αἰδίναις δέλε,
Παύτη ἡ παπιάνεσσα οὐδὲ πλανομένη
Δέλητην, λινοῦ δέλε μηδενὶς αὐθρώπῳ δρᾶ,
Παύσῃς δὲ αὖ μην δέλε απερίσσεις ἀνήρ,
Οὐδὲ ἡ χολωθεῖς θεραπέψειν λίθῳ
Θέλεται, δέλε αὖ μετίχως μιδοσύμητος,
Οὐδὲ ἡ περὶ πάντας ἀπρηπτον αὐδόνην ἔχει.
Ἀλλα τοι περὶ πάντας ἀπρηπτον αὐδόνην ἔχει.

Τίν ἡ πλεύσαντες γηνίτης διέρπει
Ἐδουσαν αὐτοῖς πονηρόν. Έτε γάρ παπού
Οὐτὶς ἱελόν δέλειρος δέλε τοικύτη γυνά.
Ἐργον ἡ μενοντος ἐδίειρος δέλε ταται.
Καὶ παν παπού γριμένα πεινοῖς διός,
Πίγνωσα μηρέτην αὐτοῦ ἀλιταται πυρές.

SIMONIDIS IAMBI.

Ex Stobæi Miscellaneis de mulierum
vituperio, Georg. Buchana-
no Interpretate.

Primùm scorsim à fœmina mentem Deus
creavit: illam ex hispida scitis sue,
cui cuncta cœno fœda sordido domi

Humi supplex turpiter prouoluitur.

Illota & ipsa uite turpis, squabida

Pinguiscit alto desidens in fiercore.

Aliam è scœsta uispe formauit Deus,

Quæ cuncta nouit, nec boni quicquam aut mali

Ignorat. hoc in genere plurimum boni

Inest, maliq; plurimum: ac sa pe temere

Modò huc, modo illuc flebit ira mobilis.

Alia parentem moribus refert canum,

Maledica, cuncta audire, cuncta carnere

Intenta, & acri cuncta figens lumine,

Passim errat: & si neminem constipexerit

Oblatrat hanc uir nec minis compescere

Quæat, nec ira turgidus si excuss erit

Ei silice dentes, nec suauib; blandiens

Sermone, nec si sedeat inter hospites:

Sed pertinaci iurgio incassum furit.

Hinc fabricarunt terre am Dij, inutile

Onus marito, nec boni quicquam aut mali

Quæ non unum id de sta t.o:tùm, gnauiter

Comesse: & algens bruma quon induxit niues

Horrens, sedile propius ad focum admouet.

2. Greek

Simonides

Τὸν δὲ ἐν δακτίωσις ἐν φρεσὶν γέγονανθε,
Τὸν τῆς γελᾶς τε ποτὶ γέγονθεν ὑμίζεται.
Ἐπανίσσεις μὲν δὲν θεῖος ἐν δομοῖς ιδῶμεν,
Οὐκέτι δὲν ἀλλι τέσσετε λαίωμα γυνὴ
Ἐμπάσιν αὐθόρωποισιν, δολέτηναλίωμεν.
Ἡδὲ οὐκ αἰντὸς δὲν ἐν δραχαλμοῖς ιδέμεν
Οὔτ' ἀστονειλθάνει, ἀλλὰ μάνεται τέτε
Ἀπλητον, ὥσπερ ἀμφὶ τίκνονοισιν πύνων.
Ἄμελιχος δὲ τῷσι, οὐ ποδυμία
Ἐχθροῖσιν ἴστα ποτὶ φίλοισι γίγνεται.
Ωσπερ βάλανας, πολλάνις μὲν ἀτρεμής
Ἐστιν ἀπύμωμεν, χάρμα ναύτησιν μέγα
Θέρεος ἐν ἄρει, πολλάνις δὲ μάνεται
Βαρυπτύποισι πύμασιν φορουμένην.
Ταῦτη μάλιστ' ἵστε τοιάτι γυνὴ
Οργὴν. Φυγὴν ἐπόντες οὐλοῖσιν τέχει.

Τὸν ἐπίτε σποδίης ποτὶ ταλιντεῖς θεῖον,
Ησίω τὸν ἀνάγυη σών τὸν εὐτηῆσιν μέγιστο
Ἐργεῖ γοῦν ἀπαντα ποτὶ τονίσατο
Αριτάξ. τόφραλλεδάη μὲν μυχῶ
Προνίξ αρεῖμαρ, ἵσθις δὲν ἐπὶ τοσκάρη.
Ομῶς ἐποτὶ πρὸς ἔργον αἴφροδίσιν
Ἐλθέντη ταῖρον ὄστιναινδὲξατο.

Τὸν δὲ γαλῆς, δύστηναν δίγυρὸν γίνεται.
Κένη γάρ τι παλὸν, δολέτηφίμερον
Πρόστιμον, δολέτηρων, δολέτηρόμιον.
Εἰνῆς δὲ ἀδίωῆς θέτη αἴφροδίσιν,
Τὸν δὲ ἀνδρατὸν παρόμιτα ναυσίδιδον.
Κλίπαντον σα δὲ τρόπει πολλὰ γάτονας παπά,
Αἴνυσα δὲ τρόπει πολλάνις πατεδίη.

Τὸν δὲ ἵσπεις αἴρεις κατέγειρεν πάτερον,

Nunc animum ad illam uerte que nata est mari,
 Modò lœta totum gaudet ac ridet diem,
 Ut hospes illam laudet intuens domi,
 Nullamq; iuret fœminam usquam gentium
 Bonis honestisq; huc priorem moribus.
 Alias nec uili facilis aspici, neq;
 Patiens adiu propins, indomitumq; furit,
 Cœu fœta catulis accubans teneris canis,
 Lixu uix, aspra, tristis, ex et quo hostibus
 Eadem atq; amicis instar instabilis fricti,
 Quod nunc per æstum leniter stratum iacet
 Fluui quieto & gaudium nutris parit:
 Plerumq; uiso sit uiens cum murmure
 Attollit undas illius planè refert
 Quæ natu ponto fœmina est imaginem,
 Ingenuo, & ira, cœu fructum mutabili.

E cincre & asinæ circita molestijs
 Efficta, tandem uix coacta ui & minis,
 In officio erit desidens in angulo
 Noctem diemq; se cibis ingurgitat,
 Focumq; sese propter etiam ingurgitat.
 Ad Veneris autem surta amicum quemlibet
 Aduentia tem fuscipit promiscue.

Mustela genuit aliud infelix genus,
 Miserumq; formæ nulla cui sit gratia,
 Nil suave, nulli illecebra, nil amabile,
 Inane amoris atq; mansuetudinis:
 Et coniugalis negligens tori, uiro
 Præsente, acerbo naufragat fastidio:
 Furtisq; multis noxia est uicinia,
 Nec dum immolatis uescitur etiam sacris.

Aliam equa molli genuit exultans iuba.

Ηεκόλι ἔργα ποτὶ δίδυλο τερπεῖ,
Καὶ στὸν ἀριστὸν φαύσειν, ὅτε οὐδενινορ
Αρρέν, οὐτε πάρερ θεοῖς εἰνοι βάλλοι.
Οὐτε πρὸς ἴανον ἀσθελον ἀλστρένην
Ιστε, ἀνάγυνε δὲ ἄνθεα ποιῶται φίλον.
Λοῦται δὲ τάσσει οὐμένης ἀπὸ ρύπου.
Δίσ, ἀλλοτε τρίς οὐτὶ μύροις ἀλέφεται
Ἄει δὲ χάρτῳ ἐπιτυπούειν φορεῖ
Βαθέαρ, ἀνδέμοισιν ἵσπια σμένω.
Καλὸν γὰρ οὖν δέ αμα τοισάντη γυνὴ
Αἰλοισι, τῷ δὲ χοντρὶ γέγυνται ναοὺς,
Ἴη μύτις οὐ τύραννος, οὐ δικατοχος οὐδὲ,
Οστις τοιστοις δυμὸν ἀγλαΐζεται.

Τὸν δὲ καὶ πιθίουν· τότο δὴ διακριθεὶς
Ζὸς αἰδεράσιν μέγιστον ἀπασειν ναοῖν.
Αἴσχιστα μὲν περισσαπα τελεύτη γυνὴ
Εἰσιν δὲ ἄτε ταῦτα αἰδεράσις γέλωσ.
Ἐπ' αὐχίνα βραχῖα πινάται μόγις,
Αἴνυθ, αὐτίσιονθ. αὐτὸν τάλας ἀνήρ
Οστις ναοὶ τοιοῦτον ἀγναλίζεται.
Δίκια δὲ παντα ποτὶ τρόπους ἐπίσταται,
Ωσπερ πιθίους, οὐδὲ οἱ γέλως μένει.
Οὐδὲ αὐτὸν δὲ ἔρξειν, ἀλλὰ τοῦδε ὅφει,
Καὶ τοῦτο πᾶσσα οὐμέροις βουλούνται,
Οκνει τίχος μέγιστον ἔρξειν ναοῖν.

Τὸν δὲ καὶ μελίσσης, τὸν τις ἐντυχεῖ λαβάρη,
Κάνη γὰρ οἵ μῶμος καὶ προσιβάνει,
Οάλλῃ δὲ τὸν αὐτὸν οὐπαλέγεται βίθ.
Φίλη δὲ σὺν φιλοῦντει γηράσκει πόσος,
Τηλοῖσα ναλὸν οὐ δυομάντυτον γένθ.
Καὶ εἰπειπός μὲν οὐ γωναῖ γέγυνται

Fugitans laboris & operum: hæc seruillum est:
 Nec admouebit aut molæ manum, aut cribrum
 Tollet, domo nec efferet sordes, necq;
 Furno assidebit, uerit. i ne fuligine
 Contaminetur se coacta coniugi
 Simul at amic. am: bis quotidie, interim
 Ter abluit se, & spargit unguentis, com. am
 Densam per humeros fusi, flore uerticem
 Umbrata pulchrum cæteris spectaculum,
 Miserum marito: ni tyrannus quispiam
 Sit, rexue, gaudens app. aratu huiusmodi.!

Hæc è parente simile est: qua Iupiter
 Non tribuit homini pestilentius malum.
 Huic singularis oris est deformitas:
 Gradens per urbem risui est passim omnibus
 Ceruice circum uix caput flebit breui,
 Depygis artens offcis crur: in artubus.
 O' tale monstrum quisquis ample ueruet
 Miserum maritum. callet in star simile.
 Mentesq; moresq; omnium: nec solucre
 Risu ora curat, nec studet quicquam boni
 Faccere: sed unum id cogitat totum dicim
 Secundq; uersat, arte qua tandem seclus
 Designat aliquid maxime nefarum.

Ex ape creatæ coniugis felix vir est,
 Quæ sola nulli crimini est obnoxia,
 Vitamq; longam & floridam facit viro,
 Charoq; chara consuecit coniugi,
 Fœcunda pulchra & splendida propaginis
 Interq; cunctas feminas spectabilcm

Πάσησι, δέοντες ἀμφιδιέδρομεν χάριες·
Οὐδὲ μη γυναιξὶν ὑδεται παθημένη,
Οηου λέγουσιν ἀφροδισίους λόγους.
Τοίας γυναικας αὐδηράσιν χαρίζεται
Ζεὺς τὰς ἀρίτας ηγετωλυφραδετάτας.

Τὰ δὲ ἄλλα φῦλα ταῦτα, μηχανῆς Δίδε
Εστιν τὸ πάντα ηγετωλού αἰδηράσιν μίνει.
Ζεὺς γὰρ μέγιστον τοῦτον ποίησεν παποὺ
Γυναικας, λιγὸ τι ηγετῶντον ὀφελέην.
Ἐχουστι τῷ μάλιστα γίγνεται παπόν.
Ἐν γάρ ιοτὸς οὐφρωνήμεροις διέρχεται
Παπούσιοις σῶι γυναικί πέπλεται.
Οὐδὲ διψαλιμὸν οἰνόν αἴπεσται,
Ιχθὺοις ουνομητῆρα δυσμηνέα δεῖν.
Αὐτὸς οὖτε μάλιστα δυνατεῖρ δοιῆ
Χατερού, οὐδὲ μοῖραν οὐ αἰδηρῶν χάριψ,
Εὔροιστα μῶμοις μάχλωνορύσται.
Οηου γυνὴ γὰρ δέηται, εὐδὲ οὐσιάσι
Ξάνθη μολένται προφρένως δεχοίσται.
Ητις δέ τοι μάλιστα σωφρονεῖν δοιῆ,
Αὕτη μέγιστα τυγχανεῖ πλεύσιν,
Κεχλωστὸς γὰρ αὐθῆρος. οἱ δὲ γέιτονες
Χάρισου ορῶντες ηγετῶντος αἱμαρτάνε.
Τινὸς δὲ τοι πατερού αἰνέσθι μεμνημένος
Γυναικας, τινὸς δὲ θατέρου μωμόσται.
Τουνδεὶς έχοντες μοῖραν οὐ γενώσιμοι.
Ζεὺς γὰρ μέγιστον τοῦτον ποίησεν παπόν,
Καὶ δισμένοις ἀμφιθηην ἀρρενιτορ πίδη.
Εξ ἣντος μὲν αἴδητος οὐδείξατο
Επωαικός ἄντες ἀμφιδιέδρομενοις.

Decore circum gratia ambit undiq;
 Diuina: segnes nec frequentat circulos,
 Vbi de Venereis fabulantur fæminæ.
 Tales mulieres Jupiter longè optimas
 Et singulari præditæ prudentia
 Præbet benignus & fauens mortalibus.

At reliqua genera callido Iouis clo
 Creatæ cunctæ sunt, & apud homines manent.
 Has nempe pestem Jupiter grauissimam
 Produxit, etiam ut ferre siquid commodi
 Videantur, ipsum id sit marito incommodum.
 Nec integrum unquam transigit lætus diem
 Qui cum muliere degit una: nec famem
 Diram à familia contubernalem, deumq;
 Hostem repellat facile quum uir maxime
 Animo uidetur lætus, aut fato dæsim,
 Aut hominis ergo tuu reperta criminis
 Occasione comparat se pælio.
 Nam sicubi ædes uxor ulla incolit,
 Nunquam hospes hilare poterit illic excipi.
 Quod si qua frugi existimetur maxime
 Longè supra omnes illæ dannosissima est,
 Nempe oscitante coniuge: at uicinia
 Lætatur errore eius. & nuptiam ad suam
 Animum reter, uens quisq; laudat propriam,
 Culpat alienam coniugem. cum cæteris
 Nec esse parili sorte nos cognoscimus.
 Nam maximum istud Jupiter genuit malum
 Vinclumq; nodo strinxit insolubili:
 Vnde explicauit Pluto morte plurimos
 Mulieris ergo conserentes dexteris.

Ἐν τῷ παρὰ τῷ αὐτῷ, ἐν τῷ περὶ τῷ βίου, ὅπ
Βραχὺς καὶ βιτελής.

Ωταῖ, τέλοθεν τὸν οὐχι βαρύντυποθ
Παύτερον δοῦ δέτι, καὶ τίνος ὅπη δέδει.
Νέος δὲ εἰπεῖνθράποισιν δικαιομένοις
Ἐτο, ἀλλ' εφημέρεοι βροτοῖ διγόμενοι,
Οπως ἵκατον ἵκτελοντες δεός.
Ἐλαῖς δὲ πάντας πάλλεσιν δέπι τρίφε,
Απρητον ὄφελάνεντας, οἱ δὲ ὑμέρην
Βένουσιν ἐλθάν, οἱ δὲ ἐπέων περιτροπάς.
Νεανταὶ δὲ σύδεις ὅστις δονεῖ βροτῶν
Παιούτῳ τε καὶ ἀγοθοῖσιν ἴξειδαι φίλοι.
Θεαίσας τὸν δὲ γῆρας ἀγαλον λαβόν,
Πριν τέρτιη μητρά, τοὺς δὲ πάτεροι νέοσοι
Ἄθερουσι δινατῶν. τοὺς δὲ ἀρρέδεματάντε
Μέμπετο μενάντις ἀδεις ωτὸς χθονές.
Οἱ δὲ ἀγχέντες ἀφαντο πάτεροι νέοσοι
Καὶ κύμασιν πολλοῖσι πορφυρῆς ἀλός,
Θεύσιονοσιν, σὺν ἀν μηδενίσωνται γένεν.
Οἱ δὲ ἀγχέντες ἀφαντο πάτεροι νέοσοι
Καντάγετοι πάτεροι δέλιον φάθο.
Οὕτω παντεν ἀπ' ἀπέν, ἀλλα μερίδες
Βροτοῖσιν ἡρες, οἱ ἀντιπίφραστοι πάνται,
Καὶ πάτηματ' δέτι, ἀδέι μοι πιδοίατο,
Οὐκ ἀν παπῶν ἱρῶμεν δει ἐν ἀλγεσ
Κανοῖς ἰχοντις θυμὸν αἰνιζοίμεθα.

Παρὰ τῷ αὐτῷ ἀποτοῖς πρήγαοεικοῖς.

Τοῦ δὲ δανέντος ἐπι ἀντινθυμοίμεθα,
Εἴτι φρενοῖμεν, πλάσεις ὑμέρας μιᾶς.

Apud eundem in tractatu De
breuitate vitæ.

G. B.

Penes tonantem est exitus rerum Iouem
Fili arbitratu cuncta qui gerit suo.

At mens hominibus nulla momentaneis
Est, in diemq; uiuiur mortalibus,
Prout quidq; numen singulis firiuerit,
Duanabil condis inter omnes spes somnijs
Fouet uiueros uana uolentes diem
Expectat iste crastinum, ille plurimas
Mesbes: nec ullus non sibi mortaliūm
Promerit, uenq; & opulentum pro immum
Annum, id alium tuistis ante terminum
Mors occupavit: morbus alium lugubris
Extinguit, alics Martio in certamine
Domitos nigrantes pluto mittit ad domos:
Alijs procellis & fluantis & quoris
Lactans supremum claudit urda spiritum,
Quos uit i curis tristis exerceat m:dis
Hi lacrimosa ad fata recto nexili
Solis relinquent sponte lumen, sic mali
Immune nihil est, mille sed mortalibus
Parce minantur, ac inexplicabilis
Dolor & calamitas, si mihi tribuant fidem
Se nullus ultro cruciet indulgens malis,
Animum tenaci nec dolore exerceat.

Apud eundem in consolatorijs. G. B.

De luce casis cor memoriam non supra
Vnion tenebit si cor habeamus, diem,

Apud

Παρὸς τῷ αὐτῷ, ἢ τῷ ὅτι ἀβέβαιο Θήτῳ
αὐθεόπων δύναξία.

Πάμπαν δὲ ἄμωμος ὅτις δέ το εἰπήριος.

ΠΑΡΑΚΛΗΜΕΝΤΙ ΤΩ
Ἀλεξανδρῆ, Στρωμ. 5.

Γιωπίδης δὲν χρῆμα σὺντριψταί
Εσθλῆς ἄμφιον, δὲν δέργιον πάντα.

ΠΑΡΑΤΩ ΣΤΟΒΑΙΩ,
Ἄτῳ πούτι τῷ βίτσῳ βραχὺς.

Οὐδὲν τοι εἰδένωποι μέντος χρῆμα τοιαῦται
Ἐν δὲ τῷ πάλλιστον χίθρια πειραῖς
Οὕτως φύλλων γενεὴ, τούτοις οὐδὲν αἰδρῶμ,
Παροῖ μηδενικτῶν δύσκολον
Στίρνοις ἐγνατέντο. πάρειται γάρ εἰλπίς ἱνάσῳ
Ἄνθρωποι, οὐτε νέων τύθεσιν ἐμφύεται.
Θυτῶν δὲ ἔφεστις αὐδος ἐχει πολυνήρατον ὕβησ,
Κέφορος ἐχων θυμὸν πέντε ἀτέλεστα νοῖ.
Οὔτε γάρ εἰλπίδη ἐχει γηραστεί μηδεν, δέντε δανεῖσθαι,
Οὐδὲν ὑγιῆς ὅταν δέ, φροντίδη ἐχει παμάτου.
Νηπίοις οἷς ταῦτη πέται νοῦς, δέντε τοσοσιν
Ως χρέον Θεός ἔβης οὐδὲ βιότοι διάγος
Θυτοῖς. ἀλλὰ σὺ ταῦτα μαθὼν βιότου ποτὶ τέρμα
Υπερτῶν ἀγαθῶν τλῆδι χαριζόμενος.

AD EVNDEM. DE INCER-
titud. felicit. humanæ. G.B.

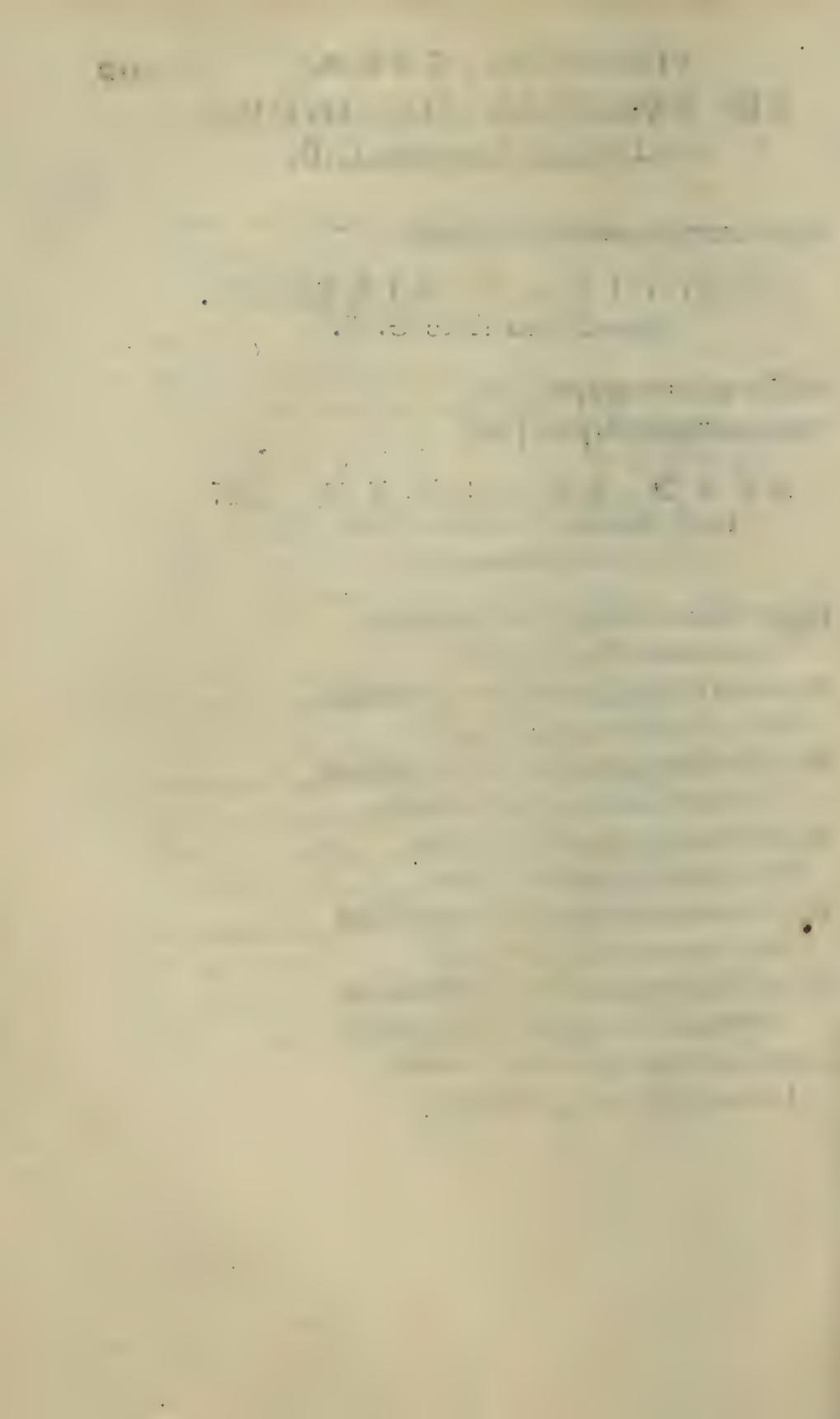
Nec ullus expers criminis nec mortis est.

APVD CLEMEN. ALEXAND.
Strom. libro sexto G. B.

Mulierc nulla res uiro præfiantio
Bona euenire, nil mala peius potest.

APVD STOBÆVM, IN
tract. De uitæ breuitate eodem Bu-
chan.interpr.

Rebus in humanis nulla est constantia certa:
Veridico uates Chius ut ore canit,
Non minus est folijs hominum gens fluxa caducis.
Pauci ubi ceperunt auribus ista, suis
Pectoribus fixere, animis namq; indita quondam
Spes teneris blandè credula corda fecut.
Et dum lœta uiret iucundo flore iuuenta,
Percusant animos irrita multa leues.
Nec senium mortemue pauet: necq; corpore sano
Prouida uenturi cura doloris adest.
O male stultorum mens credulæ, qui breuis æui
Tempora non norint quim fugitiua uolent.
At tu præmonitus nigræ ad confinia mortis
Lætus age, & genio gratificare tuo.

A D R I A N I T O R-
N E B I R E G II G R A E C A E
*Philosophiae, dum vixit, Profes-
soris variorum poemati-
cum Silua.*

IN ADRIANVM TORNEBVM
 Ex allusionum ad illustrium Virorum to-
 tius Europæ nomina
 libro. C. V.

Niteris auctorū Tornebe quod inclyte prauos,
 Et malè tornatos explicuisse locos,
 Quis tibi de facili neget indita nomina torno?
 Nanq; malos facili corrigis arte libros:
TOR. Ebr. Impiger explores, studioq; quod omnia lustres,
 Nominis exclamat syllaba prima tui.

In eundem.

AD GEORG. BVCHANA-
 num suum.

Aonidum dictus tibi gloria rara sororum
 TORNEBVS, haud alio debuit ore cani.

C A R. V T E N-
 houius F.

ADRIANI TORNEBI
variorum Poematum Silua.

DE PROVENTV POETA-
rum Calisio capto.

Calisium quidni possis Helicona vocare?
Quo capto vatū est tantus in vrbe chorus?
Quæ modo vix tacitis mussabāt te&ta susur-
Vndiq; cygnæo carmine pulsa sonant. (ris,
Ipse loqui possum qui vix sermone soluto,
En conor certis nectere verba modis.
Si natura negat, facit exultatio versum:
Pesq; sua nobis sponte sub ora subit.
Corue poeta canes, fiesq; poetria pica,
Altera si laudem laurus honora ferat.
Hoc meritum est, Errice tuum, tua laurea linguam
Erudit, & versus docta magistra venit.

P A N E G Y R I S D E
Calisio capto.

Ertus inoffens.e vit.e cùm ducitur ordo,
Nec titubata tenor cōstās restigia ponit,
Aduerſis nec lēta labāt, rubigine virtus
Obduci solet, atq; ſitu ſquillente notari,
Perpetuis torpere bonis & hebescere ſueta:
Aſt rbi letorum ſcriem transuersa repente

Interrumpit atrox sœuo fortuna tumultu,
 Se virtus animosa mouet, segnemq; veternum
 Excutit, & terso tandem splendere nitore
 Incipit, & vera se se ostentare figura:
 Exuit e& senium, viridem reparatq; iuuentam,
 Anguis vti primo posuit qui vere senectam:
 Insultusq; graues euincit fortis iniquæ.
 Ista sub invicto latitat quæ pectore virtus
 Bellipotens Errice tuo, quo clarior esset,
 Elicienda fuit dannis, vt saucia toto
 Conatu connixa, ferox assurgeret omnes
 Protinus in vires, armisq; vt frangeret hostem.
 Vidimus infando percussis vulnera Francis,
 Dissemulare metum proceres, & singere vultum
 Non potuisse, suo signare sed ore pauorem.
 Consternata vijs totis diffusa saluti
 Agmina communi, conspeximus vrbe migrare.
 Iustitio iniicto puteal sanctumq; tribunal
 Vidimus orbatum turba caruisse togata.
 Aduentare hostes, lituosq; sonare canebat
 Indulgens falsi tanto in discrimine rumor.
 Aspera quis verum non ultra finxit? & illis
 Prona fides ultra solitum fuit: auctor habere
 Is verus meruit, quisquis teterima dixit.
 His tua non dcie& gradu, rex maxime, virtus
 Inconcussa locum tenuit, seq; omnia contra
 Intulit obnoxis animis & pectore firmo.
 Hosti tunc acies intus, tunc bella coquebas:

Ingen.

Ingentesq; ire tua tum precordia flammis
 Intus anhelabant, maioraq; cœpta parabant:
 Lætitiamq; breuem diurnamq; damnam mouebas
 Hostibus. Annus abit funesta strage cruentus:
 Aequior at proprijs aperit tibi tempora fastis
 Ianus, & in votum clades conuertit acerbas.
 Crimen & inuidiam, meliori deesse, putauit:
 Nec cœptis fauisse tuis, fauisseq; partes,
 Dum nihil infractum bella instaurare tuctur.
 In longum nec spem mittit, nec pendula torqueat
 Corda mora: matura tibi sed sislit opima
 Præmia, quæ cupisti primis conferre calendis:
 Nec fecisse piget, meritum nec luce dedisse,
 Romuleos trabeæ solitæ qua tollere fasces.
 Attamen ipsius pars anni ut nulla vacaret,
 Occupat auspicijs ipsis ut inauguret eius
 Prima rudimenta, atq; ut Francæ consecret aule.
 Oceani segnes è gurgite purus Eoo
 Extulit annus equos brumali sydere vernus,
 Et sudum ostendens alieno mense serenum.
 Prodierant pigris hybernis agmina tota,
 Crispaq; per patulæ undabant signa nouales:
 Clara dies hilarat penitus mauortia corda.
 Imbuat ut miles nascentis protinus anni
 Primitias virtute parat: tua Visus ausa
 Concipit, Errice, & tua fortia iussa capessit,
 Atque agmen rapit, ut quid proxima spondeat estas,
 Tum proludat hyems, spemq; hos lib. auerat omnem,

Indicatq; metum, diroq; sub omine mergat.
 Est locus extremis quā sunt confinia terris
 Picardi & Flandri, Thetys quā refluxa ponti
 Ambiguis vel inundat aquis, inundat arenas;
 Et controuerso toties quæ limite cedit,
 Vindicat alternis, seq; in sua iura reponit:
 Calatum haud priscis notum dixere minores.
 Hic angusta freti dirimunt discrimina Belgas,
 Anglorumq; latus, medijs quā diuidit oras
 Intersus aquis pontus, compendia nautis
 Traiectus monstrat breuis, & commercia mundi
 Citro vltro iungit, strictas & plurima fauces
 Mercibus Hesperijs onerata carina pererrat.
 Terreus hic olim campus, dum præpete cursu
 Iccius aduersæ transmittit carbasa terræ
 Portus, & ad reduces exporrigit ora faselos:
 Dumq; sinu Gessoriacum penetrare reducto
 Longius, immissum penitus salis alluit æquor;
 Nunc caua cæruleo quā gurgite sæpe tenebat
 Pinus iter, sulcos infundit durus arator,
 Exercetq; solum, glaucis regnataq; diuis
 Possidet arua Ceres, campi quaq; antè natabant,
 Turrita Audomarum muri cinxere corona.
 Calisij sedem post optauere coloni,
 Et legere locum laribus: tum paupere cultu,
 Et temere extructis, rudibusq; mapalibus illum
 Insedere, casisq; & agresti culmine vicum.
 Anglos dein veritus pinnis atq; aggere firmat

Francus, & æquoreo voluit confidere claustro.
 Proh pudor, obscœnum posthæc incesta maritum
 Vxor Aquitanis dotalibus inuehit aruis,
 Et te Picto dicat, propriumq; adiudicat Anglo:
 Colliditq; domos, iurataq; bella quietis
 Inspirat populis, regum communis Erinnys.
 Non sic tartareis Alecto emissâ cauernis,
 Armaret gentes odijs & bella cieret.

Anglum etiam proauita mouet Normania:nanq;
 Eiectum grauiter Franci se vindicis armis
 Patroniq; dolet: potiorem iactat iniquo
 Assertore pium tam longa sanguinis esse
 Hæredem serice, repetitq; à stemmate iura.
 Ille etiam Francæ cupit aspirare tiaræ:
 Testaturq; genus maternum, humanaq; iura,
 Pollutam queriturq; fidem, legemq; tuetur
 Francus, lanificis quæ dextris regia sceptræ
 Abnegat, & molli vctat clangescere sexu.
 Calisium hinc longa capit ob sidione, suoq;
 Fertilis vber agri Normana noualia Saxo
 Adiicit imperio: solio tunc imminet vltro:
 Et coniurato Burgundi Marte iuuatur,
 Burgundi, qui patricia tum cæde cruentus,
 Proditor ad seros commissa luenda nepotes
 Transtulit, & cæde hac & proditione profanus:
 Carolus ut tantam videt impendere ruinam,
 Has disiungit opes, Burgundiq; sœdera sancit.
 Virginis hinc Anglos ductu(mirabile dictu)

Normani depellit ouans & Vasconis agro.
 Hesit in extrema celebris victoria meta,
 Califum tentare timet. Tu causa timoris
 Angle, quod vndenos sese repararat in orbes
 Luna prius, posses illa quam sede potiri.
 Cinxerat & vallo Burgundus & aggere frustra
 Ista Errice tibi prouincia dura, relicta est.
 Hanc tamen hyberni cum pulsant æquora cauri,
 (Auspice temperies sed numime verna refusit)
 Cum nemorosa feras villoso tergere produnt
 Frigoribus sua lustra, mari dum nauita cedit,
 Rura gelu dum claudit hyemis, dum segnis arator,
 Omnia naturæ dum foedere bella quiescunt,
 Luce urbem decma recipis felicibus armis,
 Quam vix undecimo mense expugnauerat hostis:
 Luciferos nec tot numerat tua laurea felix,
 Hostica quot lunas prior imputat: & tamen illum
 Munierat natura locum, manus arte Cyclopum
 Obuallarat, & à terris abstraxerat æquor
 Immisum feruente lacu: sed & alueus æstu
 Illabente maris, pleno se gurgite tollit.
 Qualiter Euboicis exundat littus in oris,
 Cum tumet Euripus reuocatis concitus vndis:
 Cumq; annus rapidi sentit monumenta leonis,
 Nilus ut æstiua se mole superijcit aruis.
 Censeris terris Neptuni auulsa tridente,
 Cæruleis transmissa vadis fundamina cingi,
 Vrbem telluri limes nisi iungeret arctus.

Hunc

Hunc scopulum quis quæso capi sponsore putaret
Posse Dco? certusq; fidem quis nam arctor haberet?
Expugnare duces tibi, quorum nota Gradiui
Militia est virtus, Errice necesse, priusquam
Vrbem oppugnares, multis suis rfsq; diebus.
Tendebant contrari, quodq; h. aud promitteret astas,
Credere nolebant hyemis glacialibus auris,
Quæ souet obſiſos, obſeſoresq; fatigat.
Cæſarcis fortuna fauens conatibus, virbis
Mediomatricum deprensa est mœnibus, ac se
Inclementi hyemis tum tempeſtate repulſam
Indulgere suo nequicquam ſenſit alunno.
Ille suas afflixit opes, dum provocat amens
Concretam glaciem nimboſq; niueſq; laceſſit.
Is sapit hostili quem facta pericula danno
Erudiunt. Erricus ad hæc, ſe fidere cœptis,
Augurioq; animi quodam ſe impellier inquit.
Degenerem ſe ſcire hostem, quem effeminet illa,
Qui regitur male fortis anus, tristisq; Megæra,
Supplicijs que ſeuia ſuos immanibus olim
Frexit, & ingenitæ quod erat virtutis ademit:
Summaq; decuſſit tondente papuera ferro:
Exilijs vel dira ſolum mutare cogit,
Fœmine.e reliquum quod ſeſe emancipet aule,
Vulgus iners, vilesq; animæ, cædiq; paratæ,
Ceu pecudes, conſerre manum & pugnare perofæ,
Quos prouincere mei duclrice puella,
Hos ego rugosa retula regnante timerem?

Ille Gynæcio pensisq; assuetus Iberus,
 Delicijs qui totus hebet, luxuq; liquefcit,
 Faxo sua mihi cum Cleopatra Antonius amens
 Expendat poenas, & supplex arma recondat.
 Ille leui afflatu fortunæ, credo, beatum
 Se putat eſſe, tamen sit ei victoria faxo,
 Non minus ac coniux ſterilis, quo pendat eadem
 Coniugium & palmam trutina, nec ſperet utrinq;
 Carolus afferuit qui viſto Saxone Francum,
 Saxona Burgundumq; iugo diſiunxit amico:
 At me rapta iuuant geminato ex hoſte trophæa:
 Coniunxiſſe placet, ſemel ut defungier uno
 Marte mihi, & gemino liceat clarere triumpho.
 Frigore nec moueor: medijs aquilonibus alpes
 Gentibus innumeris ſtipatus & agmine Pœnus
 Annibal immenso, ſuperauit, & obuia rupit.
 Tunc paſſa eſt natura iugum, celoq; minantes
 Cœlo ſubmisit ſcopulos, & iura recepit:
 Atq; inſeffa hominum ſtatione cäcumina vidit
 Ardua, pennigeris volucrum vix peruia ſeclis.
 Quem populum terris imponere fata parabant,
 Concufit labor ille ducis, populiq; ferocis
 Pulsa loco eſt virtus, ſtratiq; cadauere campi.
 Lydia Achæmenio ſunt ſubdita regna tyranno,
 Frigoribus dum ſæuit hyems, non ipſe ſerenos
 Alcyonum deſpero dies, quibus æquora mulcet
 Iuppiter, egelido cœlumq; te pore relaxat.
 Nec noſtros prohibere leue ac reparabile dampnum

Successus

Successus raleat: offenso illi quippe tenore
 Fortius insurgent maiori mole cohorti:
 Amissi uti rapido qui creuit plurimus imbris,
 Obice sistit iter, mox eluctatur, inertes
 Perrumpitq; moras, secumq; in prona volutat,
 Quicquid obest victor, cursuq; citatior exit.
 Acrior est virtus, quam suscitat ira dolorq;
 Irritata venit, quæ morsu saucia damni
 Angitur, & querit collectis viribus hostem.
 Quare agite, & rapto, potitur quo perfidus Anglus,
 Ceu spoliumq; ostentat, & hac ceu vindice gleba,
 Mancipijs esse sui contendit Francica sceptræ,
 Vos hostem spoliare duces, actosq; profundo
 Reddite iam toto diuisos orbe Britannos.
 Maxime Francigenum cœlestia, Visius inquit,
 Cuius in arbitrio sunt lilia, terror Iberi,
 Saxonis horror, amor patriæ, cui cedet iniquæ
 Sortis acerba manus, se purgabitq; nocentem,
 Quod tua deseruit, diuersaq; castra secuta est.
 En ego, quæ mandas, præsto sum ut iussa capessam:
 Auspice te diuosq; tuos mihi dante secundos,
 Aspera militia haud fuerit, non si agmine celsas
 Ipse remetiri cogis brumalibus Alpes
 Frigoribus, trepidamq; armis obsidere rursus
 Italianam: si regna iubes in Daunia bellum,
 Seruiet hæc deuota manus: felicibus armis
 Quæ sceptris adiuncta tuis regna illa dedisset:
 Ni temeraria fides illic, pollut.iq; turpi

Fœderata sancta forent caupona, & perfidus hospes,
 Aequato velut ancipites examine lances,
 Inclinaſſet eam in partem, propensiūs vnde
 Auri pondus erat. nam dum ferit ille morarum
 In necitq; dolos, dumq; insidiosa fufurraſt
 Diſſidiij commenta, fidem & diſiungit amicam,
 Inſpiratq; odium, & ſocialia diſtrahit arma,
 De manibus fortuna meis elapſa receſſit.
 Nec tamen interea campo ſe comminus hostis
 Oppoſuit, clauſuſq; ſuis in mœnibus hœſit:
 Degeneres veluti fouere cubilia ſiluis
 Et latuere feræ. Nunc quæ mihi præcipis, illa
 Exequar, extorrem trans & mare Saxona mittam:
 Viſtorem & te Caliſio preſtabo recepto.
 Tempus erat, quo bruma rigens graue frigus anhelat,
 Threiciusq; ſolum Boreas atq;asperat vindas,
 Et quo conſtrictis dureſcunt flumina crufis,
 Calcanturq; rotis, iſultanturq; pedum vi,
 Congerie quo ligna focis coniecta cremantur,
 Et vix horrentem deſendimus aera tectis:
 Sed ſimul ac campis criſpi fulſere dracones,
 Et legio egressa eſt, quæ milite cingeret urbem:
 Ipsi repens deſeuit hyems, frigusq; remittit,
 Vernaq; temperies non ſucto ſydere ridet.
 Ille fator rerum reducem qui temperat annum,
 Qui nouat æſtates, reuocat qui verna Serena,
 Qui rigidas hyemes, autumnum quiq; nocentent
 Certa lege refert, mutauit fœdera rerum,

Atq;

Atq; vices, properata tibi qui verna reduxit
 Tempora, & ante diem brumalia frigora soluit.
 Hunc coepitis fuisse tuis non vlla fuisse.
 Aestatis tam certa fides, nec signa dedisset
 Tam manifesta tuis, rigidas ac quando pruinias
 Corpore semistro semper Capricornus anhelans,
 Lenior incubuit terris, aurasq; niuales
 Discusit, Letumq; afflauit veris honorem.
 Augurijs alijs quid opus? præsagia diuum
 Quenam alia explorare cupis mage fida fauentum?
 An defixa polo solis rota clara, diemq;
 Longius extendens, stantesq; experta iugales,
 Certius affirmet rex numina rebus adesse
 Fusa tuis horrenda gelu tibi bruma remisso
 Ecce tepe, sternitq; tuæ placida æquora classi:
 Et venit ad partes vltro, inuitatq; morantes:
 Frigora dedidicit, tempestatesq; remouit.
 Non tan presentes potuisses noscere diuos,
 Comoda legisses si tempora: militat æther
 Auspicijs, Errice, tuis, mundiq; sequuntur
 Ipsa elementa deos, & coniurata fuorem
 Commodat insolito moles operosa sereno.
 Hec animos hosti frangunt: tibi cernit amicos,
 Quos timet aduersos diuos: & sperat iniquos,
 Quos æquos videt esse tibi: præindicat annum
 In reliquum tam mitis hyems decurrere votis
 Tempora grata tuis. si quid tentauerit hostis,
 Obruet aut pelago naues nimbosus Orion,

Aut hærebit iners legio pluuialibus hœdis:
 Signa mouere loco nec erit, nec vellere plantam;
 Aenea voluenti nec agetur machina curru.
 At legio pugnam, cœli defessa procella,
 Si tentet, tibi terga dabit cœdenda, nec i^q;
 Marte tuo data sternet agros, & clade notabit
 Profligata locum, serisq; ne potibus edet.
 Vifius, ut iusti, crebris stationibus urbem
 Obsidet, Euripi quâq; vnda reciproca cingit
 Arcem, tormentis murisq; atq; aggere firmam,
 Verbere crebra quatit: tum rauca tonitrua vicit
 Murales torquens immani pondere glandes
 Machina: fulminea non sic se lampade vecors
 Salmoneus iactauit ouans, talemq; fragorem
 Non dedit, æthercos quando affectauit honores.
 Ilicet ingenti muri patuere ruina.
 Corripiunt aditum duo mox fortissima belli
 Robora, restantem cupidi expugnare cohortem;
 Strozzius Aumalusq; loco mox pellitur Anglus,
 Cedit & arce: manu qui si contenderet hilum,
 Mox maris illapsus vel nostros mergeret æstus:
 Aut interceptos diuisosq; obice ponti,
 Hosti mactandos miseranda morte dedisset.
 Temporis hoc de te breue decernebat & hoste
 Momentum: articulo hoc victor victusq; dabatur.
 Propugnasset enim aduersa pro parte tumescens
 Pontus, & euersæ labem sarcire ruinæ
 Impressa foſſa licuisset & aggere iacto:

Spes

Spes & adempta foret potiund.e funditus vrbis,
 Si qua animo virtus Anglo roburq; fuisset.
 Horæ sextantem qui si durasset in hostem,
 Vicerat: aduersum sed enim duo fulmina Martis
 Strozius Aumalusiq; loco pepulere feroce,
 Arceq; præcipitem exturbant, funduntq; fugantq;
 Postmodò flagitij tanti sed pœnitet Anglum,
 Præsidiumq; animis pelagi feruore receptis,
 Distractum medijs interlabentibus vndis
 A castris, tentare parat, pugnamq; lacefit.
 Miserat Oceano rutilum nox humida solem;
 Sublustra sed clara polo Diana micabat:
 Illa acies sœui mutata sorte pericli,
 Sublimi è specula cœli concurrere cernit:
 Qualis Olympiaca sedet olim in gymnade iudex,
 Solennes referunt sacra cum quinquennia ludos:
 Qui prius obseSSI fuerant, obfidere certant.
 Sed potior Francus quæsita laude locoq;
 Anglus at inferior concessa laude locoq;
 Saxone Franci animos attollit adorca pulso:
 Attamen irritant nihilominus acriter Anglum,
 Natiq; vxoresq; laresq; aræq; sociq;,
 Atq; abolere parat desertæ dedecus arcis.
 Illam multa viri per noctem fortia miscent
 Vulnera: tormentis volucris pila nulla quiescit,
 Non validis excussa toris letalis arundo,
 Liuida tartarco non glans explosa boatu,
 Non tela aut ignes cessant, non mucro coruscus,

Plura

Plura refers tamen Angle loco congressus iniquo
 Vulnera, Francorumq; tui sub Marte manipli
 Multa cæde cadunt, vultumq; auertis ab hoste.
 Interea prodit tenebris aurora fugatis,
 Albescitq; dies, resugusq; relabitur æstus.
 Tum verò haud dextra Saxo defendere fisis
 Vrbem, velatis manibus, modò viuere pactus,
 Omnia Visiade diuina humanaq; dedit.
 Regina ut captam mox nuntius attulit urbem,
 Regalem lacerauit amictum, & pectora planxit,
 Perdita, damnauitq; diem, vesci q; negauit,
 Et cœtum auersata hominum penetrale petiuit
 Multa gemens, diro peregrinas omne thædas
 Execratis, pepigit quas nobilitatis inquis
 Infestisq; animis plebis, tum perfida misso
 Iuratum violasse dolens interprete belli
 Fœdus, & Hispanis interuenisse periclis.
 Hic furias male sana vocat, quibus acta duellum
 Indixit: vocat & Bellonam, Erebumq; chaosq;
 Ingeminat, miseram cupiens abrumperè vitam.
 Tres illam perhibent secretam ex ordine luce,
 Et totidem noctes polu caruisse ciboq;
 Ieiunis quarta vix faucibus admouet escas
 Luce: quod at vitæ reliquum est exhaustat, optat
 Nobilitas plebesq; & fontem deuouet Orco:
 Quærupto infaustum contraxit fœdere bellum,
 Exteraq; indigenis spretis connubia legit,
 Regia ut Hispanis enuberet Anglica sceptris,

Contemptus

Contempta gente externo transcripta colono.
 S. epius ista premunt: paulatim gliscere cruda.
 Seditio, & seuire animis ignobile vulgus,
 Atq; orbes glomerare, odijq; accendere causas,
 Regibus & multis cæsis gens illa cruentis,
 Principis & superis consueuit morte lit.ire,
 Publica in exitium conuertens damna potentum:
 Dedendum esse neci clamant, eiusq; piandam
 Interitu cladem: hic quorum scelerata propinquos
 Sustulerat, stimulos addunt, acuuntq; furorem.
 Dij facerent vna caderent ut compare plaga,
 Coniugio iuncti rex & regina finistro:
 Fœminæ ferrum crux haud satis imbuet: ille
 Accedat iugulus, quo fœmina capta nocente est,
 Ad bellumq; impulsa: caput luat illud Iberi,
 Quod patr. uit opus: Si non pote, fœmina saltem
 Calisto inferius funesto sanguine mittat.
 Qua diuos, Errice, tibi pietate secundos
 Tam meruisse potes, faciles ut votu quod ultra est
 Donent? Calisium sat erat tibi Maric receptum:
 Hoc cumulant meritum Anglorum ciuilibus armis,
 Et reginæ odio, Burgundum & fædere rupto
 Exarmant, primum vinci minimeq; rebellem,
 Consociet nisi castra, suo tueatur & auro
 Anglus, qui socijs abscedet protinus armis.
 Euentura loquor, firmabunt omni.i diui.
 Fortè nouis ingens animo successibus Astur,
 Prospéra cui letos tulerant æstua triumphos,

Inferiora dijs vt non sentiret, & vltro
 Stellanti iaceret maledicta mimacia cœlo,
 Ocia fallebat lusu, Francosq; proteruis
 Vsq; iotis amens lacerabat, & vsq; rogabat,
 Nonne pruinosis gelidoq; sub ætheris axe
 Hybernis positis algeret Francus? & eius
 Stiria in impexis duresceret horrida barbis?
 Quem vapor æstiuus duræq; offensio pugnæ
 Percalefecisset, glacies nonne vreret æquæ?
 Quanquam tum insolito vernabat sydere cœlum.
 Is simul ac captam, dum luderet, audijt urbem,
 Perculus stupuit, gelidusq; per ima cucurrit
 Ossa tremor, steteruntq; comæ & vox faucibus hæsit.
 Dein ad se vt redijt, dissecit ludicra, & ægro
 Pectore crebra gemens mœstus suspiria duxit:
 Et singultanti querulam vocem edidit ore.
 Armis men' positis deprehensum & milite misso,
 Improba destituis fortuna, atq; ohijcis hostiis
 Siccine de manibus nostris elapsa repente est
 Laurea: sic Francum nec belli incommoda frangunt.
 Sæua nec horrentis remorantur frigora brumæ?
 Meq; hycimemq; pari traductos ille triumpho
 Victor aget: non ex facili certamine laudem,
 Non æquo petit ille iugo, qui tempora victus,
 Victoremq; parat communi clade notare:
 Hisq; triumphatis memori se tradere famæ,
 Saxonibus quid dico? meæ quid dico Britannæ?
 Quos ego composita felices ante quiete,

Inuitos placidam temerando rumpere pacem,
 Iure profanato & diuum pietate coëgi?
 Ita manet merces illos, queis chara fuero
 Commoda nostra magis, quam sanctum fasq; bonuq;
 Religio nostris quis vilior vñibus ecquem
 Inueniam posthac facili qui peieret auso,
 Imputet atq; mihi violat e pignora dextræ?
 Iamiam perfidiæ Parmensem pœnitent actæ,
 Venit in Hesperiam si pœpte fama volatu,
 Talia que pernix momento remige penna,
 Nuntiavit auroræ populis, solisq; cadentis
 Qui Maura stridere globum nugantur in vnda:
 Nec paria cumentis narrat, sed gutiura mille
 Soluit, & in maius damna omnia semper acerbatus
 Etsi vix poterit lingua superare loquaci
 Dedeceus acceptum, & capte infirmitia sedis.
 Hec pelago imponit frenos, hæc cerula Nerei
 Regia, ceratas cui fas parere carinas.
 Imminet hæc Flandro, in ceruice & faucibus urget,
 Hec diti exuuijs raptis ex hoste superba,
 Primitijs delubra deum ditabit opinis,
 Curvabitq; tholos, ædesq; relinquet inanes
 Quæstori, & nostri minuet compendia fisci:
 Auerletq; tuas lembis Antuerpia merces,
 Prædatrixq; audi dirinet commercia mundi:
 Treicio ceu qui metatus littore sedem,
 Angustum bouis accoluit de nomine pontum.
 Huc & ab Hesperio qui sueti & cardine Eoo

Tendere nauigij, sistent iter, atq; quiescat
 Orbis opes solitus Flandris portare cataplus.
 Nec mihi consultum est exhausto sumptibus, vnde
 Pugnaces reparare manus ad prælia possim,
 Venalesq; tuas Teuto conducere dextras.
 Gens conducta meres aduersis hospita castris:
 Quæq; gerunt alij pia, tu ciuilia bella
 Sola facis, ferrumq; in ciuis viscera condis:
 Dum q; alijs vincis, tibi vinceris: atq; iuuentus,
 Quæ melius sancta pro relligione periret,
 Lucro animam impendit, pretioq; paciscitur hostem,
 Testaturq; hominum nunquam se deesse furori,
 Ausa pharetrato non conminus ire tyranno:
 Virq; in Christicolas, in Turcam foemina pugnat.
 Hæc ille immani consumptus corda dolore:
 At parte ex alia, festis gaudere choreis
 Francorum populus, vittis innectere diuos,
 Et celebrare deum delubra, & limina fronde
 Spargere, & in cunctis ignes accendere vicis:
 Lætitiamq; agitare epulis cantuq; iocoq;.
 Tum de te visi quis non est grata locutus?
 Burgundum quoties equitem memorare iuuabat,
 Præcipiti dare terga fuga turmalibus alis
 Ante coegisses: Metis sub mœnibus vtq;
 Ipse triumphalem fregisses Cæsaris axem.
 Tu formidatum mundo, vinciq; negatum
 Posse caput primus superas: Tu frangis equestres
 Victor Scloporum cuncos ad Rentia castra:

Te Belgæ timuere truces, te fortis Iberus:
 Te prope Cæsarea fugit statione relicta
 Carolus, ut trepidas vidi nutare cohortes.
 Tu quoq; in Hesperiam magnam non agmine magno
 Per medios hostis penetras, & salua reportas
 Signa domum, iusto luctatus cum hoste, tuiq;
 Cum capitis sectore, fidem qui prodidit auro
 Persidus, & socium nudauit milite pacto.
 Nunc etiam extrema restantem in calce Britannum
 Littorei Belgæ, maiorumq; ora notantem,
 Stigmaq; inurentē, atq; ut compede regna prementē
 Gallica, dux victum trans æquora glauca remittis,
 Impingisq; vadis patriæ. nunc naufragus Anglus
 Electusq; miserq; suæ est illisus arene.
 Qui vasti à nobis aberit discrimine ponti.
 Preclarè fines Visi regis arbiter æquus.
 Sæpius hæc iterant, satias nec carminis vlla.
 Nec fratrem, cui purpureo velata galero
 Tempora, prætercunt hilares, patriamq; beatam
 Eſſe pari fratum celebrant, quorum arma tubasq;
 Alter obit, viator patriæ decus atq; reportat:
 Consilijs vsuq; togæ præstantior alter
 Errici relevat curias, & corde capaci
 Sufficit & musis, & rerum sustinet actus,
 Partitumq; vigil tempus dispensat virisq;:
 Squallida Barbarico nec secula nostra veterno
 Eſſe sinit, castas nec mendicare Camœnias.
 Vissus hinc pergit, raptoq; citatius omni

Agmine, turritas ingenti mole Vinarum
 Arces circundat pluteis, & verbere mulio
 Tormentorum, apices pinnasq; et moenia pessum
 Deicet, aggestumq; solo mox & quat aceruum,
 Iunctus erat muro qui terreus, hinc tuba cantu
 Signa dat, atq; acrem ciet ad certamina pubem.
 Primus ibi ante omnes iuuenum comitante caterua,
 Infers, Andellote, gradum, atq; inuadis in hostem:
 Et comes accedit Memorantius inclitus, ambo
 Felices, si non desideret iste parentem,
 Tu fratrem, indignos duri quos alea Martis
 Importuna fero captiuos traderet hosti.

Hos rapidus Rhodanus, vitreis hos Sequana limphis,
 Hos liquidus Ligeris, flerunt hos marmora ponti.
 Mox ruit his ducibus tanto impete feruida pubes,
 Quantus Hyperboreis Aquilo prolapsus ab antris,
 Incubit pelago, campisq; natantibus instat,
 Et possessa alijs sibi vindicat æquora ventis:
 Quaq; dedit sonitum, maria inclinata propellit.
 Non hostes sifferre valent, metit efferus ensis
 Saxonaq; Hispanumq; trucemq; ad barbara Belgæ.
 Sternitur omnis humus, cercali ut mergite passim
 Stratus ager, frugum expositis per rura maniplis.
 Vnus vix tanto è numero tu, Græe, superstes.
 Scrutatum lucro quam cæsum impendere ferro
 Maluit, & prædam quam miles inane cadauer
 Optauit potius: tu saluus vindice nummo.
 Ista bisrons expensa tulit tibi munera Ianus,

Atq;

Atq; tuis annum ceptis, Errice, sacravit,
 Qui te tam large donauit pignore strenæ.
 Successus vrgere tuos & adeſſe fauori
 Cœlicolum ſis quæſo memor: nunc hostis incrimis
 Militibus caret & nummis: occurrere diuīs
 Quid lentus ceſſas fautoribus? an ne relinques,
 Quos fauſtos precibus votis & emacibus ante
 Optat̄, fibra & pecudum censuq; mercri?
 Eſſe duces cupiunt, comes hos ut paſſibus æquis
 Ipſe ſequerē, vide. tibi ſi, dum ſeuia procella
 In regnis graſſata tuas euertet vrbes,
 Hanc aliquis diuūm certò promitteret horam,
 Credere vix poſſes: ſed ſi tamen illa veniret,
 Hostis perniciem iurares, contigit illa:
 Injicienda manus, ne mox præteruolet, hostis
 Ille tuus dicit dum ſegnia tempora victor,
 Se vinci ſenſit, lapsasq; reſurgere partes.
 Funestæ Latio manârant ſanguine Cannæ,
 Et Pœni modios cumulauerat annulus auro:
 Dum tamen ille ſedet, dum cunctaturq; vocanti
 Fortunæ preſto eſſe comes, Romaniq; iacentem
 Reſpirare ſinit, diuūm irrita munera ſenſit.
 Nam velut execto collo numeroſior hydra,
 Multiplicata ſuis dannis, violentior hostem
 Creuit in aduersum, decus illi & frondis honoræ
 Eripuit, vicitrixq; dijs ſoleynia ſoluit.
 Imperium eſt mundi iuuensis Pelleus adeptus,
 Dum vicitis inſtat, dumq; omni à parte timetur;

Creditur & tergis hærere fugacibus, et dum
 Hostibus improvisus adest, nec nuncius illum
 Aduentare scit rumor, venisse sed hostis
 Conspicit oppressus, nec fudit ad arma vocare.
 Bella Dionaeus quoq; fulminis ocyor alis
 Cæsar, ut excusus balearis verbere funde
 Geſſit, vincendusq; mora, fuit impete victor.

AD HENRICVM II. FRAN.
 corum Regem inuictiss. De
 Calero recepta.

Non parca ſati conſcia, Lubricæ
 Non ſortis axis ſistere neſcius,
 Non ſiderum lapsus, ſed vnuſ
 Rerum opifex moderatur orbem.
Qui terram inertem ſtare loco iubet,
 Aequor perennes voluere vortices,
 Cœlumq; nunc lucem tenebris,
 Nunc tenebras variare luce.
Qui temperatae ſceptra moideſtiae
 Dat, & proteruae frena ſuperbie,
 Qui lacrymis foedat triumphos,
 Et lacrymas hilarat triumphis.
Exempla longè ne repetam: En iacet
 Fractusq; et expes quem gremio ſuo
 Fortuna fotum, nuper omnes
 Per populos tumidum ſerebat.

Nec

Nec tu, secundo flamine quem super
Felicitatis vexerat æquora,

H E N R I C E, virtus, nesciisti
Imbriferæ fremitum procellæ.

Sed pertinax hunc fastus adhuc premit,

Vrgetq; pressum, & progeniem sui
Fiducia paritumentem

Clade pari exagitat Philippum.

Te, qui minorem te superis geris,

Culpamq; fletu diluis agnitam,

Mitis parens placatus audit,

Et solitum cumulat fauorem:

Redintegratæ nec tibi gratiæ

Obscura promit signa: sub algido

Nox Capricorno longa terras

Perpetuis tenebris premebat:

Rigebat auris bruma niualibus,

Amnes acuto constiterant gelu,

Deformis horror incubabat

Iugeribus viduis colono :

At signa castris Francus vt extulit,

Ductorq; Franci G V I S I V S agminis,

Arrisit algenti sub arcto

Temperies melioris auræ:

Hyems retuso languida spiculæ

Vim mitigauit frigoris asperit,

Siccis per hybernum serenum

Nube caua stetit imber aruis.

stravit quietis æquor, i fluctibus
 Neptunus, antris condidit Acolus
 Ventos, nisi Francas secundo
 Flamine qui veherent carinas.
 Per aqua nuper squalida, et ignibus
 Adhuc Britanni penè calentibus,
 Cornu benigno commeatus
 Copia luxuriam refudit.
 Idem ut reductas condidit oppidis:
 Francus cohortes, mitis hyems modò
 Se rursus armavit procellis,
 Et positas renouauit iras.
 Stant lenta pigro flumina marmore,
 Canisq; campi sub niuibus latent,
 Diuerberatum sæuit æquor
 Horriseris Aquilonis alis.
 Ergo nec altis cincta paludibus
 Tulere vires moenia Gallicas
 Nec arcibus tutæ paludes
 Præcipitem tenuere cursum.
 Lorene Princeps, præcipuo Dei
 Fauore fœlix, præcipuas Deus
 Cui tradidit partes, superbos
 Ut premeres domitrice dextra:
 Vnius anni curriculo, sequens
 Vix credet ætas, promeritas tibi
 Tot laureas, nec si perauras
 Pegasea veherere penna.

Cesse-

Cessere saltus ningudi, & Alpium
 Inserta cœlo culmina, cum pater
 Romanus oraret, propinquæ vt
 Subiijceres humeros ruinæ.
 Defensa Roma, & capta valentia
 Coacta pacem Parthenope pati,
 Fama tui Segusianus
 Barbarica face liberatus.
 Aequor procellis, terra paludibus,
 Armis Britannus, moenia sœculis
 Inuicta longis, insolentes
 Municrant animos Caletum;
 Lorena virtus, sueta per inuia
 Non vñitatum carpere tramitem,
 Inuicta deuincendo, famam
 Laude noua veterem refellit.
 Ferox Britannus, viribus ante hac
 Gallisq; semper cladibus imminens,
 Vix se putat securum ab hoste,
 Fluctibus Oceani diremptus:
 Regina, pacem nescia perpeti
 Lam spreta mœret foedera, iam Dei
 Iram pauet sibi imminentem,
 Vindicis & furiae flagellum.
 Clues & hosts iam pariter suos
 Odit pauetq; & ciuium & hostium
 Hirudo communis, cruxorem
 Aequè audiē sitiens vtrunq;.

Huic luce terror Martius affonat
 Dir. eq; cædis mens sibi conscia,
 Vimbræq; nocturnæ quietem
 Terrificis agitant figuris.

La. B. Te.

AD CLARISS. VIRVM
 Michaelem Hospitalem, Supremum tunc
 Præsidem rationum Regiarum, nunc
 Gall. Cancellarium. Adr. Tur-
 nebi Epistola.

Hospitalis amor musarum deliciæq;
 Carmina Cirrhææ non inficianda caterue
 Qui fundis Phœbus olor, quem gemma decusq;
 Sydereum nostri veneratur Margaris æui,
 Pegasei tutela chori, Phœbiq; patrona:
 Splendidus Assyrio necnon quem Carolus ostro
 Obseruat, castus Iouis Aonidumq; sacerdos:
 Accipe quæ falsis iniusta calumnia verbis
 Obijcitur nobis, et promitur ore profano:
 Et musas defende reas, sotentq; Mineruam,
 Per latus hæ quoniam nunc nostrum vtræq; petūtur,
 Multi in nos Anyti paßim Molitiq; renati,
 Socratico qui nos euertere criminè tentant:
 Esse iuuentutis nos sœua venena loquuntur,
 Atq; nouos inferre Deos, noua numina, ritus

Infoli-

In solitos, quicquid Germania deniq; peccat,
 Nos sumus authores, scelus & commisimus ipſi,
 Plectimur & miseri, quicquid delirat, Achiu:
 Et causam quamcunq; sibi confingere malunt,
 Noscere quācum veram, pestisq; exquirere venas.
 At qui vel merito decerni premia nobis
 Crediderim debere, bonos retinere solemus
 Quod iuuenies veterum in scriptis præstantibus, omni
 Que labe & labis sunt suspicione remota.
 Executito iuueni veteris proba signa monet.e
 E m:nibus, mox iuuenies versare numisma
 Ista recente nota quod cudit adultera forma.
 Prisca igitur pubem qui non vult scripta doceri,
 Ad noua mutit eam, & gentis commercia Græce
 Qui vetat, à ritro non improbat ille Lemano.
 Gallica scripta etenim de religione reuoluet
 Marte suo solus nullo p̄eente magistro,
 Qui docturus eget sudatq; ut Achaica discat.
 Nunc ad: o studio qui tam seruente docemus,
 Vix tamen ad nostras paucos adducere sellas
 Possimus: hinc longè fugiunt horrentq; labore:
 Fauci bus ast audis sitiunt haurire liquorem,
 Musita nunc nuper quem prodi ta secta propinat:
 Vnguiculis hoc à teneris cirrata cateru:
 Expetit, atq; cupit prim. euo flore iuuentus.
 Gymnasia & quod nunc minus eſſe frequentia vulgo
 Cernimus, efficiunt de religione libelli
 Verne atq; indigenæ: viget hæc doctrina viritum,

In studijsq; hominum versatur delicijsq;.
 Is iuuat hoc vitium cui nostra professio dira est;
 Et fouet aduersas partes: queis tradit inermes
 Musarum nos præsidijs et numine nudos,
 Vnde amentatis defendi possumus hastis.
 Quippe etenim nostræ multa adiumenta parari
 Hinc causæ possunt, melioriq; illi lacerto
 Pugnabit, tali qui luserit ante palæstra.
 Ingenuam quod si doctrinam hinc esse fugandam
 Credimus, ah præiudicio quam nostra premetur
 Causa graui, si nostra bonas exosa sit artes
 Secta, subæratum tactum velut indicis aurum:
 De pietate reos quos torret flamma rogalis,
 In cruce pendentes et viuo sulphure sparsos,
 Cernimus ignaros humili de plebe quirites,
 Atq; rudes Graiae iuuenes Latiaeq; Mineruæ.
 Nunc remoue Graiam pueris Latiamq; camoenam,
 Supplicium cunctis laqueumq; atrasq; fauillas
 Mandabis, quoniam succo tingentur eodem.
 Rarus at è doctis de religione Deorum
 Qui male sentiat est: si quando vsuuenit istud,
 Prodigij simile est: at tralatitia fraus hæc
 Indoctos tunica solita est vestire molesta,
 Et velut Alcidæ Octæis tradere flammis.
 Perfidus ille piæ iuratus apostata sectæ
 Hostis, Romanas nutu qui flexit habendas,
 Sanxerat edicto, quod et hos tentare videmus,
 Græcorum ne quis libros tractare sophorum

Aude-

Auderet manibus, Christi qui dogma probaret.
 Dij meliora pijs, erroremq; hostibus illum:
 Et dirum quod nos scimus fecisse tyrannum,
 Religio vt Christi penitus calcata iaceret,
 Ne nos sancta sinant imitari numina diuum,
 Augusti quòd si valuiſſent iussa profani,
 Gregorius nullus, Basilius nullus & eſſet,
 Aureus & muto Chrysostomus ore fileret.
 Atque palæstine cui Grae & pagina charte
 Displicet, huic locuples reus est Hieronymus, almæ
 Religionis apex, Latij doctissimus orbis:
 Hac ope qui nixus supra, caput extulit, omnes:
 Hac ope uti nudus, caput infra subiicit omnes.
 Dij potius faciant, Musarum & præses Apollo,
 Ut ceu Circæis quæ grunijt ebria succis
 Turba, nouas procul hinc cogatur querere sedes,
 Aut salsamentis laxos præbere cucillos,
 Infantes nobis balbastribilizinx lingue
 Quæ parit, atq; animi claudos, & forde sepultos:
 Optima quim veterum nobis monumenta virorum
 Interdicantur, quamq; in præsepiæ fœda
 AExi migrare gregis cogamur ab aula,
 Frugibus inuentis & glandem dente molamus.
 Archetypas quòd si statuas, priscaq; torcuma
 Cœlatum dextra, si dimidiata sigilla,
 Et mutillum Galbam auriculis nasoq; minorem
 Miramur, precium nugis & ponimus istis:
 Quantò Euangelij nos exemplaria debent

Arche-

Archetypa oblectare magis, quæ cœlite pennat
 Et medicus Lucas & Cephæ assecla notauit,
 Et vas delectum domino, & sc̄tator amatus.
 Istos quod scripsisse scio, prostratus adoro,
 Et veneror prope sacra ferens. non martyris ossa
 Reliquiasq; colo prona mage mentepiaq;
 Quam sanctis quæ scripta viris dictauit, anhela
 Numinis aura sacri: proprio cui displicet ore
 Et sermone suo dum fatur Apostolus, ipsum
 Eijscit, & Christi legatum audire recusat,
 Non nisi qui Græca ad Romanos vocè profatur.
 Regia si cuiquam formata diplomata, ceris
 Et siganta forent, cerebri sanine putares,
 Si quacunq; manu descripta tenere penes se
 In forulis exempla domi quam regia mallet?
 Ob legem infandi populus Mahumetis Eous
 Scripta Sabæa probat, nec scripta nefaria falsi
 In linguis sinit ille alias concedere vatis:
 Et nos quæ primis signauit verba tabellis
 Sanctior arcanos euoluens spiritus actus,
 Pellemus solasq; procul mittemus in oras?
 Quæ scelus admissum fraudemq; piacula soluent,
 Si quis projecto tam sit temerarius auso?
 Hoc tamen heu qui tentet erit, quia dia patrona
 Musarum procul hinc parat ire sequiç; maritum
 Margaris: in solo reliqua est fiducia Carlo,
 Coccinei statione chori qui fulget in alta:
 Huic bonus author eris, poterisq; hunc recta docere;

Et

Et tantum prohibere nefas. nam tendere contra
 Muneris esse tui sentis: expectat id à te
 Qui quis Apollineo mentem concussum ab oestro est.
 Regis ut ergo mei preses rationibus instas,
 Consule Musarum sic tu rationibus idem,
 Ut non sit Paulo dedisere Græca necesse:
 Ne reus in causa damnetur Apostolus isti.

D. M. FRANCISCI DVARE-
 ni, Iurisconsultorum huius memoriæ fa-
 cilè principis, hoc funebre carmen Adr.
 Turnebus mœstissimus canebat.

T'Vne sacer legum vates, & iuris Apollo,
 Tun' æqui consulta Themis, tun' fasq; piumq;
 Et superis denissa polis Astræa, relinquis
 Tam subito mortale genus? spretaq; caduce
 Condicione plague, Duarene, micantia cœli
 Prepetibus subnixus abis ad sydera pennis?
 Siccine nos Duarene fugis doctissime legum
 Interpres, cupidosq; tui, iurisq; boniq;?
 Lingua iuuentuti tua quod condibat, amico
 Suadet & perfusa fauo, que rore liquenti
 Irrigi mellis totum manabat Hymettum,
 Hauserat & liquidum ius, impurasq; lacunas
 Setigeris linquebat apries, seculoq; suillo
 Fœda volutabra, & cœnoso gurgite lumen.

Quis tibi nunc successor erit? cui munia mandas
 Docte tua, atq; vicem quis nobis obtinet istam?
 Cui Biturix plaudet, veterem quod vindicet urbem.
 Acarieq; situq; veterno saq; senecta,
 Et renouet, iuuenum distendens moenia turbas?
 Quae post hac viduis moerebunt frigida teclis,
 Rarus desertis errabit et aduena vicis.

Nam simul atq; tuos mors frigore perculit artus,
 Defluxit studiosa cohors, passimq; migrantum
 Cernere erat totas per singula compita turbas,
 Illecebris cantus sylvas Geagrius Orpheus
 Ut traxit, vocalis vti delphinis Arion,
 Saxa mouere sono veluti testudinis olim
 Dirceus potuit Thebanæ conditor urbis,
 Duxit et auritum lapidem quo cunq; vocavit:
 Sic Duarene tuæ facundia mellea vocis,
 Fœcundus sic iure animus sophiaq; refertus
 Ducere conuentus vtroq; ex axe solebat.
 Terrarum tractus tu, vasti quamlibet essent,
 Et Libyæ solas nullis cultoribus oras,
 Ingenio Duarene tuo linguaq; frequentes
 Reddere vel poteras: at nunc te funere merso,
 Ante frequens, orba Biturix palatur in urbe
 Solus, et vt vacui metitur iugera campi.

Viuere te decuit longæuæ secla Sibyllæ:
 Nestorea decuit te longius ire senecta,
 Virtuti sophiæq; tuæ si numina diuum
 Aequa forent, hominumq; genus si iusq; bonumq;
 Respice-

espicerent, quorum eximius solusq; merebas
interpres dici. Quod si fors aspera diuum
conditione viris licuisset flectere fatu:
el prece vel precio nobis Duarene redemptus
hunc esse saluus, si pro te forte viritim
contribuenda etiam vita pars magna fuisset.
Non exorato, sed stant ad amante reuincta
lata deum, clauoq; rigent confixa trabali.

Attamen ipse tui incliori parte superstes,
Romulidum dum iura forum colet, vsq; fereris,
ingenij parta monumentis laude decorus,
Airetur que posteritas, que laudet ametq;,
Quae dirimant lites, ius eruat unde potestas
Omnis, & ambiguum iudex examinet artem:
Mortali regione etiam dicere relicta,
Curriculo volucris subiectus in æthera, diuum
Concilio adscriptus supra cœlestia templæ,
Virginis assessor, solio que iusta tonantis
Assidet, & equata suspendit & omnia lance.

EPI THALAMIV M F R A N.

cisci Valesij, illustrissimi Franciae Del-
phini, & Mariæ Stuartæ, sereniss.

Scotorum Reginæ, Adr.

Tornebo authore.

Aonio Muse luitis que flumine crinem.
Aurataq; nitens testudine Delie Pæan,

Huc hilares, huc ferte pedem, celebrate chorēis
 Carminibusq; diem, domitis quo lētior Indis
 Non sūit, optata sibi cum Minoida thæda
 Euantes inter Satyros Nymphasq; iugauit
 Liber, & æthereis monumenta dicauit in oris:
 Nec cūm placata Tirynthius antē nouerca,
 Vina ministrantem thalamo sibi nexuit Heben:
 Terrigenis nec cūm victis Saturnius olim
 Iunonem sceptris sociam cœlestibus auxit.
 Inferat huc lētum gressum matrona tonantis
 Pronuba: quæq; sacra fancis connubia flamina,
 Adsīs ô Erycina fauens, Hymeneus & adsīt,
 Et locus, atq; Charis pellucida veste fluenti.
 Tu quoq; ab vndisono Nereu caput exere ponto
 Cærulea indutus scutulata, Salacia præsto
 Sit comes, & longis verrentes æquora caudis
 Tritonesq; & Leucothoë, Inousq; Palæmon,
 Et senior Phorci chorus, eque Anthedone Glaucus.
 Res agitur nam vestrā mari circunflua magno
 Insula, quam medijs fundat Neptunus in vndis,
 Nereidi Scotæ regno possessa paterno,
 Delphino dotalis erit mox Regia Franco:
 Nereis & robis authoribus apparat ipsa
 Nubere, & auspicibus: qualis nec Pulchra Dionc,
 Cæsia nec Pallas, nec erat Lathonia Phœbe:
 Marmoræ nec fronte Dryas, nec candida Nais:
 Nulla nec in terris, in fluminibusue sonoris
 Par specie Nympha est, nec Hamadryas incola filia

Nec formosa Napæa, nec hospita montis Oreas,
 Quæ flauum tereti crinem modò colligit auro,
 Nunc leuibus pæsum ventis diffundere donat.

Hæc gemmā supperat, rutilum quæ diuidit aurum:
 Baccatum hæc eadem superat formosa monile:
 In varios & cùm se pingit terra colores,
 Non tamen huic vllum florci, quæ comparet, effert.
 Nec verò Pario scalptum de marmore signum,
 Non ebore expressum, fuluo non ære politum,
 In tabula aut pictum manus emendatius edet.
 An quæ magnanimum generauit mater Achillem
 Se Thetis huic æquet nitidis argentea plantis?
 Ledæone parem quæ concolor exiit ouo
 Se ferat? Europam licet hæc Asiamq; potentem
 Rapta decem duro bello colliserit annos?
 An quæ Pisæam tabo maculauit arenam
 Sanguinolenta nurus miscrorum cæde procerum,
 Cuius emi thalamos ipsa bene morte putabant,
 Tantalides socero rapuit quam deniq; victo,
 Auriga prodente rotas, axesq; citatos?
 Omnes hæc formas præstanti corpore & ore
 Exuperat, Paride & pomum rel iudice ferrct.
 Hæc tereti filo, & procero corpore surgit
 Prænemo sub flore suo metitur & ultra
 Matres se virgo modulò, suggestus & alti
 Verticis humani capitis fistigia supra
 Eminet, & quarti vix est in carcere lustri.
 Huic decus & tantum speciosa frontis honorcm

Inuidit Cytherea Venus, populataq; seu
 Diua luc, obsæuit variis deformibus oro.
 Sic quæ pellicibus nuptæ insidiantur auaris,
 Quas forma plus posse dolent, medicata popinant
 Pocula, guttata lentigine stellio quæ tu
 Infectis, ut vario signetur tergore vultus
 Discolor, et maculis liuescant ora subortis.
 Non tulit inuidiam Cypriæ tamen æmula Iuno,
 Non pallas, rursum se pulcra in virgine vinci
 Turpe ratæ nam quam possent opponere victæ
 Victrici, magica malus hanc si fascinus arte
 Deleret speciem, vel diro crimine morbus,
 Liuida quem tacito cantâset murmure Cypriss
 Illa superba suis tum formæ dotibus, atq;
 Imperiosa bonis quanto molimine fese
 In medium ferret? quanto subnixaq; fastus
 Calcaret superas foedata virgine diuas?
 Vtraq; cœlum igitur medica quos arte magistros
 Indigetes habet atq; deos prece supplice poscit
 Auxilium, chare morbiq; leuamen alumnae.
 Ilicet adueniunt, habilisq; armaria cistæ
 Expediunt, disclusa locis et pharmaca promunt,
 Ambrosiæ succos, et odoriferam panaceam.
 Nectar et æternum cum pæonia glycyfide,
 Phyllirides Chiron, Amythaoniusq; Melampus,
 Phœbus acer secomes, natusq; Coronide diuus
 Phœbigena, et nati Podalirius, atq; Machaon
 Phœbigenæ, Pæconq; deis gratissimus arte

Qui

Qui medica est, Coi nec abest reuerenda magistri
 Canities, nec Pergamei pia cura Galeni.
 Hi vultum emaculant, nitide decor ecce iuuentæ
 Lætior effulget, lepidusq; est pristina supra
 Mox formæ cumulatus honos, damnoq; venustas
 Vberior: Venus est nec dedignata iuuare,
 Quem sic sollicito curari vidit Olympo:
 Et dixit, Primæ mancant te præmia formæ:
 Maior ut est nostra tua virgo Britannia Cypro:
 Turpe mihi nec erit iam post te ferre secundas
 Cœlicolum quæ cura deum es, quam lucifer idem
 In regnum misit, diasq; in luminis oras.
 Priuatæ nil sortis habes, obnoxia nulli
 Vixisti, solioq; rudem nox imbuit ortus.
 Auspicioq; pari decurrunt tempora vitæ
 Et regni momenta tui: quin coniuge felix,
 Inq; manum mox conuenies, partuq; beata
 Lilizero sobolem primæuo in sanguine Franco
 Sufficies, regesq; parens sata regibus edes:
 Perpetua nec sola dolens carpere iuuenta,
 Effœta steriliq; nurus nuptura senecta,
 Vicinam referens exacta ætate Britannam:
 Qualis in Ideamater Berecynthia filua,
 Formosum deformis anus quæ deperit Atyn:
 Et biugo saltus per agrat subiecta lecone,
 Cœlitibus ridenda deis, & amore pudenda.

Corporis has & Sortis opes virtutibus æquat
 Scota suis, superatq; magis, si cogitet artes

Ingenuas, si virgineum quis ritè pudorem,
 Religiosa piæ si quis sacraria mentis,
 Pectoris & penetrale, animi sanctosq; recessus:
 Ut minimum fortuna bonum, faciesq; putetur:
 Vendicet & primas in ea sibi splendida virtus.

Hanc tener & spacijs vitam primoribus orsus,
 Felicis patris fortunatissimus hæres
 Olim cum seris regem pronepotibus auctum
 Afferet Erricum nitidi plaga lucida cœli,
 Connubio dicit stabili, diuīm q; virūm q;
 Omnibus plausuq; fauor fremituq; secundus
 Quod sequitur, cunctoru animu & pertentat ouantē
 Lætitia, hanc gestu, vultuq; & voce fatetur.
 Maturaſe deos tibi coniugialia iura
 Crediderim, pulchra quām primū vt prole parentem
 Conſpicerent. queis nanq; negant dulcissima stirpis
 Pignora, queis renuunt charos extollere natos,
 Hæ vel anus nubunt, vel anus his ducere suadent.
 Præcipis hic quantum, tanto es felicior iſtis
 Iudicio Francifce deūm: genialia demum
 Fœdera sunt, si quid generant qui littora ponti
 Arida bobus arat, steriles qui versat arenas,
 Irritus est vanusq; labor: sunt irrita iusti
 Pacta thori, si progenies hinc nulla sequatur.
 Nube caua minus est Iunonis falsus adulter,
 Connubio quām sunt iſti. dedit illa bimembres
 Centauros, iſtud tenues vanescit in auras
 Ludibrij ſpecie, aut fallacis imagine ſomni;

Fœdera

Fœderæ nec populis nec regnis firma coibunt:
 Et male concordi rumpetur gratia nexus
 At duo perpetua constringes lege maritus
 Sceptra: dies Francis Scotisq; hæc fœdera nunquam
 Dissoluet: conuexa polus dum sydera pascet,
 Durabunt. niueo sic vellere parco fidelis
 Nunquam frangendum deduxit pollice filum.

Est generis tibi summius apex Francisce, nec ullus
 Se memorare parem, vel nobilitate priorem
 Se iactare potest: aliorum clara propago
 Ornari vestræ sc censemt imagine ceræ,
 Mentitoq; petit non raro stemmate Franci
 Ornamenta suo generi. nam hinc omnis origo
 Nobilium, caput hinc, hinc sons scatet vsq; perennis
 Diffluus in riuos. decus attamen ecce supremum
 Nobilitas alio solio, fuluumq; lconem
 Liligero misces in scuti rimbone vireto.

Hos tibi despondit thalamos pater optimus armis:
 Hos tibi purpurea quem causia contegit umbra,
 Conciliavit: eos sed iunxit pronuba mater
 Matronale decus, cuius stola longa virili
 Aemula parq; togæ quemuis virtutibus æquat.

Concipe iam tantis æquos successibus actus,
 Atq; animo mentire virum, factisq; parectem
 Disce sequi, similes & nobis redde triumphos.
 Is Belgis inferre manu lacrimabile bellum
 Apparat, auditu iam territat arduus hostem:
 Qui timidus veniamq; petit, pacemq; precatur,

Et vitta coniptos prætendit supplice ramos.
 Se meruisse malum scit, nec defendere posse:
 Tanta virūm moles, tantum ruet agmen equorum,
 Omnia quod latè vice turbinis atq; procellæ.
 Proteret immani strage, inuoluetq; ruina:
 Nunc palmam eiurat, victusq; paciscitur eſſe
 Ante tubam, incerti nec ei placet alea Martis,
 Pernicies Belgas ne certa à culmine sternat.
 Immemor es nunquam simulacrae fraudis Ibere,
 Nec vestri latuere doli: trahis vſq; morasq;
 Nectis, vt effugias ducendo tempora cladem,
 Militis & ſpacio ſe frangat vt impetus acer:
 Aut belli nunc furtæ paras, obrepis & astu.
 Sed tua pellucet fraus improba: munus habebit
 Connubiale patris partum felicibus armis
 Franciscus Belgas: tantundem & querere natis
 Exemplo patrio doctusq; hoc pignore diſcret:
 Inſiſtetq; viam Errici, atq; illuſtria facta
 Reddet, & inuicti volet æquiparare magistrum.

Euenient post iſta: deo nunc auſpice festus
 A nobis cantetur Hymen, genialis agatur
 Iſte dies, diro nec liuida lingua veneno
 Obſtrepat, obſceno nec murmure vulneret aures:
 Litigiosa fore ſilcant vadimonia, prætor
 Iuridicus ceſſet, latrare tribunal, & atram
 Nunc versare reis vnam quæſitor omittat.
 Lætitie vacet iſte dies: ferrugine cœlum
 Detersa nitcat, ſudamq; exporrigat æthram:

Et tacitis sublapsa radis se flumina voluant:
 Cōprimat æquor aquas, tumidis nec murmurct vndis
 Et rapidi ponant venti, leniç; susurro
 Mulcat angustæ Zephyrus sudantia turbæ
 Agmina, quæ totis inhiant spectacula votis:
 Commodet alma suum rerum natura fauorem:
 Approbet & nitido fœdus geniale sereno.
 Faxit & æthereos qui numine sustinet orbes,
 Ut multis olim regnum voluentibus annis
 Cum sene Francisco senior pater istud habenis
 Temperet, vt cœpit iustis, atq; augeat armis:
 Semper & imperium Valesi domus inclita seruet
 Et nati natorum, & qui nascentur ab illis.

CL. V. FRANCISCO OLIVARIO, Franciæ Cancellario, Adr.
 Tornebus S. P. D.

Ibris Oliuari custos atq; eius amuſis,
 Francisco cui ſic Regi adſediſſe potestas,
 Adſidet vt ſummo iuſtiſſima virgo tonanti,
 Aeftimat æquata quæ rerum pondera libra:
 Si licet vt noſtre tibi iurgia pauca quæcrela
 Eloquar: indignor nos pacis commoda ſolos
 Non ſentire, quibus Phœbi ſunt ocia cordi:
 Sed bellum tolerare famis, ſine fœdere noſtra
 Vſq; triennali macie que riferat torquet,
 Tabe quidem potuit tantij vel temporis olim

Inte-

Interijſſe deus, ſi tam nec neclar haberet
 Ambroſiamq; diu, quam nos ſupis ære caremus.
 Quam non iſta fames expugnatura Saguntum?
 Cecropijs quam non Melon domitura ſub armis
 Eſſet? et heu quas non hæc proderet hostibus arces?
 Exangues gerimus vultus, et pallida ſemper
 Ora fame: harpyias noſtra et ieunia macras
 Andina referunt deſcriptas rite papyro.
 Oſea iam reliqua eſt nobis tantummodo forma,
 Qua larue et lemures pueros terrere ſuērunt:
 Perq; vias vrbis male dum reptamus inanes,
 Vegrandi macie feraliq; ore notati,
 Occurrit quicunq; crucis ſignacula diris
 Obijcit ominibus, manes ceu videris Orci
 Emissos latebris, ſimulacra ue luce carentum.
 Nec deſunt magicis qui dicant eſſe ſuſurris
 Excitas tumulis vmbras Acheronte remiſſas.
 Nos alij noſtri dicunt opprobria ſecli,
 Qui ſaturis alijs et pingui abdomen tensis,
 Per plateas vrbis monogrammi imcedimus ægri,
 Tabifica enecti ſoli eſurieq; fameq;
 Ceu ſeges annonam, meſſis victumq; negārit,
 Atq; homines vulſis paſcant radicibus herbæ.
 Hæc prohibere potes ſolo ludibria nutu,
 Commodus hic nobis tua ſi fuſfragia præſtes.
 Dedeccus ac Regi eſt tam macros dicier eius
 Eſſe professores, nec eis procedere ſolis
 Militiae æſ iuſtæ: niſi ſi transcribere creuit

Funigerum in cœtum, vel mendicabula vulgi,
 Reginamq; iubet nos eiurare Monetum:
 Nitriacisue procul nos hinc emandat in oras,
 Cogit & arbuteo fœtu baccaq; rubente,
 Soliuagis inter Fauinos & lustra ferarum,
 Solariq; famem & ieunia longa domare,
 Bulliq; pelliceo substringere tegmina nodo.

Haud magnum, nobis sis magno emensus aceruo
 Auri constructi, fuerit sestertia pauca
 Rex animi haud parci: nihiloq; hac paupere septro
 Is fierit causa magis, & res laude feretur.
 Omnibus inuisis vel egestas nostra camœnas
 Reddet, & in factum se barbara secula tollent,
 Caupo, piscator, falsamentarius, auceps:
 Mendicisq; suis musis opponere gazas
 Non formidabunt, potiori ut sorte beati.
 Atq; equidem rastros meditor iam transfiga libris
 Damnatis, studiumque aliquod non nobile, pannos
 Quod liceros, quod pauperiem procul exigat à me.
 Arte etenim quamvis turpi pinguescere prestat,
 Inter Lectorum quam ieunare cathedras,
 Non moucor titulis, nec inani nomine Regum
 Ambitus emo famam, si commoda desint:
 Regius haud lector sine re, & lare dicier opto.
 Esse togatorum malim ultimus, atq; pro seuchæ
 Incola, quam miserum sic ducere longius æuum.
 Qui sator est litis rabula, in ius quiq; viator
 Iusfontes duro ingulatos foenore duci,

Rem facit, at que redit quæsito pignore felix:
 Ocia lœta fouent multos, & inertia præbet
 Quo mœchas & scorta beent: spurcoq; redundat
 Lenoni quod detur, eis: ad præmia peccat
 Virginibus stuprum, nuptis qui probra susurrat,
 Blandus adulator splendenti fulget abolla,
 Regificas parasitus edax & ructat ad escas:
 Sola pruinoso glaciali q; horrida panno
 Esurit at doctis nunc gens operatis camœnis.
 O' mihi si primæ redeant exordia vitæ,
 Et liceat quod sector iter perpendere rursum,
 Næ Maro, quantumuis Syrenum gutture cantet,
 Me verò dulces primùm ante omnia Musæ
 Accipiant, cœliq; vias & sydera monstrant,
 Non mihi suauis no mentem excantauerit ore,
 Ieiunias ut amem diuas, quæ nocte dieq;
 Laßârint ubi perpetuo me tempore, nudum
 Dimittant, velut è medijs incendia flammis,
 In sterili aut veluti fracta rate littore ponant
 Sim potius fullo, potius sim pastor, arator,
 Vespollo, pistor, sim calceolarius, auceps:
 Mendicas quam Calliopes sequar ipse catastas.
 Pauca hæc sum nostra pro conditione locutus,
 Sed tua verbosas non ferrent tempora nuzias.
 Offendant quòd si querulæ te murmura chartæ,
 Non ego culpandus, rea sed facienda poëta
 Virgilij duris vrgens in rebus egestas.

D E N O V A C A P T A N D Æ
 è literis vtilitatis ratione, Satyra.

E G O T I B I S A L V T E M.

Quod quereris Leoquerne tuas algere cas-
 mœnas,
 Nulla operosorum quod emolumenta laborum.
 Mucida quod farris vix est mordere canini
 Frusta tibi, genuinus est persæpe quietus
 Latranti stomacho, miseri ceu sabbata verpi
 Mandarint ieunia tibi, pannacea vestit (ambit,
 Quod malè lena humeros, malè quod centunculus
 Desine velle queri. versus scis ipse canoros
 Pangere, sed nescis homines fallere cantu.
 Mercurium sibi iungit enim, vel friget Apollo.
 Ille dolis præstigijs subrepit, et astu:
 Occultoq; homines scit delinire susurro:
 Intrat et in mentes, blando fallitq; veneno.
 Delius hoc aliquid fortasse interprete posset;
 Inuitò nil posse putas. mentitur olores
 Phebæos persæpe raser, quos ruderè credas
 Arcadici pecoris, rauce aut conuicia ranæ.
 Vis artes doceam quibus admirabilis esse
 Posset obsequio griffare, et falle doloso
 Pectere Mercurij, atq; homines sic blandus inescas:
 Rem facies, et laetus eris, qui frigore torpes.
 Imprimis ut qui in longinquissimis nauigat oras
 Deuehat ut merces, questu terrida q; locellos,

Censo

Censeo in Italiā trans & gradiaris ut alpes.
 Hinc preciosa venit merx, quæ nos dicit hiantes
 Defixosq; tenet: si quis mendacia plaustris
 Quatuor inde refert simulatis oblita fucis
 Si Romam sonat, & Pataui si perstrepit urbem,
 Vndiuagos & si Venetos, atq; Appula rura,
 Si præse Gallas contemnit & improbus artes,
 Despuit inq; sīnum Gallæ sermone Mineruæ,
 Nauseat offensusq; cibo ceu pastus amaro.
 Has fraudes imitare: nihil studiisse iuuabit,
 Hoc tibi si desit: studium si desit, & adsit
 Hoc tibi, de doctis facilis sit palma poëtis.
 Nec peregrinari à Musis nugacibus esse
 Damnosum credas, dispendi non erit hilum
 Hinc tibi: namq; solet cumulare profectio Musas.
 Tergeminum sophos inde feres, sapiensq; merebis
 Censi, doctusq;: at si hic desideris, atque
 Te mœrore malo, & macie confeceris ægrum
 Inuigilans studijs, rudis insanusq; fereris.
 Est illic Helicon, illic Parnasia laurus,
 Et fons Pegaseo quem protulit vngula cornu.
 Sed menor hoc etiam præceptum in pectore condas,
 Tu Gallum dones Italis, verū Aufona Gallis
 Fac referas, cultu incessu, gestuq; sonoq;
 Italus huc versa tu pelle redito decorus,
 Mirandusq; tuis, nostrorum hæc esca virorum est.
 Hinc te suspiciet multum, qui riserit ante.
 Ere sed fuerit vel commendante galero

Puniceo rediisse domum, scriptoue libello
 Docti hominis celebratum te illic ante fuisse
 Non vili elogio. Verum exemplaria nobis
 Deportes quibus insitus es, didasq; viritum.
 Erueris populo te, & habenti nubila terræ
 Hoc lusu: non fallit enim isthæc alca quenquam.
 Sed memor hos captato, quibus ventosa supremæ
 Nomen doctrinæ p̄e postera detulit aula:
 Ad cyatum prandente solent qui diuite totas
 Vbere cum Latio verbis euoluere Athenas:
 Omnia qui se scire putant, qui diuitis aures
 Infatuant, pascuntq; eius, qui gestit apisci
 Ambitione mala doctrinæ nomen & auram,
 Quales Assyrio fulgentes conspicis ostro.
 Declamatores isti te ad pocula belli
 Hon ad clepsydram, donabunt laude libenti,
 Diuidere & tecum musas, & cedere partem,
 Cum sapias Italum cœlum, baccanq; Sabinam:
 Non nolent, sed eos tu compensare memento
 Officio: tua commoditans suffragia promptus,
 Atq; vicem referens: testis non mutuus hic est
 Fraudi, relligio secus est fecisse rideri.
 Pre cunctis tamen hoc unum meminisse relim te,
 Ut quascunq; nurus studiosas aula loquetur,
 Insinues te illis: harum nam gratia parta
 Non egræ satue te commendauerit auri.
 Sed quæ sit a tibi sit opinio fraude, tuenda
 Arte, subinde aliquid non magnum scribe sagaci

Cura, quod magni numeros referatū Maronis,
 Vel Marci linguam. Nam emendata per artem
 Iungere verba queas, si non tibi saxe fibra est,
 Paucula: gustū etenim aut specimē dare plus satis hic
 Edi nec tamen ista velim. nam qui sua vulgat (est)
 Prostituit sese: fiduciaq; artis habetur,
 Quod plures faciant, id contempſiſſe videri.
 Quintiam quicunq; aliquid sub publica mittunt
 Præla, notes vltro censor grauis atq; ſeuerus.
 Auribus hæc tua ſed paucis lege, qui tua prompti
 Sint miratur: fautores nactus & iſtos
 Puniceis recita petasis, nuribusq; superbis.
 Euge ſophosq; feres, & præmia lauta merebis.
 Olim ſed ſi quid vulgas, inſcribere nomen
 Si ſapis, ipſe tuum meditatæ parcito chartæ,
 Ne quis abortiuſ, male prognatusq; parentens
 Nomine præſcripto fœtus traducat ineptum:
 Nomine nam tacito potes explorare, videntur
 Qualia quæ ſcribis cunctis, nec fama vacillat
 Hac ratione hilum, ſi fors minus illa probentur:
 Agnita quod non ſint, incerto & patre vagentur,
 Expositi veluti pueri, vulgoꝝ creati.
 Si ea quis laudet, venias assertor, & vltro
 Eſſe tua hæc clanes, auctor, vindexq; paterq;
 Inſeruire licet famæ tamen, ut nihil vñquam
 Scribas: aucupium hoc facile eſt, pulchrū, atq; beatū,
 Si trætes arte. in manibus numerosius eſſe
 Sparge tuis magni moliminiſ argumentum:

Indice te populus mox demonstrauerit omnis,
 Suspiciet te turba hominum, coetusq; loquetur.
 De fato quidam veterator dixit in aula:
 Scribere se: Latium mox est & Cecropis urbem
 Creditus exhaustisse, parem nec habere putatus:
 Inde magistratus cepit, sed itq; curuli,
 Regibus emunctis, mucosa, & nare reuulsa.
 At tamen huic fuerat de fato littera nulla,
 Nullus apex: sed souit eam tamen usq; superstes
 Famam, dum sera ludibria morte paterent:
 Nam vacui foruli, plutei q; iacente reperti:
 Parcaq; quæ fucum conuinceret, vni reperta est.

Esse viris alius magnum de illustribus orsum
 In manibus sibi narrat, & astu decipit isto
 Iam tria lustra homines: sed nec promissa Metonis
 Annus persoluet iam lustra nouissima torquens:
 Ambitus est quicunq; hoc nomine captus,
 E blandiri hominem studet, & captare laborat,
 Hæreat illustris quo tanti in margine libri.

Grande operæ pretium est cautus veterator adeptus,
 Regibus & magno diurna silentia venit,
 Inducens Stygiæ claris obliuia Lethes.
 Parthica nam vincet falsius mendacia: quenquam
 Aeuo nec memori tradet, sed sublinet ora
 Omnibus, & candens equis hunc portabit, alet Rex,
 Quis neget hunc nullo felicem (queso) labore?
 Grunius hæc strinxì Gatianus, patre colono
 Cretus, & inuitis amplexus carmina rastris:

P. Paschal.

Plur. a magister at his tibi suppeditauerit v̄sus.
 Iamq; vale nostri semper memor: inde futurus
 Auspice Mercurio, vel verius aucupe, felix.

C O N T R A G R V N I V M

Epistola.

Hoc merui sperare: parant hæc præmia Diui?
 Ut quod ab impura lutulentus porcus inepte
 Grunit hara, fecisse puter? quenquāmne suilli
 Ipse volutabri cœno obleuisse videbor?
 Non ita Pegasidas sanctissima numina vatum
 Fas odiſſe mihi, violareq; perfidus harum
 Immundum ut liquidis immittam fontibus aprum.
 Grunius hic quicunq; tuis sus Dædala Circe,
 Gruniat in scptis cum turpi Elpenore clausus,
 Ne latices turbare sacros, ne spargere labe
 Dilectos musis iterum temerarius ausit.
 Illum adeò quòd si tenuisse potentibus herbis
 In stabulis Acæa nequis, Calydonis ut olim
 Euslator aper, concursibus vndiq; pressus
 Heroum, calido venabula sanguine tinget.
 Hoc eti am restabat, vti cœnosa Mineruam
 Nunc sus pollueret, rostroq; laceſſeret vncos.
 Ille laceſſit enim Diuam, qui ſœdat alumnos
 Illius, in gremio quos nutrijt alma diſerto:
 Principibus quos erudit, magnisq; ſacrauit
 Regibus, eternæ mandantes nomina famæ.

Quæſis

Quem Deus è fuluo præcordia condidit auro:
 Lumina quos nostræ voluit venientibus esse
 Aetatis, ne victa situ torperet inertis,
 Et tacitam densa tegerent obliuia nube.
 Setigerumne pecus tales inuadere tentat?
 Quos homines inter voluit Deus ipse micare,
 Ignes effulget velut inter Luna minores:
 Quorum augusta sonant si quando nomina, lite
 Abstinuisse decet, linguis omnesq; fauere,
 Religiosa deum ceu current orgia Mystæ.
 At pecus istud iners, cui pro sale vita parata,
 Quodq; animo nihil, at genio sapit atq; palato,
 Visceribus veluti proprijs obsonia nobis
 Instruat, & nobis ceu coenam vntre falisco,
 Ceu propria nobis è carne tomacula ponat:
 Concisa ponit doctorum è laude minutal:
 Proq; suo nobis summittit fercula tergo.
 Huius &, heu: pecudis modò vel me rumor iniquus
 Immetum foeda transformat imagine, vel me
 Garrulus Eumenium pecudis modò personat esse.
 Hoc ego si feci, sceleratus cede paterna
 Commaculasse manus, diuorum numina sancta
 Impius & verbis credar violasse nefandis.
 Quod me vtinam nunquam numeros attingere musæ
 Siuissent, nunquam carmen dictasset Apollo:
 Ut culpa, sic nunc & suspicione vacarem:
 Nunc versus fecere reum, non culpa innocentem.
 Nos traxerunt innoxia carmina crimen.

Nunc vertens agitur paulò plus annus, haberè
 In vatum numero cùm cœpi versiculorum
 Ob tricas apinasq;: hæ nugæ, heu! seria mergunt
 In mala præcipitem, Satyrarum scriptor haberè
 Iam mereor, vidcorq; nocens, suffusus amaro
 Felle, & doctorum credor communis Erinnys.
 Soluere Pierides vestris cultoribus hæc sì
 Præmia consuētis, turpenq; rependere famam,
 Non mihi Pegasei tanti sit gloria fontis,
 Parnasusq; biceps, vestriq; sacraria montis,
 Ut mutare bonum cupiam cum carmine nomen:
 Res vestras sed habere deæ vos, atq; valere
 Iam iubeam, vestrosq; pedes numerosq; relinquam.
 Sed tamen effrenis quæ tanta licentia linguae,
 Ut læsisse sacros vates, Phœbiq; clientes
 Mentiiri me ausit, falsum & confingere crimen?
 Quorum adeo charum est nomē mihi, sanctaq; fama,
 Dente Theonino ut si quenquam forte maligne
 Morderi videam, non possim ferre, vicemq;
 Obtrectatori referam: mox scrinia nactus
 Versibus rliciscar petulantis iurgia lingue:
 Ieiunum in scurram quod carmen comprobat istud.
 Nam Carlus si quid limauit doctius olim,
 En male pastus adest ad pabula protinus illa,
 Et mordet roditq; malus quæ Momus amaret:
 Rasa negat tereti vel torno scripta rotari:
 Vel sensu nutare putat, vel verba diserti
 Fligitat hic etiam Ciceronis, & omnia culpat.

Hospit.

Hospitialis item si quando poëma peregit,
 A Musis quod opus cælatum, & Apolline dicat,
 Quæ breuis ignarus proceraque syllaba quæ sit,
 Carmen iter teneat vel quo pede nescius, ultro
 Regie in impluio medio circundatus orbe
 Vnguentorum cirratorumque rotundo,
 Praeclarus recitat, conducendusque magister:
 Gestus & eludit, mimæque argutia dextræ,
 Dum recitat, crispo suspendit & omnia naso.
 Et modò fistulat, nunc despuit, eleuat illa,
 Nauseat his, laudatque nihil: Cur denique dicit,
 Hic scribit versus, & publica munera mittit?
 Hunc agitat rabies, agitat fanaticus error:
 Nec sapere hunc vñquam duxi: sapit hercle poëta
 Nullus, ab irata quatitur chorus ille Diana.
 Sic furit in densa vesanus scurra corona.
 Hunc possum satyram pro vobis scribere Docti,
 Dente Lycambeo si quis vos mordeat amens,
 Pennigero & possum sicilia figere telo:
 Sacrilegum sed velle nefas, in viscera restra,
 Et nomen rigidi ut stringam mucronis acumen,
 Non magis hercle queam, quiam sandis ipse decorum
 Vnquam funestos immittere sedibus ignes.
 Par scelus utrunque est. namque & vos Enthea Phœbo
 Pectora qui geritis, Clarij delubra vocare
 Ius & fas fuerit: qui vos violauerit, ille
 Tutelam temerat vestram sacra numina Phœbi,
 Dignus Apollineo qui saucius occubet arcu,

Eius ut occubuit confossum arundine Python.
 Quod si ut Lenaeo vitis vastator Iaccho
 Ob meritam iucunda cadit caper hostia noxam,
 Victimam sic musas placaret amica luto sus:
 Grunius è cæcis mox erutus iste latebris,
 Deuoto porcus iugulo scelus omne piaret.
 Ara cruentatur sed nullo sanguine diuæ
 Vestra, nec est vobis fas porci cæde litari.
 Fors tamen ista lui cupitis si sonte cruore,
 Deprecor illepidi ne succidanea porco
 Hostia substituar, scelus ut sua poena sequatur,
 Nec timeat, cuius sibi non male conscientia mens est.

ADRIANI TORNEBI RE-
 gij Græcarum literarum professoris
 in obitum Ioach. Bellaij
 Andini.

Bellaij, gremio Minerua docto
 Quem fouit, Charis et venusta pauit
 Succis ambrosiæq; nectarisq;:
 Os cui suada lepore timxit omni,
 Plus quam Mopsopio fauens pericli:
 Quem Phœbus, comes et Camæna Phœbi
 Fontis Pierij rigauit vnda:
 Et vincit pede fecit et soluto,
 In lingua Latiaq; Gallicaq;,
 Et fandi Coryphæon et canendi,
 Sic nos deseris occidisq; letho,

Manes

Manes ante diem petens sepultos?
 Sic florentibus, ah, ademptus annis
 Et luctum & gemitum relinquis orbi,
 Qui desiderio tui scenscit?
 Namq; omnes veneres, ioci, lepôres,
 Atq; omnis decor, elegantiæq;
 Tecum cespite conteguntur uno:
 Et versus silet absonumue stridet,
 Ut nunc fundimus obstrepenis ore
 Gerras anseris, aut inauspicatæ
 Infaustos v lulæ modos ciemus:
 Cum Phœbeius vnus oscen es̄es,
 Musarum philomela cum canora,
 Vocaliq; dares suauiores
 Cantus gutture, quiam senexue cygnus,
 Aegei funera cum propinqua cantat,
 Vel phœnix reparatus è fauilla,
 Solem cum modulis nouum salutat.
 Aequum stamna non erat Sorores,
 Fusis fata virûm suis rotanteis,
 Firma rumpere sic tibi iuuentu:
 Verùm impendere tota pensa summo
 Vati debuerant, nec imputare
 Esset quòd colus euoluta tota.
 Quin si quid reliqui fuisset ulli,
 Cuius iam breue stamen amputassent,
 Summae debuerant id applicare,
 Et producere posteros Decembres,

al. crientis.

primo.

Ultra secula Nestoris diserti,
 Ultra tempora pulueris Sibyllæ,
 Tithoniq; senis superstes æuum.
 Cur regni Deus arbiter silentis
 Sic, heu: te iuuat inuidere nobis,
 Si quicquam eximium est, ut occupare
 Illud mox properes manu rapaci:
 Vsuramq; neges, moramq; lucis
 Longam, dimidiata fata carpens?
 Cur ah non potius solo gementi
 Tollis pondus inertium virorum?
 Cur viuacia fata tendis istis?
 Fastidis nimis improbos, diuq;
 Expectas nimis vsc; prorogando:
 Contrà in limine tu bonos iuuentæ,
 Actis vix bene quinq; sæpe lustris,
 Thesauris auidus nigris recondis,
 Nati sint velut in tuam rapinam.
 Atqui cùm probitas & his, & illis
 Accrescat sua prauitas in horas:
 In prauis properare debuisti,
 Ipsos ut minus improbos haberet:
 Esse at lentior in bonis viciſſim,
 Eſſet quò tibi fecerata virtus.
 Functus fuit annus iste Musis,
 Quo sunt lumina raptæ litterarum.
 Morbus Scaligerum peremit, arte
 Clarum Pæonis eloquentiaq;;

Altumq;

Altumq; in penetralibus Lycei.
Morti te, Duarene, pignerauit
Quartanarius æstuosus ardor,
Legum ænigmata, iuris atq; nodos
Soluentem melius peritusq;,
Quam vel Scæuola, Paulus, Vlpianus.
Non te garrula suspicaxq; fama,
Ficti nuncia pertinaxq; falsi,
Præstantem omnibus eruditione,
Quicis splendere datum toga forensi,
Atq; attollere dignitate fasces,
Dotali in lare liberam solutum
Vitam reddere, Ranconete, sicut.
Galandi, columnen decusq; Phœbi
Viuebas, Academiæq; princeps:
Nec vir maximus oderas pusillum
Qui te suspiciebat Adrianum,
Et te plus oculis suis amabat:
Heu te tormina sæua sustulerunt,
Dira & proluuie cruoris aluus:
Nec te Pergamei senisq; Coi
Hoc morbo potuit leuare cura.
Phœbus nunc & Hyantiæ sorores
Ne lugubria, ne nigros amictus.
Tristes funere quos tuo gerebant,
Ponant, continuetur ut nefastus
uctus, victima concidit poeta
In noster, Stygio Ioui sacrata.

Nunc de Caſtalia triumphat Orcus,
 Cuius pignora prima vindicauit:
 Nobis reliquias notæ ſecundæ
 Dimiſit, dolij velutq; fæcem,
 Quam lucrum putat eſſe non habere.
 Es fœlix tamen & beatus, hac qui
 B E L L A I, regione demigraſti,
 Quæ fraudi plaga criminiq; proſtat.
 Non in carcere nam tenebricoso
 Inter tartareas manebis umbras,
 Nec Dis te picea locabit aula:
 Sed nigri effugies locos Auerni,
 Et mox Elysij petes vireta
 Campi, deuia ſedibus nocentum,
 Quam laudis cupidi pijq; manes
 Oram præpetibus ſequuntur alis.
 Illic largior ætheris fereni
 Lux, & purior aura te ſouabit:
 Illic concilio frui Deorum,
 Illic cernere quicquid & licebit
 Omni tempora ſeculo tulerunt
 Praestans integritate literisq;:
 Nec florere malos & immergeentes
 Indignabere, laudis ac honesti
 Calcatis titulis ut inquinatis,
 Et virtute iacente ut obſoleta.
 Illuc adueniente te Poëtæ,
 Quos in delicijs amoribusq;

Viuus semper habere consuēsti,
Occurrent tibi plurima salute
Extemplo, oscula diuidentq; multa.
Te Galandius obuijs lacertis
Mox risum excipiet, manuq; prendet
Sermonem & seret eloquens magister,
Vite commoda quo perennis edet,
Et vite mala colliget caducæ:
De me non nihil, & rogabit ille
Fortassis, nisi poculo capaci
Lethes faucibus ebibit liquorem:
Nec quam ceperat hic superstes ante
De me sollicitudinem, sepultus
Illic forsitan omittet, hac & una
Vretur male cogitatione,
Quod sim præsidio cliens patroni
Orbatus: sed ei memento dicas,
Ne se maceret, aut beata ritæ
Turbet gaudia: me satis superq;
Eius munificentia beatum
Eſſe, ut suppetat hic viatici sat,
Quo vel non male vita transfigatur,
In vestramque coloniam migretur.
Nunc hoc ut caput expietur omni
Vite criminis, vota mandando vobis,
Fœlices animæ & mihi reverendæ,
Pro me ut numina Cœlitum rogetis,
Allegoq; preces ad illi vestras.

C A R O L . V T E N H O V I O
Strena.

Limina qui Ianus postesq; foresq; tuetur,
Frontibus et geminis ante retroq; videt
Hanc tibi felici referet Deus omne lucem,
Annus et ut fausto tramite, faxit, eat.

Idem græcè C. V. interpr.
Ως Ι. Λ.

Διασομίτωσε θύρας φλιάς ὅδός τε φυλάξων,
ὅμησι παπάνων νῶτα καὶ ὁ πατεῖσ
γρωθετές λεγίω φοίνοις αὐδέξια Ιάνω
πᾶς τε καὶ οἱ λυκάβας αἴσιος αὐτὸν ἔοι.

Ad Carolum Vtenhouium.

Vtenhoui letum accipias faustumq; precamur
C R E S iste à nobis quod tibi portat aue.

Adr. Tornebi Poëmatum
finis.

CLARIS. DOCTIS-
SIMI QVE VIRI, MICH.
Hospitalis magni Galliae Can-
cellarij, variorum pœ-
matum Silua.

EX ALLUSIONVM
ipfius libro.

Hospitio profugas hac tempestate Camenæas
Excipis, hospitibus nec sua Iura negas.

HOSPITA—LIS gemina nō hinc mihi voce sed
Exulat hospitio LIS mala nanq; tuo (vna es,
Hospitij cessere tibi pro munere Musæ
Nomen & hinc Xenij iure parentis habes.

ALIVD IN ILLVD MICH.
Hosp. elogium

IMPAVIDVM FERIENT RVINÆ.
Ad Ioan. Morellum Ebred.

Toṭa licet vasti labefiat machina mundi,
Inq; suum redeant cuncta elementa chaos:
Nescius in varias Lopitalius ire figuræ,
Impavidus, solidæ rupis & instar erit.

Ο—ΒΙ' Ο Σ βροτήν θεοῖο
αἴτης ο γένες ο μερόπειο.

Carol. Vtenhouius, Car. F.

MICH. HOSPITA-

lis magni Galliae Cancellarij, variorum poëmatum Silua.

DE SACRA FRANCISCI

II. Galliarum Regis initiatione, regniq; ipsius administrandi prouidentia, Sermo.

O celesti est oleo Mariae puerunctus ad
aram
Virginis. hoc felix ut suū faustumq; pre-
camur,

Tithoni longos superet vel Nestoris annos:
Talibus interea discat regnare magistris,
Qualeis non alios Regum prior extulit ætas:

Nec quondam puero delegit mater Achilli.

Discat difficilem longè plus omnibus artem,

Antiquos ut amet regere & defendere fineis

Imperijs: dominis quæ sunt aliena relinquat.

Illum vicini Reges venerentur, ut alto

Sanctum aliquod terris demissum numen Olympo,

Illi exenti cupiant componere liteis

Arbitrio populi, cupiant discedere bello.

Nec tam fortis amet dici qui in iustus, & armis

Parta per humanas fugiat cognominis cœdeis.

Obscuræ promissa, fidemq; immobilis hosti:

Ee

Nec

Nec pacem in bello, neq; bellum in pace requirat.

Aut quid discipulos Christi nos esse fatemur,
Si nulla in nobis expressa illius imago est?
Haud minor in patriam pietas, ciueisq; tuendos
Cura sit: ut patrum bonus illis praestet amorem.
Tardus, & ad poenam dubijs, idem acer apertis
Criminibus vindex, rigidus legumq; minister.
Nec res iudicio finitasq; ordine liteis
Rescindat: nec supplicio poenaue nocenteis
Damnatosq; leuet, legum nec vincula soluat.

Siue magistratus, sacrorum siue legendi
Pontifices, secum ipse diu multumq; requirat
Ecquis apud ciueis tanto sit dignus honore:
Nec prccibus, precioue locum det, equisue citatis,
More sed antiquo, lecti proscribat aperte
Pontificis nomen vel iudicis. audiat omneis
Quorumcunq; hominum voces & dicta. morando
Consilium melius capiet, neq; serò pigebit
Agnouisse malum re deniq; turpiter acta.
Quos non fallit enim Reges inscitia rerum?
Aut quenam vitare dolos prudentia possit,
Vni quum plures facti insidiantur amici?

Nam quandoq; dies veniet metuenda futuri
Iudicij: quam nemo diem Rex, siue Senator,
Siue Magistratus fugiet: poscetur ab ipso
Principe, non tantum rerum quas gesserit ipse
Subtilis ratio: verum & quas gesserit olim
Improbis aut iudex, aut prava mente sacerdos,

Aut

Aut alij, quibus est delata à Rege potestas.
 Ille miser pœnas alieni criminis, imò
 Exoluet proprij, qui non prouiderit antè
 Quos, quibus immeritos viuens mandaret honores;
 Quosue minus dignos sacris præponeret aris.

Nec mihi dignus erit diuina humanaq; iura
 Qui didicit, si non idem coniunxerit æqui
 Atq; boni studium, si non pictatis amorem:
 Et nisi pauperibus faueat, locupletibus æquè,
 Et nisi templorum redditus largitur cegenis.
 Quò mihi nobilitas, quò vana scientia rerum,
 Si pietas aberit sacris, à iudice virtus:
 Si venalis erit prætor: si fonte lauamur,
 Vngimur: & terra depenso condimur auro?
 Ex his nulla igitur redditura pecunia rebus
 Regali fisco, redditura est nulla ministris.

Nec tamen ille suos, nec quos respublica numnos
 Suppeditat, demens alios conuertet in vsus.
 Nec dabit indignis, nebulonibus, aut parasitis,
 Sed bonus vt tutor, qui se rationibus olim
 Cogitat ad strictum, summa pietate fideq;
 Rem geret, atq; noui resecabit iniuria luxus
 Instrumenta: modum veterem patrumq; reduceat
 Vestibus, & mensis. sic rectigalia porro
 Que vis preteriti suasitq; iniuriæ belli,
 Par erit atq; decens immensa remittere plebi:
 Contentum paruo paucis nam rebus egere
 Conuenit, illa tamen rodat ne bestia fiscos,

Neue Palatinus forex, aut blatta, videbit.

Scilicet haec pridem toto foediissima regno
 Inualuit pestis: viresq; & robora pascit
 Imperij, vix quarta redit vel tertia Regi
 Pars canonis. nimium multi regalibus vncas
 Admouere manus loculis. reuocandus in arctum
 Ille ingens numerus, frænanda licentia furum.
 Quò magis id fiat, neue haec scelerata propago
 Patronos habeat defensoresq; nefandi
 Criminis: hoc mihi saepe monendum & saepius, omnes
 Abstineant donis, praesertim quiq; futuris
 Iudicijs præerunt, & quorum est summa potestas.
 Tam firmū nihil est, tam clausum, aut deniq; sanctum,
 Quod non expugnet vis auri: nec minus est fur
 Qui prædae partem capit, ac qui surripit ipse.

Tu furem excusas Regi corruptus ab illo,
 Restituisq; loco damnatum, turpiter unde
 Exciderat, quid agis? nempe hoc, furetur ut antè.
 Quid, præter veniam, censes quum præmia furi
 Danda velut merito? pudor est, pudor, addere plura,
 Ergo paucorum fidei mandabitur arca
 Publica, nam valde est custodia lubrica nummi.
 Ipsi custodes custodis egere videntur.

At fiscos augere malis rationibus ullis
 Ne cupiat, sicutq; suos ne criminis vnguam
 Insimulet, iustione rei nec fine peracti
 Nec bona liberto properet donare potenti.
 Sæpe bonus minimcq; nocens sectoris auari

Oppri

Opprimitur studijs: & criminē concidit vno,
 Quod pulchrās ēdes, vel opimum possidet agrum.
 Ne mīmis etiā vcl delatoribus aurem
 Præbeat, iniustoūe sinat succumbere quenquam
 Iudicio, ne pro compertis atq; probatis
 Accipiat, que vox inimica vcl emula finxit.
 Turpe quidem miseros vita spoliare, bonisq;
 Turpius at recti specie, falsisq; latenter
 Testibus appositis, & iudice non satis æquo.
 Condemnat cupidè nimis illum Prætor iniquus,
 Cui putat iratum Regem, vel Regis amicos.
 Quò grauius peccant patulis qui crimina Reges
 Auribus accipiunt, que de quocunq; feruntur:
 Præsertim iniuisum vel detestabile crimen
 Cum fortè arguitur rcus admisisse: velut si
 Maiestas populi vel Regis læsa putetur,
 Intendit parteis animum quesitor in omnēis:
 Ipsa fidem, simul est audit a calunnia, fecit.
 Occidit infelix intra ipsa exordia, nullo
 Sæpe suo merito: sceleris vel temporis ardens
 Inuidia potius. neq; post adiuucrit illum
 Commonstrare dolos, fictumq; ostendere crimen.
 Prima semel defixa animis hæscere, nec vñquam
 Stultitiam rolet ille suam quicunq; fateri,
 Credulus & præceps: sed prima tuebitur vñq;,
 Et semel offendit constans offendere perget.

Querendum fuerat, quis sit delator, & in quem
 Dicat, quoūe animo, prior cius vita reine

Absentis melior: nam qui bonus antè fuisset,
 Asum immane nefas subitò, vix credere par est.
 Si tamen vrgetur res suspicione, vocandus
 Est reus, obiecto corām vt se crimine purget.
 Horrebit vultum falsus delator, & ipso
 Aspectu confusus erit, dignamq; subibit
 Pro scelere immani tanto sub iudice poenam.

At delatorum genus utile, sœua nocentum
 Ne Regem latcant peccata, bonosq; malosq;
 Ut quamvis absens facile internoscere possit.
 Est ita: dum norint sibi non impunè futurum,
 Si quid in auriculam mendax effundere lingua
 Ausa fuit. tua me bis, Carole, dextra saluum
 Praestitit à rabidi ferali dente leonis:
 Nec metuam diras vñquam te vindice linguas.
 Atq; vñiam quam se preclara est ultius Apelles
 Insignis tabula, tam nostro carmine possim
 Exprimere hoc quam sit teturum exitialeq; monstrum
 Regibus & populis: quantas det sœpe ruinas.
 Ostendam planè quibus orta columnia surgit
 Principijs: vt auariciam toruumq; tucentem
 Inuidiam comites secum trahat, vt mala blandis
 Insinuet dictis & blando carmina vultu.
 Regem autem stupidum, buccisq; fluentibus ore
 Distorto, foeda facie, rudentis aselli
 Auriculis, quo cunq; vocauerit illa, sequentem.
 Ipsius ante fores delator & ostia circum
 Excubat obseruans, vt verus ne quis amicus

Ingrediens somno stertentem suscitet alio:
 Et faciat, tenebris amotis, cernere verum.
 Sic perit ille miser fictis ignarus et absens
 Criminibus, quoniam purgandi oblata potestas
 Nulla sui, vel Rege aliud curante, vel istum,
 Ut magnum longumq; nimis, fugiente laborem.
 Fac non nolle, tamen studijs illius honestis
 Obstabunt, alijq; moras et tempora necent:
 Praetermissa semel referet se occasio nunquam.

At noster faciles aditus venientibus ultrò
 Prebebit populis, oblatos ipse libellos
 Accipiet manibus, lacrymosas ipse querelas
 Audiet, et responsa dabit poscentibus ipse.
 Quam iucunda, putas, facies est regia ciui
 Et quam grata suo? tanti nihil esse videtur.
 Nunquam, dura licet, grauis illius ore repulsa est.
 Annuit: hoc quodcunq; etiam debebimus ipsi.
 Respuit: audiuit prius is tamen, inde negauit.
 Atq; ita nemo ferè tristis discedit ab illo.

Et patrum fama est ætate fuisse, iuberent
 Qui mollem Reges et inertem ducere vitam,
 Nil agere, et leuibus traducere tempora nugis:
 Nullum congressu, nullum sermone petentem
 Dignari, celso tenues contemnere rultu:
 Abiçere imperij curam, nullamq; suarum
 Luce voluptatum, nullam intermittere nocte:
 Is fructus regni tanquam si maximus esset.
 Tales Assyrii Reges, Franci q; fucre

Tota Palatinis dum rerum cura magistris
 Cesserat: hæc illis regni socordia finem
 Attulit: his animos contra ius fasq; rebelles.
 Quare nec fidium potes hunc, nec Regis amantem
 Dicere qui celsos usurpat Regis honores,
 Abrogat imperium domino. Capitale nefasq;
 Est Persis habitum, solio sedisse tyranni.
 Tu solus regnes, solus domineris in aula,
 Nil adeò Regi præter diadema relinquas,
 Et nudos regni titulos, et nomen inane?
 Quid non ambitio, quid non mortalibus auri
 Suadet auara famæ? moderata potentia quanto
 Iustior est, et quam magis expers ipsa pericli?
 Ne sit Rex igitur vel iners, vel mollis, et otii
 Atq; voluptatum cœno demersus in alto.
 Regem namq; volo, non fucum inducere regnis.
 Nec sibi plus sumant comites, quam legibus æquum,
 Quam mos et ratio, quam Rex concesserit illis.
 Nec verò ludis Reges prohibemus honestis,
 Venatuq; pilaq; virilibus insuper armis:
 Idq; adeò si forte vacabit, et omnibus ante
 Defuncti curis fuerint, operumq; soluti.
 At si continuò pergent assuescere ludis,
 Post ægrè redcunt et tardi ad seria, quum res
 Exigit: idcirco pueri iuuenesq; docendi
 Ante annos atq; ante diem supponere duro.
 Colla iugo, ne ferre laborem forte recusent
 Insolitum, grauior quum post accesserit ætas.

Anglus

Anglus Aquitano Francos eiecerat agro,
 Et desperatis iam reliis Poto redibat,
 Hirrus & insignes armorum laudibus ambo.
 Atq; ut dura nimis belli fortuna ferebat,
 Tectum ingens mœsti subcunt, Regemq; salutant.
 Ille choros media ridens agitabat in aula,
 Permisus niuco carentibus ore puellis:
 Et procul ut vidit, Scitene (exclamat) amici,
 Exercere pedes videor? Cui Poto vel Hirrus,
 Tristia ducentes suspiria pectore ab imo:
 Næ tu inter ludos choreasq; sepultus amore
 Fœmineo, perdis pulchrum hoc & nobile regnum,
 At non incassum iuuenes ea dicta dedere.
 Nam subito memorant ex illo tempore Regens
 Mutatum, & positis conuersum ad seria ludis.

Seruandi studium grecis, armétiq; fidelis
 Pastor habet: cuiusq; rei sua cura magistris.
 Ars etiam quædam dominari in bruta putatur.
 Quam si turpe, malumq; viris aggressibus artem
 Negligere, aut nescire eti. un: quam turpius, istos
 Qui præsunt hominum generi, non illa tenere,
 Nec curare, quibus homines populiq; reguntur?

Rex igitur primis noster iam discat ab annis,
 Quæ tanto imperio dignum se reddere possint.
 Et quanquam fidis comitatum semper amicis
 Esse velim, nihil & moliri insigne, vel alium,
 Nil operæ premium, consultis non prius illis:
 Non tamen vsq; suis diffidet viribus, ut non

Audeat ipse aliquid per se, ut non antè remotis
 Omibus in tacito se consulat ipse recessu,
 Quid Regem deceat, quid honestum, aut utile factur
 Quam rem suscipiat, quibus explicet inde ministris:
 Ut caueat vitetq; dolos, et praua suorum
 Consilia, ut monitis addat melioribus aurem.
 Quinetiam admissus semel imprudentibus error
 Multorum erudit menteis: vitæq; sequentis
 Dux bonus et sapiens est Regibus, atq; magister:
 Hoc faciens lapsus sum turpiter: hic mihi stulto
 Verba dedit: posthac nobis erit ille cauendus:
 Hunc mihi delegi recte cui credere possum.

Sic medium teneat, neq; se plus plus diligat æquo
 Elatus blandis hominum sermonibus, Aula
 Quos habet innumeros: neq; sese negligat ipsum.
 Sed grauis ut censor voces et verba loquentum
 Expendet: fictis veros distinguet amicos.

Atque utimam centum genetrici proroget annos,
 Proroget uxori, atque amitæ Deus: et tibi fratres
 Longa duos præstet venturi temporis ætas
 Incolumes, ortos Lotari sanguine fratres.
 Hucq; senē profugū, modò qui reuocatus in Aulam est,
 Vnde per inuidiam pulsus decesserat olim.
 Non pia, non et fida tibi. Rex maxime, deerunt
 Consilia his viuis, Res (si vacat) aspice coptas
 Aspice prima tui quæ sint fundamina regni,
 Maiorum nemo posuit meliora tuorum.
 Non tamen idcirco tibi palpum obtrude, vel illis:

Nam

Nam quid sola potest hominum prudentia? verū,
 Principium tibi sit, bone Rex, & norma regendi
 Imperij, assiduus timor & reuerentia sancti
 Numinis: hæc præcat tanquam fax semper eunti.
 Nanque homines, quamvis præclara mente fideq;
 Multa vel ignari peccant, vel non in honestis
 Impulsi studijs, aliquare cupidine, multa
 Mille modis alijs etiam sine fraude: pariq;
 Inuolunt errore animos & pectora Regum.

Non ita cœlestes animæ, quibus omnia semper
 Cognita sunt penitus rerum quæcunq; geruntur.
 Nec fallit quenquam Deus, et neque fallitur ipse.
 Hic tua cœca reget tenebris vestigia noctis,
 Luce reget media: nemo duce labitur illo.
 Cuius nempe vicem quando geris, & tua nulli
 Magnorum cedit collata potentia Regum,
 Omnia dicta (quo ad poteris) tu.iq; omnia facta
 Assimilare Deo, debesq; accepta referre.

Et quoniam (veteres ut dicunt) maximus idemq;
 Optimus est, tales quoque te præstare memento.
 Nos autem, qui viuum ulli notumq; negamus
 Esse Deum, tamen & qualis sit patria virtus,
 Maiestas & quanta Dei genitoris, ab ipso
 Coniçimus nato: qui se mortalibus olim
 Misericordia: & pariter vixit, mox deinde reuixit.
 Quem viuum quisquis vidit, putet ille parentem
 Se vidisse: fuit nam vera ipsius imago
 Filius in terris, noscendi hæc vna parentis

Præterea via nulla. sed ille per æthera purum
Iampridem elapsus, celso consedit Olympo.
Atqui multa sui nobis monumenta reliquit
Ingenij, morum, veræ pietatis: ab illo
Tradita perfectæ manauit formula ritæ.

Ille Deum quo sit cultu, qua mente colendus,
Qua prece conueniat placari, & quam bene grata
Ipsius ante aram cordis cadat hostia nostri,
Edocuit, verum templisque indixit honorem.
Omnibus hunc animi neruis, & pectorè toto
Diligere, atque aliud nihil æquè iussit amare,
Qui cœlum & stellas, & totum condidit orbem:
Nos genuit, pascit genitos, alit, educat almo
Vbere: parcit eis, meritò quos perdere possit.
Et quis enim nostrum peccat non omnibus horis
Supplicio condigna graui? tamen omnia tentat
Ille prius, sœnum iaciat quam nubibus ignem:
Datque locum veniae, quoties se surrigit ante
Lapsus homo, & vita mutat meliore priorem.
Qualis amor domini, talem nos inter amorem
Reddere & auxilio miseros opibüsque iuuare
Præcipimur, nullam reminisci temporis iram
Præteriti, nullam ad Solem perferre cadentem:
Et faciles vltróque aliorum ignoscere culpæ.
Hoc nos priuati, quibus est cognatio nulla
Cum Superis, facimus: quo Reges æquius omnis
Dijs genitos facere, & cœlo se reddere dignos.
Tu verò cui summa Deo delata potestas,

Quiq;

Quiq; etiam præstas alijs tam Regibus vnius;
 Quam Reges alios plebi præstare videmus,
 Tu bonus & clemens esto simil fij; Deorum,
 Qui cœlos habitant. propria est clementia Regum.
 Tu maliis seruare tuos, quam perdere, ciueis:
 Et quam olim vcniam expectas à Rege Deorum,
 Impertire alijs hominum Rex. vtere parce,
 Aut nunquam, horribili gladio, nisi pene coactus
 In desperatos, medicorum more, secantum
 Arida que modò sunt, & putrida corpore membra.
 Est quiddam medium, nec laus querenda scueri,
 Supplicijs hominum, nec laus clementis & æqui,
 Est venia passim tribuenda, & dissoluenda
 Legibus. Exemplum non longè extraq; petetur
 Lenis mansuetiq; animi. fer lumina retro.
 Vel genitore tuo, vel avo clementius vñquam
 Nil sumus experti. facilis vel promptus ad iram
 Neuter erat. iecur & placabile pectus utrique.
 At genitrice tua que fœmina mitior vlla est
 Omnibus in terris? que quum excandescere nuper
 Iure videretur cæso potuisse marito,
 Non solum non vta suos est illa dolores,
 Sponte sed ignouit, suaq; ijs permisit habere,
 A quibus atroces animis excepserat ictus.
 Ignouere suis obtrectatoribus ipsi,
 Quorum consilio stat adhuc res Gallica, Fratres.
 Multa noui que ferre solent exordia regni
 Damna, fugiis, raptisq; bonorum, vincula, cædes,

Nec

Nec sumus à quoquam paxi, neque Principe nostrō
Sensimus: inuersus sonitum vix reddidit Axis.

Ergo sis, Francisce, tuis & mitis & æquus
Ciubus: ac mandata Dei cultumq; perennem
Iam meditare puer, curam meditare tuorum.
Namque hæc prima tuæ virtutis semina surgent
Paulatim, pariterq; tuo cum corpore crescent,
Et super alta suos extendent sydera ramos.
Tunc neque nos puero sub Rege fuisse pigebit,
Nec te discipulum taleis habuisse magistros
Imperij, & iuueniem laudes æquasse parentum.

AD FRANCIVM OLI-
uarium Franciæ Can-
cellarium.

Vobiscum Remos vñā comes ire parabam;
Quum me Patronus fisci reuocauit in urbem
Auditum Italicas rationes, vtq; præesscm
Iudicio, quod erat de furtis atque rapinis
Regis opum: nolens opera imperfecta reliqui.
Quid facerem: medio rationum examine Burgus
Questor in Aruentos properè discedere iussus.
Nil contra absentem nobis decernere visum est.
Altera Beloti dilata est quæstio morbo.
Is rem quæsierat princeps, causamq; tenebat
Implicitam multis ambagibus atq; latebris.
Longum, cognitionem alij mandare, fuisset:

Nunc

Nunc equidem sine febre, parum sed corpore firmo est.
 Sic fuit haec mea vana, reiq; industria nulli
 Vtulis: & tanto carui tamen orbus amico.
 Nam facturus eram Remos iter hoc ego tecum.
 Tecum perpetuo (via quam longinqua) fuisset.
 At Lotarenum validi iuuenesq; sequentur:
 Non ego, quem tardum & segnem facit ægra senectus.
 Ille fugit, comitesq; suos præteruolat omneis.
 Ipse procul sequor: ad mensam tamen vsq; paratam
 Maturè venio. quid enim fortasse periculum est
 Ut calidus sudansq; bibam. qui verterat ante
 Nos aliquis, nec fronte magis tamen ille benigna
 Excipitur, nec sede magis dignatur honesta.
 Interdum & pateram feruens contingere plenam
 Non audet, stomachi veritus, laterisq; dolorem:
 Et me iam saturo demum incipit esse placentam.
 Sic neque dura pigris, neq; sunt incommoda tardis
 Omnia. Sed doleo diuulsum me sine causa
 Conuictu Francisce tuo: nec deinde superba
 Remorum vidisse foro spectacula, pompa
 Sacrorum longam, missa & Ciboria cœlo:
 Aureolum puerum (curam sobolemq; Deorum)
 Sole magis nitido radiantem, Heros & illi
 Bissenos, duodenalatus velut astra, tegenteis:
 Regem ipsum nudis humeris, & pectori nudo,
 Remigij successoris genua ante volutum
 Suppliciter, cui multa Sacerdos ritè precatus
 sacro nudi olco perfundit membra, grauenq;

Inponit

Imponit capiti gemmis auroq; coronam.
 Insequitur plaususque virum, clangorq; tubarum.
 Ingens letitia tectum circunsonat omnes
 Francicum, Regem simul vna voce salutant.
 Hec ego nec vidi, posthac neq; spero videre.
 Ut sint leta diu precor, ut felicia longo
 Tempore, neve ullo turbentur gaudia luctu.

At vos rumor erat celsum procedere Barrum
 Vsque, nec Octobris redituros ante Calendas.
 Certum est interea paulisper (dum licet) uti
 Libertate mihi concessa: & visere nostro
 Stampensi fuerit vindemia qualis in agro.
 Ut me vel referam Germani ad nobile satum,
 Parisiam vel (eò si fortè recurritis) urbem.
 Aut ubi fors blandus pulchro dat nomina vico,
 Aut Blesis, alióve loco me denique sistam.
 Quod si me nostri rationem poscitis otii,
 Nil præter nugas, & carmina vana feretis.

AD FRANCISCVM LOTA-

ringum Guisiorum Princi-
 pem, Epistola.

A Ut tu rem nobis conuulso cardine lapsam
 Vnus restitus, primaq; in sede locabis:
 Aut certè nullis vñquam fortuna resurget
 Gallica temporibus: sed humi despecta iacobit
 Aeternum. Manet illa, manet te lauria, duxor
 Maxime Francorum. Quis enim se comparcat alter?

Quém

Quemúc ducem potius Rex tanto opponeret hosti?
 Illius expulso nuper genitore triumphum
 Egisti: pulso veniet pars gloria nato.

Est illud vestro generi fastile, tuaq;
 Virtutis proprium, magnos compescere fastus
 Burgundæ gentis: quæ nunc sociata Britannis
 Rege nouo exultans, nostris in finibus agros
 Præsidij vacuos populatur, & oppida carpit.

Vt coniux per ægrè redeuntem casta maritum,
 Ipsa domi longo cùm tempore sola fuisset,
 Excipit amplexu tenero: voluuntur oborte
 Lætitia lacrymæ perq; illius ora genasq;:
 Haud minus aduentu Rex ipse Erricus, & omnis
 Visa domus gaudere tuo: pars rura per urbes
 Festa celebrantur plenis conuiuiis mensis.

Vt Sol exoriens concussas grandine silvas,
 Depressos & humili flores, languentiaq; arua
 Erigit, & cœlum radijs terrasq; serenabit:
 Sic perculta graui tu vulnere pedora plebis
 Nobiliumq; animos reficis, speq; arduus implet.
 Et modo noster Eques seu concisus ab hoste,
 Te rectore, diu non se fore sperat inultum,
 Et spolia Hispanos creptiaq; signa reposcit.

Hæc hominum de tes̄pes vulgo est: irrita ne sit
 Illa, vide. Per multa potes numerare trophyæ
 Hostibus à domitis, multos numerare triumphos:
 Quos tamen una dies, unusq; cueriere causis
 Et fortuna potest: laudemq; abolere priorem.

Annibal & Pompeius item duo lumina gentis
Quisq; sue, multas bello retulere coronas,
Collatis ausi toties decernere signis:

Victus vterq;, fuit documento, quam nihil vsquam
Perpetuum solit in terris fixum q; manere:
Humanis quām nulla subest constantia rebus.

Quid domitorum Asiæ Cyrum, non vna subegit
Fœmina, & abscisum caput illi sanguine mersit?

Nam cur ipse tuos exempla domestica ponam
Ante oculos? Cur Parthenopes tentata beatæ
Regna tuis atauis, infausto Marte, per annos
Centum continuos, Errici post quoq; Regis
Auspicijs, ductuq; tuo? Fuit exitus idem
Penè tibi: nisi quod seruatus cum duce miles
Incolumnis saluusq; domum patriamq; reuertit.
Hoc ducis egregij prudentia fecit, vt illos
Quos adeò seruare salus nec si velit ipsa,
Posse videbatur, cunctos seruaret ad unum.
Parua manus, sed enim grauibus defuncta periclis
Sæpius, & multos quondam perpeſsa labores.
Nec tibi prætermissa tui pars muneris vlla,
Tantum displicuisse Dco mihi cauſſa videtur:
Aut nimia hæc totum iam penè vagata per orbene
Ambitio, aut ciues aliquid peccauimus ipſi.

Si gaudet rerum vicibus Fortuna, diuq;
Stare loco nescit, si nos huc versat & illuc,
Arbitrioq; suo spoliat, vel honoribus auget:
Id; alijs bellii ducibus si contigit ante

Innumeris, tibi si contingere posse putabis,
 Noli præteritis nimium confidere factis,
 Neue feras cœlo caput altius, aut timidum cor,
 Neui merue euentus dubios, tristemq; futuri
 Temporis inuidiam, leuis aut opprobria vulgi:
 Sed quencunq; dabit finem Deus, accipe grato
 Præsentiq; animo. Causas mortalibus esse
 Ignatas voluit: tua sit modò culpa, caueto.

Quid si nec populo, que tot victoria votis
 Expeditur, Regi nec saepe sit utilis ipst?
 Impleuit varijs Asiæ victoria Romam
 Delicijs: & quam non Punica bella tot annos
 Continuata prius, non regis & arma Philippi
 Contuderant, peregrina seueram perdidit urbem
 Luxuria. hinc cædes, & publica furta, rapine,
 Direptæq; vrbes, sociorum, & dira cupido
 Regnandi in patria, ciuilia deniq; bella.

Insubrum capto duce nuper, & vbere campo
 Felicis nimium populi, sedeciq; peremptis
 Heluetijs Franciso ausis concurrere Regi,
 Plus danniç; maliq; accepit Gallia, capto
 Quam post Rege suo Ticini ad fluminis vndas.
 Imperium Francorum & gloria nominis aucta est;
 Sed mores abire boni. Vix oculo Loisi
 Regis ab interitu numeramus lustra, fuisse
 Dicas mille, viris tantum distamus ab illis,
 Prima quibus tum cura fuit seruare paternum
 Prædiolum, seruare larem vigilanter autum:

Ff a Tum

Tum desiderijs fines adhibere, modumq;
 Sumptibus, & proprio contentis, iam nihil vltra
 Appetere, & nullas vicino intendere lites:
 Castra sequi, & pulchram bello sibi querere landem:
 Rarò in conspectum Regis procerumq; venire.
 Scire nec obsequijs animos captare potentum,
 Nec blando sermone mereri præmia Regum:
 Scire sumem perferre, sitimq;, & frigus, & aestu:
 Scire equitem medio peditemq; lacescere campo.

Horum de numero procedat si quis in Aulam,
 Horridus, & sudore fluens, & puluere plenus,
 Quos istis auro fulgentibus, & benc lautis,
 Commoueat risus: ut preter sibila secum
 Nil prorsus referat. Quid nos victore putamus
 Aequius imperium aut melius sub Rege futurum?
 Pauci adeò Reges fortunam ferre secundam
 Acquamente sciunt: & iam securus ab hoste,
 In sua rex strictum conuertit viscera ferrum:
 Sæpe vel incautos conficta calumnia Reges
 Auribus apprendit, turpisue inscitia rerum.
 Arguitur sceleris, villam qui forte propinquam
 Hic habet, & vidit vsq; sua quam Regis amicus.
 Ornantur testes, miscroq; redempta parantur
 Iudicia, ô saltcm redimat se Castoris instar
 Castoreo, & salua iactet patrimonia vita.
 Sed viuis rerum dominis aliena tenere
 Nec tutò se posse putant. Ea nos bona stulti
 Ducimus, exitio multis quæ sæpe fuere.

Mille cadunt populis ducibusq; incommoda victis:
 Multò plura cadunt etiam victoribus ipsis:
 Interitusq; ferunt animorum & corporis vñā.
 Corrumpunt hominum felicia tempora mentes:
 Auertuntq; Deo sensus, nec tollere cœlo
 Ora sinunt. Quis enim letis cœlestia rebus
 Cogitat aduersis, quām sit miseranda monemur
 Conditio nostræ, quām viles & infima, vitæ.
 Tunc opis humanae deiecti præsidio, spem
 Vertimus ad Superos trepidi, veniamq; præcamur:
 Mutamus mores. ea nos via lenis in altum
 Dicit, ubi sedes animis æterna beatis.

Miramur si quando preces non auribus & quis
 Accipit, aut hominum reddit contraria votis
 Saepè Deus: durumq; inclementemq; vocamus.
 Ut pater infanti puero si diri veneni,
 Siue micans ferrum, aut aliud quid sorte petenti
 Mortiferum, tamen ille negat: tibi durus & asper,
 Non patro indulgens potius videatur amori?

Ergo tu referre putas nihil, hostibus utrum,
 An gesti nobis accedit gloria belli?
 Non ego. Sed primùm iubeo nos querere pacem:
 Si pax nulli datur, nec conditionibus equis,
 Contestare Deos inuitum accingier armis:
 Auxilioq; voca. non illi tempore longo
 Numinia passuri sua sunt contempta iacere.
 Si necdum melior belli fortuna sequetur:
 Rursus & auersi placanda est numinis ira.

Nec pecudum fibris, sed pura mente litandum est,
Sincerisq; animis: Cum sit Deus optimus ipse,
Non amat ille preces, non impia vota malorum.

Tu plenus stupri, plenusq; libidinis intus,
Et furax, et auarus, et ambitiosus honorum,
Impetrare putas aliquid te posse, priusquam
Ablueris sacra viui te fluminis vnda:
Quem foribus templi sapiens arcere sacerdos
Debuit, atq; reos inter plorare iubere,

Tu prima si luce genu curuaueris aras
Ante Deum, tibi deinde putas extrema licere
Omnia: rideri non vult Deus, et videt intus
Quid tectum vel fronte geras, vel pectore clausum:
Et si clavis odit lacrymas, simulataq; verba.

Iactabat Legis studium Pharisaeus, et ore
Decantata suo Mosis mandata ferrebat,
Displacuit Domino: Manceps, quia turpia coram
Lucra fatebatur, venia donatus abiuit.
Nos etiam aduersae nuper cum nuntia pugnae
Fama repens nostras inopinaq; venit ad aures,
Consternati animis, quibus arma viri q; deessent:
Cumq; putaretur portae iam proximus hostis,
Ad delubra Deum configimus, et prece multa
Suppliciter pacem veniamq; poposcimus illos.
Continuit se quisq; dies vix quatuor, hostis
Cum subito regredi, vel non procedere, fertur.
Ilicet excussa formidine protinus omnes
Ad vomitum redeunt, et vitae probra prioris.

Ut pueri lusum repetunt abeunte magistro.
 Nunc peccant homines peiora prioribus illis,
 Nec dilata putant, sed tempus in omne remissa
 Supplicia: clisisq; Deis impunè iocantur.
 Hostis abit. Qui scis an vere in eunte redibit
 Fortior & melior? nobis sunt omnia victis
 Inferiora. Ducas Roma Latioq; remissi
 Non feret aspectum Germanus miles: & orz
 Veriet ob os illius. Ea s̄pē ducitur omnis
 Gallia. nec quisquam est aliis, quo fidere tantum,
 Quoūe magis ductore animos attollere pos̄it.
 Verūm multa cadunt inter duo tempora, multæ hoc
 Ne duce pugnetur possunt existere cause.
 Aut quisnam Superūm fatis iræq; resistat?

Mutemus mores igitur, veniamq; preccemur,
 Impruniſq; Deos & tota mente colamus
 Et totis animis: exin nos inter amemus.
 Sit bene sarta velut multorum gratia frātrum:
 Nec minor alterius quām nos iræ cura salutis.
 Que si fixa animo penitus mandata geremus,
 Mortes, exilia, atq; fugas, & damnā bonorum,
 Quæq; solent alia aduersis accedere rebus,
 Haud magni faciemus. erunt neq; tristia nobis
 Aspera, nec vel amara nimis, vel dura ferendo.

Scilicet extintos merces uberrima coelo,
 Et promissa manent æternæ premia vite.

DE CALETI ET GVINÆ,
 Oppidorum proximo hoc bello ca-
 ptorum, expugnatione, Car-
 men longè doctissimum.

Sic mutat Fortuna vices, & ludit atrocem
 Mortis suo ludum, nunc his, nunc æquior illis.
 Nos adeò fusi, & magno certamine victi
 Nuper ab Hispanis, fortis modò vicimus Anglos:
 Ereptas patribus tandemq; recepimus urbes:
 Oceano in medio iussis regnare Britannis.
 Illi cum lacrymis terra ceßere retenta,
 Possessaq; fuis atavis iam tempore longo.
 Namq; erat in fatis redditurum haud antè Caletum
 Ad veteres dominos, quam se Regina marito
 Traderet externo, veterumq; propagine Regum
 Posthabita, nouus hic succederet aduena regnis.
 Ipse, Valcina venturum è stirpe nepotem,
 Merlinus vates multò prædixerat antè.
 Sanguinis ultorem nostri, cladisq; futurum
 Cresciacæ, cecidit qua Francica penè iuuentus
 Omnis, & extinctæ sunt longa in tempora vires.
 Non magis ille suis (quanquam verissimus auctor)
 Creditus est, Troiæ Priami quam filia Regis.
 Quinetiam tantum his animi victoria duplex
 Addiderat, tantus nostri contemptus, ut arcis
 In foribus summis legeretur marmore duro
 Incisum Carmen (valet id sermone Latino)

TVM

TVM DEMVM FRANCVS PREMET
OBSIDIONE CALETVM,
CVM FERRVM PLVMBVM VE NA-
TABIT SVBERIS INSTAR.

Barbara vox, supraq; hominum fiducia morem.

Sed neque tot circumduct.e, fus.eq; paludes,
Totq; obiecta vias paßim castell.i per omneis
Fresidijs incessa virum, potuere morari
Nostrorum turmas equitum, peditumq; cohortes.

Ipse feros secum diuersis partibus orbis

Adductos rapiens comites, sublimis in alto

Lotarenus equo , prius est conspectus ad urbem

Designare locum castris , & cingere vallo,

Quam miseri ciues illum potuisse putarent

Angustos aditus, arctosque euadere calles.

Hic, labor exoriturq; nouus, maiorq; priore.

Murus erat latere è cocto firmissimus, alta

Incinctus fossa, verum post aggere nullo

Subnixus, lapidis iactu vix equore distans.

In medio littus, Nerei quod proliuit unda,

Bisque die reffluo terris illabitur æstu.

Tum me ludentem nemo, conchisve legentem

Viderit, at siccum postquam mare liquit arenam

Discedens, pedibus tamen hic consistitur ægre.

Nec patiens onerum locus est: & sepius alte

Subsidet, iniectioq; fatiscit pondere tellus.

Hac regione, leui subiectis cratibus alno,

Exponenda fuit tamen omnis machina belli.

Ingens

Ingens præterea, suspectuq; ardua turris
 Nibilibus portumq; globis, latusq; premebat.
 Omnia quæ tam multa ferox incommoda nostæ
 Miles, & unius vicit ducis inclita virtus.
 Expugnata prius turris: mox Regia muro
 Iuncta domus, primos aditus patefecit in urbem.
 Armatis data pax, & inermibus: urbe relicta
 Illi si ciues alio concedere iussi.

Aet tu Gæma ferox, Domini clementis & æqui
 Audires potius leges, & mollia iussa,
 Quim Rex experiare, manu quid posse & armis.
 Non in uincu nunc euersa, soloq; æquata iacent
 Biceria: non domibus lapsis inducat aratrum
 Agricola, inq; nouo sementem præparet aruo.

Quis furor, aut quæram rabies hæc, strage virorum
 Non contenta, simul nisi totas hauriat urbes,
 Integraq; addictis cum ciuibus oppida sacret
 Dijs Erebi? Nuper Teruenam vidimus urbem
 In Morinis, Ediniq; superbam vidimus arcem.
 Vix in utrisq; locis hodie vestigia parent
 Tectorum, que sint fortassis in hoste ferenda.
 Id verò, manibus proprijs sua moenia ciues
 Deicere, incensasq; faces supponere tectis,
 Parcere nec patriæ, victor cui parceret hostis,
 Quale fuisse putas, hominum magis, àncæ ferarum?

Sed nostris ducibus præclaro munere Diuūm
 Intentata prius cœlo victoria venit.

Cum mare cum glacialis hyems, & cum vetus urbis

Gloria

Gloria, cumq; recens aduersæ infamia pugnæ,
 Et nimium Fortuna diu contraria possent
 Talibus, audaces quæ muis, abducere coæptis:
 Mens Errice tamen semper tibi constitit vna:
 Te solum reserunt animos firmasse tuorum.
 Scilicet ut Regum cœlesti nurpine nentes
 Impelliq; trahiq; Deis quo cunque videtur,
 Et quo mortales nequeunt pertingere sensus,
 Addiscant homines, mirari cur ita fiant
 Plurima, factorumq; absistant querere causas.

Ac Deus is, quicunque tibi fuit istius auctor
 Consilij, monstrauit iter, ducibusq; præiuit
 Idem Errice tuis, donec res ordine gesta est.
 Idem, multorum cum posceret æra dierum
 Miles inops, & signa sequi se posse negaret,
 Exhæsto penitus belli per tempora fisco:
 Hunc animum in patriam dedit hanc tibi Carole mentē,
 Ut tu vas, sponсорq; rei communis, in urbe
 Parisia, biduo omne bonis à ciubus aurum
 Acciperes: quæ mox diuisa pecunia fratri
 Morigeros comites, & ad omnia iussa paratos
 Reddidit. His opibus pulsi cessere Britanni
 Litoribus nostris miria ultra cœrula Ponti.

Quas, ergo, tot opumq; Deo, tantæq; datori
 Lætitie, nobis fas est persoluere grates?
 An delecta boum, pecudum rel corpora centum?
 Illius ante piæ grati mactabimus aras?
 An lætum Pæana canemus, loq; triumphem?

Quodq;

Quodq; solet dici victorum carmen honori?
 Vsurpata malis cultoribus ista Deorum.
 Nos hanc gloriolam potius, laudemq; sinamus
 Invicto, fortioq; Deo:turgentia Regum
 Colla superborum qui proterit, & pede calcat:
 Subiectos, humilesq; ipsi& q; accepta ferenteis
 Omnia, tollit humo supera ad conuexa polorum.
 Qui nos successu nimio, rebusq; secundis
 Inflatos, ideo castigat more paterno
 Casibus exercens varijs, ne nostra putemus
 Que nos ille frui secura mente sinebat:
 Ut rerum & columen nostrarum, spemq; salutis,
 Priuati, Regesq; Deo ponamus in uno:
 Nec fracti nimium, dura cum forte grauamur:
 Nec rursum elati, veniunt cum prospera nobis.

IN R EDIT V M F R A N C I S C I
 L O T A R E N I G V I S I O -
 R V M D V C I S .

I Te coronati, festiuoq; agmine Ciues:
 Ite, nouis quam mos Regibus ire viam.
 Ite Magistratus cum fascibus, ite ministri
 Sacrorum:ite minor turba, Senator, Eques.
 Omne forum sileat: clausæ sint urbe tabernæ
 Artificum: locus hoc nullus honore vacet,
 En vobis erit ad primum, lapidemve secundum,
 Obuius in niueo dux Guisianus equo:

Victor.

Victor ab indomitis qui nunc credit vsq; Britannis,
Quā maris angusto cogitur vnda freto.

Multos ille armis populos, multa oppida cepit:
Gallorum fines protulit Oceano.

Quis Guinam potuisse capi, potuisse Caletum
Credat, vt aduersus stet genus omne virūm?

Ipsa suis opibus fidens, & Rege marito,
Hoc longè veniens spreuerat ante malum:

Arguerat vaniq; suos Regina timoris:
Nulla sed iniuitis sat loca tutæ Deis.

Aspice nec gemmis solitat, nec splendidus auro,
Captiuos hominum nec trahit ille greges.

E tantis spolijs, prædaq; ingentis aceruo,
Nil tulit, hunc albo corpore preter equum.

Hunc tamen, vt quoties gradietur, nobilis huius
In patriam toties sit nemor officij.

Cetera pro meritis socios diuisit in omnes,
Contentus laudis premia ferre domum.

Ergo pretercunte viro bona dicite verba,
Et manibus plausum congreginate pijs:

Atque Deos orate, finant hunc, Principe nostro
Incolumi, longos vt superesse dies.

Hoc ego nec flauos metuam rectore Britannos,
Nec Batavæ gentis Vangionumq; minas.

Sperem etiam magni superato flumine Rheni.
Lilia Pannonicæ fixa videre solo.

Talibus inceptis moliri, Errice, decebat
Regnatibi fatis debita, spemq; nurus:

*Imperiumq; tuum media regione subacta,
Extremis hominum continuare Scotis.*

IN R E D I T V M E I V S D E M
D V C I S, I O A C H I M.
B E L L A I V S.

*Vt quondam in patriam retulit cùm signa Camillus,
spectandum niueis se dedit altus equis:
Guisius è domitis nuper sic ipse Britannis
signa refert, niueo sic quoq; vectus equo.
Aequo præda duci prædæ melioris auaro
Albus cessit equusq; cætera miles habet.
Hæc ille ex capto retulit spolia ampla Caleto,
Hanc prædam victo victor ab hoste tulit.
At non parua tulit virtutis præmia, victor
Hostis qui rediit, victor & ipse sui.
Multorum præda est, miles quam quisq; reportat.
Vnius est magni præda sed ista ducis.*

AD CLARISSIMVN VI-
rum M. Hospitalem,
Hel. Andreas.

*Sint emissæ licet suppresso nomine patris.
Continuò agnouit pignora quisque tua.
Incessu grauitas, procero in corpore candor,
Cumq; sale ardua mens, ingeniumq; pium.
Dotibus est amplus, clarusq; Philoxenus istis:*

Talis

Talis musa recens edita clam, ergo tua.

DE THEAVILLA CAPTA,
MICH. HOSPIT.
CARMEN.

Vt grauis & senio confectus miles ad arma
Cum patriæ res poscet, inutilis ipse, vocabit
Florenteis alios quantum contendere nixu
Et laterum & vocis poterit, seseq; paratum
Ostendet ferro patriam defendere & armis,
Amisse quondam superent in corpore vires:
Sic ego, cui tenuis puero, vel nulla facultas
Ante fuit, nullus scribendi carminis vñus,
Et siquid fuerat, veniens tamen abstulit ætas,
Hortari assidue nostros haud desino vates,
Argumenta sibi præclaris sumere digna
Quemlibet ingenij, patriamq; ornare, virosq;,
Siue pares illis, seu non virtute minores,
Quos aut Virgilius, quos aut cantauit Homerus.
Ni Danaos ea maior erit laus, mille profectos
Naibus à patria, decimo vix segniter anno
Vnam Asie cepisse dolis & fraudibus urbem:
Aut magnum Aeneam Rutulos superasse colonos
Fretum opibusq; suis socialiq; agmine fretum
Arcadis Euandri, tria quam fortissima bello
Oppida ter denis (summum) expugnisse diebus.
Nec vero Phrygio conflatum milite molli

Præsidium

Præsidium intus erat. Sed defensore Britanno
 Guina tenebatur, celsiꝝ arx alta Caleti.
 Hic quoque plus operis, Theauillam nanc; paludes
 Vndique cingebant, gelidiꝝ profunda Mosellæ
 Flumina, delectumq; ex omni milite robur,
 Præstanteſc; viros incluserat vrbe Philippus:
 Quum Metis fabricas & ahenea multa parari
 Audisset tormenta, pilasq; ex ære, simulq;
 Ingentem valde numerum mixti sale nitro
 Sulphuris. hæc secum haud frustra prouisa putabat.
 Hisq; velut clauſtris ſperabat, & obice tali
 Noſtra moraturum ſe, iam gradientia campo
 Agmina: dum vocat ipſe ſuos malè parcus eunteis
 Tardius, & ſegnes cogit ſub ſigna maniplos.
 Obſeffi interea media plus parte ſuorum
 Amiſſa, cùm murum hostis turremq; teneret,
 Noſtrorum (ſuperēſt via quando hæc vna ſalutis)
 Permiſere ducum fidei res, arma, viroſq;.
 Omnia, quæ illorum precibus confeſſa benignè:
 Et medici morbos curareq; vulnera iuſſi,
 Pertulerant toto ciues quæ plurima bello:
 Adiutiq; inopes & equis & nauibus, utrum
 Carpare iter mallent: tum ſi quis in vrbe manere
 Vellet & in patria, non ægre facta potestas.

Hæc demum inſignis pietas, ea regia virtus,
 Ut bello premiere armatos, ſic parcere victis.
 Nec tam ſe fortes animi generoſiꝝ monstrans
 Pectora, dum vertunt imis à ſedibus urbes

Complent

Complet cæde vias: nec tantum laudis ab illa.
 Strage domum referent: quām cūm miserabile vulgus
 Illæsum seruant, illibatumq; pudorem
 Virginibus trahit hæc quamuis aliena stupentum
 Corda virum, & seuos clementia mitigat hostes,
 Ipsis sepe suum facinus victoribus, ipsis
 Displicet. hoc iterum quām nolint vincere pacto:
 Aut quis Marcelli, quis non audiuit inanes
 Cornelii gemitus, admistaq; gaudia luctu:
 Dum duo diuersis regionibus oppida vertunt
 Maxima, nec cohære valent iam militis iras,
 Quin ruat, & rapidis permisceat omnia flammis?
 Ipse serus quamvis cædiq; assuetus Achilles
 Vix, puto, vix teneat lacrymas, si versa videret
 Pergama, si pulchris subiecta incendiæ tectis,
 Ante virum matres, & matrum ante ora puellas
 Prostutui, capita illidi puerilia muris,
 Si nullo etatis, nullo discrimine sexus
 Per vicos passim proiecta caduera cernat.
 Et capte si quid grauius tum contigit vrbi.

Nos rnum & commune quibus nomen dedit una
 Religio, ritusq; patres, moremq; sacrorum,
 Quanquam diuisis cælo, terraq; mariq;;
 Quanquam sub Regum positis ditione duorum,
 Nos tanquam fratres uno genitore creati.
 Complures, nos rnius quasi corporis artus,
 Indorum vel more Scyth. rum belligeramus?
 Qui neq; dicuntur pueris, semibusue caducis

Parcere, nec tenera quanuis ætate puellis.
 ipsa(nefas dictu) captorum viscera torrent
 ignibus, & diris epulanda apponere mensis
 Haud dubitant. Quin hæc potius crudelia, fratres,
 Bella relinquamus, nostris contraria votis,
 Bella aduersa Deo. que si quandoq; coacti
 Suscipimus, bellum nobis cum fratribus esse
 In mentem veniat, quibus æquum, lege, parem q;
 Ac nobis, ipsi præstare iubemur amorem.

Hæc animo reputans, nec pacem poscere, duces
 Turpe:nec orani pacem concedere, turpe.
 Ergo nec patria, nec Regis nomine quicquam
 Indignum fecit, puer qui nuper eunti
 Traditus ad matrem ductor custosq; fidelis,
 Conuentu in medio sermonem iniecit honestum
 Aeterna de pace prior:nec protinus hosti
 Plus aliquid iusto tribuit, fas sive timorem est.
 Nempe aliud potius quid poscat & optet, ab illo
 Rege suo veniens alijs qui regibus anteit
 Omnibus, & pietatis habet cognomen in illis
 Præcipuæ, que vox potuit magis vlla decere
 Pontificem? Nimis ille ferox auidusq; fuisse
 Sanguinis humani legatus ab urbe videtur
 Ad Pœnas Fabius, qui cum mandata Senatus
 Effari iussus Tyrijs præsentibus esset,
 Facto è veste sinu, bellum hic pacemq; tenemus:
 Sumite de medio vobis vtrumlibet, inquit:
 Tu, verò acclamant, vtrum placet elige. Bellum

Effuso

Effuso simul ille sinu se tradere, dixit.

Mallem equidem pacem. non tot post nominis Afric
Italiciq; malo periissent millia letho.

Attamen est nostri sermo reiectus ab hoste.
Pacificatoris. Quid nos ignauius arma
Cepimus, cieeti spe pacis, an acrius, ipsos
Auxilio nobis sperantes affore Diuos?
Semper enim superire reges odere superbos.
Supplicibus parcunt, pacemq; potentibus vltro:

Quid? qui præsidiu*m* capta dimisit ab urbe,
Emisit ciues cum matribus atq; puellis
Siluos incolumesq; fidem seruanit, & omne
Præficit officium charis quod sueuit amicis,
Non tibi maior erit, quam si iugulasset inermes
Armatosq; simul, venum aut captiu*a* dedisset
Corpora, & in cinerem vertisset tecta domosq;?

Quare magnificis, fratrib*u* celebrandus vterq;
Laudibus, ille quidem mihi semper & omnibus horis
Huic seruatori patri*e*, finesq; regenti
Francorum veteres, vos o quibus aurea pleno
Egregij vates fundit se copia cornu,
Concinite eternos meritis pro talibus hymnos.
Nec tu Rex Henrice, tenax & parcus honorum
Erga illum fueris, tibi qui diuersa trophy*a*
Hostibus a victis statuit duo maxima, paucis
Mensibus. Hic te Rege fuit dignissimus uno:
Hunc fortuna ducem meruit tua. respice quantum
Terrarum ditione tenes, quas finibus urbes

Ille tuis, qui rura vel agros addidit: omnis
 Oceanus tibi seruit, & omnis ripa Mosellæ
 Proxima Treueris, Germaniq; hospita Rheni.
 Hoc dux, præterito recreati corda timore
 Incipimus sperare etiam, nos posse recentem
 Aspersam maculam Quintino abstergere bello,
 Dij te longæum nobis Henrice, ducemq;
 Hunc tibi longæum seruent: ut & ipse requiras
 Extinctum nunquam, te nec desideret ille.

I N F R A N C I S C I I L L V .
 strissimi Franciæ Delphini, & Ma-
 riæ sereniss. Scotorum reginæ
 nuptias, Carmen.

ME ne etiam cantare iubes & ludere versu
 Nec dum maturæ teneros ætatis amores,
 Quos insueta Venus lasciuia compede vinxit
 Ante diem, thalamoq; pares sociavit eburnos
 Digna magis placidis vatum quos educat aula
 Res erat ingenij, vel docta Lutetia fundit
 Quos gremio fœcunda suo. mihi publica rerum
 Cura gerendarum sensus effecit amaros:
 Lætitiamq; omnem vctula grauis abstulit ætas.
 Ipse quidem satis usq; satis fecisse videbor,
 Attulero causas properati foederis huius
 Reges & populos inter duo. namq; malignè

Quidam

Quidam homines etiam hæc vulgo connubia rodunt.

Non quo more solent humilcs de plebe mariti
Expectare, pilus dum mentum mollis inumbret,
Et iustæ vigeant robusto in corpore vires,
Sic Reges faciunt. licet illis ducere lectas
Quando cunq; volunt, quacunq; ætate puellas
In magno numero. Personis regia paucis
Progenies, paucis domibus concluditur arctè.
Vnde semel neglecta prior quæ se obtulit istis
Conditio, frustra similis renientibus annis
Quæritur. hinc natis quandoq; superbia patrum
Obfuit: innupt.eq; domi mansere puellæ,
Et solæ in vacuo longum gemuere cubili,
Nulla expers adeò prorsus fortuna malorum est.

Sed par non aliud conuenit pulchrius unquam
Nobilius ué. Puer vultu facieq; decora
Iam magni fortisq; futuri principis olim
Dat clarū specimen: super hæc quoq; plurima in illo
Semina virtutis sunt non obscura patern.e.

Illa autem præstat reliquis pulcherrima forma
Virginibus, comitesq; suis supereminet omneis:
Aspectu veneranda, putes ut numen inesse,
Tantus in ore decor, maiestas regia tanta est,
Accessere etiam diuinæ Palladis artes,
Et maior sexu prudentia, maior & annis.
Quæ bona, si posita in mediocri sorte fuissent,
Per se magna tamen poterant atq; ampli videri.
Lucent illa quidem mage Regibus insita magnis:

Tum decus acaipiunt à Regibus ipsa vicissim,
Splendidior gemma vt meliore inclusa metallo.

Accipe nunc quid opum vel vterq; vel altera dotē
Contulerit. Puer Henrici spes magna parentis,
Vnus & imperij Francorum ac nominis hæres
Designatus: at illa suo regina marito
Scotorum tabulis Regnum dotalibus affert.

Paruum (inquis) paruum. fateor, componimus illud
Si nostro. sed cuius openi sensitq; paratum
Non semel auxilium labefactis Gallia rebus.

Cum bellum gererent nostris in finibus Angli,
Desertam illorum patriam simul agmine facto
Scoti incursabant. metus hic sua protinus illos
Respicere, et nostris cogebat cedere terris.

Quinetiam tellus his tam fœcunda virorum,
Tamq; ardens animus belliq; incensus amore,
Ut cum alius præmeret vicinum exercitus hostem,
Suppetias alius nobis latus codem

Tempore, cærulei transmitteret æquora Ponti.

Pro quo rex Scotus frater sociusq; vocari
Regibus à Francis meruit: stipantq; frequentes
Semper adhuc Scotti Francorum corpora Regum.
Nunc quondam socia, et longo diuisa locorum
Atq; maris tractu, viuent et legibus ijsdem.

Et discent vni domino parere libenter
Regni duo. At medij qui sunt vtrisq; Britanni
Forstian hostiles animos, odiumq; remittent:
Herediq; ferent materni sanguinis vltro.

Impe

Imperium. vel, si malint contendere bello,
 Discenit quid virtus possit coniuncta duorum.
 Magna quidem memoro, sed enim Dijs cetera, Guinis
 Excisis, captoq; iubent sperare Caleto.

At vos letitia, Galli Scottiq; solutos
 Exhilarate animos, atq; omnem ponite curam:
 Tuq; Errice parens, & tu Catharina bonorum
 Tot Regum genitrix, & tu Soror optima Regis.
 Vos etiam fratres duo gentis lumina nostræ,
 Clari ambo studijs ciuilibus, alter & armis,
 Quorum pulchra soror regi est enixa marito
 Hoc decus. Ille quidem moriens hec tanta videre
 Gaudia non potuit. natorum cura suorum
 Si qua tamen reliqua est patribus iam lumine cassis,
 Ipsum credibile est letari virgine tali,
 Et tanto genero: grauiter neq; ferre vetustum
 Gentis adoptiuo cognomine crescere nomen.
 At mater regina libens spectacula cernat
 Hec oculis, nec ferre vi.e cursusq; laborem
 Extineat, nec se rapidis committere ventis.
 Sed potior pietas, & rerum publica cura
 Distinet, inuitamq; locis consistere cogit.
 Omnes præterea quibus aut bona, vel quibus æquæ
 Mens fuit, hunc faustis fortunatisq; diebus
 Inseruere diem: atq; eius meminisse nepotes
 Precipiunt. Ipsi reges, quos ordine stanteis
 Cernimus ex altis foræ despectare columnis,
 Exultasse mihi, signumq; dedisse videntur

Lætitiae. tanto mage ferrea corda quibusdam
 Sunt hominum, quam vel statuis è marmore ductis.
 Nam quid iactatas memorem per compita voces,
 Multorum & fictas lacrymas, periisse ferentum
 Omnia: & abscissam longos spem pacis in annos,
 Si Francis illæsa fides, Scotisq; maneret?
 Quinetiam, versis animis, noua foedera Regem,
 Atq; alias aliasq; nurus spectare iubebant:
 Vnam autem gemina (credo) iam prole parentem,
 Bis totidem natam quot Regis filius annos.
 Quæ res visa parum, vel inquis auribus, & qua.
 Idcirco regi confingitur esse Philippo
 Nubilis & matura viro iam filia, nobis
 Quam spondere velit, finemq; imponere bello.

Hæc primum fabella creauit Regis amicis
 Inuidiam: detecta, aliquo post tempore, risum
 Commouit populis: tam vanæ & turpia liuor
 Sepe malus stultos adigit prorumpere verba:
 Quos ego commoneo, perfectis deniq; rebus,
 Desinere in vulgus pueriles spargere nugas:
 Desinere &, quæ visa Deis sunt, tendere contrâ.

Nū studijs, genere atq; opibus, num deniq; forma
 Inuenient aliam, quæ se huic componere possit?
 Quid promissa fides, cùm flens regina puellam
 Mater adhuc teneram Regi transmisit: & illo
 Pignore firmauit tabulas & pacta futuri
 Coniugij: vel tot precibus votisq; petitam
 Perfidiosa suis nunc Gallia reddat amicis?

Illa viro despecta alij cùm nupserit, omnem
 Semper agat vitam non immemor ante repulse:
 Et iustum cupiens rlicisci irata dolorem,
 Cum ducibus nostris gerat implacabile bellum:
 Aut sède populetur agros, aut nauibus ignes
 Inijciat, nostriq; infestet littoris oram.

Vt nec commoueat se: tamen Anglia nullum
 A tergo metuens, consensis nauibus, hostem
 Tetramagis, belloq; incumbat durior vni.
 Sic nobis veni. it cum danno dedecus ingens.
 Dij tantum prohibete malum, atq; auertite nostris
 Verticibus. nimis illa, nimis cum dote remissa
 Gentis Aquitanæ coniux magno stetit olim
 Regibus. hic nostras veterum malus error auorum
 Erudit mentis, & cernere fecit acutum.
 Vos imimicitias, odia aut priuata secuti
 Non potuistis item perpendere, quid sit honestum,
 Et quid damnosum, aut communiter utile nobis.

Tempus erit, cùm leta domus se regia tollet
 Natorum numero, & diuinæ stirpis honore.
 Quod dabit illa viros, tot erunt tribuenda viritim
 Regna superstibus. continget Gallia primo:
 Proximus Insubrum populos, omnemq; tenebit
 Italiam, Alpinis à montibus usq; Tarentum.
 Hic Scotis & iura dabit: reget ille Britannos.
 Accipient alias alij mox ordine sedes.
 Sic totum natum genitor dispertiet orbem.

Hec mihi nanque suo vati pre-dixit Apollo.

Quæ mea posteritas (ut spero) lœta videbit:
 Et dicet (si nostra manent modo carmina) dicet,
 Ista olim iam noster avus ventura canebat,
 Maxima pars hominum fieri cum posse negaret.

AD CAROLVM CARDI-
 nalem Lotarenum, de pace,
 Carmen.

Si pacem tecum referes, tua munia Regi
 Et populo non grata minus promittere possim;
 Quam fraterna fuit nuper victoria pulsis
 Hostibus, et capto magna cum laude Caleto.
 Ingenium tibi Dij, sermonem et verba dedere,
 Quis animos regere, et quouscunq; impellere possit.
 Nec renunt hostes, nec pacem nolle Philippus
 Dicitur. At Christerna sui cupidissima nati,
 Nonnunquam teneris missura amplexibus illum est,
 Quem bello speret nequicquam posse teneri.
 Quo sit nostra loco, quo res (neque te fugit) hostis.
 Opprimimur Celtæ pariter, Belgæq; malorum
 Ingenti cumulo, quæ nos accersimus ipst.
 Iam nimium longo vexatur laßa duello
 Gallia: iam rerum damnoſa mole fatiscit.
 Præcipites coguntur agris migrare coloni,
 Atque alio sub sole nouas sibi querere sedes:
 Ipsa quoque immodicis plebs rectigalibus impar,
 Oppida, certatumq; domos et tecta relinquit.

Nobilitas

Nobilitas longæ sumptus, & ferre laborem
Militiae se posse negat. nec iam locus usquam est,
Pressa mali videoas ubi non vestigia tanti,
Quis modus irarum, finisve aliena petendi?
Hoc animis odium, lacrymosi & semina belli,
Iandudum, iam tempus erat deponere Reges:
Iam satis experti bello, quid possit uterque,
Quasq; trahat secum & quantas in prælia vices.
Barbarus externis idcò conscribitur oris
Miles, vt obuersa Turcis statione relictus
Ferrum in nos amens, in nostraq; viscera vertat?
O cæcas hominum mentes: dum mutua stulti
Pastores odia exercent, lupus intrat ouile:
Seq; super caulas saltu iacit, & pecus omne
Dentibus infrendens laniat, pecorisq; magistros:
Namq; malum hoc domibus si nondum adrepere
vestris
Sensistis, moueant aliena pericula saltem:
Et Rhodus, & patruo non pridem erepta, Philippe,
Buda tuo, & miseræ bis iam tentata Viennæ
Mœnia: que triitem dederint si versa ruinam,
Pugnandum hic nobis vicini ad flumina Rheni
Cum Turcis erit, atque Schythis, cum milite Græco:
Forsitan huius erunt tot tantaq; præmia belli,
Ut valeant abolere metum victoribus omnem:
Nempe aliquod positum est opulentum & nobile re-
gnum
In medio, lateq; patens prouincia, parti

Alterutri

Alterutri cessura Deum quæ munere vincet.

Huc ades, atq; ex præteritis venientia rerum
 Collige: non obscura dabunt se signa futuri
 Temporis. Istorum donec vixere parentes
 Triginta totos bellum gessere per annos:
 Exhausere suas profusis sumptibus urbes,
 Multa virum turpiq; dederunt millia letho.
 Et quid post tantos morientibus vsq; labores,
Quid lucri redijt? prorsus nihil. utraq; multis
 Sæpe malis concussa, steterunt finibus ijsdem
 Regna tamen: nec quicquam alter decerpit ab agro
 Alterius. tam sæpè cadunt conamina Regum
 Irrita. Quintiam senior iam plenus honorum,
 Cum iuuenem amissso regem genitore superbus
 Despiceret, nec stare paterno fœdere vellet:
 Illi congressus male, fugit: et arma coactus
 Ponere, et infelix patrijs decedere regnis:
 Ut viuens funis sibi duceret, atq; sepulchri
 Ultima in Hesperia solennem conderet aram.
 Vertit post paulò fortuna, vicenq; Philippus
 Reddidit Errici ducibus. nec longa fuere
 Gaudia victori, capta mox urbe Caletum,
 Et penitus nostro depulsis orbe Britannis.
 Nunc iterum summis bellum reparatur utrinq;
 Viribus, ac si primum hodiè noua prælia tentent.

Quando igitur sine pace nequit manus ullæ mederi
 Tot tantisq; malis, adhibe vim pectoris omnem,
 Inienij, linguæq; ac vocis melle fluentis,

Sudauius.

Suauius. hinc nobis optatam confice pacem
 Lotarene, tibi debebit Gallia multum.
 Nil te, pontificis cura nil dignius unquam
 Suscipes: mandata tui suprema magistri,
 Promissam pueroque fidem seruare memento.
 Hoc faciens, querna in redditu cingere corona,
 Et meritum Patris patr. e cognomen habebis.

AD MARGARITAM, RE-
 gis sororem, Epistola.

En toties noua cura subit tibi pectus honestum
 Regia virgo, subit veteris noua cura clientis,
 Excipiunt alios alijque; subinde labores:
 Cura mei non digna tuo, non virginis ortae
 Regibus ingenio, Regis non digna sorore.
 Et quid enim damni Respublica fecerit, aut tu,
 Ignotum mihi perpetua si nocte prematur
 Nomen, & hic noster consistat cursus honorum?
 Quanquam non obscura nimis sunt tempora nostre
 Prim. iuuentutis, vitaque; haud poenitet actae:
 Forsttan & veniens fuerit nec innutilis etas.
 Non tamen est nobis tanti decus, aut honor ullus;
 Ut grauis usque; tibi vel debeat esse molestus:
 Et pudet, in nostra tantum te ponere caussa
 Temporis & studij, tantum cepisse laborem:
 Pergere continuo beneficia recentia primis

Accumu-

Accumulare, nouoq; tibi me obstringere nexū;
 Quinetiam ambitione mala peccare, nimisq;
 Gnauiter & cupidē prensans offendere possim.
 Nec cogi, precibūsve adigi, vult summa potestas;
 Nec se pulsari patitur: mala nomina tanquam
 Creditor appelle, strictoq; reposcat auarus
 Iudicio: semper nec largitoribus idem
 Est animus, non mens eadem, non una voluntas.
 Regibus & mos est regumq; vetustus amicis;
 In sublime suos nullo discrimine primum
 Tollere, diuitijs opibusq; explere beatos:
 Inde subit satias cum nil superaddere possunt.
 Sæpe vel indignos tot honoribus, aut male grates
 Prouexisse piget, serumq; haud tempore sumunt
 Consilium, aut mores quos prima ætate probabant
 Incipiunt odiisse senes, & protinus ipsos
 Quos habuere duces olim, scelerumq; ministros:
 Vlcisciq; deinde viros fit ludus, & alto
 Exturbare gradu: sequitur grauis ecce ruina,
 Horrendumq; malis intentat visa pauorem.
 Ut taceam peregrina, domo producere possum
 Nomina non ignota virūm, quos Gallia valde est
 Altius cuectos prius admirata, iacenteis
 Non minus afflitosq; solo mirata subinde est.
 Id verò visum merito cecidisse quibusdam,
 Pro quo Fortunam nescissent ferre secundam:
 Tristis & aspectu miserabilis usque bonorum
 Casus erat: tum si qui aut nullo criminе certo

Conci-

Concidabant, aut causa minus cum nota fuisset.
 Nam cui sunt hominum satis explorata Deorum
 Consilia? aut quenam superis sit causa premendi
 Huius, & illius tollendi? Nostra vagatur
 In tenebris, nec cœca potest mens cernere verum.
 Sæpe bonos dictis, aut suspitione maligna
 Insonteis preminus, culpados sæpe tuemur.
 Siue tamen dignas meriti pro crimine pœnas
 Legibus exoluunt, iniusta siue grauantur
 Inuidia, leuitate bonorum siue datoris:
 Tam fœdi rerum euentus, tam tristria debent
 Torpenteis nobis animos exempla mouere:
 Sollicitos etiamq; futuri, & reddere cautos.

Sunt & apiscendis in honoribus atq; gerendis
 Sunt quedam precepta, quibus ratione docemur
 Letari modice partis, modiceq; dolere
 Amis̄is, cupido communem poscere curam
 Non animo rursus nec detrectare labore:
 Militiae, aut alium, patriæ si postulat usus.
 Imprimis, monco, vires examinet ante
 Quisq; suas tacitus, ne quem minus aptus & impas
 Delatum capiat, neū sponte inuadat honorem,
 Si valet ingenio, confidit & arte regendi
 Utiliter populos, patriæ si feruet amore,
 Cur operam prebere suis, cur ferre recusat
 Ciubus acer opem? quin & bonus offerat vltro
 Si melius rem auctore gerisse posse putabit.
 Ut si quando atra cum tempestate coorti

Forte regat nauem rudis ignarusq; magister,
 Iactat amq; mari scopulis illidere tendat
 Nescius, huic tu cùm possis occurrere damno
 Expectes, dum te socij comitesq; requirant
 Auxilium, & dubites clauum extorquere sedentis
 Armatus vel cùm succedat mœnibus hostis,
 Præfectusq; loci fugiat statione relicta,
 Non hunc tu retrahas obtorto ad mœnia collo,
 Arma vel indigno eripias, tibi strenuus aptes,
 Priuataq; manu patriam tutere salutem?
 Ille decus laudemq; tulit, qui tempore lectum
 Non opportuno, terror cum maximus eſset
 Persarum belli, tantum ciuilibus aptum
 Prætorem studijs, nullo castrensis at vſu
 Militiae, ignavumq; ducem submouit honore,
 Persuasum multo prius vt decederet auro:
 Imperiumq; sibi fortissimus ipſe recepit,
 Quo patriam, & pulchras victor seruauit Athenas.
 Nec minor illa fuit Thebani gloria ciuis,
 Qui successorē castris exclusit: & vltra
 Legitimum tempus vctitos produxit honores,
 Exemplo fortasse malo, si prava nepotum
 Mens animusq; foret: sed tum reuerentia legum,
 Iudicijq; metus patriæ concessit amori.
 Imposuit bello finem, Danaumq; per vrbes
 Constituit dominas vcta Lacedæmonie Thebas.
 Ergo recusandus labor vllus, honosq; gerenti
 Rem bene, præstantijs; viro non eſſe ridetur.

Est

Est tamen est aliquis tibi suffragator honoris
 Religione fideq; excellens ante legendus,
 Cui velut innixus firmo consurgere truncu
 Posit, atq; leues omneis contemnere ventos.
 Bellum est namq; viris, & crescere rebus honestis.

Ipsa ride, quo sis animo, qua mente capessas
 Publica: sepe bonus petijt qui ciuis honorem
 Oblatum cepitue libens, corruptus adepto est.
 Sit via plana licet, facilisq; ascensus in altum,
 Difficile in summo pedibus consistere rectis:
 Lubricus, & partem locus est procliuis in omnem:
 Caligant in luce oculi, nec ferre nitorem
 Aut Solis possunt radios magis optima quaq;
 Ingenia esse solent obnoxia casibus istis.
 Ut paulum se sustineant, post illa videbis
 Alterius cadere impulsu, ferriq; deorsum.
 Preterea studium nulli satis, aut sua constat
 Condito: nunc his animus, nunc ducitur illis.
 Semper & ulterius vani splendoris amore
 Progreditur, semperq; nouas festinat ad artes.
 Ante senex perfusa videt sua tempora canis,
 Supremumq; instare dicim, quam lassus eundi
 Tandem fixa loco vestigia ponat in uno,
 Quam secum statuat cuinam sese applicet arti.
 Ut qui Dodelei conclusus carceris intra
 Ancipites flexus indeprehensorisq; viarum,
 Hoc dubius modò carpit iter, modò nescius illud:
 Cumq; diu multos errans confecerit orbes

Huc seſe referet, primum diſcſerat vnde.

Tanquam aut Callipides, qui crura pedesq; mouendo
Aſſidue, nunquam tamen eſt procedere viſus.

Talis homo, plerumq; ſolet traducere vitam
Irrequietus, inops rerum quibus intus abundat:
Et poſita ante oculos conquirens trans mare longe.
Erroris qui forte modum ſi fecerit uſquam,
Atq; habitare domi volet ambitione relictā:
At vicinus ei lites, & bella mouebit:
Et neq; longa ſinet cum dulcibus otia natis
Carpere. ſic noſtra aut aliena peſte grauamur.
Inuidiæ flamma eſt nulla vitabilis arte,
Nullis consilijs. Tantum illud, ne quid & ante,
Et poſt delatos nequid peccemus honores,
Poſcendum à Superis, & nos pro parte virili
Nos toti debemus in hanc incumbere curam:
Præcipue nobis animos ne gratia turbet;
Alteriusūc odium, ne verba minæq; potentum,
Nēue preces, ne turpis auaro in iudice quæſtus.
Quæ mala iam multas verterunt funditus urbes:
Et vertent alias, niſi quis Deus exigit iſtos
Urbe foroq; lupos, & pacem reddit ouili.
Sic facile euentus rerum quoſcunq; feremus,
Si praui nullius erit mens conſcia facti:
Si noſtro neq; partus erit, neq; perditus ullo
Dulcis honos vitio: ſi recte geſſimus illum.

Quò minus iſta mihi dudum promissa, labore
Ut tandem veniant, & quæ tu debita dicis.

Cætera

Cæteræ nec vereor, tua ne leuis acta retractes:
 Aut nostri pert. es. i. vetes me longius ire,
 Dei jesusc gradu, quo me paulò antè locasti.
 Note mihi tua summa fides, prudentia multis
 Nota mihi rebus, nota est constantia morum.
 Nemo tuas vñquam verbis fallacibus aures
 Delitor, nemo simulatus cepit amicus.
 Libertas urbana tibi iucundior omni
 Obsequio: semper facilis venientibus ad te,
 Et comis, non blinda: grauis, non dura fuisti.
 Scilicet adiutrix in opum, tu sola bonorum es
 Per fugium, tua sancta domus: tibi regia circum
 Mensa frequens hominum laudatis cœtibus omnem,
 Quam longa est, cœnari vario sermone trahentum.
 In medio Regina sedes, velut arbitra recte
 Dictorum, aut pleni moderatrix una theatri,
 Audis sermones, audis mala scripta, poëtæ
 Vel bona quæ recitat: & præmia diuidis æqua
 Omnibus: aut fratrem nunc maxima bella gerentem
 Concilias potiora colentibus otia Musis.

Sic bona communi robis delata parente,
 Sic ambo tenuistis, vt in te pacis amorem
 Vulgo omnes, belli studiumq; mirentur in illo:
 Et dubitent hodiene togæ, plus laudis, an armis:
 Nobilior lauri folijs, hederâne corona.

Me paruum atq; humilem, vix fama & nomine
 Iudicio surrexere tuo, dignumq; tuarum (notum,
 Esse habitum cura, longo iam tempore, rerum,

Quanti, virgo putus, quantum mihi laudis ab illo
 Accessisse die, quo me Regina vocasti?
 Nam si principibus placuisse quibuslibet, amplum &
 Magnificum est: quid ei, Regis quæ filia, Regis
 Et soror est? quæ tam reliquis & lumine mentis
 Præstat & ingenij, quam Luna minoribus astris?
 Hoc magnum satis vsq; satis, nūnq; videri
 Debuit: hoc fatus contemnere cætera possum.

MICH. HOSPITALIS IN Andream Tiraquellum.

Qui nondum planè tersus, nondumq; politus
 Olim imprudentis domini liber ænea
 claustra

Ruperat, effrasto veluti qui carcere fugit
 Hinnulus, & spacijs decurrere gaudet apertis:
 Tandem opera magna, studioq; retractus herili
 Sub clauem tristesq; soros, ibi tempore longo
 Oppressus latuit: Nunc multò quam fuit antè
 Diuitior, plenis & iam maturior annis
 Redditur in lucem: qui tantum distat ab illo,
 Quam grauis & sapiens annis iuuenilibus ætas.
 Vtq; scias planè perfectum, authore libenti
 Prodit, iudicium, lector, graue cuius apud te est.

Multa quidem monumenta tuæ virtutis habemus
 Andrea, multis venit tibi gloria rebus:
 At te non alio tantum iactaueris ullo,

Iudice

Iudice me, nullo ingenium tibi se mage tollet:
 Quām quo vincla doces animis aptare duorum,
 Et quibus ille roget verbis, quibus illa sequatur.
 Quæ sint coniugij stantis, quæ iura soluti:
 Vno cuncta simul conclusa volumine iusto.
 Scripserit haud dudum quanuis opus utile, nostro
 De conseruandis in nomine rebus auitis:
 Quæ vel nequitia, vel dura sorte propinqui
 Mutarunt dominum, atq; alieno iure tenentur.
 Ipsa tibi sœcunda licet natura, nouarum
 Quotidie rerum species, formæsq; ministret,
 Mox alium iungens, alio defuncta, laborem:
 Ingenij specimen neque as tamen edere maius.
 Sic etenim macra & sterili versatus es in re,
 Tot dotes istuc, bona tot peregrina tulisti,
 Ut nihil uberioris, meliusue hoc viderit ætas
 Ea dici quod sepe solet, præstantia posse
 Ingenia è paruis elephantos reddere muscis.
 Sic culicem noster, sic Græcus lusit Homerius
 Prælia ranarum nunquam pugnata duello.
 Tantò est humanis maior mens ignearebus,
 Quæ penetrat cœlos, & tartara tendit adima
 Dilatat, constringit, adauget, diminuit res.

F I N I S.

IO_n AVRATI LE-
MÖVICIS, REGII GRÆ-
carum literarum in Academia
Parisiensi professoris,
Poëmatia.

IN IO. AVRATVM LEMO-
uicem. Ex Allusionum ipsius
Libro primo.

CArmina cùm facias præsentibus aurea Musis
Conueniens meritis nomen adepte tuis
Diceris Auratus: diceris at alter Aratus,
Nomine si fuerit littera dempta tuo.
Sic mihi tu gemin.e decoratus munere linguae
Auratus Latius, Græcus Aratus eris.
Ni satis hoc (auro tua nāq; poëmata certant)
Virgilius Latius, Græcus Homerus eris.
Carmine Moconiden, Latium si vincet Homerum
Vllus in hoc æuo, Ianus Aratus erit.

Aliud in eundem.

Vt nihil est fului pretio pretiosius auro
Sic nihil est pretio quod tua scripta premat.

Carol. Vrenhouius F.

IOAN.

IOHAN. AVRATI
*Regij Græcarum literarum pro-
 fessoris, Poematia.*

AD ILLVSTRISS. PRINCI-
 pem Carolum Cardinalem Lo-
 tharingum.

Portat in auratis Victoria Carole pennis
 Henricum ad cœlum, Guisiademiq; tuum.
 Et mea nunc præter solitum temeraria Musa
 Ad cœlum audaci nititur ire via.
 Sed si blanda tui subuerterit aura fauoris,
 Quos canit, astra super Musa secuta canet.

IN GVISII DVCIS RE-
 DITVM EX ITA-
 LIA.

 OLVANT Camœnæ triste silen-
 tium,
 Soluant: & acri Guisiademi lyra
 Cantent, remoto iam Britanno
 Mœnibus à patrijs tumultu.
 Nuper secundus dum terere Annibal
 Fastus superbos tenderet Alpium,
 Ausi feroces tum Britanni

Gallica sunt penetrare rura
 Orbata tanto præside, tot virum
 Cum cæsa foedè millia, proh nefas:
 Tot vincita ductorum pudendis
 Brachia nobilium catenis.
 Iam gloriari quidlibet insolens
 Iactabat Anglus, celsa Lutetias
 Se templo fundo diruturum
 Sacrilegis spoliata dextris.
 Sed Guisiani fama ferociam
 Gentis superbæ contudit ocyus:
 Vix ductor auditur redire
 Guisius, et fugit ant Britanni.
 Ut forte viso cum cane Thessalo
 Inmanis ausi conscius aufugit
 Agna lupus laxis remissa
 Faucibus horribiliq; dente.
 Nec mirum, agebat non stimulus ducens
 In bella simplex: mixtus erat dolor
 Acer pudori, capta signa
 Gallica, se rouocatum ab ausis.
 Ut pœnus olim, Scipio cum vreret
 Arces Elisæ, iam Capitolio,
 Cuncto timente iam Senatu,
 Signa domum reuocare iussus.

DE CA

DE CALETVM VRBE NV-
per à gallis Guisio duce recepta,
Carmen alternum Aurati.

Loquuntur inter se

N V N T I V S E T V V L G V S
G A L L I C V M .

N. CLAMATE GALLI NVNC
ter io io.

• Quæ lœta Gallis instat ouatio?

N. Capti Caletes. V. Multa paucis
Digna nouo memoras triumpho.

N. Vicere Galli, sed duce Guisio:

V. Io triumphe, nunc ter io io.

N. Vicere victores Britannos:

V. Nunc ter io, ter io triumphe.

N. Annos ducentos scrua Britannie

Vrbs libertata est. V. Nunc ter io io.

N. Migrare iam prisci coloni.

V. Nunc ter io, ter io triumphe.

N. Illinc Philippus pulsus Hericus.

V. Pulsus Philippus antè Valesius.

N. Ut nominum, sic fata rerum.

V. Nunc ter io, ter io triumphe.

N. Rex pulsus Anglis antè Valesius:

Rex

Rex nunc repellit ecce Valeſſus

Henricus Anglos. V. Est nepos, est

Vltus auoſter io triumphhe.

N. Medi fero ces Ecbatana ob ſua.

V. Angli minaces ob ſua Rißbana.

N. Sed capta Græcis illa, Gallis

Viribus hæc. V. Ter io triumphhe.

N. Non iam Britannos ardua mœnia

Seruant Caletum. V. Nunc ter io io.

N. Non æſtuarij foſſa clauſi.

V. Nunc ter io, ter io triumphhe.

N. Quā nuper Anglus oppida Gallica

Trux aſſilibat liberius vagans:

Hac aſſilit nunc Gallus Angla.

V. Nunc ter io, ter io triumphhe

N. Nunc præda prædo factus. V. io io.

N. Victusq; victor. V. Nunc ter io io.

N. Nunc prouocator prouocatur.

V. Nunc ter io, ter io triumphhe.

N. Henricus author tam subiti boni,

Qui Guſſium cum fulminibus suis

Misit Calctes territurum

Igne ſuo. V. Ter io triumphhe.

N. Hispanus hostis non ſemel hunc ducem

Senſit valentem. V. Tuncne Valentia eſt

Cum capta? N. Et ad Rantina caſtra,

Atq; Moſellica. V. Io triumphhe.

N. Olim puellæ viſ Lotharingicæ

Pellebat

Pellebat Anglos (mira, sed acta res)
A Gallia: nunc Gallia Anglos

Vis iterum Lotharingia pellit.

V. Fatale quoddam ius Lotharingiae est

Gallos ab armis asserere Anglicis

Quondam puellaris virili

Marte recens: ter io triumphe.

N. Rex, anne dux est ipse beatior?

V. Ambo beati, Rex duce, Rege dux.

N. Ambobus ergo ambo canamus:

V. N. Nunc ter io, ter io duobus.

AD HENRICVM VALESIVM

Regem inquietiss.

DE CALETICA VICTORIA.

Alternis loquuntur duo de
plebe Gallica.

GALLVS I.

Audax Iberus coniugio nouo;

G. II. Dotalis audax imperio Insulae,

G. I. Henrice te tentarat vltro,

G. II. Nunc timet ante tuos Caletes.

G. I. Sic vltro Atridem voce laceffere

Ausus superba vxorius ille Phryx:

G. II. Sic mox lacefitum refugit

Coniugis in gremium recurrens.

G. I. Iur-

- G. I. Iurgauit vxor tunc reducem Parin:
 G. II. Iurgabit vxor nunc reducem virum:
 G. I. Quòd turpiter cessisset ille:
 G. II. Quòd modò turpiter iste cessit.
 G. I. Ergo (inquietabat tunc Helene suo)
 Victus redis tu semivir à viro:
 G. II. Ergo redis tu (dicet Angla)
 Victe viris vir libere Gallis:
 G. I. At non eras id pollicitus tuæ:
 G. II. Non, sed subactæ iura Lutctiæ:
 G. I. Et sceptra regni Gallicani:
 G. II. Pollicitis leue pondus amplis.

DE REGE HENRICO IN EQUO
 veredo ad Caletes vecto,
 Duo Viatores.

- V. I. **Q**uem tam citato fert leuis impetu
 Sublimem in auras Persea Pegasus?
 V. II. Henricus est quem fert volantem
 Nunc equus ad domitos Caletes.
 V. I. Nunquid resectæ Gorgonis in manus
 Colla, & cruentas exuuias quatit?
 V. I. Non colla sed raptum Meduse
 Ille quatit spolium Britannæ.
 V. I. Quis iunctus illi purpureo volat
 Fulgens galero, & purpurea stola?
 V. II. Non tu sacrum noscis galerum
 Mercurij, similesq; vultus?
 V. I. Num Perseo iste Mercurius dedit

Falcatum

Falcatum & ensim, & verba salubriae

V. II. Quidni? dedit sed fratriis ensim,
Ipse suos monitus salubres.

DE DVCIS PARMENSIS COPIIS
à Ferrariano Principe nuper fusis
fugatis.

DVM Guisiani scriuet adhuc recens
Plausus triumphi, plausus adeat nouus:
Ferrarij quem dextra nuper
Martia Marte tulit secundo.

Ergo trophæum dux geminus duplex
Vno excitavit tempore, de domo
Vna: iugalis namq; tæda
Vna duos sociat penates.

Ferrarij. in. im Laurea filiam
Duplex coronet: quæ in meruit suis
Illinc vir, hinc frater, receptis
Ille Caletibus, hic Iberium
Cæsis virorum tot modò millibus
In montium radicibus, oppidum
Ad Rheygij: quos infidelis
Parma ducis male protegebat.

Ferrariani ô ferrea dexteræ:
Quæ tot cruores sparsit Ibericos
Vno sub ictu: vt lata campos
Sanguinis obrueret procella.

Qualis frementi murmure proruit
Torrens supinis collibus in cauas

Valles;

Viles: ut horrendam propinqui
 Diluuiem trepident coloni.
 Vnis beata ò Gallia sat nouis
 Esse opimis: sed cumulat Deus
 Pœane Pœanem, rependens
 Danna lucris tua fœneratis.
 Hic expiabit annus (ut incipit)
 Anni prioris dedecus: accipe
 O Gallia omen: sed Deum quis
 Vestra trophea Duces ligauit?
 Idemne qui vos ante ligauerat
 Connubiorum nexibus aureis,
 Nunc ferrei iunctos triumphi
 Infragili religat catena?
 Tam forte quæ vis soluere vinculum
 Posset? quis illud diruere impetus?
 Est magna vis affinitatis,
 Maior erit socij trophei.

IN CONVENTVS AB AVGV-
 stissimo Gallorum Rege Henrico II.
 Parisijs habitos Nonis Ian-
 uarijs 1558.
 ALLEGORIA.

Avdacis iuuenis cum tumeraria
 Virtus patris equis rsa proteruius,
 Flammasset superum templa, nouos sacris

Ignes

Igneſ ignibus inferens:

Caſu ſollicituſ Iupiter ætheriſ

Compeſcit priuſ ignem, atq; deūm metuſ:

Tum circumſpiciens cuncti perambulaſ

Regni læſa ſui loca.

Postquām intacta rogiſ cetera & integra

Deprendit ſolito more perennia

Stare à perpetuiſ nexa adamantibuſ,

Præter ſi qua vorax vapor

Iam conſumpta auidiſ carperat ignibuſ,

In partem vacuaṁ labe deos vocat

Omnes ſemideoſq; & ſimul infimæ

Plebiſ præcipuoſ duces:

Communiſq; ſuper clade periculi

In commune iubens ſubſidium dare,

Sic ipſe in medijs ora reſoluere

Sacriſ vocibuſ orſiſ eſt:

Reſ magna, o Proceres, nunc agitur, ſalutis

Omnis veſtra meiſ nix, palatijs,

Quæ læſa à ſubita conſpiciſ face:

Nam quæ veſtra Dei ſalutis.

Si ſeruantia roſ teſta louis ruant?

Vos ergo in medium conſulite, & meiſ

Veſtriſq; exitiuſ pelliſ ſedibuſ

Pro ſe quiſq; fideliter.

Certè ſumma fides ac pietas mea

In voſ ſemper erit: huius & obſideſ

(Si fas dicere, ſed fas mihi) fatum.

Do communiter omnibus.

Dixit, nec mora Dij verba Iouis suis
Excepere sonis: prima Iouis fides
Hermes, purpureis cinctus honoribus

His Regem resuscitus est.

Quis non de superis tam placido et bono
Regi praestiterit, quam meruit, fidem
Tot tantisque suis ille laboribus

In communis opes boni?

Cuius primus honor, quod reuerentia
Dij templisque deum salua sua est adhuc
Contra barbara tot monstra Gigantium
Caelo bella minantium.

Alter proximus illi hic Iouis est honor,
Non sive rudi secla silentio
Torpere, et varijs artibus ac sonis
Instruxisse hominum genus.

Et nunc quanta animi sollicitudine
Coniunctum superumque atque hominum decus
Incumbit reparare, ignibus impensis

Tentatas superas domos?
(Sed quo iam vterius, quod ruis o proca
Musa augusta deum consilantium
Paruis dicta modis attenuare? age

Adduc interius rotas.)

Hec Hermes superum digna favoribus
Divina ambrosio gutture fuderat
Verba, et quicquid opum diuitibus latet

Templorum

Templorum penetralibus,
 Offert ad reparanda vsta palatia:
 Pubis robora Mars, gnauaq; brachia
 Fabrorum alma catas artificum Themis
 Mentes: æquoreus deus
 Largam materiam, marmor, ebur, rubro
 E ponto lapides, quicquid ab ultiinis
 Terris turba refert alt.i secantium
 In vastis onerarijs.

Laudatis pariter vox Iouis omnibus,
 Conuentumq; deum, &n.iq; silentium
 Soluit: cuncta fremit murmure plausum

Intus Regia Cœlitum:

A D M A R G A R I N V A L E
 siam Regis sororem,
 De Guiniana arce recens capta.

Quis tot recentes sufficiat tui
 Fratris triumphos Margari dicere?
 Non fessus ille hostes domando:
 Fessus ego domitos canendo.
 Capti Calctes, captaq; Risbana,
 Et capta nunc arx Guinia, & altero
 Alter super rumor rumor
 Lætus ouans venit à Britannis.
 Sed Guinij nunc præcipius labor
 Cantu canendus præcipuo mihi est,
 Absente quo de Rege curas

Sollicitæ minuam sororis.
 Absens receptas ille Caleticas
 Turres recenset, templa, vias, domos:
 Absens recognoscit suorum
 Vulnera, facta, trophyæ, prædas.
 Hostes Britannos vrbis agens pudor
 Gallis receptæ post duo secula,
 Pro Guinianis præliari
 Mænibus acrius incitabat.
 Multi surebant intus Iberici,
 Fortesq; forti cum duce, milites:
 Gallos et vrgabant Britanna
 Durius integra signa fessos.
 Sed Rege viso, castra recentia
 Pugnare credas: tam celeri impetu
 Intratur arx tum Guiniana
 Vi, sine conditione, capta.
 At dederes te (si saperes satis)
 Sicut Caletes, Guinie: et à duce
 Mox impetrares tam benigno,
 Ne rigidos caderes in enses.
 Punire quos vult pro meritis Deus,
 His mentis aufert consilium bonæ.
 Cæstí rebelles: nunc superbæ
 Poena alias monet vrbis vrbes.

D E P O E T I S , E T P R I N C I -
pibus victoribus Poëtas amantibus,

A D E V N D E M P R I N C I P E M
Carolum Lotharingum Cardinalem,

Carmen Pindaricum.

S T R O P H E I .

PRisci, Lotharinge, Poëtæ
Quos coronatos comam
Simplici lauro, nec auro,
Duxerunt antra in sua Pierides,
Nouerant solos amores
Ad calamos modulari,
Si qua puella decens, aut si qua nymphæ
Dulce florentis iuuentæ ver agebat.

A N T I S T R O P H E I .

Fului nec enim nitor auri
Ruficis adhuc erat
Cognitus Musis: nec ullus
Rex amandis carminibus pretium
Dixerat: testudinem nec
Tum decorabat eburnam
Aurea lamina: sed vili tabella
Pauper è ligno dabat cantus acerno.

E P O D O S I .

Tunc quoq; Thessalicas
Te, Phœbe, ferunt pecudes ad fistule

434 IOHAN. AVRATI

Murmur arundineæ duxisse pastum,
Aureos præter capillos
Nescium quid esset aurum, nec solitum
Auream gestare manu pharetram,
Gemmeaue tractare plectra.

STROPHE II.

Quis præside & auspice vatum,
Sic egente & sordido,
Cultiores tunc fuisse
Credat ipsos versibus aut aliquæ
Constituta tunc ab ullis
Regibus esse vetustis
Præmia diuitijs reges & ipsi
Cum carentes, in toris herbæ virentis

ANTISTRO. II.

Sub fronde virente cubarent:
Sceptra nec ferrent manus
Villa præter quam recisa
Matre silua: quæ tamen, ut Styga diff.
Sic timebat peierare
Simplicitas vetus: at nunc
Aurea sceptra ferunt nostri potentes
In manu Reges & aureas coronas.

EPOD. II.

Qualis erat Siculus
Rex, aut Hiero, aut Polybulus frater, aut
Tu Thrasibule, Gelonq; clara proles
Illiæ potentis omnis

Et velut dulces quadrigæ Dinomenis:
 Qui tenebant sub ditione sua
 Regna totidem fœderata.

STROPH. III.

Nam Græcia tempore quodam
 Diues armis & viris,
 Et triumphis ac trophæis,
 Atq; partis cuspide manubijs
 Clara florebat, beatam
 Sed stolidam populata
 Barbariem. nec enim sat tutæ lanceæ
 Pellis aureæ carens cauto dracone.

ANTISTRO. III.

Sic Persia præda dolosæ
 Facta quondam Græciae,
 Victa victores beavit:
 At coronæ sceptraque; frondea mox
 Sorduerunt: atq; cœptæ
 In phalerasque; rotasque;
 Persides Argolicas frangi tiaræ,
 Et comæ gemmis manusque; illuminari.

EPOD. III.

Nec mora, cùm studijs
 Plebs arsit equumque; virumque; qui sacris
 Puluerulent a nouarent rite ludis
 Lustra: feruidisque; cautè
 Flecterent metam quadrigis axifragam.
 Hic videres omnia diuitijs,

Omnia coruscare gemmis.

STROPH. IIII.

Conferta coibat ad illa
 Græca gens spectacula,
 Parq; maior Barbarorum
 Solis ex ipsis propè carceribus
 Vsq;, concurrensq; metis:
 Cerneret ut decorata
 Curricula atq; rotas fuluis Pyropis,
 Et virentibus Smaragdis & Topazis.

ANTISTRO. IIII.

Sed non opulentior vlla
 Visa equum solennibus
 Pompa ludis: quam potentes
 Quas Tyranni ducere sunt soliti,
 Insulæ Reges Triquetræ:
 Nec domus vlla coronas
 Tot vel Olympiacas, vel tot Nemicas:
 Pythiasue, aut Isthmias sortita plures.

EPOD. IIII.

Gloria sed fragilis
 In frondibus arboreis est: & nocet
 Dente suo caries longæua signis
 Aureis argenteisq;
 Nec vigeret viua virtus lausq; virum,
 Qui feribant sydera verticibus
 Dijs paria quondam per acta:

STRO-

STROPH. V.

Ni prouida cura potentum
 Diuitumq; Principum
 Id timens, fabros vocasset
 Qui perennes arte sua statuas
 Elaborarent, Eposq;
 Perpetuum, numerosq;
 At citharam modulando. tunc Poetæ
 Rure regales in aulas demigrare

ANTISTRO. V.

Iussi, manibus repulerunt
 Stridulas arundines:
 Ut Minerua cum foratam
 Tibiam, deformiter os tumidum
 Et genas diuaricantem
 Cerneret annis in vnda,
 Se velut in speculo spectans in illa,
 Fertur abiecisse fractam: sic et ipsi

EPOD. V.

Ligna paludigena
 Cera pariter, serie sed dispari,
 Rite ligata relinquunt: gemmeasq;
 Ad lyras testudinesq;
 Admouentes dedalcos articulos,
 Ec auerna sculptilis aut eboris,
 Aut tenuè clangentis auri,

STROPH. VI.

Auro similes modulatus

Ediderunt: atque ita
 Masculo sunt coep tas cantus.
 Inclitorum sortia facta canis
 Principum simulq; Regum,
 Posthabita pecorosi
 Delicijs Galatea Tityrilli:
 Pallas & Pali, palatia alta syluis

ANTISTRO. VI.

Prælata, iugoq; bicorni.
 Nam fues Bozotias
 Tauerat qui sub vetustis
 Pastor olim Pindarus ilicibus:
 Aureo tunc coepit arcus
 Eminus eiaculari
 Tela volantia, ceu canos olores
 Quæ sacros Reges tulerunt astra supra,

E P O D . VI.

Præcipue Siculos:
 Quos Iuppiter ut genuit, sic editi
 Regibus ex atauis horum nepotes
 Principes, armis & ipſi.
 Nobiles, suoq; digni genere.
 Sicut & nunc gens Lotharinga probat
 Se Siciliæ Rege natam.
 Charos pia quæ sibi Gallos
 Mente tutans & manu,
 Ut suæ testes Poetas
 Laudis ornet Regia dextra facit:

Vnde

Vnde se se aurata plectra,
 Aurea fila chelynq;
 Noster habere superbit nunc Apollo,
 Hos habens dulces apud Regem patronos.

ANTISTRO. VII.

Se, qui volet, esse creatum
 Optet illo seculo,
 Falcifer quo Rex egenos
 Temperabat atq; rudes populos:
 Me iuuat nunc esse natum,
 Cum decorata nitensq;
 Diuitijs & honore docta Clio
 Exuit turpem situs prisci veternum.

EPOD. VII.

Dos alit ingenium,
 Augetq; bonas honor artes: sunt vbi
 Præmia digna, grauis pondus laboris
 Quæ leuent. nam laßat aruum
 Pingue, sed fessos iuuant frumenta boues
 Mellis instar, tristis amaritiem
 Pabula minuunt aratri.

STROPH. VIII.

Certè propè manca sit omnis
 Vis virorum fortium:
 Ni sit vnde bellico so
 Comparentur arma munusq; virum
 Imperatori duciq;
 Tempore sicut & illo,

Quo

Quo sibi Guisiades tantum suisq;
Dux paravit nominis, tantumq; famæ,

ANTISTRO. VIII.

Virtute quidem duce, verum
Cui comes fortuna, tu:
Meta nam Metensibus
Ille terris firma tenaxq; manens,
Transitum præclusit hosti
Gallica tecta minanti
Ignibus atq; globis raptim rotatis
Fulminis sese modo mox diruturum.

E P O D. VIII.

Sed minuit rabiem
Hostis gemina stimulati Erinnyde,
Bile pudoreq; tubendi pruinis
Ante murorum moras, dux
Vrbis ob sessæ fidele præsidium
Atq; custos, Guisius ille vigil
Consilia fraudesq; tectas

STROPH. XI.

Vulpis vetulæ speculari:
Non minus quam strenuus
Ire cominus periclis,
Cum vocarent horrida signa tubæ,
Nec pauere sibilatus
Hinc simul hincq; per aures,
Et caua tempora raptim transmeantum
Plumbearū glandium, & ferri volucris.

ANTI-

ANTISTRO. IX.

Ergo domus illa beata
 Semper est, semper fuit,
 Quæ viros fortita tales,
 Tamq; forti pectora conspicuos,
 Tam sunul largis abundat
 Diuitijs proauit is:
 Iuncta quibus faciles occasio[n]es
 Glorie virtus habet sibi parandæ.

EPOD. IX.

Sæpe suis opibus
 Gens auxit opes Lotharinga Gallicas:
 Non ego ficta, nec intestata canto:
 Testis est amnis Mosellæ,
 Altera Rhenusq; ripa potus equis
 Gallicis, o Carole docte, tua
 Non sine toga, & fratris armis.

STROPH. X.

At nuper item sua fratrem
 Quò tulit virtus tuum,
 Gallicæ robur iuuentæ
 Montium per nubiferos apices
 Transferentem? qualis olim
 Annibal acer aceto
 Igneq; sulfureo domare saxa:
 Qui truces Vestæ focis inferret Afros.

ANTISTRO. X.

Dispar modo causaq; duxq;

Perforan-

Perforandarum Alpium.
 Infideles tunc Iberi,
 Infideli sub duce, Romulea
 Templa, Tarpeias & arces
 Diruere igne manuq;
 Per rabiem indomitam stulti parabant:
 Sed sua in contrarium spes vertit ipsis.

E P O D. X.

At Lotharingus agens
 Agmen iuuenum (pia castra) principum,
 Ibat ut horribiles arceret ignes
 A Quirini mœnibus: quæ,
 Turca tum tanquam prophanus, hostis Iber
 Trux furebat sternere fracta solo,
 Omnia Deo non probante.

S T R O P H. XI.

Iam tela retorta volabant
 In manus quæ torserant:
 Ut Gigantes cùm sepulti
 Sub ruinis procubuere suæ
 Molis affectantis ad astra
 Scandere more nefando:
 Nam genus est hominum sensu carentum,
 Qui nefas pugnare dijs non esse ducunt.

A N T I S T R O. XI.

Quæ quantaq; Tibri videres
 Impiorum funera?
 Quot rotares non inanes

Sub

Sub cruentis vorticibus galeas?
 Quas resecta fronte plena
 Guisiani furor ensis
 Demeteret, dominis raptasq; truncis
 Fluctibus mandaret Hetruscis ferendas.

EPOD. XI.

Sed properauit Iber
 (Tandem sua per mala vir stultus sapit)
 Sancire fidem populo cum Romuli,
 Et pedem referre Roma,
 Te timens, Henrice, cuius Guisiades:
 In Latinos pro Latio populos
 Signa cruce portabat alba.

STROPH. XII.

Annibal alter iens tum
 Fregit Alpes Guisius:
 Pace Romanis sed acta,
 Dum rediret, cautus erat Fabius
 A dolis Florentianis
 Agmina salua tueri,
 Atq; tuis ô Ibere fraudulentem,
 Punica cui vetus est fides in armis.

ANTISTRO. XII.

Contra tua vota minasq;
 Guisius reuersus est:
 Et reuersus est vocatus,
 Ut Britannas pelleret hinc pharetras:
 Sic & a Roma retractus

Annibal

Annibal, ut patriæ vrbi.
Subsidium, sed mane ferret: ast hic
Ancora sacra suis Gallis refusit.

E P O D . XII.

Gallia iam penitus
Flammis & erat populanda cædibus.
Clade tot antè virum Gallis ducumq;
Accepta, & inflatis secundo
Prælio, vrbis atq; direptæ spolio
Hostibus: cum grata superueniens
Guifiās hasta, sua umbra terret Anglos:

S T R O P H . XIII.

Vt, cum lepores capreæq;
Agnine lasciuunt
Ludibundo per patentis
Acquor arui, vere nitente nouo,
Siqua visa trans volantis
Vulturis accipitrise,
Quæ citò pingat agros, nigrans imago:
Terror imbelles feras in antra cogit:

A N T I S T R O . XIII.

Sic territa tum reuocauit
Guifio viso gradum
Vis Ibera, vis & Angla,
Seq; clausos continuere suis
Moenibus, qui nuper vltro in
Moenia nostra ruebant.
Hos tamen arce Caletum, apes ut alueis,
Guifius

Guisius eruit igne, acriq; fumo.
 Nec remorata virum est
 Natura, nec ars loci inexpugnabilis:
 Improba non hyemis bacchantis ira.
 Spreuit Iccij pruinas,
 Alpium qui iam niues non horruerat.
 Undecim quæ mensibus urbs fuerat
 Capta, totidem nunc diebus

STROPH. XIII.

Est Marte recepta volucri
 Regis, & gnaui ducis,
 Regis Henrici, ducisq;
 Guisiani: quorum ego sepe libens
 Iuncta cantabo trophæa.
 Sepe Ioui suus est Mars
 Dulciter associatus à Camoenis,
 Ille fulminum vi victor, hic sed hasta.

ANTISTR. XIII.

Galli Ioui hinc quaticabant
 Sæua muros fulmina:
 Inde Guisius pauens nil,
 Dux agebat mille secuti ducem
 Agmina irruptura turres,
 Mille simulq; frementum
 Sub duce fratre suo turmas equorum:
 Tertio cum fratre Neptunus parabat,

EPOD. XIII.

Clisse manuq; frequens,

Per mille virūm fodientum brachia
 Mille tridentibus armata atq; palis,
 Aggere exaequare fossas.
 Sed receptui vrbe capta iam canitur:
 Bella, Clio, mitte iubente tuba:
 Et cane triumphum, arma differ.

IN T V M V L V M I A N I
 Brynonis.

I. A V R A T V S.

Occidit, heu MVS AE! Mœcenas Gallicus
 alter
 Extinctusq; pari carpitur inuidia.
 Si pudor est D I V A E, patrem defendite vestrum,
 Qua licet, vlcisci certè ego nitar, ope.
 Mirentur reliqui, tacito vel crimine damnent,
 Quòd tantas B R Y N O tam citò carpsit opes:
 Mille mihi testis, & testis millibus ipse,
 Quæ dederit doctis munera, quotq; viris.
 Extant accpti tabule, monumenta librorum,
 Quæ Mœcœnati quisq; dedere suo.
 Scriptaque si numeres B R Y N O N I S habentia
 nomen,
 Et quasi Musarum ritè dicata patri,
 Vix de principibus, & vix de Regibus ipsis,
 Plus expensum illis qui ferat, nullus erit.
 Tale hominis fuit ingenium, nullum vt genus artis.
 Nullum non coleret nobilium artificum.

Sumpti-

Sumptibus his, ac non nugis leuioribus, arca
 Munifici exhausta est, magnifici^q; viri.
 Sed quò non adeat liuor prælustria carpens
 Semper, & infami splendida dente petens?
 Et Mæcœnatem vatum columen^q; decus^q;
 Liuor edax laxos dixit habere sinus.
 Hic quoq; Mæcœnas nostri rariſſimus æui
 Aequat quem meritis, æquat & inuidia.
 Sed tandem morictur & hæc: at gloria rerum,
 Ut solet, à ſummo funere maior erit.

Idem.

Florebas quondam B R Y N O, ſed flore caduco,
 Cui tam ſplendidiores Præſide patre fuit.
 Sed iuuenile calens pupilli diuitis etas
 Utiles ab alijs, viſa nocere ſibi eſt.
 Nunc deſerbuerat poſtquam calor ille iuuent^e,
 Et poteras dannis cautior eſſe tuis:
 Nunc cùm ſupplicibus iam iamq; præeffe libellis,
 Labentem poteras & ſtabilire domum,
 Occidis ante diem, nec in hæc te tempora ſeruas,
 Infelix, viue proſperiora tue
 O' nunquam ſors æqua tibi, puer inſcius uti
 Diues eras: uti cùm poteras, moreris.

Eiusdem Choriambicum.

Omnes qui tumuli cernitis hunc foſſilis aggérem,
 Quo B R Y N O domitus continuæ febris ab æ-
 ſibus

Nuper conditus est ante suum legitimum diem:
 Nam tricesima vix acta viro quintaq; messis est,
 Dignus qui fuerat per numeros ire Phrygis senis,
 Omnem fatidicæ dignus anus viuere pulucrem:
 Hoc qui cernitis (inquam) facinus tam miserabile,
 Si quid vos miseret conditionis miseræ & grauis,
 Quæ sunt nati homines, præcipue si quis honestior,
 Si quis commodior pluribus & munificentior,
 Ad mortem properans ut præeat deterioribus:
 Ne libare pias rell. quijs sit graue lacrymas,
 Et mistas lacrymis ad superos fundere tot preces.

MVLTIS QVI BENE FECIT, FACI-
 ANT HVIC BENE MVLTA DIL.

Idem.

Nota domus nulli magis est sua, quam tua,
 BRYNO,
 Nota fuit doctis omnibus usq; domus.
 Hic epulæ, hic epulas inter doctissima mille
 Colloquia à claris sunt agitata viris.
 Quæ si forte loquax paries recitare valeret,
 Non foret in terris doctior hoc paries.

Idem.

BRYNO iam fuit, ciulate Musæ:
 BRYNO iam perit, esurite Vates.
 Nam Musæ hilarabat ille viuus:
 Viuus pascere suetus ille Vates.
 At nunc, nunc ubi defa esse BRYNO,

Omnes

Omnis incipiant, licet, licebit,
Musæ, flere, sed esurire Vates.

Idem.

Remouete iam priora,
Remouete iam lauacra
Lacuumq; fontiumq;
Aganippides miselleæ.
Satis hic, sed ille falsus,
Liquor artibus fouendis
Oculis cadens piorum
Super oſſa BRYNONINA.
Lacrymis natans ſepulcrum
Sat erit superq; cunctis
Graue, ſed piuum lauacrum.

Idem.

Hæs dedit inferias tibi nunc pro tempore BRYNO
Impetus: at ratio grandius vrget opus.

Idem.

Turbida de lacrymis lugubribus Hippocrene
BRYNO hodie fluxit, dum cadis ante diem.
Pro frigente calens, pro dulci euafit amara
Illa nouena lauans numina fontis aqua.
Qui fuit ante latex argenteus, is lutulentus
Confuso non iam est gurgite perspicuus.
In tumulum manibus violas dum tondet inquis
Musa, fit ipsa suis mollibus orba comis.

150 I O H A N . A V R A T I
Orba comis fit Musa suis . nam tu quoq; Musam
Orbâsti moriens B R Y N O parente pio.

I N I O . S T R A C E L I R E G I I
professoris Epulum funebre , postri-
die Regalium seu Epipha-
niæ celebratum.

Quàm varia incertæ quàm fallax alea vitæ
Humanum versat spēq; metuq; genus:
Lusus heri fuerat conuiuia ducere regum ,
Regaliq; epulas exhilarare ioco.
Lux subiens conuiuia sed funcbria præbet
O 'Straceli , socijs te moriente tuis.
Humanos casus homines perpendite , lusum
Et luxum , à luctu separat vnicā nox.

Eiusdem ad Carolum Lotha-
ringum Cardinalem.

Hebraicis , Græcis , Latij s lectoribus , anno
Carole debentur præmia pro triplici:
Hæc numerare velis , aut assignare calendis ,
Sed Latij s , Græcis nolo , nec Hebraicis .

Ad Sideridem.

O lcentum mihi tormentum ferrata Sideri ,
O animæ tristis carnificina meæ:
Te guidem amo , sed sic vt amat bos lassus aratrum ,

Exca-

Excutere è collo quod nequit ille suo.
Quòd si vis in amore meo cest, si cogor amare,
 Non odi, quod amo, sed nec amo, quod amo.

Basium petit ab amica.

Cinnama quod frigret, quod roret balsama, nardum
 Quod spiret, mihi da, lux mea, basiolum.
 Basiolum, quod me tali perfundat odore,
 Olfacere ut videar mille Arابum segetes:
 Deniq; quod semel è cœlo si olfecerit ipso
 Iupiter, hoc sibi nos thure litare vélit.

Ad Brynonem.

Si coenare potes non luxuriantia Bryno
 Fercula, nec mensis æquiparanda tuis:
 Non ego coenatum, sed te meus en vocat vltro
 Hortulus: ille toros instruet, ille dapes.
 Nam licet herboso super aggere terga reclines:
 Poneturq; cibi nil tibi, præter olus.
 Quilia, vel pulmenta suis Epicurus in hortis
 Discipulis, solitus vel dare Pythagoras.
Quòd si vina domo tuleris, prouideris aptè
 Tu tibi: sola illuc nam putcalis aqua est.
 Hec te coenam eo mi Bryno expectat in horto
 Sobria, sed de qua crudior eſc potes.

De Bracca Brynonis cane, in eius horto sepulta.

Braccales manus, Braccali & tecta sepulchro

Ossa, arbor domui quā facit vna nemus.
 Nusquam vos melius poterat componere Bryno
 Vester in hortensis quām regione soli.
 Nam sua dum cōelo canis Erigoneius astra
 Promet, vt ardenti torreat arua siti:
 Cognato parcet tumulo reuerentia flammæ
 Cœlestis, canis est sī modò cura cani.
 Idq; duobus erit communiter vtile, frondens
 Hortus erit semper, semper erit tumulus.

In Albertum fidicinem Regium.

Iampridem coalescebat tibi renibus imis
 Causa tuæ fidicen calculus ille necis.
 Iampridem gracili lapis ille coibat arena,
 Vocis & vrinæ qui tibi clausit iter.
 Et periturus eras citius, nisi quod tua donec
 Testudo digitis personat icta tuis,
 Vsq; remolescens rigidi natura lapilli
 Non poterat tenera mole nocere tibi.
 Sed dum iam senior solido de more remittis
 Pangendi totos cantica docta dies:
 Protinus in durum rediens, lapis ille rigorem
 Cœperat abuento sœuior esse tibi.
 Ignarus tacitæ tu pestis, auensq; dolorem
 Solaris, repetis filia canora manu.
 Nec mora cum lapidis iam mollior altera pars est,
 Altera dum fieret mollior, ecce peris.
 Dicla probat demptus vesica calculus, vna

Qui

Qui iam parte tener, nunc quoque parte riget.
 Qualia quorum pars latet, & pars fluctibus extat,
 Incertum lapis an planta, Coralla rubent.
 Qualia conspecta modò transformata Medusa
 Nec iam tota viri, nec simulacra virum.
 Talis forma manet lapidis, talemq; manere
 Testem Alberte tue dij voluere lyre.
 Cuius magna, licet fuerit te gloria viuo,
 Te tamen extincto nunc ea maior erit.
 Nunc tu morte tua felix Alberte, probauit
 Quem lapides, mortis causa, mouere lapis.

A D I O A C H I M V M
 Bellium,
 De eius reditu ab Italia.

Sit satis Italiæ, Bellium, quod procul vnum
 Detinet, & Gallis inuidet usq; suis.
 Ille regat Romanum: Romanos, qua valet arte,
 Ille regat proceres, purpureosq; patres.
 Ille sit externis gratius præstantibus actis:
 Res iuuet & patriæ, quâ licet, inde sue.
 Pontificem leuat ille graui, sicut leuat usq;,
 Pondere: sit meritis charus eiq; suis.
 Hæc ita sint, Italiam modo ne minor oris
 Sit quoque Bellius, se riduetq; suos.
 Italides nymphæ nostri vos vatis amore
 Captas non mirum est hunc tenuisse diu,
 Vos magis est mirum iam permisisse reuerti,
 Et vestro

Et vestro auelli non vetusse sinu.
 Et vetussetis credo, sed certa voluntas
 Illi ad patriæ tecta redire fuit.
 Ille quidem pius, & senioris amore propinquus
 Qui Scythica vellet in regione mori.
 Aeneam pietas, pietas quoque misit Vlyssen
 Subter humum, ut matrem hic viseret, ille patre.
 Te quoque, Bellai, Bellaij cura videndi
 A patria potuit deripuisse tua.
 Grata seni pietas iuuenem spectare propinquum
 A patria Romam se voluisse sequi.
 Nunc satis officio factum & gentilis amor:
 Et pietas numeros nunc habet ista suos.
 Nunc tempus patriæ te iam seruire relicte:
 Aeui quod superest vendicet illa tui.
 Tu quoq; dulce puta, quod & ipse putabat Vlysses,
 Fumantes patriæ cernere posse focos.
 Ille moras habuit gratas, sed gratius illis
 Se patriæ reducem restituisse fuit.
 Omnia tentauit Circe, pariterq; Calypso,
 Dilectum ut possent detinuisse virum.
 Omnia sed frustra tentarunt: maluit esse
 Ille vir in patria, quam procul inde Deus.
 Immortalis eris dicebat amanda Calypso,
 Si mecum vitæ quod tibi restat ages.
 Dixerat, & frustra tot dixerat illa frequenter:
 Ille tamen miserè semper abire cupit.
 Semper cōspectat, quo ventos flare ferentes

Aspicit

Aspicit ad patrij littora grata soli.
 Illuc respiciens, illuc sua lumina flectens
 Plorabat totos flebilis ille dies.
 Donec mota viri precibus, miserataq; fletus
 Nympha dedit vietas in pia vota manus.
 Dimisitq; virum, quamuis inuita volentem:
 Et te inuita tui Roma remisit amans.
 Nunc vos erro nem Bellarium admittite vestrum
 Sequanides nymph.e, Parisijq; chori.
 Ille dabit numeros vestris, velut ante, choreis:
 Illi ad solitos membra mouete modos.
 Non quia Thuscana lentus desedit in ora:
 Thuscanos patrijs inscruitq; modos:
 Non quia cum veteris Romæ contendit honore,
 Peligno certans versibus ingenio:
 Idcirco patria est oblitus carmina voce
 Cantare, emeritus qualia cantat olor.
 Vos ea nunc etiam, mihi credite, plectra iuuabunt.
 Quæ tam iuuerunt hoc modulante prius.
 Nunc quoque Bellaij discentes carmina Galli,
 Hunc aliquid dicent addidicisse noui.

AD FONTEM ARCVLII

sive Herculij pagi in agro Parisinio. I. Aurati Carmen.

O Fons Arculij sydere purior,
 AEstum marmoreo frigore qui domas:
 Quamuis arua furcens Erigones canis

Lentis

Lentis excoquat ignibus:

Seu tu nomen habes arcibus à tuis:

Quorum reliquiæ semirutæ patent

Moles, quæ geminus nūc quoq; cornibus

Iucumbunt geminæ tibi:

Magni forsitan opus regis apostatæ,

Qui missus Latij finibus, aduena

Sedes hic posuit, iugera Galici

Princeps multa tenens soli.

Seu fors grata tibi causa vctustior

Huius nominis est, atq; libentius

Audis Herculij fons, et ouans tui

Crescis laudibus Herculis.

Nam fama est et in hæc clauigerum loca

Aduenisse patrem, siue tricorporis

Cum monstri domitor gente ab Iberica

Victorum retulit pedem:

Seu tunc Hesperidum cum decus auferens

Syluis ac pretium, ditibus aurei

Mali ponderibus tardus, Atlanticis

Vix vndis caput extulit.

Hinc Graijs etiam Gallicus Hercules

Notus, cuius erat forma, catenula

Aures quæ traheret pensilis aurea

Vulgi orator et eloquens.

Forsitan cultus et hic Herculeus pater

Quondam, non minus ac Gadibus insuis

Quâ fons Herculeo par tibi nomine

Templum

Templum dicitur Herculis

Perfudisse sacris rite liquoribus:

Qui(mirum)mare cùm cresceret æstuans

Decrescebat: ubi deficeret, suo

Exundabat ab alueo.

Huius tu veteris fontis imaginem

Seruas, namq; duplex imminet arx tibi

Illis equi columnis, tuus Hercules

Quas finem statuit viæ.

Fors & nunc Nemees terror ubi furit

Vrens cuncta suis syderibus Leo,

Tenumenq; tuum ritat, & Herculis

Arcus horret adhuc sacros.

Fons tu nobilium gloria fontium,

Quotquot Naiadum Sequanidum sacra

Semper voce sonant, semper amabili

Nympharum strepitant choro.

Nec te vincat honos famaq; gurgitis,

Quem pendentis equi protulit vngula:

Sic te celsus & hinc claudit & hinc du-

Vmbo structilis aggeris. (plex

Instar montis, aquas qui gemini tegit

Vmbra verticis, & Pegasidum nemus:

H.ec Phœbo sacer, h.ec non v lulatibus

Vnquam Bacchæ carens tuis.

Sunt hic & sua Bacco, & sua Apollini

Consecrata loca: est numinibus suis

Non indigna quies, seu genium soli,

Artem

Artem siue quis exigat.

Hinc Blandina patent tecta salacibus
Gratas in latebras capripedum iocis:
Lasciuicq; gregis, qui sequitur Deum,
Cui colles virides placent.

Illinc Aonidum lusibus, & patri
Phœbo cara domus stat Seguieria:
Non auersa viris numen amantibus
Et musarum & Apollinis.
Tu dum nostra tuo flumine temperas
Exsiccanda pijs pocula vatibus,
Nos circum vada, circum latices tuos
Has laudes canimus tibi.

IN IO. VÆVRÆVM RE-
cens cooptatum in Collegium
Canonicorum Heduen-
sium.

Augusta tellus, & vetus vrbs simul
Augusta & ingens nomine, sed viris
Augustior, quos usque gignis
Artibus ingenioq; claros.
Tu Galliarum penè potissima
Pars dicta quondam, tu populis potens
Armisq; summum Gallicarum
Credita tu caput esse rerum.
Sed nihil perenni robore cernitur
Inesse terris: perq; suas vices

Humana nunc tolluntur astris,
Nunc subita trepidant ruina
Troes fuerunt, & fuit Ilium
Ingens: fauillis creuit ab Ilij
Superba Roma, mox & ipsa
Nil nisi grande futura bustum,
Bustive grandis reliquiae putres:
(Namque & senectus vrbibus est sua
Et gentibus) nec tu priores
Semper eras habitura vires
Augusta moles. Quanta tamen fuit
Olim tuarum nobilitas opum,
Testantur ipse nunc ruine.
Et vetus ambitus ille muri.
Sed mitte moestas iam querimoniias,
Iam mitte Clio: Nunc quoq; maxima
Et digna tanti restat umbra
Nominis vrbis veteri q; fama.
Latam vetustae falx licet amputet
Syluam cupressi, multa manet tamen
Sospes prioris pars odoris
In reliquo mutilo q; truncu
Et nunc in vrbis stat veteris solo
Antiqua gentis plurima gloria,
Seu quis requirat firma pubis
Pectora, siue animos & artes.
Sed quid Canœnae cum lituis? quid est
Bello potentis cum populi asperis

Pugniss.

Pugniss' inermes nunc sat artes
 Arte mei celebrare plectri.
 Væuræc dulcis, tu decus artium
 Ingens bonarum, mens tibi callida
 Non vnius linguae: nec vnam
 Discere sedula disciplinam.
 Græcas, Hebraeas, & Latias simul
 Tu res amasti: tu sacra literis
 Miscere, quâ fas est, profanis
 Me solitus socio atq; teste.
 Ob quæ ræmotis te tua finibus
 Non immerentem patria deuocat,
 Væuræc, tellus Heduorum,
 Ut mèritos inceas honores,
 Virtutis vnis quos licet artibus
 Augustoduni, nec petere ambitu
 Fœdo: decoris tanta rebus
 Laus & honos apud hosce montes.
 Et nunc amico non ego gratuler
 Tanti fauoris nomine: non bonis
 Musis apud vos tam beatis,
 Tam celebres meritis fauores?
 Iam vos Camœnæ fidere, iam decet
 Rebus secundis tollere spiritus:
 Iam digna vestro sunt labori
 Præmia docticolas per vrbes.
 Vobis & ipsis non ego gratuler
 Cœtus fuentum recta sodalium?

Per quos

Per quos viris virtute claris
 Est sua non sine dote virtus.
 Jam te reportent in patr. i.m tuo
 Væuræ cœtu sospite sospitem
 Leues fauoni sibilantis
 Blanditi.e, volucrumq; plausus.
 Ut gratulantum gratus in agmine
 Docti salutes voce sodalium
 Cœtum, suos doctos quod vltro
 Amplificas vocet ad cathedras.

I N O B I T V M F. Duareni.

OMibi solo, Duarene, note
 Nominis, & libris, celebriq; fama,
 Que volat de te varias per verbæ,
 Per populosq;.
 Sed tamen longo quasi iunctus & su,
 Sic piè dilectèq; diligende
 Et mihi, quanuis leuis umbra, quanuis
 Nomen inane,
Quas tibi p. ssam inferias remotus
 Infero, liboq; tuo sepulchro
 Pauculos versus, lacrymasq; nostri
 Pignus amoris.
 Tu meas olim solitus Camoenis
 (Ut serunt qui istinc veniunt) amare,
 Et fauere illis, & amica multa
 Dicere de me.

Nunc & has à me tibi denegari
 Sit nefas. Galli veteres solebant
 Cuiq; quod chari foret, hoc perempti
 Busta piare.

Sit per exemplum mihi fas vetustum
 Ire: quos viuis numeros amabas
 Nuper Aurati, tibi libat idem

Auctor eosdem.

Hanc habe binis tibi pro tabellis
 Gratiam, quas (Jupiter) elegantes
 Et perornatas memini mihi te

Mittere binas.

Quam vicem viuo tibi mors vetat me
 Reddere, hanc saltem tumulo rependam,
 Nil sonans plectro tumidum, sed vt tu,
 Dulce & amicum.

Nec tibi tantum mea Musa munus
 Hoc dabit: doctam simul admonebit
 Margarim fati Duareniani

Fata secuti

Regis. hic Regis fueras sorori
 Tu cliens, contrà illa tibi patrona:
 Forsitan fratriis tua nunc & vmbrae
 Seruiet vmbra.

Hoc tibi mors nunc dedit, at recentes
 Non dedit tædas Dominæ videre:
 Quid tamen refert? nihil inde damni
 Est tibi factum.

Nupfit

Nupsit hæc, nubens peperitq; pacem
 Galliæ: sed dira Megæra nocte
 Ditis emergens thalami triumphos
 Funere vertit.

Viueres si nunc simul ipse mecum,
 Hunc heræ casum miserum querelis
 Dulcibus plores: simul ipse mecum
 Carmina libes.

Nunc ter o felix Duarene tu, cui
 Non heram fas est miseram, & beatam;
 Morte fraterna, proprijsq; tediis
 Luce sub vna

Cernere: ignoscas, sed ego inuidere
 Hoc tibi possum, tibi si inuidere
 Prospéri quicquam pius accidiſſe
 Posſit amicus.

Quid, quod & dulcis procul hinc abibit
 Margaris nostra, & cupidum sequetur
 Coniugem, Musas abiensq; linquat
 Matris egenas?

Tu iaces ergo reliquis dolende,
 Sed tibi feliciter & beate:
 Lacrymas non has tibi, sed tuorum
 Nominis fundam.

Tu iaces, inquam, cariturus illo
 Funeris primum miseri dolore:
 Et iaces illo cariturus altero
 Haud leuiore.

Ille vocalis sine voce nunc es:

Ille tu nunc es sine mente, cui mens

Tam capax legum, varijsq; iuris

Extitit olim.

At tuam vocem pariterq; mentem

Nuper absentem iuuenes requirunt,

Teq; nunc orbi duce, iuris errant

Per labyrinthos.

Qualis amissio pecudum magistro

Grex egens olim ducis, huc & illuc

Cursitat palans temerè per atræ

Deuia siluæ:

Nocte nec sera meminit redire

Ad sibi notum stabulum, tacente

Fistula certo sibi dante flatu.

Signa receptus.

Alterum nunc tu Biturix dolorem,

Alterum nunc es graue passa vulnus,

Quale cum fecit tuus Alciatus

Te prius orbam.

Ille sed viuusq; vidensq; liquit

Te suam dulcem patriam reuisens

Hospes externusq; tuo hunc tibi mors

Sanguine cretum

Abstulit: nec spes iterum videndi

Vlla, sed nox hunc & opaca regna

Ditis æternum sua dura doctum

Iura doccebunt.

Si qua nam vite memores prioris
 Ars adhuc umbras tenues fatigat,
 Ille non sella procul adstat illic
 A Rhadamanthi.

Stans ibi spectat noua, sed severa
 Et forta, et subsellia, calculosq;;
 Ipse quos quassat rigidus capaci
 Prætor in vrna.

Nam scholas iuris nec habere Manes,
 Iura nec qui perfidiosa vafre
 Explicit, credas: procul omnis illinc
 Et dolus et fraus:

Nuda lex nudis per arata verbis
 Vna, nudatas animas rcorum
 Pelle detracta, has citò dammat, illas
 Crimine soluit.

Inde diuersos via secta Manes
 Ad beatorum loca amœna partire
 Dicit: ast illos tenebras ad imas
 Flebilis Orci.

Te quidem discreta manent piorum
 Arua, sic purum sceleris doliq;;
 Sic tuo gaudentem aliquid de aceruo
 Promere amicis.

Quamlibet Cres in tua facta questor
 Acer inquirat, tua iam seucro
 Non minus censore sub Hospitali
 Vita probata est.

Ille non te Margaridi clientem
 Traderet quondam, nisi te esse dignum
 Principis cura optima diligentis
 Rite notasset.

Poenitet nec iudicij sui illum
 Iudicem de te, tua sic amicè
 Fata deplorat, tua sic amicè
 Nomina laudat.

O' probum quem tam probus approbavit:
 Labis o' purum, sine labe quem vir
 Ille scelgit, domine deditq;
 Labe carenti.

AD CAROLVM VTNHO-
 uium patritium Gandauensem.

Ioan. Aurati Lemouicis Elegia.

SI tibi pauca legi permittit carmina morbus
 Nunc licet Aurati carmina pauca legas:
 Carmina misa tui morbi lenire dolorem,
 Nam mihi de morbo maxima cura tuo est.
 Non quia discipulo mea nunc sit rario rno
 Turba Sophocleis erudienda modis:
 Vnus eras mihi tu gregis innumcrabilis instar,
 Te schola semper erat nostra frequente frequens.
 Vtenhouina mihi pro multis auribus auris,
 Vnicus Vtenhouius densa corona fuit.
 Nunc quoq; cum solita circunder plebe micorum,

Solus

Solus te videor deficiente mihi.

Non tamen ista mei nunc maxima causa doloris,

Hæc utinam curæ sit mihi summa meæ.

Acrior ipsa tua super est mihi cura salute,

Quam nolle me morbo succubuisse graui.

Atq; utinam potius ruri tu siluus abesses,

Quò modo dicebas tristius ire tibi.

Illic te potius vellem tuus ille Morellus

Abductum proprios inter haberet agros,

Illic comportare suæ te in lîntribus vuas

Cogeret, & musto tingere crura nouo:

Discipulisq; tuas spectare caduca legentes

Grana, sibi comitis matris ad arbitrium.

Illic te Vtenhoui potius cessare Valentem

Optarim à libris longius & studijs,

Quam nec opinato sic contabescere morbo,

Dum nimium Bacchi musta licusq; fugis.

Forsitan exemplo te nunc iubet ille Lycurgi

Discere contempti quanta sit ira Dei.

Ille, nisi fallor, lesi tibi tormenta ventris

Immisit, tela hæc illius esse puta.

Nunc premit inde feri rabies tua viscera morbi,

Alui proluuics inde cruenta venit.

Sed puer ille Deus, pueri placabilis ira est,

Mota truces pueros cymbala flere vetant.

Cymbala tu quate nunc, pueri quo numina places,

Ille puer malus est, est tamen ille puer.

Ille puer potuit sua sub iugâ subdere tigres,

Ille suo Lyncum sub pede colla premit.

Quid: non & puer alter Amor puerilibus armis,

Et pharetra & paucis intus arundiinibus.

Atq; homines domat atq; feras, licet ipse columbas,

Nec sua subdiderit sub iuga dura feras.

Carminibus quoq; gaudet Amor, gaudetq; Lyæus,
Mirum ni pueris sint ea grata Deis.

Carmina tu noua da, quorum tibi copia magna est,

Quæ tua tu partim, partim aliena tenes.

Sin tibi nunc solitæ desunt in carmine vires,

Nec satis ingenij, nec satis oris habes:

Ad partes veniat Lucretia, & ipsa Camilla

Graissq; & Latijs vtraq; docta modis:

Voce puellarum pueri placabitur ira,

Et tibi te reddet discipulisq; tuis.

Discipulis saluum te reddet ut ille duabus,

Sic mihi pro multis redditus unus eris.

Quod si te incolumen rursus schola nostra videbit,

Quæ sine te vasta est penè videnda sibi:

Bina Deo inscribam, cui nostra Tragœdia seruit

Iuncta Sophocleis carmina carminibus.

Bacchus amat Sophoclem, cui dum desiderat unum

Antipatrum, incolumen reddidit Utchenhouum.

Hæc ego septembri tecum sum mense iocatus,

Conueniunt nostris lector & hora iocis.

Aeger erat lector, lepida nouitate iocorum

Cogendus morbi non memor esse sui.

Horaq; nunc anni est scriptis iocularibus apta,

Dum grauis Autumnus, dum male tuta salus.
 Dum sua clamosus differt radimonia Prætor,
 Dum schola iusticio plurima clausa suo est:
 Dum pueri per agros mixtæ puerisq; puellæ
 Cursantes Bacchi depopulantur opes,
 Dum cadus ipse cado dum corbi corbis & ærcæ
 Ærcæ falx falci pulsæ repulsa crepant.
 Deniq; dum plenis feruet vindemia prælis,
 Inde caput seruens, suavit inire iocos.

1558.

Distichon in quendam.

Carmina non vendo, tibi do qui carmina vendis,
 Tu tua qui vendis tam bene, rende mea.

Ιωαν. τὰ Αὐγάτου

ὦς Κύρολεν τὸ γένεν—ο—βί' οΣ
 αὐτίπατρον αὐτὰ.

ΠΟΛΛΑ σὺ νῦν λαρῆσθαι πιγμάνια κάρολι γράψευ,
 πάντα γέρα γράψευται αὐτιπάτρε,
 Αὐτιπάτρος σὺ γάρ οὐδέν, οὐδὲ αὐτιπάτρος γράφατε
 ογένενος, αὐγάτου μάρτυρες, ιστε γράψεις.

Κ. τὰ ογένεν—ο—βί' οΣ
 εἰς ἀντατον.

Χρίστον δε σι νάλωσιν, ξετύπους δε πάλι πάμπαν:
 Χρίστος δε σὺ πιλευχενος καὶ αὐτιπάτρος.

εἰς ιαλίμαχον ὑπὸ Κ. τῇ Οὐρέῃ—
ό—Βίος εἰς τὰν ρωμαίων φωνὴν,
μετὰ νελθέντα.

Τίσκε τὸν ὑμνογράφων τὸν ιαλίμαχον μιγὸν ἄριστον
ἢ φύσει ὑμνωρ ἄξιον ἀντιτυχεῖν;
Οὔτις ἀμὲν ἀνέπι. ἵγανθε μάλιστα γε πάντων
φημὶ τὸν ὑμνητὴν ἄξιον μνοταῖον.
Αλλ' ἔχ σύρετος ἄλλος ὁ ιαλίμαχος οὐταὶ γῆς
ὅτις ἀμὲν μνήσει ἄξιος ιαλίμαχος.
Κάρολε νῦν σε λαχῶν ὑμνωρ ἀδειρ ἐρμηνευτῶν,
ἄξιον ὑμνοπόλον δούτιφον αὐτὸις ἴχει.

Iw. τῇ αὐραῖς.

ODES AD CAMILLAM
Morellam Commatrem
fragmentum.

Onec paterni degener ingenii,
Et matre docta filia doctior,
Si tu Morelli vera proles,
Veraq; filia Octoinæ es:
Diuina sed vis mentis et indoles,
Diuinus artes impetus ad bonas
Vnam iubent te suspicari
Mnemosynes Iouis et puellam.
Non tu, puellæ ceu reliquæ, quibus
Mortalis ortus, parua pueritiam

Inter

Inter colos lanasq; viles
 Inter acus neq; transiisti.
 Sed nec Camille more, tibi dedit
 Que nomen, altis in siluis feras
 Sectans, puellarem exiisti
 Turpiter ambitiosa sexum.
 Paternos inter sedula sed libros
 Materna versans inter & optimas
 Precepta, dum tractas viriles
 (Facta vir es velut Iphis) artes.
 Nec iam Camillam dicere sed mihi
 Te fas Camillum, non patrio solo
 Qui reppulit Gallos, sed illos
 Qui decus in patrium reducet. &c.

* * *

Collega quod si tertius ad duos
 Accedet illos doctor item tuus,
 Spes magna Flandrorum, domusq;
 Ut enhoue rediuius virtus:
 Tam dulcis ibit, tam mihi candida hæc
 Commatrem Lux te & compatre Carolo,
 Quam Carolus qua summus ille
 Compater est mihi luce factus.

Aliud ad Carolum Lotharingum
 Compatem suum.

Carolus Auratus tua Carole nomina seruans
 Munera parua puer dat tibi, magna petit,

Magnæ

Magna petit, nec dat magno, tibi, nam dare magnos
Munera magna decet, non decet accipere.

EIVSDEM IN CAR. VTEN-
houium Nonni Dionysiacis in-
sudantem.

Vtenhou Nonno nonam dum noctis in horam
Incubat, Aurato concubus eſe cupit:
Sed negat Auratus, quia non putat eſe decorum
Gallinæ gallos concubuisse duos.

IN ITALVM FVNAMBVLVM
in Sequanam lapsum, Aurati & Vten-
houij colloquiuim
v̄μτίχιον.

Aur. Italus eſūrič Vtenh. ſi ſpes modo iuſſerit auri,
Aur. Alter erit Phaeton, Vtenh. Icarus alter erit:
Aur. Ardeat vt Phaetō Vt. mergatur vt Icarus vndis,
Aur. Ambustus Vtenh. mcdijs præcipitetur aquis.

Idem græcē

Ἵταλος ὡρ πιναρές, χρυσῆ τε ἀριτάς ἀνώγει,
ἰναρός ἱσδίτηρος, ηγὲ φαίδων ἵτηρος,
Δε φαίδων φλεχθῆ, ὡς ἵναρος ὑδατα δύν
πιπρύφω μίσοις ἥμιφλεγής ὑδασιγ.

Idem aliter

Ἵταλη χρυσομανίς χρυσοῖο μενίτηδα βόσιμη

ἀπλος

Ἄλλος ἵστηται δέρμα, τὸν πάρος ἄλλος ἱστε,
Ωταίδης φρύγος, τὸν πάρος οὐδεὶς βαρύτης,
Ἄγριος λαύρος μητέρη τοῦ δέρματος.

ΤΥ—ΟΥΘΕΝ—ΟΒΙ'ΟΣ.

A V R A T I A D M A R G A R I L
tam Francicam Henrici secundi
vnicam sororem,
τετράτιχον.

Letus ut hic annus lacto tibi ab omni surgat,
Accipe de letis omnia connubij.
Exitus in dijs est, sed seu præfigia vatum
Sunt aliquid, vel nil, quid bona verba nocent?
Ad Ianum Auratum.

Aurate, Aonie decus caterue
Aurate, aureolis tuis Camœnus
Nobis aurea secla qui reducis,
Putabam ipse quoq; id quod et putabat
Ilio, et pelago miser tot annos
Vlysses iuhaca è sua reuulsus,
Dulce scilicet eho rel fauillam
Fumantis patrij soci videre,
Gaudebam atq; mihi ipse gratulibar,
Circles pocula, munera et Calypsus,
Sirenum insidiis, trucem Charibdim,
Fauces Antiphatis, domosq; diras
Cyclopum potuisse preterire:

Sedc opes

Sed (ô spes hominum leues) reuersum
 Per tot heu pelagi æstuantis vndas,
 Per tot flumina, saxeasq; rupes,
 Per tot aërias niues, proterui
 Edunt mille proci, procos vocare
 Si curas liceat, malasq; lites,
 Quæ nostrum malè corculum perurunt,
 Quæ nostras penitus vorant medullas.
 His, Aurate, malis premor misellus,
 Hæc Aurate meam domum frequentat
 Turba, sic patrios lares reuiso.
 Saltem si qua mihi domi pudica
 Foret Penelope, piusq; natus,
 Longævus genitor, sagaxq; nutrix,
 Qui læti exciperent, pijsq; fessum
 Fouerent manibus: nihil sed horum
 Repertum mihi: ne vetus quidem
 Agnouit dominum canis. quid ultrae
 Iam spes nulla mihi, mihi salutis
 Nulla iam misero via indicatur,
 Ni quem, Aurate tibi dedere Musæ
 Arcum, mi dederis, malos necare
 Procos qui valeam potente dextra.

Ioach. Bellaius. And.

IDEM IN IO. AVRATVM

Aurea quod Phœbus dicit tibi carmina lane

Aurati

Aurati nomen fata dedere tibi,
 Aurea carminibus sed si det munera Princeps,
 Aurcus ex vero tunc tibi nomen erit.

AD CAROLVM LOTHAGIUM Cardinalem Mich. Hosp. de-
 rato in Regiorum professorum numerum coopta-

TO 1556.

Εξαστιχον.

Auratum, cui nihil fuit auri, præter honestum
 Nomen, in aurasti: sibi nunc bonus ille Poeta
 Non auratus, ut antè, sed aureus esse videtur.
 Pro quo non fuluo templum tibi construet auro,
 Aurcolis magis ille suis te versibus olim
 Aurea cantando sublimem ad sidera tollet.

In eundem C. V.

Avrea cum non sint tua carmina Iane sed aurū,
 Te precor Auratum qua ratione vocas,
 Quos facis Aurati, sunt Aurcoliq; Poetæ,
 Hoc cur dicaris nomine causa latei:
 Ergo tui causam vel nominis ede, vel aurum
 Tu mihi mutato nomine semper eris.

Eiusdem. In Io. Auratum.

αιρεγαματομης.

ARS EN NOVA VATIS.

Arte noua factum cum noster Apollo Poetam
 Cerneret Auratum, quis stupfactus, ait,

Ille quis est Vates, ARSEN NOVA VATIS,in
illo

Quisquis is est Vates ars noua Vatis inest.

Arte noua Vates en aureus aurea condit

Carmina quæ reris cælite facta nouo,

EN ideo ARS VATIS noua dictus & ille nouoru

Arte premat vatum quod genus omne noua.

C A R O L I V T E N.
houij F. patricij Gandauensis,
X E N I A seu

Ad illustrium aliquot Europæ homi-
num nomina, Allusionum, (intertextis
alicubi Ioach. Bellaij eiusdem
argumenti versibus)
Liber primus.

A D E L I Z A B E T H A M S E R E-
niß. Angl. Franc. Hib. &c. Reginam.

2 CAR. V TENHOVII
AD CAR. V TENHO-
uium F. G. In effigiem Reg.
Angl. Franc. Hib. &c.

MOrte carent superi, superis parca-
ter Diua est.
Saxonidas iusto quæ regit Imperio:
At morte vt careat mortali stirpe creatæ
Nō dare Lysippus Praxitelesue potest.
Musa potest fati domitrix, quæ pectora
vatum
Enthea fatidico Musa furore quatit.
Te manet UTENHOUI decus hoc,
decus hoc manet illam,
Ut celebris numeris fiat vterq; tuis.
Solus enim vates es tali Heroide dignus,
Hæc sola ingenio est area digna tuo.

Georg. Buchananus Scotus.

AD

Ad serenissimam iuxta ac do-
 Etissimam Angliæ, Franciæ,
 Hiberniæ, &c. Reginam. D.
 Elizabetham patro-
 nam optimè de
 se meritam.

*Quam penes est operis potior laus totius
 vnam
 Hoc tibi sacratū rupit & author opus.*

Sereniss. Maiest. T. Ad-
 dictiss. Cliens.

CAR. V T E N H O V I V S
 F. Gandanus.

Basileæ Rauracorum, Anno 1563. Calend. Ian.

Ioach. Bellaius Ca. Utenuio suo.

Iam tandem saxum & truncus esse
desii, mi Carole, factus sum enim ex
sурdo surdaster. Itaque vellem te paucis,
si vacat. Iandudum, ut scis, parturio il-
las meas, vel potius tuas Allusiones.
Verum nisi & hic mihi obstetricem
præstes vel Lucinam potius, citius
Elephantí parient. vale.

1559. L V T E T I A E.

A D R . T O R N E B V S P A V L O
Foxio Gall. Regis in An-
glia Oratori.

T'Ametsi de hominibus illis de quibus me in-
terrogas melius per te iudicare potes, quam e-
go te docere, tamē quando iudicium requiris meum:
non committam ut id temerè desiderasse videaris. E-
gode Car. Utenuio sic sentio: Egregiū esse iuuenem
in vtrāq; lingua, cuiq; paucos comparare possis, vix
vllum anteponere. Carpētarius in philosophia faci-
lē primas tenet, ut cūm ab eo discesseris, vix quenquā
in eo genere reperias quē probes, cumq; philosophi
nostrī indiserti ferē sint, solus ferē ex omnibus oratio-
nis nitorem sequitur &c. Hos homines si in familiam
tuam

tuam adsciueris, Academiam nostram suis luminibus
spoliaueris, nihilq; ferè ei reliqueris, quod vel iuuen-
tus nostra, vel exteri homines admiren-
tur. Vale. Lutetiae. 1563.

ΚΑΡΟ' ΛΟΥ καὶ ΞΥΛΑΝ-
δρου διελογισμὸς ἐξάστιχος εἰς
τὸν ΟΥΘΕΝ-Ο-
ΒΙΟΣ.

ΚΑΡ. Πᾶς ὁ φίλος μακάρων ΞΥΛ. φιλέει
μακάρων θεράποντας,

ΚΑΡ. πᾶς ὁ φίλος τίκνη ΞΥΛ. καὶ πά-
τρὸς ἐσὶ φίλος.

ΚΑΡ. Πᾶς ὁ φίλος μυστῶν ΞΥΛ. φιλέει μυ-
στῶν ὑποφήτας.

ΚΑΡ. πᾶς ὁ φίλος χαρίτων, ΞΥΛ. καὶ
χαρίτων ἔραται.

ΚΑΡ. ΟΥΘΕΝ-Ο-~~αὐτό~~βίοιο. ΒΙΟΣ οὐλεῖ
νόσφι θεοῖ.

ΞΥΛ. ΟΥΘΕΝ-ἄπει μυστῶν καὶ χαρί-
της Ο-βίος.

6 CAR. V T E N H O V I I
IN C A R O L V M V T E N H O V I I
uium Iuniorem Gand. Ioach.
Bellaius Andinus.

Nunc etiam magnusq; adeò iam cedat Homerus,
Nunc aliquid maius nascitur Iliade:
Ille tuus vates N O N N V S, tua gloria Bacche,
Ingentes Graiūm depopulatus opes,
Hactenus infelix, longa sub nocte sepultus,
Vtenhoui studio nunc rediuiuus adest.
Hinc velut ex horto (vincat quòd Adonidis hortos,
Cuiq; hortus cedat nobilis Hesperidum)
Aonidum flores, dulcesq; excerpere foetus
E⁴ Charitum sacrī fas erit arboribus.
Hunc hortum coluit Nonnus, custosq; recludit
Germani Vtenhouus gloria prima soli.
Hinc etiam Vtenhouus Latijs Hortensius. H O V E
Nam quod Germanis, Hortulus est Latijs.

Aliud in eundem I. Bellaij.

Et nāpæ sī Graijs caput est, ḥnd̄s integer, ipse
Totus eris cerebrum, totus & ingenium,

AD

AD SERENISS. AN-
gliæ Franciæ, Hiberniæ, &c. Reginam.
Elizabetham, Xenia. Calend.

Ianuar.

זֶה חָשֵׁיר מִזְמֹר וְתִבְוּעָה רַקְלָזֶת תְּנוּשָׂות
 וְתוּכָל לְסֹרְאָה רָרוֹת מִשְׁלָשָׁ:

לְתִחְתָּח לְגַם פְּלִיבָת	בְּלֵבִי מִתְּגָנָה
פְּרִידָה בְּאֲנָשִׁים:	בְּרִיאָשִׁית חַשְׁבָּנָה
לְחוֹסִית לְגַם גְּבָר	וְאַיְגָבִי יְבוֹל
בְּאַיּוֹ לְגַם חַסְרוֹזָבֵל מִאֲשָׁרָה נְשִׁים:	לְפֹורָא מְבָלִימָח
לְעַלְיוֹן אַחֲבָלָל	בְּעוֹלָח חַעַלְמָח
בְּתוּלָה אַסְיָשִׁים:	לְמַעַן בֵּר אָוִרגָּה
לְעַרְלָם לְאַיְבָּה	וְתִמְלִיבִי לְבִרְגָּה
בְּאַיִר חָאִשִּׁים:	

זָעוֹר חָנוּ מִשְׁלִיבִי בְּהַמִּים אַעֲבָד לְגַם
 וְחִיה בֵּי תְּרִיבִי וְגַם חָם לְיַיְרָאִים

מִשְׁרָתָה

טְשִׁרָת בֶּל אַחֲר מִקְנָה לְחַפֵּשִׁי
אַנְיָ לֹא בַּי אַחֲר אַשְׁר בָּן לְיַגְשִׁים;

בָּעֵיר בְּסֵל בְּשִׁנּוֹת סָת
לְפָרֶט קְסָט
בְּחַדְשָׁ יְנוּאָר
בְּנָאָרְיוֹאָס חָוָא
שְׁבָטָן;

בָּלוּ שְׁמָנוֹאָל אַיְזָה-הַחִיִּסְׁה;

קְרוֹלָזָס אַוְטְגַהְבָּרְיאָס:

I D E M A D V E R B V M S O- luta oratione

*In corde meo est donum
In principio huius anni
Sed nequaquam valeo
Cum non sit tibi penuria
Vllius rei
Creatorem (ergo) ex nihilo
Ut vxore, que viru non
nouit,
Quo lucerna luminis tui
Et regē cōstituas filiu tuū
Et præterea, ecce, imperium
habe in me;
Et fieri, cum aucta fueris,
Seruus quilibet
Ego minime, sed ga-
debo.*

*Vt dem ipsum tibi Regina,
Iuxta more inter homines.
Adycere tibi quicquam,
Felicissimæ mulierum,
Sublimè orabo,
Virginem matrem reddat.
In æternu nō extinguitur,
In insulas præstantium vi-
rorum.
Cum sinceritate seruiā tibi.
Vt etiam illi(sint) mihi pris-
Inuidet libero (cipes.
Quod tales mihi sint exa-
ctores.*

Εἰς τὸν τῆς Βρετανίας Φραγκίας,
καὶ Ιβερίας Γαλιηνοτάτην βασιλισ-
σαρι Ελιζαρίδην μελύθριον
Ανακρεόντειον.

 Όμεναι δέ λειπει δάρζου
Βασίλιοσα σοι τὰ Κέο. Συ,
Ἐπεος νέο. ο πρώτη,
Ἐνδος δὲν ον φυλαυτήν.
ἀπέρ δέν αὐδωνάρικο
ωστή χρῆμα Σικημική,
πανανενδεεσάτη Σι,
ἀφιεωτά τη γυαλικῶν,
ἀφιεωπά τη τ' ἀνασῶ.
Θεὸν οὖν δέων, ωσι τὴν
Ζεύρος, θρανού, θαλαυτῆς
πανυπέρτατον λιτοίμη,
ἵν' ἀσωδύχτου δέκα
ἀλεχόν σε πᾶν δένοντε
καταρωτά πλω, τεκδέκα
γονιμωτά πλω τελεση.
σέ θει ὥστε λύχνον αἴγλης
ἀμάρακτον ἀφδέντε
ἔσαι τὸ χρόνον φανῆναι,
οὐδετερως ἀπέρ τε λάχμπειν.

ταίχ' ὅπως αὐτοι τα θέησ
 οεθὲν οὖν αὐτὸν αὐτοῖς
 οὐ ἀγαπλέεσι ηὔσοις
 αρατῷρωντε κολί μαχητῶν.
 Εἴ περ δὲ λώιδες αὐτοῖς
 καὶ οὐ μόνοι θέλοις αἰάσθησον
 οὐθέλασθε δέ εκῶν εφετμαῖς
 οὐσαις ταῦτα πιθέασαι,
 αἰνυποκείτως, θέλουτε
 δίχα σοι σχεικενίσσον.
 οὐσεταις ωδθε, οὐσωστε αὐτοῖς
 οὐπόταις λαχθσα παῖδες,
 Γονόεοσαν αὐξίδες ξέησ,
 ούθεν αὐδεῖ, σοῖς τε παύετε
 τεκέωντε σῶν τέκεοσι
 μετόπισθε, νυῦ τε καὶ αἰεῖ
 οὐτε δεσμόταις λατρύσσον.
 Θαμές ελδύθροι φθονοῦσιν
 αὐτελβυθροιστελάλεισ,
 μάδι τοι εὔγρέγε, πάμπαν
 φθόνον θήτορ τοι εὔχειμο.
 φιλέω μαλισσα πάντων
 βασίλισσα συγχαρισσε
 αἵμα συγκροτεῖν εμαυτῷ
 εὐτίκαρδίη, μιχόνπ
 θεόθοι γορδας τοιστον,

Σεόθεν τόσαν αὐτοσαν,
 (Σέμις εἴ τ' ἔως προκύσκεν
 πανετήτυμον) λαχόνπ
 Σεόθεν θεὸν τοσαύτην,
 χειδὸν ἀμερότοις ὄμοισιν,
 φιλέσοιν ἦν ἀοιδοῖ
 λάππαι τε καὶ πελάσγαι,
 φιλέσοιν ἦν ἀοιδοῖ
 λάππαι τε καὶ πελάσγοι,
 μεμελημένην ἀοιδοῖς
 λατίσται τε καὶ τελασγαῖς,
 τε φιλημένην ἀοιδοῖς
 λατίσταις τε καὶ πελάσγοις,
 ηρατερῶν ἄνακταν ἄγγλων
 ἀμαδεσπότιῃ καὶ ἄνακταν.

ΚΑΡ—ΟΛΟΣ, θεῷ ξὺν, ΟΥΘΕΝ
 —Ο—ΒΙΟΣ πέλω θεοῖ.

Ad eandem omnib. modis incomparabilem principem idem Latine redditum ex Ebr̄co.

Velle equidem tani munus tibi ferre Calendis,
 Mos apud antiquos nobis ut extat auos:
 At tibi (qua non est felicior altera) quicquam

Quis

Quis, (nisi sit Crœso ditior) addat opum:
 Te penes est vnam melioris portio mundi,
 Me penes est, versus excipe, penè nihil.
 Ergo Creatorem cœliq; soliq; supremum
 Ut tibi quod desit fas sit habere precor,
 Reddat vt vxorem de cœlibe, virginem matrem,
 Quō micet æternū mentis imago tua,
 Imperioq; tuo nascatur filius Hercs
 Insula cui magnis pareat alma viris.

Nēc dedisse nihil videar, Regina, mcorum,
 Me tibi do, sceptris subiectioq; tuis.
 Adserere subiectum tibi me, tua iussa capessam,
 Imperijq; sequar iura verenda tui.
 Tempus erit, (cum proie beata, beata marito
 Creueris,) illi olim sint mihi ferre Heri.
 Inuidet ingenuis seruorum natio. Tantæ
 Principis imperium non mihi ferre graue est.

IDEM A' CAMILLA MOREL-
 lide Latinis expressum Elegis.
 Ex Ebr.

Fert animus de more anni redeuntis in orbem
 Principio quædam munera ferre tibi.
 At tibi (qua mulier vix vlla beatior vsquam est,
 Cuiq; nihil desit, nil dare, Diua, queam.
 Ergo Deum supplex, quem ciuita creasse fatemur
 E' nihilo

E' nihilo, tota mente animoq; precor:
 Reddat vti nuptam de cœlibe nempe puella,
 De sterili matrem virginem prolificam.
 Insula quo natum ex te Regem leta salutet,
 Luminis & careat fine lucernar tui.
 Præterea, Regina, tibi me trado, paratus
 Ex animo imperij frena subire tui.
 Auctaq; cum fuerit proles tua prole nepotum,
 Hi quoq; erunt domini fors aliquando mei.
 Queritur a seruo libertas quolibet illam
 Non ego: Paruero talibus usq; libens.

LE M E S M E E N V E R S

Francois à sa dicté Maieste.

par. C. V.

ESTRENES.

I'ay grand desir de te faire vn present
 Del'annoueau pour le commencement,
 En ensuyuant la coustume ancienne:
 Mais adiouster à la Maiesté tienne
 Rien ie ne puis: Tu n'as faulte de rien,
 Pleine d'honneur, de grandeur & de bien,
 Si qu'en bonheur & richesse en ce monde
 Femme il n'y aaultre qui te seconde.
 Moy qui n'ay rien, que te puis-je donner
 Qu'un bon souhait que ie te voy sonner.

Madame

Madame au Ciel pour toy doncques ie crie,
 Le Createur treshumblement ie prie
 De t'enrichir tant seulement d'un poinct,
 C'est à scauoir de ce que tu n'as point,
 C'est d'un mary qui te doit rendre femme
 Et mere aussi de pucelle sans blasme,
 Affin qu'ainsi ne s'esteigne le feu
 Dans ton esprit diuinement conceu,
 Qu'ainsi tousiours reluise la lumiere
 De ta clemence & bonté coustumiere,
 Qu'ainsi le filz qui doit naistre de toy
 Se puisse un iour voir en estat de Roy
 Pour commander ez Isles bienheureuses
 Des nations en fait d'armes fameuses.

Mais tu me dis, tu ne me donnes rien
 Fors que de vers, vtenhoue, du tien.

Pardonne moy, Madame, ie te donne
 Joinct ces vers miens mō cœur & ma personne,
 Et mon seruice aussi: Commande moy,
 Je te promets en sainte & bonne foy
 Qu'en moy verras autant d'obeissance
 Et loyaulté enuers ta grand' puissance
 Qu'homme

ALLVSIONVM LIB. I.

11

Qu'homme vivant soubs ton sceptre Royal
Ne soit vers toy, peult estre, plus loyal.
L'heure viedra lors que maint & maint Prince
Issu de toy, & né dans ta prouince
I'honorera y de nom de Mon-seigneur
Comme ie fay maintenant ta grandeur.
Tout seruiteur au libre porte enuie,
Mais non pas moy. Je veux vouer ma vie
Et mon seruice à toy & tes nepueux
Et à tous ceulx qui apres naistront d'eux.

SANS LA CRAINTE DV SEIGNEVR,
Rien—la—vie que malheur.

De vostre Royale Maiesté le treshumble,
trefobeissant & plus obligé seruiteur.

Charles V tenhoue le filz Gantois.

Ad Sereniss. Angliae Reginam, &c.

Cum meus extremos iret preceptor ad Anglos
Exigua mecum talia voce queror;

Qus

Qua merui culpa ne sit, Regina, videndi
 Te quoq; iam dudum copia facta mihi?
 Me miseram, cur non velocibus euehor alis,
 Cur mihi non genitor Dædalus alter adest?
 Cur non virgineos freno virginicula currus
 Pallados, aut bijugo Colchidos angue feror?
 Deniq; si vero sim nomine dicta Camilla,
 Patria cur et me non vicit hasta volans?
 Semideam ut visam, qua, (qui videt omnia Phœbus)
 Nil videt in terris doctius & melius.
 O fortunatam me, virgo Regia, virgo
 Tantula si tantæ dicar Herilis Heræ.

Anno 1563 Parisijs.

Camilla Morella.

[In Allusionum librum ad
Lectorem.

Postpositum nobis uel omissum nemo queratur,
 Se uel honorato non satis esse loco.
 Finge Ducem geminos Comites circundare, dextrum
 Hic latus, et leuum clauserit ille Duci.
 Crescit in immensum liber in delibitu æum,
 Donec erunt horines, carmina donec erunt.
 Plurima carminibus debentur nomina nostris,
 Plura fœcuturis carmina nominibus.

C. V.

C A R. V T E N H O V I I F.

Patricij Gand. Xenia, seu,

ad Illustrium aliquot Europæ homi-
num nomina, Allusionum

Liber primus.

E L I Z A B E T H A A N G L I A E,

Franciæ, Hibern. &c. Regina.

E L I Z A B E T H A caput regni columenque
Britanni,

Te quibus in cœlum laudibus usq; feram?

Principe qui nostro nihil est augustinus æuo,

Quiq; capax doctum nil magis orbis habet:

Quam Charis Ambrosiæ pavit lepidissima succis,

Quam fuit gremio docta Minerua suo.

Nectaris cui blanda fauis os suada rigauit,

Quæ simul & linguam finxit & ingenium.

Quæq; (quod est rarum) calles idiomata lingue

Plurima principibus non bene nota viris.

Argolicam, Latiam, Thuscamq; & Iberida præter,

Tam bene quam Galli Gallica verba sonas.

Allusio.

Vnius in Christi iurare addicta magistri

Verba tui, sanctum nominis omnen habes.

Acria pro Christi quia nomine bella capeſſis,

Abiurasq; nothi dogmata falſa Dei.

Te duce Papicole verumq; fidemq; facientur
 Quam iurata Deo nomina rite colunt.
 Orbe quod exacta tandem feritate triumphet
 Christus, & erecta fronte verendus ouet,
 Reddita iamq; suo rigeant quod sacra nitori,
 Inq; suo pretio sit pietatis honos,
 Quod pius, exilijs, patria procul exul, asylum
 Quilibet inueniat, muneris omne tui est.
 Deniq; Iurando, compellis Iure Britanos
 Innocua soli mente litare Deo.
 Elzabet hinc etiam Ebraeis es dicta vetustis,
 Quis Iusjurandum vox sonat ista Dei.

Aliud in eandem.

ΕΛΙΖΑΒΗΘ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ.

Anagrammatismus.

ΖΑΘΕΗ ΒΑΣΙΛΙΗΣ ΛΙΒΑΣ.

Ωντάσι ψυχη.

Ζίππε Λιβάς Ταθέη Βασιλίης ή Βασίλισσα
 Αγγλων Ελιζαβήτης ἀναγραμματικῶς;
 Θωμαστόν. δρᾶς ιρήνης ἐξ ἀενάοιο
 αέναος ξηρὸς ὡς βρέχει ὅμβρος αὔρός;
 Ως καὶ Σαξονιδῶν Βασίλισσα βρεταννιὰς αὔρην
 πάνθρος αὔρδην σεμνοχαριπρεπή.
 Τόνει ἄρης τελείδουσα λιβάς νίσιο καὶ αὐτὴ,
 θιασεσίη λέγεται τῆς δε λιβάς τελεθεών.

Le mesme en Francois sur son
nom tourné en Grec.

LA DIVINE FONTAINE
DU ROYAVME

Dizain.

Pourquoys est-ce, dy moy, qu'Elizabeth la Royne
Du Royaume se dit La Diuine Fontaine?
N'en sois pas esbavy. Ne vois-tu pas comment
De la Fontaine sourd l'eau qui diuinement
Abbreue les beaux champs tout à l'entour de l'Isle?
Tout ainsi maintenant ceste Nymphe gentile
Ceste Diuine Source, es lettres & scauoir
Et en toute vertu arrose son terroir,
De son Royaume estant la Diuine Fontaine
En vertu, en scauoir & beauté souueraine.

Encore à la Royne presenté à sa Ma-
iesté le iour de S. George.l'an
1564. à VVinsor.

Tout ainsi que iadis la guerriere Camille,
L'honneur des Volsciens, superbe apparoissoit,
Lors que parmi son camp hardie elle froissoit,
La presse des soldars en tuant mille & mille:
Tout ainsi maintenant ceste Nymphe gentile,

BB 2 Ceste

Ceste Nymphe aux beaux yeux porter le chefon voit
Vainqueur, contre le vice ennemy , haut & droit,
Au milieu des plaisirs que luy donne son Isle.

Quel presage est cecy? c'est que le siecle d'Or
Son entrée ores fait en ce pays encor
Changeant en bonne Paix la malheureuse Guerre.

Mais qu'est-ce que ie voy en sainct George monté?
Il tient ie ne scay quoy de la Diuinité:
C'est la fleur, c'est la vierge Astrée d'Angleterre.

Encor à sa Maiesté sur la paix faicte
avec le Roy de France l'an
1565. Acrostichis.

E n paix on voit par elle l'Angleterre,
L oing des Francois par elle le Discord,
I usqu'aux enfers abyssée est la mort,
Z ephyre on oyt doulx venter sur la terre.
A tout iamais bannie soit la Guerre,
B ellonne soit poussée dans son fort,
E n lieu la paix, la ioye le confort
T ost vienne icy son entrée refaire.
H abite icy Paix fille du grand Dieu,
R oyne des cieux descen en ce bas lieu,
O ù trouueras des Anglois la Princesse.
Y vois-tu pas qu'ainsi que sur la nuit

Naistre

N aistre Venus on voit, qu'ainsi reluit
 E n corps mortel ceste noble Deesse?

Encore à sadicte Maiesté.

Odelette. Estrenes.

Qui t'amenera Madame
 Pour sa femme
 Lemieux estrené sera
 Car l'heritier se verra
 D'un Royaume:

Et mary de trois Princesses,
 Et Deesses
 De Iunon Roine des cieux,
 Minerue & Venus des dieux
 Les maistresses.

De Minerue sur sa face
 Luit la grace,
 De Iunon la maiesté
 Et de Venus la beaute
 Elle passe.

C A R. V T E N H O V I I
In effigiem eiusdem Reginæ.

Cuius imago Deæ facie cui lucet in una
Temperie mixta Iuno, Minerua, Venus?
Est Dea quid dubitem? cui sic conspirat amicè
Mascula vis, hilaris gratia, celsus honos.
Aut Dea si non est, diuina est quæ præsidet Anglis
Ingenio, vultu, moribus æqua Deis.

G. Buchananus Scotus.

Idem Græcè, C. V. Interpr.

Τις πνὸς ἡὲ θεᾶς ἐκών τέλει ἡδε πεσῶτω
ἡς ἐνὶ συλλόγῳ Ήρα, Ἀθῆνα, Κύπεις.
Μητροκός δὲ θεὰ. φιλικῆς ὡς ἦγε συνάδει
Ἄρσενος ἴς, χαρίεν καὶ λός, εὐκλεῖη.
Ὕν θεὸς δὲ τελέθει, νύμφη πέλεν, ἥπις αὐλοῖς
Ἄγγλοις, ὅπα, φυὴν καὶ τρόπον ἰσόθεος.

In eiusdem effigiem.

Quæ manus artificis tria sic confudit, ut una
Gratia, Maiestas, et decor ore micent?
Non pectoris opus fuit hoc, sed pictoris, unde
Divinæ in tabulam mentis imago fluit.

Buchananus.

Idem

Idem Græcē.

Χείρ πινος ἀξεπτύσα τεία τῶς κατίχενε, πλεο-
σώπῳ

Οὐδε συνασπάτθει σεμνοχαει πεπίνη;
Ζωγράφε δικέλει ἔγγον, απέπρα μάλα σιθεος, οὗτος
Θεατερίοιο ρός εἰς πλανή ἄγαλμα φέν.

C. V.

En Francois par le mesme.

Par quel peintre, dy moy, sont si tresbien encloses
Au pourtrait d'un visage ensemble ces trois choses?
La Majesté, la Grace & la rare Beaute?
D'un peintre, croyez-moy, cecy n'a point esté
L'oeuvre, ains de sa poitrine & de son sainte courage,
Dont dans ce beau tableau va decoulant l'image.

MAXIMILIANS II.

Romanorum Imperator In-
uictissimus, &c.

Imperiū cum iura tui sūnt Maxime Cæsar

Maxima, Germani quā patet ora soli,

Maxima diuini reuerentia numinis, & qui

Maximus, & puræ religionis amor.

Maxima Consilij vis, belli cura gerendi

Maxima, pacifice Maxima cura togæ.

Maxima Musarum tutela Lycea sequentum

Maxima doctorum spes columenq; virum;

BB 4 Deniq;

Deniq; cùm Paruum nihil induperator in Amplio
Orbe, sed à superis Maxima possideas,
Maximus—hinc nomen, Deus Aemilianus auitum
Optimus imposuit Maximus ille tibi.

In eundem Imperatorem.

Maxime Christicolum ductor, quo sospite nullum
Incutiet nobis Turca vel ipse metum.

Maximus es: Fies maior tamen auspice Christo,

(Ni mala parca manu Maxima quæq; legat)

Si studia ille regat tua qui Deus Optimus audit,
Maximus ille hominum, Maximus ille Deum.

In eundem M A X I M I L . Imperatorem cum 23. Martij 1566. ad inchoandam de Comitijs Augustæ indicatis propositionem proficiuceretur Exæsir.

Cur Niue canet humus? Niubus super omnia fusis
Candida cur Niuei tempora Veris sunt?

Candida quod Verè sint Cæsaris omnia cœpta,

Candidus ut foret hic, Dij voluere, dies.

Cur igitur Phœbi non fulget in æthere lampas?

Lampade Cæsarea terra polusq; micant.

In eundem.

Cur hodie Cana Niue tempora Veris inhorrunt,

Sithoniaq; Ceres Canet amicta togas?

Fallor

Fallor? an hunc Niuco superi voluere lapillo,
 Et Niue signari Candidiore diem?
 An potius Niuco signentur ut acta lapillo
 Omnia que Niueæ Religionis erunt?

PHILIP. AVSTRIACVS
 Hispaniarum, &c.
 Rex.

Cùm tibi cura minor sit Equi quam Iuris & Acqui
 Nomine dicendus Philodicæus eris.

A TRESHAVLT ET TRES
 sillustre Prince Philippe d'Austriche
 Roy d'Espagne, &c. sur l'Epitaphe,
 par luy fait sur le trespas du Roy
 Henry II.

Sonnet.

Ne te pouuant donner encores ces reliques]
 Pourtraict tresancien d'un poëte Gregeois,
 Qui fit deuant mill' ans triumphher des Indois
 Ce bon pere Bacchus en beaux vers Heroiques:

Ourage le plus beau des ouurages antiques,
 Ouurage qui ne cede au poete Smyrnois,
 B 5 Cestui

Cestui-cy va chantant Bacchus, l'autre les Roys
 Au reste fort pareils ez vertus poëtiques.

Ie te prensente icy Roy le tumbeau d'un Roy
 Pren le doncq si te plaist, pren le doncques de moy
 Au mylieu des ennuis qui troublent mon courage.

Mais si tost que les ans de tout soucy vainceurs
 Auront donne relasche à mes grandes douleurs,
 Mon treshumble deuoir t'en promet d'avantage.

C. V.

HERRICVS VALE-
 sius II, nuper Galliæ Rex
 Christianissi-
 mus.

Herricus Ebreis Placidum sonat, quos, Achæis,
 Teutonibus, gemino Diues Honore, sono.
 Valeius Vallum, gemino sic nomine Vallum
 Præsidiumq; duplex Herricus unus erit.

Aliud in eundem superioris tetra-
 stichi paraphrasis.

Ab Ioue principium veteres duxere Poëtæ
 Et mihi ab Herrico sit quoq; principium.

Cuius

Cuius facta meis cupiam si intexere chartis,
 Nomine laudabit se satis ipse suo.
 Nam si Germani ducas ab origine nomen
 Herrici, Herrichus Dives Honoris, erit.
 Si id ab Ebreo libeat deducere voce
 Que Lenium Aufo nunc, que sonat & Placidum.
 Ipse erit Herricus Placidusq; & Lentus ad iram,
 Qualem animum veri principis esse decet.
 Quod si græca magis placeat vox, Ε'γνος ἀχαιῶν
 Maeonidæ ut fortis dicitur Aeacides,
 Finibus è regni depulsis victor Iberis
 Vallum erit Herricus Præsidiumq; suis.

Ioach. Bellaius.

In obitum eiusdem & M. Anto-
 ni Histrionis Anno
 M D. L V I I I.

Comica cum strueret nuper spectacula Marcus,
 Iamq; Theatralis pompa parata foret,
 A seruo iugulatus obit, scenaq; cruenta
 Mutauit tragicis comicæ verbam modis.
 Dum populo prebet fidi spectacula Martis,
 Cristatum Henricus ludit & Aeaciden,
 Heu cadit, & valido traiectus lumina conto,
 Regali infelix sanguine tinxit humum.

Disce

Disce hinc humanæ qualis sit fabula ritæ
Quam cum magnanimo principe Minus agit.

C. V.

F R A N C I S C U S S E C V N -
dus Galliæ dum vixit Rex Chri-
stianiss.

Dicere Franciscus, quod aui successor, & hæres
Tu quoq; Francisci, Pallada utramq; colas:
Pallada, qua doctæ gaudent ceu præside Musæ,
Et simul armigeram Pallada fortis amas.

Aliud in eundem.

Quod sfera Barbaries nostris procul exulet oris,
Francisco debet Gallia docta suo.
Aemulus ast olim qui sis virtutis Auitæ,
Hinc Francisce refers tu quoq; nomen Aui.

I. B.

C A R O L V S N O N V S
Galliæ Rex Christianissi-
mus.

Carole quo Regum vix Iunior alter, auiti
Hactenus Imperij Regia sceptra tulit,

Nemo

Nemo tibi nostro Regum non cesserit æuo
Si quod es, id studeas ΚΑΡ—Ο“ΛΟΣ, esse Dei.

Ad eundem Gallię Regem Caro-
lum Nonum Christianissi-
mum in Europam Ger.
Mercatoris.

Europaloquitur.

En ego totius quæ sum pars tertia mundi
Me tibi do, cui pars subdita magna mei est.
CAROLE, si tota cupias me posse potiri,
Id re quod Titulo diceris esse velis.
Sic neq; me sola, toto potiere sed orbe,
Totius & Princeps unicus orbis eris.

C A. Morella,

In eandem & Europam &
sententiam.

Offeror hac Europa tibi spectanda tabella
Carole quem penes est portio magna mei.
Assere sacratam tibi me, p.riterq; tuendam,
Xristianarumque universitatem facias
Postmodò me sola sic non potiere sed unus
Ipse triumphator totius orbis eris.

C.V. Aliud

Aliud in effigiem eiusdem
Caroli IX. ad Re
gem.

Effigiem Regis Regina Britannica Galli
Vidit in Honsoni, cuius erat, manibus.
Suspiciensq; tuam dignam Ioue Carcle frontem,
(Sic desiderio carpitur illa tui)
Huc ades Vtenhoui, meq; auxiliaribus armis
Ut mea sit regis, dixit, imago iuuia.
Huic ego: si quicquam mea vota precesq; valerent,
A superis peterem nomine Diua tuo,
Non ut imaginibus. (Regum licet atq; Deorum)
Duxerit in tabula quas manus artificis,
Sed quia Imago iuuat, te donet Imagine Regis
Finxit ad effigiem quam Deus ipse suam.

Londini. C.V.

CATHARINA MEDICES
Regina mater, adhuc superstes.
Anagra matismus in
CARA DIIS HAC MENTE.

Casta quod, & nulla es Violabilis arte, pelasgi
Nomine te Kaθaegnū hinc Catharina vocant.
At Medicam miseris quod Opem mortalibus adfers,
AMedi-

A Medicis Medicos nomen & illud habes.

In eandem.

Quòd vel Purgato mens sit tibi Puriorauro,
 Nulla animo labes insideatq; tuo,
 Si sua conueniunt rebus data nomina, nomen
 Ex re vox uxorisq; dat Catharina tibi.
 Nam Medicis tibi pulchra dedit Florentia nomen
 Vnica quòd nostris sis Medicina malis.

I. B.

MARIA STVARTA
 Scotiæ Regina.

Si dedit Ebraicè Ratio tibi Mystica Myster
 Nomen, erit ratio nominis illa tui.
 Porticus est Graijs 500, Martem Graius cęgħix
 Sermo vocat, fueris sic Stoarc ħi mihi.
 Marte Deo belli toto procul orbe fugato,
 Porticus es Musis una reperta sacris.

Idem gallicè in eandem fere
 sententiam.

Si ce mot Ebraique
 (Mistar) le nom antique

Porte

Porte de ta maison,
 Et de ton hault lignage
 Qui en commun language,
 Vault autant que Raison.
 Des Stuarts l'origine
 Ne cherche en lieu plus digne
 (Princesse de renom)
 La Raison, la Constance
 Le Conseil, & Prudence
 Quen toy & ton sur nom,
 Encor que l'ancienne
 Secte Stoicienne.
 Agreer ne te doit
 Aucunement, si est ce
 Qu'un beau porticq en Grece
 Stoa nommee se void.
 Mars, qu'Ares on appelle,
 Auec Stoa se mesle
 Pour ton nomacheuer.
 O heureuse journee
 Lors que la destinee
 Te fit ce nom donner.
 Car, apres que Bellonne
 Et sa trop felonie
 Bannies a jamais
 De l'Ecosse & de France
 S'est fait une alliance
 Instrument pour la paix)

Toy seule de nostre aage
 D'un saint & hault courage
 (Loing de ce cruel Mars)
 Loges, nourris, addresses
 Et cherement careſſes
 Les Muses & les Arts.

In eandem Scotiae Reginam.

Si ετοξ̄ q̄ijs dicat, post huic subiungat Ἀρχα,
 Nominis inueniet quae sit origo tui.
 Martia cui gens est, grauibusq; exercita Bellis
 Scotia, cui coniux Martia progenies.
 Quae Musis bello profugis ceu Porticus ampla est,
 Porticus haec Martis quam bene dicta fuit.

A elle encore.

Sonnet par C. V.

Royné d'Escoſſe Isle la plus fameufe
 Qui ſoit au tour de ce grand vnuers,
 Comment ſcauoy-l'entonner par mes vers
 De tes vertus la troupe tant heureufe?

Je suis confus : ta grandeur glorieufe
 Ioinct le ſcauoir font que mes lauriers verds
 N'ofent or-mais de vergongne couuers,
 Plus fe monſtrer à Princeſſe ſi preufe.

Ne pouuant donc exprimer, ce me semble,
De tez vertus le comble tout ensemble:
Je publiray ta Liberalite,

Digne vertu d' vne Princeſſe telle,
Riche, ſcauante, & par ſus toutes belle
Qui ſont feront, & ont onques eſte.

A` elle encore
Sonnet.

Madame tu m'as fait ſi bon recueil a l'heure
Que ie receu c'eſt heur de me voir pres de toy,
Qu'encores aujourdhuy grand aife ie recoy
A penſer ſeulement au lieu de ta demeure.

Buchanan eſt heureux pour autant qu'il demeure
Chez celle qui le rang, tient de Royne & de Roy,
Et elle heurcufe auſſi d'auoir celuy chez soy
Qui fait que de Dauid l' Harmonie ne meure.

Celuy qui aujourdhuy par vn nouueau ſentier
Incognu à noz yeulx aux Romains le premier
A monſtré la facon d' eſcrire en leur langage.

De ſen Phœbus defen, pren la querelle en main
Puis que ton Buchanan ſurmonte le Romain
Que le braue Eſcoſſois ne ſoit plus dict ſauuage.

IM-

IMMANVEL Philibertus Allo-
brogum Dux, Pedemontijçp
princeps.

Donec erit bonus hic Vobiscum, Gallia, princeps;
Stabit & à Vesta, Gallia, Parte Deus.
Scilicet ille Deus, si fas est dicere, sed fas,
Amphitryoniades Gallicus alter erit.
Si Deus est, homini quisquis prodeſſe laborat,
Non male Nobiscum dicitur ille Deus.
Attulit optatam Pacem Deus optimus orbi,
Reddit hic Pacis, numinis instar, opus.

Margarita Francica H E N R I C I
II. soror vnica, Allobro-
gum Dux, &c.

Dives Margaridas licet India mittat, & aurum,
Margaris Eoas gemmea vincit Opes:
Margaris vna sui secli decus, Vnio sexus
Fœminei, Franci ſpes columenq; ſoli.

Aliud in eandem.

Sit licet Eois diues Pactolus arenis,
Oſtentetq; suas India Margaridas:
Margaris vna tamen Felix quam Gallia iactat,
Margaris vna cui lausq; decusq; ſui,

*Lucidior gemmis, fuluo pretiosior auro
Margaris Eoas Gallica vincit opes.*

Io. Bell.

A Ioachim du Bellay à la louange de madame de Sauoye.

*Ce n'est pas sans propos, en chantant l'Hymenée
Du Prince Piedmontois, & de la sœur du Roy,
Que chacun estonné tienne les yeux sur toy,
Te voyant honorer ceste heureuse iournée.*

*Si la mesme Vertu espouse estoit menée
A quelque Demi-dieu, Phœbus (comme ie croy)
N'eust sceu mieulx celebrer sa nuptiale foy,
Tant tu es bien disant, & elle Fortunée.*

*La troupe des neuf Sœurs à tes vers cedera,
De tous hommes viuans nul ne t'egalerera
A chanter son bon heur, sa vertu, son merite.*

*Et qui pourroit (bons Dicux) assez louer son nom,
Si ce n'est du Bellay le second Apollon?
Car la mesme vertu est ceste Marguerite.*

Eiusdem in Epithalamij à Joach.
Bellaio in nuptias Marga-

r itæ

ritæ scripti, Argumentum.

*Anna, Camilla, Lucretia, Concinit, Intonat, Ornat,
Artemis, Arma, Hymen, Carmine,
Uoce, Lyra.*

Anna Estensis Dux Guisiana Ducis Ferrariae filia.

*Anna nouenarum decus immortale Sororum,
Anna fouet gremio quam Charis alma suo:
Gratia quam niueis decorataq; moribus ornat,
Gratia vel magnis æmula, Nympha, Deis.
Estias & Graijs vestilis, & Estia Vesta est,
Gratia quæ Vestam, te quoq; rara beat.*

Aliud in eandem.

*Vox Anna dat princeps proprium tibi nomē & Anna,
Cognomen tibi dant Estias ESTq; simul.
Vox Anna te magnis ut Regibus indicat ortam,
Sic Anna acceptam te probat eſſe Deo.
EST quoq; ut Estensem firmat fausto omne gentem,
Estias sic Vesta te docet eſſe parem.*

I.B.

CC 3 Car.

Car. Card. & FRANCISCVS

Guisius Lotareni FF.

Carolus Lotaringus

αναγερματικῶς.

Orator Gallicus vnus.

Lotaridae noti quā sol oriturq; caditq;;

Vnde sed hic nomen, nactus & ille suum estē

Ille, quod eloquij vincat dulcedine Lotura,

Hic, quod Aeneas & Martia bella gerat.

In columnes uno florent hoc præside Muse,

Vberior studijs hoc duce surgit honos.

Carolus eloquio Pylium vel Nestora vincat,

In bello Belli Guisiadesq; Deum.

C. V.

In eosdem.

Maeonides cecinit Loti dulcedine captos

Et patriæ immemores, immemoresq; sui:

Aulus Aeneas sequitur, quæ tu sī nomina iungas,

Hinc poteris geminos ducere Lotaridas.

Dulcior est illi dulci facundia Loto,

Hunc similem belli dixeris esse Deo.

I. B.

M. Hosp. Galliæ Cancellarij, in mor-
tem Ducis Guislani ævtaſixov.

Hunc belli rabies Ciuilis & abstulit æstus,

Dignum post tantos, fato meliore, triumphos.

Dignum qui nobis venturis effet in annis

Præsidia.

Præsidio contra Francorum nominis hostes
 Perpetuos, At tu mea dormis Gallia, nec tot
 Orbaviris, Ducibusq; domestica vulnera sentis
 Aemula nec Regum circumspicis arma potentum?

Le mesme traduit en Francois par.
 C. V. Sonnet.

Cestui-cy fut rau i d' vne flambante rage
 D' vne guerre Ciuite (o malheureux destin)
 Digne qu' il eust attaint vne mellieure fin,
 Pour auoir emporté tant de fois l' auantage.

Digne qui nous seruist vn iour, parmy l' orage
 Des combats furieux, d' un seur rempart, affin
 De domter des Francois l' ennemy le plus fin,
 Qui ia de si long temps leur va faisant oulfrage.

Dors tu? Resueille toy mon Pays, il est ores
 Il est ores saison. Ne sens tu pas encores,
 Ayant ia tant perdu des Chefs & des soldats,

Ne sens tu pas encor ta domestique playe,
 Ne vois tu pas des Roys puissants la troupe gaye
 Enuie auoir sur toy pour te mettre tost bas?

Odetus Castilioneus Cardinalis.

At tibi, quod tristes hac tempestate Camœnas
 Respicias, veri nominis omen inest.

Siue Via nomen, seu nomen adeptus ab Odis,
 Ad superos Odis iam tibi strata Via est.

Sive Via nomen, seu nomen adeptus ab Odis,
Te duce Castalides vigeant quod Odete Sorores,
Acceptum debet Gallia docta tibi.

In eundem.

Cur tibi nomen dedit proprium inclyte Odete?
Vna tibi virtus quod sit ad astra Via.
Cur tibi Castalia fluxit cognomen ab unda?
Quod tibi Castalijs ora rigentur Aquis.

Ioach. Bel.

Janus Bellaius Cardinalis.

Bella quod et Paces te sint penes, hinc quoque nomen
Bellaij, et Iani Iane bifrontis habes.
Otia pacis amat Janus Deus, otia pacis
Tu quoque, ceu Janus claviger alter, amas.
Ante videt, Retroque oculis sua terga tuctur
Conspicuus geminis frontibus ille Deus,
Kai σύγε Μοναχά τέλεος, ἀμα πρόσωπον
Οἰκείων, λαύρωεις, οῖς μετένομον, ἀτε.

In eundem.

Quod Bellum Pacemque geras placidissime Iane,
Hinc geminum ex gemino nomine nomen habes.
Bella gerit Mauors, Pacis sunt munera Iani,
Tu titulis praefers tempus retruncque tuis.
Dum placuit Bellum, Bellaius usque fuisse
Consilio, et Genij Bellipotentis ope.

Nunc

Nunc petimus Pacem: verò sis nomine Ianus,
Et placidus sœuo vincula nocte Deo.
Sic via Romulei describant nomina fasti,
In primis aris annua sacra ferant.

Franciscus Oliuarius Galliae, dum
vixit, Cancellarius.

Cyprigenæ Myrtus, cedant hederae; Lyæo,
Et sua sint Cereri, sint sua ferta Pali.

Populus Alcidæ, Phœbo sui Laurea, non iam
Valladi: Francisco cedat Oliua suo.

Aliud in eundem.

Non mihi Phœbus a cingantur tempora lauro,
Nec virides Bacchi mi placeant hederae,
Alba nec Alcidæ nostræ sit gloria frontis
Populus, aut magno Quercus amata Ioui.
Sint sua ferta Pali, Cereri sint et sua, Cypris
Imponat capiti Myrtea texta suo.

Ipsa suo rati Glaucam sed Pallas Oliuam
Præbeat, et quondam præbuit illa mihi:
Præbuit illi mihi nostrum cum pectus Oliua
Vreret, æternos rrere digna Deos.

Alteras sed nobis posthac celebretur Oliua
Franciscus Galle gloria prima togæ.

Vnus Cecropias nobis qui reddit Athenas,
Artibus eruditus quemque Minerua suis.
Illa fuit iuueni castis celebrata Camoenis,
Hæc celebranda viro est, hæc celebranda seni.

Michael Hospitalis Galliae magnus
Nomophylax.

Hospitio profugas hac tempestate Camœnas
Excipis, Hospitibus nec sua iura negas.

HOSPITALIS gemina non hinc mihi voce, sed
Exulat Hospitio LIS mala nanq; tuo. (vna es,
Hospitij nupsere tibi pro munere Musæ,
Nomen & hinc Xenij iure parentis habes.

ως αὐτὸν.

καὶ πολιὴ μός σησι φίλη γεθέσιν ἐπύχθε,
καὶ γαρ ἐπι τῷ πολιοῖς οἵα μέμηλε νέοις.

Idem Latine.

Est quoq; Canicies, quis credat amica Camœnus,
Namq; facit luumenum carmina more senex.

In eundem.

Cum bonus excipias doctos doctissime uates,
Et tua sit Musis semper aperta domus,
Quis neget ex ipso contingere nomina cœlo,
Hospitij nomen nec tibi sorte datum?

Zām est priscis dictus cognomine Graijs
Iupiter, Hospitibus iura quod ipse daret.

Ergo parua meos Xenie accipe munera uersus,
Parua placent Xenio munera sœpe loui.

I. B.

Magda.

Magdalena Hospitalia
Anagrammatismus.

GALLA DEO SATA NYMPHA.

Ad Mich.Hospit.patrem.

Gallia quam genuit, Scuit Deus, vbera Nymphe
Cui sua lactanti Pieris ipsa dedit.

Galla Deo Sata Nympha, mihi non ominc leuo,
Nomine non falso filia dicta tua est.

Gulielmus Cliuorum Iuliaciq;
Dux.

Te quoq; Cliuorum Dux augustissime nostro
Carmine laudatum postera fama canet.

Quo duce Virtuti suus est honor, aurea mundo.
Quo duce conspicimus seclarenata, Duce.

Quo duce per Cliuos duct' intibus agmina Musis
Cernitur accliui Pieris ire via.

Hinc tibi (Cliuoso quem dicit ad æthera uirtus
Tramite) Cliuorum contigit esse Duci.

Christophorus Dux Vvirten-
bergensis.

Dum tua, lustratis regionibus, arua persagro,
Arua situ nullis inferiora locis:

Arua meri, Cereris, patulæq; feracia sylue,
Nominis haud potui non meminisse tui.

Quod tibi, Christicolum cum sis tutela piorum,
Christicolis

Christicolis solitus ferre benignus opem;
 Cœlitus, & Christo nomen manauit ab ipso,
 Cuius et in terris signa notaſq; geris.
 Acria pro Christi quia nomine bella capessis,
 Abiurasq; nothi dogmata Christophori.
 Eia Pij gaudete, Pij ter ouate ministri,
 Christophorus Christi signifer alter hic est.

ALBERTVS Bauariæ Dux:
 Acrostichis
 Rhythmis Musicis ab Orlan-
 do donata.

A nteuenis virides raris qui dotibus annos,
 L audibus et sortem quamlibet eximiant,
 B auarici Dux magne soli, post fata superstes
 E ffugiat Stygias vis tua fama domos?
 R espice fatorum domitrices, respice Musas,
 T utor et illarum, ductor et eſe velis.
 V it celebris patulum virtus tua compleat orbem,
 S ola dabit domitrix Musa potentis Heræ.

Augustæ 1. 5. 6. 6

Hermannus. Comes à Noua Aqui-
 la. & Mursa, D.in Bed-
 bur, &c.

Cur Aquilæ de gente Nouæ ſis nomen adeptus
 Accipe quod dictat docta Thalia mihi.

Inter al.

inter aues Aquilam sublimi nulla volatu

Præterit, hinc & aues inter honora volat.

inter & Heroas, præstas quibus omnibus unus,

Exeris ingenij dexteritate caput.

Hinc tibi, si nescis, gentis cognomen auite

Contigit, hinc celsa sidera mente petis.

Aliud in Aquilam Nieunariæ gentis
insignia. τετράσιχον.

Ardua p̄æpetibus cur surgit in æthera pennis

Ales imaginibus nobile stemma tuis?

Alie vi mentis, qua sidera tangere fas est,

Sidera sublimi vertice summa feris.

Epitaphium in obitum Magdelenæ à
Nassavv. Illust. Comitis à Nieunaer &
Mursa pientissimæ coniugis, &c.
quæ obiit Anno 1567.

Hendecasyllabi.

Quo sanctæ Charitesq; Charitasq;
Fides Spes & Amor Pudorq; sedem
Sortitæ placidam simul quietem
Carpunt, hoc quoq; Magdalena busto
Gentis Nassouiae decus quiescit.
Norunt cetera, si quid est quod ultra
Quæris, Rhenicolæ, sed hi timentum
Si qui de numero Deum supersunt

Imprimis

Imprimis: Reliquos nihil moramur,
 Quos nec vnius æstimabat assis,
 Ut quæ duceret esse Christiano
 Vni vel potius placere, plausum
 Totius sibi quam parasse mundi,
 Immundi nimis & nimis profani.
 Hinc vitam quoq; & ipsa Christianæ
 Exegit posuitq; Christianæ.

» Vitam Namq; Solet Piè Peractam
 » In Terris, Pia Mors Nouæ Creatrix
 » Vitæ, Sed Domitrix Sequi Sui Mors.
 Felix quæ moriens frequenter illud
 Mentem plena Deo, fideq; plena
 Paulinum repetens sonabat: Optem
 Dissolui modò, cumq; (CHRISTIANI
 A quo nomen habemus) esse CHRISTO.

In eiusdem obitum Acrostichis.

M ole sub hac placidam capit Heroina quietem
 A proavis clarum quæ trahit orta genus,
 G loria Nassouiae non ultima gentis, auiti
 D egener haud animi, Nympha, nec ingenij.
 A uraicæ gaudet qui nomine Principis, huius
 L egitimo iunctus sanguine frater erat.
 E cquid opus fratrum, quid opus numerare sororum
 N omina, fœundi pignora dena toris?
 A ut Genus, Ingenium Virtus doctrina mariti
 A ltius in cœlum laude vehendū forent.

Nunc satis est dixisse viro quod nupti per annos
 Attigerit vita fata suprema suæ.
 Sena bis indulxit vita, tria deme, marito
 Sena, duos annos excipe, lustra suo.
 Ante diem fato, reor, hanc cessisse, cadentis
 Vulnera ne patriæ flebilis aspiceret.

Distichon Numerum anni 1 5 6 7
 quò Mursæ obijt comprehendens.

bac Vbi Magdalena laCet nasso VIA, Candor
 Cana fides, & honos, Integritasq; laCent.

L'Incarnation de l'année qu'elle
 trespassa.

Le Cer CVELL, oV Magdalene repose
 Integrité loint La foY tient en CLoise.

A mon Seigneur le Comte de Lecestre,
 Milord Robert Dudelay
 Sonnet.

Le Ciel cest heur à permis à tes yeulx
 D'auoir trouué lieu en la bonne grace
 D'une Princesse illustre, dont la race
 loinct le scauoir vault bien celle des Dieux.

Milord Robert le plus chery des Ciculx
 De tous ceux-la que ce grand rond embrasse,
 Le plus parfaict soit de gest, ou de face,
 D'honneur, de port, de maintien gracieux,

Quæ

Qui d'un clin d'oeil, d'une seule parole
 Qui de chéz toy vers ta Princesse vole,
 Sans t'en sentir, me peux faire de bien:

Fay moy ce bien que ie sois quelque chose,
 Qui maintenant pour rien vanter ne m'ose,
 En suiuant Dieu, qui ha fait Tout de Rien.

A luymesme sur le nom de la Royne
 tourné ainsi

MA DAME ELISABETH ROYNE.

Anagrammatisme.

LA ROSEE DE MAY M'HA BENIT.

Encore

A Milord Robert Dudelay Comte de
 Lecestre, &c.

La Rosée De May M'Ha Benit dict la Rose:
 La Rosée De May c'est elle qui arrose
 La Rose du printemps de sa grace & faueur,
 C'est elle qui accroist en comble de bonheur
 La fleur de son pays, sans mentir, la plus belle:
 En espandant sur luy la rosée immortelle,
 Qui d'en hault decouler sur la Rose se void.
 Quel mystere est cecy? Celuy qui s'y cognoist,
 Vous dira que ce Rond qui ces mots enuironne,
 Madame Elisabeth Royn ensemble couronne.
 Vous dira que De May la Rosée ha benit

Celuy

Celuy que du printemps la Rose ores se dict,
 Et non pas sans raison. Ce magnanime Comte
 D'un gracieux maintien, d'honneur, de port surmōte
 Les Roses & les fleurs, & tout ce que de beau
 La plus belle saison de ce printemps nouveau
 Hors de terre produit. Car il a tout ensemble
 Et seul ce que le Ciel en mille hommes assemble.

A luy-mesme.

Estrenes.

Le Ciel celle pour estrene
 Vous amene
 Qui soit en grace & beauté
 En grandeur & Majesté
 Souveraine.

Allusio ad Nomen Comitis & Ducis,
 Reginę oblatum quo die Baro à Den-
 big & Lecestrīæ Comes D.Rober-
 tus creatus est, Ad eundem Le-
 cestriæ Comitem.

Cur titulo Comitis te Regia virgo beuuit?
 Te comitem ritæ poscit habere suæ.
 Si titulum Comitis titulus Ducis amplior ornet,
 Iamq; comes ritæ, dux fucrisq; viæ:
 Duxq; viæ fætus, ritæ comes, ilicet, illam
 Ducere quaïq; voles, quiq; volet, poteris.

Le mesme en Francois par l'autor
teur mesme.

Pourquoy est ce dy-moy que la vierge Royale
S'est monstrée enuers toy si courtoise & loyale
(Celle qui de nostre aage est la perle & la fleur,
Celle à qui appartient le premier rang d'honneur)
Que de t'auoir donné ce beau tiltre de Comte?
C'est quæ faisant de toy plus que nul aultre compte,
De toy, (de qui iadis en son aduersité
A eu tant de secours) en sa prosperité
Ores à bien bon droict ha desir, & enuie
Que luy sois Compagnon, & d'honneur & de vic.
Car de Comes le nom vault aultant en Francois
Comte que compagno, Fellowe qu' Earle en Anglois.
Si te tiltre de Duc, lequel beaucoup plus monte,
Alloit accompagnant encor celuy de Comte,
(Estant ia Compagnon) Conducteur du chemin
Ensemble te ferois (ô quel bon heur) affin (Comte
Qu' (apres auoir gaigné ces deux poincts d'estre
D'estre Duc quand & quand) puisses faire ton cōpte
Qu'un iour la Meneras qu'elle t' Accompagnera,
Par tout ou tu vouldras, par tout ou luy plaira.

A sa Maiesté
Estrenes.

Pour toy Royne d' Angleterre
Debonnaire
Ie prie le Roy des Roys

Qu'an

Qu'au bout de neuf-moys tu sois
 Feminne & Mere:
 Femme d'un Illustré Prince,
 Et Prouince,
 Ou de celuy que cognois,
 Combien à grè, dict l'Anglois,
 Je le prinsse!
 Tu fis n'a gueres un Comte
 Fay qu'il monte,
 Ainsi tresbien l'estrenant,
 Que nul homme tant sort grand,
 Le surmonte.
 Ainsi puisses tu Madame
 Voir ton ame
 Trescontente en tes souhaits,
 Tes subiects bien satisfaits,
 Et sans blasme.

A Milord Robert. Comte de Lecestre Estrenes.

Dieu Vucille que le bonheur
 Et l'honneur
 Ou tu pretens, fauorise
 Aux desseings & entreprinse
 De ton coeur.

Sur le nom de Monseigneur le Prince
d'Orange anagrammatizé ou tour-
né en ceste maniere.

G V I L L A V M E D E N A S S A V
G V I D E L' A M E E N V A S S A L .

Le corps est le Vassal & le subiect de l'Ame,
L'Ame est la Gouvernante & du Vassal la Dame.
Guillaume de Nassau Guide L'Ame En Vassal,
En bon Vassal du Roy contre l'astre fatal
Qui menace noz chefs, si tu n'es nostre Guide.
Car ie voy des cheuaux qui gallopent sans bride,
Sans raison, sans pitié, pour massacer les Geux,
Qui esperent par toy voir l'Ennemy sous eux,
Par toy qui es puissant en debonnaire Prince,
Et bon Vaſſal du Roy garder ceste Prouince,
Eſtant plus que raison qu'on bon Vassal du Roy
(Comme vrayement tu es) combate pour la Foy,
Et qu'en nous aſſurant il soit Guide de l'Ame,
Et en loyal Vaſſal, Gouverneur de MaDame.

Antuerpiæ.

1566.

Valens Coruiotus H. Faciebat.

Sur le nom de Monseigneur le
Prince d'Orange, traduict
de L'Anglois.

Quand Ceres vint à voir les beaux champs ou Flora
Trium-

Triumphant le Chef couronné de fleurs ha,
 Et le Dieu Apollon sa teste tout- d'orée
 Va cachant en la nue & en l'ombre sacrée,
 L'aperceut que Janus apprestoit un festin
 Riche des entremets delicioux, affin
 De caresser Ceres: les arbres deschargeoyent
 Soudainement tels fruits qu'eux-mesmes engendroient,
 Pour monstter à ces Dieux tout le plaisir des champs.
 Diane s'y trouua braue d'accoustremens,
 Les Vestales aussi chastes l'accompagnèrent,
 Et s'assirent à table, & tout leur soul mangerent
 De ces fruits delicats, sauourueux & plaisans.
 Or comme tous ces Dieux mangéoyent ces mets friāds,
 Sur l'heure un certain Prince apportoit une Orange,
 Qui passoit en bōte les meilleurs fruits qu'on mange,
 D'autant que le doulx sucre & le sel, & le miel
 Va passant en douceur l'amertume du fiel.
 Jupiter le grand Dieu le iuge en estoit, comme
 Paris, au iugement de qui Venus la pomme
 D'or iadiis enlevant à Pallas arracha,
 Dont la fiere Junon si fort se courrouça,
 Qu'elle osa menacer que d'espée ou de flamme
 Ruineroit & Troye & le filz de Priame.
 Qu'en di- ie d'autage? Entre le plus beau fruit
 A ce festin seruy l'Orange eust seul le bruiet.
 Le Prince se en goustant, print l'escorce en reserue
 Pour y clorre son nom du Conseil de Minerue.

Gul. Nassouius Auraicæ princeps
 Margaritæ Duci Parmensi
 Apr. 14. Antuerpia
 discedens.

In sua crudeli Populus ne viscera dextra
 Margari conuersus sœuiret, & improbus illam
 (Orbe vel in toto qua vix opulentior) urbem
 Dirueret, caui, nec me cauisse pigebit.
 Nunc, quia discedo, Tu, (ne cumulata ferantur
 Funera funeribus, ne strages strage, nouaq;
 Cæde recrudescat iam iam coitura cicatrix)
 Respiciens superos, Regem patriamq; caueto.

Le mesme en Francois.

Madame i'ay gardé (de quoy n'ay repentance,
 Pour aymer le repos publicq; que l'insolence
 D'un peuple furieux n'ayt tourné les cousteaux
 De sa cruelle main encontre ses boyaux :
 Et par la i'ay gardé, que la ville du monde
 La plus riche qui soit, & qu'autre ne seconde
 N'ayt esté saccagée. Or puis que ie m'en voy,
 Madame, ie te prie humblement garde toy,
 En respectant l'honneur de Dieu, du Roy, ensemble
 Le bien de ce pays) que bien tost on n'assemble
 Mille & mille tuéz qu'on portera dehors
 Sur un monceau combléz, & que partant de mors

Deuant

Deuant toy massacréz, d' vne playe nouuelle
La playe ne s'entreouure et deuienne mortelle.

Ducis Parmensisdos responsio.

Mutua ne ciues in vulnera cominus irent
Fustibus & gladijs, dominamq; ferociter urbem
Diriperent ruerentq;, feras cui parceret hostis,
Cauisti: Tibi nos fateor debere salutem
Vrbis, & officij pretium diadema Philippo
Fors tribuente feres, meritis si talibus extant
Præmia, si de te mentiri fama veretur.
At memorem quod amice mones, placideq; monendo
Ut caucam suades, viduem ne ciuibus urbes,
Funera funeribus ne condensata ferantur,
Neue recrudescant que iam coijsse videntur
Vulnera, (Fœmincum decorat Clementia sexum)
Quantus amor superum, Regis, Patriæq; cauebo.

Le mesme en Francois.

Monsieur tu as gardé que le peuple enrage
Ne s'est entretué, et qu'il n'a saccagé
Sa propre ville aussi, la ville qu'espargner
Sur tout mesme deuoit l'ennemy estranger.
Qu'à toy l'honneur soit deu seul, il n'y a personne
Qui le nye: le Roy t'en doit vne couronne,
Qu'en leueras bien tost pour toute recompense

Sans doubte, si le Roy tels biens-faicts recompense
Et de biens & d'honneurs, & que le bruit qui court
De ta valeur, au vray soit rapporté en Court.

Quant à ce, mon amy, que tu vas m'exhortant,
Et si paisiblement que rien plus persuadant,
(Bien que ie me souuienne assez de mon debuoir)
Que ie voulle garder, & de tout mon pouuoir
Si bon ordre y donner, que les villes du Roy
Nostre maistre & seigneur ne deuient par moy
Vesues des Citoyens, & que mille corps morts
Soubz vn monceau comblez on ne porte dehors,
Et que par ce meches fles playes ne s'entre ouurent,
Et le feu dangereux (lequel les cendres courent)
Ne se r'allume aussi: le te promets, Monsieur,
D'vser en cest endroit de Clemence & doulceur
Telle qu'à nostre sexe est propre, & le decore
Plus que chose qui soit, d'autant plus que l'honore
Et ayme le Seigneur, le Roy & la Patrie,
À laquelle ie doy & mon bien & ma vie.

Comes L V D O V I C V S de Künig
stein, id est, de Lapide regali,
à Stolberg, &c.

Tel(quoq; cui Comes assidue est comes Inlyte virtus)
Cui comes Aonidum turba nouena, canam.

Cui comes it Charitum trias indiuulsa Sororum,
Cui comes it Clario iuncta Minerua Deo.

Cui comes it niueo probitas candore resulgens,

Et

Et Comitem comem qui facit c^he, lepos:
Quo Comitem nullum comitatum Teutona cernit
Terra tot ac tantis dotib. ingenij.
Quiq; adeò Heros virtutibus anteit omnes
Regius huic nomen donat habere Lapis.

A Madame Madame la Princesse
d' Orange Anne de Saxe, &c.

Sonnet.

Madame ie ferois à moy & à mon liure
Qui s'imprime grand tort, si ie ne te chantois,
Toy & de tes vertus le comble de ma Voix,
Vertus qui te feront dans le tombeau reuiure.

Car ie te voy desia au beau chemin d'ensuiure,
 Voire de surmonter, t'ayant veu plusieurs fois,
 (Apres t'auoir ouy hault louer mille fois)
Les femmes, dont les noms sont engrauéz en cuiure.

Sus que doncques ormais opposer on ne vienne
Qu'on ne vienne opposer la Roynne Carienne
A celle qui ne cede à personne en grandeur:

Qu'on ne vienne opposer la diuine Sibylle,
Ny Ester, ny Judith, ny aultres mille & mille,
A toy qui de nostre auge es la perle & la fleur.

D.Paulo Foxio.V.C.

Epigramma, cum colico morbo
laboraret.

*Me, latus & renes solitus tentare, reliquit
Colicus, admoto somite, penè dolor.*

*Deserat ut penitus dominum quem possidet, albi
Cantharus efficiet postus in igne méri.*

*Hinc mihi (sorbitio patro quò more paretur)
Sufficiat venia, Condus amabo tua.*

*Sic tibi Socratus, sic Atticus, optime Foxi,
Cecropio Xenophon perlusat ora fauo.*

Ad eundem cum die veneris Homerum
& Xenophontis æwom. libros au-
spicaturus esset.

*Socratis hac Dæmon visus mihi nocte, poëtam
Rhetorāq; incipiat, rettulit, una dies.*

*Quo sine nil fausto sibi vir bonus ille putauit
Omine cessurum, propitioq; Deo:*

*Illi⁹ auspicijs iam iamq; legendus Homerus
Differat in Martem, ul̄ūv ǣr̄ide b̄r̄a.*

*Tuq; tui causam Xenophon suspende magistri,
Non est conueniens litibus iste dies.*

*Interea Basiliq; fauos, Nonniq; legamus,
Mæonidae hic partes, Socratis alter agat.*

*Annuc: quam nullis expertus es antè diebus
Spondco cum summa sedulitate fidem.*

Sonnet

Sonnet au Roy de France CHAR-
LES Neufiefme.

ire Dieu t'ha voulu d'un Roy de France naistre,
 Heureuse en soit la France, heureuse soubs tes loys
 Puisse fleurir long temps en Paix, veu que de Roys.
 N'es issu seulement, ains as l'heur de Roy estre.

Le comble de ton heur par escript ie vay mettre:
 Heureux es d'estre né au temps que le Francois
 Commence à louer Dieu, & de coeur & de voix,
 Puis d'auoir rencontré Bellozane pour maistre

De ta ieunesse tendre, & plus heureux encor
 D'auoir pour Chancelier ce Vieux-sage Nestor:
 Le plus grand de ton heur c'est durant ceste guerre,

D'auoir Seigneur de FOIX, Sire, vn de ton conseil
 En vertu & scauoir ez Lois le nom parcil,
 Ores Ambassadeur pour toy en Angleterre.

Ad Gulielmum Ceciliū sereniss.
 Angliae Reginæ pri-
 micerium.

Ceciliū sat notus honos, sat gloria: nomen
 Unde sed hoc illi dicite Sicclides.
 Sicclides Musæ uestri præconia vatis

Dicite,

Dicite, de vestro nomine nomen habet.
 Sic ego: Sicelidum contrà sic vna sororum
 Sicelis à Siculis nomen adepta iugis.
Comica præcipuos inter quos Scena poetas
 Laudibus in cœlum priscaq; fama tulit,
Cæcilio, (tenebris licet illius obruta cœcis
 Pagina) Sedigit palma fauore datur.
Cæcilinus superat grauitate, Terentius arte,
 Flaccus ait, Latiae gloria prima lyræ.
Cæcilij grauitas Venusino dicta poetæ
 Comica, notitiam posteritatis habet.
Et tua præconem grauitas pia nacta Poëtam,
 Post tua, ne dubites, fata superstes crit.
Ille ego Cecilium qui Sicelidemq; sonabo,
 Ille ego qui tollam nomen ad astra tuum.
Quod seu Cæcilius tibi, Sicelidesue dederunt,
 Sicelidum numen nomen et omen habes.
Cæcilio quantum Latio Comœdia debet,
 Tantum Cecilio terra Britanna suo.

ΕΙΣ ΑΡΤΙΤΟΚΟΝ ΤΟΥ ΥΛΕΡ-
 μο Κικέλλω βρέφου θηλυκός, Ελιξαβήτ-
 τ' θνομα, τεράσιχον.

Αρπίζουν σὸν ίλερμε Θεῶ, βρέφου ὄρη οὐκέται,
 ὄρη οὐ γδυπελέτω τῆς θεοῖο βρέφου,
 ὄρη πατεσάθεω δ' ἄμα χριστιανοῖσι τε μούνοις
 (οἵον ἐδευ γενετήρες γενέτειρα) ταύροι.

Idem

Idem latine.

Nata Dei Iusfirandum tua dicitur: Ergo
 Sit Iusfirandum nomine, req; Dei.
 Vnius inq; Dei doctrinam, verbaq; iuret,
 Filia sic patris, sic genitricis erit.

Idem Gallicè.

Ta fille, dont la Royne
 Se dict estre marraine,

Est LE SERMENT de Dieu,

Fay donc qu'un iour en elle
 De l'Eternel le zele,

Et LE SERMENT ayt lieu,

Qu'en sa seule parole
 S'exerce, & se console

Au milieu des Chrestiens,

Ainsi comme son pere

Ainsi comme sa mere

Sa marraine, & parcins.

A Monseign. de la Chaise-Dieu Grand
 Prieur de France, Filz naturel du feu
 Roy Henry II. Contre ceux
 qui escriuent des Amours
 Sonnet.

Ce Poete Thuscan en l' eniuers espandre
 De sa Laure l'honneur venu tout le premier,

De ses

De ses premiers amours emport le Laurier
Bayf sans sa Melline estoit reduict en cendre.

Celuy que le Francois vante pour son Terpandre,
Le Myrte Idalien, du-Bellay l'Oliuier
Enleua quand & quand des amours le loyer,
L'un de s'amie Oliue, & l'autre de Cassandre.

Laure Melline, Oliue & Cassandre mourront,
Le Laurier, l'Oliuier, le Myrte fletriront,
Rien ferme ne seiourne en ce bas territoire.

Quant a moy Monseigneur, sans plus ie veux chanter
L'amour qui de l'oubly vous peult seule exempter,
C'est l'amour que portez aux filles de Memoire.

Lancilotus Carlus Episcopus Rhegiensis.

Aurea mellifluæ comes est facundia Loto,
Lancea vim, eloquium Lotus & ipsa notat.
Quod simul eloquo iungas quoq; rāgītō, origo
Nominis ostendit Carle diserte tui.

In eundem.

Cum tibi sint Charites, veneresq; iociq; leporesq;
Aonio cum sis Charus et ipse choro.
Cum populis tam Grata fluant tibi carmina Carle

In mihi non Carlus, sed Charilaus eris.

I. B.

Hieronymus Roboriūs tum Episcopus
Thōlonensis modò Archiep.
Taurinas.

*Robore cùm superes Iep̄e Hieronyme Vates
Ingenij, rātum tu mihi Robur eris.
Ut magis est Durum nil Robore, mitius usquā
Sic nihil ingenio est Roboriane tuo.*

Aliud in eundem.

Glandiferas Quercus coluit veneranda vetustas
Cum Cereris nondum munera nota forent:
Fatidicas etiam Quercus responſa dedisse
Teſtatur magno ſylua dicata Ioui.

Laurigeros nondum ſpectarat Roma triumphos,
Cingebatq; Ducum Querna corona caput:
Hec quoq; Pontificū geminos bona Quercus honores
Seruat adhuc multis conficienda locis.
Illa tibi nomen, tibi quod fit ad ardua queq;
Magnum animi Robur, Roboriane dedit.

Ioach. Bell.

Anto-

Antonius Heroëtus Episcopus
Dinensis.

*Seu canis Heroas, seu condis Eρωτινα, verum
Nomen Eroëti fata dedere tibi.*

In eundem.

*Non tua sit quamuis Gallis Heroica Musa,
Herois nomen Musa tibi imposuit.
Tam bene quod nobis verum describis Ερωτα,
Imposuit Graio nomine nomen Ερως.*

I. B.

Ianus Auansonius.

*Pierides vigeant auido sub Auansone Musæ,
Hauriat Ausonios Janus Auanso sonos.*

In eundem.

*Cum tot sustineas noctesq; diesq; labores,
Publica dum patriæ munia solus obis:
Ecquis Auansonio dulces mea carmina Musas,
Aut Clarium credat posse placere Deum?
Attamen ille placet, nec Phœbo gravior alter
Dulcia Musarum carmina voce sonat.
Ergo suum posthac non te vir maxime dicat
Phœbus Auansonium, sed magis Ausonium.*

Io. Bell.

Rober-

Robertus Huraldus D. de Bellebat
ampliss. viri M. Hospitalij gener.
Regius Consiliarius.

Scilicet ingenij Roberte quod omnibus anteis
Robore, ab ingenij Robore nomen habes.

Quod genus ὀγαρόθεν ducas & nomina cælo,
Nomen Οὐρανίου contigit inde tibi.

C. V

Christophorus Candalius protonota-
rius Episcopus Aerensis.

Quod totum linguaq; geras & pectorē Christum,
Scilicet à Christi nomine nomen habes.

Tu quoq; lacteolo cuius de gutture manant
Mella poetarum dulcia mista fuis,

Kævælvælos à Graijs cognomen adepte, Poetis
Lacteolum confers, mellifluumq; melos.

Ioannes Tencinius Comes
Polonus.

Candide Tencini, candore simillime Cygno,
Tinsemet Ebræis, tu mihi Cygnus eris.

Tinsemet Ebræis Cygnum sonat, ipse Poëtas
Cum foucas Cygnos, nomen & inde trahis.

At nebulis lucem referis quod ab orbe fugatis,
Iridis hinc patro nominé nomen habes.

EE Iohann-

Iohann. Morellus Ebredunensis, Gry-
næ & Plessiaci D.

Scilicet hoc morum probitas. Morelle, tuorum
Imposuit nomen, Moziæ nulla tibi.

Aliud in eiusdem natalem.

Haud procul à Christi tuus est natalis, ab illo
Tertia nascentem te videt orta dies.

Illa dies luci te reddidit, illa turri
Facta dedit summi prodigiosa Dei.

Illa tibi Iani nomen dedit, illa Morelli,
Illa dies omen, nomen & illa dedit.

Illa dies nomen cœlo tibi misit ab alto,
Conueniens meritis Iane Morelle, tuis.

Illa, quid potius, nomen quam dicere coner,
Nominis atq; omen, Iane Morelle, tuis?

Vos mihi quæ Iani, vos quæ sit origo Morelli
Nominis, Ebrææ dicitæ Christiades.

Non ego de Graijs, non fontibus hausta Latinis
Illa sed Ebræis fontibus hausta petam.

Sic ego : sic contrà Christo sacra turba Sororum
Christiadum, Iani percipe nomen ait.

Gratia cui tanta est Diuum data munere Iano,
Gratia non falso creditur esse Dei.

Eloquij Morelle tui quis flumina nescit,
Quantaq; sit linguae Gratia, Iane, tua?

Hæc et amicitiam tibi conciliarat Erasmi

Gratia, Grynæum iunxerat illa tibi.

Hæc facit, ut meritò suminis sis Gratus et imis,

Ut sis principibus Gratus et ipse viris.

Gratia te cœlo post funera, Jane locabit,

Gratia te cœlo rara Morelle beat.

Myrrhea de cuius stillant quoq; verba palato,

Myrrha Dei, M O R—E L, iure vocadus erat.

Ergo salutabo Iani, te Jane, Calendis,

Myrrha Dei (M O R—E L, Gratia, Jane Dei.

1558 Parisiis.

Antonia Deloina ex Græco C.Y.

Camilla Morella Interpretæ.

Credita que Phœbi Delus fuit insula nutrix,

Illa tibi nomen Deiloïna dedit.

Illa Deum, doctæ gaudent quo praeside Musæ,

Nutrijt, Ambrosio Delus odore fluens.

Inde tuo Ambrosij distillant ore liquores,

Aonia Aonij lausq; decusq; chori.

Ad eandem.

Delius indulxit sua cum tibi munera, nomen

Creditur hoc meritis attribuisse tuis.

EE ij

Ad

Ad Ianum Morellum Ebred.de
Ioach. Bellaio.

Nominis explorat dum quæ sit origo duorum
Herrice siue tui, seu Catharina tui,
Nominis ipse sui lateat quod in omni numero
Bellaius mira callidus arte tacet..
Scilicet excutias ut nominis ipsius omen,
Iane, vel excutiam forsan ut ipse monet.
Tu modo Bellaici cognominis ede vel omen,
Omen ab Ebræis nominis ipse petam.

Ad eundem
In Commendationem Iohannę Otho-
nidos Io. Othonis præce-
ptoris sui F.

Pignora Mnemosynes, tria, Iane, nouemque fuerunt
Et Iouis, Ascræi carmine dicta senis.
Tres iterum Charites, tres Aonidesque renatas
Cernimus, ut pater es factus et ipse trium.
At quia, ceu perhibent, numero Deus impare gaudet,
Vel quia perfectus septimus est numerus,
Vna soror numero duodenas augeat impar,
Bis tribus accedat vel comes una soror.
Omnibus hæc Musis dextris et Apolline dextro
Edita facundi filia vatis erit.
Hanc tibi quo potius commèdem nomine quam quod
Sit

ALLVSIONVM LIB. I.

Sit præceptoris filia lane mei?
Nominis hæc vestri dudum excita laude, tuarum
Aonidum consors gaudeat eſſe. Vale.

Ad Isacum Morellum Iani Morelli
Ebredunei F. Xenia.

Anno 1564.

ΔΕΚΑΣΤΙΧΟΥ.

Qui genus Isacidum de sanguine ducis auorum,
Nominis Isacidum ſis generisq; memor.
Quod licet ambiguè Rifum ſonet, auſpice Christo
Rifus eris Matris, Deliciæq; patris.
Iamq; tuos melior facies ridere parentes,
Qui prius ærumnis ingemuere tuis.
Scilicet in Rifum lacrymarum flumina vertes,
Quiq; ſinister eras, poftmodò dexter eris.
Hoc fore vaticinior, Iani voueoq; Calendis,
Dij faciant votis pondus in eſſe meis.

In Aulum quendam.

Define mirari cœlumq; rcplice querelis
Quod fit ad obſequium tarda iuuentatum.
Supplicium nec poena vtrix manet Aule nocentes,
Præmiaq; innocuos rara bonosq; viros.

Pro Mildr.Ce.

Sollicitis quid agam tua querit epiftola verbis,
EE s Verba

Verba sed à factis sunt aliena tuis.
 Vix tibi vix digner reddituro dicere Salutem,
 Quem piguit blanda dicere voce

Vale.

Ad Camillam Morellam alumnam
 suam.

Xenia Cal. Ian.

Quid voleam his Iani maius tibi, Virgo Calendis
 Pronuba quam ut tales det tibi Iuno virum?
 Qualis & ingenio tu, qualis & ore Camilla es,
 Qualem, (si cupiat nubere) Calliope
 Posceret: optarem qualem me posse puellam
 Ducere, si genitor sit vel Apollo mihi.
 Si Deus inuidet tales tibi Virgo maritum,
 Colla maritali subdere parce iugo.

Augustæ. 1566.

Ad eandem Ca. Morel. Xenia.

En Nouus annus adest, Noua protinus omnia fiant,
 Exue squalentem Mens Reuouata situm.
 Omnia sint operata Deo, Nouus Enthea Christi
 Pectora possideat spiritus, atq; Nouet.
 In Noua mutentur studia, at cœlestia, mores,
 Inq; Nouos abeant toti homines homines.

Basileæ

Calendis Ianu. 1568.

E' Iac.

E' lac. Sannazarij. Epigramma-
tum, Libro primo.
Calendæ Maij.

Maius adest, da sert a puer : sic sancta retustas
 Instituit, prisci sic docuere patres.
 Iunge hederam violis, Myrtum subtexe ligustris,
 Alba verecundis Lilia pingue rosis.
 Fundat inexhaustos mihi decolor Indus odores,
 Et fluidat Aſyrio ſparsa liquore coma.
 Grandia ſumofo ſpument chryſtalla Lyæo,
 Et bibat in calices lapsa corona meos.
 Post obitum non vlla mihi Carchesia ponet
 Acacus : Infernis non virct vua iugis.
 Heu vanum mortale genus, quid gaudia differunt?
 Falle diem: medijs mors venit atra iocis.

Antisannazaricum.

Calendæ Janu. 1568.

Ad Mart. Perezium C. V. Marci F.

Ianus adest, haud vina puer mihi sacra ſed affer
 Biblia: fatidici ſic voluere Patres.

Hoc Pater æthereus, Pater hoc tuus, hoc pia mater
 Postulat, hoc ſtudij Duxq; comesq; tui.

Hoc Germanarum trias indiuulſa tuarum
 Poscit, idemq; tui patris amicus ego.

Iunge Fidem Precibus, Pietatem iunge Camœnus,
 Verba verecundis ſeria pingue iocis.

Fundat inexhaustum tibi Christus amoris odorem,
 Assyrij vincat qui vel odoris opes.
 Enthea nil præter spirent præcordia Christum,
 Imbibat & totum mens Renouata Deum.
 Sic quoq; post obitum nihil in te iuris habebit
 Acacus : Infernis iura dat ille plagis.
 Macte Noua virtute puer, Nouus incipit annus,
 Viue Deo: sic mors Mors Noua Mortis erit.

A Madame de Praet, Beuere
 Vvœstine &c. sa Maistres-
 se sur son nom.

CATHERINE DE BOETZELAER
 ainsi tourné.

L' Eternel Dieu nous ha dû ban
 rachetéz.

Acrostichis.

C ombien Madame est cher & souhaitable
 A ux gens de bien, aux meschans redoutable
 T on nom ainsi Anagrammatizé
 E n bon Francois, comme rebaptisé,
 R ené, laué par le sang qui merite
 I nnocemment espandu le merite
 N on pas petit de tout nostre forsait,
 E n Iesus-Christ, qui en ha satisfait.
 B annis du Ciel nous estions, enfans d'ire,
 O beissants à tout vice, à vray dire,

Entiere-

E ntierement, nez au Siecle de Fer,
 T ous par Adam Citoyens de L'Enfer.
 Z ele ou amour n'estoit lors sur la terre
 E n aucun lieu, mais le Fort de la guerre
 L' Eternel Dieu Du Ban Ha Rachetéz
 A tout iamais nous qu'estions emportéz,
 E t esloingnez par Peché de sa face,
 R endus ormais par Christ enfans de grace.

À elle encore, sur vn pourtraict de
 Iesus-Christ enchassé en or.

A` cause qu'on l'a veu, Madame, vous voulez
 Que ie l'ost, l'ay fait ce que me conseillez.
 Or estant confisqué, ne cognoissant personne
 Qui le merite mieulx que vous, ie le vous donne.
 Vous le pourrez porter sans scandale, pourueu
 Que le portiez ainsi que d'homme il ne soit veu,
 Ny scuu que le portez: De moy ie vous asseure
 Que long temps l'ay porté en conscience pure.
 Ne le portez pas doncq au nom de Iesus-Christ
 Non plus que moy, aincois penscz en vostre esprit
 Que c'est le vray pourtraict (& non pas rne Idole
 Ou relique d'un Sainct ou chose plus friuole)
 Mais d'un pouure Chrestien gemissant soubs la Croix
 Soubs laquelle iadis gemit le Roy des Roys,
 Soubs laquelle fleurist son regne & sa parole,
 Soubs laquelle viuront ceux qui sont mis au rolle

De ses plus chers esleuz comme les pouures Geuse
Qui bien test doiuent voir leur ennemy soubs eux.

Encore à la dicte Dame sa mai-
stresse.

Si tresoultrecuidé ie ne suis pas Madame,
Bien que l'Affectiōn que ie te ren m'enflamme
D'un extreme desir de si fort m'oublier,
Que d'un noeud si estroict ie me cuide lier
Que coy si auant en parfaite amitié
De t'appeller un iour ma plus chere moitié
Et femme: Ce seroit par trop se mescognoistre.
Tu me fais trop d'honneur me daignant recognoistre
Sans plus pour ton loyal & humble seruiteur,
Ains que ie puisse auoir du Ciel un iour tant d'heur,
Qu'en te recognoissant pour Dame, ie puisse estre
De ton vniue Filz, & le Pere, & le Maistre.

Ioachimus à Berchemo pátricius
Antuerpianus.

Seu tibi Monticole cognomen Orcades istud,
Cultrices bifidi siue dedere Iugi,
Nomen ab Aonio potius traxisse (Sororum
Qui decus Aonidum es) Vertice debueras.

Idem Græcē.

Ἔτις αὕτη ἐπωνυμίνη σοι δώκει Ορεάδες, εἴ τε
αἱ ωστὶ πρύνασῶ ναυεπάσοι θεαὶ,
ἔνομοι ἀπὸ Αονίας, (σὺ γερὸς ἀονίδων οὐλέθεως ἐστι)

Ἄγε Θεόφαλος λαζίον αὕτη λαχέειν.

In eundem.

Montibus & siluis, Musis Bercheme dicatis,
Dedite, Berchemi quām bene nomen habes?

Ioachimus Bellaius Andinus.

Bella canant alij Mauortia, Bella canentem
Carmina Bellium sat cecinisse mihi,
Irrequieta gerat non Bella quōd ille, sed armis
Quōd procul & bellis, carmina Bella canat.
Nōnne vides positis Pax surgat ut aurea Bellis,
Bellao Bellis Bella fugante modis?
Auspice Bellao pereunt & semina Belli,
Ut cecinit Bello carmine Bellaius.

Sui ipsius Epitaphium. I.Bell.

Clara progenie, & domo vetusta
(Quod nomen tibi sat meum indicarit)
Natus, contegor hac (viator) vrna.
Sum Bellaius, & Poëta, iam me,
Sat nosti puto num bonus Poëta,
Hoc versus tibi sat mei indicarint,
Hoc solūm tibi sed queam (viator)
De me dicere: me Pium fuisse,
Nec lēsisse piōs: pius si & ipse es,
Manes ledere tu m̄cos caueto.

Idem

Idem Graecè C.V.interp.

Ἄμφοτρον, γένεγε φατὸν, μεταρόις τε παλαιῶν
Λαμπάδιμον γονέων σῆμα νέκια κατέχει.

Οἴωμα ταῖς ταῖς ἐμοὶν ἵκετ' αὐθεώπος ὄνοματον
Τῆς γένεης δέξει Κικλέθη μετορής.

Οἴωμα Βελάσιθη μετέπων καὶ αἰοιδὸς ἀκέρω,
Νῦν ἐμὲ γνώσκειν ξένε πισ δύναμαται.

Ἀλλά γέρε μῶν ἐτέων (καλός εἴπερ αἰοιδὸς ἐτύχθη)

Λείτανα πισώσει σει τόδε υπερεκέως.
μῶνον ἡγάπει Κικλέθη λέγειν φίλ' ἐπαίρει μναούμην
Αὖμφ' ἐμέθαι. γένομην πισός αὐτούσει βίη,
Οὐδέν' ἔκων ἀστεβῆς βροτὸν ἕπεται, λιγὸς σὺ δίκαιος
Ξένε τέλεις, ψυχὴν μὴ κακὰ ρίξον ἐμέλω.

Le mesme Epitaphe en vers Francois.

Le generueux lignage
Et le seul testmoignage
De l'antique maison,
Dont ie suis, fait cognoistre
Et assez apparoistre
De Du-Bellay le nom.
Or Passant, ie repose
Sous ceste tombe close:
Du-Bellay me nommois,

Pour Poëte la France
 Me saluoit, ie pense
 Qu'ores tu me cognois.
 Quel l'ay este poëte
 Si scauoir tu soubhaite
 Ne sera dict par moy:
 Ma seule poesie
 Sans que ie te le die,
 T'en sera pleine foy.
 De moy ie te puis dire
 Que sans d'homme mesdire,
 Ie me suis en tout lieu
 Porté droict sans feintise
 (Ce qu'en moy seul ie pris)
 Vers les hommes & Dieu.
 Par langue menteresse
 Ou plume vengeresse
 Nul ayant irrité,
 Durant toute ma vie,
 La faueur sans enuie
 De bons ay merite.
 Parquoy si debonnaire
 Te veux montrer, sans faire
 A ma memoire tort,
 Ne vueille ie te prie
 Mon renom ny ma vie
 Blesser apres ma mort.

Caroli

Car. Vtenh. P. patris sui viri Consul
ris adhuc superstitis sui ipsius
Epitaph.

- Job 7. Ecce nunc heic in puluere dormio,
Iob 14. & expecto donec veniat immutatio mea,
Psal 33. Redimet enim Dominus animas seruorum suorum,
Rom.8. & Creatura liberabitur à seruitute corruptionis
in libertatem gloriæ filiorum Dei.
Iob 19. Reposita est hæc spes in sinu meo,

Omnium versatur vrna.

Hoc Epitaph. ipse viuens sibi & post illius obitū cha
ra ipsius soboles parenti benemer. P. Statuere.

Idem & à C. Vtenh. F. in suam ipsius
mortem conuersum.

Hic & ego tandem capio ecce in puluere somnum,
Opperiorq; diem mea qua Mutatio fiat,
Namq; animas redimet famulorum Ioua suorum,
Ipse creaturamq; suam seruire suetam
Afferet à carie corruptæ molis, in æuum
Libertate Dei soboles ut honora fruatur.
Hæc animo spes certa meo atq; immota reposta est:

Θανάτῳ ταχίτες ὀφελέμεθα.

Hoc & ipse C. Vtenh. F. patri ομώνυμος
etiamnum superstes Epitaphium sibi condidit.

In

In Bellaicæ Musæ & Latinæ &
Gallicæ carmina.

Elegia.

Multa quidem lœtæ, frontis quoq; multa seueræ
Sunt tua diuersis edita scripta locis.

Non tamen vrb. anis ea sunt contraria dictis,
Omnia sunt lepidis mista seuera iocis:

Nil ea fellis habent, nocui nihil illa veneni,
Abstinet à salibus, candida Musa nigris.

Vtile iucundo doctus miscere, Poëtas
Omne ferens punctum, maximus inter eris.

Nam modò quod radit, modò quod demulcat aures,
Materia scripto conueniente canis.

Est procul tetrici, teneri procul est Poëtæ,
Quiq; canis Paphia furtæ nefanda Dæ.

Nil nisi Bellaius bella canit arte politum,
Nil nisi concessos, legitimosq; iocos.

Illiis in flammis, nullus uel amoribus ardor,
Illiis ignitus nullus in igne calor.

Ecquid ab his rigidi teneros prohibetis alumnos?
Hic nihil est pueros quod vetet esse probos.

Hos licet, hos matrona potest sine crimine uersus,
Hos pueris fas est euoluisse iocos.

Virgo verecundi, puer, & matrona, pudoris,
Hic nihil obsceni quod doceantur, habent.

Vis igitur pueros sceleratis artibus uti?
Vis animum vitios insciiantq; suum?

Non ego: nulla bonos ego corrumpentia mores
 Carmina discipulis proposuisse velim.
 Forsan et extaret si vates, vate magistro
 • Quo puer ad vitium doctior esse queat,
 Hunc tetigisse vetem, doleam vidiisse poëtam,
 Edidicisse scelus grande, nefasq; putem.
 Carmina Bellaij (nihil esse disertius illis)
 Perlege, nil illis cultius esse feres.
 Perlege Bellaij non noxia carmina vatis,
 Utile sua pagina nulla vacat.
 Namq; leucs Elegos, numeros seu surgit in altos,
 Concinit imparibus iunctaue verba modis,
 Dulcia seu lepidis Epigrammata mista Phaleucis,
 Gemina seu Genij, Margari, dona tui,
 Innumeris Pacem potiorem siue triumphis,
 Seu canit heroa bella cruenta tuba.
 Hunc modo Nasonem, modò dixeris esse Maronem,
 Illius inuentum iamq; Catulle tuum.
 Sic sua Bellaius numeris polit omnia bellis,
 Nullus in illius carmine nævus inest.

C. V.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕΙΣ ΙΟΑΧΕΙ-
 ΛΟΥ ΤΗΝ ΒΕΛΛΑΙΟΥ ΑΝΔΕΙΝΟΝ ΕΠΙΓΡΑΦΜΑ.

Μαιονίδης ζηλεύτης αὐτοῦ Μαθητή πρέπτον ἀοιδῶν
 "Ανδος, επωνυμίλω Ε' Μαθητής Ε' Μάτης ἔλω.
 Βιγγίλι Πρώτης, Πρώτης αὐτοῦ, πείνωστε Πρώτης
 Ε' ωλετο, ρωμαϊκῆς πρέπτος εἰδεπίη.

Βελλαίος

Βελλίθι Τραγούλων μηδὲ οὐ πόρτα τοῦ θεοῦ οὐδεὶς
Γαλλιάδθι Αλώπηκος Γαλλιάς αὐτοτάτη.
Αυδίδθι ἐκ νύμφης τὸν ἔγεναλο Μίγχι Θαύδε
Τῷδε καὶ Αὐδένον κυδιάνειρα πατεῖς.

Ad Car. Vtenhouium Car. F.

Aeger eram, morbusq; meos foedauerat artus,
In facie pallor, corpore languor erat:
Cum mihi Carolidae sunt redditia carmina vatis,
Carmina quæ Clarij dixeris esse Dei.
Morbus abit, totoq; fugit de corpore languor,
Et vestit niueas purpura prima genas.
At redeat morbus, redeat pallorq; fugatus,
Sæpius Vtenhoui dummodo scripta legam.
Ioach. Bellaius.

Ioach. Bellaij & Camillæ Morellæ
Dialogismus extemporalis.

Bellaius.

Versibus alternis certemus Dia Camilla.
Tu mihi, tu Pallas, tu Calliopea Camilla,
Ca. At tu Musarum princeps, tu solus Apollo.
Bel. Omnes exuperas hominesq; Deosq; puella,
Ca. Exuperare queam si tibi sim similis.
Bel. Iamq; Camilla Vale. Ca. Charitum decus ipse
Valeto,
Bel. Musarum decima es, Ca. Tu pater Aonidū.

FF Ad

Ad Camillam Morellam.

Eἰς κορᾶς ἀμαλθίας.

Hæc ego, si nescis, tibi mittere dona parabam

Ante bis vndenos docta Camilla dies:

Cum mihi, nescio quis, ne mittas Carole dixit,

Hoc fuerat Regis munere digna soror.

At mihi Morelidum pluris soror una sororum

Regibus & Regum pluris imaginibus.

Ite procul Reges, Regum procul ite sorores,

Huc ades ô Charitum quarta Camilla Charis,

Hæc tibi dona fero: mihi vena beata Camillæ

Plena Caballina pocula fundat aqua.

Parisijs. C. - V.

Carmen Ioh. Hamij Tiletani extem-
porale ad Camillam Morellam admo-
dum puellam, & græcè pariter &
latinè eleganter doctam.

Nunc stupet Europæ pars magna Camilla Poetam

Anno te vndecimo vite prodire disertam,

Postera suspiciet te ætas, mirabitur orbis

Est quantus, totus, genitrix non Gallia tantum.

Vtenhouus natu non multo maior, alumnus

Musarum & Charitum, Græcam pariterq; Latinam

Te docuit linguas, carmen docuere sorores

Te Musæ, Genium hunc ipse est largitus Apollo.

Pergite: sic est alter utriq; futurus honori,

Vtenhoue genti, genti pariterq; Morellæ.

Qui

Qui dedit ingenium tam fœlix seruiat vni
Vos oro Christo, grati huic estote parenti.

1 5 5 8.

Petrus Ronsardus.

Anagrammatissimi.

Τῷ πνὸς ἐδί ώς αρτό. γλῶς, σῶς ὁ τῷ πνο-
σθό.

Τῷ πνοσθό Ρώνοαρδε πατήρσσος ἦς ποιητή,
Πινδαρέης κιθαρίης δύσεφανόν τε ρόδον.

Idem Latine.

Τῷ πνοσθό Ronsarde parens Σέ, optime uatu,
Et Rosa Pindaricæ crederis esse Lyræ.

I.Bellaïj & P.Ronsardi

comparatio.

amabilis,	{ admirandus Ronsardus doctior }	ambo pares.
Bellaius,		
promptior ingenio		
Bellaius, Ronsardus, amabilis, admirandus, Promptior ingenio, doctior, ambo pares.		

In eundem.

Qui te nosse cupit solo sat nomine notum,
Nominis inuertat Græca elementa tui.

Terpandrum inueniet Ronsardi in nomine saluum,
Teq; ideo priscis vatisbus esse parem.

Ille quod inter se pugnantes fortè Lacônes
Doctiloquis potuit flectere carminibus.

Vt quisq; eximius vates foret, alter ab illo

Cantoris Lesbī nomine promeruit.
 Ac tua quòd Gallos Hispana cæde madentes
 Hortatur placida ponere tela manu.
 Iam Musa obtinuit Vates sit ut optimus ille,
 Vindocino vati quisquis secundus erit.

I. B.

A.P.de Ronsard poëte tresexcellent.

i s s 7.

Sonnet.

Si tu me crois Ronsard, des poetes la gloire,
 De plus scauans Ronsard, le plus noble du sang,
 De plus nobles du sang, iustement mis au rang
 De plus scauans aussi par ta vertu notoire.

Si tu me crois Ronsard, tu chanteras la Muse
 De ton diuin esprit à chanter desormais
 Les louanges de Dieu plus que ne fis iamais,
 A chanter ce grand Roy personne ne s'abuse.

L'vng chantera la Paix, l'vng les champs & les bois,
 L'vng sonnera le loz du grand Roy les Francois,
 Ou quelque demi-Dieu de ceste terre basse.

Mais toy fauorise sur tous aultres de Ciculx,
 Chanteras desormais le plus grand Dicu des Dieux,
 Qui tous Dicux, qui tous Roys, seul Dieu, seul Roy
 surpassé.

A Mon-

A Monsieur P. Ronsard.

P'ay leu Ronsard, & releu l'Elegie
 Qu'avez escripte à Monseigneur de FOIX
 Comme vn ouurage excellent, mille foix,
 Et plus la lys, & plus m'en prent enuie.

Aussi fault il que pour donner la vie
 Au liure (ainsi comme en vostre francois
 Auez sceu faire) en Latin & Gregeois
 Pour Guide on ayt ce qu'on nomme Genie:

C'est vn esprit d'Enthusiasme tout - plein,
 Plein de fureur, d'un iugement bien sain,
 Plein de sauoir, plein de diuinité,

Comme le vostre à vray dire, qui estes
 Sans compagnon le premier des Poëtes
 Qui sont, seront, & ont oncques esté.

Ad P. Ronsardum Vindocinum,
 cum ab eo ad coenam vo-
 catus esset.

Si mihi te potior sit Persica coena, vocatus
 Protinus ad coenam sim tibi iamq; comes.
 Sim tibi, sim Comiti comes Alsinooq; libenter
 Callirhooq; comes, Paschaliq; comes.
 Ipse sed ad dubiae cur me conuiuia coenæ,
 Ad te non potius Docte poëta vocari?

Te sine non epulis capior, torpente palato,
 Te sine Vina mihi sunt aqua, cœna fames.
 Ad cœnam quoties tibi me condicere cuges,
 Huc ades ad cœnam, non mihi dic, sed ades.
 Carole, dic ades egregium visure Poëtam,
 Tunc tibi conuiuas inter & hospes ero.
 Ah valeant cœnæ quicunq; cupidine ducti
 Visere Ronsardum, Callirhoumq; parant.
 Cœna tuæ mihi sunt diuina poemata Musæ,
 Non amet ob cœnam, te scio, quisquis amat.

Narrationis à P. Ronsardo ad Ducem Allobrogum Gallicè scriptæ fra- gmentum, cuius initium

Vous Empereurs, vous Princes, & vous Roys,
 Vous qui tenez les peuples soubs voz loys, &c.

Prouida cura Dei quid agat, quo numine mundum
 Compleat, imperioq; premiat latè omnia victrix
 Discite Christicola, vosq; ô clarissima Reges
 Lumina, progeniem cœlo qui ducitis alto,
 Induperatores magni, Proceresq; potentes
 Magnanimi, Duces, simul omnes deniq; quorum
 Est penes arbitrium populi pia cura tuendi,
 Discite non magni vos vestraq; ducere, magnum
 Perpetuumq; nihil mundi compage teneri.
 Discere fas & erit manifestis omnia signis
 Consilio fieri moderantum cuncta Deorum.
 Nil adeò sine mente, nihil sine numine Diuum

Euenie.

Euenit: à superis ceu fonte cadentia largo.
 Omnia proueniant, superi mortalia curant.
 Scilicet omnipotens Deus ad fastigia rerum
 Euehit, euctos quoties vult, mergit ad imum.
 Solus & Agricolam de Rege potente misellum
 Efficit, & Regem de paupere s̄epe colono
 Excitat egregium, regni hinc Dauidam tenentem
 Sceptra vides, alium amissō diademate regni
 Pascere gramineas cum bobus agrestibus herbas,
 Turgida quod nimio insolitoq; tumentia factū
 Corda ferox gereret, se numen & esse putaret,
 Numen adorandum mortalibus: illicet, ille
 Se ratus esse Deum, tantis miser excidit austis,
 Iussus in ignotis errare per auia syluis.
 Scilicet hæc Mens est, sententia certa, supremi
 Consiliumq; Dei, tacito quem murmure contra
 Vel mussare nefas fuerit, diroq; piandum
 Suppicio facinus: sc̄e non audeat ullus
 Opposuisse Deo, quæ comprobat ille sequamur
 Arbitrio non visa licet iustissima nostro.

Ianus Auratus.

Vt nihil est fului pretio pretiosius Auri,
 Sic nihil est precio quod tua scripta premat.

Aliud.

Carmina cum facias præsentibus Aurea Musis,
 Conueniens meritis nomen adepti tuis,

FF 4 Diceris

Diceris Auratus, dicere sed alter Aratus,
 Nomine si fuerit littera dempta tuo.
 Sic mihi, tu geminæ decoratus munere linguae,
 Auratus Latius, Græcus Aratus eris.
 Ni satis hoc (auro tua namq; poemata certant)
 Virgilius Latius, Græcus Homerus eris.
 Carmine Mæoniden, Latium si vincet Homerum
 Vllus in hoc ævo, Ianus Aratus erit.

Iohanni Aurato Compatri suo.
 Car. Vtenh.

Commendo tibi, quem vides, Othonis
 Primi filiolum mei magistri,
 Diuinæ puerum indolis, paternæ
 Virtutis specimemq; imaginemq;
 Expressam, docilem, pium, modestum,
 Solerterum ingenio, omnis & capacem,
 Qua pollet Pater, eruditionis.
 Huius præterea illiusq; linguae
 Lingue inquam Latialis & Pelasgæ
 Doctum, nec, reor, eius imperitum
 Quam sancti quoq; nuncupare sanctam
 Consuevere viri: Quid est quod istis
 Addam: quod caput est rei, quoq; unum
 Hisq; exiftimo pluris æstimandum
 Suffenus mihi: Ganda diues illi
 Est natale solum, sat hoc superq; est.

Mellinus

Mellinus Sangelasius.
In eius mortem.

Qui Melline fauos & mella poëtica manans
Ante Gelastus eras, nunc Agelastus eris.

In eundem.

Qui nomen tibi culte Sangelast
Mellini imposuit, Gelasijq;;
Mores ille tuos, tuos lepores,
Ipso tam bene nomine indicauit
Pictæ ut nil melius queant tabellæ.
Mellitos oculos vocat Catullus
Mellitos quoq; sepe sic vocamus
Dulces versiculos venustulosq;;
Et qualeis tibi Musa dictabat:
Et Flaccus Lyricæ potens Camœnæ,
Græcos dum sequitur disertiores,
Ridentem vocat auream Dionem.

Franciscus Franchinus.

Franciscum gemino referentem nomine Francos,
Quam male Francigenas sic ceciniſſe decet;

In eundem.

Cum tibi sit Francis æterno foedere iunctus
Mecœnas, Latij gloria magna soli,
Cumq; ipsos referas geminato nomine Francos,

Franchise Aonij lausq; decusq; chori;
 Francorum mores si te laudaſe dolemus,
 Hanc Francis laudem nullus ut inuidet.
 Ioach. Bell.

Adrianus Tornebus.

Niteris auctorum Tornebe quod inclyte prauos,
 Et male Tornatos explicuisse locos,
 Quis tibi de facili neget indita nomina Torno?
 Namq; malos facili corrigis arte libros,
 Impiger explores, studioq; quod omnia lustres,
 Nominis Ebrei monstrat origo tui.

In eundem.

Copia cui tanta est, tanta qui diſserit arte,
 Cuiq; adeo est vni clausa & aperta manus,
 Cui ſeſe natura parens, cœlumq; recludit,
 Quiq; agitans molem ſpiritū intus alit.
 Qui Musas etiam noſtras, Phœbiq; receſſus,
 Qui colit Aonij numina docti iugi,
 Qui veteres Graios, ſacram & populatus Idumen
 Qui prifcam ad Gallos tranſtulit Ausoniam,
 Deniq; qui tantis opibus ditissimus vnuſ,
 Quiq; tot instructus dotibus ingenij
 Nil niſi limatum profert, atq; arte politum,
 De facili Torno quam bene nomen habet?

I. B.
 Remi-

Remigius Bellaqueus.

Mella tuo stillent quod ab ore Poëtica, vates,

Callirhoi nomen me tribuente feres.

Callirhous Musas Vitreæ de fontibus Vndæ,

Euocat à Bella nomen adeptus Aqua.

In eundem.

Limpida pulchriſſiluis nouies ſeſe implicat vndis

Quæ Graijs dicta eſt nomine Καλλιρρόη.

Hinc tibi Pegasides pulcris è fontibus ortæ,

Hinc tibi cognomen turba nouena dedit.

Petrus Ramus.

Tu Ciceronea decerpis ab arbore Ramos,

Eloquij Aſonij ſummuſ in Vrbe parens.

Creditur hac toties Cicero tuus vrbe renasci,

Dicturus quoties Regia ſcamna ſubis.

Pulpita ſcandentem comitatur gratia lingue

Non minor in Latio quam Cicerone fuit.

Eloquij iuuenes Ramo duce carpite Ramos,

Arbore bis Ramus grandior iſte ſua eſt

In eundem.

Nec ſine decerpto fatali ex arbore Ramo,

Aurea pro viridi cui coma fronde fuit,

Fas erat umbroſe telluris operta ſubire,

Aut Stygiæ ſacrum limen adire Deæ,

Nec ſine doctilo qui pretioſo munere Rami

Aurea cui fandi copia ab ore fluit,

* *

I. B.

65

ως αὐτὸν.

Δένδρεος ἐκ Κικέρωνος αὐτεβλαύσθος οὐς ὄρπηξ,
Σύνομα Πιέριος, Ράχμος ἐπωνυμίων.
Δένδρεος ὁς πέλετου μείζων ἔθεν αὐγλαός ὄρπηξ,
Ορπηκης δένδρων μείζονες ἐστὶν ἔων.

Petrus Gallandius.

Non tibi de Galea Gallandi Gallia nomen
Hoc dedit, à Gallis scilicet illud habes.
Nam tibi Bellandi Gallandi nulla cupidus,
Nec tua sollicitat pectora Martis amor.
Non Galeæ, non ensis amor, non cura Galeri
Vlla tenet, doctam Pallada doctus amas.
Flumina Lacteolo manent quod ab ore docentis
Lactea, Candiduli nomina Lactis habes.

Aliud in eundem.

Non tibi Gallandi nostra hæc dat Gallia nomen,
Cum tibi sit patrum Gallia lœta solum,
Nec te etiam Gallis quis dixerit Autioν eſſe,
Gallia cui tantas accumulauit opes.
Nec tibi de Galea nomen fluxisse putandum est,
Laurea cum sacris sit magis opta comis.
Nec tibi dant Cybeles insani nomine Galli,
Cum multa ostendat te quoq; barba virum.

Lacted

Lactea quod tibi sit facundæ copia lingue,
Lactea cognomen dat Galathea tibi.
Stephanus Iodelius.

Dicite I O P AE A N iam terq; quaterq; Poëtx,
Delius in vestra nascitur urbe nouus.

Delius à Delo cognomen adeptus & omen,
Vulgaris I O magna D E L I E voce canat.

Delius, excepto prænomine, cætera Phœbus,
Numen Apollineum, nomen & omen habet.

C. V.

In eundem.

Quantus Iō tibi sit Phœbæi numinis ardor,
Nominis exclamat syllaba prima tui.

Delius hanc sequitur, Iodeli Delius esto,
Quandoquidem Phœbi nomen, & omen habes.

I. B.

Georgius Cassander.

Accipe Fatidicæ tibi cur de nomine Vatis
Priamidæ nomen suspicer esse datum.

Omnia veridico caneret licet ore futuri
Præscia quæ Priami Filia Regis erat:

Haud tamen illa suis memoratur credita Teucris,
Quos poterat diris eripuisse malis.

Illiis exemplo quamvis certissimus Author
Plurima non falso præscius ore canas.

Haud tamen efficies (reor) ut tua cuncta Lemanni
Accola credendis inserat historijs.

In il-

94 CAR. V TENHOVII
In Illud & Sér—d—Bios Ad D. Car. V—
tenhouium D. de Markeghem
P. patrem
suum.

In tria se findit gentis cognomen autæ
Verba, quibus NIHIL—H AE C—VITA laten
ter inest.
Ergo licet medium te turba Papistica findat,
Torqucat inq; tuum Tela Trisulca caput,
Hoc quibus in totidem quot nomen frusta resoluat
Et secet innumeris membra cruenta locis,
Nominis antè tibi veniant obliuia, quicquam
Nomine non dignum qāum fateare tuo.

Aggæus Albada Phrysius Cameræ
Imperialis Assessor.

Enthea quòd tibi sint Aggæi pectora Vatis,
Nomen & Aggæi nobile vatis habes.
Quòd Niue candidior Niueoq; simillima Cygno
Mens habitet Niuei corporis hospitio,
Albaq; quod morum candore reluceat, album
Albada cognomen contigit inde tibi:
Ni potius quia cœlicolum conscriptus in Albo
Crederis humanas deseruiſe domos.

FRAN

Franciscus Fabricius Mar-
coduranus.

Fabricios celebrant veterum monumenta sophorum,
Hisq; parem tribuunt cum grauitate fidem.
Te grauitas, te cana fides virtutis auitæ
Semina, doctrinæ concelebratq; decus.
Adde quòd & Latiae Graicæq; peritia lingue
Pene vel antiquis te facit eßc parem.
Deniq; Fabricios reliquis cum dotibus æques,
Fabricios alijs laudibus exsuperas,
Scilicet historias Fabricandi (atq; hinc Faber audis)
Quodq; rei caput est, Religione pia.
Hinc quoq; Fabricia nomen de gente vetusta
Impositum meritis auguror eße tuis.

Ianüs Ottho. Scholæ Duysburgensis
Gymnasiarcha.

Te quoq; cùm viridi fueris Præceptor ab æuo
Vtenhoui, fuerit præterijſſe nefas.
Ottho, rudem quo non melior formare iuuentam,
Optime Gandensis Gymnasiarcha Scholæ.
Te duce, Præceptor, rudiſ indigestaq; moles
Linguarum didici prima Elementa trium.
Quo duce ſum (gratare mihi) primordia linguae,
Romuleæ, Graicæ, doctus & Ebraicæ:
Hunc ego de primis elementis ducere nomen
Auguror: Ebræis Ottho Elementa ſonat.

Petrus

Exiguo magnam virtutem corpore claudi
Ximenius paruo corpore testis erit.

Ad eruditiss. Humanissimumq; virum
Iohann. Oporinum Com-
patrem suum.

Ca. Vtenhouij Elegia.

Orbe peragrato quam longa, Valentius urbis,
Regia cui Graium nomen habere dedit,
Ac propè lustratis penetralibus omnibus, ecquod
Fortè foret Nonno, virginibusq; sacrum,
Repperit haud aliam (Nymphas ubi figere sedem
Credibile est Dryades Pieridesq;) domum,
Quam Domino sacram, Petri quæ prospicit ædēm,
Est ubi Oporini bibliotheca sui.
Saltibus in nullis venatibus aptior alter
Est locus, aut Vatum gratior aucupijs.
Hic potes Actæon sine veste videre Dianam,
Præda nec idcirco dentibus esse canum.
Pallada Tiresiae licet hic vidisse lauantem,
Luminibus noctem nec metuisse suis.
Hic licet Hispanos calamo iugulare superbos,
Et tamen immunes cædis habere manus.
Hic et Iberiadas Belgarum cede madentes

Cer-

Cernere, et illorum non metuisse minas.

Corniger Europam rapit hic Saturnius, axem
H. c manib:is Typhon concutit æthereum.

Tellor, an Nonno sacer est locus iste Poëtæ?
virginibusq; tribus, virginibusq; nouem?

Ergo procul teneri rates, procul este profani,
Hic sacer est Nonno, virginibusq; locus.

Vos quoq; non vna digni cruce parcite fures
Limina furtiuo nostra subire pede.

Vosq; Magistratus miseris ignoscite mites
Furibus: hi rapiunt, quæ reparantur opes.

Plectite Librorum, pretiosi plectite fures
Temporis: hi fures non redimenda clepunt.

Temporis amissi non est reparabile cuiquam
Vel breue momentum qualibet artis ope.

Clam loculos fortasse tuos manus improba furum
Hausit? erit duplum qui tibi restituat.

Est tibi dimidium furtum qui clepsierit Horæ,
Hoc tibi qui reddidat temporis ecquis erit?

Temporis ergo mali fures procul este fugacis,
Quiq; libros legit, ceu sacra Sacrilegi.

At vos Aonie non inficienda cateruæ
Turba, quibus tempus carius est opibus:

Temporis in damno qui ponere damna soletis,
Vna quibus potior qualibet hora lucro.

Huc age certatum contendite, nostraq; quamuis
Parua sit, vnde nos vix capere apta domus:

Illatamen vobis patet omnibus, omnibus horis,

Hora volat, tempus clamat, adeste precor.
 Fallor an aspicio muscis numerosius agmen?
 Fallor: adest unus vix, reor, ecquis hic est?
 Ianus Oporinus, quo (qui videt omnia Phœbus)
 Non videt ingenio candidiore virum.
 Hoc comitatus ades vatum Pater haud sine Nonno,
 Virginibusq; tribus virginibusq; nouem.
 Iamq; in Oporini mecum penetrale receptus,
 Illius in laudes suggere Oporiada.

C. V.

In eundem cum apud eum pran-
 sus esset.

Vt varios posuit fœtus Autumnus, & ipse
 Nomen ab Autumno qui dicit Oporinus, Hospes
 Mensam, sermonesq; suos, rerumq; suarum
 Comiter impertit: pro quo si soluere grates
 Haud opis est nostræ (quis enim tot soluere possit?)
 Quam multa in siluis Autumni frigore primo
 Lapsa cadunt folia, At grato illi pectore tantas
 Cura tamen fuerit nobis soluiſſe, quot anno
 Ipse libros, folia aut Autumno excuderit uno:
 Aut medicus (medici ignoscant si qui tamen hic sunt)
 Quot Themison ægros Autumno occiderit uno.

Distichon

Distichon anni numerum comple-
tens quo Iohann. Oporino è Fau-
stina Bas. Amerbachij sorore τριτό^{τριτό}
natus est filiolus Immanuel.

25. Ianuar.

FætVS Oporino, FaUSTIna è ConIVge qVarta
NATVS, AMerbaCHIO VIX dICit AVVnCVLe saLVe

Thomas Guarinus Neruius Basilien-
sis typographus.

Fungeris officio Medici quoq; mille lituris
Docte Typographicos exonerare libros.
Patria cognomen dedit hinc tibi nempe Guarini
Neruius, sic Medicam sueta vocare Manū. (ipsuſe
Certè ego Chalcographos quoties contemplor, &
Chalcographum Clarium credo fuisse Deum.
Quis scit enim, Admeti dum pascua fortè pererrat,
Reppererit graphicos primus an ille typos?
Hinc etiam Noxius nostris in versibus olim
Chalcographen nobis dicere cura fuit.
Quin & οὐαρινὸς de nomine diximus illam
Compatriis, Autumno nomen habentis idem.
Si quis Isingrini am volet hanc dixisse, nec Aldo
illa suo, quantum debet Isingrino.

GG 2 Gerar-

Gerardus Mercator Rupelmunda-
nus Mathematicus.

Dij tibi Mercator quo quis pretiosius auro
 Ingenium Mercis contribuere loco:
 Ingen' o studium est, studio labor improbus acri
 Additus: hac cœlum Merce beatus adis.
 Hac petitur cœlum vigili Venale labore,
 Hac datur ad superas scandere Merce domos.
 Nam sua qui Vendit bona si Mercator habetur,
 Quisquis & ære dato comparat, aut quid Emitt,
 Dij Mercatores fuerint quoq; namq; labore
 Credidit Hesiodus Vendere cuncta Deos.
 Quis tibi cognatos cœli neget ergo colonos,
 Nomen & è cœlo quis neget esse datum?
 Omnia Dij Vendunt mortalibus ære laboris,
 Omnia mortales ære laboris Emunt.
 Ardua quicquid habet spatioſi machina mundi,
 Quicquid & historiæ totius orbis habent:
 Te penes est: nostro non est opulentior æuo,
 Pluraq; Mercator qui bona possideat.
 Tu potes in parua sublimia texere tela,
 Tu potes exiguo claudere cuncta globo.
 Hæc ribi Mercator Mercatus es ære laboris,
 Aere potest quiduis Sedulitatis emi.
 Hinc quoq; cognati retines Commercia cœli,
 Hinc Mercatoris nomen & omen habes.

Fran-

Franciscus Thorius Bellio.

Nempe quòd Aonidum chorus ad tua carmina latus
 Saltet, Homidryades inter ouetq; Deas:
 Vt tua quòd nostris Saltata poëmatæ Belgis
 Plaujibus implerint Solis vtranq; domum,
 Hinc tibi Græca Θοριον Thori cognomen & omen
 Vox dedit, hinc Salius diceris Ausonijs.

Aliud in eundem.

Victus amore tuæ, quare modo viator, amicæ
 Dictus es è celo desiliisse loco?
 Scilicet haud paruo venit accersenda periclo
 Firma futura tuo Paxq; fidesq; Thoro.

Hubertus Languetus.

Vbere cum Latio totas cui mater Athenas
 Creditur Vberibus prouoluisse suis,
 Vber & Vberius per quem fluit Hippocrenes,
 Vbera lactanti cui dedit alma Charis,
 Nomen ab ingenij tulit Vbertate venustum,
 Illud ab vberibus ni tulit Vberibus.

Felici Platero Medico Basiliensi.

Cras vbi condiderit vester sua lumina Phœbus,
 Cuius & in terris non leue munus obis,
 Te quoq; coniuiam mihi Felicissime Felix
 (Si quod es id verè diceris) esse velim.
 Fallor? an es Felix, nec te Felicius alter

Exercet Medicæ doctior artis opus?
 Huc ades ergo lyra comitatus Apollinis aurea,
 Virginibusq; tribus virginibusq; nouem.
 Lamq; suburbani succede penatibus hospes,
 Stella vbi Apollineum spargit ab orbe iubar.

In Theodori Beze Nouum Testamentum, Reginæ Angliæ dicatum, à seq;
 ipsius oblatum Maiestati.

Ad eandem Angliæ Reginam.

Beza Dei—Donum Graio de nomine dictus,
 Nomine fert dignum Munus & ipse suo,
 Munus ab ætherij sacro patris ore profectum,
 Munere quo nullum grandius orbis habet.
 Ergo Dei, Regnum, quæ Munere Munus adepta es,
 Effigiesq; Dei Munere, quæq; Dei es,
 Sume, tuoq; Dei si penses Munere Donum,
 Qui Théodwgos erat, iam Teódwgos erit.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕΙΣ ΘΕΟΔΩΡΟΝ

Τι Βέζων Βεζέλιον.

Ως αὐτὴν βασίλισσαν.

Βεζα Θεῶ-Δῶρον πεφάνημένθ' ἔλαδι φωνῇ
 Αἴξιον θνόματθ' Δῶρον ἔθεν φορέα,
 Δῶρον ἀπὸ τὸ σύμαζες πατρὸς αὐθερίς καταβαῖνον,
 οὗτον δὲ καὶ αὐτὸλος μῆλον δικόσμον θέλει.

α 76

Ιερούν θεόθεν βασιλίου ἐλάχεις ἀρχήν,
τρέφεντεν τὸν εἶκων τὸν θεοῖο πελεῖς,
εἴπο, τε φέτε θεῖς δῶρον προπτύσεο δώρῳ,
ὡς θεόδωρος ἔοι, πρὸιν θεόδωρος ἐών.

Aliud in eundem Acrostichis.

The sauros alij veteres tellure recludant,
O cia qui vitæ liberioris amant,
Do na salutiferæ, cum Vate perennia vite
Ros idaq; Ambrosij carpite mella faui.
Ve la dabit pelago, tantum grati este, patenti
Sa cra precaturis anchora sola Deus.

Simon Sulcerus Ecclesiæ Basiliensis Episcopus.

Quipia Sincerè populum mysteria Christi
Ex Euangelicis fontibus hausta doces,
Numinis & cultor qui Sincerissimus idem
Accr ad obsequium Cerneris ire Dei,
Omen ab Obsequio nomenq; Simonis adeptus,
Postmodò Sincerus, non mihi Sulcer eris.
Fallor? an & Medicas animæ curare per artes
Ulcer Sulcero pulcher Apollo dedit?
An quia Sal terræ vos Christus & ipse vocavit,
Diceris & puri lucida mica salis?
Quem sale non parco Christus donauit I E S V S,
Quo sine nil sapiunt omnia nostra Sale.

GG 4 Ioann-

Ioannes Echtius Medicus Colonien.
aduersus Paracelsistas.

Tc licet his oculis nunquam confexerit Echti
Hos tibi qui versus funditat Vtenuus,
Te tamen vt summo demissum numen Olympo
• Parte tui notum de meliore colit.
Præcipuosq; inter sibi quos Germania iunxit
Expetit officio demeruisse suo,
Officio faciles quo conciliantur amici
Doctrinæ studium quos sociauit idem.
Scilicet exiguo, si nescis, carmine, causam
Nominis excutiat quod tibi sorte dati.
εχθος amicitiae vox est contraria, dextrum
Vnde nœt' æntiphæsis ipso nominis omen habes.
Nam quis amabilior, quis amior alter amico,
Quisue Machaonia maior in arte viget?
Quod tibi sint odio Medicorum celsa professi
(Ceu Paracelcistæ) nomina, Fedronidæ.
εχθος inde datum nomen tibi credimus Echti,
εχθos medicis crederis esse malis.

Iohann. Vvicerus Illustriss. Clivorum
Ducis Archiatrus.

Ille VIA tota totoq; E R R A R E videtur
ERR O vagus cœlo docte VVIERE mihi,
Qui Paracelsistæ latitans sub nomine sectæ
Nomen ab ERRANDO credidit esse tibi:

Ni quòd Aberrantes recto de tramite, rectam
 (Ceu Paracelsistas) cogis inire Viam.
 Nam neq; cognomen tibi Deuius indidit Error,
 Quem neq; transuersum Deuius Error agit.
 Non Via Tartarei que ferri Acherontis ad vndas
 Latior: Angustum dat tibi nomen Iter.
 Fit Via VI quæ nos supera ad conuexa polorum
 Dicit, & accliui surgit in astra Via.
 Tu modò quā dicit Vitæ Via perge, beatæ,
 Viq; tibi cœlo sterne Vviciere Viam.
 Sic fueris Latia Vitæq; Vieq; Cupido,
 Argolicaq; Bis voce Vierus Egwos.

Hieronymus Vvolfius. Ph. Melan-
 chton, Cicero, &c.

Pagina Sacra Sacrum cui nomen & omen amicum
 Indidit, agnomen cur habet ille Lupi?
 Quo nec amabilior nec amicior alter amico,
 Quo nec in Oeteis mitior agnus agris.
 Quem minus hoc decuit cognomen habere, ferinum
 Quem minus Agniuori nomen habere Lupi?
 Quem licet vberibus Lupa nutriuisset, alumnum
 Quem Charis crudijt, non finat esse Lupum.
 Sic quoq; cognomen Tellus dedit Atra Philippo,
 Pectori cui fuerant candidiora niue:
 Sic Cicere à rili Cicero ipse legumine nomen
 Traxit, & à Pisīs Piso, Fabā Fabius.

Seu lupus ergo dedit nomen tibi, siue Lycurgus,
 Siue Lycaonie fabula nota dapis:
 Cum placidas Placido Vvolji mansuetior Agno
 Respicias placido pectore Pierides.
 Cui sedet in vultu violentia nulla proteruo,
 Cui micat in leeta Candida fronte fides.
 Flumina Cecropij qui Rhetoris omnia duxit
 Primus in Ausonium, facta Latina, solum.
 Quicquid & Isocrates Graio dedit ore Pelasgis,
 Ausus es in Latios cogere primus agros.
 Esse hecat' Autiphraxas cognomen & istud adeptum
 (Sicut & Eumenides) te quoq; crediderim.

Eis αὐτῷ Δημοσθένη.

ΟἽ θένος άνιμος ποτ' ἐν λαζαχοῖ νομα ρήτωρ,
 Οὐ μέτει κρατόρος σώματος, δῆμα τούτο.
 Βόλαρει νῦν δὲ λαζάχων σε βίντος θεού δημιουρού τούτο
 Οὐ μόνον δέ μας καρπόρος, δῆμα τούτον.
 Τῷ δὲ γειθεπίνης σὺ βίλω καὶ καρτού οπαίχε,
 Κυδαύνων οἰτίων πατεῖδ' οἱ θεπίη.

ας αὐτὸν.

Οὐαρια σθῦτερὸν μάσης ισθώνυμε πόσον,
 Οὐσον επιφραγίοις καὶ σὺ θεοῖσι φίλος.

In eundem.

Carolus incipiet tibi tum demum esse, quod Agno
 Est Lupus, incipiet quando quis esse Lupum.

Nicolaus

Nicolaus Denisotus.

Anagrammatismus.

NICOLAS DENISOT Conte D'Alsinois.

Kāππα per Aluinous Rex olim dictus Homero,
Bellaio Comes est, οἶημα per Alcinous.
At Comes, Aluinous tum Rex erit alter, Homerus
Scribere cūm incipiet οἶημα per Aluinous.
Cūm neq; Rex Comes hic, nec sit Comes, attamē audit
Et Comes, atq; suæ gloria prima togæ.
Iure Comes dici nisi forsitan ille meretur,
Qui Comes est Comitum, Regibus itq; Comes.
Artis Apelleæ Comitem propè Regibus æquat
Par vel Apelleis splendor imaginibus.
Nam quotus est Regum (Comitum vix vnuis & alter)
Artifici ducat qui simulacra manus?
Illiis insignes manus exprimit æmula formas,
Quæs animum, vitam quæs inesse putas.
Si Comitem pictura suam Comitata Poësim
Est Comes, hic fuerit nomine req; Comes.
Gallia pictorem quem prædicat, atq; Poëtam,
Quidlibet audiendi ius Comes ergo tibi est.

In eundem.

Diceris Alsinous, sed si quam cognitus hosti
Tam Gallis esses cognitus ipse tuis:
Sigma per Alsinous cūm sis, te maximus ille
Redderet Herricus Cappa per Aluinoum.

Ad

Ad eundem.

Ne precor his salibus Comes offendare, Poëtæ
Cuncta mihi, pictor cuncta licetq; tibi.

C. V.

Mich. Nostradamus.

Nostra-damus cū verba damus, qā fallere Nostrū cōt;
Et cūn verba damus nil nisi Nostra-damus.

In librum Argyropagitæ cuiusdam ex
meris constantem erro-
ribus.

Er habet Ausonium liber hic, R habetq; Pelasgum,
R habet Ebræum, prætereaq; nihil.

In Raymondum Lullium Alcu-
mistam.

Dum Lapidem Lulli quæreris quem quærere Nulli
Profuit, haud Lillus sed mihi Nullus eris.

In eundem.

Tullius Ausoniæ linguae reparauit honorem,
Lullius hanc precij Nullius esse facit.

C. V.

In obitum Iohannis Marnixij dicti
Tholosas.

Sive Tolosanum tetigisset auarius aurum,
Seiani Dominus sive fuisset Equi:

Haud poterat misero magis occubuisse Tholosas
Exitio, fati uel mage sorte noui.

Occid

Occidit ille quidem ceu Zwinglius alter in armis,
 Mitia iuridice natus ad arma togæ.
 Sed neq; constat adhuc an in igne vel aëre vitam
 Fuerit, terra mortuus an sit aqua.

το ωροποιίας δημηνέα.

Ille Tolosianum, (recitat ceu Gellius) aurum,
 Seianum vel Equum dictus habere fuit.
 Quem fatale malum manet, insolitumq; redactus
 Qui vel ad extremum, deperit exitium.

L'Epitaphe sur le trespas de feu Mad.
 Anne de Dolehaing Dame d' Estein-
 bourg, Dentreghem, &c. sa Cou-
 sine germaine.

Cy dessous gist Anne de Dolchaing,
 A qui le Ciel auoit mis dens la main
 En son riuart, six les plus beaux Domaines,
 (Dont Dame estoit sept mois & trois semaines
 Tant seulement) n'ayant encor' atteint
 Dix-&-huit ans. Or la mere se plaint
 D'auoir perdu au plus beau de son aage
 Sa fille unique estant son plus-cher gage.
 Ainsi la fleur iourneliere fleurit
 Belle au matin, & sur le soir fletrist.
 Des Dolchaings elle estoit la dernière,
 Quant à la race, au reste la première

Des

Des Dolehaings en grandeur & vertu.
 Car tout ainsi que marchoit reuestu
 D'or & d'argent ioint ses freres son pere
 Iadis, ainsi elle ensuiuant sa mere,
 (Dont elle estoit le vray pourtract) passoit
 Tous en vertu, qui fit qu'a bien bon droict
 Maint grand Seigneur cerchoit son alliance:
 Mais le Seigneur des Seigneur qui dispense
 Du genre humain, du quel vray pere il-est,
 (Comme vn potier) tout ainsi que luy plaist,
 De peur qu'en iour du monde la malice
 Ne luy tournaist l'entendement à vice,
 Esmeu d'amour paternelle, soudain
 Tira vers soy Anne de Dolehaing.

Char. Vtenh.

A Mad. Anne Vtenhouë sa sœur
 vniue.

Estant encores à Augsbourg
 Je t'enuoye par Batenbourg,
 A toy qui es la Gouuerante
 De ma Cousine & de ma Tante,
 Ces petis vers, pour te prier,
 Et en son nom te supplier,
 De luy vouloir en cest affaire
 (Qu'orras de luy) tant de bien faire,
 Tant departir de ta faueur,
 (Puis qu'il te veult faire l'honncur)

Quo

Que par ton moyen en la grace
 De ma Cousine il trouue place,
 Deuant mille autres Courtisans,
 Qui ont mal emploie leurs ans.
 Toy qui es la grand' Gouuernante
 De ma Cousine & de ma Tante.
 C'est vn icune homme en qui de Dieus
 La crancete sur tout h'a pris lieu.
 C'est vn honneste gentilhomme,
 Braue, gaillard, disposit, en somme
 C'est vn que ie voudrois pour toy
 Quand tu serois fille d'un Roy.
 Toy qui es la grand' gouuernante
 De ma Cousine & de ma Tante.
 Peut estre que pour ce bien fait
 Feras vn amy si parfait
 Qu'en peu de temps en recompense,
 Enleveras cil que ie pense.
 Fay lui doncques si bon recueil
 Qu'il te regarde de bon oeil,
 Toy qui es la grand' Gouuernante
 De ma Cousine & de ma Tante.

1. d. M. D'Augſbourg. 1566.

Car. Vtenh. Petronia Lansenbergia.

Quod si prima viros laudarunt tempora doctos,
 Artibus ingenuis gloria quando fuit,

Tempo.

*Temporibus nostris quis laudes promere dignas
Pofit eo maius quo nihil orbis habet.*

Petroniæ Lans. C.V.

*Inter Apollinei celeberrima nomina cœtus
Arbitrio non est vltimus ille meo
Ille suo celebris Petronius arbiter ævo,
Nobile de cuius nomine nomen habes.
Huius ab exemplo Petronia perge decennis
Parzere Petroni quæ vidcantur aui.*

Camilla Morella Car. Vten-
houio F.

*Carole tum nostro laberis pectore primū
Carmina cum facient, cumq; loquentur Equi.*

Car. Vtenh. Ca. Morellæ.

*Pegas te haud falso volucrem dixere Poëtæ,
Carmina iam faciunt, iamq; loquuntur Equi.*

Αληθέας τῆς τῆς χερός hoc est

*Veritatis, ad hospitem quemuis adyta
Musarum intempestiutē frequentantē,
earumq; Mystas interpellātem impor-
tunius, pro patre deprecatiun-
cula.*

*Quoniam breue momentum sit Temporis, Horaq; freno
Non remorante, citis auolet acta rotis:*

*Quisquis ades Pharijq; subis penetralia Nonni,
Temporis enixa est quæ modò nata, legas.*

Eiōχo-

Ἐιρηνοῦ Βλαχοκλεοπάτρα καὶ χρυσαργυροκλέπτων.

Si quid erit mecum quod agas, breuitate Lacones

Ni referas, referas te (mora nulla) domum.

Namq; parum grati si nolumus esse parenti,

Semper erit quod agam, semper erit quod agas.

Ἄγει δὲ πέρις φῶς τινὰ ἀληθέας χρόνος.

A C. V.

Monseigneur Charles l'Eloquent,

Fort bien apris, sage & prudent

Je vous supplie à ce matin

Me mander un peu de bon vin,

Duquel vous me parlastes hier,

Qui me sera plus que trescher,

La soif qui de moy ne se bouge

Vouldroit prouuer ce bon vin rouge:

Vous suppliant treshumblement

M'en faire part soudainement.

Baisant les mains au Seigneur Comte

Qui de vertu fait tresgrand compte,

Et la maintient en tant d'honneur

Qu'à iamais suis son scrutcur.

Par moy Orlando de Lassus

Pour vous seruir sous & dessus.

Orlando De Lassus.

Responce.

Seigneur Orlando de Lassus

H H

Qui

Qui seul vas passant par dessus
 Tous ceulx qui onques ont esté,
 Sont & seront, (en verité)
 Le plus renommez Musiciens,
 D'ou vient que si bien t'en souuiens
 Du vin dont nous parlâmes hier,
 (Si ce n'est qu'il te soit trescher)
 Auant l'auoir encore veu,
 Auant l'auoir gouste ou beu:
 Seigneur Orlando de Lassus
 Fay moy responce la dessus.

Franciscus Martinus Ampliss. viri D.
 Iacobi Flandriæ Præsidis F.

Cūm tibi Musarum, puerō Pater ipse tenello
 Contulerit lepidum Delius ingenium.
 Iamq; tibi citharam dederit Latous eburnam
 Latomus Aonijs ora rigatus aquis:
 Cūm tibi Valerius Grudiæ celeberrimus vrbis
 Doctor Apollinea tempora fronde tegat:
 Cum tibi sit Genitor quo præside nostra triumphat
 Flandria, consultus Iuris Apollo sacri.
 Cui Numa, cuiq; Macer, cui Scæuola porrigat herbā,
 Neruaq; cui Iuris cedat in arte locum:
 Deniq; cūm faueant tibi tresq; nouemq; sorores,
 Cur potius nomen non dedit vna tibi?
 Cur dedit infaustum nomen tibi Martius Heros,
 Quem sacra plus seu Marte Camœna iuuat?
 Cernis

Cernis inhumano lētantem sanguinem Martem
 Cēde coloratas semper habere manus?
 Qui placidus sequeris placidarum castra Sororum
 Francisce ô Marti-ne Comes esto Duci.
 Nanq; nouenarum trias intemerata sororum
 Τλώδε καὶ τὸ αὐτόφρεσον σοι ωρέ ἐπωνυμίως
 Gandau.

Eis Pétrorū CūiMīchōv Bxλθμēγνα.

Bxλθμ' ἡώ, Bxλησù Pétrē ἔνμφραδμονι Bxλη
 ταῦτα, σù Bxλθμέγν, θελέγονθ' τ' εἰμ' ἡώ.

In illud Vvil-Ich.

Velle quod alter idem, quod Nolle Nolle sodalis
 Est iter ad veræ limen Amicitiae.

Ad ornatiss. Adolescentem Ste-
 phanum Vvil-Ich.

Semper idem qui te, quod amicus Velle Libenter,
 Ille quod et non vult Nolle, fateris idem:
 Nomen Amicitiae tibi donat amica Voluntas,
 Semper idem que vult, queq; Recusat idem.

Aliud ad eundem: In illud Vvil-Ichi,
 id est Ego volo.

Vis artem doccam citò qua potiaris amicæ?
 Fac semel agnomen dicat ut ill.i tuum.

Dic Volo-dicat, Ego, Volo mox Ego subijce, capta
Artibus haud alijs illaqueatur amor. (est)

In eundem.

Velle quod Alter Ego, quod non Ego postulat Alter
Nolle placet Stephano quam bene Vvillichio.

G. K.

Pro geminis geminos ex ære lebetibus, (vnus
Quod Ketllere queo) do tibi versiculos.

ώς αὐτῶν, λεβητοπρίον
ἀσματοπρίον.

Διωρὸν ἐπ Θ' πέμπω σοι χαλκές αὐτὶ λέβητον
σοί γε λεβητοποιῶ ἀσματωδοῖος ἔγώ.

Lucas Derus pictor Ganda- uensis.

Parrhasio melius, melius qui pingis Apelle,
Tu mihi Durerus non mihi Derus eris.

A luy mesme.

Allez vous en ma Muse vers celuy
Qui est Poëte & peintre, & dites luy
Que son amy Charles Vtenhouie
A banqueter à ce soir le conuie:
Mais qu'il apporte avecq sa portion.
Je ne veux point de luy chair ny poisson,
Ny chose aussi quelconque qui ayt ame,
Quell' chose doncq sera ce? vn Epigramme
Bien accoustré, bien fricasse, bien net,

Vne Ode, vn Hymne, Epitaphe, Sonnet,
Rondeaux, Dizains, viandes Poëtiques,
S'il n' ayme mieulx de mets Pythagoriques.

Εἰς χαλκοῦ πάντα μάσῶν μητρά θύμυνο τάπιδα
ὑμνθ πέρισσαίνων ὅπωειδόν συμ-
πάτορα αὐτῷ.

Ἄρχε τύπην ἄδωμεν ἀοίδην αὐθόδες ἀοίδοι,
Βιβλετόκεν, βειαρκώ, εντάρμονα, εαρβαροφόντιν,
γυμφοπαγῆ, γραψικώ, γλυφανότειβα, γραι-
ματοτύχη,

δίπυχα, δαιδαλόχειρα, δαιδρονα, διογλίνεθλεν,
ἐγρεσιμημοσιών, ἐωεσίρρον, αὐτεκμυσον,
ζωογραφον, ζαθέων, ζωαρκίχ, ζωοδτεραν,
ἥπον, ἡβέίων, ἡφαίστιον, ἡμέρομοχλον,
ἔγαδε, θελξίνον, θεοειδέα, θηρολέτεραν,
ἴξαλεν, ιωσλόκεν, ίδύσθρομεν, ίδροφαίτιν,
ιαλιτόκ, κλαείω, ιράτθρόφονα, ιαμπεσίγκον,
λαυκέφεω, λεγίλω, λεγοτίθνα, λαρνακέεσαν,
μητράκμειόπαιδε, μογοτίθε, μασπάταινεν,
νωτοεάτιν, νομίλω, νωθρεχθέα, νυκτεμέριμνον,
ξεινοδόκεν, ξανίλω, ξυμφρέδμονα, ξειδοέτεραν,
ὄβειμον ὀρεσίφοιν, ὀπωεινόν, ὄζυακέεσαν,
ῥωμαλέίω, ρυπήώ, ρήξιώεα, ρινολέτεραν,
σώφρονα, σωσίβιβλεν, σεισίχθονα, σιγαλέεσαν
Γλάμενα, Γλησίπενον, τυωσοδέα, τυμπανόδυπον,
νοτειχομήκτεραν, νπνάγριον, νισρόδηπνον,

ΗΗ 3 φοιβάδεα,

φοιβαλία, φημεδόπιν, φιλέκορδία, φαιοπέσσω-
πον,
χαλκογείλια, χρυσότειρα, χειρόλακέα, χωλία,
ψυχτακή, φαφαρία, φοφοσσόν, φαλομόλυ-
ώριον, ὄκνοδία, ὥροσκέπον, ὄλεσίχαρπιν. (βδήν,

ΕΙΣ Ι' ΛΕΡΜΟΝ ΤΟΝ ΧΥ- λανθρώπου Σεβαστοπολίτην. Κ. Ο.

Οὐδέν-ἄτορ δύνασθε-Ο'-ΒίΘ' εύλακοφε καὶ
Ανθρώπην,

εῦλα καὶ Α', οὐδε αὐτὸν δένειν οὐδεις Βίζ.

Δύρχατα στένω τέλει μάστιν χαείτην πε γλυέθλη,

Ανδρόβεσσοι μάστις καὶ χαείτεωι φύλει. (δέσην,

Καὶ σύγε δύρχατέων μεθέπων σέθην δύνομ' ἀπ' Αὐ-

δύρηθ' τε λέθεις ἵσσως ἀοιδοπόλεις.

Τότεν δέ ποτε καλλιστον ἐμοὶ σῶ μάστικο μάστις

Οὐθὲν ἄτορ μάστιν καὶ χαείτην-Ο'-ΒίΘ'.

Ο'-ΒίΘ' βροτῶντος θεοῖο

Ἄτορ-Οὐδέντος ἀμβρότοιο.

ΕΙΣ ΚΑΡΟΛΟΥ ΤΟΝ Οὐθενί-ο-βίθ' ιαππίμαχον.

Ἴμνυς απεῦδ' ἄγε Καρλε φίλεν καίρα Καλλιμάο'
δύετέας ἄλλων δέ θέμην δύεπίλια. (χοιο

μάνθ' ἀχρὶ πάσης γλυεῆς τολμήσαο τόλμαν
τιώθε σὺ, καὶ λαμψει σὸν κλέθ' οὐδειρένω.

διηγήσεις

Δῆμος ἔμπης ημιδρτοῦ ἔχω πὲ καρλε καὶ ἐπεῖν,
μέμψει ἔχει Νόννος σὸς ωλὺ κρυπτόμενος.
αὐτοῖς δὲ ἄγε γάνον οἱ ἀμισθόμενοι δῆς καλέντες
οὗ φάσθε, οὗ τὸ ἄλλων ὡς τάχθε διεπίλησθε.

Iω. Κρετήνειος.

ΕΙΣ ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΝ ΚΑΡΩ^ν λατθούθεν—ο—βίθ.

Τίσκε τὸν ιμνογρυροφων τὸν καλλίμαχον μεγ' αὔτοιον
ἢ φίσαι ὑμνων ἀξιον αὐτοπτυχεῖ;

ὢ πισ αὐτὸς μακείη. Εγὼ δὲ μάλιστά γε των τούτων
φημὶ τὸν ὑμνυτὴν ἀξιούμνοταζν.

Δῆμος δὲ ρετὸς ἄλλος ὁ καλλίμαχος καὶ γαῖας
ὅστις αὐτὸν ὑμνήσει ἀξια καλλίμαχος.

Καρόλε νως σε λαχών ὑμνων ἔθει δρυμιλαθτὴν
ἀξιον ὑμνοπόλεν διδύτορον αἷς τρέφει.

Iω. Αὐράτη.

Ad Carolum Vtenhouium patricium Gandauensem. Elegia.

Ipse tui vetus accedo admirator Vtenhoui

Ante etiam quam à me conspicere, diu.

Nam tua, si nescis, excusa Poëmata primū
vt legi, ingenij vis, placuitq; modus.

Cognoui, veluti ex paruo (aiunt) Vngue solcmus

Quam magno assurgat corpore, nosse, Leo.

Non hæc de triuio, vulgi aut percussa moneta,

Dixi, aut de vatum hæc, plebe Camœna venit.

Sunt Charites, video, sunt hic, procudere quisnam
 Talia, ni Phœbi summus in arte queat?
 Ilicet ingenti (fateor) succensus amore,
 Exarsi, & nunc exardeo ubiq; tui.
 Sed mage quum nuper fandi est data copia coram,
 Sensiq; Eloquij, vimq; decusq; tui.
 Quantaq; Sacchareo flueret Suadela liquore,
 Secum aurum, secum Gemma cuncta trahens.
 O' mihi præteritæ redeant si grata iuuentæ
 Tempora, quum multo sanguine membra calent.
 Lymphatusq; Deum furor accipit, ipsaq; sese
 Addit, & ad faciles Musa venit numeros.
 Lætaq; nunc, noua nunc, interdum & flebilis, aura
 Suggerit aspirans aura Heliconiadum.
 Et seu Libethri, siue ad Permessidos vndas,
 Seu de Castalio fonte bibisse iuuat.
 Cuncta fluunt, nusquamq; hærent, sed diuite vena
 Proluta exuperans irrigat ora latex.
 Quam sequar vsq; libens, quam te, licet impare passu
 Debili & incompto, at ponè tamen comiter:
 Scendentemq; alte superantem excelsaq; summi
 Verticis Aonij subter ego aspicerem:
 Tum tua, vt auxilium, peterem, mihi dextra prehensa
 Porgeret, allata subq; leuaret ope.
 Ipsum me ex humili sensim in sublime referrem,
 Quaq; daretur mi, carperem in ardua iter.
 Nunc anni, caniq; vetant & tarda senectus,
 Desidia ex longo pigrior ire negat.

Tu perge, inceptumq; iter insiste, vnde parata

Atq; ea maxima stt gloria certa tibi:

Quippe nihil desit, florens tibi suspetit ætas,

Mens instructa bonis ingenium superat.

Dictat Musa modos, quos semper cunq; cupisti,

Gratia queis Gemina it iuncta sorore, Comes.

Iusa, iniusa volens semper, noctesq; diesq;

Tecum habitat, tecum est intima adusq; Dea.

Dijq; hominesq; fauent, dat & vbere copia cornu,

Largitur effusum quod satis & superest.

Magnorum eia igitur, vatum decora alta capeſſe,

Et merita Daphnes cingere fronde comas.

Viribus enixus cunctis, teq; infer olymbo,

Aurea (scis ipse) hac itur ad astra via.

Sic fato eripiēre, tibi sic ipse superstes

Aeternum per docta ora ferre virum.

Iulius Alexandrinus Aug. æfa.

Maximiliani Archiatrus.

Epigramma in Callimachum Romanum C. Vtenhouij fratris sui.

Tam bene sunt latijs donata Poëmata chartis

Callimachi, tanto cum Genioq; nitent,

Vt Charites Graiae Romanam migrasse putentur,

Letaq; sit Latij Musa Pelasga modis:

Despiciatq; suos, quibus orta est antè, Poëtas,

Malit & Ausonijs luxuriare Togis.

Currite Thespiades, vestrumq; ornate Poëtam,

Illius & merita cingite fronde comas.
 Vosq; ô Callimachi manes assurgite vati,
 Eius & æterno tollite honore decus.
 Cuius honorati studio in Latia arua recepti
 Curritis insolitis per foræ cuncta rotis.
 Iohan. Vtenhouius G.

In Callimachum Latinis versibus reditum à Carolo Vtenhouio Caroli filio.

Ecquis tot Clarium tandem post secula, vatem
 Ausonio docuit suauiter ore loqui?
 Nobilis Vtenhouæ gentis de stirpe creatus
 Carolus, ille æui gloria prima sui.
 Qui puer Hesperijs fuit enutritus in hortis,
 Clarus imaginibus, clarior ingenio.
 Gallia quem docto mirata est ore canentem,
 Quamuis sit doctis ipsa superba viris.
 Cuius diuinam laudauit & Anglia Musam,
 Quam coluit gentis docta puella caput.
 Qua pretium vati sacro fuit aurea torques,
 Laurea cui dederas Cynthie serta prius.
 Nec minus obstupuit gelidæ quæ subiacet Arcto
 Scotia, nec laudis signa minora dedit.
 Sed quid opus verbis tantum celebrare Poëtam, aut
 Carmine per laudes illius ire meo?
 Ille Caledoniæ vates quem maximus oræ
 Censorem voluit versibus esse suissæ

Cui

Cuius Lemouico laudata poëmata Vati,
Iudicium spernunt zoile inique tuum.

Non poscunt hederas fragrantia munera Bacchi,
Et Chium dempto venditur indicio.

Tuae virtutis & ingenij admirator
Martinus Hauwelius. Flander.

Eiusdem. Ad Carolum Uttenho-
uium F. Allusio.

Integrum Caput æthereis quod decidit Hortis,
Nomine req; venit Carole docte tibi.

Integrum Caput innumeris cui dotibus aucto
Plus datur humana conditione frui.

Cætera vix vnam callet nam turba loquelas,
Quam tamen ex ipso lacte parentis habet.

Tolluntur supra astra alij sermone Latino,
Aut quibus Argolico contigit ore loqui.

Tu Capiti Integro varias mandare loquelas,
Vnus multorum tu potes ore loqui.

Est tibi fas Arabum sacras exponere voces,
Nec Chaldaea minus verba sonare licet.

Cecropios iuuenem docuerunt culta lepores
Palladis & Graias moenia delicias.

Scribere verba stilo seu vis grauiore soluta;
Seu cupis in iustos currere vincita pedes,

Tu genus cloquio potis es superare Quirini,
Suspiciat numeros Roma vetusta tuos.

Et tibi quæ patria est Germania; & altera pugnax,
Hecq;

Hæcq; pari studio & vendicat illa sibi.
Sic quamvis nunquam te viderit Itala tellus,
Te stupet Italicos edere posse sonos.
Sic tua dicta capit patrio sermone loquentem,
Tellus quâ largas voluit Iberus aquas.
Ni fraus & leuitas & callida verba decessent,
Regia clamaret Gallia tota suum.
Reddenterem patrias audit quando Anglia voces,
Aut faciem quando respicit illa tuam,
Tum negat externis quod veneris aduena ab oris,
Nutritum in proprio dicit at esse sinu.
Deniq; quæ occiduo est contermina Scotia ponto,
Illa potest animi sensa referre tui.
Restat adhuc tamen & melioris portio vitæ,
Et nondum sex sunt lustra peracta tibi:
Nimirum longos dederit si Iupiter annos,
Aetatisq; feras tempora iusta tuæ,
Nulla ignota super peregrinaq; lingua futura est,
At poteris patrio tu omnibus ore loqui.

Ad

Ad Camillam Morelli dem Iohann.
Morelli & Ant. Deloniæ F.

Condere Romanum melius Nasone,
Pelasgum
Penelope melius Virgo perita mels:

Penelopen propria modulantem carmi-
na lingua,

Ausonia exutā cernere vis'ne toga,
Graiaq, gestantē, patro de more, deinceps

Pallia, Pleumosia Pallia texta manu?
Perlege quæ Latij prius intellecta, Pe-

lasgus

Nunc Laertiades, facta Pelasga,
legat.

Xωρίς τῷ θεῷ

O YΘΕΝ—Ο—ΒΙ'ΟΣ

Ἐπιστολὴ ζίδία πᾶς Νάσσου ἐς Ἑλλασσαὶ φωνῇ
ὑπὸ Καρόλου πᾶς Οὐδέν—ο—βιθ
μετανεχθεῖσα.

Γίνεται τῷ θεῷ οὐδὲν.

Σὺ τάδε γίνεται βραδυνῶσι πέμπει οὐδενὸν,
ἢ ποιεῖ αὐτοῖς, αὐτὸς ἵνοιο μέσην.
Τροικὴν αργολίδεως λιόρας σύγχρονον δέλταπάχθη,
ἢ πέριαμφο μόλις λίνη, Τροιακή πάσα τόσα.
Αἴθ' ὅποτεν τέλλειν σόλον εἰς λαπεδαίμονα σίδαι
μάχλῳ ἐποντώθη ποιησασθείσις θυομάνιοις.
Οὐκ αὖ ἐγὼ ψυχὴ λέχος εἰσανέβην πανδρίμοι,
ἢ τὸ ἐπιπεμφοίμην χῆρᾳ χρόνῳ τὸ βραδὺ.
Οὐδέ πιντάση μοι ἀπείροτε νῦντας ἐλέγχειν
χηραλέας λαμέοι χεῖρα ὑφος ὑψηρεμέσι.
Πᾶς ποτε τὸν ὄντων φοβούρωπερα μὴ πεφύθημαι,
πᾶς τις δρός πέλεται χρῆμα τι λειμαλέομ.
Τρῶας οὐειροπόλευρη πρατόρες σοι εἰναντίον ἐλθεῖσι,
αἷς νέοις Εὐζορέους λιλιπόνον ἀγγεις γενόμενοι.
Εἴ τε τις αὐτόνοχον λέξειε λαμπάτ' ὑπὸ χροσίν
Ειπορθος, Αντίοχος αὐτοῖς ἐστε φόβοι.
Ηέ μενοιπάδην ὅπλοισι νόθοισι πεσόντα,
λιλαιορότ' σύντυχίλιν ἢ μόλῳ αἷς νέχει.
Δίμαπι τληπόλεμος λυπίλιν ἔχλιην ἴγκείλιν,
φροντὶς ἐναινίαθη τληπολέμος θανάτῳ.
Καὶ τέλος, ὅσις ἐπιπῆγεν αὐτὸν σύριν ἀχαιῶν,
ψυχότροπον παγετόν ληρεῖσισσούρωτος ἐλεύ.

Ouidij Nasonis Epistola A Carolo
Vtenhouio F. Græcè red-
dita.

Penelope Vlyssi.

Hanc tua Penelope lento tibi mittit vlysses,
Nil mihi rescribas, attamen ipse veni.

Troia iacet certè Danais inuisa puellis,
vix Priamus tanti, totaq; Troia fuit.

O utinam tunc eum Lacedemonia classe petebat,
Obrutus insanis esset adulter aquis.

Non ego deserto iacuisse frigida lecto,
Nec quererer tardos ire relicta dies.

Nec mihi querenti spatiostam fallere noctem,
Lassaret viduas pendula tela manus.

Quando ego non timui grauiora pericula veris?
Res est solliciti plena timoris amor.

In te fingebam violentos Troas ituros,
Nomine in Hectoreo pallida semper eram.

Siue quis Antilochum narrabat ab Hectore victum,
Antilochus nostri causa timoris erat.

Siue Menoetiaden falsis cecidisse sub armis,
Flebam successu posse carere dolos.

Sanguine Tlepolemus Lyiam tepefecerat hastam,
Tlepolemi letho cura nouata mea est.

Deniq; quisquis erat castris iugulatus Achius,
Frigidius glacie pectus amantis erat,

Sed

Εῦ μὲ θεὸς σεμνῷ φιλόφρωρ τρυοόνσεν ἐρωτεῖ
αὐθεὸς ἐπεφρώθη προῖ ἐπὶ σωζομένῳ.

Η γε μόνες νόσησαν ἀχαιῶν, οὐνιος ἐπὶ βαμοῖς,
βάρβαρος ἐπιφέματῇ θεοῖς ταῦτοις λάφυρα.

Νύμφαι διῶρα φέρεστι ϕέρνυῶν μυθολογούσομένων.
Τῶν μὲ τρόπαια φρυγῶν μυθολογούσομένων.

Θωμαγέθστι πόραι διδλῶν, πρεσβῆτες τε δίκαιοι,
αὐθεὸς ἀπὸ σώματος ταῦτα γυνή ιρέματῇ.

Καὶ τις ἀριστάς, θεμένης ἐπέδιδξε τραπέζην,
ζωγραφέων δινῷ προῖσιν δλημούλιγῷ.

Ἐρρεε τῇ Σιμόδης, τῇδε δὲ Σιγήσιον διλας,
τῇδε ἔεικε πρίαμος πρεσβέτερος αἰρόπολις.

Αἰσανίδης μὲν τῇ, τῇδε δὲ σιγήνωσεν οδυσσεὺς
τῇδε Ειτωρού γενίους ἀμφιθρυφῆς ἐφόην.

Πάντα γαρ ἐπεμφθέντει σε μασσόντι σέο τεινω
ἡπει γέρων Νέσωρ, ἡπει γένητε εἷμοι.

Εἶπε δὲ ἐναριμένους, Ρῆσοντε Δόλωνατε, χ' ὅππως
ώλετ' ὁ μὲν προδοθεὶς ὑπνῷ, ὁ δὲ αὖτε πόλω.

Τλῆς σὺ αἴρει λίαν, λίαν τὰ σὰ φίλτατ' αἴπηπόντος
θρᾶντα σρατὴν νυχίας ἐμβατέειν ἐνέδραις.

Καὶ τούσους ἄλλους ἐναρίζειν ἐνὸς αὐθεὸς ἀρωγῆ,
Εὗγε σέο προνόων, καὶ τεριφροντίς εἶμοι.

Αἰσὶ ἐπάλλετ' ἐμδέπολητο φόβων, οὐνίν αριστούς
πώλοις ἰσμαρίοις βῆς σρατὸν αἴνι φίλιον.

Αλλά τι πλάνοι εἶμοι σφετέραις πορθύμνας χερσὶν
πέργαμα, καὶ τοῖχοτο πριν ἐών, οὐκέπεδον;

Εἰ ἐν μέλλω ἐσεωδόσιν πρὶν τροῖαν αἰλῶναι,
καὶ μοι χιροσύνης δὲ πέφηνε πέρην.

Sed bene consuluit casto Deus æquus amori:

Versa est in cineres sospite Troia viro.

Argolici rediere duces, altaria fumant,

Ponitur ad patrios barbaræ præda deos:

Grata ferunt Nymphæ pro saluis dona maritis,

Illi victa suis Troica fata canunt:

Mirantur iustiq; senes, trepidæq; puellæ,

Narrantis coniux pendet ab ore viri.

Iamq; aliquis posita monstrat fera prælia mensa,

Pingit & exiguo Pergama tota mero.

Hac ibat Simois, hic est Sigeia tellus,

Hic steterat Priami regia celsa senis.

Illic Aeacides, illic tendebat Ulysses,

Hic lacer admissos terruit Hector equos.

Omnia nanq; tuo senior te querere misso

Rettulerat nato Nestor, at ille mihi.

Rettulit & ferro Rhesumq; Dolonaq; cæfos,

Vtq; sit hic somno proditus, ille dolo.

Ausus es ô nimium, nimiumq; oblite tuorum,

Thracia nocturno tangere castra dolo.

Totq; simul mactare viros adiutus ab uno,

At bene cautus eras, & memor antè mei.

Vsq; metu micuere sinus, dum uictor amicum

Dictus es Ismarijs esse per agmen equis.

Sed mihi quid prodest vestris disiecta lacertis

Ilios? & murus, quod fuit antè solum:

Si maneo qualis, Troia durante, manebam

Virq; mihi dempto fine carendus abest?

Αλλοις προϊ ἐπεάθη μὲν, ἀπόρθητο δέ μοι οἵ,
τὰς βοὶ ληδίων ξεῖνος αἴροτριάσι.

Νῦν σπόρος σύνθησιν Τροῖα, καὶ οὐδεπαυτόμος ἀνα-
σφεγγαῖς θαρσλανίῳ αἴματι τιαλέν.

Ανθρώποις οὐκιτεφῇ γύροις λεροτέονται αἴρότροις
ὅσε, δρεπώδεις λερύψεις λόμος βοτάνη.

Σὺ πηλίπορθος ἐνας, καὶ οὐ τριβὴν τις ἀδηλος
ἰστι, καὶ οὐ τις γῆ λερύψει σιδηροφρόνα.

Οσις ἐπ' οἰόνι ξεῖνῃς νέα τῷδε τελάζει,
λεινος ἀπάρει ἐμοὶ πολλ' δρεεινόμενος.

Σοὶ τε λουμιζομένη, εἴ τοι τις σὺναυτίον ἔλθῃ,
αὐτόγαφος παρέειδε μέλτος ἐπιτρέπεται.

Στέλαχοις εἰς τε πύλον ηπλοῖς λανεῖσος οὐδεν
πρεσβέτος, ἐνδειπύλον φύμη αὐτῆλθ' αἴφανής.

Στέλαχοις ἐσταχτίους, σταχτης δέ καὶ αὐτὴν αἴσθοις
γλινοτιναῖς ἔχεις, τῷ τε χρονοτριβεῖσι.

Κάλλιοις εἰσέπιναι πυργώματα φοίβος ἐμειναν,
μέμφομαι αὐτὴν ἐμοῖς σύγμασι λεφόνος.

Εἰσοιδος αὖτις μάχη, καὶ ἐπέτρεψον αὐτὸνος αἴρην,
καὶ πολέωρος ξινὴ μέμψις αὐτὴν ἐμή.

Δηοῖδης ὅτ, τι μέλοια, μέλοια ἡ ταύτα φρενόπληξ
ἐσ μελεσῶνας ἐμάς πέταται σύρην πέδον.

Οασά τε πόντος ἔχει, καὶ ὅας ἀποφώλια γαῖα,
αἴτια ποσατίνοις οἰομαι αἱμολίης.

Ταῦτα μες οἰομένης αὐτεμώλια, οἵ τε ἐφ' ὑμῖν
οἶστρος σύντη, τάχα σε ξεῖνος ἐμαρψύν δρός.

καὶ τάχα φυμισσας λιγνὸσορ σοι αἱροῖντος αἴστης,
ητε μόνον πεντεπονήσιν σὺν μελάπηε πόνας.

Χανδοίμην,

ruta sunt alijs, vni mihi Pergama restant,
 Incola captiuo quæ boue victor arat.
 seges est vbi Troia fuit, resecandaq; falce
 Luxuriat Phrygio sanguine pinguis humus.
 nisepulta virum curuis feriuntur aratris
 Ossa, ruinosas occulit herba domos.
 etor abes, nec scire mihi quæ causa morandi,
 Aut in quo lateas ferreus, orbe, licet.
 quisquis ad hæc vertit peregrinam littora puppint,
 Ille mihi de te multa rogatus abit.
 amq; tibi reddat (si te modo riderit usquam)
 Traditur huic digitis charta notata meis.
 Pylon antiqui Nelecia Nestoris arua
 Misimus : incerta est fama remissa Pylo.
 isimus & Sparten, Sparte quoq; nescia veri,
 Quas habitas terras, aut vbi lentoſ abes.
 ilius starent etiam nunc mœnia Phœbi,
 Irascor votis, heu, leuis ipsa meis.
 irem ubi pugnares, & tantum bella timerem,
 Et mea cum multis iuncta querela foret:
 uid timeam ignoro, timeo tamen omnia demens,
 Et patet in curas area lata meis.
 uæcunq; æquor habet, quæcunq; periculi tellus,
 Tam longæ causas suspicor esse moræ.
 ec ego dum stultè meditor, (que vestra libido est)
 Esse peregrino captus amore potes.
 ristan, & narras quam sit tibi rustica coniux,
 Quæ tantum lanas non finit esse rudes.

Υσνδοίμικων, καὶ τὸν ὑπλίνεμον εἶναι ὄντα
 μή δὲ ταλιντροπίας σέρξον ἐλυθεόμενον.
 Ιτάχει με πατήρ τῶν σακός αὐλίνορθος σύνης
 τροφοσβιάσωμ, ἀμέτροις μέμφεται αἰμοβολίας.
 Μεμφέατω μὲν, ἐγὼ δὲ σὺ εἶλον, σὺ τε λαλέμενος
 αἷςν οὐδυστὴ Γηνελόπεια γυνὴ.
 Άλλα φιληγούριοισι ἐμοῖς, νοῦς λαχανῆται αἴγνας
 ἵπεσίαις, λιρατέωρ λιχτέος αὐτὸς ἐδ.
 Διδλίχιοι, σάμιοι τε καὶ διὰ πεῖα Ζάπιαθος
 τέμψιν, ὥχλος μνησήρ ἐχασε μαργὸς ἐμοὶ.
 Σοῖσι δὲ αὐλαντιλόγως ἐπιποργανέοντι μελάθροις,
 Αμάσέοις λιτῆσις ασλάχνα μιασμέδαται.
 Τοὶ δέ πι πείσανδρον πολύβοντε μέλοντα τὸν ἀπέκλειστον
 λάζρας τὸν σύρυμάχον αὐτινόθτε χέρας,
 Άλλος τὸν ἔγνατα λέξω, ὅστις ἀπέωρος σὺν τῷ αὐτῷ ἀστακῷ
 βόσπεια ὠνητοῖς ἀμιαπτοσῷ λιτεάνοις.
 Ιρθός πάχος, σὺν τε μελανθίσισι βορομύλῳ
 τήμασι τροδήμησι σοῖσις τέλεις ὑπατίκη.
 Τρεῖς ἐμὲν ἀδρανέες τὸν αριθμὸν, αὐλαντισ ἀποιτί^τ
 λαζρήτης τε γρίωμ, τηλεμάχος τὸν ἐπιτάσσει.
 Ξ' ὃς μὲν σινοσφίδην χειδὸν αρπιμᾶς ἐπιβολῆς,
 ταχνταέπιτη τύλονδην ἐλθέμψαν μεμαώς.
 Ζεὺς μοι ἐπιπρίνειγν, ὅπως λιατὰ μοῖραν ἐνάγει
 δοσε λιαλύψαθαι τὸν δὲ ἐμάσ, τὸν δὲ τὰ σὰ.
 Ταῦτα βοῶντα ἐπίσροθά μεν σύχεται, οὐδὲ τροφὸς γηνί^τ
 οὐδὲ τρίτος ὁ ρύπαντος τις διαδεικνύει.
 Οὐ μὲν λαέρτης αἰχνήσιθος ὡρὴν ὑπὸ γήρως
 αἱμοφιλαχθῶν μιώαται μισθωμέωρ λιρατέειν.

ΤΗΛΕΜΑ

Fallar, & hoc crimen tenues vanescat in auras,
 Nunc reuertendi liber abesse velis.
 Me pater Icarius viduo discedere lecto
 Cogit, & immensas increpat usq; moras.
 Increpet vsq; licet, tua sim, tua dicar oportet:
 Penelope coniux semper Vlyssis ero.
 Ille tamen pietate mea, precibusq; pudicis
 Frangitur, & vires temperat ipse suas.
 Dulichij Samijq; , & quos tulit alta Zacynthos
 Turba ruunt in me luxuriosa proci.
 Inq; tua regnant, nullis prohibentibus, aula:
 Viscera nostra tuæ dilacerantur opes.
 Quid tibi Pisandrum, Polybumq; Medontaq; dirum,
 Eury machiq; auidas, Antinoiq; manus,
 Atq; alios referam? quos omnes turpiter absens
 Ipse tuo partis sanguine rebus alis.
 Irus egens, pecorisq; McLanthius author edendi,
 Ultimus accedunt in tua damna pudor.
 Tres sumus imbellis numero, sine viribus vxor,
 Laertesq; senex, Telemachusq; puer.
 Ille per insidias penè est mihi nuper ademptus,
 Dum parat inuitis omnibus ire Pylon.
 Dij precor hoc iubeant, ut euntibus ordine fatis,
 Ille meos oculos comprimat, ille tuos.
 Hoc faciunt custosq; bo um, longeuaq; nutrix.
 Tertius immundæ cura fidelis haræ.
 Sed neq; Laertes, ut qui sit inutilis annis,
 Hostibus in medijs regna tenere potest.

Τηλεμάχῳ δὲ πλέον οὐαὶ τὸν ἴξεται, εἰ σόθεν ἔσαι,
νιῦος ὁ αὖτις οὐαῖς θάττωρ ἀλισφέρειος.
Οὐδὲ μοί ιδούς εἴτε τὸν ἐλαυνέμενον οἰπόθην ἐχθρὸν,
τίνη θᾶσος ἵνα αὔρα λιμήντε τεοῖς.
Ἐτιμούσται τὸν τάξιν σύχομαι, ὃντε τορείνη
ταττός ἐδει μελεταῖ τέχνας εἰς ἄλιπη.
Φράγμος Λασπάτην, ὅππως ἐθειρῶσε θαλάψιν,
ὑστατοῖς μοίρης ἄμαρτε πιρέμαται.
Ηνὺ μεσῆ ποτὲ ἐθανάτοιχομόνοιο θοέσπιν,
φάίνεται καὶ τίς, αὐτίκα γαῖαί μιορ.

Ἄδιγραφαι τὴν πρετόρων Δια-
νυσιακῶν τμημάτην
Κ.δ.

Πρῶτην ἔχει θεονίωνα θερασφόρον αἵρετα γε νύμφην,
καὶ παλάμαις Τυφῶν οὐρανού μονομάχον πόλεις ἀστρωμ.
Δεύτερον αἱσθρόφοιτον ἔχει τυφῶν οὐρανόν, εἰνώ,
καὶ τοροπίν, καὶ ἀεθλα θεία, καὶ θεῶν Ολύμπου,
εἰν τετάτῳ μάσσονε πολύπλανον ὄλισθα θαύμα,
ἄλεντης τε μέλαθρα, φιλοξενίου τε τραπέζης.
ἰχνονικριθή τέταρτον, ὑπόρη πόντοιο νοίσεις
αἱμονίου πλάσσονταν ὄμοσοις ἄλιπα θαύμα.
τέταρτον ἔτι σηπίαζε, καὶ αἴπταιώνα νοίσεις
τὸν θευμάτες ψηφίσαντας θερόν αἱλύτην.
Δίγεο θέσιελειρ ἐντομ, ὅπη γαζῆνα γεράρισμα.
γάίνεται θεονίωνα ταύτα θατέπιλυσην ἔπιθεν.

ἔβολομο

Telemacho veniet (viuat modò) fortior ætas,

Nunc erat auxilijs illa tuenda patris.

Nec mihi sunt vires inimicos pellere tectis,

Tu citius venias portus & aura tuis.

Et tibi, sitq; precor, natus, qui mollibus annis

In patrias artes erudiendus erat.

Respice Laërtén, vt iam sua lumina condas,

Extremum fati sustinet ille diem.

Certè ego, quæ fueram, te discidente, puella,

Protinus vt redeas, facta videbor anus.

Argumenta viginti quatuor segmentorum priorum Dionysiacōn Nonni poetæ Panopolitani propediem eden dorum Car. Vtenh. interprete.

Corniger in primo Nympha m Saturnius aufert,

Et manibus Typhon stellatum concutit axem.

Astriuagam liber alter habet Typhonis Enyō,

Fulguraq; & pugnas Iouis, & Pœanas Olympi.

Quære vagam Cadmi (quâ tertia pagina) Cymbam,

Electræq; domos, & mensas hospitis aule.

Si quartum excutias, maris æquora longa secantem

Harmoniam æqueuo sociam cum fratre videbis.

Voluitur à quarto qui proximus, Actœona

Dente canum lacerat non ceru.e ex semine ceruum.

Sextus ab hoc sacer est, ubi Iuppiter imbrifer omnes,

Illustrans Bacchum, sedes telluris inundat.

ἔβδομον ἵνεσίν τοιοῦταν Αἰῶνθ αὔτε,
 καὶ Σεμέλην, καὶ δρόπατα θεούς, καὶ φώειον σὺντιν.
 ὅγδοον αὐτούτῳ ἔχει φθόνον ἄγριον ἥρης,
 καὶ Σεμέλης τορβόσυντα γάμον, Καὶ γῆς αφονῆσε.
 ἐς σύντομον σπονίαζε, καὶ δύνεαι γένεται Μάκης,
 θυγατρὸς τελάμον, καὶ μυσίδας, καὶ πόμορον ἴντας,
 καὶ δειπάτω μαγίην ἀθαμαντίδας, καὶ δρόμον ἴντας.
 τῶς φύγει εἰς ἀλός οἴδημα σινά αρτιτόνω μελιτορθή.
 σύντεταρον δὲ πόμονε, καὶ ιμορόσυντα νούσεις
 ἀμπελον αὐδροφόνορ τεφορημάνον αρπαγι τάνρω.
 θωδειάτω φρενά τέρψον, ὅπινέον αὐθή δρόπτωμ
 ἀμπελοθετίδες αὐτηγεν ἐς αμπελόεσσαν διάρρην.
 σὺ τρισνηδειάτω στρατην τήρειθμον σύντη,
 καὶ τρομάχος ἥρωας αγειρομάνης διονύσω.
 ἐς δέντατον δέ τέταρτον ἔχε φρενά, λεῖθι λιορύσει
 θημονίην σίχας πᾶσαν ἐς Ινδιπόν αρέα ρεῖν.
 τέμπτω καὶ δειπάτω βειαρήν τίκουλαν αέισω,
 θηροφόνορ ροδόπιχλεν ἀπειλήτεραν δρόπτωμ.
 ὅπτω καὶ δειπάτω γαμίην τίκουλαν αέιδω,
 σύντετηρ ὑπνώσαν ἀποιμήτη διονύσος.
 ἔβδομάτω δειπάτω πρωτάγριον αρέα μέλπω,
 καὶ ρόορ οἰνωθεύτα μελιταγέθε ποταμοῖο.
 οἵτινι δειπάτω σάφυλοθετίδες θεούμορον γένεται,
 εἰς θαλάσσην λιαλέοντες ορείδρομορ γένεται θυάντης.
 σύντεα καὶ δειπάτω σαφύλα ποδετύμβορ αγέέρεε
 βάνχεθετίδες ορητηριθυάλει τριπνόν αγέννασο
 εινοὶ οὐ μεθέπει φονία βαπλῆγα λυπάργα
 εἰς βυθὸν ιχθυόσυντα σινομάνη διονύσος.

εποστολ

Septimus Aeonis fert verba precantia cani,
 Et Semelen ignesq; Iouis, nocturnaq; furtæ.
 Sunt iræ octauo sœux lunonis & artes,
 & thalamus flagrans & cœdis Iuppiter author.
 In nono Maia genitum spectare licebit,
 Et Telami natas cum antislita & ædibus Inūs.
 In decimo furor est Athamanticus, error & Inūs,
 Fugerit ut tenero leuis in mare cum Melicerta.
 Si legis undecimum, disces ut amabilis ille
 Ampelus à tauro sit raptus membra cruento.
 Ingenium reficis Bisseno, flos ubi amorum
 Pampineis corpus mutabitur Ampelus vnius.
 Tertius à decimo numerosum narrat ut agmen
 Et socij Heroes sint Bacchica signa secuti.
 Quartus post decimum tibi dicit, ut auspice Rhea
 Diuinæ acies armavit Bacchus in Indos.
 In decimo quinto canitur Nicæa superba
 Venatrix roseis Bacchum aspernata lacertis.
 At decimus sextus Nicæeos Hymenæos
 Cantat, & ad cupidum Nympham deducit Iacchum.
 Primitias Martis decimus tibi septimus edit,
 Mellifluiq; mero mutatas fluminis vndas.
 Denus & octauus Staphylon Botrumq; vocantes
 Montiuagum Bacchum canit ad conuiuia festa.
 A decimo nonus Staphyli canit ante sepulchrum
 Solennes ludos crateræ ob præmia, Bacchi.
 Bis denus memorat truncatum crura bipenne
 In mare piscosum Baccho fugiente, Lycurgum.

εινοσὸν πρώτησον ἔχει χόλον σύνοσιγαίς,
 οὐδὲ μόγον αἰμορροσίνας ρυξίνορα, οὐδὲ λόχον Ινδῶν.
 Μάντορον εινοσὸν βρομίσ μόγον δρύαστε μέλως,
 Δίκηος δοσα τέλεοσε οὐδὲ σὺ τεθίω οὐδὲ ίδεαση.
 εινοσῷ τριτάτῳ τεπορημάνοι Ινδῶν ίδεαστιν,
 οὐδὲ ιλόνορ ίδεατόσντα, οὐδὲ αἴθαλόγντα λιγάνια.
 εινοσὸν δὲ τέταρτον ἔχει γόον αἴστετον Ινδῶν,
 Ιερνίδεα τ' ισοπόνοιο οὐδὲ ιλακάτην αἴφροσιτης.

ἐπιγραφῶν εἰς ιδεα προτέρων Νόννο
 Διονυσιακῶν τέλος.

Vicenus

Vicenus primus Neptuni continet iram,
Fortiaq; Ambrosiae certamina, & Indica furta.
Acta bis undecimus canit agmina factaq; Bacchi,
Aeacus & terra quæ geſſit Hydaspis & amne.
Viceno terno transmissus ut Indus Hydaspes
Præliaq; inter aquas ignesq; peracta canemus.
Bis deno quarto quantus dolor urgeat Indos,
Lanificæq; canam Veneris radiumq; columq;.

Argumentorum in 24 Nonni Dionysiacorum Libros finis.

Appen-

Appendix Allusionum.

Distichon argenteo cælatum in poculo, ad Ioh. Oporinum Compatrem & Faustinam Bas. Amerbachij I.C.
sororem.

*Ni bonus Immanuel vos respexit ab alto,
Natus Oporino non foret Immanuel.*

Idem Græcè.

Ἐπάχθ αρ̄ ὑπίμεδων δχ Ἰλαθ ἄμμι χείοιτο,
Ἐποτ' αὐτὸν Ἐμμανουὴλ ἄμμι χείοιτο βρούεις.
καίκια οὐ πωεινῷ σοι τετραγάμῳ πόριον πι
δη ἀτὸν Ἐμμανουὴλ, Ἐμμανουὴλ τωτὸν εφν.

In Ariona Oporini eodem inscul-
ptum poculo.

*Cur tuus in solido stat conspiciens Arion
Littore? Delphini nec pede terga premit?
Admouet Aonijs nec plectra sonantia chordis,
Illa sed in nuda figere gaudet humo?
Fallor? an Immanuel pulchra te prole beauit,
Quæ facit in solido stes ut et ipse vado.*

C. v.

In Ioh. Oporini Patris & Immanuelis
Filij natalem.

*Vt patrum celebret natali est natus eodem
E' quarta primus coniuge filiolus:*

Sit

Sit nouus Emmanuel, referat probitate parentes,
Sitq; nepos magno dignus Amerbachio.

D. Theodori Zwinggeri.

In diem A.D. II X. Kal. Februarij.

Verè fausta dies, qua tu Faustina maritum.

Fecisti sera sospita prole patrem.

Verè candida lux, Autumnis foeta duobus,
Natalis nato lux, eademq; patri.

Quæ decies senis interlabentibus annis
Atq; vno, reparat nomen Οπωεινόμ.

Jam ne sub Emeritos iuuenescis Oporine canos?
Et noua succrescit te genitore domus?

Quæ te lux terris, gnatumq; tibi dedit olim,
Ornabit raro nomine ephemerides.

At tu cum Fausta bene faustis coniuge rebus
Vtaris, dulci cumq; diu sobole:

Quid non speremus summo duce & auspice louas?
Præsentis sunt hæc dona stupenda Dei.

Xylandri.

Ad Ioh. Oporinum in Nonni ΔΙΟΥΒ-
ΣΙΑΚΩΝ à se Latinos factos

Lib. 48.

Vnde tot Aonijs è montibus audio plausus?

Nonnus adeſt annum pressus in vndecimum.

Jamq; sub Autumnum, noua dum vindemia feruet,
Gestit Oporini præla subire sui.

Nomen

Nomen ab Autumno qui ducis Oporine, Nonnus
 Fac comes ut Baccho quem celebrauit, eat.
 Protinus utq; tuo subiectus Oporine prelo
 (Namq; more pretium debet uterq;) gemat.

Ᾱμβροσίω Ζεῦ Φρούριω.

Ᾱμβροτ Θ' Ᾱμβροσίς σοι δῶκε Φρούρινε θέον
 ζνομα, σοι λαλὺ Ᾱμβροσίλω τε δέτω.

Ad eundem.

Ambrosij nomen tibi qui dedit, ille perenni
 Nectare te saturum reddit & Ambrosia.

Marcus Perezius.

Cur tibi Sanctorum cognomen amabile Patrum
 Non Patris, antiqui Marce dedere Patres?
 Scilicet unus obis multorum plurima Patrum
 Munia, sanctorum more modoq; Patrum.
 Namq; domi Pater es numerosæ prolis, & ident
 Quod Pater est natis letas es esse pijs.

Basilius Amerbachius I.C.

Cui Themis est multò quam Bacchus amerior, illi
 Debuit & nomen sacra dedisse Themis.

Io. Boinus Medicus Bas.

Nomine nona tuo dematur littera, sic re
 Qui Bonus es, fueris nomine regi; Bonus.

Cor. Taymon.

Nomine dissimilem ceu te facit Alpha Timoni,
 Illius ingenium sic nec, amice, refers.

Felix

Felix Platerus Medicus Basil.

Hoc tibi qui nomen Grynæus contulit, omen
Nominis, haud nomen contulit ille tibi.

Namq; pater nomen tibi cum daret, Hic erit inquit,
Hic erit & Felix nomine req; puer.

Verba fides sequitur, nec te Felicior alter
Inclita qua Rheno se Basilea lauat.

C. V.

In C.V. Felix Platerus.

Aulicus, Interpres, Vates, Regit, Explicat, Orat,
Vitam, Sacra, Deum, Moribus, Ore, Prece.

Ad Camillam Morellam alum-
nam suam.

Iam tibi iamq; tuis opto nouis omine fausto
Inchoet hic, properet, finiat annus iter.

Si vacat ingenuis perituras lusibus horas,
Et dare ridiculis tempus inane iocis:

Virgo nouenarum cœtu comitata sororum,
Per lege non tetricæ carmina frontis opus.

Lusimus hæc alijs dum luditur aleæ pernox,
Nobilium titulis nominibusq; super.

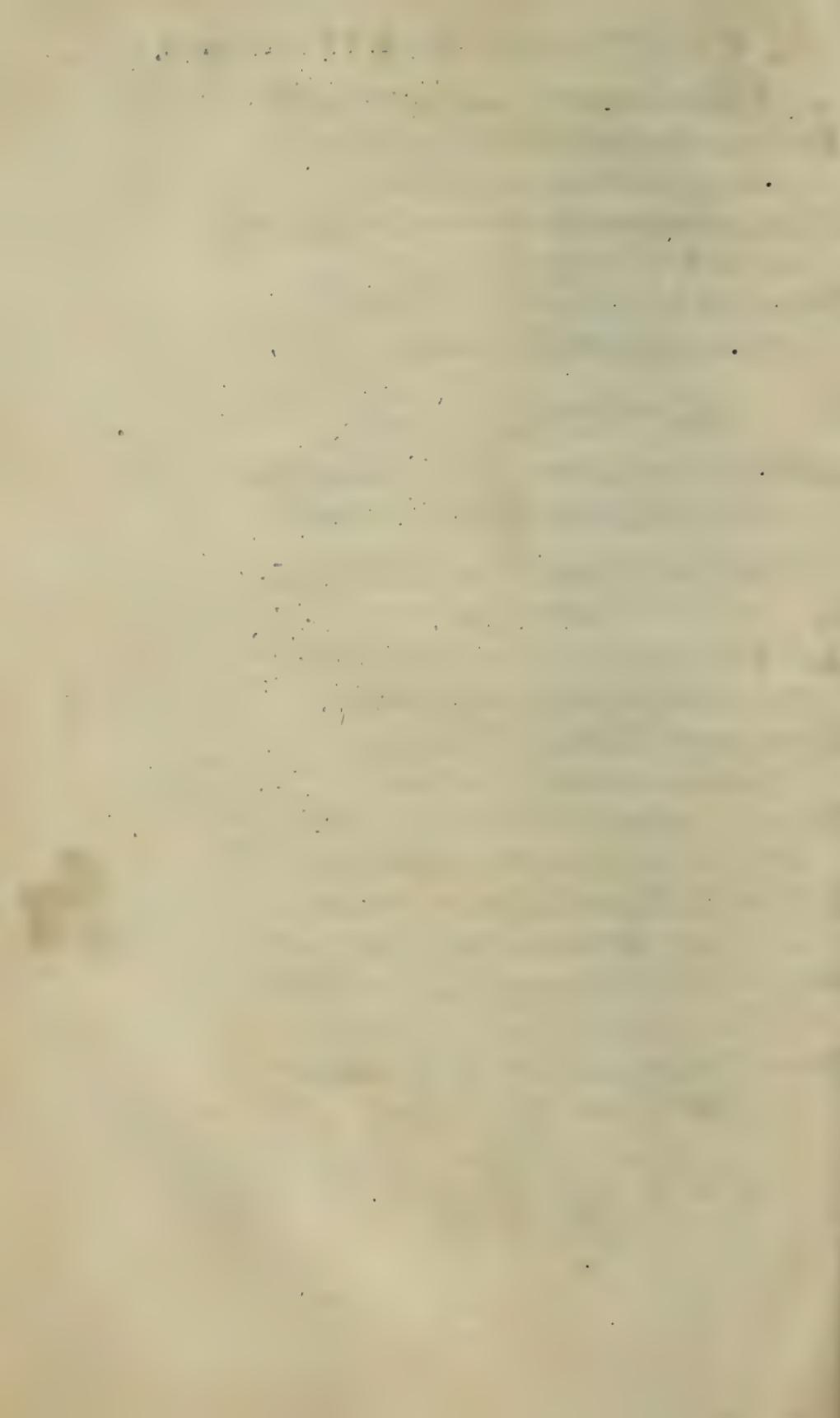
Hæc tibi sint igitur trochus, alea, charta, fritillus,
Tessera, Scacchorum ludus, & Astragalus.

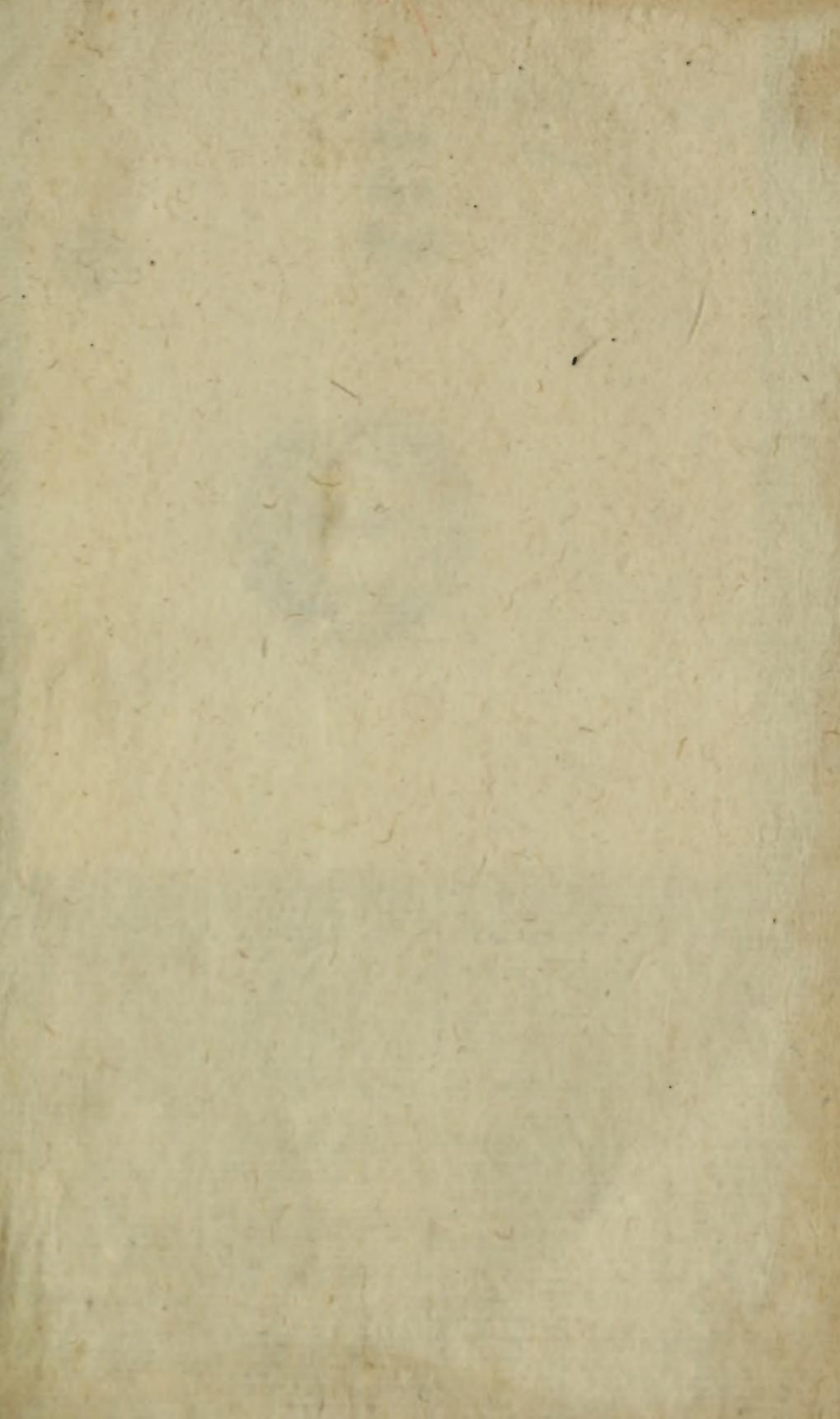
His ego, (sint nugis licet omnia plena canoris)
Acceptum refero me, quod es, esse. Vale.

C. V.

A L L U S I O N V M.

Lib. I. Finis.

6277 26th June

Rare
Book
Room

